

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық салаларындағы кәсіптік стандарттарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 2023 жылғы 26 желтоқсандағы № 163 бұйрығы

"Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 5-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің мындай кәсіптік стандарттары:

- 1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес "Пісіру жұмыстары" кәсіптік стандарт;
- 2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес "Сылақ жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес "Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 4) осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес "Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 5) осы бұйрыққа 5-қосымшаға "Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу бойынша жұмысшылар" сәйкес кәсіптік стандарты;
- 6) осы бұйрыққа 6-қосымшаға сәйкес "Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 7) осы бұйрыққа 7-қосымшаға сәйкес "Сырлау жұмыстары" кәсіптік стандарты;
- 8) осы бұйрыққа 8-қосымшаға сәйкес "Ғимараттар мен құрылыстар салу жөніндегі жұмыстар" кәсіптік стандарты;
- 9) осы бұйрыққа 9-қосымшаға сәйкес "Жобалау және дизайн" кәсіптік стандарты;
- 10) осы бұйрыққа 10-қосымшаға сәйкес "Оқшаулау жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 11) осы бұйрыққа 11-қосымшаға сәйкес "Еден жабыны және қабырғаларды қаптау жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 12) осы бұйрыққа 12-қосымшаға сәйкес "Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты;
- 13) осы бұйрыққа 13-қосымшаға сәйкес "Құрылыс саласындағы жұмысшылар" кәсіптік стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) осы бұйрыққа қол қойылған күннен бастап күнтізбелік бес күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік

құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Өнеркәсіп және құрылыс министрі*

Қ. Шарлапаев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Еңбек және халықты әлеуметтік

қорғау министрлігі

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің

2023 жылғы "___" _____

№ ___ бұйрығына

1-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Пісіру жұмыстары"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Пісіру жұмыстары" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен тұлғаларының кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызмет көрсететін ұйымдарда және кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон);

2) Газ немесе газды балқыту пісіру, сонымен қатар газбен дәнекерлеу – оттегі мен жанғыш газдың, негізінен ацетиленнің қоспасын қолдана отырып балқыту арқылы дәнекерлеу; сирек — сутегі, пропан, бутан, блаугаз, бензин және тағы басқалар;

3) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін;

4) Қолмен доғалық дәнекерлеу – электр доғасы энергия көзі болып табылатын дәнекерлеу;

5) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т.б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы;

6) Құрылыс қызметі (бұдан әрі - құрылыс) – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет;

7) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі;

8) Металл конструкциялары – адам қызметінің әртүрлі салаларында қолданылатын металдар мен әртүрлі қорытпалардан жасалған құрылымдардың жалпы атауы: ғимараттар, станоктар, масштабты құрылғылар, механизмдер, аппараттар және тағы басқалар;

9) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат;

10) Пісіру – негізгі мақсаты металдар арасында берік және ажырамас қосылыс жасау болып табылатын арнайы дәнекерлеу жабдығын қолданатын жұмыстар кешені. Дәнекерлеу термомеханикалық әсерге негізделген;

11) Пісіруші – металдарды дәнекерлеумен айналысатын жұмысшы-маман;

12) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі;

13) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады;

14) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау;

15) Үй – адамдардың тұруына немесе ішінде болуына, өндірістік процестерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын, тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылғы. Үйдің жер асты бөлігі болуы мүмкін;

16) Үйлердің (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары – материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндіріс процестерін инженерлік жағынан қамтамасыз ететін, адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек етуіне (болуына) қалыпты не жайлы жағдайлар жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы;

3) Г – газбен пісіру;

4) ҚГ – қыздырылған газбен дәнекерлеу;

5) ҚД – балқытылған қапталған электродпен қолмен доғалық дәнекерлеу;

6) ҚДҚ – қорғаныс газындағы балқымайтын электродпен қолмен доғалық дәнекерлеу;

7) ҚҚ – қыздырылған құралмен дәнекерлеу;

8) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

9) Т – термитті дәнекерлеу;

- 10) Э – экструзиялық дәнекерлеу;
- 11) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;
- 12) П- плазмалық доғалық дәнекерлеу.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

- 4. Кәсіптік стандарттың атауы: Пісіру жұмыстары.
- 5. Кәсіптік стандарттың коды: F43123
- 6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
F Құрылыс.
- 43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары.
- 43.1 Ғимараттар мен имараттарды бұзу, құрылыс учаскесін дайындау.
- 43.12 Құрылыс учаскесін дайындау.
- 43.12.3 Топырақтағы арнайы жұмыстар.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

- 8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Пісіруші - 2 СБШ-нің деңгейі;
 - 2) Пісіруші - 3 СБШ-нің деңгейі;
 - 3) Пісіруші - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Пісіруші":		
Топтың коды:	7212-1	
Қызмет атауының коды:	7212-1-008	
Кәсіптің атауы:	Пісіруші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Электр газбен дәнекерлеуші, 2-6 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -
		Біліктілік: -
	Мамандықтар бойынша кемінде 6 ай жұмыс істейді: газбен пісіруші, термитпен пісіруші, балқытылған электродпен қолмен доғалық пісіруші, ішінара механикаландырылған балқытумен пісіруші, қорғаушы газда	

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	балқымайтын электродпен қолмен доғалық пісіруші полимерлі материалдарды пісіруші.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7212-1-009 Арматура торлар мен қаңқаларды дәнекерлеуші	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған дәнекерлеуді (балқытуды) қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы конструкцияларды дайындау, реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Конструкция элементтерінің (бұйымдардың, тораптардың, бөлшектердің) дәнекерлеу жіктерін дәнекерлегеннен кейін дайындау, құрастыру, дәнекерлеу және тазалау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Дәнекерлеу алдында дайындық және құрастыру жұмыстарын жүргізу және дәнекерлеуден кейін дәнекерлеу тігістерін тазалау.	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <p>1. Құрылымдық элементтерді (бұйымдарды, тораптарды, бөлшектерді) дәнекерлеу үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау; 2. Дәнекерлеуге арналған конструкция элементтерін (бұйымдарды, тораптарды, бөлшектерді) құрастыруға арналған құрастыру құрылғыларын қолдану; 3. Конструкция элементтерін (бұйымдарды, тораптарды, бөлшектерді) дәнекерлеуге дайындау, дәнекерленген жіктерді тазалау және дәнекерлеуден кейін беттік ақауларды жою үшін қолмен және механикаландырылған құралды пайдалану; 4. Конструкцияның жиналған элементтерін (бұйымдарды, тораптарды, бөлшектерді) геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігін бақылау үшін өлшеу құралын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 2 разряд</p> <p>1. Дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері, өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. Бұйымдардың жиектерін дәнекерлеуге дайындау ережесі; 3. Дәнекерленетін материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 4. Дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 5. Дәнекерлеу және қосалқы жабдықтардың құрылысы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану ережелері және қолдану саласы;</p>

	<p>6. Дәнекерлеу үшін құрылымдық элементтерді құрастыру ережелері;</p> <p>7. Құрастыру, технологиялық айлабұйымдар мен жарақтардың түрлері мен мақсаты;</p> <p>8. Дәнекерлеу ақауларын жою әдістері;</p> <p>9. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану қағидалары;</p> <p>10. Дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу кезіндегі өрт қауіпсіздігі нормалары мен ережелері;</p> <p>11. Еңбекті қорғау, оның ішінде жұмыс орнындағы ережелер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Газбен дәнекерлеу (балқыту) (Г) жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектері.</p>	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Газбен дәнекерлеуге (балқытуға) арналған жабдықтың жұмысқа қабілеттілігі мен жарамдылығын тексеру; 2. Газбен дәнекерлеу (балқыту) үшін дәнекерлеу жабдығын теңшеу; 3. Газбен дәнекерлеу (балқыту) үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау; 4. Дәнекерлеу жөніндегі өндірістік-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) қыздыру техникасын меңгеру; 5. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайында жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру; 6. Өлшеу құралын қолдана отырып, газбен дәнекерленген (балқытылған) бөлшектердің геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігін бақылау. <p>Білімдер: 2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Газбен дәнекерлеу (балқыту) арқылы орындалатын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. Газбен дәнекерлеу (балқыту) арқылы дәнекерленетін материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 3. Газбен дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 4. Газбен дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу және қосалқы жабдықтың құрылымы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану қағидалары және қолдану саласы;

	<p>5. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайындағы жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы;</p> <p>6. Жылыту режимін таңдау және металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) жылыту бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі;</p> <p>7. Газ баллондарын пайдалану ережесі;</p> <p>8. Портативті газ генераторларына қызмет көрсету ережелері;</p> <p>9. Дәнекерленетін (балқытылатын) бұйымдардағы ішкі кернеулер мен деформациялардың пайда болу себептері мен алдын алу шаралары;</p> <p>10. Дәнекерлеу ақауларының себептері, олардың алдын алу және түзету әдістері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Жауапты емес конструкциялардың қарапайым бөлшектерін балқытылған қапталған электродпен (ҚД) қолмен доғалық дәнекерлеу (балқыту, кесу).</p>	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <p>1. ҚД үшін дәнекерлеу жабдығының жұмысқа қабілеттілігі мен жарамдылығын тексеру;</p> <p>2. ҚД үшін дәнекерлеу жабдығын теңшеу;</p> <p>3. ҚД үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау;</p> <p>4. Дәнекерлеу жөніндегі өндірістік-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) қыздыру техникасын меңгеру;</p> <p>5. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайында жауап бермейтін конструкциялардың қарапайым бөлшектерінің ҚД техникасын меңгеру. Металды доғалық кесу техникасын меңгеру;</p> <p>6. Геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігін өлшеу құралын қолдана отырып, дәнекерленген ҚД бөлшектерін бақылау.</p> <p>Білімдер: 2 разряд</p> <p>1. ҚД орындайтын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу;</p> <p>2. Дәнекерленетін материалдардың негізгі топтары мен маркалары;</p> <p>3. ҚД үшін дәнекерлеу (балқыту) материалдары;</p> <p>4. ҚД үшін дәнекерлеу және қосалқы жабдықтың құрылысы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану қағидалары және қолдану саласы;</p> <p>5. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайындағы жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерінің ҚД</p>

		<p>техникасы мен технологиясы. Қарапайым бөлшектерді доғалық кесу;</p> <p>6. Жылыту режимін таңдау және металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) жылыту бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі;</p> <p>7. Дәнекерленетін (балқытылатын) бұйымдардағы ішкі кернеулер мен деформациялардың пайда болу себептері мен алдын алу шаралары;</p> <p>8. Дәнекерлеу ақауларының себептері, олардың алдын алу және түзету әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Енбек функциясы 1: Конструкция элементтерінің бұйымдардың, тораптардың, бөлшектердің) дәнекерлеу жіктерін дәнекерлегеннен кейін дайындау, құрастыру, дәнекерлеу және тазалау.</p>	<p>Дағды 4: Жауапты емес конструкциялардың қарапайым бөлшектерін қорғаныш газында (ҚДҚ) балқымайтын электродпен қолмен доғалық дәнекерлеу (балқыту).</p>	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қуана үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау; 2. Дәнекерлеу жөніндегі өндірістік-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) қыздыру техникасын меңгеру; 3. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайындағы жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектері үшін техниканы меңгеру; 4. Өлшеу құралын қолдана отырып, геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне радиолокациялық дәнекерленген бөлшектерді бақылау; 5. ҚДҚ үшін пісіру жабдығын күйлеу. <p>Білімдер: 2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚДҚ жасаған дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. Дәнекерленген материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 3. ҚДҚ үшін дәнекерлеу (беткі) материалдары; 4. ҚДҚ үшін дәнекерлеу және қосалқы жабдықтардың құрылысы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану ережелері және қолдану саласы. Дәнекерлеу доғасын қоздыруға және тұрақтандыруға арналған негізгі типтер мен құрылғылар (дәнекерлеу осцилляторлары); 5. Газ баллондарын пайдалану ережесі; 6. Техника мен технология дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайында жауапсыз құрылымдардың қарапайым бөлшектерін дәнекерлеуге арналған;

	7. Жылыту режимін таңдау және металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) жылыту бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жартылай механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) үшін дәнекерлеу жабдығын теңшеу; 2. Жартылай механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау; 3. Дәнекерлеу жөніндегі өндірістік-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес металды алдын ала, ілеспе (қабат аралық) қыздыру техникасын меңгеру; 4. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайында жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру; 5. Геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне ішінара механикаландырылған балқыту дәнекерлеуімен дәнекерленген қарапайым бөлшектерді өлшеу құралын қолдана отырып бақылау.
Дағды 5: Ж а у а п с ы з конструкциялардың қарапайым бөлшектерін балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту).	<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жартылай механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) балқыту арқылы орындалатын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. Жартылай механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) арқылы дәнекерленетін материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 3. Балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 4. Балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу және қосалқы жабдықтың құрылғысы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану қағидалары және қолдану саласы; 5. Газ баллондарын пайдалану ережесі; 6. Дәнекерлеудің төменгі, тік және көлденең кеңістіктік жағдайында жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін дәнекерлеуге арналған ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы;

	7. Жылыту режимін таңдау және металды алдын ала , ілеспе (қабат аралық) жылыту бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәнекерлеу бөлшектерінің түріне сәйкес дәнекерлеу және дәнекерлеу шыбықтары мен термит қоспасын жасау; 2. Термитті дәнекерлеу бөлшектерін жинау үшін әмбебап, арнайы құрылғылар мен жабдықты қолдану; 3. Термитті дәнекерлеу үшін отқа төзімді және қалыптау материалдарын қолдану; 4. Термитті дәнекерлеу үшін дәнекерлеудің кеңістіктік орнын таңдау; 5. Жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін термитті дәнекерлеу техникасын меңгеру; 6. Термиттік дәнекерлеуден кейін әмбебап, арнайы құрылғылар мен жабдықты бөлшектеу.
Дағды б: Термитті дәнекерлеу (Т) жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектері.	<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Термитті дәнекерлеу арқылы орындалатын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. Термитпен дәнекерленген материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 3. Термитті дәнекерлеуге арналған Дәнекерлеу материалдары (дәнекерлеу-дәнекерлеу шыбықтары, термит қоспасы), отқа төзімді және қалыптау материалдары, термит қоспасының құю компоненттері; 4. Қағидалар мен тәсілдер: термит қоспаларына кіретін дәнекерлеу материалдарын дайындау (ұнтақтау және елеу); жекелеген компоненттерді дайындау және термит қоспасын жасау; термит компоненттерін орау және төсеу; дәнекерлеу-дәнекерлеу шыбықтарын дайындау және орнату; 5. Термиттің сынақ бөліктерін сынау ережелері; 6. Термитті дәнекерлеуге арналған айлабұйымдар мен жабдықтар құрылғысы; 7. Жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектерін дәнекерлеуге арналған термитті дәнекерлеу техникасы мен технологиясы.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Машықтар:

	<p>Дағды 7: Сыртқы қыздыру көзімен қолмен дәнекерлеу (қыздырылған газбен (ҚГ) дәнекерлеу, қыздырылған құралмен дәнекерлеу (ҚҚ), экструзиялық дәнекерлеу (Э)) полимерлі материалдардан (пластмасса, полиэтилен, полипропилен және т. б.) жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектері.</p>	<p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚГ, ҚҚ, Э үшін қолданылатын материалдарды (салқындатқыш газ, толтырғыш шыбықтар, пленкалар, парактар, полимерлі құбырлар және қондыру элементтері (муфталар, тройниктер және т. б.) дайындау және тексеру); 2. ҚГ, ҚҚ және Э үшін жабдықтың жұмыс қабілеттілігі мен жарамдылығын тексеру; 3. ҚГ, ҚҚ және Э үшін дәнекерлеу жабдықтарын теңшеу; 4. Дәнекерленетін бөлшектерді кейіннен бақылаумен технологиялық құрылғыларға орнату; 5. ҚГ, ҚҚ және Э түйіспелі, қабаттасатын, бұрыштық және таврлы дәнекерленген қосылыстардың техникасына жауапсыз конструкциялардың қарапайым бөлшектеріне ие болу. <p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚГ, ҚҚ және Э орындайтын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері және оларды сызбаларда белгілеу; 2. ҚГ, ҚҚ және Э дәнекерленген материалдардың негізгі топтары мен маркалары; 3. ҚГ, ҚҚ және Э үшін дәнекерлеу материалдары; 4. Қолданылатын газдардың негізгі қасиеттері-салқындатқыштар, оларды қыздыру тәсілі және оларды қолдану кезіндегі қауіпсіздік ережелері; 5. ҚГ, ҚҚ және Э дәнекерлеуге арналған дәнекерлеу және қосалқы жабдықтың құрылғысы, бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс жағдайлары, оларды пайдалану ережелері және қолдану саласы; 6. ҚГ, ҚҚ және Э дәнекерлеуге арналған бөлшектерді механикалық дайындау әдістері мен негізгі ережелері; 7. ҚГ, ҚҚ және Э түйіспелі, қабаттасатын, бұрыштық және таврлы дәнекерленген қосылыстарды дәнекерлеу техникасы мен технологиясы.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
	<p>Тәртіптілік Аналитикалық ойлау Төзімділік пен еңбексүйгіштік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Пісіруші	
	4	Пісіруші	
	5	Учаске шебері	
10. Кәсіптің карточкасы "Пісіруші":			
Топтың коды:	7212-1		
Қызмет атауының коды:	7212-1-008		
Кәсіптің атауы:	Пісіруші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Электр газбен дәнекерлеуші, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Дәнекерлеу ісі (түрлері бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандықтар бойынша кемінде 6 ай жұмыс істейді: газбен пісіруші, термитпен пісіруші, балқытылған электродпен қолмен доғалық пісіруші, ішінара механикаландырылған балқытумен пісіруші, қорғаушы газда балқымайтын электродпен қолмен доғалық пісіруші полимерлі материалдарды пісіруші.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7212-1-009 Арматура торлар мен қаңқаларды дәнекерлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған дәнекерлеуді (балқытуды) қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы конструкцияларды дайындау, реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан, полимерлі материалдардан) күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) дәнекерлеу (балқыту, кесу).	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 3-4 разряд	

<p>Дағды 1: Газбен дәнекерлеу (балқыту) (Г) қысыммен, статикалық, динамикалық және діріл жүктемелерімен жұмыс істеуге арналған әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан) жасалған күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында күрделі және жауапты конструкцияларды газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру; 2. Өлшеу құралын қолдана отырып, газбен дәнекерленген (балқытылған) күрделі және жауапты конструкцияларды геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне бақылау жасау; 3. Ақауларды газбен дәнекерлеу арқылы түзеу. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Газбен дәнекерлеу (балқыту), күрделі және жауапты конструкциялармен орындалатын дәнекерленген қосылыстардың негізгі түрлері, құрылымдық элементтері және өлшемдері; 2. Газбен дәнекерлеу (балқыту) арқылы дәнекерленетін күрделі және жауапты конструкциялар материалдарының негізгі топтары мен маркалары; 3. Күрделі және жауапты конструкцияларды газбен дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 4. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларындағы күрделі және жауапты конструкцияларды газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы; 5. Күрделі және жауапты конструкцияларды бақылау және сынау әдістері; 6. Ақауларды газбен дәнекерлеу арқылы түзету.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Қысыммен, статикалық, динамикалық және діріл жүктемелерімен жұмыс істеуге арналған әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан) жасалған күрделі және жауапты</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. РҚ үшін дәнекерлеу жабдығының жұмысқа қабілеттілігі мен жарамдылығын тексеру, оның мамандандырылған функцияларын (мүмкіндіктерін) ескере отырып, ҚД үшін дәнекерлеу жабдығын баптау; 2. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында күрделі және жауапты конструкциялардың ҚД техникасын меңгеру. Металды доғалық кесу техникасын меңгеру; 3. Геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне өлшем құралын қолдана отырып дәнекерленген ҚД күрделі және жауапты конструкцияларын бақылау; 4. ҚД ақауларын дәнекерлеу арқылы түзеу. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p>

<p>конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) балқытылатын қапталған электродпен (ҚД) қолмен доғалық дәнекерлеу (балқыту, кесу).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚД үшін дәнекерлеу жабдығының мамандандырылған функциялары (мүмкіндіктері); 2. ҚД орындайтын күрделі және жауапты конструкциялардың дәнекерленген қосылыстарының негізгі түрлері, құрылымдық элементтері және өлшемдері; 3. ҚД дәнекерленген күрделі және жауапты конструкциялар материалдарының негізгі топтары мен маркалары; 4. Күрделі және жауапты конструкцияларға арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 5. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларындағы күрделі және жауапты конструкциялардың ҚД техникасы мен технологиясы; 6. Күрделі және жауапты конструкцияларды бақылау және сынау әдістері; 7. Дәнекерлеу ақауларын түзету тәртібі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Қысыммен жұмыс істеуге арналған әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан) жасалған күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) қолмен доғалық дәнекерлеу (балқымайтын электродпен қорғау газында (ҚДҚ) және плазмалық доғалық дәнекерлеу (балқыту, кесу) (П), статикалық, динамикалық және діріл жүктемелері.</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Металды плазмалық кесу техникасын меңгеру; 2. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында күрделі және жауапты конструкциялардың ҚДҚ және П техникасын меңгеру; 3. Әр түрлі материалдардан жасалған шағын қалыңдықтағы (0,2 мм-ден астам) П техникасын меңгеру; 4. Бақыланатын атмосферасы бар камераларда жауапты конструкциялардың ҚДҚ және П техникасын меңгеру; 5. Ақауларды ҚДҚ дәнекерлеумен түзету. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. П үшін дәнекерлеу және қосалқы жабдықтың құрылысы, оларды пайдалану ережелері және қолдану саласы; 2. ҚДҚ және П үшін дәнекерлеу жабдықтарының мамандандырылған функциялары (мүмкіндіктері); 3. ҚДҚ және П орындайтын күрделі және жауапты конструкциялардың дәнекерленген қосылыстарының негізгі түрлері, құрылымдық элементтері және өлшемдері; 4. ҚДҚ және П дәнекерленген күрделі және жауапты конструкциялар материалдарының негізгі топтары мен маркалары; 5. Күрделі және жауапты конструкцияларға арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 6. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында күрделі және жауапты

Еңбек функциясы 1:
Әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан, полимерлі

<p>материалдардан) күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды , құбырларды, бөлшектерді) дәнекерлеу (балқыту, кесу).</p>		<p>конструкцияларды дәнекерлеуге (балқытуға) арналған ҚДҚ және П техникасы мен технологиясы. Металды плазмалық кесу техникасы мен технологиясы;</p> <p>7. Әр түрлі материалдардан шағын қалыңдықты (0,2 мм-ден астам) дәнекерлеуге арналған П техникасы мен технологиясы;</p> <p>8. Атмосферасы бақыланатын камераларда жауапты құрылымдарды дәнекерлеуге арналған ҚДҚ және П техникасы мен технологиясы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 4: Қысыммен, статикалық, динамикалық және діріл жүктемелерімен жұмыс істеуге арналған әртүрлі материалдардан (болаттан, шойыннан, түсті металдардан және қорытпалардан) күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды , құбырларды, бөлшектерді) балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту).</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <p>1. Балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу жабдығының жұмысқа қабілеттілігі мен жарамдылығын тексеру, оның мамандандырылған функцияларын (мүмкіндіктерін) ескере отырып, балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу жабдығын баптау;</p> <p>2. Күрделі және жауапты конструкцияларды дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру.</p> <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <p>1. Ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) балқыту арқылы орындалатын күрделі және жауапты конструкциялардың дәнекерленген қосылыстарының негізгі түрлері, құрылымдық элементтері және өлшемдері;</p> <p>2. Жартылай механикаландырылған балқытумен дәнекерленетін күрделі және жауапты конструкциялар материалдарының негізгі топтары мен маркалары;</p> <p>3. Күрделі және жауапты конструкцияларды балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеуге (балқытуға) арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары;</p> <p>4. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында күрделі және жауапты конструкцияларды балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
		<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <p>1. Термитпен дәнекерленген өлшеу құралын қолдана отырып, геометриялық өлшемдердің</p>

<p>Дағды 5: Күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) термитті дәнекерлеу (Т).</p>	<p>конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне күрделі және жауапты конструкцияларды бақылау.</p> <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Термитті дәнекерлеумен орындалатын күрделі және жауапты конструкциялардың (көміртекті және конструкциялық болаттардан жасалған әртүрлі мақсаттағы құбырларды электрохимиялық қорғау қорытындылары, биіктікте және жоғары кернеу аймағында электр беру желілерінің электр сымдары және т. б.) дәнекерленген қосылыстарының негізгі түрлері, құрылымдық элементтері мен өлшемдері; 2. Конструкция бөлшектерін дәнекерлеуге арналған термитті дәнекерлеу техникасы мен технологиясы (күрделі және жауапты бөлшектерді дәнекерлеуді, көміртекті және конструкциялық болаттардан жасалған әртүрлі мақсаттағы құбырларды электрохимиялық қорғау қорытындыларын, биіктікте және жоғары кернеу аймағында электр беру желілерінің электр сымдарын және т.б. қоса алғанда).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 6: Сыртқы қыздыру көзімен қолмен дәнекерлеу (қыздырылған газбен (ҚГ) дәнекерлеу, қыздырылған құралмен (ҚҚ) дәнекерлеу, полимерлі материалдардан (пластмассадан, полиэтиленнен, полипропиленнен және т. б.) күрделі және жауапты конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) экструзиялық дәнекерлеу (Э).</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі және жауапты конструкцияларды дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларында ҚГ, ҚҚ және Э техникасын меңгеру; 2. Өлшеу құралын қолдана отырып, дәнекерленген ҚГ, ҚҚ және Э геометриялық өлшемдердің конструкторлық және өндірістік-технологиялық дәнекерлеу құжаттамасының талаптарына сәйкестігіне күрделі және жауапты конструкцияларды бақылау; 3. Ақауларды ҚГ, ҚҚ және Э дәнекерлеу арқылы түзеу. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚГ, ҚҚ және Э орындайтын күрделі және жауапты конструкциялардың дәнекерленген қосылыстарының негізгі түрлері, құрылымдық элементтері және өлшемдері; 2. ҚГ, ҚҚ және Э дәнекерленген күрделі және жауапты конструкциялар материалдарының негізгі топтары мен маркалары; 3. ҚГ, ҚҚ және Э күрделі және жауапты конструкцияларға арналған дәнекерлеу (балқыту) материалдары; 4. Дәнекерлеудің барлық кеңістіктік позицияларындағы күрделі және жауапты

		конструкциялардың ҚҒ, ҚҚ және Э техникасы мен технологиясы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Аналитикалық ойлау Төзімділік пен еңбексүйгіштік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Пісіруші	
	5	Учаске шебері	
11. Кәсіптің карточкасы "Пісіруші":			
Топтың коды:	7212-1		
Қызмет атауының коды:	7212-1-008		
Кәсіптің атауы:	Пісіруші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Электр газбен дәнекерлеуші, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Дәнекерлеу ісі (түрлері бойынша)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандықтар бойынша кемінде 6 ай жұмыс істейді: газбен пісіруші, термитпен пісіруші, балқытылған электродпен қолмен доғалық пісіруші, ішінара механикаландырылған балқытумен пісіруші, қорғаушы газда балқымайтын электродпен қолмен доғалық пісіруші полимерлі материалдарды пісіруші.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7212-1-009 Арматура торлар мен қаңқаларды дәнекерлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған дәнекерлеуді (балқытуды) қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы конструкцияларды дайындау, реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кез келген күрделіктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) дәнекерлеу (балқыту, кесу); 2. Пісірушілер бригадасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Кез келген күрделіктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) газбен дәнекерлеу (балқыту) (Г).	Машықтар: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру; 2. Газбен дәнекерлеу (балқыту) бойынша бірегей және зерттеу жұмыстарын орындауға қатысу (білім және практикалық тәжірибе негізінде). Білімдер: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды газбен дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы; 2. Осы еңбек функциясын орындау үшін конструкторлық, өндірістік-технологиялық және нормативтік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) балқытылатын қапталған электродпен (ҚД) қолмен доғалық дәнекерлеу (балқыту, кесу).	Машықтар: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі ҚД конструкцияларының техникасын меңгеру; 2. ҚД бойынша бірегей және зерттеу жұмыстарын орындауға қатысу (білім және практикалық тәжірибе негізінде). Білімдер: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі ҚД конструкцияларының техникасы мен технологиясы; 2. Конструкторлық, өндірістік-технологиялық және нормативтік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 1: Кез келген күрделіктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) дәнекерлеу (балқыту, кесу).	Дағды 3: Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) қолмен доғалық дәнекерлеу (балқымайтын электродпен қорғау газында (ҚДҚ) және	Машықтар: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі конструкциялардың техникасын игеру; 2. ҚДҚ және П бойынша бірегей және зерттеу жұмыстарын орындауға қатысу (білім және практикалық тәжірибе негізінде). Білімдер: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі ҚДҚ конструкцияларының техникасы мен технологиясы;

	<p>плазмалық доғалық дәнекерлеу (балқыту, кесу) (II).</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p> <p>Дағды 4: Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) ерітумен (балқытумен) ішінара механикаландырылған дәнекерлеу.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>2. Осы еңбек функциясын орындау үшін конструкторлық, өндірістік-технологиялық және нормативтік құжаттама.</p> <p>Машықтар: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасын меңгеру; 2. Балқытумен ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) бойынша бірегей және зерттеу жұмыстарын орындауға (білім мен практикалық тәжірибе негізінде) қатысу.</p> <p>Білімдер: 5-6 разряд 1. Кез келген күрделіліктегі конструкцияларды (жабдықтарды, бұйымдарды, тораптарды, құбырларды, бөлшектерді) балқыту арқылы ішінара механикаландырылған дәнекерлеу (балқыту) техникасы мен технологиясы; 2. Осы еңбек функциясын орындау үшін конструкторлық, өндірістік-технологиялық және нормативтік құжаттама.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Пісірушілер бригадасын басқару.</p>	<p>Дағды 1: Пісірушілер бригадасын басқару.</p>	<p>Машықтар: 5-6 разряд 1. Пісірушілер бригадасының ағымдағы, перспективалық жұмыс жоспарларын әзірлеу; 2. Еңбекті қорғау ережелерін бұзу бригада жұмысшыларының денсаулығына немесе өміріне қауіп төндіретін жағдайларды анықтау; 3. Бригада жұмысшыларының біліктілік деңгейін арттыруға дайындығын талдау; 4. Пісіру өндірісі саласындағы жұмыстарды орындау бойынша жеке үлгі көрсету.</p> <p>Білімдер: 5-6 разряд 1. Нормативтік, конструкторлық, өндірістік-технологиялық және техникалық құжаттамамен жұмыс істеу тәртібі; 2. Бригадада қолданылатын еңбекақы төлеу нормалары, нысандары мен тәртібі; 3. Шығарылатын дәнекерленген өнімге нормативтік, конструкторлық, өндірістік-технологиялық және техникалық құжаттаманың талаптары; 4. Еңбекті ұйымдастыру жөніндегі іс-шаралар; 5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықтар;</p>

		дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу және қабылдау қағидалары; 6. Пісірілетін және дәнекерленетін материалдарға, оларды сақтау және өндіріске енгізу шарттарына, дәнекерленген қосылыстардың сапасына нормативтік, конструкторлық, өндірістік-технологиялық және техникалық құжаттаманың талаптары; 7. Қол және механикаландырылған аспапты, мүкәммалды, айлабұйымдар мен жарақтарды пайдалану және сақтау номенклатурасы, қағидалары ; 8. Еңбек туралы заңнаманың негізгі ережелері; 9. Экономика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Аналитикалық ойлау Төзімділік пен еңбексүйгіштік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

12. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі.

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 12021 39, snip.07@mail.ru.

13. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com.

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83.

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/599 хаттама.

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 23 қазандағы қорытынды.

16. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

17. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: нұсқа 1, 2023 жыл.

18. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы "___" _____
№ ___ бұйрығына
2-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Сылақ жұмыстары бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Сылақ жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

3) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және тағы басқа бөліктерінің өзара орналасуы, құрылысы, құрылығысы.

4) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру,

күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

5) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

6) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

7) Сылақ жұмыстары – ғимараттардың немесе құрылыстардың құрылымдық элементтері мен бөліктерінің беттерін (сыртқы және ішкі қабырғалар, төбелер, бөлімдер және т. б.) құрылыс (сылақ) ерітіндісімен әрлеу.

8) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

9) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

10) Үй – адамдардың тұруына немесе ішінде болуына, өндірістік процестерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын, тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылғы. Үйдің жер асты бөлігі болуы мүмкін.

11) Үйлердің (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары – материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндіріс процестерін инженерлік жағынан қамтамасыз ететін, адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек етуіне (болуына) қалыпты не жайлы жағдайлар жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Сылақ жұмыстары бойынша жұмысшылар.

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43310

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс.

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары.

43.3 Әрлеу жұмыстары.

43.31 Сылақ жұмыстары.

43.31.0 Сылақ жұмыстары.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Сыртқы жұмыстар сылақшысы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Сыртқы жұмыстар сылақшысы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Сыртқы жұмыстар сылақшысы - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман":	
Топтың коды:	7123-0
Қызмет атауының коды:	7123-0-007
Кәсіптің атауы:	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі

бойынша біліктілік деңгейі:	№ 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-014 Құрғақ сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрғақ құрылыс жұмыстарын орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Дайындық жұмыстарын орындау.	Дағды 1: Қолданыстағы құрылымдар мен олардың беттерін дайындау.	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқу; 2. Материалдарды сақтау және тасымалдау; 3. Өндірістік тапсырманы орындау үшін құралдар, айлабұйымдар мен жабдықтар жиынтығының жарамдылығын іріктеу және тексеру; 4. Құралдар мен құрылғыларды қарапайым жөндеу және баптау; 5. Өндірістік тапсырманы орындау үшін материалдар мен компоненттерді таңдау; 6. Үй-жайларда өлшеу жұмыстарын жүргізу; 7. Құрылымның жобалық жағдайын белгілеу; 8. Инженерлік коммуникацияларды төсеу және шығару үшін орындар дайындау; 9. Нақты жұмыс түрлерін орындау үшін қолданыстағы құрылымдардың беттерін дайындау; 10. Қарапайым қолданыстағы құрылымдарды қарапайым бөлшектеу; 11. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау. 	
		<p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдарды сақтау және тасымалдау ережелері; 2. Қолданылатын материалдар мен бұйымдардың номенклатурасы, олардың физикалық-техникалық қасиеттері; 3. Технологиялық тапсырмаларды орындау кезінде қолданылатын құралдардың, құрылғылардың және жабдықтардың түрлері; 4. Электротехника негіздері; 	

		<p>5. Қолданылатын материалдар мен бұйымдардың сапасына қойылатын талаптар;</p> <p>6. Жұмыс орнын дайындау тәртібі мен ережелері;</p> <p>7. Құралдармен, құрылғылармен және жабдықтармен жұмыс істеу тәсілдері;</p> <p>8. Күрделі емес қолданыстағы конструкцияларды бөлшектеуді жүзеге асыру қағидалары;</p> <p>9. Әрлеу жұмыстарына негіздерді дайындау әдістері мен тәсілдері;</p> <p>10. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>Шыдамдылық және ынта</p> <p>Зейін қою және басқару</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман
	4	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
10. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман":		
Топтың коды:	7123-0	
Қызмет атауының коды:	7123-0-007	
Кәсіптің атауы:	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Сылақшы, 2-7 разряд</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану
		Біліктілік:

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-014 Құрғақ сылақшы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрғақ құрылыс жұмыстарын орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Негізгі жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Рамаларды монтаждау, әрлеу парак материалдарымен қаптау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рамаларды (металл, ағаш) монтаждау тәсілдері мен әдістерін меңгеру; 2. Рамаларды орнатуға арналған материалдарды кесуді орындау; 3. Есіктерді, терезелерді және басқа саңылауларды жақтауды орындау; 4. Раманың бекіту және жалғау элементтерін орнату ережелерін сақтау; 5. Металл және ағаш жақтаулардың элементтерін монтаждау; 6. Дыбыс жылу оқшаулағыш материалдарды төсеу; 7. Қаңқаларды әрлеу парак материалдарымен пішу және қаптау тәсілдері мен әдістерін меңгеру; 8. Әрлеу материалдарын кесуді жүргізу; 9. Әрлеу материалдарын жобалық жағдайға орнату; 10. Есіктің, терезенің және басқа саңылаулардың құрылғысын орындау және оларды толтыру 11. Тегістеу қоспаларын дайындау; 12. Буындар мен түйісу орындарын жабу; 13. Еңбекті қорғау және өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын сақтау. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рамаларды (металл, ағаш) монтаждау тәсілдері мен әдістері; 2. Рамаларды орнату кезінде қолданылатын материалдармен және құралдармен жұмыс істеу әдістері; 3. Аспалы және технологиялық жабдықтарды орнату ерекшеліктері; 4. Рамалардың кеңістіктік орналасуын белгілеу ережелері; 5. Металл және ағаш жақтаулардың элементтерін кесу ережелері мен тәсілдері;

		<p>6. Рамаларды орнатуға қойылатын негізгі талаптар; 7. Әрлеу парақ материалдарымен жұмыс істеу тәсілдері; 8. Тегістеу қоспаларын дайындау ережелері мен әдістері; 9. Тегістеу жұмыстары үшін негіздерді дайындауға қойылатын талаптар; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
<p>Еңбек функциясы 1: Негізгі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 2: Ойық жоталы плиталарды кесу және монтаждау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Ойық жоталы плиталарды кесу және монтаждау тәсілдері мен тәсілдерін меңгеру; 2. Ойық плиталарды кесу ережелерін сақтау; 3. Монтаждау технологиясына сәйкес ойық жоталы плиталарды орнату; 4. Шпаклевка қоспаларын дайындау; 5. Буындарды (тігістерді), бұрандаларды орнату орындарын және конструкциялардың түйісу орындарын тегістеу; 6. Шпаклевкадан кейін тігістерді тегістеу; 7. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Ойық жоталы плиталармен жұмыс істеу тәсілдері; 2. Ойық плиталарды кесу ережелері мен ерекшеліктері; 3. Ойық жоталы плиталарды монтаждау технологиясы; 4. Қолданылатын материалдардың шығыс нормативтері және жұмыстарды орындау уақытының нормалары; 5. Шпаклевка қоспаларын дайындау ережелері мен әдістері; 6. Әрлеу үшін негіздерді дайындауға қойылатын талаптар; 7. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
		<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Өздігінен жүретін қоспалардан жасалған едендерді қолмен және механикаландырылған тәсілдермен орнату бойынша жұмыстарды орындау технологиясын меңгеру; 2. Маяк элементтерін орнатуға қойылатын талаптарды сақтау; 3. Мамандандырылған техникалық құрылғыларды қолдану;</p>

<p>Дағды 3: Өздігінен жүретін қоспалардан жасалған еден құрылғысы.</p>	<p>4. Ерітінді қоспаларын дайындау; 5. Әрлеу жабыны үшін еденнің негізіне қойылатын талаптарды сақтау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрғақ құрылыс қоспаларымен жұмыс істеу әдістері мен тәсілдері; 2. Маяк элементтерін орнату ережелері; 3. Қолданылатын материалдардың шығыс нормативтері және жұмыстарды орындау уақытының нормалары; 4. Жұмыстарды механикаландырылған тәсілмен орындау ерекшеліктері; 5. Мамандандырылған техникалық құрылғыларды пайдалану қағидалары; 6. Ерітінді қоспаларын дайындау ережелері; 7. Әрлеу жабыны үшін еден негізіне қойылатын талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4: Құрғақ құрастырмалы еден негіздерін монтаждау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гипс талшықты парактар мен еден элементтерін кесуді орындау; 2. Құрғақ толтыруды тегістеу бойынша жұмыстарды орындау; 3. Монтаждау технологиясына сәйкес еденнің құрғақ құрастырмалы негіздерінің элементтерін төсеу; 4. Қолданылатын материалдарды ұтымды жұмсау; 5. Бекіткіштерді орнату ережелерін сақтау; 6. Шпаклевка қоспаларын дайындау; 7. Буындарды (тігістерді), бұрандаларды орнату орындарын және конструкциялардың түйісу орындарын тегістеу; 8. Шпаклевкадан кейін бетті тегістеу; 9. Материалдық ресурстар шығындарының нормаларын сақтау; 10. Әрлеу жабыны үшін еденнің негізіне қойылатын талаптарды сақтау. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрғақ құрастырмалы еден негіздерін монтаждау ережелері; 2. Әр түрлі ылғалдылық режимдері бар бөлмелерде жұмыстарды орындау ерекшеліктері; 3. Тегістеу жұмыстарын орындау ережелері мен тәсілдері; 4. Қолданылатын материалдардың шығыс нормативтері және жұмыстарды орындау уақытының нормалары;

		5. Өрлеу жабыны үшін еден негізіне қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
11. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман":			
Топтың коды:	7123-0		
Қызмет атауының коды:	7123-0-007		
Кәсіптің атауы:	Құрғақ құрылыс жұмыстары жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Өрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-014 Құрғақ сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрғақ құрылыс жұмыстарын орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қосымша жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Жақтаусыз қаптау құрылғысы.	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Желім құрамындағы парақ материалдарын орнату тәсілдерін меңгеру; 2. Жобалық жағдайға парақ материалдарын орнату; 3. Материалдарды кесуді орындау; 4. Материалдық ресурстар мен уақыт шығындарының нормаларын сақтау; 5. Тегістеу мен желім қоспаларын дайындау; 6. Буындарды (тігістерді), бұрандаларды орнату орындарын және конструкциялардың түйісу орындарын тегістеу; 7. Ылғалдылығы жоғары және биік бөлмелерде жұмыс жасау. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақтаусыз қаптау құрылғысының ережелері мен ерекшеліктері; 2. Желім және тегістеу қоспаларымен жұмыс істеу тәсілдері мен тәсілдері; 3. Қолданылатын материалдардың шығыс нормативтері және жұмыстарды орындау уақытының нормалары; 4. Ылғалдылығы жоғары және биік бөлмелерде жұмыстарды орындау ерекшеліктері; 5. Желім және тегістеу қоспаларын дайындау ережелері; 6. Тегістеу жұмыстарына арналған беттерді дайындауға қойылатын талаптар.
Еңбек функциясы 1: Қосымша жұмыстарды орындау.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2:	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі және сыртқы сылақ жұмыстарын қолмен және механикаландырылған тәсілдермен орындау тәсілдерін меңгеру; 2. Гипс ерітінді қоспаларын дайындау; 3. Мамандандырылған механикалық және электр жабдықтарын пайдалану ережелерін сақтау; 4. Материалдық ресурстар мен уақыт шығындарының нормаларын сақтау; 5. Өңделетін беттің ерекшеліктерін ескеру; 6. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p>

	<p>Құрғақ құрылыс қоспаларын пайдалана отырып сылау жұмыстарын орындау.</p>	<p>1. Ішкі және сыртқы сылақ жұмыстарын қолмен және механикаландырылған тәсілдермен орындау технологиясы;</p> <p>2. Құрғақ құрылыс қоспаларымен жұмыс істеу әдістері мен тәсілдері;</p> <p>3. Әрлеу жұмыстарын жүргізу кезінде қолданылатын құрылыс машиналары мен жабдықтарын пайдалану қағидалары;</p> <p>4. Әр түрлі ылғалдылық режимдері бар бөлмелерде жұмыстарды орындау ерекшеліктері;</p> <p>5. Беттерді әрлеуге дайындауға қойылатын талаптар ;</p> <p>6. Қолданылатын материалдардың шығыс нормативтері және жұмыстарды орындау уақытының нормалары;</p> <p>7. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық.</p>		
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>Тәртіптілік</p>			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	5	Учаске шебері		
	6	Учаске бастығы		
	8	Басшы (басқарушы)		
12. Кәсіптің карточкасы "Сыртқы жұмыстар сылақшысы":				
Топтың коды:	7123-0			
Қызмет атауының коды:	7123-0-012			
Кәсіптің атауы:	Сыртқы жұмыстар сылақшысы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Сылақшы, 2-7 разряд</p>			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:	
	негізгі орта білім	-	-	

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-009 Сылақшы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Үстін сылау кезінде дайындық жұмыстарын орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау кезіндегі дайындық жұмыстар.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау.	Дағды 1: Беттерді сылауға дайындау.	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беттерді іліп қою; 2. Беттерді тазалау, шаңсыздандыру, тегістеу, шашырату; 3. Ойықтарды орындау, сылақ торларын орнату, сылақ және праймер профильдерін орнату, ендірілген арматураны орнату, тігістерді тігу; 4. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 5. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 6. Тіректер мен тіректердің қарапайым құрылымдарын орнату. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым және күрделі беттердің тігінен және көлденеңінен ауытқуларды анықтау әдістері, праймерлердің түрлері мен мақсаттары; 2. Сылақтың әртүрлі түрлеріне беттерді дайындау әдістері; 3. Негіз бетінің күйін диагностикалау әдістемесі; 4. Сылақ және рустовочных профильдерін, торларды, ипотекалық арматураны орнату технологиясы және тігістерді тігу технологиясы; 5. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 6. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін тасымалдау және сақтау;

	<p>2. Берілген рецептураға сәйкес сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін мөлшерлеу.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Сылақ ерітінділері мен қоспалардың компоненттерін араластыру;</p> <p>2. Электрлендірілген және қол жабдықтары мен құралдарын қолдану;</p> <p>3. Арнайы мақсаттағы сылақтар мен ерітінділердің құрамы және олардың компоненттерін мөлшерлеу тәсілдері;</p> <p>4. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларын араластыру технологиясы;</p> <p>5. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері;</p> <p>6. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін тасымалдау, сақтау қағидалары;</p> <p>7. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері;</p> <p>8. Электрленген және қол жабдығы мен құралдарды қолдану;</p> <p>9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>	
	<p>Дағды 2: Сылақ ерітінділері мен қоспаларын дайындау.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Тәртіптілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Сыртқы жұмыстар сылақшысы
	4	Сыртқы жұмыстар сылақшысы
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
13. Кәсіптің карточкасы "Сыртқы жұмыстар сылақшысы":		
Топтың коды:	7123-0	
Қызмет атауының коды:	7123-0-012	
Кәсіптің атауы:	Сыртқы жұмыстар сылақшысы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-009 Сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Беттерді сылау кезінде жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы беттерін қолмен әрлеу бойынша сылақ жұмыстарын орындау.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыртқы беттерді белгілеу және сындыру; 2. Гипс ерітінділерін бетіне қолмен жағу; 3. Бірнеше қабатта сыланған кезде ойықтарды орындау; 4. Қолданылған ерітіндіге сылақ торын салу; 5. Бетіне қолданылатын гипс ерітінділерін тегістеу және кесу; 6. Сылақ ерітінділерін тегістеу, құрылымдау; 7. Сылақтың бетіне жабын қабаттарын жағу; 8. Қабықтар мен үсіктерді (сыртқы бұрыштар), беткейлерді сылау; 9. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 10. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыртқы беттерді белгілеу және сындыру әдістері; 2. Сылақ ерітінділерін бетіне қолмен жағу технологиясы; 3. Ойықтарды қолдану әдістері; 4. Сылақ қабаттарын нығайту әдістері; 5. Бетіне жағылған сылақ ерітінділерін тегістеу, кесу, тегістеу және құрылымдау әдістері мен тәсілдері; 	

		<p>6. Жабын қабаттарын, оның ішінде шпаклевканы орындау технологиясы;</p> <p>7. Қабықтар мен үсіктерді (сыртқы бұрыштарды), еңістерді сылау технологиясы;</p> <p>8. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері;</p> <p>9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың ішкі және сыртқы беттерін механикаландырылған тәсілмен әрлеу бойынша сылақ жұмыстарын орындау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сылақ станциясын жұмысқа дайындау: сылақ машинасын электр және сантехникалық желіге қосу, сылақ машинасының параметрлерін қолданылатын ерітіндіге сәйкес реттеу; 2. Сылақ ерітінділерін бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу; 3. Егер бұл электр монтаждау жұмыстарымен және машина тораптарын бөлшектеумен байланысты болмаса, сылақ машинасының ағымдағы ақауларын жою; 4. Бірнеше қабатта сыланған кезде ойықтарды орындау; 5. Қолданылған ерітіндіге сылақ торын салу; 6. Бетіне қолданылатын гипс ерітінділерін тегістеу және кесу; 7. Гипс ерітінділерін тегістеу; 8. Сылақтың бетіне жабын қабаттарын жағу; 9. Жұмыс аяқталғаннан кейін сылақ машинасына қызмет көрсету; 10. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 11. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр қондырғыларымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары; 2. Сылақ машинасының құрылысы және онда жұмыс істеу ережелері; 3. Электр монтаждау жұмыстарымен және машина тораптарын бөлшектеумен байланысты емес машинаның ағымдағы ақаулықтарын жою; 4. Ойықтарды қолдану әдістері; 5. Сылақ қабаттарын нығайту әдістері; 6. Бетіне жағылған сылақ ерітінділерін тегістеу, кесу және құрылымдау әдістері мен тәсілдері; 7. Жабын қабаттарын орындау технологиясы; 8. Қолданылатын құралдың, машиналар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 9. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары;

		10. Электр қондырғыларымен жұмыс кезінде еңбекті қорғау талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
Дағды 3: Сылақты жөндеу.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жөнделетін сылақтың, оның ішінде көне ғимараттарды, құрылыстарды және сәулет ескерткіштерін жөндеу кезінде зақымдану жағдайы мен дәрежесін диагностикалау; 2. Қабыршақтанған және зақымдалған гипс қабаттарын жою; 3. Шаңсыздандыру, тігу және арматуралау, жөнделетін беттерді тегістеу; 4. Жөндеу сылақ ерітінділерін дайындау; 5. Зақымдалған жерлерге гипс ерітінділерін жағу 6. Бетіне қолданылатын гипс ерітінділерін тегістеу және кесу; 7. Тегістеу, сылақтарды құрылымдау, жабын қабаттарын жағу; 8. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зақымдалған беттің күйін диагностикалау әдістемесі; 2. Ежелгі ғимараттарды, құрылыстарды және сәулет ескерткіштерін қалпына келтіру кезінде беттерді сылақпен жабу әдістері; 3. Зақымдалған және қабыршақтанған сылақты кетіру жолдары; 4. Жөндеу алдында сылақтың зақымдалған учаскелерін дайындау әдістері; 5. Жөндеу сылақ ерітінділерін дайындау, жағу және өңдеу технологиясы; 6. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 7. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>Тәртіптілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Сыртқы жұмыстар сылақшысы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
14. Кәсіптің карточкасы "Сыртқы жұмыстар сылақшысы":			
Топтың коды:	7123-0		
Қызмет атауының коды:	7123-0-012		
Кәсіптің атауы:	Сыртқы жұмыстар сылақшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және сәндік жұмыстар саласында кемінде алты ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7123-0-009 Сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Беттерді сылау кезінде жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сәндік сылақ жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6-7 разряд 1. Үлгілерді жасау және жинау; 2. Дайындық қабаттарын жағу; 3. Бетті белгілеу және ілу; 4. Бұрыштарды кесуді орындау; 5. Падуга жасау; 6. Тартқыштарды тарту; 7. Қатарларды жөндеу; 8. Бірнеше орталықтан күрделі розеткаларды тарту;	

<p>Дағды 1: Профильді гипс шыбықтарын жасау.</p>	<p>9. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 10. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тартқыштарды тартуға арналған шаблон құрылғысы; 2. Аса күрделі беттерді тарту үшін белгілеу тәсілдері мен әдістері; 3. Шаблондардың конструкциялары, олардың мақсаты және жасау тәсілдері; 4. Тарту технологиясы; 5. Падугты орындау технологиясы 6. Тарту жасау әдісі мен принципі; 7. Тарту түрлері; 8. Тарту кезінде фигураларды салу әдістері; 9. Сәндік мүсіндеуді орнату үшін қолданылатын желім қосылыстары; 10. Бұрыштарды кесу әдістері; 11. Қатарларды күшейту технологиясы; 12. Ерітінділерді олардың қасиеттеріне қарай қолдану технологиясы; 13. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау әдістері; 14. Жөндеу жұмыстарын орындау тәсілдері; 15. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 16. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Сәндік сәулет элементтерін жасау және бекіту.</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пішіндерді, сәндік сәулет элементтерін жасау үшін материалдарды таңдау және қолдану; 2. Сәндік архитектуралық бөлшектерді ажырату; 3. Сәндік сәулет элементтерін жасау үшін қалыптарды дайындау; 4. Сәндік сәулет бұйымдарын жасау; 5. Дайын өнімдерді аяқтау; 6. Дайын сәндік сәулет бұйымдарын орнату және бекіту; 7. Сылақ рельефтерін орындау; 8. Сәндік сәулет элементтерін жөндеу; 9. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 10. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пішіндерді, сәндік сәулет элементтерін жасауға арналған материалдардың мақсаты;

<p>Еңбек функциясы 1: Сәндік сылақ жұмыстарын орындау.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 2. Декоративті архитектуралық элементтерді жасау үшін ерітінділерді дайындаудың құрамы мен әдістері; 3. Сәндік сәулет элементтерінің түрлері; 4. Сәндік сәулет элементтерін жасау технологиясы; 5. Дайын сәндік сәулет элементтерін орнату және бекіту технологиясы; 6. Сәндік сәулет элементтерін әрлеу әдістері мен тәсілдері; 7. Сәндік сәулет элементтерін жөндеу әдістері; 8. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Сәндік сылақтарды орындау.</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәндік сылақтың компоненттерін тасымалдау және сақтау; 2. Сәндік сылақтың астындағы беттерді тазалау, шаңсыздандыру, тегістеу; 3. Дайындық және жабу қабаттарының ерітінділерін дайындау және жағу; 4. Сәндік сылақ үшін негіздерді күшейту; 5. Сәндік сылақтарды олардың сапасына қойылатын талаптарға сәйкес орындау; 6. Сәндік сылақтардың, оның ішінде балауыз композицияларының бетіне жабын және қорғаныс қабаттарын жағу; 7. Сәндік сылақтарды бірнеше қабатқа жағу; 8. Сылақтарды тегістеу және құрылымдау; 9. "Сграффито" технологиясы бойынша сылақ беттерін өңдеу; 10. Сәндік сылақтарды жөндеу; 11. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 12. Сәндік сылақтарды әрлеу үшін құралдар мен құрылғыларды қолдану; 13. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сылақтың әртүрлі түрлеріне беттерді дайындау әдістері; 2. Негіз бетінің күйін диагностикалау әдістемесі; 3. Сәндік сылақтарға арналған материалдар; 4. Дайындық қабаттарына арналған ерітінділер; 5. Сәндік сылақтың құрамы және олардың компоненттерін мөлшерлеу әдістері; 6. Сылақ қабаттары және сылақ түрлері; 7. Сәндік сылақтарды орындау әдістері; 8. Әр түрлі сылақтарды қолдану технологиясы;

		9. Сәндік сылақтың сапасын бағалау әдістері; 10. Үлгілердің, үлгілердің конструкциялары, материалдары және оларды жасау тәсілдері; 11. Күрделі архитектуралық пішіндердің беттерін сылау технологиясы; 12. "Сграффито" сылағын орындау технологиясы; 13. Жөндеу жұмыстарын орындау тәсілдері; 14. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 15. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі.

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 12021 39, snip.07@mail.ru.

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com.

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83.

Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/599 хаттама.

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 23 қазандағы қорытынды.

18. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: нұсқа 1, 2023 жыл.

20. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы "___" _____
№ ___ бұйрығына
3-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

3) Жаппа жұмыстары – жаппа материалдарынан жасалған ғимараттар мен құрылыстардың шатырларын орнату бойынша жұмыстар.

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т.б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

5) Құрылыс қызметі (бұдан әрі - құрылыс) – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды)

өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жаратандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет.

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі.

7) Металл конструкциялары – адам қызметінің әртүрлі салаларында қолданылатын металдар мен әртүрлі қорытпалардан жасалған конструкциялардың жалпы атауы: ғимараттар, станоктар, масштабты құрылғылар, механизмдер, аппараттар және тағы басқасы.

8) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

9) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

10) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

11) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

12) Үй – адамдардың тұруына немесе ішінде болуына, өндірістік процестерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға

пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын, тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылғы. Үйдің жер асты бөлігі болуы мүмкін.

13) Үйлердің (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары – материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндіріс процестерін инженерлік жағынан қамтамасыз ететін, адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек етуіне (болуына) қалыпты не жайлы жағдайлар жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

14) Шатыр – ауа-райына ұшырайтын ғимарат жабынының жоғарғы элементі

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар.

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43910

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
F Құрылыс.

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары.

43.9 Өзге де мамандандырылған құрылыс жұмыстары.

43.91 Төбе жабу жұмыстары.

43.91.0 Төбе жабу жұмыстары.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Шатыршы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Шатыршы - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Шатыршы - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 4 СБШ-нің деңгейі.

7) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

8) Шатыршы, жабынқыш - 2 СБШ-нің деңгейі.

- 9) Шатыршы, шифер - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 10) Шатыр салушы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 11) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 12) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 13) Шатыршы, жабынқыш - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 14) Шатыршы, жабынқыш - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 15) Шатыршы, шифер - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 16) Шатыршы, шифер - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 17) Шатыр салушы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 18) Шатыр салушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-001		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).		
	Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд .		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларға қызмет көрсету кезінде дайындық және көмекші жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларға қызмет көрсету кезінде дайындық және көмекші жұмыстарды орындау.		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Сақтандыру құралдарын 1,3 м-ден астам биіктікте пайдалану; Материалдарды сақтау орнынан монтаждау орнына жеткізу үшін көтергіш техниканы пайдалану ; Оқшаулағыш материалдарды өз мамандығына сәйкес пішу; Мамандандыруға сәйкес желім мен мастиканы дайындау; Мамандандыруға сәйкес оқшаулағыш материалдарды уақытша бекіту; Мамандандыруға сәйкес негіздің бетін тазалау, құрғатыңыз, тегістеу, майсыздандыру; Құрылыс ағаштарының, тіректердің және уақытша қорғаныс құрылымдарының конструкциясын орнату.
	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу.	<p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; Шатырда жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік қағидалары; шатыршының жұмыс орнына, биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; Мамандануына сәйкес ыстық мастикаларды дайындау және тасымалдау кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; Мамандануына сәйкес газ оттығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; Мамандануына сәйкес шатыр металдарымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; Шатырдың жеке қорғаныс құралдары мен арнайы киімдеріне қойылатын талаптар; Шатыр жүйесін бөлшектеудің технологиялық әдістері; Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; Технологиялық процеске сәйкес материалдарды сақтау орнынан монтаждау орнына беру кезектілігі.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p> <p>Дағды 2: Қысқы кезеңде және шатырларды маусымдық тексеру кезінде шатырды және су бұру жүйелерін тазалау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Гидрооқшаулағыш материал өндірушінің ұсынымдарына сәйкес қысқы кезеңде қарды тазалауды жүргізу; 2. Қысқы кезеңде су бұру жүйелерін және ернеулі асылманы мұздан тазарту үшін арнайы құралды қолдану; 3. Қорғаныс және (немесе) сигналдық қоршауларды орнату; 4. Шатырды маусымдық тексеру кезінде су бұру жүйелерін жапырақтар мен қоқыстардан тазарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Шатырларды пайдалануды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Суды кетіру жүйесінің құрылғысы; 3. Әр түрлі гидрооқшаулағыш материалдардан жасалған шатыр жабындарын күтуге қойылатын негізгі талаптар; 4. Шатырларды қар мен мұздан тазарту үшін қолданылатын құралдарға қойылатын талаптар; 5. Шатырларды қар мен мұздан тазарту жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары; 6. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Шатыршы</p> <p>Шатыршы</p> <p>Супервайзер</p> <p>Учаске бастығы</p> <p>Жұмыс басшысы</p>
<p>10. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы":</p>		

Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-001		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Көлбеу қабатты қалыптастыру кезінде мамандануға сәйкес сына тәрізді жылу оқшаулауын белгілеу және төсеу; 2. Мамандандыруға сәйкес шатыр жүйесінің қабаттарын механикалық бекітуді орындау;	

3. Мамандануға сәйкес шатыр жүйесінің қабаттарын негізгі көлденең және тік бетке, арнайы таспаларды қолдана отырып, бу тосқауыл материалдарының буындарына желімдеуді орындау;
4. Мамандандыруға сәйкес төбелердің құрылымына жылу оқшаулауын орнату;
5. Мамандануға сәйкес көлденең бетке жылу оқшаулауын және тегіс шатырдың тік түйісуін, қиыршық тасты дренаж қабатын төсеу; мамандануға сәйкес профильді мембранадан дренаж қабатын кесу, төсеу және бекіту;
6. Мамандануына сәйкес полимерлі-битумды ролл материалдарынан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды газ оттығы немесе ыстық ауа көмегімен балқытуды, мамандануына сәйкес полимерлі ролл материалдарынан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынның тігістерін дәнекерлеуді, мамандануына сәйкес ролл полимерлі материалдардың парақтарын желімдеуді жүргізу;
7. Бір компонентті және екі компонентті мастикалық материалдардан жасалған гидрооқшаулағыш жабынды арматурасыз және мамандануына сәйкес қол құралы мен автоматты жабдықты қолдана отырып арматурамен жағу;
8. Мамандануына сәйкес әр түрлі парақтардан, дана материалдардан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды механикалық бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
9. Мамандандыруға сәйкес металдардан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды орнату бойынша жұмыстарды орындау: мамандандыруға сәйкес иілу станогын қолдана отырып, қарапайым сызықтық дайындаманы, шатырдың суретін орындау, оны әртүрлі тәсілдермен бүктеу технологиясы бойынша орнату;
10. Мамандандыруға сәйкес иілу машинасын қолдана отырып, қарапайым сызықтық дайындаманы, шатырдың суретін салу және жасау;
11. Құрылыс сызбаларды, әртүрлі құрылымдар мен қосылыстардың сызбаларын, жоспарларды, кесулерді оқу.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Құрылыс сызбалары туралы жалпы мәліметтер: өлшемді белгілеу ерекшеліктері, масштабтау, құрылыс сызбаларын оқу реті;
2. Құрылыс (мамандандыруға сәйкес): тегіс және көлбеу шатырлар;
3. Құрылыс физикасы, сызу, техникалық өлшеулер негіздері;
4. Мамандандыруға сәйкес шатырларды салу үшін қолданылатын гидрооқшаулағыш материалдар мен

Дағды 1:
Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату.

Еңбек функциясы 1:
Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.

	<p>материалдардың негізгі түрлері, қасиеттері мен мақсаты;</p> <p>5. Мамандандыруға сәйкес бу және жылу окшаулағыш материалдарды, бөлу қабаттарын төсеу және бекіту технологиясы;</p> <p>6. Мамандануға сәйкес бүктелген қосылыстардың түрлері;</p> <p>7. Мамандануына сәйкес газ оттығымен, шатыр металдарымен, иілу жабдығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2:</p> <p>Мамандануына сәйкес зауытта жасалған элементтерден және ағаштан жасалған ағаш тірек конструкцияларын құрастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <p>1. Өндірушінің талаптарына және жұмыс құжаттамасына сәйкес зауытта жасалған элементтерді қосыңыз және бекіту;</p> <p>2. Ағашты таңдау және сұрыптау;</p> <p>3. Ағашты орналастыру және өңдеу (аралау, кесу, бұрғылау, ойып алу);</p> <p>4. Ағаштан ағаш ұстасы құралын қолдана отырып, тор, қарсы тор және шатыр жабынының негізін жасау;</p> <p>5. Шатыр арқылы технологиялық өткізгіштерді зауытта өндірілген материалдардан қаңқада дайындау және орнатуды орындау;</p> <p>6. Қолмен және механикаландырылған құралдарды (балға, темір ара, бұрғылау, пышақ, бұрағыш, балғамен бұрғылау, бұрыштық тегістеуіш, бензин және электр аралары) қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <p>1. Электр құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары, қолданылатын жабдықтың құрылысы мен пайдалану қағидалары;</p> <p>2. Қолданылатын ағаш түрлері;</p> <p>3. Құрылымдық элементтерді қосу үшін қолданылатын бекіту және қосалқы материалдардың түрлері мен түрлері;</p> <p>4. Ағаштың ақаулары мен қасиеттері;</p> <p>5. Ағаш дайындамалар мен құрылымдық элементтерді біріктіру және бекіту әдістері;</p> <p>6. Шатыр арқылы қорапты, қарсы торды, негізді, технологиялық ұңғымаларды орнату әдістері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
11. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-001		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Қисық пішінді шатырларда және пайдаланылатын шатырларда мамандандыруға сәйкес жұмыстарды орындау.</p> <p>2. Шатыршылар бригадасын басқару.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Мамандандыруға сәйкес пайдаланылатын шатырларды гидроокшаулау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Полимерлі-битумды және полимерлі ролл материалдарынан жасалған негізгі гидроокшаулағыш жабынды төсеу және бекіту;</p> <p>2. Роликті шатыр жабынының гидроокшаулағыш материалдарының панельдерін жалғауды орындау;</p> <p>3. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің тік беттерге (тікбұрышты және дөңгелек қима) түйісетін жерлеріне гидроокшаулағыш материалды төсеу және бекіту;</p> <p>4. Қосымша және қорғаныс қабаттарын төсеу;</p> <p>5. Гидроокшаулағыш қабаттың герметикалығын тексеру;</p> <p>6. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің қорғаныш және дренаждық қабаттарын төсеуді орындау;</p> <p>7. Дренаж жүйесінің көп деңгейлі шұңқырларын орнатуды орындау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің түрлері;</p> <p>2. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің қабаттарының мақсаты мен орналасуы;</p> <p>3. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерін гидроокшаулауға қойылатын талаптар;</p> <p>4. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерін гидроизоляциялау тәсілдері;</p> <p>5. Көп деңгейлі шатыр шұңқырын орнату әдістері;</p> <p>6. Гидроокшаулағыш қабаттың герметикалығын тексеру ережесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Мамандануына сәйкес қисық сызықты негіздерде шатыр жабынын төсеу үшін негізді белгілеуді орындау;</p> <p>2. Шаблондар жасау, мамандануына сәйкес шатыр металдарынан ("дойбы", "ромбтар") шаблондар бойынша бөлшектерді белгілеу;</p> <p>3. Мамандануына сәйкес шатыр металдарынан ("дойбы", "ромбтар") және дана шатыр</p>

Енбек функциясы 1:
Қисық пішінді шатырларда және пайдаланылатын шатырларда мамандандыруға сәйкес жұмыстарды орындау.

Дағды 2:
Мамандандыруға сәйкес қисық сызықты құрылымның төбелерінде шатыр жабындарының кешенін орындау.

материалдарынан жасалған стандартты емес ұсақ дана бұйымдарды монтаждауды орындау;
4. Мамандандыруға сәйкес болаттан жасалған шатыр жабынын орнату кезінде бірнеше жазықтықтың қиылысу торабын орындау;
5. Мамандануға сәйкес қисық сызықты рифті (рифті) әр түрлі тәсілдермен орындау;
6. Шатыр терезесін қисық бетінің төбесіне салу, іргелес құрылғыны орындау;
7. Шаблондар жасау, шаблондар бойынша бөлшектерді белгілеу, мамандандыруға сәйкес металдардан жасалған ғимараттардың қасбеттерінде шығыңқы сәндік элементтерді жабу;
8. Иілу машинасының арко параметрін орындаңыз, мамандандыруға сәйкес арка тәрізді суреттер жасау;
9. Мамандандыруға сәйкес қолмен иілу құралының көмегімен қисық сызықты иілу жиегін жасау;
10. Мамандандыруға сәйкес шатыр жабынының элементтерінен өрнектер салу.

Білімдер:
6 разряд
1. Қисық беттерді жабу үшін ұсынылатын материалдардың түрлері мен қасиеттері;
2. Қисық пішінді шығыңқы шатыр элементтерін айналып өту әдістері;
3. Қисық пішінді үлкен құмыраның құрылғысының әдістері;
4. Қисық пішінді үй төбесіндегі терезені жабу әдістері;
5. Қисық беттердің геометриялық сипаттамалары;
6. Мамандануына сәйкес құбыр иілу машинасының құрылысы және пайдалану ережесі;
7. Мамандануға сәйкес қисық пішінді шатырға арналған қатарлы ашылатын металдардан шатыр суреттерін жасау және қосу әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Дағды 3:
Құрылыс алаңында қисық пішінді шатырларға арналған ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау, мамандануына сәйкес үлкен аралықты

Машықтар:
6 разряд
1. Ағаш пен ағаш материалдарын белгілеу, аралау және кесу арқылы өңдеу;
2. Ағаш дайындамаларды қосу және бекіту;
3. Мауэрлат орнату орындарын белгілеу;
4. Құрама арқалықтар мен фермаларды орнату.
Білімдер:
6 разряд
1. Ағаш түрлері, қолдану саласы;
2. Ағаш түрлері, технологиялық қасиеттері, ақаулары;
3. Ағаш ұсталарында қолданылатын бекіту материалдарының түрлері мен типтері;

	арқалықтарды монтаждау .	<p>4. Ағаш негіздердің құрылысы;</p> <p>5. Ағашты белгілеу, аралау, қашау, бұрғылау әдістері;</p> <p>6. Күрделі ағаш бұйымдары мен конструкция элементтерін жасау тәсілдері; күрделі қосылыстар мен кесулерді орындау тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1:</p> <p>Шатыр жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс өндірісінің жобасын, жұмыс құжаттамасының қажетті бөлімдерін талдау; 2. Бригаданың жобалау және нормативтік құжаттама талаптарын, жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды сақтауын ұйымдастыру; 3. Шатыр жабындарының еңбек сыйымдылығын анықтау; 4. Ағымдағы және қорытынды бақылауды, қажет болған жағдайда кейіннен түзете отырып, персонал жұмысының нәтижелерін бағалауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шатырлардың құрылысын реттейтін техникалық нормативтік құжаттаманың талаптары; 2. Жұмыстарды өндіру және қабылдау ережелері; 3. Қолданылатын материалдардың түрлері мен қасиеттері, олардың сапасына қойылатын талаптар; 4. Орындалған шатыр жұмыстарының сапасына қойылатын талаптар; 5. Өз мамандығына сәйкес шатыр жұмыстарын орындау кезінде жіберілетін жалпы қателіктер; 6. Мамандандыруға сәйкес әр түрлі ақауларды жою әдістері; 7. Конструкцияларды монтаждау жөніндегі нұсқаулықтар мен ұсынымдардың, жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтардың мазмұны.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 2:</p> <p>Шатыршылар бригадасының жұмысын</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс өндірісінің жобасын, жұмыс және жобалық құжаттаманың қажетті бөлімдерін талдау; 2. Шатыр жұмыстарын орындау үшін қажетті материалдардың, құралдардың, жабдықтардың, жеке қорғаныс құралдары мен арнайы киімдердің тізбесін жасау, олардың болуын бақылау; 3. Сақтау және сақтау орындарында температуралық-ылғалдылық режимін бақылау және ұстап тұру үшін аспаптарды пайдалану. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Шатыршылар бригадасын басқару.</p>	<p>техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұйымдастыру.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдар мен құралдарды шатырға көтеру әдістері мен құралдары; 2. Қойма тәртібіне, сақтау шарттарына, жұмыстардың кезектілігін ескере отырып, материалдар мен құралдың үйлесімділігіне қойылатын талаптар; 3. Мамандануға сәйкес қол және механикаландырылған аспапты, жабдықты, мүкәммалды, айлабұйымдар мен жарактарды пайдалану және сақтау номенклатурасы, қағидалары ; 4. Шатырдың жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Биіктікте жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу, персоналдың еңбек тәртібі қағидалары мен қауіпсіздік талаптарын сақтауын бақылау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау ережелерін бұзу бригада жұмысшыларының денсаулығына немесе өміріне қауіп төндіретін жағдайларды анықтау; 2. Сақтандыру арқандарын бекіту орындарын, олардың ізін анықтау; 3. Қоршауларды орнату орындарын анықтау; 4. Белгіленген тәртіппен қауіпті аймақтардың шекараларын белгілеу; 5. Шатыршылардың буынын (бригадасын) сақтандыру жүйесін ұйымдастыруды жүргізу. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықтардың талаптары; 2. Құрылыс жұмыстарының қауіпсіз өндірісін регламенттейтін нормативтік құжаттаманың талаптары; 3. Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының негізгі ережелері; 4. Биіктікте жұмыс орындарын ұйымдастыру, жұмысшылардың жұмыс орындарына өту жолдары, көлбеу шатырда жұмыс істеу кезінде ерекше қауіпсіздік шаралары; 5. Бригаданың сақтандыру жүйесін ұйымдастыру ережелері; 6. Персоналды басқару негіздері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
12. Кәсіптің карточкасы "Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-002		
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2-3 разряд 1. Мақсаты бойынша тапсырмаларды уақтылы және сапалы орындау; 2. Мастика мен праймерлерді дайындау;	

<p>Еңбек функциясы 1: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау</p>	<p>Дағды 1: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау</p>	<p>3. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды илектелген және мастикалық материалдармен жабуды орындау; 4. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды асбест-цемент парақтарымен немесе плиткалармен (шифермен), жабынқышпен жабу; 5. Шатырларды балқытылатын шатыр материалымен жабу. 6. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 7. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Роликті, мастикалық және дана шатыр материалдарының негізгі қасиеттері; 2. Суық және ыстық мастиканы дайындау әдістері; 3. Толтырғыштарды кептіру, елеу және жылыту тәсілдері; 4. Қарапайым пішінді шатырларды белгілеу әдістері; 5. Қарапайым пішінді шатырларды орама және дана материалдармен жабу әдістері.</p>
	<p>Дағды 2: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу кезінде қосымша жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Шегелермен тігілген кілемнің қосымша қабатын төсеуді немесе қарапайым шатырларда шатырларды ағаш негізге орнатуды орындау; 2. Дайын кілемнің бетін құм немесе ұсақ қиыршық тас себілген ыстық мастикамен жабу; 3. Ғимараттардың жартылай ағаш қабырғаларын асбест-цемент плиткаларымен қаптауды жүзеге асыру; 4. Дана материалдардан жасалған шатырдың орамдық жабынын ауыстыруды орындау; 5. Шатыр болатымен ілмектерді, түйіспелер мен стендтерді қаптауды орындау; 6. Түтін және желдету құбырларына дайын арықтарды, қақпақтар мен қолшатырларды орнату.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Балқытылатын шатыр материалын жылытуға арналған агрегаттар мен құрылғылармен жұмыс істеу құрылғысы мен ережелері; 2. Материалдар мен шатыр жабындарының сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	4	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
13. Кәсіптің карточкасы "Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-002		
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы.	Дағды 1: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <p>1. Мамандандыруға сәйкес шатыржал, үлкен құмыра, ернеу, парапет элементтерін белгілеу, реттеу, бекіту;</p> <p>2. Парапеттердің, желдеткіш шахталардың, тікбұрышты және шаршы қималы құбырлардың шығыңқы бөліктерінің шатыр жабынының элементтерін белгілеу және дайындау, мамандануға сәйкес ішкі және сыртқы бұрыштарды оқшаулау;</p> <p>3. Шатыр бөлшектерін бір-бірімен байланыстырыңыз және мамандандыруға сәйкес негізге бекіту;</p> <p>4. Мамандануына сәйкес пеш құбырларының жабындарының элементтерін белгілеу және дайындау;</p> <p>5. Өнеркәсіптік өндірістің металл профильдерінен парапет бөлшектерін орналастыру және бекіту;</p> <p>6. Температуралық, деформациялық тігістердің, өртке қарсы қималардың элементтерін монтаждау; мамандануына сәйкес деформациялық тігістердің, өртке қарсы қималардың шеттерінде шатыр жүйесінің негізгі қабаттарын бекіту;</p> <p>7. Мамандандыруға сәйкес шатыр металдарын дәнекерлеуді орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <p>1. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері;</p> <p>2. Шатырлардың құрылысын реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары;</p> <p>3. Мамандануға сәйкес парапеттердің, желдеткіш шахталардың, шаршы қималы құбырлардың шығыңқы бөліктеріне гидроқшаулағыш жабынды және жанасуды орындау тәсілдері;</p> <p>4. Тік бетінің шатыр жабыны, шатырдың жотасы мен жотасын безендіру, карниз ілмегін, разгелобканы (рифованы) орнату тәсілдері;</p> <p>5. Дәнекерлеу технологиясының теориялық негіздері;</p> <p>6. Дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары (ашық жалынмен);</p> <p>7. Температуралық, деформациялық тігістерді, өртке қарсы қималарды орнатуға қойылатын талаптар;</p>

	<p>8. Мамандандыруға сәйкес термопластикалық полимерлі мембраналарды дәнекерлеу параметрлеріне қойылатын талаптар;</p> <p>9. Мамандануға сәйкес тік беттің шатыр жабынын орнату әдістері;</p> <p>10. Шатыр техникасындағы металдардан жасалған пеш құбырларын жабу, мамандануына сәйкес кірпіш түтін құбырларын қаптау тәсілдері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Инженерлік жүйелердің терезелерін, үрлемелерін және элементтерін монтаждау.</p>	<p>Машықтар: 4 разряд</p> <p>1. Мамандануына сәйкес қауіпсіздік элементтерін монтаждауды, шатырларға қызмет көрсетуді және қар ұстауды орындау;</p> <p>2. Мамандандыруға сәйкес зауытта жасалған зениттік шамдар мен түтін шығаратын люктерді орнату;</p> <p>3. Мамандануына қарай шатыр аэраторлары мен үрлегіштерді орнатуды орындау;</p> <p>4. Мамандандыруға сәйкес шатыр шұңқырларын орнатуды орындау;</p> <p>5. Мамандандыруға сәйкес сыртқы ағызу жүйесінің элементтерін орнату;</p> <p>6. Зауытта жасалған жалақысы бар шатыр терезесін орнатуды, терезеге жанасуды орнатуды, мамандандыруға сәйкес терезе төсеніштерін орнатуды орындау;</p> <p>7. Мамандандыруға сәйкес әртүрлі материалдардан жасалған дөңгелек қималы құбырлардың, антенналардың, созылу белгілерінің, тіректердің шығыңқы бөліктеріне жанасуды орындау;</p> <p>8. Мамандандыруға сәйкес шағын диаметрлі тесіктерді шатыр жабынында орындау.</p> <p>Білімдер: 4 разряд</p> <p>1. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері;</p> <p>2. Зауытта жасалған зениттік шамдар мен түтін шығаратын люктердің мақсаты мен құрылысы, оларды орнатуға қойылатын талаптар;</p> <p>3. Қоршаулар мен қар ұстау жүйелерінің мақсаты, оларды орнатуға қойылатын талаптар;</p> <p>4. Шатыр астындағы желдету жүйесінің құрылысы, мамандануына қарай шатыр аэраторлары мен үрлемелердің мақсаты;</p> <p>5. Шатыр терезелерінің мақсаты, оларды орнатуға қойылатын талаптар;</p> <p>6. Су төгетін жүйенің құрылысы, мамандануына қарай су бұру жүйесінің элементтерін орнатуға қойылатын талаптар.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
14. Кәсіптің карточкасы "Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-002		
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Мамандануына сәйкес лекалдар мен сызбалар бойынша шатыр металынан дайындама дайындау</p>	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иілу станогымен, қол құралдарымен, бүктеу және бүктеу машиналарымен жұмыс істеу; 2. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және парапетті жабу үшін металл профильдер жасау; 3. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеуді, элементтерді кесуді және металдан жанау бөлшектерін жасауды жүргізу; 4. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеуді, элементтерді кесуді және құймаларды дайындауды жүргізу; 5. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және тізе жасау, тікбұрышты және дөңгелек су төгетін құбырға арналған белгілер жасау; 6. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және тікбұрышты қиманың су төгетін шұңқырын жасау; 7. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және флюгарка жасау; 8. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және суреттерді қос бүктемемен байланыстыра отырып қабырға науасын жасау. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шатыр металдарының негізгі түрлері, қасиеттері және мақсаты; 2. Геометрия негіздері, сызбалар, техникалық өлшемдер; 3. Иілу станогымен, қол құралдарымен, бүктеу және бүктеу машиналарымен жұмыс істеу техникасы; 4. Қолданылатын жабдықтың құрылысы мен пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш пен ағаш материалдарын белгілеңіз, аралау және кесу арқылы өңдеу; 2. Ағаш дайындамаларды қосу және бекіту;

<p>Еңбек функциясы 1: Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы</p>	<p>Дағды 2: Мамандануына сәйкес құрылыс алаңында ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау</p>	<p>3. Техникалық құжаттамаға сәйкес мауэрлат орнату орындарын белгілеуді жүргізу; 4. Құрама арқалықтар мен фермаларды орнату.</p> <p>Білімдер: 5 разряд 1. Ағаш түрлері, қолдану саласы; 2. Ағаш түрлері, технологиялық қасиеттері, ақаулары; 3. Ағаш ұсталарында қолданылатын бекіту материалдарының түрлері мен типтері; 4. Ағаш негіздердің құрылысы; 5. Рафтерлер мен едендерді нығайту әдістері; 6. Ағашты белгілеу, аралау, қашау, бұрғылау әдістері; 7. Арқалықтарды, фермаларды орнату әдістері; 8. Тақталарды, ағаш дайындамаларды және құрылымдық элементтерді біріктіру және бекіту әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Шатырды тексеру, гидроокшаулағыш жабынның жергілікті зақымдануын жөндеу</p>	<p>Машықтар: 5 разряд 1. Жергілікті ағып кету орындарын және шатыр жүйесі элементтерінің басқа ақауларын анықтау; 2. Мамандандыруға сәйкес шатырдың зақымдалған учаскесін бөлшектеу және ауыстыру; 3. Мамандануға сәйкес тік беттерге түйіспелерді тығыздау; 4. Мамандануға сәйкес дренаж жүйесінің зақымдалған учаскелерін, қауіпсіздік және қар ұстау жүйесінің элементтерін және шатыр жүйесінің басқа элементтерін ауыстыруды орындау; 5. Мамандандыруға сәйкес бұзылған тығыздағышты ауыстыруды орындау; 6. Мамандануға сәйкес кляммерлерді бүгуді, қар ұстау және қауіпсіздік жүйелерінің тіректерін бекітетін болттарды бекітуді орындау; 7. Мамандандыруға сәйкес коррозиялық учаскелерді тазалау және сырлау, металл шатырды дәнекерлеу.</p> <p>Білімдер: 5 разряд 1. Маусымдық тексерулер кезінде толтырылатын техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар; 2. Шатырлар мен шатыр үй-жайларын маусымдық тексеруге қойылатын талаптар, оларды өткізу қағидалары; 3. Шатырлар мен шатыр үй-жайларын жоспардан тыс тексеруге қойылатын талаптар, оларды жүргізу қағидалары;</p>

		4. Өз мамандануына сәйкес шатыр жүйесінің негізгі жабындарын, түйіспелерін және элементтерін жөндеу әдістері; 5. Шатырдың және шатыр құрылымдарының негізгі ақаулары: мамандандыруға сәйкес гидроокшаулағыш жабынның механикалық, биологиялық, химиялық бұзылуы; 6. Мамандандыруға сәйкес негіздің жасырын және айқын ақауларын анықтау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
15. Кәсіптің карточкасы "Болат жабындарды қаңылтырлаушы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде дайындық жұмыстарын орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Мақсаты бойынша тапсырмаларды уақтылы және сапалы орындау; 2. Шатырлар мен шатырларды жөндеу және жабу; 3. Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін суреттер дайындауды орындау; 4. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 5. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Шатырдың қаңылтыр болатының түрлері; 2. Дайындық жұмыстарын орындау кезеңдері; 3. Шатыр сорттарының негізгі түрлері; 4. Болат конструкцияларының оқшаулау түрлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жаңа құрылыс объектілеріне мамандануға сәйкес, қайта құру кезінде және шатырларды орнату кезінде құрылымдық элементтердің құрылысы	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Түгін және желдету құбырларына суағарлар, қақпақтар мен қолшатырлар жасау және орнату; 2. Роликті және дана материалдардан жасалған шатырларда қаңылтыр шатыр болатымен түйіспелерді әрлеумен айналысу; 3. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 4. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Шатырларды қаңылтыр болатпен жабу әдістері; 2. Қатарлы жабынның суреттерін қолмен дайындау әдістері; 3. Шатыр болатының кептіру майымен тазалау және жабу әдістері;</p>

		<p>4. Қаңылтыр болаттан жасалған шатыр жабындарын бөлшектеу әдістері;</p> <p>5. Шатыр жабын болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Еңбек функциясы 2: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында көмекші операцияларды жүргізу	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Су төгетін құбырлардың тікелей буындарын жасау;</p> <p>2. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау;</p> <p>3. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін дайындамалар жасау	<p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Шатырлы және габельді шатырларды жөндеу және жабу, суреттерді дайындау және жабын бөлшектерін орнату әдістері;</p> <p>2. Шатыр жабыны болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік	
	Күйзеліске тұрақтылық	
	Тәртіптілік	
	Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Болат жабындарды қаңылтырлаушы	
	4	Болат жабындарды қаңылтырлаушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
16. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, жабынқыш":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2-3 разряд 1. Жабынқыштардың қажетті мөлшерін есептеу; 2. Гидроизоляцияға арналған материалдардың шығынын есептеу;	

Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	3. Қажетті рафтер құрылымын есептеу; 4. Бекіткіштерді дайындауды орындау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	Машықтар: 2-3 разряд 1. Ілмектер бойымен құрылыс ағаштарын немесе шатыр қоршауларын орнатуды орындау; 2. Өлшеу жұмыстарын орындау; 3. Рафтер жазықтығын туралауды орындау; 4. Шатыр терезелері үшін қуат құрылымдарының құрылғысын орындау. Білімдер: 2-3 разряд 1. Жұмысқа арналған шатыр құралдарының түрлері; 2. Жабынқыштарды төсеу және бекіту түрлері; 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптар; 4. Қауіпсіздік жабдықтары мен жабдықтарын пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Шатыршы, жабынқыш
	4	Шатыршы, жабынқыш
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы
17. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, шифер":		
Топтың коды:	7121-0	

Қызмет атауының коды:	7121-0-008		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информшалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды	Дағды 1: Дайындық жұмыстарын орындау	Машықтар: 2-3 разряд 1. Шатырды орнату жұмыстарын орындау үшін жұмыс аймағын және қажетті құралдарды дайындау ; 2. Материалдарды өлшеу және аралау; 3. Шатырдың бетін тегістеу, тегіс емес жерлерді тегістеу.	
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Шатырларды пайдалануды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Шатырларды қар мен мұздан тазарту үшін қолданылатын құралдарға қойылатын талаптар; 3. Шатырларды қар мен мұздан тазарту жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.	

реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Шатырды алдын ала тексеруді орындау	Машықтар: 2-3 разряд 1. Жаңа шифер немесе гидроқшаулағыш үшін бетті дайындау; 2. Бетті дайындау бойынша жұмыстардың орындалуын бақылау. Білімдер: 2-3 разряд 1. Суды кетіру жүйесінің құрылғысы; 2. Әр түрлі гидроқшаулағыш материалдардан жасалған шатыр жабындарын күтуге қойылатын негізгі талаптар; 3. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Шатыршы, шифер
	4	Шатыршы, шифер
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы
18. Кәсіптің карточкасы "Шатыр салушы":		
Топтың коды:	7121-0	
Қызмет атауының коды:	7121-0-010	
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.	

бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес дайындық жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес дайындық жұмыстарын орындау.	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Берілген критерийлер мен техникалық құжаттамаға сәйкес шатырларды тазалауды жүргізу; 2. Жұмыстарды жүргізу үшін қажетті қоршауларды орнату; 3. Жұмысты орындау үшін қажетті құралдарды дайындау.	
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Салалық ережелер мен стандарттар; 2. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі нормативтері; 3. Құрылыс терминологиясы және белгілері; 4. Тиісті құралдар мен жабдықтарды пайдалану ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан		

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Шатыр салушы	
	4	Шатыр салушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
19. Кәсіптің карточкасы "Болат жабындарды қаңылтырлаушы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде Болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды жөндеу және жабу;	

Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында көмекші операцияларды жүргізу.	<p>2. Ернеу ілмектері мен қабырға науалары үшін суреттер жинау;</p> <p>3. Су төгетін құбырлардың тікелей буындарын жасау;</p> <p>4. Түтін және желдету құбырларына арықтарды, қақпақтар мен қолшатырларды дайындау және орнату;</p> <p>5. Шатыр жабындарының жеке элементтерін ауыстыру.</p>
	Білімдер: 4-5 разряд	<p>1. Шатыр болатының негізгі қасиеттері;</p> <p>2. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды жөндеу және жабу, суреттерді дайындау және жабын бөлшектерін орнату әдістері;</p> <p>3. Шатыр жабыны болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін дайындамалар жасау.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <p>1. Шатыр жабындарының жеке элементтерін ауыстыру.</p> <p>2. Су төгетін құбырларға арналған элементтер жасау ;</p> <p>3. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау;</p> <p>4. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.</p>
Білімдер: 1. Шатырды белгілеу және орнату әдістері; 2. Еңбекті қорғау, санитария қағидалары және өрттің алдын алу жөніндегі іс-шаралар.	-	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Болат жабындарды қаңылтырлаушы
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы

	7	Жұмыс басшысы	
20. Кәсіптің карточкасы "Болат жабындарды қаңылтырлаушы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану.	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Шатырларды жөндеу және орнату.	Машықтар: 6 разряд 1. Шатырлар жоспарында үш және төрт қабатты, жамбас, Т және Г - тәрізді жөндеу және жабу; 2. Тізе, толқын және шұңқырдың секциялық және айнымалы қимасының шаблондары бойынша жасау.	
		Білімдер: 6 разряд 1. Шатыр жоспарында үш және төрт қабатты, жамбас, Т және Г - тәрізді жөндеу және жабу әдістері; 2. Шатырдан жасалған қаңылтырдан жасалған жабындардың бұйымдарының, бөлшектерінің және	

Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.		фасонды бөліктерінің шаблондары бойынша шаблондарды дайындау және құрастыру тәсілдері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде қосымша жұмыстарды жүзеге асыру.	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Дефлекторларды жасау және орнату; 2. Мырышталған болаттан жасалған жабындардағы тігістерді тығыздау; 3. Су төгетін құбырларды іліп, ауыстыру.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Жабын элементтерін дайындаудың механикаландырылған әдістері; 2. Жабындардың тігістерін дәнекерлеу әдістері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
7	Жұмыс басшысы		
21. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, жабынқыш":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі орташа шатыр жұмыстарын орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Күрделілігі орташа шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстар жүргізу	<p>Машықтар: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Су төгетін жүйені орнату үшін ернеудің үстіне ағаш төсем құрылғысын жасау; 2. Шатыр астындағы гидрооқшаулағышты орнату және монтаждау; 3. Қадам және қорапты есептеуді орындау. 4. Әр түрлі беткейлерде шатыр жабынқышын төсеу; 5. Жабынқыштарды бекіту. <p>Білімдер: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабынқышты шатырды орнату тәртібі; 2. Дренаж жүйесінің негізгі талаптары; 3. Гидрооқшаулағыш пленкаларды қолдану схемалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	<p>Машықтар: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпсіздік және қар ұстау элементтерін монтаждауды жүргізу; 2. Көп қарлы аймақтарда шатыр жабынқышын орнатуды жүзеге асыру; 3. Әмбебап люкті орнатуды орындау; 4. Сәндік элементтерді орнатуды орындау. <p>Білімдер: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек / қар ұстайтын тактайшаларды орнату схемасы; 2. Жұмысқа арналған шатыр құралдарының түрлері; 3. Шатыр плиткаларын төсеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Шатыршы, жабынқыш	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
22. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, жабынқыш":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кез келген күрделіліктегі шатыр жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

	<p>Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстар жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кестеге сәйкес жылына екі рет (көктемде және күзде), ал жұмсақ шатырлар бойынша кезекті техникалық байқаулар жүргізу, бұдан басқа, жаз мезгілінде екі айда бір реттен кем емес; 2. Жауын-шашыннан, үлкен қардан, қатты желден және т. б. кейін шатырларды кезектен тыс тексеру, шатырларды қоқыс пен кірден тазарту-жылына екі рет (көктем мен күзде), мұздарды алып тастау; 3. Металл шатырлардың барлық беттерін кем дегенде бес жылда бір рет бояуға, шатырдың металл бекітпелерін және шатырдың жекелеген жерлерін жыл сайын коррозияға қарсы бояу; 4. Шатыр бөлмелерін желдетуді қамтамасыз ету, торларды, сорғыштарды және т. б. орнату; 5. Металл шатырлардың беттерін бояуды, шатырдың металл бекітпелерін және жұмсақ шатырдың тігістерінің жекелеген жерлерін коррозияға қарсы бояуды, қалың шатырларды шайырмен жабуды және оларға құм себуді жүргізу; 6. Су төгетін құбырларды, науаларды, шұңқырларды, тізелерді, шұңқырларды, жақтауларды, парапет торларын, карниздерді, асып кетулерді және т.б. жасау, ілу және тәртіпте ұстау. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс сызбасының негіздері; 2. Құрылыс өндірісінің технологиясы және ұйымдастырылуы; 3. Кәсіби қызметтегі ақпараттық технологиялардың негіздері; 4. Орама және мастикалық материалдардан жасалған шатырды орнату технологиясы және ұйымдастыру; 5. Металл емес парақтардан және ұсақ бөлшектерден жасалған шатыр жабындарының технологиясы мен ұйымдастырылуы.
<p>Еңбек функциясы 1: Кез келген күрделіліктегі шатыр жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
		<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үй қанаты мен кіреберістердің үстіндегі шатырлар мен қолшатырларды жөндеу және ауыстыру; 2. Шатырдағы жұмыстар кезінде шатырдың сақталуын бақылау (құбырларды жөндеу және тазалау, антенналарды орнату және тағы басқасы); 3. Жарамды қаңылтыр болатты іріктеп және түзете отырып, ескі шатырды әзірлеуді, металл шатырды іріктеп жөндеуді (жабынның жалпы ауданынан 20% - ға дейін, бірақ бір жерде 200 м²-ден аспайтын

	<p>Дағды 2: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы</p>	<p>шатырды ауыстыру), мастикадағы жұмсақ шатырды 10 м2 дейінгі екі қабатта жөндеуді, асбест-цемент және шатыр шатырларындағы сезімтал парақтар мен плиткаларды ауыстыруды жүргізу; 4. Тозған болат шатырларды бір қабатта толмен, жолақтармен безендірумен, тік бүктемелермен алдын-ала иілумен тегістеумен үздіксіз жабуды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер: 5 разряд 1. Шатыр элементтерінің бөлшектерін жобалау; 2. Металл материалдардан жасалған шатыр құрылғысының технологиясы және ұйымдастырылуы; 3. Шатыр мен шатырдың негізгі ақаулары мен зақымдануы; 4. Жөндеу жұмыстары; 5. Ағаш ұстасының технологиясы және ұйымдастырылуы; 6. Слесарлық жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы; 7. Жүк ілдіру жұмыстарының технологиясы және ұйымдастырылуы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>""Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы
23. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, шифер":		
Топтың коды:	7121-0	
Қызмет атауының коды:	7121-0-008	
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі</p>	

бойынша біліктілік деңгейі:	№ 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау	Дағды 1: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату	Машықтар: 4 разряд 1. Шатыр элементтері мен дренаж жүйесін ұйымдастыру; 2. Әр түрлі материалдардан шатыр жабынын ішінара және толық ауыстыруды орындау; 3. Металл шатыр материалдарын қолмен және механикаландырылған тәсілмен өңдеу; 4. Шатырдың "табалдырығының" барлық қабаттарын сауатты орнату: гидроизоляция, бу тосқауылы, жылу оқшаулау; 5. Шатыр роликті материалдарды төсеу.	
		Білімдер: 4 разряд 1. Құрылыс сызбалары туралы жалпы мәліметтер: өлшемді белгілеу ерекшеліктері, масштабтау, құрылыс сызбаларын оқу реті; 2. Құрылыс (мамандандыруға сәйкес): тегіс және көлбеу шатырлар; 3. Құрылыс физикасы, сызу, техникалық өлшеулер негіздері; 4. Мамандандыруға сәйкес шатырларды салу үшін қолданылатын гидрооқшаулағыш материалдар мен материалдардың негізгі түрлері, қасиеттері мен мақсаты;	

кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	5. Мамандануына сәйкес газ оттығымен, шатыр металдарымен, иілу жабдығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату кезінде қосымша жұмыстарды орындау.	Машықтар: 4 разряд 1. Дана материалдармен және металл бөлшектермен жұмыс істеу; 2. Шатыр жабынын орнату және жөндеу кезінде ілеспе қызмет түрлерін жүзеге асыру; 3. Шаблондар жасаңыз, бұйымдарды, бөлшектерді және жабынның пішінді бөліктерін шаблондар бойынша жинау. Білімдер: 4 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес бу және жылу оқшаулағыш материалдарды, бөлу қабаттарын төсеу және бекіту технологиясы; 2. Мамандануға сәйкес бүктелген қосылыстардың түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Шатыршы, шифер
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
7	Жұмыс басшысы	
24. Кәсіптің карточкасы "Шатыршы, шифер":		
Топтың коды:	7121-0	
Қызмет атауының коды:	7121-0-008	
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі	

бойынша біліктілік деңгейі:	№ 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.	Дағды 1: Шатырды шифермен төсеу	Машықтар: 5 разряд 1. Шиферлі шатырдың есебін жасау; 2. Шиферлі шатыр құрылғысын орындау дайындық жұмыстары; 3. Қаптаманы төсеуді орындау; 4. Шиферді төсеуді орындау.	
		Білімдер: 5 разряд 1. Қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың базалық талаптары; 2. Шиферден жасалған шатырдың түрлері, оның артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. Шиферлі шатыр технологиясы; 4. Шиферден шатырды орнату ерекшеліктері; 5. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті		
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023		

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
25. Кәсіптің карточкасы "Шатыр салушы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-010		
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).		
	Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).		
	Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроокшаулау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

	<p>Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Берілген критерийлер мен техникалық құжаттамаға сәйкес шатыр жұмыстарын жүргізу; 2. Құрылыс-жөндеу жұмыстарын орындау кезінде бригаданың басқа қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау; 3. Жұмыста байқалған проблемалық сәттер туралы бригадирге хабарлау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Шатырды төсеу және бөлшектеу әдістері; 2. Биіктікте жұмыс істеу кезінде сақтандыруды пайдалану ережелері; 3. Тиісті құралдар мен жабдықтарды пайдалану ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 2: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Шатырды төсеу үшін негіз дайындау; 2. Жұмыста талап етілетін конструкциялардың элементтерін беруді және орнатуды жүзеге асыру; 3. Материалдарды кейінгі төсеуге дайындауды орындау; 4. Стяжкаларға күтім жасау және оларды әрі қарай орнатуға дайындау; 5. Қажетті желімдерді, ерітінділерді, мастикаларды дайындау және қолдану; 6. Құрылымдардың ағаш элементтеріне қажетті композицияларды жағу; 7. Шатыр материалдарын орнату басталғанға дейін уақытша төсеу; 8. Алынған тапсырмаларға сәйкес шатырларды төсеу; 9. Киімдер мен құралдарды сапалы пайдалану және сақтау; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Пайдаланылатын материалдарды пішу және белгілеу ережесі; 2. Беттерді шатыр жұмыстарына дайындау ережелері; 3. Шатырды төсеу кезінде қолданылатын материалдардың түрлері; 4. Шатырдағы ақауларды анықтау әдістері; 5. Ғимараттардың түрлеріне, шатыр материалына және жыл мезгіліне байланысты шатыр жұмыстарын орындау ерекшеліктері;</p>

		<p>6. Қажетті мастика мен желімдерді жасау және пайдалану әдістері;</p> <p>7. Әр түрлі типтегі шатырларды белгілеу және жабу ерекшеліктері;</p> <p>8. Жұмыста талап етілетін материалдарды төсеу және жылжыту нормалары.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Зейінді шоғырландыру және бақылау</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Шатыр салушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
26. Кәсіптің карточкасы "Шатыр салушы":			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-010		
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).		
	Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).		
	Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроокшаулау бойынша жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроокшаулау бойынша жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроокшаулау бойынша жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Әртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидроокшаулау бойынша жұмыстарды орындау.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандануына сәйкес зауытта жасалған элементтерден және ағаштан жасалған ағаш тірек конструкцияларын құрастыруды орындау; Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылғысын орындаңыз; Инженерлік жүйелердің терезелерін, үрлемелерін және элементтерін монтаждауды жүргізу; Мамандандыруға сәйкес өрнектер мен сызбалар бойынша шатыр металынан дайындамалар жасау; Мамандануына сәйкес құрылыс алаңында ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау; Шатырды тексеру, гидроокшаулағыш жабынның жергілікті зақымдануын жөндеу; Мамандануына сәйкес пайдаланылатын шатырларды гидроокшаулауды жүргізу; Мамандандыруға сәйкес қисық сызықты құрылымның төбелерінде шатыр жұмыстарын жүргізу; Құрылыс алаңында қисық пішінді шатырларға арналған ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау, мамандандыруға сәйкес үлкен аралықты арқалықтарды монтаждау; Шатыр жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыруды және бақылауды жүзеге асыру; Шатыршылар бригадасының жұмысын техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұйымдастыруды жүзеге асыру; Биіктікте жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу, персоналдың еңбек тәртібі қағидалары мен қауіпсіздік талаптарын сақтауын бақылау. <p>Білімдер:</p>

		6 разряд 1. Пайдаланылатын материалдарды пішу және белгілеу ережесі; 2. Беттерді шатыр жұмыстарына дайындау ережелері; 3. Шатырды төсеу кезінде қолданылатын материалдардың түрлері; 4. Шатырдағы ақауларды анықтау әдістері; 5. Ғимараттардың түрлеріне, шатыр материалына және жыл мезгіліне байланысты шатыр жұмыстарын орындау ерекшеліктері; 6. Қажетті мастика мен желімдерді жасау және пайдалану әдістері; 7. Әр түрлі типтегі шатырларды белгілеу және жабу ерекшеліктері; 8. Жұмыста талап етілетін материалдарды төсеу және жылжыту нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

27. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru.

28. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com.

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83.

29. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/599 хаттама.

30. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 26 қазандағы № 47287 қорытынды.

31. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

32. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

33. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " " _____
№ __ бұйрығына
4-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

3) Құбыр – құбырдың көлденең қималарындағы қысым айырмашылығының әсерінен газ тәрізді және сұйық заттарды, шаң тәрізді және сұйытылған массаларды, сондай-ақ қатты отынды және ерітінді түріндегі өзге де қатты заттарды тасымалдауға арналған инженерлік-техникалық құрылыс

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

5) Құрылыс қызметі (бұдан әрі - құрылыс) – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет.

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі.

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат

8) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

9) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

10) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F42211003

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс.

42 Азаматтық құрылыс.

42.2 Үлестіруші инженерлік имараттардың құрылысы.

42.21 Құбырлар құрылысы.

42.21.1 Мұнай және газ магистраль құбырларының құрылысы.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Құбыр жүргізуші - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Құбыр жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Құбыр жүргізуші - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Құбыр салушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Құбыр салушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Құбыр салушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Құбыр жүргізуші":	
Топтың коды:	7126-2
Қызмет атауының коды:	7126-2-001
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желілік құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	-	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Ауысымды қабылдау және тапсыру, тазалау және жуу, қызмет көрсетілетін жабдықтар мен коммуникацияларды дезинфекциялау, жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау, сондай-ақ оларды тиісті	Машықтар: 2-3 разряд 1. Ішкі еңбек тәртібі қағидаларының, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтау; 2. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау; 3. Суды ағызуды орындау; 4. Траншеялар мен шұңқырларды толтыруды орындау; 5. Аумақтар мен үй-жайларды тазалауды және ретке келтіруді жүзеге асыру. 6. Авариялар орындарын қоршауға және қалпына келтіру жұмыстарына және тиеу-түсіру жұмыстарына қатысу.	
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Магистральдық құбырлардың және оның құрылыстарының мақсаты; 2. Магистральдық бекіту арматурасын пайдалану ережесі; 3. Жер жұмыстарын орындау тәртібі; 4. Телефон аппаратының байланыс желісіне қосылу тәсілдері және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары;	

Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.	жағдайда ұстау жөніндегі жұмыстарды орындау.	5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Құбырларда монтаждау және қалпына келтіру жұмыстарын орындау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу; 2. Құбырдағы тораптарды монтаждауды жүзеге асыру; 3. Құбырларды туралауды орындау; 4. Диаметрі 200 мм ден асатын құбырларды бұғу; 5. Эскиздер бойынша арматура мен фасонды бөлшектерді белгілеу және орнату; 6. Жоғары қысымды бекіткіш және сактандырғыш арматураны тексеру және жөндеу. Білімдер: 2-3 разряд 1. Құбырды бекіту арматурасының мақсаты мен құрылысы; 2. Конденсат жинағыштардың орналасу схемасы және құрылымы; 3. Газ бен мұнайдың ағып кетуін анықтау және жою жөніндегі Нұсқаулық пен ережелер; 4. Гидропресс құрылғысы; 5. Бөлшектерді слесарлық өңдеу ережелері мен тәсілдері; 6. Металдардың қасиеттері және болат маркалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құбыр жүргізуші
	4	Құбыр жүргізуші
	5	Шебер
	6	Өндіріс бастығы
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы
10. Кәсіптің карточкасы "Құбыр жүргізуші":		
Топтың коды:	7126-2	
Қызмет атауының коды:	7126-2-001	
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желілік құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу	Дағды 1: Ауысымды қабылдау және тапсыру, тазалау және жуу, Қызмет көрсетілетін жабдықтар мен коммуникацияларды дезинфекциялау, жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау, сондай-ақ оларды тиісті	Машықтар: 4-5 разряд 1. Ішкі еңбек тәртібі қағидаларының, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтау; 2. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау; 3. Суды ағызуды орындау; 4. Траншеялар мен шұңқырларды толтыруды орындау; 5. Аумақтар мен үй-жайларды тазалауды және ретке келтіруді жүзеге асыру. 6. Авариялар орындарын қоршауға және қалпына келтіру жұмыстарына және тиеу-түсіру жұмыстарына қатысу.	
		Білімдер: 4-5 разряд	

кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.	жағдайда ұстау жөніндегі жұмыстарды орындау.	1. Магистральдық құбырлардың және оның құрылыстарының мақсаты; 2. Магистральдық бекіту арматурасын пайдалану ережесі; 3. Жер жұмыстарын орындау тәртібі; 4. Телефон аппаратының байланыс желісіне қосылу тәсілдері және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары; 5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құбыр жүргізуші	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
11. Кәсіптің карточкасы "Құбыр жүргізуші":			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-001		
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		

Формалды емес және информгалы бiлiммен байланыс:	Сертификаттар және кыска мерзiмдi оқыту курстары	
Кәсiптiң баска ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желiлiк құбыр жүргiзушi	
Қызметтiң негiзгi мақсаты:	Құбырлардың сенiмдi және тиiмдi жұмыс iстеуiн қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тiзбесi:	Мiндеттi еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезiнде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезiнде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Құбырларға техникалық қызмет көрсету және жөндеу (қалпына келтiру) кезiнде соңғы жұмыстарды орындау.	Машықтар: 6 разряд 1. Крандардың, құбыр қабаттарының, экскаваторлардың жұмысының есебiн жүргiзу; 2. Бұрылыстар мен арматураларда кесу үшiн құбыржолдарды белгiлеу; 3. Құбырдың төмен учаскелерiнде конденсаттың болуын тексеру; 4. Газ тарату станцияларының (пункттерiнiң) және авариялық жөндеу пункттерiнiң жабдықтарын тексередi және жөндеу; 5. Төтенше жағдайлар кезiнде әртүрлi мұнай немесе мұнай өнiмдерiн жинауға арналған жылжымалы вакуумдық кондырғыларға қызмет көрсету; 6. Еңбектi және қоршаған ортаны қорғау жөнiндегi нормативтiк құқықтық актiлердiң талаптарын бiледi және орындау, жұмыстарды қауiпсiз орындаудың нормаларын, әдiстерi мен тәсiлдерiн сақтау.
		Бiлiмдер: 6 разряд 1. Газ коммуникация жабдығының, технологиялық құбырлар мен арматураның құрылымы, пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу тәртiбi; 2. Жабдық пен арматураны пайдалану және қызмет көрсету бойынша өндiрушiлердiң нұсқаулары мен нұсқаулары; 3. Барлық құбыр құрылымдарының схемасы мен орналасуы; 4. Құбырлар мен арматураларды орнатуға қойылатын талаптар; 5. Құбырларды тазарту және қысыммен сынау ережелерi; 6. Дәнекерлеу технологиясы; 7. Қауiптi газды және ыстық жұмыстарды қауiпсiз орындау тәртiбi; 8. Кәсiбi және жұмыс түрi бойынша еңбектi қорғау бойынша нұсқаулықтар;

		9. Жұмысты орындау кезінде қолданылатын зиянды, қауіпті және улы заттардың қасиеттері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
12. Кәсіптің карточкасы "Құбыр салушы":			
Топтың коды:	7126-3		
Қызмет атауының коды:	7126-3-003		
Кәсіптің атауы:	Құбыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау элементтерін тазалау және инженерлік желілердің құбырларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде қалдықтарды жинау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Қоқыс пен қалдықтарды жинау және кәдеге жарату үшін қолмен және механикаландырылған құралмен жұмыс істеу; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін санитарлық-гигиеналық жағдайларды бағалау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; 3. Құбырлардың, құрама темірбетон коллекторларының, арналардың, камералар мен құдықтардың негізгі бөлшектерін тазалау қағидалары мен тәсілдері; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар; 5. Құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолдану; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін жағдайлардың қауіпсіздігін бағалау.</p>
	<p>Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау.</p>	<p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Ерітінді дайындау әдістері; 2. Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарға арналған негізгі құрал мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде қызметкердің іс-қимыл тәртібі; 4. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі; 5. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау бойынша жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Құбыр салушы	
	4	Құбыр салушы	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
13. Кәсіптің карточкасы "Құбыр салушы":			
Топтың коды:	7126-3		
Қызмет атауының коды:	7126-3-003		
Кәсіптің атауы:	Құбыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау.	Дағды 1: Инженерлік құбырлар үшін іргетастардың барлық түрлерін салу.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлар, коллекторлар, каналдар, камералар мен ұңғымалардың іргетасын орнату; 2. Көтергіш және такелаждық құрылғыларды орнату ; 3. Құбырлардың, коллекторлардың, каналдардың, камералардың және ұңғымалардың итергіш және итергіш бөліктері; 4. Орнату элементтерінен тығындарды орнатыңыз және алу; 5. Тіркелген құбырларды топырақпен немесе бетонмен тежеу бойынша жұмыстарды орындау. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлар, коллекторлар, каналдар, камералар мен ұңғымаларға арналған іргетастардың барлық түрлерін салу тәсілдері; 2. Көтергіш және такелаждық құрылғылардың құрылысы және оларды пайдалану тәсілдері; 3. Құбырлар мен бөлшектерді итеру ережелері мен әдістері; 4. Траншеялар мен шұңқырларды бекіту және қайта бекіту ережелері; 5. Құбырлар, коллекторлар, каналдар, құдықтар мен камералар үшін табиғи және жасанды іргетастарды салу ережелері; 6. Төселген құбырларды топырақпен немесе бетонмен тежеу ережелері мен әдістері; 7. Такелаждық жұмыстарды жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары; 8. Құбырлар бөліктерінің, құрама темірбетон коллекторларының, каналдардың, камералардың және құдықтардың тағайындалу тәсілдері; 9. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды манжеттер арқылы жалғау және оларды ерітіндімен тығыздау (кабельдерді төсеу кезінде); 2. Металл емес құбырларды таңбалауды, кесуді немесе кесуді орындау; 3. Асбестцемент муфталары мен құбырлар арасындағы саңылауларды тығыздау;

	<p>Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау.</p>	<p>4. Құбырларды енгізу үшін камералар мен ұңғымалардың қабырғаларында механикаландырылған құралдармен тесіктерді тесу жұмыстарын орындау; 5. Гидравликалық және қолмен домкраттармен болат құбырларды итеру кезінде топырақ өңдеу жұмыстарын орындау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инженерлік жүйелердің құбырларын орнатуды реттейтін техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Құрылыс сызбалары туралы жалпы мағлұматтар: мөлшерлеу ерекшеліктері, масштабтау, құрылыс сызбаларын оқу реттілігі; 3. Сызу негіздері; 4. Техникалық өлшемдердің негіздері; 5. Болат құбырларды итеру кезінде топырақты өңдеу ережелері мен әдістері; 6. Құбыр тораптарын тығыздау үшін битум мастикаларын дайындау әдістері; 7. Маусымдық тексерулер кезінде еңбекті қорғау талаптары; 8. Ыстық мастикаларды дайындау және тасымалдау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p> <p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Құбыр салушы</p> <p>Шебер</p> <p>Өндіріс бастығы</p> <p>Мұнай құбырлары құрылысының басшысы</p>
<p>14. Кәсіптің карточкасы "Құбыр салушы":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>7126-3</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>7126-3-003</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Құбыр салушы</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>4</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау; 2. Үлкен диаметрлі инженерлік желілердің құбырларын, күрделі құрылымдық шешімдерді монтаждауды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Болат құбырлардың ұштарын суық күйде және қыздыру арқылы түзету (калибрлеу); 2. Арнайы қондырғылар арқылы болат құбырлардың ұштарын дайындау және сыртқы шұңқырды алу жұмыстарын жүргізу; 3. Диаметрі 500 мм-ге дейінгі звенолар мен жалғыз болат және шойын құбырларды төсеу жұмыстарын орындау; 4. Диаметрі 500 мм-ге дейінгі болат және шойын арматурасын және диаметрі 150 мм-ден аз арматураны орнату; 5. Дәнекерленген қосылыстардың астына тірек сақиналарын орнату; 6. Тұрақты болттармен фланецті қосылыстарды орау ; 7. Кілемдерді, гидранттарды, тік құбырларды және плунжерлерді орнату; 8. Құбырлар мен фитингтерге фланецтерді орнату; 	

<p>Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Диаметрі 500 мм-ге дейінгі звеноларды және біртұтас болат және шойын құбырларды төсеу.</p>	<p>9. Диаметрі 400 мм-ге дейінгі сифондар мен су тығыздағыштар мен тығыздағыштарды орнату; 10. Болат құбырларды хлорлаумен шаю; 11. Диаметрі 1000 мм-ге дейінгі темірбетонды дөңгелек ұңғымалардың цилиндрлерін орнату және құдықтар мен камералардың темірбетон мойындарын орнату; 12. Коллекторлардың, каналдардың, камералардың және құдықтардың негізі мен төбесіне арналған темірбетон плиталарын төсеу; 13. Қабырға блоктарының, негізгі плиталардың және коллекторлардың, каналдардың, камералардың және ұңғымалардың төбелерінің түйіспелерін тығыздау; 14. Жылжымалы тіректердің, арматураның және арматураның астына темірбетонды негіз плиталарын төсеу; 15. Қолданыстағы кәріз және дренаждық желіге кірістіру жұмыстарын жүргізу; 16. Камералар мен құдықтарда жүріс кронштейндерін немесе баспалдақтарды және люктерді орнату; 17. Ұңғыларға науаларды орнату; 18. Арналарда темірбетон панельдік тіректерді орналастыру.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>Білімдер: 6 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 2. Диаметрі 500 мм-ге дейінгі болат және шойын құбырларын орнатуды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 3. Құбырларды төсеу және құрастырмалы темірбетон коллекторларын, каналдарды, камераларды және ұңғымаларды орнату ережелері; 4. Құбырлардың іргетастарына қойылатын талаптар; 5. Конструкциялық элементтерді қосу және бекіту тәсілдері; 6. Құбырлардың, коллекторлардың, каналдардың, камералар мен ұңғымалардың қоңыраулары мен түйіспелерін герметизациялауға қойылатын талаптар; 7. Салмақтық жүктерді құбырларға ілу ережелері; 8. Жер асты құбырларын ілу ережелері мен әдістері; 9. Құбырларды шаю ережелері.</p>
		<p>Машықтар: 6 разряд 1. Диаметрі 800 мм дейін полимерлі материалдардан жасалған бетон, темірбетон, асбестцемент, керамика және құбырларды төсеу;</p>

<p>Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау.</p>	<p>2. Диаметрі 800 мм-ге дейінгі қысымды құбыржолдарды және диаметрі 1500 мм-ге дейінгі қысымсыз құбырларды, түйіспелер мен розеткаларды тығыздау; 3. Асбестцемент муфталары мен құбырлар арасындағы саңылауларды тығыздау; 4. Құбырларды енгізу үшін камералар мен ұңғымалардың қабырғаларында механикаландырылған құралмен тесіктер тесу; 5. Қолданыстағы кәріз және дренаждық желіге металл емес құбырлардан енгізу; 6. Жерде бұрғыланған ұңғымаларға құбырларды төсеу.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Бетонды, темірбетонды, асбестцементті, керамикалық құбырларды және диаметрі 800 мм дейінгі полимерлі материалдардан жасалған құбырларды орнатуды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Бетоннан, темірбетоннан, асбестцементтен, керамикалық құбырлардан және диаметрі 800 мм дейінгі полимерлі материалдардан жасалған құбырлардан жасалған құбырлардың құрылымдық элементтерін қосу және бекіту тәсілдері; 3. Салмақтық жүктерді құбырларға ілу ережелері; 4. Жер асты құбырларын ілу ережелері мен әдістері.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>
<p>Дағды 1: Барлық диаметрлі болат құбырларды буындарға жинау; диаметрі 500 мм-ге дейінгі болат</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Диаметрі 500 мм ге дейінгі болат құбырларды кірпіктермен және 500 мм ден жоғары буындармен төсеу жұмыстарын орындау; 2. Диаметрі 800 мм-ден асатын және диаметрі 1500 мм-ден асатын қысымсыз құбырлардың буындарын тығыздау; 3. Коллекторлардың, арналардың, тікбұрышты камералар мен құдықтардың темірбетонды қабырға блоктарын орнату; 4. Коллекторлар мен арналардың көлемді секцияларын монтаждауды және оларды болттармен косуды орындау; 5. Диаметрі 1000 мм ден асатын дөңгелек темірбетон құдықтардың цилиндрлерін монтаждауды орындау; 6. Құбырларды гидравликалық сынауды жүргізу; 7. Гидравликалық және қол домкраттарының көмегімен Болат құбырларды қысу бойынша жұмыстарды орындау;</p>	

	<p>құбырларды кірпіктермен және 500 мм-ден астам буындармен төсеу.</p>	<p>8. 500 мм дейінгі Болат құбырларды корпусстарға салу; 9. Асбест цемент құбырларын муфталарға жинауды орындау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Болат құбырларды буындарға жинау ережелері; 2. Болат құбырларды кірпіктермен төсеу ережелері; 3. Дәнекерлеуге жиналған болат құбырлардың шеттері мен буындарына қойылатын талаптар; 4. Буындарды ұстау ережелері; 5. Құбырлар мен коллекторларды гидравликалық тәсілмен сынау қағидалары; 6. Болат құбырларды домкраттармен итеру ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Үлкен диаметрлі инженерлік желілердің құбырларын, күрделі құрылымдық шешімдерді монтаждауды орындау.</p>	<p>Дағды 2: Диаметрі 800-ден 1500 мм-ге дейінгі жалғыз шойын, темірбетон және асбест-цемент құбырларын төсеу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диаметрі 800-ден 1500 мм-ге дейінгі жалғыз шойын, темірбетон және асбест-цемент құбырларын төсеу жұмыстарын орындау; 2. Су тосқауылдары арқылы құбырларды төсеу жұмыстарын орындау; 3. Диаметрі 350 мм ге дейінгі дюкерлер мен өтпелерді орнатуды орындау; 4. Понтондарды орнату және жабдықтау; 5. Роликті жолдар мен вагонеткаларға құбырдың кірпіктерін айналдыру операциясын орындау; 6. Роликтерде немесе рельс жолдарында итеру әдісімен Құбырларды төсеу бойынша жұмыстарды орындау; 7. Диаметрі 500 мм асатын құбырлардың Болат және шойын фасонды бөліктерін орнату; 8. Диаметрі 150 ден 400 мм ге дейін клапандар мен Компенсаторларды орнату; 9. Диаметрі 400 мм асатын сифондар мен су тығыздағыштарды және май тығыздағыштарды орнатуды орындау; 10. Құбырлар мен кабельдердің астына арнайы тіректер мен кронштейндерді орнату; 11. Ауыр құрылыс конструкцияларын тігу және бөлшектеу; 12. Суға түсіру және су асты негізіне көлемі 300-ге дейін бас немесе су жинағыш орнату бойынша жұмыстарды орындау; 13. Құбырларды арнайы жүктермен немесе таспен жүктеу. <p>Білімдер: 6 разряд</p>

		1. Су тосқауылдары арқылы дюкерлер мен құбырларды төсеу ережелері; 2. Суға түсіру және су асты негізіне көлемі 300-ге дейін бас немесе су жинағыш орнату ережесі; 3. Ауыр құрылыс конструкцияларын арқандап байлау және ажырату ережесі; 4. Роликтерде немесе рельс жолдарында итеру әдісімен Құбырларды төсеу жөніндегі жұмыстарды орындау қағидалары; 5. Роликті жолдар мен вагоншаларға құбыржолдың кірпіктерін илемдеу әдісімен жұмыстарды орындау ережесі; 6. Диаметрі 350 мм дейінгі дюкерлер мен өтпелерді монтаждау бойынша жұмыстарды орындау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Шебер
	6	Өндіріс бастығы
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 12021 39, snip.07@mail.ru

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/
599 хаттама.

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 3 қарашадағы қорытынды.

27. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы "___" _____
№ ___ бұйрығына
5-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу жөніндегі жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты).

2) Ғимараттардың (құрылыстардың) инженерлік жабдығы – материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек қызметіне (болуына) нормативтік не қолайлы жағдай жасайтын, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндірістік процестерді инженерлік қамтамасыз ететін инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

3) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

4) Құрылыс қызметі (бұдан әрі - құрылыс) – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет.

5) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның өмір сүруі мен өмір сүруіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттер, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, жағдайлар мен шектеулер жүйесі.

6) Объектіні бұзу (бөлшектеу) - техникалық жүйелер мен әрлеу элементтерін алдын ала бөлшектей отырып, құрама конструкцияларды бөлшектеу және Монолитті конструкцияларды құлату жолымен ғимаратты (құрылысты) жою.

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес объект құрылысының аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық дайындығын растайтын құжат.

8) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

9) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу бойынша жұмысшылар.

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43110

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
F Құрылыс.

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары.

43.1 Ғимараттар мен имараттарды бұзу, құрылыс учаскесін дайындау.

43.11 Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу.

43.11.0 Ғимараттар мен имараттарды бөлшектеу және бұзу.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Ғимараттарды қайта монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Ғимараттарды қайта монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Ғимараттарды қайта монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Биік үйлер салушы-монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Биік үйлер салушы-монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Биік үйлер салушы-монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Ғимараттарды қайта монтаждаушы":			
Топтың коды:	7119-2		
Қызмет атауының коды:	7119-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ғимараттарды қайта монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-2-002 Ғимараттарды бұзу бойынша білікті жұмысшы		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс тәртібін, оларды жүргізу шарттарын, арнайы техниканы қолдануды қоса алғанда, күрделі құрылыс объектілерін бұзу, бөлшектеу және тағы басқасы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындауға дайындық. 2. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша қосалқы жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындауға дайындық.	Дағды 1: Ғимараттың жағдайын бағалау.	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектеу жұмыстарын бастамас бұрын ғимараттардың құрылыс конструкцияларының жай күйін тексеру; 2. Бөлшектеу саласындағы құрылыста құрылыс машиналарына қажеттілікті есептеуді жүргізу; 3. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша құрылыстағы жұмыстардың ұзақтығын анықтау; 4. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыста құрылыс машиналары мен автокөлік құралдарын пайдалану тиімділігін талдау. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылысқа арналған ұйымдық-технологиялық құжаттама; 2. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы жұмыстарды жүргізу әдістері; 3. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыста күнтізбелік жоспарларды, желілік кестелерді, айлық және апталық-тәуліктік жоспарларды жасау кезектілігі; 4. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы еңбекті қорғау, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптары; 5. Құрылыс саласының ғимараттарды бөлшектеу аясында санитарлық нормалар мен ережелерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1: Ғимараттарды бөлшектеу кезінде қосалқы	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттарды бөлшектеу процесінде құрылыс қалдықтарымен жұмыс істеу жобасын әзірлеу; 2. Бөлшектеу жұмыстары саласындағы құрылыста қауіпсіздік талаптарын қолдану; 3. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыста жедел ақпаратты жинау және өңдеу үшін компьютерлік техниканы қолдану. <p>Білімдер:</p>

Ғимараттарды бөлшектеу бойынша қосалқы жұмыстарды орындау.	жұмыстарды есепке алу және орындау.	2-3 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы ресурстарға қажеттілікті автоматтандырылған есептеу әдістері; 2. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы еңбекті қорғау, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптары; 3. Құрылыс саласының ғимараттарды бөлшектеу аясында санитарлық нормалар мен ережелерді білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Ғимараттарды қайта монтаждаушы	
	4	Ғимараттарды қайта монтаждаушы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
10. Кәсіптің карточкасы "Ғимараттарды қайта монтаждаушы":			
Топтың коды:	7119-2		
Қызмет атауының коды:	7119-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ғимараттарды қайта монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-2-002 Ғимараттарды бұзу бойынша білікті жұмысшы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс тәртібін, оларды жүргізу шарттарын, арнайы техниканы қолдануды қоса алғанда, күрделі құрылыс объектілерін бұзу, бөлшектеу және тағы басқасы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындауға дайындық
	Қосымша еңбек функциялары:	-
Еңбек функциясы 1: Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындауға дайындық.	Дағды 1: Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындау кезінде ресурстарға қажеттілікті есептеу.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы ресурстарға қажеттіліктің есептеулерін орындау; 2. Ғимараттарды бөлшектеу процесінде құрылыс қалдықтарымен жұмыс істеу жобасын әзірлеу; 3. Бөлшектеу жұмыстары саласындағы құрылыста қауіпсіздік талаптарын қолдану; 4. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыста жедел ақпаратты жинау және өңдеу үшін компьютерлік техниканы қолдану.
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы ресурстарға қажеттілікті автоматтандырылған есептеу әдістері; 2. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы еңбекті қорғау, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптары; 3. Құрылыс саласының ғимараттарды бөлшектеу аясында санитарлық нормалар мен ережелерді білу.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: :
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Ғимараттарды қайта монтаждаушы
	5	Учаске шебері
6	Учаске бастығы	
11. Кәсіптің карточкасы "Ғимараттарды қайта монтаждаушы":		

Топтың коды:	7119-2		
Қызмет атауының коды:	7119-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ғимараттарды қайта монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	-		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-2-002 Ғимараттарды бұзу бойынша білікті жұмысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс тәртібін, оларды жүргізу шарттарын, арнайы техниканы қолдануды қоса алғанда, күрделі құрылыс объектілерін бұзу, бөлшектеу және тағы басқасы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:	-	
Дағды 1: Ғимараттарды бөлшектеу	Машықтар: 6-7 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы бригадалардың құрамын есептеу; 2. Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындау тәсілдерін әзірлеу; 3. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылысты ұйымдастыру жобасын талдау.		
		Білімдер: 6-7 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы құрылыс машиналарының түрлері; 2. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыстағы такелаждық жабдықтардың түрлері; 3. Ғимараттарды бөлшектеу саласындағы құрылыста жүк көтергіш машиналарды қауіпсіз пайдалануға қойылатын талаптар.	

Еңбек функциясы 1: Ғимараттарды бөлшектеу бойынша жұмыстарды орындауға дайындық.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Жұмыстардың қауіпсіз орындалуын бақылау.	Машықтар: 6-7 разряд 1. Жұмыстың қауіпсіз орындалуын бақылау; 2. Ғимараттарды бөлшектеудің жедел жоспарларының орындалуын бақылау; 3. Ғимараттарды бөлшектеу кезінде қауіпті аймақтарды анықтау; 4. Талаптарды орындау жұмыстарды биіктікте орындау.	Білімдер: 6-7 разряд 1. Ғимараттарды бөлшектеу кезіндегі техникалық қауіпсіздік нормалары; 2. Ғимараттарды бөлшектеу саласында құрылыс жұмыстарын жүргізудің қауіпсіз әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
12. Кәсіптің карточкасы "Биік үйлер салушы-монтаждаушы":			
Топтың коды:	7119-2		
Қызмет атауының коды:	7119-2-003		
Кәсіптің атауы:	Биік үйлер салушы-монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	-		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 3 жылдан кем емес	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-9-001 Жоғары өрмелегіш	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көтергіш құрылыстар мен кран жолдарын пайдаланумен жұмыстардың қауіпсіз орындалуын қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көтергіш құрылыстарды пайдалануды ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	-
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Көтергіш құрылыстарды құрылыс, монтаждау немесе тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуге дайындау жөніндегі шараларды жүзеге асыру мақсатында ұйымдардың (қызметтердің) басшыларымен және персоналмен өзара іс-қимыл жасау;</p> <p>2. Көтергіш құрылыстардың машинистері мен тіреуіштердің жұмысын ұйымдастыру, мақсаттар қою, міндеттер тұжырымдау, басымдықтарды анықтау;</p> <p>3. Шешім нұсқаларын әзірлеу және оларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдерді бағалау;</p> <p>4. Көтергіш құрылыстар машинистерінің, рафтерлердің қызметінің нәтижелерін талдау және жұмыстардың орындалу сапасын бағалау;</p> <p>5. Көтергіш құрылыстар машинистері мен итарқа жасаушылардың қызметін жоспарлау;</p> <p>6. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;</p> <p>7. Жұмыста нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Көтергіш құрылыстарды қолдана отырып, құрылыс, монтаждау және тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу тәртібі;</p> <p>2. Ұйымда көтергіш құрылыстарға техникалық қадағалау және қауіпсіз қызмет көрсетуді ұйымдастыру;</p> <p>3. Кран жолдарына қойылатын талаптар;</p> <p>4. Жүктерді жинау тәртібі;</p> <p>5. Жүк көтергіш құрылыстардың құрылысы бойынша жалпы мәліметтер (олардың параметрлері мен жүк сипаттамалары, қауіпсіздік аспаптарының мақсаты, жұмыс кезіндегі тұрақтылық);</p>
	Дағды 1: Құрылыс, монтаждау немесе тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуге дайындық.	

Еңбек функциясы 1:
 Көтергіш құрылыстарды пайдалануды ұйымдастыру.

6. Электр беру желілерінің жанында өздігінен жүретін жебелі крандармен жұмыстардың қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз етуді ұйымдастыруға қойылатын талаптар;
7. Рұқсат-нарядтарды ресімдеу және беру тәртібі;
8. Көтергіш құрылыстардың жүктерін жылжыту кезінде қолданылатын белгі дабылы;
9. Жүк қармайтын құрылғылардың, ыдыстардың, болат арқандар мен шынжырлардың ақаулы болу нормалары;
10. Көтергіш құрылыстардың жұмысы кезінде авариялар мен инциденттер туындаған жағдайлардағы іс-қимыл тәртібі;
11. Көтергіш құрылыстардың құрылыс, монтаждау және тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі электр қауіпсіздігінің талаптары;
12. Көтергіш құрылыстардың құрылыс, монтаждау және тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Машықтар:

2-3 разряд

1. Көтергіш құрылыстар мен стропальщик машинистерінің өз қызметін және қызметін ұйымдастыру, тапсырмалар беру және олардың орындалуын бақылау;
2. Көтергіш құрылыстардың машинистері мен итарқа салушылардың өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру;
3. Жұмысты жобаға, технологиялық картаға және наряд-рұқсатқа сәйкес ұйымдастыру;
4. Электр беру желісінің жанында өздігінен жүретін көтергіш құрылыстарды орнатудың қауіпсіз орнын анықтау;
5. Көтергіш құрылыстарды пайдалану жағдайларын бақылауды жүзеге асыру.

Дағды 2:

Қауіпсіздік қағидаларына, жұмыстарды жүргізу жобаларына, Технологиялық карталарға, технологиялық регламенттерге және наряд-рұқсаттарға сәйкес көтерме құрылыстармен жұмыстарды жүргізуді ұйымдастыру және бақылау.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Көтергіш құрылыстарды қолдана отырып, құрылыс, монтаждау және тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу тәртібі;
2. Ұйымдағы көтергіш құрылыстарға техникалық қадағалауды және қауіпсіз қызмет көрсетуді ұйымдастыру әдістері;
3. Кран жолдарына қойылатын талаптар;
4. Жүктерді жинау тәртібі;
5. Крандардың құрылысы бойынша жалпы мәліметтер (олардың параметрлері мен жүк

		<p>сипаттамалары, қауіпсіздік аспаптарының мақсаты, жұмыс кезіндегі тұрақтылық);</p> <p>6. Электр беру желісінің жанында өздігінен жүретін жебелі крандармен жұмыстардың қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз етуді ұйымдастыруға қойылатын талаптар;</p> <p>7. Рұқсат-нарядтарды ресімдеу және беру тәртібі;</p> <p>8. Көтергіш құрылыстардың жүктерін жылжыту кезінде қолданылатын белгі дабылы;</p> <p>9. Жүк қармайтын құрылғылардың, ыдыстардың, болат арқандар мен шынжырлардың ақаулы болу нормалары;</p> <p>10. Көтергіш құрылыстардың құрылыс, монтаждау және тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Биік үйлер салушы-монтаждаушы
	4	Биік үйлер салушы-монтаждаушы
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
13. Кәсіптің карточкасы "Биік үйлер салушы-монтаждаушы":		
Топтың коды:	7119-2	
Қызмет атауының коды:	7119-2-003	
Кәсіптің атауы:	Биік үйлер салушы-монтаждаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.</p>	
	Білім деңгейі:	Мамандық:

Кәсіптік білім деңгейі:	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 3 жылдан кем емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-9-001 Жоғары өрмелегіш		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көтергіш құрылыстар мен кран жолдарын пайдаланумен жұмыстардың қауіпсіз орындалуын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көтергіш құрылыстар мен кран жолдарына техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	-	
	Дағды 1: Көтергіш құрылыстар мен кран жолдарын техникалық қызмет көрсету және жөндеу жүргізуге дайындауды қамтамасыз ету.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Жөндеу персоналының өз қызметін және қызметін ұйымдастыру, тапсырмалар беру және олардың орындалуын бақылау; Шешім нұсқаларын әзірлеу және оларды жүзеге асыруға байланысты тәуекелдерді бағалау; Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; Жұмыста нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану. Жөндеу персоналы қызметінің нәтижелерін талдау және жұмыстың орындалу сапасын бағалау. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі электр қауіпсіздігінің талаптары; Көтергіш құрылыстарды жөндеуге (техникалық қызмет көрсетуге) дайындау жөніндегі нұсқаулықтардың (нұсқаулықтардың) талаптары; Көтергіш құрылыстарды дайындауды, жөндеуді және монтаждауды қадағалау жөніндегі нұсқаулық; Нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеру жөніндегі әдістемелік нұсқаулар; Көтергіш құрылыстардың, қауіпсіздік аспаптарының, кран жолдарының және алынбалы жүк қармау құрылғыларының құрылысы; Көтергіш құрылыстарды жоспарлы-алдын ала жөндеу жүйесі, оларды жөндеуге шығару және жөндеуден кейін пайдалануға беру тәртібі; 	

		<p>7. Монтаждауды, жөндеуді (техникалық қызмет көрсетуді), реконструкциялауды ұйымдастыру әдістері мен жүргізу тәртібі;</p> <p>8. Көпір түріндегі крандардың жұмысы кезінде таңбалау жүйесін қолдану тәртібі;</p> <p>9. Рұқсат-нарядтарды ресімдеу және беру тәртібі;</p> <p>10. Болат арқандардың ақау нормалары.</p>
Еңбек функциясы 1: Көтергіш құрылыстарды пайдалануды ұйымдастыру.	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
	<p>Дағды 2: Кестеде белгіленген мерзімдерде мерзімді тексерулер, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жүргізу арқылы көтергіш құрылыстар мен кран жолдарын жұмысқа жарамды күйде ұстауды қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жөндеу персоналының өз қызметін және қызметін ұйымдастыру, тапсырмалар беру және олардың орындалуын бақылау; 2. Бағынысты жөндеу персоналының қызметін жоспарлау; 3. Жөндеу персоналы қызметінің нәтижелерін талдау және жұмыстардың орындалу сапасын бағалау; 4. Оны ауыстыру үшін паспорттық деректерге сәйкес көтергіш құрылыстардың арқанын таңдауды жүргізу; 5. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; 6. Жұмыста нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі электр қауіпсіздігінің талаптары; 2. Көтергіш құрылыстарды пайдалану және жөндеу (техникалық қызмет көрсету) жөніндегі нұсқаулықтардың (нұсқаулықтардың) талаптары; 3. Көтергіш құрылыстарды дайындауды, жөндеуді және монтаждауды қадағалау жөніндегі нұсқаулық; 4. Нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеру жөніндегі әдістемелік нұсқаулар; 5. Көтергіш құрылыстардың, қауіпсіздік аспаптарының, кран жолдарының және алынбалы жүк қармау құрылғыларының құрылысы; 6. Монтаждауды, жөндеуді (техникалық қайта жарақтандыруды), реконструкциялауды ұйымдастыру әдістері мен жүргізу тәртібі; 7. Көтергіш құрылыстарды жөндеу, жаңғырту, реконструкциялау жүргізуге бөгде ұйымдарды жіберу тәртібі; 8. Көпір түріндегі крандардың жұмысы кезінде таңбалау жүйесін қолдану тәртібі; 9. Рұқсат-нарядтарды ресімдеу және беру тәртібі; 10. Болат арқандардың ақау нормалары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Биік үйлер салушы-монтаждаушы
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
14. Кәсіптің карточкасы "Биік үйлер салушы-монтаждаушы":		
Топтың коды:	7119-2	
Қызмет атауының коды:	7119-2-003	
Кәсіптің атауы:	Биік үйлер салушы-монтаждаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 3 жылдан кем емес	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119-9-001 Жоғары өрмелегіш	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көтергіш құрылыстар мен кран жолдарын пайдаланумен жұмыстардың қауіпсіз орындалуын қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көтергіш құрылыстарды пайдалануды ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	

<p>Еңбек функциясы 1: Көтергіш құрылыстарды пайдалануды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Көтергіш құрылыстарды техникалық куәландыруға дайындауды қамтамасыз ету, сондай-ақ нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеруге дайындықты қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд 1. Көтергіш құрылыстарды құрылыс, монтаждау немесе тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуге дайындау жөніндегі шараларды жүзеге асыру мақсатында ұйымдардың (қызметтердің) басшыларымен және персоналмен өзара іс-қимыл жасау; 2. Өз қызметін және қызмет көрсетуші персоналдың қызметін ұйымдастыру, тапсырмалар беру және олардың орындалуын бақылау; 3. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; 4. Жұмыста нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд 1. Жұмыстарды ұйымдастыру және жүргізу кезіндегі электр қауіпсіздігінің талаптары; 2. Көтергіш құрылыстарды техникалық куәландыруға және тексеруге дайындау жөніндегі нұсқаулықтардың (нұсқаулықтардың) талаптары; 3. Нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтерме құрылыстарға тексеру жүргізуге бөгде ұйымдарды жіберу тәртібі; 4. Көтергіш құрылыстардың, қауіпсіздік аспаптарының, кран жолдарының және алынбалы жүк қармау құрылғыларының құрылысы; 5. Көтергіш құрылыстарды техникалық куәландыруды, сондай-ақ Нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеруді ұйымдастыру әдістері мен жүргізу тәртібі; 6. Көтергіш құрылыстарды техникалық куәландыруды жүргізу, сондай-ақ Нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеру кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
	<p>Дағды 2: Жұмыстардың орындалу сапасын бақылау</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд 1. Қызмет көрсетуші персонал қызметінің нәтижелерін талдау және жұмыстардың орындалу сапасын бағалау; 2. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; 3. Жұмыста нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд 1. Көпір түріндегі крандардың жұмысы кезінде таңбалау жүйесін қолдану тәртібі;</p>

		2. Рұқсат-нарядтарды ресімдеу және беру тәртібі; 3. Болат арқандардың ақау нормалары; 4. Көтергіш құрылыстарды техникалық куәландыруды жүргізу, сондай-ақ нормативтік қызмет мерзімін өтеген көтергіш құрылыстарды тексеру кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж.Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru.

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com.

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83.

Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/599 хаттама.

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 3 қарашадағы қорытынды.

18. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: нұсқа 1, 2023 жыл.

20. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Кәсіптік стандарт: "Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін бойынша жөніндегі жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының

2. 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындардағы персоналға қойылатын талаптарды белгілейді.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты).

2) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

3) Құрылыс-монтаж жұмыстары – құрылыс қызметі, ол: жер жұмыстарын және топырақтағы арнаулы жұмыстарды; қолданыстағы ғимараттар мен құрылыстарды бұзуға, уақытша инженерлік желілер, жолдар, қойма алаңдарын жайластыруға, сондай-ақ аумақты сатылап жоспарлауға байланысты дайындық жұмыстарын; үйлер мен ғимараттардың (оның ішінде көпірлер, көлік эстакадалары, тоннельдер мен

метрополитендер, жол құбырлары, құбыр өткізгіштер, өзге де жасанды құрылыстар) тіреу және (немесе) қоршау конструкцияларын салуды; желілік құрылыстарды төсеу жөніндегі арнаулы құрылыс және монтаж жұмыстарын; сыртқы инженерлік желілер мен құрылыстар, сондай-ақ ішкі инженерлік жүйелер орнатуды; конструкциялар мен жабдықтарды қорғау және өңдеу жөніндегі жұмыстарды; автомобиль және темір жол құрылысын; технологиялық жабдықты жинауды және тұрақты пайдаланатын жерде жобалық жағдайға орнатуды, жеке сынауды және жүктемемен сынауды, сондай-ақ бөлшектеуді қоса алғанда, оны монтаждауды қамтиды.

4) Құрылыс-монтаждау жұмыстарының сапасы туралы қорытынды – техникалық қадағалауды жүзеге асыратын тұлғалар орындалған құрылыс-монтаждау жұмыстарының сапасын растайтын құжат.

5) Құрылыс өнімі – сәулет, қала құрылысы және (немесе) құрылыс қызметінің аралық және (немесе) түпкілікті нәтижесі.

6) Құрылыс өнімінің сапасы (объектінің сапасы) – қызметтің (пайдалануға берудің, пайдаланудың, қолданудың) бүкіл мерзімі бойында меншік иелерінің (пайдаланушылардың) және тұтас алғанда қоғамның мүдделері мен қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған талаптарды білдіретін, тұтынушыларға жеткізілген түпкілікті құрылыс өнімі сипаттамаларының (эстетикалық сипаттаманы қоса алғанда) жиынтығы.

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

4. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

5. Кәсіптік стандарттың атауы: Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау бойынша жұмысшылар.

6. Кәсіптік стандарттың коды: F43220005

7. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс.

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары.

43.2 Электрлік, сүткізгіштік және басқа жабдықтарын монтаждау және орнату.

43.22 Сумен жабдықтау, жылыту және ауа баптау жүйелерін монтаждау.

43.22.0 Сумен жабдықтау, жылыту және ауа баптау жүйелерін монтаждау.

8. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

9. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Су өткізуші - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Су өткізуші - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Су өткізуші - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы - 4 СБШ-нің деңгейі.

7) Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

8) Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

9) Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

10) Сумен жабдықтау жөніндегі мастер - 5 СБШ-нің деңгейі.

12) Жылумен жабдықтау жөніндегі мастер - 5 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Су өткізуші":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-001		
Кәсіптің атауы:	Су өткізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-006 Технологиялық құбырларды монтаждаушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орнатылатын жүйелердің жобалық және паспорттық деректерін қамтамасыз ету және оларға қол жеткізу және үй-жайлардың нормаланатын санитарлық-гигиеналық және метеорологиялық параметрлерін қамтамасыз ету үшін жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау;</p> <p>2. Өндірістік емес және өндірістік мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	<p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып, санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау және жөндеу жұмыстарын орындау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды жөндеу және монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары ;</p> <p>2. Жабдықты қауіпсіз пайдалану ережелері;</p> <p>3. Санитарлық-техникалық жүйелерді монтаждау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану қағидалары;</p> <p>4. Жұмыс орнында еңбекті ұтымды ұйымдастыру ережелері;</p> <p>5. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу бойынша жұмыстарды жүргізудің санитариялық нормалары мен қағидалары;</p> <p>6. Тұтынушылардың жылу тұтыну қондырғылары мен жылу желілерін пайдалану кезіндегі еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>7. Алғашқы көмек түрлері және оны көрсету принциптері.</p> <p>8. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау жөніндегі нормативтік техникалық құжаттар.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық-техникалық жабдықтарды дайындаудың толықтығы мен сапасын тексеру үшін ілеспе құжаттаманы пайдалану; 2. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде дайындық жұмыстарын орындау үшін ішкі санитарлық жүйелердің монтаждық сызбаларын пайдалану; 3. Құбырлардың, санитариялық-техникалық аспаптардың, жүктердің бөлшектерін арқандап байлау, орнын ауыстыру, жинау жөніндегі жұмыстарды жүргізу қағидаларын қолдану; 4. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнату кезінде дайындық жұмыстарын орындау үшін қажетті қол құралын пайдалану. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтардың түрлері мен мақсаты; 2. Құбырлардың, фитингтердің, фасонды бөлшектердің, арматураның және бекіту құралдарының сұрыптамасы; 3. Құбырлардың, фитингтер мен арматураның, төсеу материалдарының диаметрін өлшеу тәсілдері; 4. Жүктерді таңбалауға сәйкес арқандап байлау, орнын ауыстыру және сақтау қағидалары; 5. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті қол құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі; 6. Санитарлық-техникалық жүйелердің негізгі бөлшектерінің түрлері, құбырларды қосу және құбырларды бекіту.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі санитарлық-техникалық жүйелерді монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу жобасын зерделеу; 2. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті құралдар мен құрылғылардың жұмыс қабілеттілігін тексеру; 3. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерінің бөлшектері мен тораптарын қарапайым күрделілікпен бөлшектеу, жөндеу және жинау; 4. Болат құбырлардағы жіптерді қолмен кесу;

5. Болат құбырларды қосылатын гайкамен және айдау буынымен жалғау;
6. Құбырларды көтергіштердің фасонды бөліктеріне жинақтау;
7. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерінің тораптарын ірілендіріп құрастыруды орындау;
8. Схеманың жабдықтары мен бөлшектерін нақты бөлмеге сәйкестендіру және сұрыптау;
9. Құрылымдардағы тесіктерді бұрғылау және тесу;
10. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қол, механикаландырылған және өлшеу құралдарын пайдалану;
11. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды бөлшектеуді жүргізу.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Ішкі санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтардың монтаждық сызбалары;
2. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтардың негізгі тораптарының мақсаты;
3. Санитарлық-техникалық жүйелердің негізгі бөлшектерінің түрлері, құбырларды қосу және Құбырларды бекіту;
4. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждауға арналған жабдықтардың жиынтықтылығы;
5. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және дренаждардың санитарлық-техникалық құбыр жүйелерін жөндеу принципі, мақсаты мен ерекшеліктері;
6. Бұрғылау, тесу және тесу әдістері;
7. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті қол құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі;
8. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті механикаландырылған құралдардың мақсаты мен қолдану ережелері;
9. Оттегі және ацетилен баллондарымен жұмыс істеу ережесі, оларды тасымалдау ережесі;
10. Орнатылатын жабдықты монтаждау және техникалық пайдалану қағидалары;
11. Жүктерді таңбалауға сәйкес арқандап байлау, орнын ауыстыру және сақтау қағидалары;
12. Жылу энергоқондырғыларын техникалық пайдалану қағидалары;
13. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде бақылау-өлшеу құралының мақсаты мен пайдалану ережесі;

Дағды 2:

Жұмыс жүргізу жобасына сәйкес жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждауға құрал-саймандарды, жабдықтарды, тораптар мен бөлшектерді дайындау.

Еңбек функциясы 2:

Өндірістік емес және өндірістік мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.

	<p>14. Гидравликаның негізгі принциптері; судың негізгі химиялық қасиеттері;</p> <p>15. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары мен құралдарының түрлері;</p> <p>16. Жалпы құрылыс жұмыстарының түрлері мен мақсаты;</p> <p>17. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау жөніндегі нормативтік техникалық құжаттар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін қарапайым монтаждау мен жөндеуді орындау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі санитарлық-техникалық жүйелерді монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу жобасын зерделеу; 2. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті құралдар мен құрылғылардың жұмыс қабілеттілігін тексеру; 3. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерінің бөлшектері мен тораптарын қарапайым күрделілікпен бөлшектеу, жөндеу және жинау; 4. Болат құбырлардағы жіптерді қолмен кесіңіз, полимерлі құбырларды қосыңыз, құбырларды көтергіштердің пішінді бөліктеріне жинау; 5. Схеманың жабдықтары мен бөлшектерін үй-жайға сәйкестендіру және сұрыптау; 6. Ішкі санитарлық-техникалық жүйелердің тораптарын ірілендіріп құрастыруды орындау; 7. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнату үшін қолмен, механикаландырылған және өлшеу құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтардың монтаждық сызбалары; 2. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және дренаждардың санитарлық-техникалық құбыр жүйелерін жөндеу принципі, мақсаты мен ерекшеліктері; 3. Санитарлық-техникалық жүйелердің негізгі бөлшектерінің түрлері, құбырларды қосу және Құбырларды бекіту; 4. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждауға арналған жабдықтардың жиынтықтылығы; 5. Бұрғылау, тесу және тесу әдістері; 6. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті қол

	<p>құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі;</p> <p>7. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қажетті механикаландырылған құралдардың мақсаты мен қолдану ережелері;</p> <p>8. Оттегі және ацетилен баллондарымен жұмыс істеу ережесі, оларды тасымалдау ережесі;</p> <p>9. Жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және суағар жүйелерін монтаждау және жөндеу бойынша орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар;</p> <p>10. Жылу энергоқондырғыларын техникалық пайдалану қағидалары;</p> <p>11. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қолданылатын бақылау-өлшеу құралының мақсаты мен пайдалану қағидалары;</p> <p>12. Гидравликаның негізгі принциптері, судың негізгі химиялық қасиеттері;</p> <p>13. Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары мен құралдарының түрлері;</p> <p>14. Жалпы құрылыс жұмыстарының түрлері мен мақсаты.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Су өткізуші
	4	Су өткізуші
	5	Сумен жабдықтау шебері
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы
	8	Басшы (басқарушы)
10. Кәсіптің карточкасы "Су өткізуші":		
Топтың коды:	7126-9	
Қызмет атауының коды:	7126-9-001	

Кәсіптің атауы:	Су өткізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-006 Технологиялық құбырларды монтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орнатылған жүйелердің жобалық және паспорттық деректерін қамтамасыз ету және қол жеткізу және үй-жайлардың стандартталған санитарлық-гигиеналық және метеорологиялық параметрлерін қамтамасыз ету үшін жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің жылу жүйелерін, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	-	
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Жылу жүйелерін монтаждау саласында жобалық және нормативтік техникалық құжаттаманы пайдалану; 2. Жылу жүйелерін орнату сызбаларын оқу; 3. Күрделілігі орташа, жылу жүйелері мен жылу пункттерінің бөлшектері мен тораптарын бөлшектеу, жөндеу және жинау; 4. Құрылғылар мен жылу жүйелерін орнату орындарын белгілеу; 5. Секциялық радиаторларды орнату және жөндеу орнында топтау және қайта топтау; 6. Жылу жүйелерінің құбырларын қосу;	

<p>Еңбек функциясы 1: Өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің жылу жүйелерін, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 1: Жылу жүйелерін монтаждау және жөндеу.</p>	<p>7. Жылыту жүйелерінің бөлшектері мен құрылғыларын монтаждық пистолеттерді пайдаланып бекітіңіз; 8. Құбырларды сынау кезінде ақаулы жерлерді анықтау; 9. Жылыту жүйелерін орнату үшін қолмен, механикаландырылған және өлшегіш құралдарды қолдану; 10. Жылу жүйелерін орнату кезінде графикалық компьютерлік бағдарламалар мен кешендерді пайдалану; 11. Жылу жүйелерін орнатудың технологиялық процесіне сәйкес құралдарды таңдау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Жабдықтың әрбір түрінің мақсаты, жылу жүйесінің негізгі бөліктері мен компоненттері; 2. Су көтергіштерден тарату жүйелері; 3. Жылу жүйелерін орнату технологиясы; 4. Болат, мыс, жез, полимер, металл-полимер, тот баспайтын және мырышталған құбырлардан жасалған құбыр жүйелерін құрастыру және монтаждау және жөндеу әдістері; 5. Санитарлық және жылыту құралдарын орнату ережелері; 6. Құрылғылар мен бекітпелерді орнату орындарын белгілеу тәсілдері; 7. Құрылғыларды орнату кезінде саңылауларды белгілеуге арналған шаблон түрлері және оларды пайдалану ережелері; 8. Монтаждық поршенді винтовкалардың конструкциясы және олармен жұмыс істеу ережесі; 9. Құбырларды сынау кезінде ақаулы аймақтарды анықтау әдістері; 10. Жылу жүйелерін монтаждау үшін қажетті қол және механикаландырылған құралдар мен құрылғыларды пайдалану мақсаты мен ережелері; 11. Жылыту жүйелерін басқарудың электрондық блоктарын бағдарламалау негіздері мен ережелері ("ақылды үй" сияқты).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Ішкі ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелерін, кәрізді және кәрізді монтаждау саласындағы жобалық және нормативтік техникалық құжаттаманы пайдалану; 2. Ыстық және суық сумен жабдықтаудың ішкі жүйелерін, кәрізді және кәрізді орнату сызбаларын</p>

оқу, оның ішінде электронды құрылғыларды пайдалана отырып графикалық бағдарламаларды пайдалану;

3. Ыстық және суық сумен жабдықтаудың, кәріз және су бұру жүйесінің ішкі жүйелерінің бөлшектері мен тораптарын, күрделілігі орташа бөлшектеу, жөндеу және жинау;

4. Ішкі ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелері мен су төгетін құбырлардың құбырларын қосу;

5. Ішкі ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелерінің бөліктері мен құрылғыларын, кәріз және кәрізді монтаждау пистолеттерін пайдаланып бекіту;

6. Шойыннан және полимерлі құбырлардан жасалған құбырлардың учаскелерін ауыстыру;

7. Құбырларды сынау кезінде ақаулы жерлерді анықтау;

8. Ыстық және суық сумен жабдықтаудың ішкі жүйелерін және су төгетін құбырларды орнату үшін қол, қуат және өлшеу құралдарын пайдалану.

Дағды 2:

Ішкі ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелерін, кәрізді және кәрізді монтаждау және жөндеу.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Жабдықтың әрбір түрінің мақсаты, ыстық және суық сумен жабдықтаудың, канализацияның және су бұрудың ішкі жүйелерінің негізгі бөліктері мен құрамдас бөліктері;

2. Сумен жабдықтау, кәріз және су бұру құбырларынан тарату жүйелері;

3. Болат, мыс және полимерлік құбырлардан жасалған құбыр жүйелерін құрастыру және орнату әдістері;

4. Ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелерін, кәрізді және кәрізді монтаждау технологиясы;

5. Суық және ыстық сумен жабдықтау жүйелеріне арналған жабдықтың конструкциясы мен монтаждау әдістері;

6. Санитарлық қондырғылар мен құрылғыларды орнату орындарын белгілеу әдістері;

7. Құрылғыларды орнату кезінде саңылауларды белгілеуге арналған шаблон түрлері және оларды пайдалану ережелері;

8. Болат, мыс және полимер құбырлардан жасалған санитарлық құбыр жүйелерін жөндеу әдістері;

9. Монтаждық поршеньді зеңбіректердің конструкциясы және олармен жұмыс істеу ережесі;

10. Ыстық және суық сумен жабдықтаудың ішкі жүйелерін және су төгетін құбырларды орнату үшін қажетті қол және механикаландырылған құралдар мен құрылғыларды пайдаланудың мақсаты мен ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Су өткізуші	
	5	Сумен жабдықтау шебері	
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
8	Басшы (басқарушы)		
11. Кәсіптің карточкасы "Су өткізуші":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-001		
Кәсіптің атауы:	Су өткізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-006 Технологиялық құбырларды монтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орнатылған жүйелердің жобалық және паспорттық деректерін қамтамасыз ету және қол жеткізу және үй-жайлардың стандартталған санитарлық-гигиеналық және метеорологиялық параметрлерін қамтамасыз ету үшін жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің орталықтандырылған жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде ерекше күрделі жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін монтаждау және жөндеу бойынша ерекше күрделі жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнату үшін жобалық және нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану; 2. Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерінің аса күрделі бөлшектері мен бөлшектерін бөлшектеуге, жөндеуге және жинауға; 3. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау кезінде бақылау-өлшеу аспаптарын орнату орындарын белгілеу; 4. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнату бойынша орындалатын жұмыстардың сапасын бағалау үшін құралдар мен құрылғылардың функционалдығын тексеру; 5. Сантехникалық жүйелер мен жабдықтарды орнату үшін қолмен, күштік және өлшеу құралдарын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде қолданылатын жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар; 2. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнатуды орындауға қажетті құралдардың мақсаты; 3. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды орнату бойынша орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 1:		<p>Машықтар: 6 разряд 1. Сантехникалық жүйелер мен жабдықтарды сынау үшін диагностикалық және өлшеу құралдары мен аспаптарын қолдану; 2. Арматураларды тексеру және сынақтан өткізу; 3. Диагностикалық-өлшеу құралдары мен аспаптарын пайдалану ережелерін сақтай отырып, санитарлық жүйелер мен жабдықтардың сынақтарын жүргізу; 4. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды сынау кезінде технологиялық құжаттаманы қолдану;</p>

<p>Өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің орталықтандырылған жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін монтаждау және жөндеу кезінде ерекше күрделі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 2: Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін сынау.</p>	<p>5. Еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарына сәйкес санитарлық жүйелер мен жабдықтарды сынау бойынша жұмыстарды орындау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін сынау ережелері; 2. Жабдықтар мен құбырларды сынау ережелері; 3. Қазандықтарды, су жылытқыштарды, ауа қыздырғыштарды және сорғыларды дайындау және сынау әдістері; 4. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды сынауға арналған диагностикалық-өлшеу аспаптары мен құрылғыларының мақсаты, пайдалану жөніндегі нұсқаулықтары; 5. Техникалық құжаттаманы дайындау ережесі; 6. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды сынау кезінде орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар; 7. Жылу электр станцияларын техникалық пайдалану ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Сынақ нәтижелерін өңдеу және орталық жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелеріндегі ақауларды жою.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін технологиялық сынақ нәтижелері; 2. Жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін сынау кезінде талданатын көрсеткіштердегі ауытқуларды анықтау; 3. Орталық жылу, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін сынау нәтижелері бойынша техникалық құжаттаманы дайындау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Санитарлық жылыту, сумен жабдықтау, кәріз және су бұру жүйелерін сынау ережелері; 2. Жабдықтар мен құбырларды сынау ережелері; 3. Қазандықтарды, су жылытқыштарды, ауа қыздырғыштарды және сорғыларды дайындау және сынау әдістері; 4. Санитарлық жүйелерді монтаждау және сынау саласындағы нормативтік техникалық құжаттама; 5. Орнатылған санитарлық жүйелердегі ақауларды талдау әдістемесі және оларды жою әдістері; 6. Орнатылған санитарлық жүйелердегі сәйкессіздіктердің түрлері және оларды жою жолдары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Сумен жабдықтау шебері	
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
8	Басшы (басқарушы)		
12. Кәсіптің карточкасы "Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-013		
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сумен жабдықтау және су бұру саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-012 Өлшеу торабы операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінде ағынды суларды тазалаудың технологиялық процесін жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

	<p>Дағды 1: Технологиялық жабдықтардың және тұндырғыштар мен аэротенктердің инженерлік желілерінің техникалық жағдайын тексеру.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлардың, резервуарлардың конструкцияларының, тұндырғыштар мен аэротенктердің механикалық бөлшектері мен тораптарының техникалық жағдайын диагностикалау әдістерін қолдану; 2. Тұндырғыштар мен аэротенктердің құбырларының, резервуарлардың конструкцияларының, механикалық бөлшектері мен тораптарының ақауларын оларды сыртқы тексеру кезінде анықтау; 3. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес технологиялық жабдықты және инженерлік коммуникацияларды тексеру және сынау ретін сақтау; 4. Жұмыс орнын санитарлық нормалар мен өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экологиялық қауіпсіздік талаптарын ескере отырып тазалау және дезинфекциялау. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлардың, резервуарлардың конструкцияларының, тұндырғыштардың және аэротенктердің механикалық бөлшектері мен тораптарының құрылысы; 2. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету ережелері; 3. Технологиялық жабдықтың және тұндырғыштар мен аэротенктердің коммуникацияларының ақауларының түрлері және оларды жою әдістері; 4. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі; 5. Жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері; 6. Технологиялық жабдықтарға және тұндырғыштар мен аэротенктердің коммуникацияларына қызмет көрсету кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелерге, еңбекті қорғауға, өндірістік және өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
<p>Еңбек функциясы 1: Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету.</p>		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұндырғыштар мен аэротенктердің механизмдері мен агрегаттарын оларды пайдалану ережелеріне сәйкес басқару; 2. Тұндырғыштар мен аэротенктердің механизмдері мен агрегаттарының жұмысын тексеру; 3. Қолданыстағы ережелерге сәйкес жөндеу және реттеу операцияларының реттілігін сақтау; 4. Өндірістік және өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экологиялық қауіпсіздік талаптары мен

	<p>Дағды 2: Технологиялық жабдықтың және тұндырғыштар мен аэротенктердің инженерлік желілерінің жұмысқа жарамдылығын қамтамасыз ету бойынша жөндеу-баптау жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>санитарлық нормаларды ескере отырып жөндеу-баптау жұмыстарын жүргізу; 5. Тұндырғыштар мен аэротенктерді жөндеу және реттеу жұмыстарын жүргізу кезінде зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлардың, резервуарлардың конструкцияларының, тұндырғыштар мен аэротенктердің механикалық бөлшектері мен тораптарының конструкциялық ерекшеліктері; 2. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына профилактикалық қызмет көрсету мерзімдері; 3. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын жөндеу және реттеу кезіндегі жұмыстың қауіпсіз әдістері мен әдістері; 4. Жөндеуден кейін тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік желілерін іске қосу жөніндегі нұсқаулық; 5. Құралдарды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері; 6. Тұндырғыштар мен аэротенктерді жөндеу-баптау жұмыстарын жүргізу кезінде зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету шараларының тізбесі; 7. Технологиялық жабдықтарға және тұндырғыштар мен аэротенктердің коммуникацияларына қызмет көрсету кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелерге, еңбекті қорғауға, өндірістік және өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы
	4	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы
	5	Сумен жабдықтау шебері

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
	8	Басшы (басқарушы)	
13. Кәсіптің карточкасы "Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-013		
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сумен жабдықтау және су бұру саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-012 Өлшеу торабы операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінде ағынды суларды тазалаудың технологиялық процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұндырғыштар мен аэротенктердегі ағынды суларды тазарту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Технологиялық жабдықтар мен бастапқы тұндырғыштардың инженерлік желілерін пайдалану ережелеріне сәйкес басқару; 2. Шөгінділердің жинақталуының белгіленген деңгейін және оны жою режимін анықтау; 3. Ағымдағы нұсқауларға сәйкес операциялардың реттілігін сақтау;	

	<p>Дағды 1: Ағынды суларды алдын ала тазартуды қамтамасыз ету.</p>	<p>4. Бастапқы саркынды суларды тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларының жұмыс режимін келіп түсетін қалдық сұйықтықтың көлемі мен құрамына қарай өзгерту; 5. Құралдарды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Резервуар құрылымдарының, механикалық тораптардың, бастапқы тұндырғыштардың тораптары мен коммуникацияларының мақсаты, принциптері және жұмыс режимі; 2. Құралдарды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері; 3. Бастапқы тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы мен еңбек тәсілдері; 4. Бастапқы тұндырғыштарда ағынды суларды тазартудың технологиялық карталары мен ережелері ; 5. Бастапқы тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын пайдалану кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелерге, еңбекті қорғауға, өндірістік және өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар.
<p>Еңбек функциясы 1: Тұндырғыштар мен аэротенктердегі ағынды суларды тазарту.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 2: Аэрациялық резервуарлардағы органикалық ластаушы заттардан ағынды суларды тазалаудың технологиялық процесінің параметрлерін реттеу.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шлам құбырларының жеке учаскелерін, ауа өткізгіштерді және аэротенктерді басқару механизмдерін басқару; 2. Аэрациялық цистерналардың жұмыс режимін басқаратын аспаптарды қолдану; 3. Технологиялық регламентте белгіленген аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларының жұмыс параметрлеріндегі ауытқулардың себептерін анықтау және жою; 4. Белсендірілген тұнбаның регенерациялану процесін және оның қорларының жинақталуын бақылау; 5. Ластану дәрежесіне байланысты белсенді тұнба мен қалдық сұйықтықтың арақатынасын реттеу. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларының мақсаты мен жұмыс режимі; 2. Аэротенк аспаптарының жұмыс принциптері; 3. Технологиялық жабдықтар мен аэротенктердің коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы мен еңбек тәсілдері;

		<p>4. Сұйықтық қалдықтарын органикалық ластаушылардан тазартудың технологиялық регламенті;</p> <p>5. Аэротенктердегі қалдықтарды тазартудың аэробты және анаэробты әдістері;</p> <p>6. Технологиялық жабдықтар мен аэротенктердің коммуникацияларын пайдалану кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелерге, еңбекті қорғауға, өндірістік және өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар;</p> <p>7. Құралдарды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы
	5	Сумен жабдықтау шебері
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы
	8	Басшы (басқарушы)
14. Кәсіптің карточкасы "Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы":		
Топтың коды:	7126-9	
Қызмет атауының коды:	7126-9-013	
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау және кәріз жүйелері жабдықтары операторы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.	
	Білім деңгейі:	Мамандық:

Кәсіптік білім деңгейі:	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сумен жабдықтау және су бұру саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-012 Өлшеу торабы операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінде ағынды суларды тазалаудың технологиялық процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Технологиялық жабдықтар мен коммуникацияларға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік желілеріне жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу; 2. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіздік техникасы мен жұмыс әдістерін қолдану; 3. Ағымдағы нұсқауларға сәйкес операциялардың реттілігін сақтау; 4. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 5. Өндірістегі жарақаттан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету. 	
	<p>Дағды 1:</p> <p>Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қысқы жұмыс жағдайына тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын дайындау ерекшеліктері; 2. Тұндырғыштар мен аэротенктердің қысқы пайдалану жағдайларына технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын дайындау жұмыстарының номенклатурасы; 3. Өрт сөндіру жүйелерінің өнімділігін тексеру ережелері; 4. Тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларының жалпы құрылыс жұмыстарын орындау технологиясы; 5. Өндірістегі жарақаттан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету шараларының тізбесі; 6. Қысқы пайдалану жағдайларына тұндырғыштар мен аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен 	

<p>Еңбек функциясы 1: Технологиялық жабдықтар мен коммуникацияларға қызмет көрсету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Қосалқы тұндырғыштарда белсенді тұнба мен суды бөлудің технологиялық процесін жүргізу.</p>	<p>коммуникацияларын дайындау кезіндегі еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.</p> <p>Машықтар: 6 разряд 1. Екінші тұндырғышқа түсетін қалдық сұйықтықтың гидродинамикалық ағынын бақылау; 2. Қайталама тұндырғыштағы қалдық сұйықтықпен жүретін процестерді бақылау және талдау; 3. Қосалқы тұндырғыштың түбіндегі артық тұнбаның нығыздалған қабатының биіктігін анықтау үшін бақылау-өлшеу аспаптары мен аэролифттерді қолдану; 4. Қосалқы тұндырғыштан белсенді тұнбаны рециркуляциялау және шығару уақытын анықтау; 5. Қайталама тұндырғыштарда қалдық сұйықтықты өңдеудің технологиялық процесін сақтау үшін құралдар мен құрылғыларды пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. резервуар құрылымдарының, механикалық тораптардың, қосалқы тұндырғыштардың тораптары мен коммуникацияларының мақсаты, принциптері және жұмыс режимі; 2. Қалдық сұйықтықтарды қайталама тұндырғыштарда өңдеудің технологиялық регламенті; 3. Қосалқы тұндырғыштардағы қалдық сұйықтықты өңдеудің технологиялық процесінің параметрлерін анықтау үшін қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары мен әуе көтеру құрылғыларының жұмыс принципі және пайдалану ережесі; 4. Технологиялық жабдықты және қайталама тұндырғыштардың коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы мен еңбек тәсілдері; 5. Технологиялық жабдықты және қайталама тұндырғыштардың инженерлік желілерін пайдалану кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелерге, еңбекті қорғауға, өндірістік және өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Дәлдік</p>
		<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Сумен жабдықтау шебері	
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
	8	Басшы (басқарушы)	
15. Кәсіптің карточкасы "Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-025		
Кәсіптің атауы:	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-026 Сантехникалық және газ жабдықтарын орнатушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инженерлік инфрақұрылымның пайдалану сенімділігін, тіршілік қауіпсіздігін, жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау және канализация қызметтерін көрсетуге инженерлік коммуникациялардың тұрақты дайындығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2-3 разряд	

	<p>Дағды 1: Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде дайындық және ілеспе жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>1. Еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып жұмыстарды жүргізу; 2. Тұрмыстық санитарлық жүйелерге техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жұмысындағы ақаулардың себептерін анықтау; 3. Жабдықтар мен механизмдерге технологиялық қызмет көрсетуге және профилактикалық жөндеуге қажетті құралдар мен құрылғыларды таңдау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау тәсілдері; 2. Жабдықтар мен механизмдерге технологиялық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу үшін қолданылатын құралдар мен құрылғылардың түрлері мен мақсаты; 3. Құралдар мен керек-жарақтарды профилактикалық жөндеудің жиілігі мен ережелері; 4. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарға қызмет көрсету және жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің конструкциялық және техникалық сипаттамалары; 5. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді пайдалану ережелері; 6. Құбырларды, арматураларды, арматураларды, бекіту құрылғыларын, өшіру-бақылау және су арматурасын, майлау материалдарын және пайдалану материалдарын пайдалану түрлері, мақсаттары және әдістері.</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау</p>	<p>Дағды 2: Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып жұмыстарды жүргізу; 2. Тұрмыстық санитарлық жүйелерге техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жұмысындағы ақаулардың себептерін анықтау; 3. Жабдықтар мен механизмдерге қызмет көрсетуге қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің ақауларын жою әдістерін анықтау; 4. Жабдықтар мен механизмдерге технологиялық қызмет көрсетуге және профилактикалық жөндеуге қажетті құралдар мен құрылғыларды таңдау; 5. Жабдықтар мен механизмдердің ақауларын жою үшін құралдар мен құрылғыларды пайдалану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p>

	<p>қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қарапайым монтаждау және жөндеу жұмыстарын орындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аспаптардың, жабдықтардың, материалдардың түрлері мен мақсаты және оларды пайдалану мен жөндеуге қойылатын талаптар; 2. Механизмдер мен пневматикалық жабдықтардың жұмысындағы ақауларды жою әдістері; 3. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарға қызмет көрсету және жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің конструкциялық және техникалық сипаттамалары; 4. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді пайдалану ережелері; 5. Қарапайым монтаждау және жөндеу жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау тәсілдері; 7. Құбырларды, арматураларды, арматураларды, бекіту құрылғыларын, өшіру-бақылау және су арматурасын, майлау материалдарын және пайдалану материалдарын пайдалану түрлері, мақсаттары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы
	4	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы
	5	Сумен жабдықтау шебері
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі инженер
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы
8	Басшы (басқарушы)	
16. Кәсіптің карточкасы "Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы":		
Топтың коды:	7126-9	
Қызмет атауының коды:	7126-9-025	
Кәсіптің атауы:	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-026 Сантехникалық және газ жабдықтарын орнатушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инженерлік инфрақұрылымның пайдалану сенімділігін, тіршілік қауіпсіздігін, жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау және канализация қызметтерін көрсетуге инженерлік коммуникациялардың тұрақты дайындығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға мерзімді жөндеу жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1:	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыртқы кәріз желілерін тексерудің ұтымды және қауіпсіз бағыттарын анықтау (пайдалану жауапкершілігінің шегінде – бірінші тексеру ұңғымасына дейін); 2. Ішкі канализация элементтерінің, кәріз қақпақтарының, ішкі дренаждардың, дренаждық жүйелердің жұмысындағы ақауларды анықтау; 3. Үйдегі жеке жылу пункттері мен су сорғыларының жабдықтарының жұмысындағы ақауларды анықтау; 4. Көппәтерлі тұрғын үй үй-жайларында, оның ішінде жеке жылу пункттерінде және су сорғыларында салқындату сұйықтығы мен судың параметрлерін (қысым, температура, шығын) өлшеу; 5. Тұрақты бақылаудан жасырылған (шатырлардағы, жер төселердегі және каналдардағы тарату құбырлары мен жабдықтары) сорғылардың, өшіру клапандарының, бақылау-өлшеу аспаптарының, ұжымдық (жалпы) есепке алу аспаптарының, кеңейту цистерналарының және элементтердің 	

Санитарлық жүйелер мен жабдықтардың ақауларын анықтау.	<p>жай-күйін анықтау және жұмысындағы ақауларды анықтау;</p> <p>6. Үйдегі су құбыры жүйелері мен жабдықтарының бетіндегі ақауларды анықтау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтардың конструкциясы, жұмыс істеу принципі және жалпы техникалық сипаттамасы; 2. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарды жөндеуде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, құралдар мен құрылғылардың ассортименті; 3. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтардың техникалық жағдайын бағалау әдістері; 4. Сыртқы кәріз және тұрмыстық сумен жабдықтау және кәріз желілеріндегі беткі ақаулардың сыртқы көріністері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2: Ішкі кәріз жүйесіне және санитарлық-техникалық құрылғыларға мерзімді жөндеу жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрмен жұмыс істейтін және қолмен жұмыс істейтін құралдарды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес пайдалану; 2. Иілгіш білікке және гидравликалық әдіспен кәріз желілерін тазалау үшін қолданылатын құралдармен жұмыс істеу; 3. Құбырлар мен санитарлық құрылғылардың жағдайын бағалау; 4. Ағып кетулер мен бітелулердің болуын анықтау; 5. Таза көтергіштер мен шезлондық креслоларды, гидравликалық клапандарды; 6. Кәріз құбырларының розеткаларын құюды орындау; 7. Құбырлар мен санитарлық құрылғыларды бекітіңіз; 8. Қарым-қатынас құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәріз желілеріндегі жер қазу жұмыстарын жүргізу технологиясы мен жабдықтары (пайдалану жауапкершілігі шегінде – бірінші тексеру ұңғымасына дейін); 2. Ұңғымалардағы газдың болуын анықтау әдістері; 3. Әртүрлі әдістерді қолдана отырып, 8 метрге дейінгі тереңдіктегі кәріз желілерін тазалау технологиясы мен жабдықтары;

<p>Еңбек функциясы 1: Санитарлық жүйелер мен жабдықтарға мерзімді жөндеу жұмыстарын жүргізу.</p>		<p>4. Дренаждық жүйедегі және ішкі дренаждардағы ағып кетулер мен бітелулерді жою технологиясы мен жабдықтары; 5. Еңбек әрекетінде қолданылатын заттардың химиялық құрамы, құрылымы және қасиеттері; 6. Құбырлардың, каналдардың және науалардың стандартты еңістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Сумен жабдықтау жүйесіне, оның ішінде спринклер жүйесіне және өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесіне мерзімді техникалық қызмет көрсетуді орындау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Су ыдыстарын, сумен жабдықтау учаскелерін және жалпы сумен жабдықтау жүйелерін шаю; 2. Құбырлардың, арматураның, арматураның, арматураның, бекіту құрылғыларының, майлау материалдарының және пайдалану материалдарының сапасы мен түрін анықтау; 3. Сумен жабдықтау жүйесінің негізгі және қосалқы жабдығының, оның ішінде суару жүйесі мен өртке қарсы су құбырының жай-күйін бағалау; 4. Тығыздағыштарды ауыстыру және май тығыздағыштарын орау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Үйдегі сумен жабдықтау жүйелерінің, оның ішінде суару жүйелері мен өртке қарсы су құбырларының түрлері, мақсаты, конструкциясы, жұмыс істеу принципі; 2. Күшейткіш және өрт сорғыларының түрлері, мақсаты, конструкциясы, жұмыс істеу принципі; 3. Құбырларды, арматураларды, фитингтерді, арматураларды, бекіту құрылғыларын, майлау материалдарын және пайдалану материалдарын пайдалану түрлері, мақсаттары және әдістері; 4. Қол және электр аспаптарының түрлері, мақсаты және пайдалану ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 4: Жылу және ыстық су жүйелеріне мерзімді техникалық қызмет көрсету.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Құбырлардың, фитингтердің, арматураның, арматураның, бекіту құрылғыларының, майлау материалдарының және пайдалану материалдарының сапасы мен түрін анықтау; 2. Жылыту құрылғыларының қыздыру дәрежесін бағалау; 3. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйесінің негізгі және қосалқы жабдықтарының жағдайын бағалау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Көппәтерлі үйлердегі жылу жүйелерін гидравликалық теңгерімдеудің принциптері; 2. Жылыту жүйелері, көтергіштердің конструкциясына және оларға радиаторларды қосу схемаларына байланысты; 3. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерінде рұқсат етілген қысым мен температура параметрлері және оларды өлшеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 5: Үйдің санитарлық жүйелері мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу кезінде қарапайым жөндеу жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тығыздағыштар мен тығыздағыштарды ауыстыру; 2. Құбырлардың жекелеген учаскелерін ауыстыру; 3. Арматураларды, дренаждарды, су тығыздағыштарды (сифондарды), ревизияларды ауыстыру; 4. Кәріз розеткасын ауыстыру; 5. Су ыдыстарын, сумен жабдықтау секцияларын және жалпы сумен жабдықтау жүйелерін шаю. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бекіткіштер мен құрылғыларды орнату орындарын белгілеу әдістері; 2. Құрылғыларды орнату кезінде саңылауларды белгілеуге арналған шаблон түрлері және оларды пайдалану ережелері; 3. Электр қозғалтқыштарының, трансформаторлардың, дәнекерлеу жабдықтарының құрылымы мен жұмыс принципі; 4. Металдар мен қорытпалардың, металл емес материалдардың қасиеттері; 5. Үйдің санитарлық жүйелері мен жабдықтарын маусымдық пайдалануға дайындау технологиясы мен жабдықтары; 6. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерін жөндеу технологиясы мен жабдықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	5	Сумен жабдықтау шебері	
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
	8	Басшы (басқарушы)	
17. Кәсіптің карточкасы "Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы":			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-025		
Кәсіптің атауы:	Жылыту және сантехникалық желілерді орнатушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). 865. Слесарь – сантехник, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық объектілерінің инженерлік жүйелерін монтаждау және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау саласында кемінде екі жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-9-026 Сантехникалық және газ жабдықтарын орнатушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инженерлік инфрақұрылымның пайдалану сенімділігін, тіршілік қауіпсіздігін, жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау және канализация қызметтерін көрсетуге инженерлік коммуникациялардың тұрақты дайындығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстарды дайындау және орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6 разряд	

<p>Дағды 1: Суық сумен жабдықтау жүйесін, оның ішінде суару жүйесін және өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесін маусымдық пайдалануға дайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суық сумен жабдықтау жүйесін, оның ішінде суару жүйесін және өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесін маусымдық пайдалануға дайындау; 2. Сумен жабдықтау жүйесінің негізгі және қосалқы жабдықтарының, оның ішінде суару жүйесі мен өртке қарсы су құбырының жай-күйін бағалау; 3. Тығыздағыштар мен тығыздағыштарды ауыстыру ; 4. Айналым, күшейткіш және өрт сорғыларына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын орындау. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сызбаларды, шартты белгілерді оқу ережелері; 2. Суық сумен жабдықтау жүйесінің, оның ішінде суару жүйесі мен өртке қарсы су құбырының түрлері, мақсаты, құрылымы, жұмыс істеу принципін ; 3. Құбырларды, арматураларды, фитингтерді, арматураларды, бекіту құрылғыларын, майлау материалдарын және пайдалану материалдарын пайдалану түрлері, мақсаттары және әдістері; 4. Жүйелердің гидравликалық сынақтарын жүргізу технологиясы мен жабдықтары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерін маусымдық пайдалануға дайындау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. сумен жабдықтау және су бұру желілерінің жұмыс сызбаларын, кестелерін, схемалық сызбаларын оқу, оның ішінде қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану; 2. Сорғылардың, өшіру және реттеу арматурасының, су арматурасының, бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматты реттегіштер мен құрылғылардың, ұжымдық (жалпы үй) есепке алу аспаптарының, кеңейту цистерналарының және тұрақты бақылаудан жасырылған элементтердің (тарату құбырлары мен жабдықтарының) жұмысқа жарамдылығын тексеру, жөндеу және ауыстыру. шатырларда, жертөлелерде және каналдарда); 3. Радиаторларға арналған секциялардың жетіспейтін санын көбейту; 4. Жеке жылыту пункттері мен су сорғыларын орнату; 5. Гидравликалық сынақтарды жүргізу; 6. Орталық жылу жүйелерін консервациялау (қайта консервациялау). <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерін жөндеу технологиясы мен жабдықтары;

	<p>2. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерінің түрлері, мақсаты, құрылымы, жұмыс принципі;</p> <p>3. Құбырларды, арматураларды, фитингтерді, арматураларды, бекіту құрылғыларын, майлау материалдарын және пайдалану материалдарын пайдалану түрлері, мақсаттары және әдістері;</p> <p>4. Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелерінің гидравликалық сынақтарын жүргізу технологиясы мен жабдықтары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтардың техникалық жағдайын анықтау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Үйдегі санитарлық жүйелер мен жабдықтардағы желілер мен құбырлардың жағдайындағы жасырын ақауларды анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану;</p> <p>2. Жөндеу жұмыстарынан кейін жұмыс сұйықтығының ағып кету орнын анықтау;</p> <p>3. Диагностикалық құрылғылардың көмегімен желілер мен құбырлардың жағдайын анықтау;</p> <p>4. Үйдегі сумен жабдықтау және су бұру желілерін, санитарлық жүйелер мен жабдықтарды тексерудің ұтымды және қауіпсіз бағыттарын анықтау;</p> <p>5. Үйдегі санитарлық жүйелер мен жабдықтардың бетіндегі ақауларды анықтау;</p> <p>6. Үйдегі сумен жабдықтау және су бұру желілерін, санитарлық-техникалық жүйелер мен жабдықтарды визуалды және аспаптық тексеру кезінде техникалық регламенттердің талаптарын қолдану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Бұрандалы және дәнекерленген қосылыстардың герметикалығын бақылау әдістері;</p> <p>2. Үйдегі сумен жабдықтау және су бұру желілерінің, санитарлық жүйелер мен жабдықтардың техникалық жағдайын бағалау әдістері;</p> <p>3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін көзбен және аспаптық тексеру әдістері;</p> <p>4. Үйдегі сумен жабдықтау және су бұру желілерінің, санитарлық жүйелер мен жабдықтардың құрылымы, жұмыс істеу принципі және жалпы техникалық сипаттамалары;</p> <p>5. Үйдегі сумен жабдықтау және су бұру желілерін, санитарлық жүйелер мен жабдықтарды жөндеуде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, құралдар мен құрылғылардың ассортименті;</p> <p>6. Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтардағы беткі ақаулардың сыртқы көріністері;</p> <p>7. Гидравлика негіздері.</p>

Санитарлық жүйелер мен жабдықтарды ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстарды дайындау және орындау.	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
	Дағды 4: Суық сумен жабдықтау жүйелеріне, оның ішінде суару жүйелеріне және өртке қарсы су құбырларына ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күшейткіш және өрт сорғыларының жұмысындағы ұсақ ақауларды жою; 2. Суық сумен жабдықтау жүйесін гидравликалық сынақтан өткізіңіз, жүйені сынау үшін прессті қолдану; 3. Құбырлардың учаскелерін, өшіру және реттеу клапандарын, су арматурасын, ішкі өрт сөндіру крандарын және аспаптарды ауыстыру. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды майыстыруға және кесуге арналған станоктардың конструкциясы және жұмыс істеу техникасы; 2. Электр қозғалтқыштарының, трансформаторлардың, дәнекерлеу жабдықтарының құрылымы мен жұмыс принципі; 3. Металдар мен қорытпалардың, металл емес материалдардың қасиеттері; 4. Суық сумен жабдықтау жүйелерін, оның ішінде суару жүйелерін және өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерін жөндеу технологиясы мен жабдықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
	Дағды 5: Жылу және ыстық сумен жабдықтау жүйелеріне ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өшіру және реттеу клапандарын, су арматурасын, бақылау-өлшеу аспаптарын ауыстыру; 2. Құбырларды, аспаптар мен жабдықтарды бекітіңіз ; 3. Кеңейту цистерналарының, су жылытқыштарының, айналым сорғыларының жұмысындағы ұсақ ақауларды жою. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық шарттар нысаны, құрылымы; 2. Электр қозғалтқыштарының, трансформаторлардың, дәнекерлеу жабдықтарының құрылымы мен жұмыс принципі; 3. Металдар мен қорытпалардың, металл емес материалдардың қасиеттері; 4. Құбырларды майыстыруға және кесуге арналған станоктарды құрастыру және пайдалану техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
		Машықтар: 6 разряд

<p>Дағды 6: Ішкі кәріз жүйесіне және санитарлық-техникалық құрылғыларға ағымдық жөндеу жұмыстарын жүргізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арматураларды, дренаждарды, сифондарды, ревизияларды ауыстыру; 2. Кәріз розеткасын ауыстыру; 3. Су тығыздағыштарын жөндеу және ауыстыру; 4. Құбырларды, аспаптар мен жабдықтарды, соның ішінде монтаждық поршеньді мылтықтарды қолдана отырып, оларды бекіту және орнату. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поршеньді зеңбіректердің конструкциясы және оларды орнату, пайдалану ережелері; 2. Көтергіштерді тарату жүйелері; 3. Бекіткіштер мен құрылғыларды орнату орындарын белгілеу әдістері
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 7: Тұрмыстық санитарлық жүйелер мен жабдықтарды монтаждау және реттеу бойынша жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау үшін құралдар мен құрылғылардың функционалдығын тексеру; 2. Жылыту құрылғыларының қыздыру дәрежесін бағалау; 3. Жылу жүйесінің негізгі және қосалқы жабдықтарының жағдайын бағалау; 4. Құрастыру жұмыстарын орындау кезінде пневматикалық және электрлік құралдарды қолдану; 5. Жылыту жүйесіндегі салқындатқыштың қысымы мен температурасын тексеру. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде қолданылатын жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар; 2. Жылу жүйесінің жұмыс істеу принциптері; 3. Айналым сорғыларының құрылымы мен жөндеу әдістері; 4. Лифт қондырғыларын және жалпы ғимараттың жылу жүйесін жөндеу және реттеу технологиясы мен жабдықтары; 5. Жылыту жүйелері, көтергіштердің конструкциясына және оларға радиаторларды қосу схемаларына байланысты; 6. Әсер ету радиусы бойынша жылу жүйелерінің жіктелуі; 7. Су айналымы әдісі бойынша жылу жүйелерінің классификациясы; 8. Жылу жүйелеріндегі рұқсат етілген қысым; 9. Жылу жүйелеріндегі рұқсат етілген температура;

		10. Болат және полимерлік құбырлардан жасалған құбырлар жүйелерін құрастыру және орнату әдістері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Сумен жабдықтау шебері	
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер	
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы	
	8	Басшы (басқарушы)	
18. Кәсіптің карточкасы "Сумен жабдықтау жөніндегі мастер":			
Топтың коды:	3113-5		
Қызмет атауының коды:	3113-5-001		
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау жөніндегі мастер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 90. Учаске мастери.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сумен жабдықтаудың технологиялық бөлімшесінде жұмыс орындарында кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3114-2-004 Су құбыры-кәріз шаруашылығы желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау жабдықтары мен жүйелерін пайдалану, жобалау, монтаждау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сумен жабдықтау жүйелерін пайдалануды және кешенді жөндеуді қамтамасыз ету
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Сумен жабдықтау және сарқынды су жүйелерінің техникалық жағдайын кешенді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көрнекі бақылаулар, құрылымдарды аспаптық тексеру және сумен жабдықтау жүйелерінің жабдықтарын сынау; 2. Автоматтандыру жүйелерінің, негізгі және қосалқы жабдықтардың техникалық жағдайын диагностикалау, механизмдердің, құрылғылардың, құралдардың, технологиялық жабдықтардың жұмысқа жарамдылығын бақылау; 3. Автоматтандыру құралдары мен жүйелерінің жұмыс істеу күйі мен динамикасына талдау жасау; 4. Қауіпсіздік техникасы мен санитарлық нормаларды сақтай отырып, жұмыс орнын сумен жабдықтау және канализация жұмыстарын орындауға дайындау; 5. Функционалдық мақсатын, жұмыс істеу принциптерін, қолдану салаларын, жабдықтар мен материалдарды күту және күту ережелері мен ережелерін, сондай-ақ олардың зақымдануы кезіндегі әрекеттерді бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау принциптері және оларды жұмыс аймағын күтіп ұстауда қолдану; 2. Автоматтандыру жүйелерінің, негізгі және қосалқы жабдықтардың техникалық жағдайын диагностикалау, сумен жабдықтау жүйелерін бақылау және басқару жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырудың принциптері мен әдістері; 3. Мәндері сумен жабдықтау жүйелерінің жоғары сапалы жұмысын қамтамасыз ететін технологиялық процестерді, жабдықтарды, механизмдерді, құрылғыларды, құралдарды, технологиялық жабдықтарды бақылау параметрлері; 4. Өндірістік персоналға, қоршаған ортаға, жабдықтар мен материалдарға қойылатын еңбекті қорғауға, өндірістік санитарияға, электр қауіпсіздігіне және өрттен қорғауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сумен жабдықтау жүйелерінде орнатылған электр жабдығын қосу және ажырату;

Еңбек функциясы 1:
Сумен жабдықтау жүйелерін пайдалануды және кешенді жөндеуді қамтамасыз ету.

Дағды 2:
Сумен жабдықтау және саркынды су жүйелерінің электр жабдықтарына техникалық қызмет көрсету

2. Сумен жабдықтау жүйелерінің электр жабдықтарын монтаждау және пайдалану кезіндегі қателіктерді анықтау және түзету;
3. Электр жабдықтарын басқару және автоматтандыру жүйелеріндегі әртүрлі тораптар мен бөлшектерді анықтау, олардың функционалдық мақсатын анықтау;
4. Электр жабдықтарын басқару және автоматтандыру жүйелеріндегі ақаулы тораптар мен бөлшектерді ауыстыру;
5. Электр жабдықтарының параметрлерін өлшеу және олардың нәтижелерін талдау;
6. Электр сызбаларына, өнеркәсіптік стандарттарға және электр қауіпсіздігі талаптарына сәйкес электр жабдықтары мен автоматика жүйелерін қосу;
7. Электрлік және сенсорлық жүйелерді орнату, конфигурациялау және реттеу (калибрлеу);
8. Қызметкерлерге электр жабдықтарының, автоматика жүйелері мен құралдарының жаңа түрлерін меңгеру бойынша нұсқау беру және көмек көрсету.

Білімдер:

1. Функционалдық мақсаты, жұмыс істеу принциптері, қолдану салалары, электр жабдықтарын, автоматика және басқару жүйелерін күту және техникалық қызмет көрсету ережелері мен ережелері, сондай-ақ олардың зақымдануы кезіндегі әрекеттер;
2. Электр жабдықтарын, құбырларды және бақылау-өлшеу аспаптарын қосу схемалары, сондай-ақ техникалық құжаттама және пайдалану нұсқаулары;
3. Электр жүйелерін пайдалану кезінде қорғау әдістері мен талаптары;
4. Электр жүйелері мен электр жабдықтарының жұмысына байланысты қауіпті факторлар, электр қауіпсіздігінің нормалары мен талаптары;
5. Электр желілері мен электр жабдықтарындағы ақауларды анықтау әдістері;
6. Энергия үнемдеуді қамтамасыз ету және энергия тиімділігіне қол жеткізудің стратегиялары мен әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
:

Машықтар:

1. Сумен жабдықтау жүйесі жабдықтарының бөлшектері мен бөлшектерін жөндеу;
2. Қолданылатын технологиялық жабдықтың жұмысын қадағалау және басқару;
3. Пайдалану нұсқауларына сәйкес блоктарды, бөлшектерді және жүйелерді реттеу және (немесе) калибрлеу;

	<p>Дағды 3: Сумен жабдықтау жүйелерінің механикалық, пневматикалық, гидравликалық жабдықтарына қызмет көрсету.</p>	<p>4. Агрегаттардың, жабдықтардың және жүйелердің жұмысқа жарамдылығын қамтамасыз ету; 5. Қажетті технологиялық параметрлерді конфигурациялау; 6. Шығындардың көздерін анықтау және оларды азайту әдістерін анықтау; 7. Жабдықтың техникалық жағдайын анықтау, жабдыққа профилактикалық қызмет көрсету немесе жөндеу жұмыстарын жүргізу; 8. Төтенше жағдайларда оңай орындалатын және сенімді уақытша шешімдерді жасау; 9. Механикалық жабдықтардың, автоматтандыру жүйелері мен құралдарының жаңа түрлерін меңгеру бойынша қызметкерлерге нұсқау беру және көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 1. Функционалдық мақсаты, жұмыс істеу принциптері, қолдану салалары, жабдықты, оның тораптары мен тораптарын күту және күту ережелері мен ережелері; 2. Құрамдас бөлшектер мен жабдық бөлшектерінің конструкциялары, материалдары туралы негізгі мәліметтер; 3. Материалдарды өндеудің негізгі әдістері, бөлшектерді, тораптар мен тораптарды жөндеу және қалпына келтірудің технологиялық процестері; 4. Жабдықтар мен жүйелерді диагностикалау критерийлері мен әдістері; ақауларды анықтаудың аналитикалық әдістері; 5. Жабдықтың сенімділігі мен тиімділігін арттыру үшін креативті және инновациялық шешімдерді құрудың принциптері мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі инженер
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы
	8	Басшы (басқарушы)

19. Кәсіптің карточкасы "Жылумен жабдықтау жөніндегі мастер":			
Топтың коды:	3113-5		
Қызмет атауының коды:	3113-5-002		
Кәсіптің атауы:	Жылумен жабдықтау жөніндегі мастер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 90. Учаске мастері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Шебер лауазымындағы жұмыс тәжірибесі кемінде екі жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3113-5-001 Сумен жабдықтау жөніндегі мастер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану, олардың сенімді, үздіксіз, ақаусыз жұмысын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану бойынша жұмыстарды ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Жылумен жабдықтау жүйелерінің дренаждық құрылғыларының жұмысын бағалау; 2. Пайдалану, техникалық және есеп беру құжаттамасын жүргізу; 3. Жаңа жылу желілерінің жабдықтарының техникалық талаптарға сәйкестігін бағалау; 4. Жылу энергиясын тұтынудың ұтымдылығын бағалау; 5. Жылу желілерінің жабдықтарының жұмысындағы ақаулардың сипатын анықтау; 6. Жаңа құрылғыларды меңгеру (олар енгізілген кезде); 7. Жаңа құрылғыларды енгізу кезінде жұмысты ұйымдастыру (олар енгізілген кезде);	

Дағды 1:
 Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану бойынша жұмыстарды дайындау және бақылау.

8. Анықтамалық материалдарды қолдану, жылу желілерінің жабдықтарын пайдалану саласындағы ғылыми-техникалық ақпаратты талдау;
9. Жұмысты орындау кезінде еңбекті қорғау талаптарын сақтау;
10. Жабдықтарды пайдалану бойынша өндірістік нұсқаулықтарға ұсыныстар дайындау;
11. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.

Білімдер:

1. Энергетикалық объектілердегі ыстық жұмыс кезіндегі өрт қауіпсіздігі шаралары және өндірістегі жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек көрсету тәсілдері;
2. Құралдармен және құрылғылармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері, жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелерін баптау және сынау кезіндегі қауіпсіздік талаптары және өнеркәсіптік қауіпсіздік ережелері;
3. Электр станциялары мен жылу желілерінің жылу механикалық жабдықтарын пайдалану кезіндегі еңбек қауіпсіздігі талаптары, техникалық қауіпсіздік құралдарының және өрт қаупінен қорғау құралдарының құрылымы мен жұмыс принципі;
4. Қоршаған ортаның параметрлеріне, орындалатын жұмыстардың стандарттары мен бағасына байланысты материалдардың сапасын, арматураның жарамдылығын анықтау әдістері, оларды қайта қарау тәртібі;
5. Жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелерін сынау және реттеу нәтижелері бойынша есеп құжаттамасын жасау қағидалары;
6. Жылу желілерінің трассалары коммуникациялармен қиылысатын жағдайларда жұмыс істеу ережелері;
7. Каналсыз монтажда арналған құбырларды бөлшектеу және монтаждау кезіндегі операциялардың реттілігі және барлық үлгідегі компенсаторларды орнату ережелері;
8. Жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелерін баптау және сынау тәртібі мен ережелері;
9. Жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелеріне қызмет көрсетуге жұмысшыларды дайындау тәртібі;
10. Арналарда, траншеяларда және тоннельдерде құбырларды төсеу және бекіту тәсілдері және еңістерді сақтау ережелері;
11. Жылу пункттері мен жылу желілерін жөндеу, пайдалану және техникалық қызмет көрсету технологиясы.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
 :

-

Еңбек функциясы 1:
Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану бойынша жұмыстарды ұйымдастыру.

Дағды 2:
Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану бойынша бригаданың қызметін басқару.

Машықтар:

1. Жұмысты орындау кезінде қажетті әрекеттердің құрамы мен реттілігін анықтау және бағынысты қызметкерлерге тапсырмаларды тұжырымдау;
2. Қол астындағы жұмысшылардың жұмысын жоспарлап, жұмыс орындарын және олардың техникалық жаратқандырылуын ұйымдастыру;
3. Операциялық жұмыс жағдайын талдау негізінде басқару шешімдерін қабылдау және жұмысты аяқтау үшін материалдар/ресурстар көлемін есептеңіз;
4. Жұмысшыларды технология және жұмыстарды қауіпсіз орындау бойынша нұсқау беру және апаттық және өрт сөндіру жаттығуларын ұйымдастыру;
5. Топ жұмысына қажетті құралдарды, жабдықтарды және материалдарды таңдау және жұмысты орындау жағдайларының қауіпсіздігін бағалау;
6. Қызметкерлер жиналысын, жедел және техникалық/есептік құжаттаманы ұйымдастыру және өткізу;
7. Қол астындағы қызметкерлердің жұмысын бағалау;
8. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету;
9. Жұмысты орындау кезінде еңбекті қорғау талаптарын сақтау.

Білімдер:

1. Энергетикалық нысандардағы ыстық жұмыс кезіндегі өрт қауіпсіздігі шаралары, өндірістегі жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек көрсету тәсілдері;
2. Өрт және авариялық дайындықты ұйымдастыру жөніндегі нормативтік құжаттар, өрт сөндіру жоспары, авариялар мен технологиялық бұзушылықтарды, өндірістік жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру және есепке алу жөніндегі нұсқаулықтар, электр энергетикасы саласындағы персоналмен жұмыс істеу ережелері;
3. Құралдармен және құрылғылармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері, жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелерін баптау және сынау кезіндегі қауіпсіздік талаптары, өнеркәсіптік қауіпсіздік ережелері;
4. Электр станциялары мен жылу желілерінің жылу механикалық жабдықтарын пайдалану кезіндегі еңбекті қорғау талаптары, техникалық қауіпсіздік құралдары мен өртке қарсы құралдардың конструкциясы мен жұмыс принципі, қауіптілігі жоғары жұмыстарды ұйымдастыру және орындау жөніндегі нұсқаулықтар және арматураны сынау әдістері;

		<p>5. Бөлшектеу, жөндеу, құрастыру, сынауға қойылатын техникалық талаптар, күрделі агрегаттарды өндіруге арналған жабдықты реттеу жылу желісінің жабдықтары;</p> <p>6. Жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелеріндегі ақауларды анықтау және жою түрлері, әдістері;</p> <p>7. Орталықтандырылған жылу желілеріне бекітілген жабдықтар мен құрылыстардың конструктивтік ерекшеліктері, қалыпты және авариялық жұмыс режимдері және жылу жабдықтары мен жылумен жабдықтау жүйелеріне қызмет көрсетуге жұмысшыларды дайындау тәртібі;</p> <p>8. Жылу желілерінің жабдықтарын, құбырларын және арматураларын пайдалану және жөндеу кезінде энергия тиімділігін арттырудың негізгі бағыттары;</p> <p>9. Еңбек функциясына байланысты қызметті реттейтін ұйымның директивалары, бұйрықтары, әдістемелік және нормативтік құжаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Санитарлық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі Инженер
	7	Сумен жабдықтау, жылыту және ауаны баптау жүйелерін монтаждау жөніндегі жұмыстардың басшысы
	8	Басшы (басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі.

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru.

21. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК").

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com.

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 7 қарашадағы № 03-24-5/599 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 3 қарашадағы қорытынды.

24. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " __ " ____
№ __ бұйрығына
7-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Сырлау жұмыстары"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстарды безендіру жұмыстарын орындайтын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты).

2) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын

дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

3) Құрылыс-монтаж жұмыстары – құрылыс қызметі, ол: жер жұмыстарын және топырақтағы арнаулы жұмыстарды; қолданыстағы ғимараттар мен құрылыстарды бұзуға, уақытша инженерлік желілер, жолдар, қойма алаңдарын жайластыруға, сондай-ақ аумақты сатылап жоспарлауға байланысты дайындық жұмыстарын; үйлер мен ғимараттардың (оның ішінде көпірлер, көлік эстакадалары, тоннельдер мен метрополитендер, жол құбырлары, құбыр өткізгіштер, өзге де жасанды құрылыстар) тіреу және (немесе) қоршау конструкцияларын салуды; желілік құрылыстарды төсеу жөніндегі арнаулы құрылыс және монтаж жұмыстарын; сыртқы инженерлік желілер мен құрылыстар, сондай-ақ ішкі инженерлік жүйелер орнатуды; конструкциялар мен жабдықтарды қорғау және өңдеу жөніндегі жұмыстарды; автомобиль және темір жол құрылысын; технологиялық жабдықты жинауды және тұрақты пайдаланатын жерде жобалық жағдайға орнатуды, жеке сынауды және жүктемемен сынауды, сондай-ақ бөлшектеуді қоса алғанда, оны монтаждауды қамтиды.

4) Құрылыс-монтаждау жұмыстарының сапасы туралы қорытынды – техникалық қадағалауды жүзеге асыратын тұлғалар орындалған құрылыс-монтаждау жұмыстарының сапасын растайтын құжат.

5) Құрылыс өнімі – сәулет, қала құрылысы және (немесе) құрылыс қызметінің аралық және (немесе) түпкілікті нәтижесі.

6) Құрылыс өнімінің сапасы (объектінің сапасы) – қызметтің (пайдалануға берудің, пайдаланудың, қолданудың) бүкіл мерзімі бойында меншік иелерінің (пайдаланушылардың) және тұтас алғанда қоғамның мүдделері мен қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған талаптарды білдіретін, тұтынушыларға жеткізілген түпкілікті құрылыс өнімі сипаттамаларының (эстетикалық сипаттаманы қоса алғанда) жиынтығы.

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

8) Сылақшы – ғимараттарды ішкі және сыртқы безендіруге маманданған жұмысшы.

9) Сырлау жұмыстары – кез келген бетті (қабырға, еден, төбе, қасбет, қоршау, металл конструкциясы) қорғау, санитарлық-гигиеналық және эстетикалық өңдеу мақсатында маман (сырлаушы) орындайтын операциялар кешені.

10) Сырлаушы – ғимараттарды, құрылыстарды, жабдықтарды, құралдарды және басқа да интерьер заттарын бояумен айналысатын жұмысшы, маман.

11) Тұсқағазды желімдеу – белгіленген ережелерге сәйкес жүзеге асырылатын қабырғаны безендіру және бөлмені безендіру нұсқасы.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Сырлау жұмыстары

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43340012

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.3 Әрлеу жұмыстары

43.34 Сырлау және шыны жұмыстары

43.34.0 Сырлау және шыны жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстарды безендіру жұмыстарын орындайтын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Сырлаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Сырлаушы-сылақшы - 2 СБШ-нің деңгейі.

3) Желімдеуші, тұсқағаз - 2 СБШ-нің деңгейі.

4) Сырлаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

5) Сырлаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

6) Сырлаушы-сылақшы - 3 СБШ-нің деңгейі.

7) Сырлаушы-сылақшы - 4 СБШ-нің деңгейі.

8) Желімдеуші, тұсқағаз - 3 СБШ-нің деңгейі.

9) Желімдеуші, тұсқағаз - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы":	
Топтың коды:	7132-1
Қызмет атауының коды:	7132-1-001
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сырлаушы мамандығы бойынша кәсіби қызмет тәжірибесі кемінде үш ай		
Формалды емес және информшалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Беттерді бояуға және тұсқағаздармен жабыстыруға дайындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Беттерді тазарту және бояудың шашырауын болдырмау.	Машықтар: 1-2 разряд 1. Беттерді тазалау үшін металл шпательдерді, қырғыштарды, щеткаларды қолдану; 2. Беттерді тазалау кезінде шаңсорғышты, компрессордан шыққан ауа ағынын қолдану; 3. Жарықтарды кестелеу және шұңқырларды тазарту арқылы ескі бояуды алып тастау; 4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғау үшін қорғаныс материалдарын орнату.	
		Білімдер: 1-2 разряд 1. Беттерді бояуға және желімдеуге дайындау әдістері мен ережелері; 2. Қол құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 3. Құрылыс шаңсорғыштары мен компрессорларын пайдалану ережелері, жұмыс принципі және қолдану шарттары; 4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғауға арналған әдістер мен материалдар; 5. Дайындық жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, электр қауіпсіздігі және өрт қауіпсіздігі талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

Еңбек функциясы 1: Беттерді бояуға және тұсқағаздармен жабыстыруға дайындау.	Дағды 2: Беттерді әртүрлі құралдармен және композициялармен өңдеу .	<p>Машықтар: 1-2 разряд 1. Бетіне кептіру майын, праймерді, сіңдіруді және бейтараптандыратын ерітінділерді шеткамен немесе роликпен жағу; 2. Бейтараптандыратын ерітінділерді дайындау.</p> <p>Білімдер: 1-2 разряд 1. Негізгі бейтараптандыратын ерітінділердің, праймерлердің, сіңдірулердің түрлері мен қасиеттері ; 2. Кептіру майларын, праймерлерді, сіңдірулерді және бейтараптандырғыш ерітінділерді қолдану ережесі; 3. Кептіру майын, праймерлерді, сіңдірулерді және бейтараптандырғыш ерітінділерді қолдану тәсілдері мен ережелері; 4. Бейтараптандырғыш құраммен өңдеу кезінде қолданылатын жеке қорғаныш құралдарының түрлері мен қолдану қағидалары; 5. Кептіру майларымен, праймерлермен, сіңдірулермен және бейтараптандырғыш ерітінділермен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 3: Желім композицияларын дайындау және бетіне жағу.	<p>Машықтар: 1-2 разряд 1. Берілген құраммен консистенцияның желімін дайындау; 2. Тұсқағазды қолмен кесу кезінде тегіс жиек алу; 3. Беттерге жабысқақ құрамды жаққыштар және білікшелермен жағу.</p> <p>Білімдер: 1-2 разряд 1. Тұсқағаз жұмыстарын өндіруде қолданылатын желімдердің түрлері мен негізгі қасиеттері; 2. Желімді дайындау әдістері мен ережелері; 3. Тұсқағазды қолмен кесу әдістері; 4. Әрлеу жабындарының түрлеріне байланысты беттер сапасының санаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Шыдамдылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары</p>	
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
10. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы-сылақшы":			
Топтың коды:	7132-2		
Қызмет атауының коды:	7132-2-001		
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы-сылақшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және қасбеттік жұмыстар саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрамдарды қолмен немесе механикаландырылған тәсілмен жағып, ғимараттар мен құрылыстардың беттерін сылау, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғаныш және сәндік материалдармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1-2 разряд 1. Беттердің түзулігін тексеру;	

	<p>Дағды 1: Беттерді сылауға дайындау және сылақ ерітінділері мен қоспаларын дайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Беттерді тазалау, шаңсыздандыру, тегістеу, шашырату; 3. Ойықтарды орындау, сылақ торларын орнату, сылақ және тегістегіш профильдерін орнату, ендірілген арматураны орнату, тігістерді тігу; 4. Электрлендірілген және қолмен жұмыс жасайтын жабдықтар мен құралдарды қолдану; 5. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін тасымалдау және сақтау; 6. Берілген рецептураға сәйкес сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін мөлшерлеу; 7. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер: 1-2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым және күрделі беттердің тігінен және көлденеңінен ауытқуларды анықтау әдістері, тегістегіштердің түрлері мен мақсаттары; 2. Сылақтың әртүрлі түрлеріне беттерді дайындау әдістері; 3. Негіз бетінің күйін диагностикалау әдістемесі; 4. Сылақ профильдерін, торларды, салма арматураны орнату технологиясы және тігістерді тігу технологиясы; 5. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 6. Арнайы мақсаттағы сылақтар мен ерітінділердің құрамы және олардың компоненттерін мөлшерлеу тәсілдері; 7. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларын араластыру технологиясы; 8. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 9. Сылақ ерітінділері мен құрғақ құрылыс қоспаларының компоненттерін тасымалдау, қоймалау және сақтау қағидалары; 10. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары.
<p>Еңбек функциясы 1: Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілмен сылау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
		<p>Машықтар: 1-2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беттерді белгілеу және бақшалау; 2. Сылақ езінділерін бетіне қолмен жағу; 3. Бірнеше қабатта сыланған кезде ойықтарды орындау; 4. Қолданылған ерітіндіге сылақ торын салу; 5. Бетіне қолданылатын сылақ езінділерін тегістеу және кесу; 6. Сылақ езінділерін тегістеу, құрылымдау; 7. Сылақтың бетіне жабын қабаттарын жағу;

	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін қолмен және механикаландырылған тәсілдермен әрлеу бойынша сылақ жұмыстарын орындау.</p>	<p>8. Қабықтар мен үсіктерді (ішкі және сыртқы бұрыштар), еңістерді сылау; 9. Сылақ станциясын жұмысқа дайындау: сылақ машинасын электр және сантехникалық желіге қосу, сылақ машинасының параметрлерін қолданылатын ерітіндіге сәйкес реттеу; 10. Сылақ езінділерін бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу; 11. Егер бұл электр монтаждау жұмыстарымен және машина тораптарын бөлшектеумен байланысты болмаса, сылақ машинасының ағымдағы ақауларын жою; 12. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>Білімдер: 1-2 разряд 1. Сылақ ерітінділерін бетіне қолмен жағу технологиясы; 2. Ойықтарды қолдану әдістері; 3. Сылақ қабаттарын нығайту әдістері; 4. Бетіне жағылған сылақ ерітінділерін тегістеу, кесу, тегістеу және құрылымдау әдістері мен тәсілдері; 5. Жабын қабаттарын, оның ішінде тегістеу технологиясы; 6. Қабықтар мен үсіктерді (ішкі және сыртқы бұрыштарды), еңістерді сылау технологиясы; 7. Сылақ машинасының құрылысы және онда жұмыс істеу ережелері; 8. Электр монтаждау жұмыстарымен және машина тораптарын бөлшектеумен байланысты емес машинаның ағымдағы ақаулықтарын жою; 9. Қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 10. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
11. Кәсіптің карточкасы "Желімдеуші, тұсқағаз":		

Топтың коды:	7132-2		
Қызмет атауының коды:	7132-2-002		
Кәсіптің атауы:	Желімдеуші, тұсқағаз		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап тұсқағазды желімдеу тәжірибесі		
Формалды емес және информшалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы 7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояу және тұсқағаз қою үшін беттерді тазалау, маринадтау және өңдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Беттерді тазарту және бояудың шашырауын болдырмау.	Машықтар: 2 разряд 1. Беттерді тазалау үшін металл шпательдерді, қырғыштарды, щеткаларды қолдану; 2. Беттерді тазалау кезінде шаңсорғышты, компрессордан шыққан ауа ағынын пайдалану; 3. Жарықтарды кестелеу және шұңқырларды тазарту арқылы ескі бояуды алып тастау; 4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғау үшін қорғаныс материалдарын (скотч, пленка) орнату.	
		Білімдер: 2 разряд 1. Беттерді бояуға және желімдеуге дайындау әдістері мен ережелері; 2. Қол құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 3. Шаңсорғыштар мен компрессорларды пайдалану ережелері, жұмыс принципі және қолдану шарттары ;	

Енбек функциясы 1: Бояу және тұсқағаз қою үшін беттерді тазалау, маринадтау және өңдеу.		4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғауға арналған әдістер мен материалдар; 5. Дайындық жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, электр қауіпсіздігі және өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Беттерді дәрілеу және өңдеу.	Машықтар: 2 разряд 1. Бетіне әліпмайды, топырақты, сіндіруді және бейтараптандыратын ерітінділерді жаққышпен немесе білікшемен жағу; 2. Бейтараптандыру және дәрілеу ерітінділерінің компоненттерін өлшеу және араластыру.
		Білімдер: 2 разряд 1. Негізгі дәрілеу және бейтараптандыру ерітінділерінің, топырақтардың, сіндірулердің түрлері мен қасиеттері; 2. Әліпмайды, топырақты, сіндіруді, дәрілеу және бейтараптандыру ерітінділерін қолдану ережелері; 3. Әліпмайды, топырақты, сіндіруді, дәрілеу және бейтараптандыру ерітінділерін қолдану әдістері мен ережелері; 4. Дәрілеу жұмыстарында қолданылатын жеке қорғаныс құралдарын пайдалану түрлері мен ережелері; 5. Әліпмайдың, бейтараптандыратын және дәрілейтін ерітінділердің сорты, таңбалануы, негізгі қасиеттері; 6. Бейтараптандырғыш, ою және лак-бояу материалдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
12. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы":		

Топтың коды:	7132-1		
Қызмет атауының коды:	7132-1-001		
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сырлаушы мамандығы бойынша кәсіби қызмет тәжірибесі кемінде үш ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояу немесе тұсқағаз қою алдында беттерді тегістеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <p>1. Негіздің түріне және әрлеу жабынының түріне сәйкес толтырғыш қосылыстарды таңдау;</p> <p>2. Тегістеу құрамдарын дайындау;</p> <p>3. Тегістеу құрамын бетіне қолмен жағуға арналған құралды пайдалану;</p> <p>4. Тегістеу құрамдарын бетінің сапа санатына қойылатын талаптарға сәйкес тегістеу.</p>	
	<p>Дағды 1: Беттерді қолмен тегістеу.</p>	<p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <p>1. Толтырғыш қосылыстардың түрлері мен негізгі қасиеттері;</p> <p>2. Тегістегіш құрамдарын дайындау ережесі және қолдану технологиясы;</p> <p>3. Тегістегіш құрамдарын дайындауға арналған құралды пайдалану ережесі;</p>	

		<p>4. Тегістегіш құрамдарын бетіне қолмен жағу тәсілдері мен ережелері;</p> <p>5. Тегістегіш құрамдарын жағуға арналған құралдың құрылысы, мақсаты және қолдану ережесі;</p> <p>6. Әрлеу жабындарының түрлеріне байланысты беттер сапасының санаттары.</p>
Еңбек функциясы 1: Бояу немесе тұсқағаз қою алдында беттерді тегістеу	Дағдыны тану мүмкіндігі: -	
		<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Негіздің түріне және әрлеу жабынының түріне сәйкес толтырғыш қосылыстарды таңдау; Беттерді әрлеу үшін тегістегіш құрамдарын дайындау; Тегістегіш құрамын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағуға арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану; Тегістегіш құрамдарын бетінің сапа санатына қойылатын талаптарға сәйкес тегістеу; Астарлық құрамдарын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу; Астарлық және тегістегіш құрамдарын жағуға арналған жабдыққа техникалық қызмет көрсетуді жүргізу; Беттерді қолмен және механикаландырылған түрде тегістеу.
	Дағды 2: Беттерді қолмен және механикаландырылған тәсілмен қосымша толтыру.	<p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Тегістеуге арналған тегістегіш қосылыстарының түрлері мен негізгі қасиеттері; Әрлеу үшін тегістегіш құрамдарын дайындау ережесі және қолдану технологиясы; Тегістегіш құрамдарын дайындауға және жағуға арналған жабдықтың құрылымы, пайдалану ережесі және жұмыс принципі; Тегістегіш құрамдарын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу тәсілдері мен қағидалары; Әрлеу жабындарының түрлеріне байланысты беттер сапасының санаттары; Астарлық құрамдарының түрлері мен негізгі қасиеттері; Астарлық құрамдарын механикаландырылған тәсілмен жағу ережесі; Тегістеу жұмыстарын орындау әдістері мен ережелері; Беттерді тегістеу және қырнау сапасына қойылатын негізгі талаптар; Беттерді бітеу, тегістеу және қырнау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі -	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Шыдамдылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
13. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы":		
Топтың коды:	7132-1	
Қызмет атауының коды:	7132-1-001	
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сырлаушы мамандығы бойынша кәсіби қызмет тәжірибесі кемінде үш ай	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
		1. Беттерді бояу және желімдеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	2. Сәндік әрлеу және беттерді жөндеу кезінде күрделі жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Беттерді бояу және желімдеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Беттерді қолмен және механикаландырылған тәсілмен бояу.	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Берілген рецепт бойынша бояу құрамдарының компоненттерін өлшеу және араластыру; 2. Бояу құрамдарын дайындау кезінде түсті таңдау; 3. Лактар мен бояулардың бетіне жағуға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 4. Бояусыз филекаларды тарту; 5. Сұйық тұсқағазды тік және көлденең беттерге жағуға арналған құрал мен құрылғыларды қолдану; 6. Трафареттерді бетіне бекіту; 7. Трафаретті бетіне бекіту үшін құрал мен құрылғыларды қолдану. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын лак-бояу материалдарының түрлері мен негізгі қасиеттері; 2. Орындалған сырлау жұмыстарының сапасына қойылатын талаптар; 3. Бояу құрамдарын дайындау әдістері мен ережелері; 4. Түсті таңдау әдістері мен ережелері; 5. Лактар мен бояуларды бетіне қолмен және механикаландырылған тәсілмен жағу тәсілдері мен ережелері; 6. Сұйық тұсқағазды тік және көлденең беттерге жағу әдістері мен ережелері; 7. Бояу жұмыстарына арналған машиналардың, механизмдердің және механикаландырылған аспаптардың (жоғары қысымды агрегаттардан басқа) құрылысы мен пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Беттерді қағаз, винил және тоқыма тұсқағаздарымен желімдеу.	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қағаз, винил және тоқыма тұсқағаздарын бетіне жабыстыру; 2. Бетіне желімделген қағаз, винил және тоқыма тұсқағаздарының көпіршіктері мен қабыршақтарынсыз жабысуын қамтамасыз ету; 3. Тұсқағазды пакеттік кесуге арналған машинаны қолдану. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беттерді қағаз, винил және тоқыма тұсқағаздарымен желімдеу әдістері;

		<p>2. Тұсқағаз жұмыстарын өндіруде қолданылатын материалдардың қасиеттері;</p> <p>3. Тұсқағаздармен желімделген беттердің сапасын бағалау әдістері;</p> <p>4. Тұсқағазды пакеттік кесуге арналған машиналар мен станоктардың құрылымы мен жұмыс принципі;</p> <p>5. Тұсқағазды пакеттік кесуге арналған машиналар мен станоктарды пайдалану кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 1: Беттерді екі немесе одан да көп тонмен бояу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Беттерді бояу кезінде механикаландырылған құрал мен жоғары қысымды агрегаттарды қолдану;</p> <p>2. Беттерді ұштауға, флейцирлеуге және тартқышы бар панельдерді тартуға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану;</p> <p>3. Трафареттерді беттерге бекіту;</p> <p>4. Беттерді екі немесе одан да көп тонмен бояуға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану;</p> <p>5. Беттерді сәндік жабуға арналған құрал мен құрылғыларды қолдану;</p> <p>6. Боялған беттерді жасанды қартаюға арналған құрал мен құрылғыларды қолдану;</p> <p>7. Кез келген күрделіліктегі трафареттерді көшіруге және кесуге арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану;</p> <p>8. Беттерді сәндік үгінділермен безендіруге арналған құралды қолдану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Сәндік жабындарды орындау әдістері мен ережелері;</p> <p>2. Жоғары қысымды бояғыш агрегаттардың құрылысы және пайдалану ережелері;</p> <p>3. Трафареттерді көшіруге және кесуге арналған құралдарды көшіру және кесу әдістері мен тәсілдері;</p> <p>4. Бояу және сәндік құрамдарды таңдау түрлері мен әдістері;</p> <p>5. Бағалы ағаштар мен тастардың беттерін жабу әдістері;</p> <p>6. Лак-бояу материалдарымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>7. Бояу жұмыстарының сапасын бағалау әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
		<p>Машықтар: 6 разряд</p>

Еңбек функциясы 2:
Сәндік әрлеу және беттерді жөндеу кезінде күрделі жұмыстарды орындау.

<p>Дағды 2: Беттерді көркемдік әрлеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өңделген бетте рельефті қалыптастыру және арнайы құралды қолдана отырып текстуралық бояуды орындау; 2. Аэрографиялық құралдар мен жабдықтарды пайдалану; 3. Беттерді сәндік лактауға арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану; 4. Қола, алтын және күміс астындағы бетті жабуға арналған құралды қолдану; 5. Үлгілер бойынша аса күрделі бояу құрамдарының тоналды гаммаларын жасау; 6. Ою-өрнекті және көлемді кескіндеме жасау үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 7. Суреттер мен эскиздер бойынша беттерді бояуға арналған құралды қолдану.
	<p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пигменттердің химиялық өзара әрекеттесуін ескере отырып, олардың түс түзілу ережелері мен араластыру әдістері; 2. Тональды гамма жасау ережелері мен тәсілдері; 3. Рельефті және текстуралық бояуды қалыптастыру әдістері мен ережелері; 4. Беттерді аэрографиялық өңдеу және сәндік лактау әдістері мен ережелері; 5. Беттерді қола, алтын жалату және күмістеу әдістері мен ережелері; 6. Өрнектер мен қаріптердің түрлері; 7. Трафареттерді таңдау және құрастыру әдістері; 8. Беттерді бояу әдістері мен әдістері; 8. Лак-бояу материалдарымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары; 9. Беттерді көркемдік әрлеу сапасын бағалау әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Беттерді жоғары тығыздықтағы тұсқағаздармен желімдеу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қағаз, винил және тоқыма тұсқағаздарын бетіне жабыстыру; 2. Жоғары сапалы тұсқағаздың бетіне жабыстырылған көпіршіктер мен қабыршақтарсыз жабысуды қамтамасыз ету; 3. Беттерді желімдеу үшін құрал мен құрылғыларды қолдану. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беттерді жоғары сапалы тұсқағаздармен жабыстыру әдістері мен ережелері; 2. Жоғары сапалы тұсқағаздың түрлері, таңбалануы және негізгі қасиеттері;

		<p>3. Тұсқағазды желімдеу кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану ережелері;</p> <p>4. Тұсқағаздармен желімделген беттердің сапасын бағалау әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Боялған немесе тұсқағазбен жабыстырылған беттерді жөндеу.	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Боялған беттердің кетіктерін, кебулерін, жарықтарын жөндеу; 2. Боялған беттерден әр түрлі дақтарды кетіру; 3. Жөнделген беттерді бояу; 4. Тұсқағазды ішінара ауыстыру; 5. Тұсқағаздармен жабылған беттерден әр түрлі дақтарды кетіру. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Боялған беттер мен тұсқағаздармен жабылған беттердегі ақаулардың түрлері; 2. Боялған беттердегі кетіктерді, жарықтарды жабу әдістері; 3. Боялған беттерден және тұсқағаздармен жабылған беттерден дақтарды кетіру әдістері; 4. Жөнделетін беттерді бояу әдістері; 5. Тұсқағазды ауыстыру ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Шыдамдылық</p> <p>Тез шешім қабылдай білу</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Ауызекі сөйлеу дағдылары</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
14. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы-сылақшы":		
Топтың коды:	7132-2	
Қызмет атауының коды:	7132-2-001	
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы-сылақшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және қасбеттік жұмыстар саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрамдарды қолмен немесе механикаландырылған тәсілмен жағып, ғимараттар мен құрылыстардың беттерін сылау, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғаныш және сәндік материалдармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Беттерді бояуға дайындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Дағды 1:	Машықтар: 3-4 разряд 1. Беттерді тазалау үшін металл шпательдерді, кырғыштарды, щеткаларды қолдану; 2. Беттерді тазалау кезінде шаңсорғышты, компрессордан шыққан ауа ағынын пайдалану; 3. Жарықтарды кестелеу және шұңқырларды тазарту арқылы ескі бояуды алып тастау; 4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғау үшін қорғаныс материалдарын орнату; 5. Берілген құрам мен консистенцияның желімін дайындау; 6. Тұсқағзды қолмен кесу кезінде тегіс жиек алу; 7. Бетіне жабысқақ құрамды жаққыштармен, білікшелермен жағу.		
	Білімдер:		

Еңбек функциясы 1: Беттерді бояуға дайындау	Беттерді тазарту және бояудың шашырауын болдырмау.	3-4 разряд 1. Беттерді бояуға және желімдеуге дайындау әдістері мен ережелері; 2. Қол құралдары мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережелері; 3. Құрылыс шаңсорғыштары мен компрессорларын пайдалану ережелері, жұмыс принципі және қолдану шарттары; 4. Беттерді бояудың шашырауынан қорғауға арналған әдістер мен материалдар; 5. Тұсқағаз жұмыстарын өндіруде қолданылатын желімдердің түрлері мен негізгі қасиеттері; 6. Желімді дайындау әдістері мен ережелері; 7. Дайындық жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, электр қауіпсіздігі және өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Беттерді әртүрлі құралдармен өңдеу.	Машықтар: 3-4 разряд 1. Бетіне әліпмайын, тегістегішті және бейтараптандыратын ерітінділерді жаққышпен немесе білікшемен жағу; 2. Бейтараптандыратын ерітінділерді дайындау. Білімдер: 3-4 разряд 1. Негізгі бейтараптандыратын ерітінділердің, тегістегіштердің, сіндірулердің түрлері мен қасиеттері; 2. Әліпмайын, тегістегіштерді, сіндірулерді және бейтараптандырғыш ерітінділерді қолдану ережесі; 3. Әліпмайын, тегістегіштерді, сіндірулерді және бейтараптандырғыш ерітінділерді қолдану тәсілдері мен ережелері; 4. Бейтараптандырғыш құраммен өңдеу кезінде қолданылатын жеке қорғаныш құралдарының түрлері мен қолдану қағидалары; 5. Әліпмайлар, тегістегіштер, сіндірулермен және бейтараптандырғыш ерітінділермен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
15. Кәсіптің карточкасы "Сырлаушы-сылақшы":			
Топтың коды:	7132-2		
Қызмет атауының коды:	7132-2-001		
Кәсіптің атауы:	Сырлаушы-сылақшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7478 тіркелді). Сырлаушы, 1-6 разряд.		
	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Сылақшы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әрлеу сылақ және қасбеттік жұмыстар саласында кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрамдарды қолмен немесе механикаландырылған тәсілмен жағып, ғимараттар мен құрылыстардың беттерін сылау, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғаныш және сәндік материалдармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояу алдында беттерді тегістеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 5-6 разряд 1. Негіздің түріне және әрлеу жабынының түріне сәйкес толтырғыш қосылыстарды таңдау; 2. Тегістегіш құрамдарын дайындау;	

	<p>Дағды 1: Беттерді қолмен тегістеу</p>	<p>3. Тегістегіш құрамын бетіне қолмен жағуға арналған құралды пайдалану; 4. Тегістегіш құрамдарын бетінің сапа санатына қойылатын талаптарға сәйкес тегістеу.</p> <p>Білімдер: 5-6 разряд</p> <p>1. Толтырғыш қосылыстардың түрлері мен негізгі қасиеттері; 2. Тегістегіш құрамдарын дайындау ережесі және қолдану технологиясы; 3. Тегістегіш құрамдарын дайындауға арналған құралды пайдалану ережесі; 4. Тегістегіш және астарлық құрамдарын бетіне қолмен жағу тәсілдері мен ережелері; 5. Тегістегіш құрамдарын жағуға арналған құралдың құрылысы, мақсаты және қолдану ережесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Бояу алдында беттерді тегістеу</p>	<p>Дағды 2: Беттерді механикаландырылған тәсілмен толтыру.</p>	<p>Машықтар: 5-6 разряд</p> <p>1. Тегістегіш құрамын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағуға арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану; 2. Тегістегіш құрамдарын бетінің сапа санатына қойылатын талаптарға сәйкес тегістеу; 3. Астарлық құрамдарын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу; 4. Астарлық және тегістегіш құрамдарын жағуға арналған жабдыққа техникалық қызмет көрсетуді жүргізу; 5. Беттерді қолмен және механикаландырылған түрде тегістеу.</p> <p>Білімдер: 5-6 разряд</p> <p>1. Тегістегіш құрамдарын бетіне механикаландырылған тәсілмен жағу тәсілдері мен қағидалары; 2. Астарлық құрамдарын механикаландырылған тәсілмен жағу ережесі; 3. Тегістеу жұмыстарын орындау әдістері мен ережелері; 4. Беттерді тегістеу және қырнау сапасына қойылатын негізгі талаптар; 5. Беттерді тегістеу, астарлау және қырнау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық</p>		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
16. Кәсіптің карточкасы "Желімдеуші, тұсқағаз":			
Топтың коды:	7132-2		
Қызмет атауының коды:	7132-2-002		
Кәсіптің атауы:	Желімдеуші, тұсқағаз		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап тұсқағазды желімдеу тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы 7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояуға және тұсқағазға арналған беттерді түпкілікті дайындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 3-4 разряд 1. Жарықтарды, бұтақтарды және шайырларды кесуге арналған құралды қолдану;	

	<p>Дағды 1: Беттерді қолмен тегістеу.</p>	<p>2. Толтырғыш құрамдас бөліктерін өлшеу, ұнтақтау және араластыру; 3. Тегістегіш құрамын бетіне қолмен жағуға арналған құралды пайдалану; 4. Механикаландырылған тәсілмен қолданылатын тегістегіш құрамын тегістеу.</p> <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <p>1. Беттерді бояуға және желімдеуге дайындау әдістері мен ережелері; 2. Жарықтарды тігу, бұтақтар мен шайырларды кесу әдістері мен ережелері; 3. Тегістегіш құрамдарды дайындау және араластыру әдістері мен ережелері; 4. Тегістегіш құрамдарын дайындау мен араластыруға арналған құралдар мен механизмдерді пайдалану қағидалары мен жұмыс принципі; 5. Тегістегіш құрамдарын бетіне қолмен жағу тәсілдері мен ережелері; 6. Тегістегіш құрамдарын жағуға арналған құрал-саймандар мен механизмдердің құрылысы, мақсаты және қолдану ережесі; 7. Механикаландырылған тәсілмен жағылған тегістегіш құрамын тегістеу тәсілдері мен ережелері, жағуға арналған құрал; 8. Тегістегіш құрамдарының сұрыптамасы, таңбалануы, негізгі қасиеттері; 9. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Бояуға және тұсқағазға арналған беттерді түпкілікті дайындау.</p>	<p>Дағды 2: Беттерді тегістеу және қырнау.</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <p>1. Беттерді тегістеуге арналған құралдар мен құрылғыларды қолдану; 2. Салу, топырақ шашатын алауды реттеу, топырақты бетіне қолмен жұмыс істейтін сырлағыш пультпен жағу; 3. Қолмен сырлағыш пультке техникалық қызмет көрсету; 4. Төсеніш салынған, боялған және тегістелген беттерді тегістеу.</p> <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <p>1. Тегістегіштерді қолдану әдістері мен ережелері және тегістегіш сапасына қойылатын негізгі талаптар; 2. Сырлағыш пульттің құрылғысы, жұмыс принципі, пайдалану ережелері; 3. Тегістеу жұмыстарын орындау әдістері мен ережелері;</p>

		<p>4. Беттерді тегістеу және қырнау сапасына қойылатын негізгі талаптар;</p> <p>5. Беттерді тегістеу және қырнау кезінде еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтар, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі қағидалары;</p> <p>6. Топырақ құрамдарының сұрыпталуы, таңбалануы, негізгі қасиеттері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Қабырғалар мен материалдарды тұсқағаздармен жабыстыруға дайындау.	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <p>1. Компоненттерді өлшеу, араластыру, берілген композиция мен консистенцияға желім дайындау;</p> <p>2. Тұсқағазды қолмен кесу кезінде тегіс жиек алу;</p> <p>3. Бетіне жабысқақ құрамдарды жаққышпен, білікшемен, қолмен басқарылатын сырлағыш пультмен жағу.</p> <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <p>1. Тұсқағаз жұмыстарын өндіруде қолданылатын желімдердің сұрыпталуы, таңбалануы, негізгі қасиеттері;</p> <p>2. Желімді дайындау әдістері мен ережелері;</p> <p>3. Тұсқағазды қолмен кесу әдістері;</p> <p>4. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
17. Кәсіптің карточкасы "Желімдеуші, тұсқағаз":		
Топтың коды:	7132-2	
Қызмет атауының коды:	7132-2-002	
Кәсіптің атауы:	Желімдеуші, тұсқағаз	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бір жылдан бастап тұсқағазды желімдеу тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7132-1-001 Сырлаушы 7132-2-001 Сырлаушы-сылақшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы және ішкі беттерін қорғау және сәндік материалдармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Беттерді бояу, желімдеу және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау. 2. Қабырғалар мен төбелерді безендіру кезінде күрделі жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Механикаландырылған құралмен беттерді тегістеу және грунттау.	Машықтар: 5 разряд 1. Берілген рецепт бойынша тегістеу құрамдарының, эмульсиялар мен пасталардың компоненттерін өлшеп, араластыру; 2. Шыбықтың бетіне механикаландырылған тәсілмен жағуға арналған құралды пайдалану; 3. Әліпмайды, топырақты, эмульсияларды және пасталарды бетіне механикаландырылған тәсілмен жағуға арналған құралды пайдалану. Білімдер: 5 разряд 1. Берілген рецепт бойынша тегістеу құрамдарын, эмульсиялар мен пасталарды дайындау әдістері; 2. Берілген рецептураға сәйкес тегістеу құрамдарын, эмульсиялар мен пасталарды дайындау және жағу үшін механизмдердің құрылысы мен пайдалану ережесі; 3. Механикаландырылған құралмен беттерді тегістеу, грунттау және қырнау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтар;	

		<p>4. Қолданылатын тегістеу құрамдарының, эмульсиялар мен пасталардың сұрыптамасы, таңбалануы, негізгі қасиеттері;</p> <p>5. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
Еңбек функциясы 1: Беттерді бояу, желімдеу және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	Дағдыны тану мүмкіндігі: -	-
	Дағды 2: Беттерді бояу.	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Берілген рецепт бойынша бояу құрамдарының компоненттерін өлшеу және араластыру; 2. Бояу композицияларын дайындау кезінде түсті таңдау; 3. Бетіне лактар, бояулар мен әктеулерді жағуға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 4. Бояусыз филекаларды тарту; 5. Тік және көлденең беттерге желім (сұйық) тұсқағаздарды жағуға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 6. Трафаретті бетіне жағу; 7. Трафаретті бетіне бекіту үшін құрал мен құрылғыларды қолдану. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын лак-бояу материалдары мен ақтаудың сұрыптамасы, таңбалануы, негізгі қасиеттері; 2. Боялған және ағартылған беттердің сапасына қойылатын талаптар; 3. Бояу композицияларын дайындау әдістері мен ережелері; 4. Түсті таңдау әдістері мен ережелері; 5. Қолмен және механикаландырылған тәсілмен бетіне лактарды, бояуларды, әктеуді қолдану тәсілдері мен ережелері; 6. Тік және көлденең беттерге желім (сұйық) тұсқағаздарды жағу тәсілдері мен ережелері; 7. Бояу жұмыстарына арналған машиналардың, механизмдердің және механикаландырылған аспаптардың құрылысы мен пайдалану ережесі (жоғары қысымды агрегаттардан басқа); 8. Жылжымалы бояу станцияларының құрылысы мен пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: -	-
		<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қабырғалардың бетіне жабыстырылған қарапайым және орташа тығыздықтағы

	<p>Дағды 3: Беттерді қарапайым немесе орташа тығыздықтағы тұсқағаздармен және маталармен желімдеу.</p>	<p>тұсқағаздардың немесе маталардың көпіршіктері мен қабыршақтарынсыз жабысуын қамтамасыз ету; 2. Ескі қабаттасқан тұсқағазды алып тастау және жаңаларын жабыстыру; 3. Желімделген беттердегі дақтарды кетіру; 4. Тұсқағаз жиектерін кесуге арналған құрал мен жабдықты пайдалану; 5. Тұсқағазды пакеттік кесуге арналған машинаны қолдану.</p> <p>Білімдер: 5 разряд 1. Тұсқағаз жұмыстарын жүргізу кезінде қолданылатын материалдардың сапасына, желімделген беттердің сапасына қойылатын талаптар; 2. Кескіш машиналар мен станоктардың құрылысы және жұмыс принципі; 3. Кесу машиналары мен станоктарын пайдалану кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 1: Қабырға беттерін екі немесе одан да көп тонмен безендіру.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Беттерді бояу кезінде механикаландырылған құрал мен жоғары қысымды агрегаттарды қолдану; 2. Беттерді ұштауға, флейцирлеуге және тартқышы бар панельдерді тартуға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 3. Трафареттерді бетіне жағу; 5. Трафареттерді бетіне бекіту үшін құрал мен құрылғыларды қолдану; 6. Беттерді екі немесе одан да көп тонмен бояуға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 7. Беттерді сәндік жабуға арналған құрал мен құрылғыларды қолдану; 8. Қабырғалардың бетін желіммен безендіруге арналған құрал мен құрылғыларды қолдану; 9. Кез келген күрделіліктегі трафареттерді көшіруге және кесуге арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 10. Сәндік үгінділермен бетті безендіруге арналған құралды қолдану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Сәндік жабын үшін кескіндеме жұмыстарын орындау әдістері мен ережелері; 2. Жоғары қысымды бояғыш агрегаттардың құрылысы және пайдалану ережелері; 3. Трафареттерді көшіру және кесу әдістері мен тәсілдері, трафареттерді көшіру және кесу құралы;</p>

Еңбек функциясы 2:
Қабырғалар мен төбелерді безендіру кезінде күрделі жұмыстарды орындау.

	<p>4. Бояу композицияларын таңдау әдістері; 5. Бағалы ағаштар мен тастардың беттерін жабу әдістері; 6. Бояу материалдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері; 7. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Көркем әрлеу және бетті жөндеу</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Өңделген бетте рельефті қалыптастыру және арнайы құралды қолдана отырып текстуралық бояуды орындау; 2. Аэрографиялық құралдар мен жабдықтарды пайдалану; 3. Беттерді сәндік лактауға арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану; 4. Қола, алтын және күміс астындағы бетті жабуға арналған құралды қолдану; 5. Үлгілер бойынша аса күрделі бояу құрамдарының тоналды гаммаларын жасау; 6. Ою-өрнекті және көлемді кескіндеме жасау үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 7. Суреттерге және эскиздерге сәйкес беттерді бояуға арналған құралды қолдану, қолдың үстінен.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Пигменттердің химиялық өзара әрекеттесуін ескере отырып, олардың түс түзілу ережелері мен араластыру әдістері; 2. Тональды гамма жасау ережелері мен тәсілдері; 3. Рельефті және текстуралық бояуды қалыптастыру әдістері мен ережелері; 4. Беттерді аэрографиялық өңдеу және сәндік лактау әдістері мен ережелері; 5. Беттерді қола, алтын жалату және күмістеу әдістері мен ережелері; 6. Өрнектер мен қаріптердің түрлері; 7. Трафареттерді таңдау және құрастыру әдістері; 8. Беттерді бояу әдістері мен әдістері; 9. Бояу материалдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері; 10. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 6 разряд</p>

	Дағды 3: Қабырғалар мен төбелерді жоғары сапалы тұсқағаздармен безендіру	1. Бетіне желімделген жоғары сапалы тұсқағаздар, дерматин, ағаш тұсқағаздардың көпіршіктері мен қабыршақтарынсыз жабысуын қамтамасыз ету; 2. Беттерді желімдеу үшін құрал мен құрылғыларды қолдану; 3. Тұсқағазды өзгертуге арналған құрал мен құрылғыларды қолдану.
	.	Білімдер: 6 разряд 1. Беттерді тұсқағаздармен жабыстыру әдістері мен ережелері; 2. Жоғары сапалы, дерматинді және ағаш тұсқағаздарының сұрыпталуы, таңбалануы, негізгі қасиеттері; 3. Тұсқағазды желімдеу және ауыстыру кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану ережелері; 4. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

18. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж.Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

19. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттама.

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

22. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

23. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: нұсқа 1, 2023 жыл.

24. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " __ " ____
№ __ бұйрығына
8-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Ғимараттар мен құрылыстар салу жөніндегі жұмыстар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Ғимараттар мен құрылыстар салу жөніндегі жұмыстар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктіліктер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және ұйымдарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ғимаратты немесе құрылысты пайдалану – техникалық құжаттаманың талаптарында белгіленген параметрлермен берілген функцияларды орындауға қабілетті конструкциялардың жай-күйін сақтау бойынша қажетті іс-шараларды жүргізе отырып, ғимаратты немесе құрылысты функционалдық мақсаты бойынша пайдалану.

2) Құрылыс – нәтижесінде құрылыс өнімдері немесе құрылыс материалдары мен бұйымдары болатын өндірістік қызмет түрі.

3) Құрылыс объектісі – әрбір жеке тұрған ғимарат немесе ғимарат (оған қатысты барлық жабдықтармен, құралдармен және мүкәммалмен, галереялармен, эстакадалармен, сумен жабдықтаудың, кәріздің, газ құбырларының, жылу құбырларының, электрмен жабдықтаудың, радиофикацияның ішкі инженерлік желілерімен, қосалқы және қосалқы аула құрылыстарымен, абаттандырумен және басқа

да жұмыстармен және шығындармен), құрылысқа, реконструкциялауға, кеңейтуге немесе техникалық қайта жарақтандыруға белгіленген тәртіппен жоба мен смета әзірленіп, бекітілді.

4) Тапсырыс беруші – Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес қызметті жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Қызметтің мақсаттарына байланысты тапсырыс беруші-жобаның (бағдарламаның) инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті тұлғалары тапсырыс беруші бола алады.

5) PERT әдістемесі – ірі және күрделі жобаларды жоспарлау үшін әзірленген жобаларды басқару жүйесі.

6) SWOT талдау – бұл ұйымның ішкі және сыртқы ортасындағы факторларды анықтауды және оларды төрт санатқа бөлуді қамтитын стратегиялық жоспарлау әдісі: Strengths (күшті жақтары), Weaknesses (әлсіз жақтары), Opportunities (мүмкіндіктер), Threats (қатерлер).

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ғимараттар мен құрылыстар салу жөніндегі жұмыстар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F41201011

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

41 Ғимараттар құрылысы

41.2 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20.1 Тұрғын үй ғимараттарының құрылысы

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Дизайнер-жобалаушылардың біліктілік деңгейіне, кәсіптік біліміне және мазмұнына қойылатын талаптарды анықтайды

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Бас құрылысшы - 7 СБШ-нің деңгейі.

2) Жобаның бас технологі - 7 СБШ-нің деңгейі.

3) Ғимараттар бойынша инженер-құрылысшы - 6 СБШ-нің деңгейі.

- 4) Күрделі жөндеу жөніндегі директор - 8 СБШ-нің деңгейі.
- 5) Азаматтық құрылыс жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 6) Құрылыс жұмыстарын жоспарлау жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 7) Құрылыс жұмыстары және қауіпсіздік жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 8) Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 9) Құрылыс құжаттамасын бақылау жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 10) Құрылыстар мен құрылымдарды мемлекеттік техникалық зерттеу жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 11) Құрылымдар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 13) Ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу және пайдалануды ұйымдастыру жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 14) Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 15) Өндірістік объектілерді пайдалану жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 16) Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 17) Технолог-конструктор - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 18) Жобалық-сметалық жұмыс жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 19) Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс жөніндегі техник - 5 СБШ-нің деңгейі.
- 20) Техник-құрылысшы - 5 СБШ-нің деңгейі.
- 23) Сапа және құрылыс-монтаж жұмыстарын қабылдау жөніндегі инспектор - 5 СБШ-нің деңгейі.
- 24) Тұрғын үй құрылысы прорабы - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 25) Құрылыстағы инновациялар жөніндегі менеджер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 26) Құрылыстағы қайта жаңарту жөніндегі маман - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 27) Энергия үнемдеу технологиялары инженері - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 28) Техникалық қадағалау жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі.
- 29) ВІМ дағдылары бар құрылыс прорабы - 6 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Бас құрылысшы":	
Топтың коды:	1323-0
Қызмет атауының коды:	1323-0-009
Кәсіптің атауы:	Бас құрылысшы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты

<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Бригаданың (топтың) басшысы (басшысы). "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Цех меңгерушісі (учаске).</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)</p>	<p>Мамандық: Сәулет және құрылыс</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:</p>	<p>Жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл</p>		
<p>Формалды емес және информалы біліммен байланыс:</p>	<p>Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:</p>	<p>1323-0-027 Басшы (басқарушы) (құрылыста)</p>		
<p>Қызметтің негізгі мақсаты:</p>	<p>Мердігер және техникалық тапсырыс беруші қызметінің (бөлімшелерінің) қызметін басқару</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Күрделі құрылыс объектісін, желілік объектіні инженерлік іздестіру, сәулет-құрылыс жобалау, құрылыс және күрделі жөндеу жұмыстарын жоспарлау, ұйымдастыру және жұмыстарды басқару. 2. Құрылыс салушымен, мердігерлермен, қадағалау органдарымен, уәкілетті органдармен, сараптама жүргізуге уәкілетті органдармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.</p>	
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>		
	<p>Дағды 1: Күрделі құрылыс жобасын (сызықты объектіні) салу мүмкіндігін экономикалық негіздеу бойынша жұмыстарды жүргізу және инвестициялық және құрылысты іске асыру шеңберінде қолайсыз</p>	<p>Машықтар: 1. Инженерлік іздестіру, сәулет-құрылыс жобалау, құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, күрделі құрылыс нысанын, желілік нысанды бұзу бойынша жұмыстарды басқару процестерін бақылау және ұйымдастыру. 2. Күрделі құрылыс жобасын іске асыру кестесінің орындалуын бақылау. 3. Құрылыс жобасының ресурстарды бөлу тиімділігін талдау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері;</p>	

	<p>нәтиже ықтималдығын төмендетуге бағытталған басқару шешімдерін қабылдау және іске асыруды ұйымдастыру.</p>	<p>2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары</p> <p>3. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері</p> <p>4. Құрылысты ұйымдастыруға қатысты әкімшілік, әдістемелік және нормативтік-техникалық құжаттар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі құрылыс объектісін, желілік объектіні инженерлік іздестіру, сәулет-құрылыс жобалау, құрылыс және күрделі жөндеу жұмыстарын жоспарлау, ұйымдастыру және жұмыстарды басқару.</p>	<p>Дағды 2: Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды жоспарлау, инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыру бойынша қажетті шешімдер қабылдау және жобаны іске асыру мерзімдерін (кестесін) бақылау, сондай-ақ құрылысты бастау, тоқтата тұру, тоқтату, реконструкциялау, күрделі құрылыс объектісін (линиялы нысанды) күрделі жөндеу, күрделі құрылыс нысанын пайдалануға беру туралы шешім қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салуға, қайта жаңартуға, күрделі жөндеуге, бұзуға техникалық тапсырыс берушінің қызметін жоспарлау.</p> <p>2. Құрылыс жобасының ресурстарды бөлу тиімділігін талдау.</p> <p>3. Күрделі құрылыс жобасын іске асыру кестесіне түзетулер мен өзгерістер енгізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері;</p> <p>2. Күрделі құрылыс объектілерінің (линиялық объектілердің) жобалық-жұмыс құжаттамасын әзірлеу уақытының нормативтері;</p> <p>3. Құрылыс салушы, құрылыс ұйымының қызметін экономикалық талдаудың негіздері;</p> <p>4. Күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні) салу, қайта жаңарту, күрделі жөндеу, бұзу бойынша орындалған жұмыстағы бұзушылықтар мен сәйкессіздіктерді анықтау;</p> <p>5. Қала құрылысы қызметін қолдаудың ақпараттық жүйесі;</p> <p>6. Тапсырыс берушінің (әзірлеушінің) қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Орындалған жұмыстардың көлемі мен құны туралы қол қойылған бастапқы есепке алу құжаттары</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні), құрылыс процесінде пайдаланылатын материалдарды, жабдықтарды, конструкциялар мен бұйымдарды салу, қайта жаңарту, күрделі жөндеу, бұзу бойынша орындалған жұмыстардың жобалық құжаттаманың, жұмыс құжаттамасының, ұйымдық-құқықтық құжаттардың талаптарына сәйкес келмеуі мен бұзушылықтарын анықтау. және технологиялық құжаттама, техникалық</p>

	<p>негізінде жұмыстарды қабылдау және төлеу, орындалған жұмыстарға, жеткізілген өнімге және көрсетілген қызметтерге ақы төлеуге ұсынылған тартылған ұйымдардың бастапқы бухгалтерлік құжаттарын тексеру және орындау туралы шешім қабылдау, күрделі құрылыс жобасын консервациялау және жаңарту.</p>	<p>регламенттер, кодекстер ережелері, стандарттар, арнайы техникалық шарттар, жер учаскесінің қала құрылысы жоспары, инженерлік зерттеулердің нәтижелері, жобалық бюджет нормаларының орындалуын анықтау.</p> <p>2. Құрылыстағы тәуекелдерді басқару.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері. 2. Сақтандыру негіздері. 3. Тәуекелді сәйкестендіру, тәуекелді бағалау, тәуекелдерді емдеу (оның әсерін азайту немесе жою жөніндегі шараларды әзірлеуді қоса алғанда), тәуекелдерді зерттеу және мониторингілеу, тәуекел мәселелері бойынша ақпарат алмасу процестері.
<p>Еңбек функциясы 2: Құрылыс салушымен, мердігерлермен, қадағалау органдарымен, уәкілетті органдармен,</p>	<p>Дағды 1: Құрылыс салушыны инвестициялық-құрылыс жобасының орындалу барысы туралы жедел ақпаратпен қамтамасыз ету, инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыру бойынша қаржыландыру кестесін орындау және құрылыс салушыға есептерді, қажетті ақпаратты, оның ішінде қаржылық ресурстарды пайдалану, келесі кезеңге арналған қаржылық ресурстар және күрделі құрылыс объектісінде (линиялық объектіде) анықталған төтенше жағдайды қадағалау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жобасын жүзеге асыру кезінде тиімді коммуникацияларды құру 2. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу туралы құрылыс салушыға қажетті ақпаратты дайындау. 3. Құрылыс жобасын жүзеге асыруға қатысты келіссөздер жүргізу және іскерлік хат алмасуды ұйымдастыру 4. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша мердігерлермен өзара іс-қимылдың мақсаттары мен міндеттерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қала құрылысы қызметі, шарттық қатынастар мен нарық субъектілері арасындағы мәмілелер, іс жүргізу және орындалатын еңбек функциялары шеңберіндегі мұрағат мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары. 2. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының құрылыс саласының нормативтік құқықтық актілері. 3. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері; 4. Күрделі құрылыс объектілерінің (линиялық объектілердің) жобалық және жұмыс құжаттамасын әзірлеу уақытының нормативтері. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Машықтар:</p>

<p>сараптама жүргізуге уәкілетті органдармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 2: Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзудың, салдарынан келтірілген зиянның себептерін анықтауда бақылаушы ретінде жұмыс істеу, қызметкерлердің алдына міндеттер қою және ұйымда және ұйымдастыруда техникалық тапсырыс берушінің функцияларын жүзеге асыратын қызметкерлердің олардың орындалуын бақылау. құрылысқа, күрделі құрылысқа (линиялық объектілерге) немесе жұмыс сапасына байланысты міндеттемелер.</p>	<p>1. Мердігерлермен, қадағалау органдарымен және уәкілетті органдармен өзара әрекеттесу кезіндегі процестердің басымдылығын анықтау. 2. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) жоспарлау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу үшін қолда бар материалдық және еңбек ресурстарын есепке алу. 3. Қоршаған ортаны қорғау талаптарының сақталуын қадағалау 4. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) құрылыста, реконструкциялауда, күрделі жөндеуде, бұзуда қызметтің негізгі бағыттары бойынша техникалық тапсырыс берушінің мүддесін қорғау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері. 2. Күрделі құрылыс объектілерінің (линиялық объектілердің) жобалық-жұмыс құжаттамасын әзірлеу уақытының нормативтері. 3. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыруға қатысты әкімшілік, әдістемелік және нормативтік-техникалық құжаттар. 4. Қазақстан Республикасының азаматтық, әкімшілік және қылмыстық құқық саласындағы нормативтік құқықтық актілері. 5. Талап қою жұмыстарының негіздері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 8</p>	<p>Кәсіптің атауы: Басшы (басқарушы) (құрылыста)</p>
<p>10. Кәсіптің карточкасы "Жобаның бас технологі":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>1323-0</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>1323-0-010</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Жобаның бас технологі</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>7</p>	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жобаның бас инженері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Инженерлік саладағы жұмыс тәжірибесі кемінде 6 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1323-0-022 Бөлім бастығы (құрылыста) 1323-0-027 Басшы (басқарушы) (құрылыста)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыруды және орындалуын бақылауды ұйымдастыру: бастапқы мәліметтерді жинау және дайындау, құрылысты жоба алдындағы дайындау, инженерлік іздестіру жұмыстарын жүргізу; сәулет-құрылыс жобасы; құрылысты, реконструкциялауды және күрделі жөндеуді, күрделі құрылыс объектілерін бұзуды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау; бәсекеге қабілетті нәтиже алуға мүмкіндік беретін күрделі салымдардың тиімділігін қамтамасыз ету инженерлік жобалау, құрылыс жобаларын басқару, құрылысты бақылау және сәулет қадағалауымен байланысты қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі құрылыс жобаларын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне технологиялық қосуға шарттарды дайындау және жасау. 2. Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерінің сапасын бақылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Құжаттарды дайындау және жалғанатын жүктеменің қажетті көлемін көрсете отырып, құрылыс жобаларын (ҚЖ	Машықтар: 1. Қала құрылысы қызметі, шарттық қатынастар мен нарық субъектілері арасындағы мәмілелер бойынша нормативтік құқықтық актілер мен әкімшілік құжаттардың талаптары. 2. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін қажетті нормативтік құқықтық актілерді қолдану. 3. Құрылыс технологиялары.	
		Білімдер:	

<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі құрылыс жобаларын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне технологиялық қосуға шарттарды дайындау және жасау.</p>	<p>) ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне технологиялық қосуға өтінім беру.</p>	<p>1. Қазақстан Республикасы заңнамасының жобалық құжаттаманың құрамына, мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар; 2. Күрделі құрылыс алаңында (линиялық объектілерде) құрылыс жұмыстарын ұйымдастыруға арналған нормативтік техникалық құжаттардың талаптары; 3. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Қ О с а л у , реконструкциялау, күрделі жөндеу кезеңіне уақытша технологиялық қосуға шарттар жасасу.</p>	<p>Машықтар: 1. Қала құрылысы құжаттамасын, бастапқы және рұқсат беретін құжаттарды (материалдарды) дайындау, алу және ұсыну; 2. Күрделі құрылыс жобаларын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне технологиялық қосуға шарттарды дайындау. Білімдер: 1. Құрылыс жұмыстарының түрін, оның ішінде күрделі құрылыс объектілерін бұзу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру мен өндірудің технологиялық процесіне арналған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз етудің қолданыстағы желілеріне объектіні технологиялық қосуға техникалық шарттарды алу.</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін мамандандырылған ұйымдарға техникалық шарттарды алу үшін құжаттарды ресімдеу, оларды әзірлеу үшін техникалық шарттарды дайындау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы заңнамасының жобалық құжаттаманың құрамына, мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар. 2. Күрделі құрылыс алаңында (линиялық объектілерде) құрылыс жұмыстарын ұйымдастыруға арналған нормативтік техникалық құжаттардың талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p>

	<p>Дағды 4: Ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне ҚО-ны тұрақты технологиялық қосуға шарттар жасасу.</p>	<p>1. Күрделі құрылыс объектілерін ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне технологиялық қосуға шарттар жасасу; 2. Құрылыс технологиялары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері. 2. Техникалық шарттарды бекіту нысанына, мазмұнына және тәртібіне Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары. 3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары. 4. Бастапқы рұқсат беру құжаттамасының құрамына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Құрылыс жұмыстарының бір түрін өндіруде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын кіріс инспекциясы және құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылыс жұмыстарының түріне жеткізілетін құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың, жобалау және жұмыс құжаттамаларының талаптарына сәйкестігін бақылау; 2. Құрылыс жұмыстарының бір түрін өндіру үшін жеткізілетін құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау мен сақтаудың нормативтік құқықтық актілердің, қала шаруашылығы саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарына сәйкестігін бақылауды жүзеге асыру және іс-шараларды жоспарлау; 3. Технологиялық процестің және құрылыс жұмыстары түрінің нәтижесінің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылауды жүзеге асыру; 4. Ұйымдық-технологиялық құжаттама бойынша жұмыс сапасын бақылау, оның нәтижелерін талдау, технологиялық процестің және құрылыс жұмыстары түрі нәтижесінің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы, жобалау саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптарынан ауытқу себептерін белгілеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары;</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерінің сапасын бақылау.</p>	<p>жабдықтарының сақталуын және сақталуын бақылау сапасын жедел бақылаумен құрылыс жұмыстарының түрін өндіру.</p>	<p>2. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары; 3. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары; 4. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары; 5. Құрылыс жұмыстарының бір түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймалау мен сақтаудың нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары.</p>
<p>Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерінің сапасын бақылау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде анықталған кемшіліктер мен ақауларды жою бойынша жедел шаралар қабылдау, құрылыс жұмыстарының түрін өндіру процесінде сапаны</p>	<p>Машықтар: 1. Қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарынан сапаны бақылау кезінде анықталған құрылыс жұмыстары түрінің технологиясы мен нәтижелерінің ауытқуларын жою жөніндегі жедел шаралардың құрамын айқындау, конструкторлық жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама; 2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы жасау; 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге арналған ақпаратты, құжаттарды және сапасын бақылау материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер: 1. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндіріс сапасын жедел бақылау схемалары;</p>	<p>Машықтар: 1. Қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарынан сапаны бақылау кезінде анықталған құрылыс жұмыстары түрінің технологиясы мен нәтижелерінің ауытқуларын жою жөніндегі жедел шаралардың құрамын айқындау, конструкторлық жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама; 2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы жасау; 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге арналған ақпаратты, құжаттарды және сапасын бақылау материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер: 1. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндіріс сапасын жедел бақылау схемалары;</p>

	<p>бақылау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы жүргізу, сондай-ақ құрылыс жұмыстарының түрін өндіру үшін күрделі құрылыс объектісінің ақпараттық үлгісіне сай ақпараттарды, құжаттар мен материалдарды қалыптастыру және жүргізу.</p>	<p>2. Орындалатын технологиялық операциялардың құрамы мен дәйектілігіне, технологиялық операциялардың сапасына және құрылыс жұмыстары түрінің нәтижелерінің сапасына қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптары ;</p> <p>3. Құрылыс жұмыстарының басқа түрлері аяқталғаннан кейін орындалуын бақылау жүзеге асырылмайтын күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін құрылыс жұмыстарының түрлері;</p> <p>4. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісінің сапасын бақылау бойынша атқарушылық және есептік құжаттаманы құру және ресімдеу үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары;</p> <p>5. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету;</p> <p>6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);</p> <p>7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса);</p> <p>8. Құрылыстағы өндірістік коммуникацияның әдістері мен құралдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі: 8	Кәсіптің атауы: Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
11. Кәсіптің карточкасы "Ғимараттар бойынша инженер-құрылысшы":		
Топтың коды:	2142-2	
Қызмет атауының коды:	2142-2-004	
Кәсіптің атауы:	Ғимараттар бойынша инженер-құрылысшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау инженері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-1-004 Инженер-құрылышы 2142-2-002 Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс объектілерін салуға жобалық-сметалық құжаттаманы іске асыру жөніндегі іс-шаралар және күрделі құрылыс жоспарларының орындалу барысын, құрылыс-монтаждау жұмыстарының көлемдерінің, мерзімдерінің және сапасының сақталуын, сондай-ақ материалдардың, бұйымдардың сапасын бақылау. , пайдаланылатын құрылымдар және олардың бекітілген жобалық-сметалық құжаттамаға, жұмыс сызбаларына, құрылыс нормалары мен ережелеріне, стандарттарға, техникалық шарттарға, еңбекті қорғау нормаларына сәйкестігі.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс өндірісін өндірістік, техникалық және технологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру бойынша қызмет. 2. Құрылыс өндірісін ұйымдастыру-техникалық және технологиялық дайындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті техникалық есептеулерді жүргізу, технологиялық сызбаларды құрастыру. 2. Материалдарды, құрал-саймандарды, отын мен электр энергиясын, еңбек шығындарын пайдаланудың пайдалану нормативтерін есептеу. 3. Құрылыс өндірісі үшін технологиялық жабдыққа, құрал-сайманға, құрылғыларға өтінімдерді ресімдеу. 4. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ақпаратты өңдеу 5. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы компьютерді пайдалану. 	
	Дағды 1: Жұмыс өндірісінің жобасын, желілік және желілік жұмыстарды	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс қызметін реттейтін негізгі ережелерді, ережелерді, техникалық шарттарды, құрылыс 	

<p>Еңбек функциясы 1: Құрылыс өндірісін өндірістік, техникалық және технологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру бойынша қызмет.</p>	<p>өндіру кестелерін әзірлеу үшін бастапқы деректерді дайындау.</p>	<p>нормалары мен ережелерін және жобалау, технология, құрылыс өндірісін ұйымдастыру бойынша басқа да нормативтік құжаттарды білу.</p> <p>2. Құрылыс конструкцияларына, бұйымдарына, материалдарына және жабдықтарына қойылатын талаптарды білу.</p> <p>3. Негізгі категориялар бойынша негізгі құрылыс машиналарына, көліктерге және құрылыс персоналына сұраныс кестелерін білу.</p> <p>4. Объектінің жұмыс кестесін, жұмыстың жекелеген түрлерін орындауға арналған технологиялық карталардың құрамын және технологиялық жабдықтар мен монтаждау жабдықтарының тізбесін, ілгек сызбаларын білу.</p> <p>5. Сызықтық және желілік графиктерді есептеу, құрылыстың бас жоспарларын жобалау әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Күрделі құрылыс объектілеріне техникалық құжаттаманы қабылдау және сақтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конструкторлық және технологиялық құжаттаманы оқу. 2. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ақпаратты өңдеуді орындау. 3. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы компьютерді пайдалану. 4. Күрделі құрылыс объектілеріне есеп беру және техникалық құжаттаманы сақтаудың заманауи әдістерін қолдану. 5. Қазіргі заманғы есептеу жүйелерін қолдана отырып, құрылымдық есептеулерді жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылысты ұйымдастыру мен басқарудың негізгі ережелерін білу. 2. Құжат айналымының негіздерін, қазіргі стандартты есеп беру талаптарын білу. 3. Жобалық-сметалық құжаттаманың құрамын, ресімдеуге, есеп беруге, сақтауға қойылатын талаптарды, жобалау-сметалық құжаттаманы беру ережелерін білу. 4. Құрылыс ұйымының қосалқы ұйымдарының өндіретін бұйымдары мен конструкцияларының ассортиментін білу. 5. Қазіргі заманғы компьютерлік есептеу жүйелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конструкторлық және технологиялық құжаттаманы оқу.

<p>Дағды 1: Құрылыс алаңын өндірісті бастауға дайындау бойынша құжаттаманы әзірлеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы компьютерді пайдалану. 3. Стандартты емес жабдықты, монтаждық жабдықты, ендірілген бөлшектерді жобалау және дайындауға техникалық шарттарды жасау. 4. Құрылыс-монтаж жұмыстарын жүргізуге келісім-шарттарды дайындау кезінде қажетті нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттаманы қолдану. 5. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ақпаратты өңдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс қызметін реттейтін негізгі ережелерді, ережелерді, техникалық шарттарды, құрылыс нормалары мен ережелерін және құрылыс өндірісін жобалау, технологиясы және ұйымдастыру бойынша басқа да нормативтік құжаттарды білу. 2. Жүк көтергіш және қоршау конструкцияларының конструкциялық ерекшеліктерін, конструкциясының негіздерін білу. 3. Қажетті техникалық есептеулер мен технологиялық схемаларды білу. 4. Материалдарды, құралдарды, отын мен электр энергиясын, еңбек шығындарын тұтынудың пайдалану нормаларын білу. 5. Құрылыс-монтаж жұмыстарының еңбек және технологиялық процесс карталарын білу. 6. Өндірісті технологиялық дайындаудың бірыңғай жүйесін білу. 7. Технологиялық құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу үшін техникалық шарттарды және басқа да нормативтік материалдарды білу. 8. Жобалық-сметалық құжаттаманың құрамын, ресімдеуге, есепке алуға, сақтауға қойылатын талаптарды және жобалау-сметалық құжаттаманы беру ережелерін білу. 9. Құрылысты ұйымдастыру жобасының құрамын білу. 10. Жұмыс жобасының құрамын білу. 11. Ғимараттардың құрылымдық сұлбаларын және оларды салу ретін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конструкторлық және технологиялық құжаттаманы оқу. 2. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ақпаратты өңдеу. 3. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы компьютерді пайдалану. 4. Құрылыс өндірісінің материалдық-техникалық және еңбек ресурстарына қажеттілігін анықтау.

Еңбек функциясы 2:
Құрылыс өндірісін ұйымдастыру-техникалық және технологиялық дайындау.

Дағды 2:
Жұмыс өндірісі жобасын әзірлеу

Білімдер:

1. Құрылыс қызметін реттейтін негізгі ережелерді, ережелерді, техникалық шарттарды, құрылыс нормалары мен ережелерін және құрылыс өндірісін жобалау, технологиясы және ұйымдастыру бойынша басқа да нормативтік құжаттарды білу.
2. Құрылысты ұйымдастыру мен басқарудың негізгі ережелерін білу.
3. Өндірісті технологиялық дайындаудың бірыңғай жүйесін білу.
4. Материалдар мен материалдардың технологиялары мен стандарттары.
5. Құрылыс ұйымының қосалқы кәсіпорындары шығаратын бұйымдар мен конструкциялардың номенклатурасын білу.
6. Құрылысты ұйымдастыру жобасының құрамын білу.
7. Жұмыс жобасының құрамын білу.
8. Ғимараттардың құрылымдық сұлбаларын және оларды салу ретін білу.
9. Ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларын есептеу әдістерін білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі :

-

Дағды 3:
Материалдық-техникалық және еңбек ресурстарының қажеттілігін анықтау.

Машықтар:

1. Материалдық-техникалық ресурстарға қажеттіліктің қажетті техникалық есептеулерін жүргізу.
2. Құрылыс саласында мамандандырылған жұмыстарды орындайтын қосалқы мердігерлердің жұмысын бақылау.
3. Материалдарды, құрал-саймандарды, отын мен электр энергиясын, еңбек шығындарын пайдаланудың пайдалану нормативтерін есептеу.
4. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы компьютерді пайдалану.
5. Материалдық-техникалық қамтамасыз ету мәселелері бойынша құрылыс ұйымының басқа мамандарымен өзара әрекеттесу.
6. Сызықтық және желілік графиктерді өңдеу үшін жобаланған технологиялық процестердің экономикалық тиімділігін есептеу.
7. Құрылысты ұйымдастыру жобасы негізінде жұмыс жобасын жасау.
8. Технологиялық процестерді жобалауда заманауи ақпараттық технологияларды қолдану.
9. Құрылыс саласында мамандандырылған жұмыстарды орындайтын қосалқы мердігерлердің жұмысын бақылау.

Білімдер:

1. Құрылыс қызметін реттейтін негізгі ережелерді, ережелерді, техникалық шарттарды, құрылыс

	<p>нормалары мен ережелерін және құрылыс өндірісін жобалау, технологиясы және ұйымдастыру бойынша басқа да нормативтік құжаттарды білу.</p> <p>2. Құрылысты ұйымдастыру мен басқарудың негізгі ережелерін білу.</p> <p>3. Құжат айналымының негіздерін, қазіргі стандартты есеп беру талаптарын білу.</p> <p>4. Өндірісті технологиялық дайындаудың бірыңғай жүйесін білу.</p> <p>5. Технологиялық құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу үшін техникалық шарттарды және басқа да нормативтік материалдарды білу.</p> <p>6. Жобалық-сметалық құжаттаманың құрамын, ресімдеуге, есеп беруге, сақтауға қойылатын талаптарды және жобалық-сметалық құжаттаманы беру ережелерін білу.</p> <p>7. Құрылыс ұйымының қосалқы кәсіпорындары шығаратын бұйымдар мен конструкциялардың ассортиментін білу.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыс бастығы (басшысы)
12. Кәсіптің карточкасы "Күрделі жөндеу жөніндегі директор":		
Топтың коды:	1323-0	
Қызмет атауының коды:	1323-0-011	
Кәсіптің атауы:	Күрделі жөндеу жөніндегі директор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді).</p> <p>Директордың күрделі құрылыс жөніндегі орынбасары (директор, вице-президент).</p>	
	Білім деңгейі:	

Кәсіптік білім деңгейі:	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде 6 жыл		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1323-0-027 Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыруды және орындалуын бақылауды ұйымдастыру: құрылысты, реконструкциялауды және күрделі жөндеуді, күрделі құрылыс объектілерін бұзуды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі құрылыс объектісін, желілік объектіні салуға, реконструкциялауға дайындық жұмыстарын ұйымдастыру. 2. Күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні) салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу кезінде жобалау құжаттамасының, техникалық регламенттердің, тәжірибе кодекстерінің, ұлттық стандарттардың, арнайы техникалық шарттар талаптарының сақталуын қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Құрылысты бақылау желілерінің орнында жүргізілуін және геодезиялық тегістеу базасының құрылуын және мердігерге құрылысқа рұқсаттың берілуін қамтамасыз ету.	Машықтар: 1. Жобалау құжаттамасының толықтығы мен сапасын тексеру, ондағы техникалық ақпараттың құрылысқа арналған нормативтік техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін бағалау; 2. Күрделі құрылыс объектісіне, желілік объектіге құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсаттар мен рұқсаттар беру үшін құжаттарды, сондай-ақ күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні) консервациялауға немесе мұндай құрылысты (қайта жаңартуды) қайта бастау үшін қажетті құжаттарды дайындау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы заңнамасының жобалық құжаттаманың құрамына, мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптары; 2. Күрделі құрылыс алаңында (линиялық объектілерде) құрылыс жұмыстарын ұйымдастыруға арналған нормативтік техникалық құжаттардың талаптары; 3. Күрделі құрылыс объектісіне, желілік объектіге құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсаттар мен	

		<p>рұқсаттар беру үшін құжаттарды, сондай-ақ күрделі құрылыс объектісін (сызықты объектіні) консервациялауға немесе құрылысты қайта бастауға қажетті құжаттарды ресімдеу құрамы мен тәртібі (мұндай объектіні қайта құру);</p> <p>4. Құрылыс технологиялары.</p>
Еңбек функциясы 1: Күрделі құрылыс объектісін, желілік объектіні салуға, реконструкциялауға дайындық жұмыстарын ұйымдастыру.	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
	Дағды 2: Құрылысты ұйымдастыру жобасын, сондай-ақ күрделі құрылыс объектісін (сызықты объектіні) консервациялау үшін қажетті техникалық құжаттаманы, сондай-ақ осындай объектінің құрылысын (қайта жаңарту) қайта бастау үшін қажетті құжаттаманы дайындау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекке және материалдық-техникалық ресурстарға нормативтік талаптарға сәйкес құрылыс жұмыстарының өндірісі бойынша өндірістік тапсырмалар мен күнтізбелік жоспарлардың көлемін есептеу; 2. Күрделі құрылыс алаңында, желілік объектіде құрылыс алаңының жоспарлануын және таңбалануын қадағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі құрылыс алаңындағы, желілік объектідегі құрылыс жұмыстарына нормативтік техникалық құжаттарға қойылатын талаптар; 2. Қауіпті, техникалық күрделі және бірегей күрделі құрылыс объектілеріндегі, желілік объектілердегі құрылыс жұмыстарының ерекшеліктері; 3. Уақытша құрылыстардың құрамын және күрделі құрылыс объектісінің, желілік объектінің құрылыс алаңын (уақытша коммуникациялар, уақытша шаруашылық-тұрмыстық үй-жайлар, құрылыс жабдықтарына арналған тұрақтар, қозғалыс схемалары, сақтау алаңдары) ұйымдастыру және дайындау тәртібін айқындайтын техникалық құжаттардың талаптарын, құрылыс материалдары, бұйымдары, конструкциялары, құрамдас бөліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
	Дағды 3: Құрылысты ұйымдастыру жобасының талаптарына сәйкестігін тексеру және құрылыс алаңының өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау талаптарына сәйкестігін тексеру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалық құжаттаманың толықтығы мен сапасын тексеру, ондағы техникалық ақпараттың құрылысқа арналған нормативтік техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін бағалау; 2. Құрылыс алаңын дайындау және жабдықтау бойынша көмекші жұмыстардың құрамы мен көлемін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геодезиялық туралау жұмыстарының мазмұны және негізгі кезеңдері; 2. Технологиялық құрал-жабдықтардың түрлері мен техникалық сипаттамалары (орындар, тіреуіштер, қорғаныс құрылғылары, шұңқырлар мен траншеялардың қабырғаларын бекіту);

		<p>3. Құрылыс жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен әдістері (кестелік жоспарлар, операциялық жоспарлар, жұмыс кестелері).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Мердігердің кіріс тексеруінің белгіленген мерзімдерінің толықтығын және сақталуын және оның нәтижелерін құжаттандырудың дұрыстығын тексеру және жобалаушы ұйымды жобалаушы бақылауды жүзеге асыруға тарту.</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау және күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін мердігердің құрылыстық құжаттаманың болуын және дұрыс жүргізілуін бақылау, оның ішінде мердігер ұсынатын аяқталған құрылыстардың геодезиялық сұлбаларының сенімділігін бағалауды қоса алғанда тиісті элементтердің орналасуының дәлдігі.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері. 2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары. 3. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 2: Күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні), құрылыс процесінде қолданылатын материалдарды, жабдықтарды, конструкциялар мен бұйымдарды салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша орындалған жұмыстардың жобалық құжаттаманың, жұмыс құжаттамасының, ұйымдастырушылық және технологиялық құжаттама, техникалық регламенттер, тәжірибе</p>	<p>Машықтар: 1. Компьютерлік және басқа да қосалқы жабдықтарды, байланыс және байланыс құралдарын пайдалану; 2. Құрылыс материалдары мен бұйымдарының қасиеттерін бақылау үшін өлшеу құралдарын қолдану; 3. Күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін жинақталған құжаттаманы талдау және ондағы сәйкессіздіктерді анықтау.</p> <p>Білімдер: 1. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары; 2. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері;</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Күрделі құрылыс объектісін (линиялық объектіні) салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу кезінде жобалау құжаттамасының, техникалық регламенттердің, тәжірибе кодекстерінің, ұлттық стандарттардың, арнайы техникалық шарттар талаптарының сақталуын қамтамасыз ету.</p>	<p>кодекстері, стандарттар, арнайы техникалық шарттар нормаларының орындалуын қадағалау.</p>	<p>3. Құрылыс жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен әдістері; 4. Күрделі құрылыс алаңындағы (линиялық объектідегі) құрылыс жұмыстарын жүргізуге арналған нормативтік техникалық құжаттарға қойылатын талаптар; 5. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Жасырын жұмыстарды, күрделі құрылыстарды, инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін тексеру, көрсетілген жұмыстарды, құрылыстарды, инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін тексеру актілеріне қол қою Жобалау ұйымдарынан түскен құжаттамаларды тексеру, өзгерістерді қадағалау, жұмысты өндіріске өткізу. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарының сақталуын бақылау; 2. Құрылыс-монтаж жұмыстарының сапасын бақылау нәтижелерін талдау және олар бойынша шешім қабылдау; 3. Тексеру нәтижелері бойынша күрделі құрылыс объектісін (линиялық нысанды) салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды тоқтата тұру туралы негізделген шешімдер қабылдау. Білімдер: Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері; 2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары; 3. Құрылысты бақылау негіздері; 4. Күрделі құрылыс объектісін (сызықты объектіні) салуда, реконструкциялауда, күрделі жөндеуде, бұзуда қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтары мен құралдарының түрлері мен сипаттамалары; 5. Құрылысты бақылауды ұйымдастыруға қатысты әкімшілік, әдістемелік және нормативтік-техникалық құжаттар; 6. Құрылыстағы еңбекті қорғау талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 4: Инженерлік қамтамасыз ету желілерінің топографиялық түсірілімдерін, құрылыс қаңқасын, құрылыс</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге арналған құжаттаманы талдау және ондағы сәйкессіздіктерді анықтау. Білімдер:</p>

	<p>вертикалдығын бақылау Орындалған жұмыстарда, күрделі құрылымдарда, инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерінде құрылысты тексеру кезінде анықталған кемшіліктерге жазбаша ескертулер беру. Күрделі құрылыс объектісін салу, реконструкциялау кезінде пайдаланылған жұмыстардың және құрылыс материалдарының сапасын қадағалау.</p>	<p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері; 2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары; 3. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, реконструкциялауға, күрделі жөндеуге, бұзуға инженерлік іздестіру және жобалау құжаттамасы саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары; 4. Өндірістік тапсырмалар көлемінің және құрылыс жұмыстарының күнтізбелік жоспарларының персоналға және материалдық-техникалық ресурстарға қойылатын нормативтік талаптарға сәйкестігіне есептерді жүргізу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 8</p>	<p>Кәсіптің атауы: Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)</p>
<p>13. Кәсіптің карточкасы "Азаматтық құрылыс жөніндегі инженер":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2142-1</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2142-1-001</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Азаматтық құрылыс жөніндегі инженер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>6</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>		
<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау инженері.</p>	
	<p>Білім деңгейі:</p>	<p>Мамандық: Біліктілік:</p>

Кәсіптік білім деңгейі:	жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Сәулет және құрылыс)	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтілі екі жылдан кем емес		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-2-002 Ғимарат құрылысы инженері 2142-1-004 Құрылыс инженері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инженерлік жобалау, құрылыс жобаларын басқару, құрылысты бақылау және сәулет қадағалауымен байланысты қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыру мүмкіндігін жоспарлау үшін құжаттарды әзірлеу. 2. Қала құрылысы құжаттамасын, бастапқы және рұқсат беретін құжаттарды (материалдарды) дайындау, алу және ұсыну. 3. Күрделі құрылыс жобаларын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосуға шарттарды дайындау және жасасу. 4. Объектінің сметалық құнын анықтаудың, жобалық құжаттаманың сараптамасы мен инженерлік іздестіру нәтижелерінің сенімділігі туралы қорытынды алу бойынша көмекші іс-шаралар. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Негізгі техникалық-экономикалық сипаттамаларды, қажетті жұмыстардың құрамын (мазмұнын) анықтау және құрылыс жобасының (сызықтық объектінің) құнының калькуляциясын ұйымдастыру, құрылыстың максималды құнын, өтінімді (декларацияны) әзірлеу және бекіту.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыстағы негізгі өнімділік көрсеткіштері мен жоба нәтижелерін анықтау. 2. Құрылыстағы жобаны басқару жоспарын жасау. 3. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді құрылыс объектісіне, реконструкциялауға, күрделі жөндеуге, бұзуға ресурстарды бөлу тиімділігін талдау. 4. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін қажетті құжаттаманы дайындау. 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері; 2. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері; 	

<p>Еңбек функциясы 1: Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыру мүмкіндігін жоспарлау үшін құжаттарды әзірлеу.</p>		<p>3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары; 4. Жобаны іске асыру кестесін жасау тәртібі; 5. Инвестициялық-құрылыс жобасын жүзеге асыру бойынша қызметті жоспарлау негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 2: Күрделі құрылыс объектілерін салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді және бұзуды ұйымдастыруға ж ә н е материалдық-техникалық қамтамасыз етуге бағытталған шарттар жасасу үшін материалдар мен құжаттамаларды дайындау.</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу үшін ресурстарды бөлу тиімділігін талдау. 2. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін қажетті құжаттаманы дайындау.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері. 2. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері. 3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары. 4. Жобаны іске асыру кестесін құру тәртібі. 5. Инвестициялық-құрылыс жобасын жүзеге асыру бойынша қызметті жоспарлау негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 1: Жер учаскесінің қала құрылысы жоспарын қабылдау және беру, жобалық құжаттаманы дайындау үшін инженерлік зерттеулерге тапсырыс беру, нәтижелер алу, құрылыс алаңында геодезиялық жұмыстарды ұйымдастыру және қабылдау және оған техникалық құжаттаманы мердігерге беру, сондай-ақ қабылдау және беру мердігерге учаскенің қала құрылысы</p>	<p>Машықтар: 1. Инвестициялық және құрылыс келісімшартын жүзеге асыру үшін жер учаскесіне құқықтарды алу үшін құжаттарды ресімдеу. 2. Күрделі құрылыс объектілерін сәулет-құрылыс жобалау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу бойынша бастапқы мәліметтерді алу үшін құжаттарды ресімдеу. 3. Көрікті жерлердің аумағында, сондай-ақ мәдени мұра объектілерінің күзет аймақтарында жерге орналастыру, қазу, құрылыс, мелиоративтік, шаруашылық және өзге де жұмыстарға рұқсат алу үшін құжаттарды ресімдеу.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер; 2. Жер учаскесінің қала құрылысы жоспарының нысаны мен мазмұнына қойылатын талаптар;</p>

	<p>жоспары, сондай-ақ қажетті келісімдер мен рұқсат беру құжаттары.</p>	<p>3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары; 4. Күрделі құрылыс объектілерін сәулет-құрылыс жобалау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу жұмыстарының бастапқы деректерінің құрамы мен мазмұнына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Қала құрылысы құжаттамасын, бастапқы және рұқсат беретін құжаттарды (материалдарды) дайындау, алу және ұсыну</p>	<p>Дағды 2: Құрылысқа рұқсат алу, құрылысқа рұқсаттың қолданылу мерзімін ұзарту, құрылысқа рұқсатқа өзгертулер енгізу, мердігердің учаске шекараларын, қызыл сызықтарды және басқа да құрылысты бақылау сызықтарын, биіктіктерді, ғимараттар мен құрылыстардың осьтерін, инженерлік желілерді белгілеу бойынша жұмысын бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Инвестициялық және құрылыс келісімшартын жүзеге асыру үшін жер учаскесіне құқықтарды алу үшін құжаттарды ресімдеу; 2. Күрделі құрылыс объектілерін сәулет-құрылыс жобалау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу бойынша бастапқы мәліметтерді алу үшін құжаттарды ресімдеу.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы нормативтік құқықтық актілері; 2. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері; 3. Жер учаскесінің қала құрылысы жоспарының нысаны мен мазмұнына қойылатын талаптар; 4. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Әуе электр желілері аймағында, темір жолдардың жол бөлігіндегі байланыс желілерінде, жер асты коммуникациялары өтетін жерлерде (кабельдік) жұмыстарды жүргізуге бастапқы рұқсат беру құжаттамасын дайындау және әзірлеушіге беру, тиісті пайдаланушы ұйымдардан рұқсат алу,</p>	<p>Машықтар: 1. Көрікті жерлер аумағында, сондай-ақ мәдени мұра объектілерін қорғау аймақтарында жерге орналастыру, қазу, құрылыс, мелиоративтік, шаруашылық және өзге де жұмыстар жүргізуге рұқсат алу үшін құжаттарды ресімдеу; 2. Күрделі құрылыс объектісінің жобалау құжаттамасын әзірлеуге арналған арнайы техникалық шарттарды әзірлеуге және бекітуге техникалық шарттарды жасау.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер; 2. Жер учаскесінің қала құрылысы жоспарының нысаны мен мазмұнына қойылатын талаптар; 3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары;</p>

	газ, су құбыры, кәріз) құрылыс алаңында орналасқан.	4. Күрделі құрылыс объектілерін сәулет-құрылыс жобалау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу жұмыстарының бастапқы деректерінің құрамы мен мазмұнына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Еңбек функциясы 3: Күрделі құрылыс жобаларын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосуға шарттарды дайындау және жасасу.	Дағды 1: Құжаттарды дайындау және күрделі құрылыс объектілерін ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосуға (технологиялық қосуға) өтінім беру, қосылған жүктеменің қажетті көлемін көрсете отырып және құрылыс кезеңіне уақытша технологиялық қосуға шарттар жасасу, құрылыс алаңын қайта құру, күрделі жөндеу.	Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін қажетті нормативтік құқықтық актілерді қолдану; 2. Күрделі құрылыс объектілерін ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосуға арналған шарттардың жобаларын дайындау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері; 2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары; 3. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Объектіні ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз етудің қолданыстағы желілеріне қосу үшін техникалық шарттарды алу. Күрделі құрылыс нысанын ғимараттар мен құрылыстарды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне тұрақты қосуға шарттар жасасу.	Машықтар: 1. Техникалық шарттарды алу үшін құжаттарды ресімдеу; 2. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру жөніндегі мамандандырылған ұйымдардың оларды әзірлеуі үшін техникалық шарттарды дайындау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері; 2. Техникалық шарттарды бекіту нысанына, мазмұнына және тәртібіне Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары 3. Күрделі құрылыс объектісінде құрылыс жұмыстарын ұйымдастырудың нормативтік-техникалық құжаттарының талаптары 4. Бастапқы рұқсат беру құжаттамасының құрамына қойылатын талаптар.

	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
Еңбек функциясы 4: Объектінің сметалық құнын анықтаудың, жобалық құжаттаманың сараптамасы мен инженерлік іздестіру нәтижелерінің сенімділігі туралы қорытынды алу бойынша көмекші іс-шаралар.	Дағды 1: Күрделі құрылыс жобасын, желілік объектіні, күрделі құрылыс жобасын, желілік объектіні бағалауды ұйымдастыру және жүргізу үшін құжаттаманы дайындаумен, сондай-ақ құрылыс салушыға қажетті қаржы ресурстары туралы есептерді бере отырып, іске асыру мүмкіндігінің экономикалық негіздемесі жобаны іске асыру және оларды пайдалану.	Машықтар: 1. Құрылысты, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді бұзуды ұйымдастырудың экономикалық көрсеткіштерін есептеу кезінде бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану. 2. Күрделі құрылыс объектілерін, желілік объектілерді салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыру үшін қажетті нормативтік құқықтық актілерді қолдану. 3. Күрделі құрылыс объектісінің, желілік нысанның сметалық құнын анықтаудың сенімділігі туралы қорытынды алу үшін құжаттарды ресімдеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері. 2. Орындалатын еңбек функциялары шеңберінде қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, іс жүргізу және мұрағат ісі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары. 3. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері. 4. Құрылыстағы сметалық шығындарды есептеу әдістері және баға құру жүйесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
14. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс жұмыстарын жоспарлау жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2142-1	
Қызмет атауының коды:	2142-1-002	
Кәсіптің атауы:	Құрылыс жұмыстарын жоспарлау жөніндегі инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жоспарлау бойынша экономист.		
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жоспарлау-экономикалық бөлімінің бастығы (басшысы).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-2-001 Өндірісті ұйымдастыру инженері 2142-2-002 Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер 2142-1-004 Инженер-құрылысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инвестициялық-құрылыс жобасын іске асыруды және орындалуын бақылауды ұйымдастыру: құрылысты, реконструкциялауды және күрделі жөндеуді, күрделі құрылыс объектілерін бұзуды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау; бәсекеге қабілетті нәтиже алуға мүмкіндік беретін күрделі салымдардың тиімділігін қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс объектісіне техникалық тапсырыс беруші қызметінің (бөлімшелерінің) қызметін басқару. 2. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру және жұмысқа дайындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Құрылыс жұмыстарын жоспарлау және күрделі құрылыс объектісін,	Машықтар: 1. Жұмыс процесінде қолданылатын ресурстардың қажеттілігін жоспарлау; 2. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) жоспарлау, салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу үшін қолда бар материалдық және еңбек ресурстарын есепке алу; 3. Құрылыс жұмыстарын жоспарлау (кесте жоспарлары, операциялық жоспарлар, жұмыс кестелері).	
		Білімдер:	

	<p>желілік объектіні салуды, реконструкциялауды және күрделі жөндеуді басқару.</p>	<p>1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, орындалатын еңбек функциялары шеңберінде іс жүргізу және мұрағат ісі жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары;</p> <p>2. Құрылыс жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен әдістері (кесте жоспарлары, операциялық жоспарлар, жұмыс кестелері);</p> <p>3. Инвестициялық-құрылыс жобасын жүзеге асыру бойынша іс-шараларды жоспарлау негіздері.</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Құрылыс объектісіне техникалық тапсырыс беруші қызметінің (бөлімшелерінің) қызметін басқару.</p>	<p>Дағды 2: Құрылыс салушымен, мердігерлермен, қадағалау органдарымен, уәкілетті органдармен, сараптама жүргізуге уәкілетті органдармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Инженерлік іздестіру бағдарламаларындағы бұзушылықтар мен сәйкессіздіктерді анықтау (шекаралардағы аумақтар мен жер учаскелерін ұтымды және қауіпсіз пайдалану мақсатында табиғи жағдайлар мен техногендік әсер ету факторларын зерттеу, аумақтық жоспарлау, аумақтық жоспарлау және сәулет-құрылыс жұмыстарын жүргізу үшін қажетті материалдарды негіздеу үшін мәліметтерді дайындау) және құрылысты жобалау);</p> <p>2. Бағдарламалық жасақтаманы пайдаланып құрылыс жобаларын басқару;</p> <p>3. Инвестициялық-құрылыс жобасын жүзеге асыру бойынша іс-шараларды жоспарлау негіздері.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Техникалық тапсырыс берушінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері;</p> <p>2. Күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді) салуды, реконструкциялауды, күрделі жөндеуді, бұзуды ұйымдастыруға қатысты нормативтік, әдістемелік және нормативтік-техникалық құжаттар;</p> <p>3. Қазақстан Республикасының азаматтық, әкімшілік және қылмыстық құқық саласындағы нормативтік құқықтық актілері;</p> <p>4. Шағымдар жұмысының негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылыс жұмыстарының түрін орындау үшін қажетті көлемде құрылыстағы техникалық құжаттаманы оқып, талдау;</p> <p>2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру орнында орындау тәртібін анықтау және дайындық жұмыстарының көлемін есептеу;</p> <p>3. Құрылыс жұмыстарының түрі учаскесінде дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу;</p>

	<p>Объектіні салудың жобалық, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттамасымен, құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге қажетті көлемде күрделі құрылыс объектісін (болған жағдайда) бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасымен, ұйымдастыру және құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаскеде дайындық жұмыстарының орындалуын бақылау.</p>	<p>4. Жұмысшыларды құрылыс жұмыстары түріндегі зиянды және қауіпті өндірістік факторлардан қорғаудың ұжымдық және жеке құралдарының болуын және өнімділік сипаттамаларын тексеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, құрылыс жұмыстарының түрін, оның ішінде күрделі құрылыс объектілерін бұзу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және өндірудің техникалық процесі, құрылыс нысандарындағы дайындық жұмыстарының құрамы мен кезектілігі туралы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаске; 2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру учаскесінде дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары; 3. Құрылыс жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар; 4. Жұмысшыларға және қоршаған ортаға құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге әсер ететін зиянды және қауіпті факторлар, оларды азайту және болдырмау әдістері мен құралдары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру және жұмысқа дайындау.</p>	<p>Дағды 2: Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірістік аймағындағы жұмыс орындарын еңбек жағдайларын арнайы бағалау үшін дайындауды ұйымдастыру, құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге қажетті рұқсаттардың болуын қамтамасыз ету, атқарушылық және бухгалтерлік есепті қалыптастыру және</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпті құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру; 2. Құрылыс жұмыстарының түріне учаскені дайындау бойынша атқару және есеп құжаттамасын жасау; 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге дайындық мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбек жағдайларын арнайы бағалауды жүргізу және құжаттау тәртібіне арналған еңбек жағдайларын арнайы бағалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік құжаттардың талаптары; 2. Қауіпті құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру үшін нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар; 3. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісін дайындау үшін атқарушылық және есептік

	жүргізу құрылыс жұмыстарының түрін өндіруді дайындау процесіндегі құжаттама.	құжаттаманы құру және ресімдеу жөніндегі нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар; 4. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету; 5. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса); 6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса); 7. Құрылыстағы өндірістік коммуникацияның әдістері мен құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыс бастығы (басшысы)
15. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс жұмыстары және қауіпсіздік жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2142-1	
Қызмет атауының коды:	2142-1-003	
Кәсіптің атауы:	Құрылыс жұмыстары және қауіпсіздік жөніндегі инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау инженері.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс) Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі	

Формалды емес және информгалы бiлiммен байланыс:	Сертификаттар және кысқа мерзiмдi оқыту курстары	
Кәсiптiң басқа ықтимал атаулары:	2142-1-004 Құрылысшы инженер 2142-2-002 Ғимараттар құрылысы жөнiндегi инженерлер	
Қызметтiң негiзгi мақсаты:	Құрылыс жұмыстарының түрiн жүргiзу кезiнде еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi және қоршаған ортаны қорғау, iшкi еңбек тәртiбi талаптарының сақталуын ұйымдастыру және бақылау және қауiпсiздiк ережелерiн сақтау бойынша жұмыстарды үйлестiру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тiзбесi:	Мiндеттi еңбек функциялары:	1. Құрылыс жұмыстарының түрiн жүргiзу кезiнде еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi және қоршаған ортаны қорғау, iшкi еңбек тәртiбi талаптарының сақталуын ұйымдастыру және бақылау және қауiпсiздiк ережелерiн сақтау бойынша жұмыстарды үйлестiру. 2. Құрылыс жұмыстарының түрiн өндiруге арналған атқарушылық, есептiк құжаттама мен ақпаратты, құжаттарды, материалдарды калыптастыру және жүргiзу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Құрылыс жұмыстарының түрiн жүргiзу кезiнде еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi және қоршаған ортаны қорғау, iшкi еңбек тәртiбi	Дағды 1: Күрделi құрылыс объектiсiн, желiлiк объектiнi салуға, реконструкциялауға	Машықтар: 1. Құрылыс жұмыстарының түрiн орындау кезiнде өндiрiстiк тапсырмалардың реттiлiгiн анықтау және көлемiн есептеу; 2. Өндiрiстiк тапсырмаларды құрылыс учаскесiнiң бригадалары, бөлiмшелерi және жекелеген жұмысшылары арасында олардың мамандануы мен бiлiктiлiгiн ескере отырып бөлу; 3. Құрылыс жұмыстарының түрiне операциялық жоспарларды әзiрлеу және түзету; 4. Өндiрiстiк тапсырмаларды орындаудың ағымдағы көрсеткiштерiн талдау және олардың құрылыс жұмыстарының түрiн өндiру бойынша операциялық жоспарларға сәйкестiгiн бағалау; 5. Құрылыс жұмыстарының түрiн өндiруде қолданылатын материалдық-техникалық ресурстардың қажеттiлiгiн есептеу; 6. Құрылыс жұмыстарының түрiн өндiруде пайдаланылатын жеткiзiлетiн материалдық-техникалық ресурстарды бөлу кестелерiн жасау.
		Бiлiмдер: 1. Құрылыс жұмыстары кезiнде еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi және қоршаған ортаны қорғау мәселелерi бойынша нормативтiк құқықтық актiлердiң, нормативтiк техникалық және әдiстемелiк құжаттардың талаптары;

<p>талаптарының сақталуын ұйымдастыру және бақылау және қауіпсіздік ережелерін сақтау бойынша жұмыстарды үйлестіру.</p>	<p>дайындық жұмыстарын ұйымдастыру.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар; 3. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті есептеу әдістері мен құралдары; 4. Құрылыс жұмысының түрін өндірудің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қатысты құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттардың талаптары; 5. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын негізгі құрылыс материалдары мен конструкцияларының түрлері мен техникалық сипаттамалары; 6. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтары мен құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары; 7. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде қолданылатын құрылыс машиналарының, механизмдерінің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Бекітілген жоспарлар мен кестелердің орындалуын және жеке және</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстардың көлеміне (санына) құжаттық, көрнекі және аспаптық бақылауды жүзеге асыру; 2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру кезінде атқару және есепке алу құжаттамасын жасау; 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіру туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді жедел басқару мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары; 2. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде пайдаланылатын құрылыс материалдарын,

	<p>ұжымдық қорғаныс құралдарының жағдайын бақылау.</p>	<p>бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары;</p> <p>3. Енбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын бұзған жағдайда қолданылатын әкімшілік және қылмыстық жауаптылық шаралары;</p> <p>4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша атқарушылық және есептік құжаттаманы құру және ресімдеу үшін құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттардың талаптары.</p> <p>5. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету.</p> <p>6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса).</p> <p>7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).</p> <p>8. Құрылыстағы өндірістік коммуникацияның әдістері мен құралдары.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге арналған</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>атқарушылық, есептік құжаттама мен ақпаратты, құжаттарды, материалдарды қалыптастыру және жүргізу.</p>	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылыс жұмыстарының түріне жеткізілетін құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау мен сақтаудың нормативтік құқықтық актілердің, құрылыс қызметі құжаттарының талаптарына сәйкестігін бақылау;</p> <p>2. Сапаны бақылау нәтижелерін талдау, техникалық-технологиялық процестің және құрылыс жұмыстары түрі нәтижесінің нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы құжаттардың талаптарынан ауытқу себептерін белгілеу;</p> <p>3. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау үшін атқару және есеп құжаттамасын жасау ;</p> <p>4. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіруге арналған ақпаратты, құжаттарды және сапасын бақылау материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;</p> <p>5. Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрінің сапасын бақылау мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру.</p>
		<p>Білімдер:</p>

	<p>Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерінің сапасын бақылау.</p>	<p>1. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары;</p> <p>2. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіру кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары;</p> <p>3. Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрінің сапасын жедел бақылау схемалары;</p> <p>4. Нормативтік құқықтық актілердің, орындалатын технологиялық операциялардың құрамы мен реттілігіне, технологиялық операциялардың сапасына және құрылыс жұмыстарының түрінің нәтижелерінің сапасына құжаттардың талаптары;</p> <p>5. Күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін, құрылыс жұмыстарының басқа түрлері аяқталғаннан кейін орындалуын бақылау жүзеге асырылмайтын құрылыс жұмыстарының түрлері;</p> <p>6. Құрылыстағы өндірістік коммуникацияның әдістері мен құралдары.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>7</p> <p>8</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Учаске бастығы</p> <p>Құрылыс бастығы (басшысы)</p>
<p>16. Кәсіптің карточкасы "Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2142-2</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2142-2-002</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>6</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>		
<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары</p>	<p>"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты</p>	

бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау инженері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Үш жыл және одан жоғары жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-1-004 Инженер-құрылысшы 2142-2-004 Ғимараттар бойынша инженер-құрылысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс түрлерінің өндірісін ұйымдастыру, ғимараттарды салу бойынша жұмыстың жеке кезеңдері, күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру. 2. Құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру. 3. Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруге дайындық.	Машықтар: 1. Құрылыс жұмыстарының түрін орындау үшін қажетті көлемде ғимараттарды салуға арналған техникалық құжаттаманы талдау; 2. Орындау тәртібін сақтау және ғимараттарды салуға дайындық жұмыстарының көлемін есептеңіз; 3. Құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаскеде дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу; 4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде жұмысшыларды зиянды және қауіпті факторлардан қорғаудың ұжымдық және жеке құралдарының болуын және өнімділік сипаттамаларын тексеру; 5. Қауіпті құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру; 6. Ғимараттарды салу бойынша құрылыс жұмыстарының түріне учаскені дайындау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы ресімдеу; 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша мәліметтерді,	

	<p>құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;</p> <p>8. Ғимараттарды салуға дайындық бойынша өндірістік байланыстарды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар құрылыс жұмыстарының түрін өндіруді ұйымдастыру мен технологиялық процесіне, оның ішінде күрделі құрылыс объектілерін бұзу жұмыстарына арналған құжаттар; 2. Құрылыс алаңындағы дайындық жұмыстарының құрамы мен реттілігіне нормативтік құқықтық актілердің талаптары; 3. Ғимараттарды салу бойынша жұмыс түрі бойынша өндірістік учаскеде дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерін жедел басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттарды салу бойынша өндірістік тапсырмалардың реттілігін анықтау және көлемін есептеу; 2. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірістік аймағындағы бригадалар, звенолар және жекелеген жұмысшылар арасында олардың ғимараттарды салудағы мамандануы мен біліктілігін ескере отырып, өндірістік тапсырмаларды бөлу; 3. Ғимараттарды салудың операциялық жоспарларын әзірлеу және түзету; 4. Тапсырмаларды орындаудың ағымдағы көрсеткіштерін талдау және олардың ғимараттарды салу бойынша операциялық жоспарларға сәйкестігін бағалау; 5. Ғимараттарды салуда қолданылатын материалдық-техникалық ресурстарға қажеттілікті есептеу; 6. Ғимараттарды салуда пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстарды бөлу кестесін жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары; 2. Құрылыс жұмыстары түрінің жұмысшыларға және қоршаған ортаға әсерінің зиянды және қауіпті факторлары, оларды азайту және болдырмау әдістері мен құралдары; 3. Еңбек жағдайларын арнайы бағалауды жүргізу және құжаттау тәртібіне, сондай-ақ қауіптілігі

Еңбек функциясы 1:
Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру.

жоғары құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беруге, құрамға және еңбек жағдайын арнайы бағалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік құжаттардың талаптары құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісін дайындау бойынша атқарушылық және есептік құжаттаманы ресімдеу;

4. Құрылыстағы өндірістік байланыстың әдістері мен құралдары және құрылыс жұмыстарының түрін өндіруді жедел жоспарлау, сондай-ақ құрылыс жұмыстарының түрін өндірудің еңбек сыйымдылығы, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігі;

5. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын негізгі құрылыс материалдары мен конструкцияларының, жабдықтар мен аспаптардың, ғимараттарды салу бойынша жұмыс түрін өндіруде қолданылатын құрылыс машиналарының, механизмдердің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;

6. Ғимараттарды салу кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар;

2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру кезіндегі өндірістік тапсырмалардың көлемін есептеу әдістері мен құралдары, құрылыс жұмыстарының түрін өндіруді жедел жоспарлау және құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде пайдаланылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті;

3. Құрылыс жұмыстары түрінің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары;

4. Ғимараттарды салуда қолданылатын негізгі құрылыс материалдары мен конструкцияларының, негізгі құрылыс жабдықтары мен құралдарының, құрылыс машиналарының, механизмдердің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;

5. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын бұзған жағдайда

<p>Дағды 3: Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіру сапасын бақылау.</p>	<p>қолданылатын әкімшілік және қылмыстық жауаптылық шаралары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар; 2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары; 3. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіру кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары; 4. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісінің сапасын және орындалатын технологиялық операциялардың құрамын, реттілігін, технологиялық операциялардың орындалу сапасын және құрылыс жұмыстары түрін өндіру нәтижелерінің сапасын жедел бақылау схемалары; 5. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісінің сапасын бақылау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы құру және ресімдеу жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары; 6. Құрылыстағы өндірістік коммуникацияның әдістері мен құралдары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі құрылыс объектісін, күрделі құрылыс объектісін бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасында (бар болса) ұсынылған жобалық, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттамада қажетті келісімдердің болуын, техникалық ақпараттың толықтығы мен жеткіліктілігін тексеру) құрылыс кезеңін орындау үшін қажетті көлемде; 2. Орындау тәртібін анықтау және құрылыс кезеңінің учаскесіндегі дайындық жұмыстарының көлемін есептеңіз; 3. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік алаңдағы дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу және түзету; 4. Құрылыс кезеңінің учаскесінде геодезиялық жұмыстарды орындау түрлері мен тәртібін анықтау,

<p>Дағды 1: Кұрылыс жұмыстарының жекелеген кезеңдерін өндіріске дайындау және өндірісті басқару.</p>	<p>5. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіру аймақтарын, құрылыс жұмыстары кезеңінде зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсерінен болатын жұмыс орындарын анықтау, 6. Құрылыс кезеңінде жұмысшыларды зиянды және қауіпті өндірістік факторлардан қорғаудың ұжымдық және жеке құралдарының қажетті тізбесін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар, күрделі құрылыс нысанын салуға арналған жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың құрамы мен мазмұнына қойылатын талаптар; 2. Күрделі құрылыс нысанын бұзу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру жобасының құрамы мен мазмұнына нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары; 3. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының, құрылыс мердігерлік шарты тараптарының құрылыс мердігерлік шартын ұйымдастыру кезіндегі міндеттемелері бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары қосалқы мердігер құрылыс ұйымдарымен шарттық қатынастарды жүзеге асыру тәртібі; 4. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік учаскені электрмен, сумен, жылумен, бумен қамтамасыз ету үшін уақытша инженерлік коммуникацияларды (желілерді) инженерлік-техникалық қамтамасыз етудің сыртқы желілеріне қосуға арналған нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі жөніндегі құжаттардың талаптары; 5. Құрылыс сатысындағы өндірістік алаңдағы дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары, құрылыс өндірісінің жұмысшыларға және қоршаған ортаға әсерінің зиянды және қауіпті факторлары, оларды азайту және алдын алу әдістері; 6. Құрылыс кезеңіндегі учаскелер мен жұмыс орындарына қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p>

Еңбек функциясы 2:
Құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру.

Дағды 2:
Өндіріс пен құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдерін құрылысты бақылау құрылыс жұмыстарының аяқталған жекелеген кезеңдерін тапсыру/ қабылдау.

1. Құрылыс кезеңінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтау үшін құжаттаманы дайындау;
2. Құрылыс кезеңіне қажетті рұқсаттардың тізбесін анықтау, оларды алу үшін растаушы құжаттарды ресімдеу;
3. Құрылыс кезеңінде қауіптілігі жоғары құрылыс жұмыстарының тізімін жасау;
4. Құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік учаскесі бойынша геодезиялық-құрылыстық құжаттаманың толықтығы мен ресімделу сапасын тексеру;
5. Өндіріс алаңын құрылыс кезеңіне дайындау үшін атқарушылық және есептік құжаттаманы ресімдеу;
6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген құрылыс кезеңін дайындау бойынша мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;
7. Құрылыс кезеңіне дайындық мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру;
8. Өндірістік байланысты жүзеге асыру, құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңіне дайындық бойынша техникалық кенестерді ұйымдастыру және өткізу;
9. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының, жобалау және жұмыс құжаттамасының талаптарына сәйкестігін бақылау;
10. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау және сақтау шарттары мен тәртібінің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының және ұйымдастырушылық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау. және технологиялық құжаттама;
11. Құрылыс кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиялық процестері мен нәтижелерінің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарына сәйкестігін бақылау. құжаттама;
12. Құрылыс кезеңінде орындалған жасырын құрылыс жұмыстарының нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы

техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының және ұйымдастырушылық-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкестігін бақылау;

13. Құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру-қабылдау актісін ресімдей отырып, құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде құрылысты бақылаудың атқарушылық және есептік құжаттамасын жасау.

Білімдер:

1. Еңбек жағдайларын арнайы бағалауды жүргізу және құжаттау тәртібіне, сондай-ақ өндіріс кезеңіне қажетті рұқсаттарды алудың және берудің негіздеріне, тәртібіне арналған еңбек жағдайларын арнайы бағалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік құжаттардың талаптары құрылыс жұмыстары;

2. Жіберу үшін қауіпті құрылыс жұмыстарына рұқсат беруді растайтын құжаттардың болуы қажет құрылыс жұмыстарының және (немесе) кәсіптің түрлері;

3. Құрылыс кезеңіндегі қауіптілігі жоғары құрылыс жұмыстарының түрлері, оларға рұқсат беру үшін рұқсат беру қажет;

4. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңіне қажетті рұқсаттарды алу үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары;

5. Құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік учаскесінің геодезиялық-атқарушы, есептік құжаттамасының құрамы мен ресімдеуі үшін нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі жөніндегі құжаттардың талаптары құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірісін дайындау;

6. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар;

7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);

8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну пішімдері (бар болса);

9. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс жобасы қажетті рұқсаттардың болуын, ұсынылған жобалық, жұмыс және

ұйымдастыру-технологиялық құжаттамалардағы техникалық ақпарат көлемінің толықтығы мен жеткіліктілігін және құрылысқа арналған жобалық жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттамадағы мәліметтерді ұсынудың толықтығын тексеру.

2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңындағы дайындық жұмыстарының орындалу тәртібін және көлемін есептеу.

3. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңында дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу және түзету.

4. Күрделі құрылыс объектісін салуға қажетті рұқсаттардың тізбесін анықтау, оларды алу үшін растаушы құжаттаманы және күрделі құрылыс объектісін салу кезіндегі қауіптілігі жоғары құрылыс жұмыстарының тізбесін жасау.

5. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне енгізілген (болған жағдайда) күрделі құрылыс объектісінің құрылысын дайындауға арналған ақпаратты, құжаттарды және материалдарды талдау, оларды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, графикалық және кестелік түрде көрсету.

6. Күрделі құрылыс объектісін салу бойынша өндірістік учаскелер мен қосалқы мердігер құрылыс ұйымдары арасында өндірістік тапсырмаларды бөлу

7. Күрделі құрылыс объектісін салудың күнтізбелік және операциялық жоспарларын әзірлеу және түзету

8. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстардың көлеміне (санына) құжаттамалық, көрнекі және аспаптық бақылау жүргізу.

9. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарына сәйкестігіне құжаттаманы және күрделі құрылыс объектісін салуға атқарушылық-есептік құжаттаманы ресімдеу.

10. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысты басқару мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру.

11. Құрылыс ұйымында өндірістік байланысты жүзеге асыру, күрделі құрылыс объектісінің құрылысын басқару мәселелері бойынша техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу.

Білімдер:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар, соның ішінде, объектіні бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасының құрамы мен мазмұнына, құрылыс мердігерлік шартын

Дағды 1:

Құрылысқа дайындық және күрделі құрылыс объектілерін салуды басқару.

ұйымдастыруға, күрделі құрылыс объектісін салуды ұйымдастыруға, жекелеген кезеңдерін, түрлерін өндірудің технологиялық процестеріне күрделі құрылыс объектісін салу кезінде орындалатын құрылыс жұмыстарының кешендері, оның ішінде күрделі құрылыс объектісін бұзу жөніндегі жұмыстарына арналған құжаттар.

2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңындағы дайындық жұмыстарын жоспарлау әдістері мен құралдары және құрылыс өндірісінің жұмысшылар мен қоршаған ортаға әсерінің зиянды/қауіпті факторлары, оларды азайту және алдын алу әдістері.

3. Күрделі құрылыс объектісін салуға қажетті рұқсаттарды алу және ресімдеу негіздеріне, тәртібіне қатысты нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі жөніндегі құжаттардың талаптары.

4. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңына геодезиялық құжаттаманы құру және ресімдеу үшін нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі жөніндегі құжаттардың талаптары.

5. Күрделі құрылыс нысанының құрылысын дайындау бойынша атқарушылық және есептік құжаттаманы құру және ресімдеу үшін нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі жөніндегі құжаттардың талаптары.

6. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар.

7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса).

8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну пішімдері (бар болса).

9. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

1. Құрылыс кезеңінде құрылысты бақылауды жүзеге асырудың технологиялық мүмкіндіктерін талдау, оның ішінде тапсырыс беруші ұйымның және (немесе) ол тартатын мамандандырылған ұйымның қатысуымен шарт негізінде құрылыс бақылауын жүзеге асыру.

2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысына құрылысты бақылау жоспарларын әзірлеу және түзету.

3. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарының,

Еңбек функциясы 3:
Күрделі құрылыс объектілерінің

бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының, жобалау және жұмыс құжаттамаларының талаптарына сәйкестігін бақылау.

4. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау және сақтау тәртібі мен шарттарының нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарына сәйкестігін бақылауды жүзеге асырады . қала құрылысы қызметінің саласы және ұйымдық-технологиялық құжаттама.

5. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиялық процестері мен өндірістік нәтижелерінің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі, жобалау, жобалау, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкестігін бақылау, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттама.

6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне енгізілген (болған жағдайда) күрделі құрылыс объектісінің құрылысын бақылау мәліметтерін, құжаттарын және материалдарын электрондық құжаттар нысанында ұсыну, оларды графикалық және кестелік нысанда көрсету.

7 Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялауды және құрылыс бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауды әзірлеушіге немесе техникалық тапсырыс берушіге қабылдау үшін құрылыс және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы жасау және толтыру., күрделі құрылыс объектілерін қайта құру, күрделі жөндеу, бұзу.

8. Күрделі құрылыс жобасын тапсыру және қабылдау актісін жасау.

9. Құрылыс ұйымында өндірістік байланысты жүзеге асыруға, күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялауды және құрылыс бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауды тапсыру және қабылдау мәселелері бойынша техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу, күрделі құрылыс объектілерін қайта құру, күрделі жөндеу, бұзу немесе аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау.

Дағды 2:

Құрылысты бақылау және күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, күрделі

құрылыс объектілерін бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау.

Білімдер:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі және күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар.
2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысына құрылыс бақылауын ұйымдастыру және жүргізу әдістері мен құралдары.
3. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына, күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары. күрделі құрылыс объектісін салу кезінде жүргізілетін құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиясы мен нәтижелері.
4. Құрылыс жұмыстарының түрлері мен кешендерінің өндірісіндегі жедел сапаны бақылау схемалары және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық. құжаттардың талаптарынан күрделі құрылыс объектісін салудың технологиялық процестері мен нәтижелерінің ауытқуларын жою әдістері мен құралдары, конструкторлық, жұмыстық және ұйымдастырушылық-технологиялық құжаттама.
5. Күрделі құрылыс объектісінің энергия тиімділігіне және оны пайдаланылатын энергия ресурстарын есепке алу аспаптарымен жабдықтауға нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары.
6. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысын бақылауға арналған құрылыстық құжаттаманы, оның ішінде жасырын жұмыстарды тексеру актісін, күрделі құрылыстарды тексеру актісін, инженерлік қамтамасыз ету учаскелерін іздестіру актілерін жасау және ресімдеу жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің талаптары желілер.
7. Құрылыстағы атқарушылық және есеп құжаттамасын әзірлеу және жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету.
8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізудің, сақтаудың, алмасудың және берудің құралдары мен әдістері (бар болса) және күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды ұсыну форматтары (бар болса).
9. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Участке бастығы
	8	Құрылыс бастығы (басшысы)
17. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс құжаттамасын бақылау жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2142-4	
Қызмет атауының коды:	2142-4-003	
Кәсіптің атауы:	Құрылыс құжаттамасын бақылау жөніндегі инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Сапаны бақылау бөлімінің бастығы.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-2-001 Өндірісті ұйымдастыру жөніндегі инженер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күрделі құрылыс жобаларын іске асыру, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту, күрделі жөндеу және бұзу жөніндегі іс-шаралар.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектісінің бөліктерін, құрылыс кезендерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдау.

	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау кезеңдерін әзірлеушіге немесе техникалық тапсырыс берушіге қабылдау үшін салынған және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттамалар кешенін дайындауды ұйымдастыру және бақылау, және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу.</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялауды және құрылыс бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауды әзірлеушіге немесе техникалық тапсырыс берушіге қабылдау үшін құрылыс және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы жасау және толтыру, күрделі құрылыс объектілерін қайта құру, күрделі жөндеу, бұзу.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар. 2. Күрделі құрылысты тапсыруға және қабылдауға атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттамалар кешенін құру және ресімдеу үшін нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары жобалары, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктері, құрылыс кезеңдері, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту құрылыс және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
	<p>Дағды 2: Күрделі құрылыс объектілері, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктері, құрылыс кезеңдері, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялау және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша жүргізілген жұмыстар туралы ақпаратты, құжаттар мен материалдарды қалыптастыруды ұйымдастыру және</p>	<p>Машықтар: 1. Ақпараттық үлгіге енгізілген күрделі құрылыс объектілері, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктері, құрылыстың кезеңдері, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялау және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша орындалған жұмыстар туралы ақпаратты, құжаттар мен материалдарды қалыптастыру. күрделі құрылыс жобасы (егер бар болса), электрондық құжаттар түрінде оларды графикалық және кестелік түрде көрсету, оның ішінде үш өлшемді модель түрінде құрастырылған құжаттаманың графикалық бөлігін ұсыну. 2. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау кезінде салынған және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы дайындау және толтыру.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар.</p>

Еңбек функциясы 1:
 Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектісінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдау.

<p>бақылау әзірлеушіге немесе техникалық тапсырыс берушіге беру үшін күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлестіру.</p>	<p>2. Аяқталмаған күрделі құрылыс нысанын консервациялау туралы шешім қабылдаудың негіздері мен тәртібіне нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптары.</p> <p>3. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау жөніндегі атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттаманы құру және ресімдеу үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Күрделі құрылыс объектісін пайдалану үшін келесі актілерге қол қою: - күрделі құрылыс жобасын қабылдау, актіге қол қою, - салынып жатқан немесе қайта жаңартылатын күрделі құрылыс объектісінің техникалық регламенттер талаптарына сәйкестігін растау; - салынып жатқан немесе қайта жаңартылатын күрделі құрылыс объектісі параметрлерінің жобалық құжаттамаға, оның ішінде энергия тиімділігіне қойылатын талаптарға сәйкестігін растау.</p>	<p>Машықтар: 1. Жұмыс барысында анықталған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың, күрделі құрылыс объектісін бұзу жобасына қойылатын талаптардан ауытқуларды талдау. күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялауды және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, күрделі құрылыс объектілерін бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауды тапсыру және қабылдау, жедел іс-шаралар құрамын айқындау оларды жою.</p> <p>2. Күрделі құрылыс жобасын тапсыру және қабылдау актісін жасау.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар. 2. Аяқталмаған күрделі құрылыс нысанын консервациялау туралы шешім қабылдаудың негіздері мен тәртібіне нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптары. 3. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау жөніндегі атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттаманы құру және ресімдеу үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>

	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, күрделі құрылыс объектілерін бұзу немесе консервациялау бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау мәселелері бойынша/ аяқталмаған күрделі құрылыс жобасы бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру;</p> <p>2. Құрылыс ұйымында өндірістік байланысты жүзеге асыру, күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдау бойынша техникалық кенестерді ұйымдастыру және өткізу. күрделі құрылыс объектілерін жөндеу, бұзу немесе аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар.</p> <p>2. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса).</p> <p>3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).</p> <p>4. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.</p>	
	<p>Дағды 4:</p> <p>Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау үшін салынған және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттамалар кешенін дайындауды ұйымдастыру және бақылау.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Жүйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Участке бастығы
	8	Құрылыс бастығы (басшысы)
18. Кәсіптің карточкасы инженер":	"Құрылыстар мен құрылымдарды мемлекеттік техникалық зерттеу жөніндегі инженер":	
Топтың коды:	2142-4	

Қызмет атауының коды:	2142-4-001		
Кәсіптің атауы:	Құрылыстар мен құрылымдарды мемлекеттік техникалық зерттеу жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Ғимараттар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі инженер.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-4-004 Құрылысты қадағалау жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағымдағы техникалық жағдайды анықтауға және ғимараттар мен құрылыстарды қауіпсіз пайдалану бойынша ұсыныстар әзірлеуге бағытталған шаралар кешені.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ағымдағы техникалық жағдайды анықтау және ғимараттар мен құрылыстарды қауіпсіз пайдалану бойынша ұсыныстар әзірлеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бұзылу қаупін тудыратын сыни (көтергіш) элементтер мен қосылыстардың ақаулары мен зақымдалуын, қолданылатын құрылыс материалдарының сапа көрсеткіштеріне сәйкес келмеуін анықтау. 2. Өрттердің және табиғи апаттардың зардаптарын жою (қажет болған жағдайда). 3. Пайдаланудағы үй-жайларды немесе ғимаратты жаңғырту, реконструкциялау, қайта жабдықтау, нысаналы мақсатын өзгерту қағидаттары. 4. Өлшеу сызбаларын әзірлей отырып, учаскеде өлшеу жұмыстарын орындау. 5. Бұзылу қаупін тудыратын сыни (көтергіш) элементтер мен қосылыстардағы ақаулар мен 	

	<p>Дағды 1: Ғимараттар мен құрылыстардың, жеке құрылыс конструкцияларының техникалық жағдайын тексеру.</p>	<p>бұзылуларды, қолданылатын құрылыс материалдарының сапа көрсеткіштеріне сәйкес келмеуін анықтау.</p> <p>6. Анықталған ақаулар мен бұзылулардың фотосуреттері бар құрылымдарды тексеріңіз.</p> <p>7. Материалдардың нақты беріктік сипаттамаларын анықтау үшін құрылыс конструкцияларының зертханалық сынақтарын жүргізу.</p> <p>8. Бұзбайтын әдіспен зертханалық зерттеулер жүргізу мүмкін болмаған жағдайда құрылымдарды ашу.</p> <p>9. Топырақтың физикалық-механикалық қасиеттерін анықтау үшін учаскеде инженерлік-геологиялық іздестіру жұмыстарын жүргізу.</p> <p>10. Нормативтік талаптардан нақты ауытқуларды анықтау үшін құрылыстарға инженерлік-геодезиялық іздестіру жұмыстарын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері.</p> <p>2. Нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың қала құрылысы қызметі, нарық субъектілері арасындағы шарттық қатынастар мен мәмілелер, орындалатын еңбек функциялары шеңберінде ғимараттар мен құрылыстарды тексеру жөніндегі талаптары.</p> <p>3. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, реконструкциялауға, күрделі жөндеуге, бұзуға инженерлік іздестіру және жобалау құжаттамасы саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және әкімшілік құжаттардың талаптары.</p> <p>4. Ғимараттарды техникалық тексеру кезінде орындалатын жұмыс кезеңдерінің негіздері.</p> <p>5. Темірбетон, металл конструкциялар, ағаш, тас конструкциялар секцияларының құрылыс жұмыстарының технологиялары және жобалау принциптері.</p> <p>6. Өлшеу құралдарын пайдаланудың құжатталған процедуралары, ережелері, ережелері.</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Ағымдағы техникалық жағдайды анықтау және ғимараттар мен құрылыстарды қауіпсіз пайдалану бойынша ұсыныстар әзірлеу.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғимараттар мен құрылыстардың қалыпты қызмет ету мерзімін анықтау.</p> <p>2. Жөндеудің немесе қайта құрудың экономикалық орындылығын анықтау.</p> <p>3. Нормаланған табиғи климаттық әсерлерді (кар, жел әсерлері) анықтау.</p>

<p>Дағды 2: Ақаулар мен зақымдануларды ескере отырып, құрылыс конструкцияларының салыстырып тексеру есептеулерін орындау.</p>	<p>4. Ғимараттар мен құрылыстарды техникалық пайдалану кезінде (тұрақты) ғимараттарды техникалық байқаудан өткізу мерзімдерін тексеру. 5. Мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылау және қадағалау органдарының нұсқауларын орындау. 6. Ғимараттар мен құрылыстардың құрылымдық жобасындағы, өндіріс технологиясының өзгеруімен байланысты бекітілген жобалық шешімдердегі өзгерістерді зерттеу. 7. Жүк көтергіш құрылымдардың жұмысын болжау үшін автоматтандырылған бағдарламалық жүйелерде ғимараттың немесе құрылыстың тексеру есептеулерін орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері. 2. Ғимараттарды техникалық тексеру кезінде орындалатын жұмыс кезеңдерінің негіздері. 3. Темірбетон, металл конструкциялар, ағаш, тас конструкциялар секцияларының құрылыс жұмыстарының технологиялары және жобалау принциптері. 4. Өлшеу құралдарын пайдаланудың құжатталған процедуралары, ережелері, ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Ұсыныстармен және техникалық шешімдермен сауалнама нәтижелері бойынша қорытындылар жасау және сауалнама нәтижелері бойынша техникалық есептер мен сынақ хаттамаларын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бұрын алынған барлық мәліметтерді талдау және ғимаратты немесе құрылысты одан әрі қауіпсіз пайдалану үшін қорытындылар мен ұсыныстармен қорытынды жасау. 2. Сауалнамаларды, сауалнама түрлерін жүргізу; 3. Нормативтік құжаттарды, сызбаларды оқу және олармен жұмыс істеу. 4. AutoCAD, SCAD және тағы басқа программалармен жұмыс істеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Темірбетон, металл конструкциялар, ағаш, тас конструкциялар секцияларының құрылыс жұмыстарының технологиялары және жобалау принциптері; 2. Өлшеу құралдарын пайдаланудың құжатталған процедуралары, ережелері, ережелері; 3. Жұмыстың құны мен мерзімін көрсете отырып, техникалық шарттарды жасау және шарттарды жасау негіздері; 4. Объектінің техникалық жай-күйі туралы қорытындыларымен және оны одан әрі қауіпсіз пайдалану жөніндегі ұсыныстармен қорытынды жасауға қойылатын талаптар.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Парасаттылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Участке бастығы
	8	Құрылыс бастығы (басшысы)
19. Кәсіптің карточкасы "Құрылымдар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2142-4	
Қызмет атауының коды:	2142-4-002	
Кәсіптің атауы:	Құрылымдар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылымдар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі инженер.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бес жыл	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-2-001 Өндірісті ұйымдастыру инженерлері	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жай-күйі туралы құжаттаманы әзірлеу және түгендеу бойынша кешенді жұмыс.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жағдайы туралы құжаттаманы әзірлеу.
	Қосымша еңбек функциялары:	

<p>Дағды 1: Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жағдайы туралы құжаттаманы ұйымдастыру, дайындау және әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мемлекеттік қадағалауға жататын өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жай-күйін көрсететін құжаттаманы әзірлеу. 2. Ғимараттар мен құрылыстардың болуын, орналасуын, құрамын, техникалық жай-күйін нақты өзгертуге байланысты құжаттамаға түзетулер енгізуді жүйелі бақылауды жүзеге асыру. 3. Мемлекеттік есепке алу, салық салу, мемлекеттік баждарды алу және басқа да мемлекеттік мақсаттар үшін ғимараттар мен құрылыстардың құнын бағалау. 4. Жаңадан пайдалануға берілген ғимараттар мен құрылыстарды қабылдауға, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың техникалық жай-күйіне байланысты авариялар мен жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеруге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жай-күйіне мемлекеттік қадағалауды қамтамасыз ететін заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілер. 2. Жылжымайтын мүлікті және онымен жасалатын мәмілелерді есепке алу, техникалық түгендеу және тіркеу бойынша әдістемелік және нұсқаулық материалдар. 3. Жылжымайтын мүлікке салық салу және сақтандыру тәртібі. 4. Құрылыс жұмыстарын ұйымдастыру және технологиясы. 5. Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану ережелері. 6. Жер учаскелеріне, ғимараттар мен құрылыстарға аспаптық зерттеу жүргізудің әдістері мен ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Өндірістік және азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен техникалық жағдайы туралы құжаттаманы әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттар мен құрылыстарды тексеру, техникалық сараптау, оларды геодезиялық-өлшеу аспаптарын пайдалана отырып, жоспарлы түсіру және сызықтық өлшемдерді жүргізу, олардың нәтижелері бойынша графикалық және түсіндірме материалдар дайындау. 2. Дала жұмысының журналдарын жүргізу. 3. Ғимараттар мен құрылыстардың техникалық жай-күйі мен құнын бағалау туралы есептерді құрастыру. 4. Ғимараттар мен құрылыстардың есебін жүргізу.

	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстарды түсіру, техникалық байқау, оларды геодезиялық-өлшеу аспаптарын пайдалана отырып жоспарлы түсіру және сызықтық өлшемдерді жүргізу, олардың нәтижелері бойынша графикалық және түсіндірме материалдарын дайындау</p>	<p>5. Бухгалтерлік есеп объектілерінің тізілімдерін жүргізу, сондай-ақ белгіленген статистикалық есептілікті құрастыру. 6. Бухгалтерлік есеп объектілері үшін инвентарлық файлдарды құру. 7. Техникалық төлқұжаттарды ресімдеу және оларды мұрағатта сақтауға дайындау. 8. Ғимараттар мен құрылыстардың техникалық төлқұжаттарынан, экспликациялары мен тізілімдерінен үзінді көшірмелер беру. 9. Заңды және жеке тұлғаларға ғимараттар мен құрылыстарды техникалық түгендеу және есепке алу, мәмілелерді тіркеу, ғимараттар мен құрылыстар иелерінің құқықтары мен міндеттері бойынша консультациялар беру.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы құрылыс нормалары мен практикалық кодекстері. 2. Белгіленген құжаттаманы әзірлеу, жүргізу және сақтау тәртібі. 3. Техникалық құжаттаманы дайындау және ресімдеу бойынша қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, регламенттер мен нұсқаулықтар. 4. Ғимараттар мен құрылыстардың құнын анықтау әдістері. 5. Жылжымайтын мүлікке мәмілелерді және құқықтарды тіркеу тәртібі. 6. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықтың ағымдағы тарифтері. 7. Еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері. 8. Еңбекті қорғау бойынша ережелер мен нормалар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
20. Кәсіптің карточкасы жөніндегі инженер":	"Ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу және пайдалануды ұйымдастыру	
Топтың коды:	2142-9	

Қызмет атауының коды:	2142-9-004		
Кәсіптің атауы:	Ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу және пайдалануды ұйымдастыру жөніндегі инженер.		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жөндеу жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-2-001 Өндірісті ұйымдастыру жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Азаматтық ғимараттардың құрылымдық элементтерінің, инженерлік жүйелерінің және іргелес аумақтарының қауіпсіздігі мен қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көппәтерлі үйлерді күрделі жөндеуге дайындау және жүргізу 2. Көппәтерлі үйдің тұрғын үй-жайларындағы жөндеу жұмыстары кезінде ортақ мүліктің жай-күйін бақылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру шараларын ескере отырып, көппәтерлі тұрғын үй үй-жайлары иелерінің жалпы жиналысының бекітуіне күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу қажеттілігін негіздеу; 2. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру шараларын ескере отырып, көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті күрделі жөндеу жұмыстарын жобалауға техникалық шарттарды дайындау 3. Көппәтерлі тұрғын үйді басқаруға байланысты техникалық және өзге де құжаттаманы қабылдауды, беруді және сақтауды ұйымдастыру үшін әдістемелік құжаттардың талаптарын пайдалану	

Еңбек функциясы 1:
Көппәтерлі үйлерді күрделі жөндеуге дайындау және жүргізу

<p>Дағды 1: Көппәтерлі тұрғын үйді техникалық тексеру немесе оның жекелеген элементтерінің жай-күйін диагностикалау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>4. Техникалық байқау кезінде күрделі жөндеу жұмыстарының сипаты мен көлемін анықтау үшін өлшемдерді (ашуларды) жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті салуды және күрделі жөндеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметті реттейтін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік-техникалық құжаттар; 2. Көппәтерлі тұрғын үйдің құрылыс конструкциялары мен инженерлік жабдықтар жүйелерін тексеру ережелері. 3. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру шараларын ескере отырып, көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті күрделі жөндеу жұмыстарын жобалауға техникалық шарттарды жасау; 4. Көппәтерлі тұрғын үйді басқаруға қатысты техникалық және басқа құжаттаманы қабылдауды, беруді және сақтауды ұйымдастыру бойынша әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар; 5. Техникалық байқау процесінде өлшеу (ашу)/өлшеу және зерттеу жұмыстарының негіздері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Көппәтерлі тұрғын үйді күрделі жөндеу шеңберінде энергия тиімділігі мен энергияны үнемдеуге бағытталған іс-шаралар тізбесін дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұтастай көп пәтерлі үйдің және оның жеке элементтерінің жұмысына әсер ететін факторларды бағалау. 2. Күрделі жөндеу жұмыстары шеңберінде көппәтерлі тұрғын үйлердің энергия үнемдеуіне және энергия тиімділігін арттыруға бағытталған іс-шаралар тізбесін жасау. 3. Ғимараттың физикалық тозуын және техникалық жағдайын бағалау 4. Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүліктің жай-күйін тексеру актілерін жасау. 5. Ақаулар туралы есептерді дайындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті салуды және күрделі жөндеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметті реттейтін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Энергия үнемдеудегі және көппәтерлі тұрғын үйлердің энергия тиімділігін арттырудағы заманауи технологиялар. 3. Көп пәтерлі тұрғын үйлерді көзбен және аспаптық тексеру әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

Енбек функциясы 2:
Көппәтерлі үйдің тұрғын үй-жайларындағы жөндеу жұмыстары кезінде ортақ мүліктің жай-күйін бақылау.

Дағды 1:
Көппәтерлі тұрғын үйлердің меншік иелерімен күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу бойынша ұсыныстарды келісу және көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті күрделі жөндеуге жобалық құжаттаманы дайындау және бекіту.

Дағдыны тану мүмкіндігі : -

Дағды 2:
Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті күрделі жөндеуге жобалық құжаттаманы ресурстармен қамтамасыз ету ұйымдарымен және мүдделі ұйымдармен келісу Жобалық құжаттаманы келісу үшін құжаттарды дайындау, күрделі жөндеудің сметалық құнының дұрыстығын сараптау және тексеру.

Дағдыны тану мүмкіндігі : -

Машықтар:

1. Көп пәтерлі тұрғын үйді күрделі жөндеуге техникалық шарттар жобасын жасау.
2. Көппәтерлі тұрғын үйді басқаруға қатысты техникалық және басқа құжаттамаларды есепке алу және сақтау үшін заманауи технологияларды пайдалану.
3. Инженерлік жабдықтың құрылымдық элементтері мен жүйелерін визуалды тексеру, ортақ мүліктің бүліну белгілерін анықтау және олардың сандық бағалау әдістемелерін қолдану.
4. Ортақ меншіктегі инженерлік жабдықтардың құрылымдық элементтері мен жүйелерінің техникалық жағдайын бақылаудың аспаптық әдістерін қолдану.

Білімдер:

1. Көп пәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті салуды және күрделі жөндеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметті реттейтін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік-техникалық құжаттар.
2. Психология негіздері және жанжалдарды басқару.
3. Құжат айналымының негіздері.
4. Көппәтерлі үйлерді техникалық пайдалану ережелері мен ережелері.

Машықтар:

1. Көп пәтерлі үйдегі ортақ мүліктің жасырын ақауларын анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану.
2. Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті тексеруді және күрделі жөндеуді ұйымдастыру үшін құжаттаманы дайындау.
3. Интернеттің ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалана отырып, бағдарламалық қамтамасыз етуді және заманауи ақпараттық технологияларды қолдану.

Білімдер:

1. Көппәтерлі тұрғын үйдегі ортақ мүлікті салуды және күрделі жөндеуді ұйымдастыру жөніндегі қызметті реттейтін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік-техникалық құжаттар.
2. Арнайы бағдарламалық қосымшалар, соның ішінде интернеттегі байланыстар, заманауи ақпараттық технологиялар.

Дербестік және жауапкершілік
Күйзеліске тұрақтылық

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
22. Кәсіптің карточкасы	"Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2142-9		
Қызмет атауының коды:	2142-9-007		
Кәсіптің атауы:	Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жөндеу жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Үш жылдан бастап ғимараттарды пайдалану жөніндегі инженер ретінде жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-2-002 Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстардағы жабдықты пайдалану сенімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды кешенді қолдау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен құрылыстардың жабдықтарын пайдалану сенімділігін арттыруға бағытталған жабдықтарды, ғимараттарды, құрылыстарды пайдалану бойынша жұмыстарды жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Цехтардың (қызметтердің) және энергетикалық зертханалардың қызметкерлеріне жабдықтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, жылумен, газбен,	

	<p>Дағды 1: Ғимараттар мен құрылыстардың жабдықтарын пайдалану бойынша кешенді жұмыстарды ұйымдастыру, дайындау және жоспарларын құру.</p>	<p>сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалануды ұйымдастыруда техникалық көмек көрсету.</p> <p>2. Жабдықтарды профилактикалық жөндеудің жоспарлары мен кестелерін дайындауға қатысу және оларды цехтардың (учаскелердің) назарына жеткізу.</p> <p>3. Жабдықтардың, жылу, газ, сумен жабдықтау және кәріз жүйелерінің дұрыс жұмыс істеуін қадағалау, анықталған бұзушылықтарды жою бойынша шаралар қабылдау.</p> <p>4. Жабдық жұмысының сенімділігін арттыру жоспарын құруға қатысу.</p> <p>5. Жабдықтарды, қосалқы бөлшектерді алуға сұраныстарды дайындауға қатысу бөлшектер, материалдар, құралдар.</p> <p>6. Техникалық пайдалануға бөлінген қаражатты бөлу цехтар арасындағы жабдық қорлары мен материалдық ресурстар (учаскелер), олардың дұрыс және үнемді пайдаланылуын бақылау.</p> <p>7. Өндірістік пайдалану нұсқауларын әзірлеу жабдық.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілері, жабдықтарға, ғимараттарға, құрылыстарға, жылу, газ, сумен жабдықтау және канализация (осы лауазымға қажетті көлемде);</p> <p>2. Ұйымның техникалық даму перспективалары; қызмет көрсетілетін жабдыққа жоспарлы профилактикалық қызмет көрсету жүйесі;</p> <p>3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың, құрылғылардың және құрылымдардың техникалық сипаттамалары, конструкциялық ерекшеліктері, тағайындалуы және жұмыс режимдері; төтенше және жедел циркулярлар;</p> <p>4. Жабдықтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, жылу, газ, сумен жабдықтау және су бұру жүйелеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша отандық және шетелдік тәжірибе.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Ғимараттар мен құрылыстардың жабдықтарын пайдалану сенімділігін арттыруға бағытталған жабдықтарды, ғимараттарды, құрылыстарды пайдалану бойынша жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Персоналдың өндірістік нұсқаулықтардың талаптарын орындауын, жұмыс орнында қажетті сызбалардың (сызбалардың) болуын және оларды түзетудің уақтылылығын, сондай-ақ пайдалану-техникалық құжаттаманың толық және дұрыс жүргізілуін қадағалау.</p> <p>2. Жобалауды жетілдіруге байланысты рационализаторлық ұсыныстар мен өнертабыстарға пікір айту жабдық, оның жұмысын ұйымдастыру.</p>

	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың жабдықтарын пайдалану бойынша кешенді жұмыстардың орындалуын бақылау.</p>	<p>3. Еңбек жағдайына арнайы бағалау жүргізу және жұмыс орындарын ұтымды ету жұмыстарына қатысу.</p> <p>4. Жабдықты пайдалануды ұйымдастырудағы озық тәжірибелерді жинақтау және тарату.</p> <p>5. Апаттар мен жабдықтардың істен шығуын тергеп-тексеру жөніндегі комиссиялардың жұмысына қатысу және тергеп-тексеру нәтижелерін уақтылы ресімдеуді қамтамасыз ету.</p> <p>6. Апаттар мен жабдықтардың істен шығуы туралы есепке алуды және есептерді және басқа да техникалық құжаттамаларды ресімдеу, төтенше жағдайларды жою жоспарының орындалуын бақылау.</p> <p>7. Тиісті жабдықты жөндеу мен монтаждауды қабылдауға, ұйымның объектілерін салуға және қайта жаңартуға жобалық тапсырмаларды қарауға және бекітуге қатысу.</p> <p>8. Қоршаған ортаны ластаудың алдын алу, өнеркәсіптік шығарындылар мен сарқынды суларды тазарту және дезинфекциялау жөніндегі іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету.</p> <p>9. Персоналдың еңбекті қорғау ережелерін, жабдықтарды техникалық пайдалану ережелерін білуін тексеру, авариялық және өрт қауіпсіздігі бойынша оқытуды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Экономика, өндірісті, еңбекті және басқаруды ұйымдастыру негіздері;</p> <p>2. Еңбек заңнамасының негіздері;</p> <p>3. Қоршаған ортаны қорғау ережелері;</p> <p>4. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері;</p> <p>5. Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілері, жабдықтарға, ғимараттарға, құрылыстарға, жылумен, газбен, сумен жабдықтау және су бұру жүйелеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу мәселелері бойынша әдістемелік және нормативтік құжаттар (осы лауазымға қажетті мөлшерде);</p> <p>6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
23. Кәсіптің карточкасы "Өндірістік объектілерді пайдалану жөніндегі инженер":			
Топтың коды:	2142-9		
Қызмет атауының коды:	2142-9-008		
Кәсіптің атауы:	Өндірістік объектілерді пайдалану жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бес жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-1-004 Инженер-құрылысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндірістік объектілердің құрылымдық элементтерінің, инженерлік жүйелерінің және іргелес аумақтарының қауіпсіздігі мен қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік объектілердің үй-жайлары мен аумақтарын күтіп ұстау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру. 2. Өндіріс орындарын техникалық пайдалануды қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Санитарлық қызмет көрсету және тазалау бойынша қызметкерлердің жұмысын үйлестіру. 2. Үй-жайлар мен аумақтарды тазалаудың санитарлық жағдайын тексеру нәтижелерін құжаттау. 3. Жоспарлы кезеңге сақтау жәшіктерінің толтырылуын болжау және қатты құрылыс қалдықтарын шығаруға өтінімдер жасау.	

<p>Еңбек функциясы 1: Өндірістік объектілердің үй-жайлары мен аумақтарын күтіп ұстау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Өндірістік объектілердің тиісті санитарлық жағдайын қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру.</p>	<p>4. Өндірістік объектілердегі ғимараттардың тиісті санитарлық жағдайын қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды оңтайландыру бойынша ұсыныстар әзірлеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндіріс орындарының ғимараттарының және іргелес аумақтардың санитарлық жағдайына қойылатын талаптар. 2. Өндіріс орындары мен оның маңындағы аумақтардың тиісті санитарлық жағдайын сақтаудың заманауи технологиялары. 3. Өндіріс объектілері мен іргелес аумақтардың санитарлық жағдайын ұстау процестері мен деңгейлерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер. 4. Жабдықтар, техникалық құралдар (оның ішінде шағын көлемді механикаландыру жабдықтары), инвентарлар, шығын материалдары және жеке қорғану құралдары. 5. Өндірістік объектілердің ғимараттарын дезинфекциялауға, дезинсекциялауға және дератизациялауға қойылатын талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Өндірістік объектілердің үй-жайлары мен аумақтарын күтіп ұстау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 2: Өндіріс орындарының аумағын абаттандыру жұмыстарын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексерулер (тексерулер) негізінде абаттандыру және көгалдандыру элементтерін күтіп-ұстау және жөндеу бойынша шараларды белгілеу. 2. Жөндеу жұмыстарын жоспарлау үшін ақаулық парақтарын құрастыру. 3. Аумақты абаттандыру және көгалдандыруды жобалауға техникалық шарттарды жасау. 4. Абаттандыру және көгалдандыру элементтерін жөндеу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және технологиялық процестер шеңберінде іс-шаралардың орындалуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көріктендіру жұмыстарын жүргізуді, абаттандыру және абаттандыру элементтерінің техникалық жай-күйін бақылауды реттейтін нормативтік құқықтық актілер. 2. Балалар, спорт және мамандандырылған ойын алаңдарының жай-күйіне қойылатын қауіпсіздік және санитарлық талаптар. 3. Шағын архитектуралық пішіндердің, жол төсемдерінің, жарықтандыру элементтерінің, жасыл алаңдардың және оларды жою технологияларының ақаулары. 4. Шағын архитектуралық пішіндерді, жол төсемдерін, жарықтандыру элементтерін жөндеу жұмыстарын жүргізу технологиялары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
Еңбек функциясы 2: Өндіріс орындарын техникалық пайдалануды қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1: Өндірістік объектілер ғимараттарының инженерлік жүйелері мен құрылымдық элементтерін техникалық пайдалануды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар: 1. Ғимараттардың инженерлік жабдықтарының элементтері мен жүйелерін құрылымдық бақылаудың техникалық жағдайының аспаптық әдістерін қолдану. 2. Ғимараттардағы жасырын ақауларды анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану. 3. Ғимараттардың ақаулары мен ақауларын жою үшін сипатын, көлемін, жөндеу технологиясын, қажетті материалдар мен жабдықтарды анықтау.</p> <p>Білімдер: 1. Ғимараттардың инженерлік жабдықтарының элементтері мен жүйелерін құрылымдық бақылаудың техникалық жағдайының аспаптық әдістерін қолдану. 2. Ғимараттардағы жасырын ақауларды анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану. 3. Ғимараттардың ақаулары мен ақауларын жою үшін технологиясын, қажетті материалдар мен жабдықтарды анықтау. 4. Көрнекі және аспаптық зерттеу ідістері.</p>
Еңбек функциясы 2: Өндіріс орындарын техникалық пайдалануды қамтамасыз ету.	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p> <p>Дағды 2: Өндірістік объектілерді техникалық пайдалану және күрделі жөндеу бойынша тиімді жұмысты қамтамасыз ету .</p>	<p>Машықтар: 1. Бизнес-жоспарлар құру және ұйым қызметіне техникалық-экономикалық талдау жүргізу. 2. Қызметкерлердің лауазымдық тапсырмаларын әзірлеу және оларды орындау үшін ресурстарды анықтау. 3. Қызметкерлердің қызметтік тапсырмаларды орындауына тұрақты мониторинг жүргізу. 4. Келіссөздер жүргізу. 5. Қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін бағалау.</p> <p>Білімдер: 1. Азаматтық ғимараттардың инженерлік жүйелерін пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және технологиялары. 2. Азаматтық ғимараттарды пайдалану және күтіп ұстау бойынша жұмыстарды жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары. 3. Лифттер мен көтеру механизмдерін пайдалану ережелері. 4. Өрт сигнализациясын пайдалану ережелері. 5. Желдету және ауаны баптау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
24. Кәсіптің карточкасы "Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер":		
Топтың коды:	2143-1	
Қызмет атауының коды:	2143-1-007	
Кәсіптің атауы:	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (Эколог).	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде екі жыл жұмыс тәжірибесі	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-2-002 Ғимараттар құрылысы жөніндегі инженерлер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерін (линиялық объектілерді қоспағанда) техникалық қайта жаратандыруға, реконструкциялауға және жаңадан салуға жобалық құжаттаманы дайындау кезінде қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
		1. Қоршаған ортаны қорғау шараларын және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын әзірлеу үшін материалдарды жоба алды дайындау.

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу.</p> <p>3. Арнайы есептеулерді жүргізу, қоршаған ортаны қорғау шараларын және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде қолданылатын қосымша құжаттамаларды әзірлеу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тапсырыс берушінің техникалық құжаттамасымен жұмыс істеу, қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсер етуінің негізгі түрлері мен бағыттарын анықтау.</p> <p>2. Қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсер етуінің негізгі көздерін анықтау, тиісті бөлімдердің техникалық құжаттамаларымен жұмыс істеу.</p> <p>3. Қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілеріне инженерлік-экологиялық зерттеулер жүргізуге техникалық шарттарды жасау кезінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.</p> <p>4. Қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілері бойынша инженерлік-экологиялық зерттеулердің орындалуы туралы техникалық есептерді тексеру кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының және қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.</p> <p>5. Күрделі құрылыс объектілеріне қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін қолданыстағы ұйымдардың экологиялық құжаттама саласындағы заңнамалық базаның талаптарын қолдану.</p> <p>6. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу үшін күрделі құрылыс жобалары бойынша қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамалық және нормативтік-құқықтық базадағы өзгерістерге мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күрделі құрылыс объектілерін салу және пайдалану кезінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнаманың және қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары.</p> <p>Дағды 1: Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын әзірлеу және күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау үшін техникалық шарттарды дайындау үшін күрделі құрылыс объектілері және олардың орналасқан ауданы бойынша бастапқы мәліметтерді жинау.</p>

Енбек функциясы 1:
 Қоршаған ортаны қорғау шараларын және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын әзірлеу үшін материалдарды жоба алды дайындау.

2. Өртүрлі мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерін салу және пайдалану кезінде қоршаған ортаға әсер ету түрлерін анықтау әдістері.
3. Атмосфераны ластаудың негізгі көздерінің тізбесі, өртүрлі өндірістік процестерден ластаушы заттардың құрамы мен қасиеттері, тазарту әдістері мен түрлері, сондай-ақ ағынды сулардың түзілуі, олардың құрамы, тазарту әдістері мен түрлері.
4. Қалдықтардың пайда болуының негізгі көздерінің тізімі, құрамы мен қасиеттері, қалдықтарды басқару әдістері.
5. Қоршаған ортаны қорғау бөлімін әзірлеу кезінде есептерді, қорытындыларды жасауға және қажетті есептеулерді жүргізуге арналған кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.
6. Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған техникалық шарттар мазмұны саласындағы заңнамалық базаның талаптарын қолдану.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:
 Қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілерінің орналасқан жері туралы графикалық материалдар жинағы және күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау үшін техникалық тапсырмаға графикалық материалдарды дайындау.

- Машықтар:
1. Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеуге арналған материалдардың графикалық бөлігінің мазмұнына инженерлік-экологиялық зерттеулер саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.
 2. Аумақтарды пайдаланудың ерекше шарттары бар аймақтары бар картографиялық материалдарды оқып шығу, қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін аумақтарды пайдаланудың ерекше шарттары бар аймақтардағы шаруашылық қызметті шектеу саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын қолдану күрделі құрылыс жобалары үшін.
 3. Күрделі құрылыс объектілеріне қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін ұйымдардың қолданыстағы инженерлік желілерінің сызбалары мен схемаларын оқу.
 4. Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау және күрделі құрылыс объектілеріне қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу үшін материалдарды әзірлеу үшін техникалық шарттарды дайындау үшін заманауи графикалық редакторлармен және бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу.
 5. Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау үшін техникалық тапсырмаға графикалық материалдарды дайындауға нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.

Білімдер:

	<p>1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы және сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасы және нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары.</p> <p>2. Жобалау және құрылыс саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың және нормативтік құқықтық актілердің тізбесі.</p> <p>3. Қоршаған ортаны қорғау бөлімін әзірлеу кезінде графикалық материалды шығаруға қажетті кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.</p> <p>4. Жобалық құжаттамаға енгізілген мәтіндік және графикалық құжаттарды дайындау ережелері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде инженерлік-экологиялық зерттеулердің материалдарымен жұмыс істеу, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын қолдану.</p> <p>2. Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсер ету дәрежесін сипаттайтын бастапқы деректердің тізбесін, көлемін анықтау және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде есептеулерді жүргізу.</p> <p>3. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде атмосфералық ауаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын қолдану.</p> <p>4. Күрделі құрылыс объектілері бойынша жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде құрылысты ұйымдастыру, жерге орналастыру бойынша тиісті бөлімшелер әзірлеген жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс істеу.</p> <p>5. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде қалдықтарды басқару саласындағы нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын қолдану.</p> <p>6. Күрделі құрылыс объектілері бойынша жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау кезінде қоршаған ортаны қорғау шараларына шығындарды есептеу кезінде нормативтік-әдістемелік құжаттаманы қолдану.</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде қоршаған ортаны қорғау шараларын әзірлеу.</p>	<p>Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің мәтіндік бөлігін дайындау.</p>	<p>7. Күрделі құрылыс объектілеріне қоршаған ортаны қорғау бойынша жобалық құжаттама бөлімінің мәтіндік бөлігінен материалдарды ұсыну, көпшілік алдында сөйлеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы және сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы, атмосфералық ауаны қорғау, сумен жабдықтау және канализация туралы, қалдықтарды басқару туралы, жер ресурстары мен топырақ жамылғысын ұтымды пайдалану туралы заңнамасы; өндірістік экологиялық бақылауды және мониторингті ұйымдастыру бойынша. 2. Атмосфералық ауаға ластаушы заттардың таралу көздері, олардың құрамы мен қасиеттері, тазарту әдістері мен түрлері, ағынды сулардың пайда болуы, олардың құрамы, тазарту әдістері мен түрлері, қалдықтар, құрамы мен қасиеттері, қалдықтарды басқару әдістері туралы теориялық материал. 3. Әртүрлі технологиялық процестерден, құрылыс жұмыстары кезінде әртүрлі көздерден атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістері, әртүрлі технологиялық процестердің қалдықтарының мөлшерін қалыптастыру, соның ішінде. құрылыс жұмыстары кезінде. 4. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заманауи техникалық және технологиялық шешімдер және әсерді азайтуға бағытталған шаралар. 5. Ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін тазартудың, қалдықтарды орналастырудың технологиялық схемалары мен жабдықтарының жұмыс принципі және техникалық-экономикалық сипаттамалары. 6. Қоршаған ортаны қорғау құрылыстарын жобалау, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларға шығындарды анықтау әдістері, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақыны есептеу әдістері және жобалық құжаттаманы ресімдеу ережелері. 7. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау бөлімін әзірлеуде қолданылатын кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде күрделі құрылыс жобасы үшін инженерлік-экологиялық зерттеулердің картографиялық материалымен жұмыс істеу. 2. Өнеркәсіптік аумақта орналасқан күрделі құрылыс объектілері үшін қолданыстағы ұйымдардың инженерлік желілерінің ситуациялық

Дағды 2:

Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін дайындау.

және бас жоспарларымен, карталарымен және сызбаларымен, жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін және тиісті бөлімшелердің жобалаушылары әзірлеген инженерлік желілер схемаларын әзірлеу кезінде жұмыс істеу, күрделі құрылыс жобалары, жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу.

3. Қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде күрделі құрылыс объектілерін орналастыру кезінде аумақты пайдаланудың ерекше шарттары бар аймақтарда шаруашылық қызметті шектеуге қатысты қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнаманың және нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.

4. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасының қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде атмосфералық ауаның ластану карталарын жасау үшін арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану.

5. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде күрделі құрылыс жобаларының нәтижелік диаграммалары мен әсер ету карталарын жасау кезінде үшінші тарап ұйымдары жасаған графикалық материалдарды пайдалану.

6. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде өндірістік мақсаттағы күрделі құрылыс объектілеріне өндірістік бақылау және мониторинг саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың және әдістемелік ұсыныстардың талаптарын қолдану.

7. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау шаралары бөлімінің графикалық бөлігін әзірлеу кезінде өндірістік мақсаттағы күрделі құрылыс объектілерінің өндірістік бақылау және мониторинг карталарын жасау үшін заманауи бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы және сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасы.

2. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар.

3. Жобалау мен құрылыстағы нормативтік-техникалық құжаттаманың және нормативтік құқықтық актілердің талаптары.

4. Жобалық құжаттаманың қоршаған ортаны қорғау бөлімінің графикалық бөлігін өңдеуде

		<p>қолданылатын кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.</p> <p>5. Жобалық құжаттамаға енгізілген мәтіндік және графикалық құжаттарды дайындау ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Өндірістік объектілердің күрделі құрылыс жобаларын ескере отырып, санитарлық-қорғау аймағының жобасын түзету үшін бастапқы мәліметтерді жинау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнеркәсіптік объектілердің күрделі құрылыс жобаларын ескере отырып, санитарлық-қорғау аймағының жобасын түзету үшін жылу, желдету, технология бойынша тиісті бөлімшелер әзірлеген жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс істеу. 2. Өндірістік объектілердің күрделі құрылыс жобаларын ескере отырып, санитарлық-қорғау аймағының жобасына түзетулерді әзірлеушілер – қосалқы мердігерлерге техникалық тапсырмаларды ресімдеу. 3. Өндірістік объектілердің күрделі құрылыс жобаларын ескере отырып, санитарлық-қорғау аймағын реттеуге арналған материалдарды тексеру кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының және атмосфералық ауаны қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы және сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасы. 2. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы, атмосфералық ауаны қорғау саласындағы, шуды қорғау саласындағы, жобалау және құрылыс саласындағы нормативтік-техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар. 3. Атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарылу көздері, олардың құрамы мен қасиеттері, тазарту әдістері мен түрлері саласындағы теориялық материал. 4. Шудың әсер ету көздері, шудың таралуы және шу әсерін азайту әдістері саласындағы теориялық материал. 5. Қоршаған ортаны қорғау бөлімін әзірлеу кезінде құжаттаманы дайындау үшін қажетті кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі құрылыс объектілерін жобалауға арналған техникалық шарттармен және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеу кезінде тиісті бөлімшелердің

мамандарымен әзірленген алдын ала шешімдермен жұмыс істеу, сондай-ақ инженерлік-экологиялық зерттеулер материалдарымен және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды, күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын және экологиялық құжаттаманы дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеу кезінде нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын қолданады.

2. Қоршаған ортаны қорғау шараларын және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеу кезінде ағызылатын сарқынды сулардың көлемін анықтау және ластаушы заттардың концентрацияларын есептеу үшін заманауи бағдарламалық құралдарды пайдалану.

3. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасына қоршаған ортаны қорғау шараларын дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеу кезінде тиісті бөлімшелер әзірлеген қалдықтардың пайда болуы саласындағы жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс.

4. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасы үшін қоршаған ортаны қорғау шараларын дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеу кезінде күрделі құрылыс объектілеріне физикалық әсер ету факторларын бағалау бойынша ең жақсы қолжетімді технологияларды, нормативтік-техникалық базаны, әдістемелік ұсыныстарды қолдану.

5. Қоршаған ортаны қорғау шаралары мен күрделі құрылыс жобаларының жобалық құжаттамасын дайындау кезінде күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау үшін алдын ала материалдарды дайындау үшін кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану.

6. Күрделі құрылыс жобасының және жоспарланған шаруашылық қызметтің қоршаған ортаға әсерін бағалауға арналған материалдарды әзірлеуге арналған техникалық шарттармен жұмыс.

7. Күрделі құрылыс объектілерінің және жоспарланған шаруашылық қызметтің қоршаған ортаға әсерін бағалау жөніндегі материалдарды уәкілетті органдардың келісімі бойынша ұсынады.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы және күрделі құрылыс

Дағды 2:

Күрделі құрылыс объектілерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау материалдарын әзірлеу, күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды дайындау кезінде қоршаған ортаға әсерді бағалау жобасын қоғамдық талқылауды ұйымдастыру.

Еңбек функциясы 3:
 Арнайы есептеулерді жүргізу, қоршаған ортаны қорғау шараларын және күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттамасын дайындау кезінде қолданылатын қосымша құжаттамаларды әзірлеу.

объектілері мен жоспарланған шаруашылық қызметтің қоршаған ортаға әсерін бағалау үшін материалдарды әзірлеу саласындағы заңнамасы.

2. Атмосфералық ауаны қорғау, сумен жабдықтау және канализация, қалдықтарды басқару, жер ресурстары мен топырақ жамылғысын ұтымды пайдалану, геологиялық ортаны және жер асты суларын қорғау саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары. өсімдіктер мен жануарлар дүниесін қорғау саласында, физикалық әсер ету факторларын бағалау және нормалау саласында, өндірістік экологиялық бақылау мен мониторингті ұйымдастыру саласында, төтенше жағдайлардың туындауын барынша азайту және олардың зардаптарын жою әдістері саласында.

3. Атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарылу көздері, олардың құрамы мен қасиеттері, тазарту әдістері мен түрлері, ағынды сулардың пайда болу көздері, олардың құрамы, тазарту әдістері мен түрлері, көздері саласындағы теориялық материалдар. қалдықтардың түзілуін, олардың құрамы мен қасиеттерін, қалдықтармен өңдеу әдістерін.

4. Әртүрлі технологиялық процестер кезінде қоршаған ортаға әсер ету параметрлерін, құрылыс жұмыстары кезінде қоршаған ортаға әсерді анықтау әдістері.

5. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заманауи техникалық және технологиялық шешімдер және әсерді азайтуға бағытталған шаралар.

6. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларға шығындарды айқындау әдістері, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін алымдарды есептеу әдістері.

7. Қоршаған ортаға теріс әсер ету параметрлерін және жобалық құжаттаманы ресімдеу ережелерін есептеу үшін қажетті кәсіби компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

-

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс объектілерін су қорғау аймағында немесе су акваториясында орналастыру кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының, нормативтік-техникалық базаның, су биологиялық ресурстарын және олардың мекендеу ортасын қорғау саласындағы әдістемелік ұсынымдарының талаптарын қолдану.

2. Күрделі құрылыс объектілері орналасқан аумақтағы су объектісінің балық шаруашылығы және гидробиологиялық сипаттамалары туралы бастапқы мәліметтерді алу үшін уәкілетті

Дағды 3:
 Су биологиялық ресурстары мен олардың тіршілік ету ортасына әсерін бағалау, балық шаруашылығына келтірілген залалды есептеу, су қорғау аймағында және су объектілерінің акваторияларында орналасқан күрделі құрылыс объектілері бойынша өтемақы шараларын әзірлеу үшін материалдарды әзірлеу үшін мәліметтер жинау.

органдарға және мамандандырылған ұйымдарға сұрау салуды жүзеге асыру.

3. Күрделі құрылыс объектілері орналасқан аумақтың инженерлік-экологиялық және инженерлік-гидрологиялық зерттеулерінің материалдарымен жұмыс.

4. Ғарыштық-жоспарлау шешімдерін егжей-тегжейлі анықтау, күрделі құрылыс объектілерінің құрылысы бойынша құрылыс жұмыстарын жүргізу немесе онымен байланысты іс-шараларды жүзеге асыру әдістерін анықтау мақсатында тиісті бөлімшелер әзірлеген жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс істеу.

5. Орындалатын жұмыс көлемінің техникалық шарттарға сәйкестігін бағалау мақсатында және қашан қоршаған ортаны қорғау саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының, су биологиялық ресурстарын қорғау саласындағы нормативтік құқықтық базаның талаптарын қолдануға уәкілетті органдарда күрделі құрылыс жобасы бойынша жоспарланған іс-шараларды бекіту.

Білімдер:

1. Ғарыштық-жоспарлау шешімдерін егжей-тегжейлі анықтау, күрделі құрылыс объектілерінің құрылысы бойынша құрылыс жұмыстарын жүргізу немесе онымен байланысты іс-шараларды жүзеге асыру әдістерін анықтау мақсатында тиісті бөлімшелер әзірлеген жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс істеу.

5. Орындалатын жұмыс көлемінің техникалық шарттарға сәйкестігін бағалау мақсатында және қашан қоршаған ортаны қорғау саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының, су биологиялық ресурстарын қорғау саласындағы нормативтік құқықтық базаның талаптарын қолдануға уәкілетті органдарда күрделі құрылыс жобасы бойынша жоспарланған іс-шараларды бекіту.

4. Су биологиялық ресурстарына келтірілген залалдың мөлшерін есептеу және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларға шығындарды айқындау әдістері, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақыны есептеу әдістері.

5. Әсер ету түрлері, сондай-ақ акваторияда және су қорғау аймағында жұмыстарды жүргізу кезінде әсерді азайту әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс объектілерін салу және реконструкциялау кезінде бүлінген немесе ластанған жер учаскелері мен топырақ жамылғысын

	<p>Дағды 4: Күрделі құрылыс объектілерін салу және реконструкциялау кезінде бүлінген немесе ластанған жер учаскелері мен топырақ жамылғысын рекультивациялау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу үшін мәліметтер жинау.</p>	<p>рекультивациялау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу үшін күрделі құрылыс объектілері орналасқан аумақты инженерлік-экологиялық, инженерлік-геологиялық зерттеулердің материалдарымен жұмыс істеу.</p> <p>2. Ғарыштық-жоспарлау шешімдерін егжей-тегжейлі көрсету, күрделі құрылыс объектілерінің құрылысы бойынша құрылыс жұмыстарын жүргізу немесе онымен байланысты іс-шараларды жүзеге асыру әдістерін анықтау мақсатында тиісті ведомстволар әзірлеген жобалық құжаттаманың бөлімдерімен жұмыс істеу.</p> <p>3. Күрделі құрылыс объектілерін орналастыру кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, жер ресурстары мен топырақ жамылғысын қорғау саласындағы нормативтік-техникалық базаны, әдістемелік ұсынымдарды, қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-құқықтық және әдістемелік базаны қолдану. орындалатын жұмыстар көлемінің техникалық шарттарға сәйкестігін бағалау мақсатында және уәкілетті органдарда күрделі құрылыс жобасы бойынша жоспарланған іс-шараларды бекіткеннен кейін жер ресурстарын және топырақ жамылғысын қорғау саласы.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы және сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы, топырақты мелиорациялау және жер ресурстарын сақтау саласындағы заңнамасы және геология, агрохимия, биология саласындағы теориялық материалдар.</p> <p>2. Бүлінген жерлерді рекультивациялау және биологиялық әртүрлілікті қалпына келтірудің ең жақсы қолжетімді технологиялары саласындағы қолданыстағы ұлттық стандарттар.</p> <p>3. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың шығындарын айқындау әдістері, сондай-ақ қоршаған ортаға тиімді әсерлер үшін төлемақыларды есептеу әдістемесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәргіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
25. Кәсіптің карточкасы "Технолог-конструктор":			
Топтың коды:	2144-1		
Қызмет атауының коды:	2144-1-009		
Кәсіптің атауы:	Технолог-конструктор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Техник-технолог.		
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Инженер-технолог (технолог).		
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Бас технолог.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-2-001 Өнеркәсіптік жабдықтың және құрал-сайманшы инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инженерлік-техникалық жобалаумен, құрылыс процестерін басқарумен байланысты қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыстағы ғимараттар мен құрылыстардың әртүрлі үлгідегі жабдықтар мен құрылымдарды жобалау бойынша жұмыстарды жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функциясы 1: Құрылыстағы ғимараттар мен құрылыстардың әртүрлі үлгідегі жабдықтар мен құрылымдарды жобалау бойынша жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Жобаны әзірлеу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 1. Масштабының өзгеруімен табиғаттан құрастыру тораптары мен бөлшектерінің эскизін алу және қажетті параметрлерді анықтау. 2. Үлгілік есептерге, бағдарламаларға және әдістерге сәйкес егжей-тегжейлі құрастыру сызбаларын, техникалық есептерді және экономикалық тиімділік есептеулерін орындау. 3. Басқа кәсіпорындардан алынған конструкторлық құжаттаманы жобалауда қолдану мақсатында зерттеу. 4. Жобалық құжаттамаға өзгерістер енгізу және өзгертулер туралы хабарлама жасау. 5. Біліктілігі анағұрлым жоғары маманның басшылығымен жеке және шағын өндіріске арналған күрделілігі орташа бұйымдарды және ірі және жаппай өндіріске арналған қарапайым бұйымдарды жобалау, бұл ретте әзірленетін конструкциялардың техникалық шарттарға, қолданыстағы стандарттарға, еңбекке сәйкестігін қамтамасыз ету. қауіпсіздік нормалары, жобалау кезінде еңбекті ұтымды ұйымдастыру талаптары және өндірістің ең үнемді технологиясы. Сондай-ақ стандартталған және біріктірілген бөлшектер мен құрастыру қондырғыларын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 1. Жобалау және өндіріс технологиясының негіздері ; 2. Әзірленетін құрылымдарға қойылатын техникалық талаптар, олардың жұмыс істеу принциптері, орнату және техникалық пайдалану шарттары; 3. Әзірленетін техникалық құжаттамаға стандарттар, техникалық шарттар және басқа да нормативтік және нұсқаулық материалдар, оны жасау тәртібі; 4. Сызба және конструкторлық жұмыстарды орындау әдістері мен құралдары; 5. Техникалық есептеулерді, есептеу және графикалық жұмыстарды орындау әдістері мен құралдары; 6. Патенттік зерттеу жүргізу әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 1. Кәсіпорын шығаратын бұйымдардың тәжірибелік үлгілерін, тораптарын, жүйелерін және бөлшектерін сынақтан өткізуге, сынау нәтижелерін жазуға, сондай-ақ жобаланған бұйымдарды жетілдіру, жаңғырту және бірегейлендіру бойынша жұмыстарға қатысу. 2. Жобалау және жұмыс конструкторлық құжаттаманы әзірлеуге, патенттік зерттеулер</p>

	<p>Дағды 2: Өртүрлі деңгейдегі күрделіліктегі бұйымдарды жобалау, жобалау.</p>	<p>жүргізуге және жобаланатын инженерлік-технологиялық объектілердің техникалық деңгейінің көрсеткіштерін анықтауға қатысу.</p> <p>3. Конструкциялардың, құрастыру тораптары мен бөлшектерінің жалпы көрініс сызбаларына, механизм диаграммаларына, эскиздік құжаттар немесе табиғаттан алынған өлшемдік және монтаждық сызбаларға, сондай-ақ басқа да конструкторлық құжаттамаға қажетті өзгерістерді енгізу.</p> <p>4. Жұмыс конструкцияларын тексеріңіз және сызбаларды бақылау, калька мен түпнұсқаларды салыстыру</p> <p>5. Жобаланатын өнімді сынау үшін бағдарламаларды, әдістерді және техникалық құжаттамаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конструкциялық бұйымдарда қолданылатын материалдардың сипаттамасы және олардың қасиеттері; 2. Еңбекті қорғау ережелері мен нормалары; 3. Құрылыс кезінде еңбекті ұйымдастыруға қойылатын талаптар; 4. Экономика, еңбекті ұйымдастыру және өндірісті ұйымдастыру негіздері; 5. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының негіздері; 6. Техникалық эстетика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Учаске бастығы</p>
	<p>8</p>	<p>Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)</p>
<p>26. Кәсіптің карточкасы "Жобалық-металық жұмыс жөніндегі инженер":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2149-5</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2149-5-001</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Жобалық-металық жұмыс жөніндегі инженер</p>	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Инженер-сметашы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Инженерлік-техникалық, құрылыс бейіні ұйымдарында кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2149-5-003 Инженер-сметашы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жобалау құжаттамасын әзірлеу және күрделі құрылыс объектілері құрылысының сметалық құнын айқындау (сметалық нормативтерге және сметалық нормативтер мен сметалық бағаларды қолдану әдістеріне сәйкес күрделі құрылыс объектілерін салуға, қайта жаңартуға, күрделі жөндеуге қажетті қаражат көлемін есептеу құрылыс ресурстары).		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жобалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын анықтау бойынша жұмыстарды дайындау. 2. Жобалық құжаттаманы, сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын анықтау. 3. Жобалау құжаттамасын, сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын айқындау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Белгіленген талаптарға сәйкес құрылыстың сметалық құнын анықтау үшін қажетті жобалық құжаттаманың құрамы мен мазмұнын және басқа да бастапқы мәліметтерді бағалау. 2. Құрылыстың сметалық құнын анықтау үшін қажетті ақпаратты алу үшін жобалық, нормативтік құқықтық, нормативтік-техникалық құжаттаманы және анықтамалық ақпаратты пайдалану. 3. Құрылыстың сметалық құнын анықтау үшін қажетті бастапқы деректерді алу және өңдеу үшін қазіргі заманғы автоматтандырылған ақпараттық және телекоммуникациялық жүйелерді, оның ішінде	

<p>Еңбек функциясы 1: Жобалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын анықтау бойынша жұмыстарды дайындау.</p>	<p>Дағды 1: Құрылыстың сметалық құнын анықтау және сметалық құжаттаманы әзірлеу үшін бастапқы деректерді алу, талдау және дайындау.</p>	<p>құрылыстағы баға белгілеудің мемлекеттік ақпараттық жүйесін пайдалану.</p> <p>4. Байланыс кезінде қажетті ақпаратты алу және қамтамасыз ету Құрылыстың сметалық құнын анықтау үшін бастапқы мәліметтерді дайындау бойынша жұмыс шеңберінде кәсіби қызмет аясында.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасындағы құрылыс саласының нормативтік құқықтық актілері, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы жобалау, баға және сметалық құжаттаманы реттеуге байланысты нормативтік құжаттар, құрылыс нормалары, тәжірибе кодекстері, әдістемелік және анықтамалық материалдар. 2. Қала құрылысы қызметі саласындағы ақпарат көздерінің жүйесі, оның ішінде патент көздері мен қала құрылысы құжаттамасының әртүрлі түрлерін жобалауға, конфигурациялауға және ұсынуға, жобалық құжаттаманың бөлімдерінің құрамы мен оларға қойылатын талаптарға қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар мазмұны. 3. Техникалық құжаттаманы әзірлеу мен ресімдеуге арналған стандарттар, техникалық шарттар және басқа да нұсқаулық материалдар және конструкторлық және жұмыс құжаттамасына енгізілген мәтіндік және графикалық материалдарды ресімдеу мен ресімдеудің жалпы ережелері. 4. Жұмыстарды жүргізудің заманауи автоматтандыру құралдары мен технологиялары, автоматтандырылған ақпараттық және телекоммуникациялық жүйелер, құрылыстағы баға белгілеудің мемлекеттік ақпараттық жүйесі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>	
<p>Дағды 2:</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген талаптарға сәйкес құрылымдық элементтер мен жұмыс түрлері бойынша жұмыс көлемін есептеу үшін күрделі құрылыс объектілерін және өлшем жұмыстарын тексеруді жүргізу. 2. Күрделі құрылыс объектілерін тексеру және өлшеу жұмыстарын жүргізу (жағдайда) орындаушылардың қызметін ұйымдастыру орындаушыларды тарту). 3. Құрылыс жұмыстарының көлемін анықтау үшін заманауи өлшеу құралдарын, автоматика мен технологияларды қолдану. 4. Құрылыстың сметалық құнын есептеу үшін жұмыс көлемін және басқа да бастапқы деректерді дербес анықтау үшін жобалық және басқа да техникалық құжаттаманы пайдалану. 5. Күрделі құрылыс объектілерін және өлшем жұмыстарын тексеру нәтижелері бойынша

<p>Жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу үшін құрылыс жұмыстарының көлемін анықтау (қажет болған жағдайда).</p>	<p>құжаттаманы, құрылыс-монтаждау жұмыстарының көлемдерінің ведомостарын және ақаулық актісін (күрделі жөндеу кезінде) белгіленген талаптарға сәйкес ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген талаптарға сәйкес күрделі құрылыс объектілерін және өлшеу жұмыстарын тексеру нәтижелері бойынша құжаттаманы әзірлеу, ресімдеу және сақтау бойынша нормативтік, техникалық, әдістемелік материалдар мен әдістер. 2. Сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде өлшеу жұмыстарын жүргізудің және құрылыс жұмыстарының көлемін анықтаудың әдістері, тәсілдері, құралдары мен тәртібі. 3. Қазіргі заманғы өлшеу құралдары, автоматика және құрылыс жұмыстарының көлемін анықтау технологиялары. 4. Объектілермен және өлшем құралдарымен байланысты ұғымдарды, құралдар мен әдістерді, өлшеу нәтижелерін қалыптастыру заңдылықтарын қамтитын метрология. 5. Мәліметтерді математикалық өңдеу әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

<p>Дағды 1: Жобаны әзірлеу және сметаларды, шығындар сметасын және басқа да белгіленген сметалық құжаттарды дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген алгоритмдер бойынша есептеулер мен есептеулер жүргізу және құрылыстың сметалық құнын анықтау кезінде қолданылатын құрылыс ресурстарының, басқа да нормативтік, әдістемелік және анықтамалық материалдардың сметалық нормалары мен сметалық бағаларын қолданудың сметалық нормалары мен әдістерін қолдану. 2. Құрылыстағы баға белгілеудің мемлекеттік ақпараттық жүйесінің деректерін қоса алғанда, каталогтармен және анықтамалықтармен, электрондық мәліметтер базасымен жұмыс. 3. Баға және сметалық реттеу саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдарын, оның ішінде электронды есептеуіш машиналарға арналған мамандандырылған бағдарламаларды пайдалану. 4. Белгіленген талаптарға сәйкес сметалық құжаттаманы дайындау және толтыру. 5. Өз іс-әрекетін ұйымдастыру, тапсырмаларды орындау әдістері мен құралдарын анықтау, олардың тиімділігі мен сапасын бағалау. 6. Әріптестермен және басқа адамдармен қарым-қатынас кезінде қажетті ақпаратты алу және беру - кәсіби қызмет аясында. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қала құрылысы қызметі саласындағы баға белгілеуді және сметалық стандарттауды реттеу саласына қатысты Қазақстан Республикасының
---	--

Еңбек функциясы 2:
Жобалық құжаттаманы,
сметалық құжаттаманы
әзірлеу және құрылыстың
сметалық құнын анықтау.

	<p>нормативтік құқықтық актілері, әдістемелік құжаттар, әдістемелік және анықтамалық материалдар.</p> <p>2. Құрылыстың сметалық құнын айқындау кезінде пайдаланылатын құрылыс ресурстарының сметалық нормалары мен сметалық бағаларын қолданудың сметалық нормалары мен әдістері.</p> <p>3. Әр түрлі сметалық құжаттамаларды, оның құрамы мен мазмұнын жобалауға, конфигурациялауға және ұсынуға қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар жүйесі.</p> <p>4. Баға және сметалық реттеу саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдары, автоматтандырылған ақпараттық жүйелер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Белгіленген тәртіпте жобалық-сметалық құжаттаманы мүдделі тұлғаларға келісу және ұсыну.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген талаптарға сәйкес сметалық құжаттама мен түсіндірме материалдарын дайындау және толтыру.</p> <p>2. Сметалық құжаттама мен түсіндірме материалдарды дайындау және беру кезінде қызметті, деректерді беруді және құжат айналымын автоматтандырудың заманауи құралдарын пайдалану.</p> <p>3. Қажет болған жағдайда зерттеулердің, талдаулардың және сараптамалық бағалаудың нәтижелері бойынша сметалық құжаттаманы пысықтау және оған өзгерістер енгізу жөніндегі жұмыстардың құрамы мен көлемін айқындайды.</p> <p>4. Әріптестермен және басқа адамдармен қарым-қатынас кезінде - кәсіби қызмет аясында қажетті ақпаратты алу және беру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Әр түрлі сметалық құжаттамаларды, оның құрамы мен мазмұнын жобалауға, конфигурациялауға және ұсынуға қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар жүйесі.</p> <p>2. Сметалық құжаттаманы келісу және сараптау тәртібі мен шарттары.</p> <p>3. Күрделі құрылыс объектілерінің сметалық құнын анықтаудың сенімділігін тексеру туралы ереже.</p> <p>4. Сметалық құжаттама мен түсіндірме материалдарды дайындау және беру кезінде қызметті, деректерді беруді және құжат айналымын автоматтандырудың заманауи құралдары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылыс ұйымының бөлімшелерінде орындалатын жұмыстардың бастапқы бухгалтерлік</p>

	<p>Дағды 3: Құрылыс ұйымының бөлімшесінде орындалған жұмыс көлемдерінің құнын анықтау және сметалық құжаттаманы дайындау.</p>	<p>және басқа да бастапқы құжаттамаларының құрамы мен мазмұнын бағалау.</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгіленген талаптарға сәйкес сметалық құжаттаманы дайындау және толтыру. Белгіленген алгоритмдерді пайдаланып есептеулер мен есептеулерді орындау. Орындалатын жұмыстарға сметалық құжаттаманы дайындау үшін электронды есептеуіш машиналарға арналған арнайы бағдарламаларды қоса алғанда, заманауи автоматтандыру құралдарын пайдалану. Әріптестермен және басқа адамдармен қарым-қатынас кезінде қажетті ақпаратты алу және беру - кәсіби контекстте әрекеттер. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сметалық құжаттаманың әртүрлі түрлерін жобалауға, конфигурациялауға және ұсынуға, оның құрамы мен мазмұнына қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар жүйесі. Іс-әрекетті, мәліметтерді беруді және құжат айналымын автоматтандырудың заманауи құралдары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Жұмыстарды орындау процестерін ұйымдастыру және сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын анықтау жөніндегі іс-шараларға ұйымдық-әдістемелік басшылық жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орындаушылардың қызметін үйлестіру және мүдделі бөлімдердің, қызметтер мен ұйымдардың қызметкерлерінің өзара әрекетін ұйымдастыру. Сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын анықтау бойынша жұмыстарды орындау процестерін ұйымдастыру үшін қажетті ақпаратты талдау және зерттеу. Қажетті деректерді, келіссөздер мен іскерлік хат алмасу ережелерін алу үшін бөлімдер мен қызметтерге сұраныстарды дайындау үшін іс жүргізу стандарттарын қолдану. Құрылыс құнын анықтау бойынша жұмыстарды орындау кезінде еңбек қауіпсіздігі талаптарының сақталуын қамтамасыз ету. Баға және сметалық стандарттау саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдарын пайдалану. Әріптестермен және басқа адамдармен қарым-қатынас кезінде қажетті ақпаратты алу және беру - кәсіби қызмет аясында. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қала құрылысы қызметі саласындағы баға белгілеуді және сметалық стандарттауды реттеу саласына қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, әдістемелік құжаттар, әдістемелік және анықтамалық материалдар.

<p>Еңбек функциясы 3: Жобалау құжаттамасын, сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын айқындау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 2. Өртүрлі сметалық құжаттамаларды ресімдеуге, конфигурациялауға және ұсынуға, оның құрамы мен мазмұнына қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар жүйесі. 3. Сметалық құжаттаманы әзірлеудің еңбек және уақыт нормаларын ғылыми ұйымдастыру 4. Сметалық құжаттаманы келісу және сараптау тәртібі мен шарттары. 5. Күрделі құрылыс объектілерінің сметалық құнын анықтаудың сенімділігін тексеру туралы ереже. 6. Баға және сметалық реттеу саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдары, оның ішінде автоматтандырылған ақпараттық жүйелер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Құрылыстың жобалық-сметалық құжаттамасын анықтау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыстағы баға белгілеу саласындағы қызметтің тиімділігін арттыру жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру үшін қажетті ақпаратты талдау және зерттеу 2. Ұзақ мерзімді және операциялық ақпаратты қоса алғанда, оларды оңтайландыру туралы шешімдерді әзірлей отырып, өндіріс, бизнес-процестер және жеке операциялар туралы ақпаратты талдау. 3. Сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыстың сметалық құнын айқындау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін арттыру және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды кәсіптік қызметте пайдалану, оның ішінде жобаларды әзірлеу және сметалық құнын айқындау жөніндегі жұмыс шеңберінде қызметті жетілдіру жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыруды қамтамасыз ету. 4. Құрылыстың сметалық құнын анықтау бойынша жұмыс шеңберінде кәсіби қызмет аясында байланыс кезінде қажетті ақпаратты алу және беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы баға белгілеуді және шығындар сметасын реттеуге қатысты әдістемелік және анықтамалық материалдар. 2. Еңбек сыйымдылығын төмендетуге және еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған еңбекті ғылыми ұйымдастыру және еңбек тиімділігін арттыру жолдары. 3. Құрылыстағы баға белгілеу және сметалық реттеу саласындағы ғылым, техника және техниканың ғылыми-техникалық мәселелері мен даму перспективалары. 4. Баға және сметалық реттеу саласындағы жұмыстарды орындауға арналған заманауи

		автоматтандыру құралдары мен технологиялары, оның ішінде автоматтандырылған ақпараттық жүйелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
27. Кәсіптің карточкасы "Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс жөніндегі техник":			
Топтың коды:	3113-1		
Қызмет атауының коды:	3113-1-005		
Кәсіптің атауы:	Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс жөніндегі техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылымдар мен құрылыстарды түгендеу жөніндегі техник.		
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау жөніндегі инженер.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Құрылыста кемінде үш жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3113-1-001 Ғимарат механигі	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыстағы зерттеулер саласындағы техникалық тапсырмалар кешенін қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен басқа да құрылыстарды жобалау, салу, пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу, өндірістік және азаматтық құрылыс саласындағы техникалық тапсырмаларды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ғимараттар мен басқа да құрылыстарды жобалау, салу, пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу, өндірістік және азаматтық құрылыс саласындағы техникалық тапсырмаларды орындау.	Дағды 1: Топырақты және геологиялық жағдайларды зерттеу және зерттеу жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жобаларының алдын ала сараптамасына қатысу; 2. Ұсынылатын құрылыс алаңдарын зерттеу, топырақ пен геологиялық жағдайларды зерттеу; 3. Құрылыс жобасының жеке бөлімдерін әзірлеу – техникалық шарттарды, техникалық бөлшектерді құрастыру; 4. Құрылыс саласында техникалық-экономикалық есептерді жүргізу; 5. Жұмысты орындау кезінде және жоспарлау кезеңінде стандарттарды, ережелер мен ережелерді сақтауды бақылау; 6. Жұмысты жоспарлау, құрылыс ұйымының қызметін оңтайландыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс материалдарының классификациясы, олардың қасиеттері, қолдану аясы, қабылдау және сақтау ережелері; 2. Азаматтық, өндірістік және ауылшаруашылық ғимараттарының жобалары және оларды жобалау негіздері; 3. Топырақтардың классификациясы және физика-механикалық қасиеттері; 4. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар, құрылыс нормалары, практикалық нормалар, өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс мәселелері бойынша әдістемелік және анықтамалық материалдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңадан салынған құрылымның құжаттамасын әзірлеу; 2. Ғимараттар мен құрылыстарды тексеру, ақаулар мен ауытқуларды анықтау; 3. Қолданылатын машиналар мен механизмдерге техникалық қызмет көрсету жұмыстарын ұйымдастыру;

	<p>Дағды 2: Жеке жобаларды әзірлеу және пайдаланылған машиналар мен механизмдерге қызмет көрсету бойынша жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>4. Өрт қауіпсіздігі шараларын әзірлеу, өрт қауіпсіздігі жүйелері мен дабыл жүйелерін құру бойынша ұсыныстар енгізу; 5. Құрылыс материалдарын таңдау, қорғаныш жабындары, қасбеттік қаптау және тағы басқалар бойынша жобалау жұмыстарына қатысу; 6. Қолданыстағы ғимараттарды реконструкциялау жобаларын әзірлеу. 7. Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану мәселелері бойынша кеңес беру жұмыстарын жүргізу.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар, құрылыс нормалары, практикалық нормалар, өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс мәселелері бойынша әдістемелік және анықтамалық материалдар. 2. Құрылымдардың іргетасын есептеу негіздері. 3. Ғимараттар мен құрылыстарды салу кезінде геодезиялық аспаптар және геодезиялық макеттерді жасау. 4. Негізгі құрылыс машиналарының, жабдықтардың және механикаландырылған құралдардың түрлері мен тағайындалуы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Инженер-құрылысшы
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
28. Кәсіптің карточкасы "Техник-құрылысшы":		
Топтың коды:	3113-1	
Қызмет атауының коды:	3113-1-007	
Кәсіптің атауы:	Техник-құрылысшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Техник-құрылысшы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде екі жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3113-1-005 Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс өнімінің жоғары сапасын, еңбек ресурстарын және материалдық-техникалық ресурстарды ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету үшін құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде құрылыс-монтаждау құжаттамаларын әзірлеу, есепке алу және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама талаптарының сақталуын бақылау, құрастыру және жүргізу (оның ішінде электрондық нысанда) құрылыстың барлық кезеңдеріндегі ресурстар мен нысанды уақытында пайдалануға беру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс-монтаж жұмыстары учаскесінде ұйымдастырушылық, технологиялық және атқарушылық құжаттаманың жекелеген түрлерін қалыптастыру және жүргізу. 2. Құрылыс процесінің ұйымдастырушылық, технологиялық және атқарушылық құжаттамасын қалыптастыру және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманы әзірлеу үшін қажетті бастапқы деректердің тізбесін анықтау. 2. Құрылыс өндірісін ұйымдастыру және құрылыс-монтаж жұмыстарын жүргізу технологиясы саласындағы ақпаратты жинау және өңдеу үшін ақпараттық технологияларды пайдалану. 3. Материалдық-техникалық ресурстарды жеткізу шарттарын анықтау үшін ақпараттық технологияны қолдану. 4. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының түрлерін орындау үшін типтік технологиялық карталарды тандау. 5. Заттай және ақшалай түрде жұмыс көлемінің есептерін жасау тәртібі мен ережелерін қолдану.	

6. Материалдық-техникалық ресурстарға өтінімдерді өңдеу тәртібі мен ережелерін қолдану.
7. Технологиялық карталарды әзірлеу үшін құрылыс-монтаждау жұмыстары түрлерінің өндірістік процесін хронометражды, фото және бейне түсіруді жүргізу.
8. Күрделі құрылыс нысанын салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық және жұмыс құжаттамасын оқу.
9. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының түрлерін орындаудың технологиялық карталарын жасау.

Білімдер:

1. Құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары.
2. Құрылыс ұйымының өндірістік-техникалық қызметін реттейтін құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптары.
3. Құрылыс өндірісін ұйымдастыру саласындағы құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.
4. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық құжаттама жүйесі.
5. Ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманы әзірлеуге қойылатын талаптар.
6. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының технологиялары.
7. Құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының түрлері.
8. Құрылыс машиналары мен механизмдерінің түрлері.
9. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының түрлерін орындауға арналған технологиялық карталарды әзірлеу тәртібі және ресімдеуге қойылатын талаптар.
10. Құрылыс өндірісін және құрылыс-монтаж жұмыстарын ұйымдастыру саласындағы ақпаратты жинау және өңдеудің ақпараттық технологиялары.
11. Заттай және ақшалай өлшемдегі жұмыс көлемінің ведомостарын жасау тәртібі мен ережелері.
12. Материалдық-техникалық ресурстарға өтінім беру тәртібі мен ережелері.
13. Технологиялық карталарды әзірлеу бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстары түрлерінің өндірістік процесін хронометраж, фото және бейне түсіру тәртібі мен әдістері.
14. Құрылыс өндірісін жоспарлаудың құралдары мен әдістері.

Дағды 1:
 Ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың жекелеген түрлерін қалыптастыру және оны құрылыс-монтаждау жұмыстары учаскесіне беру.

Еңбек функциясы 1:
 Құрылыс-монтаж жұмыстары учаскесінде ұйымдастырушылық, технологиялық және атқарушылық

<p>құжаттаманың жекелеген түрлерін қалыптастыру және жүргізу.</p>	<p>15. Құрылыс ұйымының сапасын бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Құрылыс-монтаждау жұмыстары жүргізілетін жерде құрылыстық құжаттаманың жекелеген түрлерін (соның ішінде электронды түрде) қалыптастыру және жүргізу.</p>	<p>-</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арнайы жұмыс журналдарын дайындау және оларды өндірістік бөлімшелерге беру тәртібіне талаптарды қолдану. 2. Құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптарына сәйкес құрастырылған құжаттаманың қажетті келісулер мен бекітулердің толықтығы мен қолжетімділігін салыстыру. 3. Құрылыс-монтаж жұмыстары учаскесіндегі жұмыстардың орындалуын есепке алу үшін арнайы журналдардың уақытылы және дұрыс толтырылуын бағалау. 4. Құрылыс-монтаж жұмыстарын жеткізушілерден, косалқы мердігерлерден және өндірушілерден жетіспейтін құжаттарды талап ету қажеттілігін анықтау. 5. Атқарушылық құжаттаманы тіркеу журналын жүргізу тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану. 6. Атқарушылық құжаттама мұрағатын жүргізуге қойылатын талаптарды қолдану. 7. Атқарушылық құжаттаманы электронды түрде жасау және жүргізу үшін арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары. 2. Құрылыс ұйымының өндірістік-техникалық қызметін реттейтін құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптары. 3. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық құжаттама жүйесі. 4. Құрылыс ұйымының құрылыстық құжаттаманы қалыптастыру және жүргізу тәртібіне қойылатын талаптар. 5. Құрылыс ұйымының құрылыстық құжаттамасын ресімдеу мен бекітудің құрамы мен талаптары. 6. Еңбек функциясын орындауға қажетті көлемдегі іс жүргізу негіздері. 7. Электрондық нысанда атқарушы құжаттаманы қалыптастыру және жүргізу процестерін қамтамасыз ететін ақпараттық жүйелер.

		<p>8. Атқарушылық құжаттаманы электрондық нысанда қалыптастыру және жүргізу тәртібі.</p> <p>9. Құрылыс ұйымына құрылыстық құжаттаманы қабылдау және беру тәртібі.</p> <p>10. Арнайы жұмыс журналдарын, жасырын жұмыстарды және сыни құрылымдарды тексеру есептерін, техникалық құрылғыларды сынау және сынау есептерін дайындауға және жүргізуге қойылатын талаптар.</p> <p>11. Құрылыс ұйымының сапасын бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p> <p>Дағды 1: Жұмыс жобаларын әзірлеу және оларды құрылыс ұйымының өндірістік бөлімшелеріне және қосалқы мердігерлерге беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылысқа әкімшілік бақылау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің ережелерін талдау . 2. Мердігерлік құрылыс ұйымында құрылыс бақылауын ұйымдастыру және жүргізу саласындағы нормативтік құқықтық актілердің ережелерін талдау . 3. Жергілікті атқарушы органдардың немесе уәкілетті органдардың талаптарын ескере отырып, құрылыс салу шарттарын анықтау. 4. Ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманы әзірлеуге, қажетті есептеулерді жүргізуге және мәтіндік және графикалық бөліктерді толтыруға қойылатын талаптарды қолдану. 5. Құрылыста сызықтық және желілік жоспарлау әдістерін қолдану. 6. Құрылыс-монтаж жұмыстарын технологиялық және операциялық-процессуалдық талдау әдістерін қолдану. 7. Құрылыс-монтаж жұмыстарының тізбесін, олардың өзара байланысы мен ұзақтығын айқындайды және құрылыс-монтаждау жұмыстарын жоспарлау мақсатында материалдық-техникалық және еңбек ресурстарын тұтыну нормаларын қолдану. 8. Күрделі құрылыс нысанын салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық және жұмыс құжаттамасын оқу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары. 2. Құрылыс ұйымының өндірістік-техникалық қызметін реттейтін құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптары.

Еңбек функциясы 2:
 Құрылыс процесінің
 ұйымдастырушылық,
 технологиялық және
 атқарушылық
 құжаттамасын
 қалыптастыру және
 жүргізу.

3. Құрылыс өндірісін ұйымдастыру саласындағы нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар.
4. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық құжаттама жүйесі.
5. Құрылыстағы ұйымдық-технологиялық құжаттаманы дайындаудың құрамы, өңдеу әдістері және талаптары.
6. Құрылыс ұйымының жобасын және күрделі құрылыс объектілерін бұзуды және бөлшектеуді ұйымдастыру жобасының құрамы, әзірлеу әдістері және жобалауға қойылатын талаптар.
7. Құрамы, әзірлеу әдістері және құрылыс жұмыстарының жобасын жобалауға қойылатын талаптар
8. Қала құрылысының әдістері және құрылыстың бас жоспарларын жобалау мен әзірлеуге қойылатын талаптар.
9. Уақытша құрылыс инфрақұрылымының элементтерінің құрамы.

Дағдыны тану мүмкіндігі
 :

- Машықтар:
1. Орындалған құрылыс-монтаждау жұмыстарының көлемін анықтау үшін құжаттық және аспаптық әдістерді қолдану.
 2. Құрылыс ұйымының өндірістік бөлімшелерінде және қосалқы мердігер құрылыс ұйымдарында жалпы және арнайы жұмыс журналдарының жүргізілуіне талдау жасау.
 3. Өндірістік бөлімдердің жұмысында аяқталмаған өндірістің толықтығын және артта қалулар мен күнтізбелік аванстар бойынша белгіленген нормативтердің сақталуын талдау.
 4. Кестелерден ауытқу себептерін анықтау және талдау.
 5. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының нәтижелері бойынша құрылыстық құжаттама мен жедел есептілікті дайындау.
 6. Құрылысты ұйымдастыруды және құрылыс-монтаждау жұмыстарының технологиясын жетілдіру бойынша ұсыныстар құрамын анықтау.
 7. Құрылыс ұйымында атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану.

Білімдер:

Дағды 2:
 Құрылыс-монтаждау
 жұмыстарын бақылау
 және есепке алу.

1. Құрылыс саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары.
2. Құрылыс ұйымының өндірістік-техникалық қызметін реттейтін құрылыс саласындағы

	<p>техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптары.</p> <p>3. Құрылыс өндірісін ұйымдастыру саласындағы нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар.</p> <p>4. Күрделі құрылыс объектілерін салуға, қайта құруға, күрделі жөндеуге және бұзуға арналған жобалық құжаттама жүйесі..</p> <p>5. Құрылыс ұйымындағы құрылыстық құжаттаманың құрамы, жүргізу тәртібі және ресімдеуге қойылатын талаптар.</p> <p>6. Құрылыс-монтаж жұмыстарын жүргізу тәртібі мен бақылау құралдары.</p> <p>7. Құрылыс-монтаж жұмыстарының құрылыс жүйелері және сәйкес технологиялары.</p> <p>8. Орындалатын құрылыс-монтаждау жұмыстарының көлемін анықтаудың құжаттық және аспаптық әдістері.</p> <p>9. Құрылысты ұйымдастыру әдістерінің экономикалық тиімділігін есептеу әдістері және құрылыс-монтаж жұмыстарын өндіру технологиясы.</p> <p>10. Құрылыс ұйымының сапасын бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Инженер-құрылысшы
	7	Учаске бастығы
	8	Руководитель (управляющий) строительства
31. Кәсіптің карточкасы "Сапа және құрылыс-монтаж жұмыстарын қабылдау жөніндегі инспектор":		
Топтың коды:	3160-1	
Қызмет атауының коды:	3160-1-001	
Кәсіптің атауы:	Сапа және құрылыс-монтаж жұмыстарын қабылдау жөніндегі инспектор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Сапа жөніндегі инженер.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3101-2-001 Инженер-құрылысшының көмекшісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс сапасын бақылауды жүзеге асыру және құрылыс-монтаждау жұмыстарын стандарттар мен техникалық шарттарға, конструкторлық және технологиялық құжаттамаға сәйкес қабылдау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс сапасын бақылау және құрылыс-монтаждау жұмыстарын қабылдау бойынша негізгі және қосалқы жұмыстарды жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Құрылыс сапасын бақылау және құрылыс-монтаждау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының сапасының нашарлауына әкелетін себептерді зерделеу, оларды жою шараларын әзірлеуге қатысу. 2. Құрылыс кезінде және аяқталғаннан кейін ғимараттар мен құрылыстарды тексеру. 3. Ұйым қызметкерлеріне құрылыс туралы қолданыстағы заңнама және ғимараттар мен құрылыстардың сапасы мен қауіпсіздігін реттейтін басқа да нормативтік құқықтық актілер, сондай-ақ өрт дабылы жүйелері мен құрылыстарын орнату, өрт сөндіру, құрылыс материалдары мен көлік құралдарын пайдалану мәселелері бойынша кеңес беру. өрт қаупін және орын алған жағдайда зақымдануды азайту үшін. 4. Құрылыс-монтаж жұмыстарының сапасын бақылау, техникалық регламенттердің, құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптарын, жұмыстарды өндірудің техникалық шарттары мен технологиясын, материалдар мен бұйымдардың сапасын, олардың белгіленген талаптарға сәйкестігін қадағалау. 5. Келіп түскен шикізаттың, материалдардың, жинақтаушы бұйымдардың сапасының стандарттарға, техникалық шарттарға сәйкестігі 	

	<p>жұмыстарын қабылдау бойынша негізгі жұмыстарды орындау.</p>	<p>туралы қорытындылар дайындау және жеткізушілерге талап-арыз беру үшін құжаттарды ресімдеу.</p> <p>6. Орындалған жұмыстардың сапасын арттыру бойынша тапсырмалардың орындалуын қамтамасыз ету.</p> <p>7. Сапа менеджменті жүйесін әзірлеуге, жетілдіруге және енгізуге, сапа көрсеткіштерінің стандарттары мен стандарттарын жасауға қатысу және олардың сақталуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық құжаттамаға, жүйелерге, әдістерге және басқару құралдарына қойылатын талаптар; 2. Техникалық регламенттер, стандарттар, құрылыс жұмыстарының техникалық шарттары, құрылыс нормалары мен ережелері, құрылыс процестері; 3. Аяқталған құрылыс объектілерін сынақтан өткізу және қабылдау ережелері; 4. Құрылысты қадағалау және бақылау жүйесі; 5. Аяқталған құрылыс объектілерін сынақтан өткізу және қабылдау ережелері.
<p>Еңбек функциясы 1: Құрылыс сапасын бақылау және құрылыс-монтаждау жұмыстарын қабылдау бойынша негізгі және қосалқы жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Құрылыс сапасын бақылау және құрылыс-монтаждау жұмыстарын қабылдау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының сапасы бойынша нормативтер мен техникалық шарттарды орындау мен сақтауды қадағалау және бақылау нәтижелері бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыруды ұйымдастыру. 2. Сапа менеджменті жүйелерін әзірлеу және енгізудегі озық тәжірибелерді зерделеу. 3. Құрылыс жұмыстарының әртүрлі кезеңдерінде алынған ақпаратты, жұмысты сипаттайтын сапа көрсеткіштерін талдау және белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін жұмыстарды өндірудің алдын алу шараларын қолдану. 4. Сапа менеджменті бойынша ұйым стандарттарын жасауға, орындалатын жұмыстарға стандарттар мен техникалық шарттарды енгізуге байланысты іс-шараларды дайындауға қатысу. 5. Басқару операцияларын автоматтандыруды және механикаландыруды көздейтін басқару әдістерінің ең озық жүйелерін әзірлеуге және енгізуге қатысу және осы мақсаттарға арналған құралдарды, оның ішінде бұзбайтын бақылау құралдарын жасау. 6. Құрылыс жұмыстарының сапасына қатысты шағымдар мен шағымдарды қарау және талдау, оларды қарау нәтижелері бойынша қорытындылар дайындау және хат алмасу. 7. Сапа менеджменті бойынша іс-әрекеттеріңіздің жазбаларын жүргізу және есептер дайындау.

		<p>8. Өндірістегі жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру жөніндегі комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>9. Жұмыс сапасын ағымдағы бақылаудың әдістері мен нұсқауларын әзірлеуге және олардың сапасын куәландыратын құжаттарды дайындауға қатысу.</p> <p>10. Өзіне бағынышты қызметкерлерді басқару.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бухгалтерлік есепті ұйымдастыру, есеп беру тәртібі мен мерзімдері;</p> <p>2. Талап қою жұмыстарының негіздері, талап арыздарды беру және қарау тәртібі;</p> <p>3. Экономика негіздері, еңбекті ғылыми ұйымдастыру, реттеу, өндіріс пен басқаруды ұйымдастыру, еңбек заңнамасы;</p> <p>4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрттен қорғау ережелері мен нормалары;</p> <p>5. Объектілерді жобалау, салу және пайдалану мәселелері бойынша заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, әкімшілік және нормативтік материалдар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Сапаны бақылау жөніндегі инженер
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
32. Кәсіптің карточкасы "Тұрғын үй құрылысы прорабы":		
Топтың коды:	7100-0	
Қызмет атауының коды:	7100-0-012	
Кәсіптің атауы:	Тұрғын үй құрылысы прорабы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты	

бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жұмыстарды өндіруші (прораб).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Құрылыс саласындағы жұмыстарды өндірушінің екі жылдан бергі жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7100-0-006 Құрылыстарды жөндеу және салу жөніндегі мастер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жекелеген кезеңдерін өндіруді (бұдан әрі – тұрғын үй құрылысы) ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жекелеген түрлері мен кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру, басқару және бақылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үй құрылысының жобалық, жұмыс, ұйымдастыру-технологиялық құжаттамасына кіріс бақылауын жүзеге асыру. 2. Жұмыс орнында геодезиялық және дайындық жұмыстарының орындалуын ұйымдастыру және бақылау. 3. Құрылыс кезеңінің өндірістік алаңында дайындық жұмыстарын жоспарлау және жүргізу. 4. Еңбек жағдайын арнайы бағалау үшін құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік алаңында жұмыс орындарын дайындауды ұйымдастыру. 5. Жұмысқа қажетті рұқсаттардың болуын есепке алуды және бақылауды ұйымдастыру. 6. Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының өндірістік кезеңін дайындау процесінде атқарушылық және есептік құжаттаманы жүргізу. 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне енгізілген құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірісін дайындау үшін ақпаратты, құжаттарды және материалдарды қалыптастыру және жүргізу (бар болса). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары. 	
	Дағды 1:		

<p>Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жеке кезеңдерін өндіруге дайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Нормативтік құқықтық актілердің, күрделі құрылыс объектісін салуға арналған жобалау, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттаманың және азаматтық-құқықтық қатынастардың құрамы мен мазмұнына қойылатын құжаттардың, құрылыс тараптарының міндеттемелері бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары. құрылыс мердігерлік шартын ұйымдастыру кезінде және қосалқы мердігер құрылыс ұйымдарымен шарттық шарттарды жүзеге асыру тәртібі туралы шарт. 3. Тұрғын үй ғимараттарының құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін ұйымдастыруға арналған нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары 4. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстарының түрлері мен кешендерін өндірудің технологиялық процестеріне нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары, 5. Құрылыс сатысы учаскесіндегі геодезиялық жұмыстардың түрлері және құрылыс сатысы учаскесінде дайындық жұмыстарын жүргізу тәртібі. 6. Жіберу үшін қауіпті құрылыс жұмыстарына рұқсат беруді растайтын құжаттардың болуы қажет құрылыс жұмыстарының түрлері және (немесе) кәсіптер 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну пішімдері (бар болса) және құрылыстағы іскерлік хат алмасу мен өндірістік байланыстың әдістері мен құралдары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үй құрылысына арналған құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін жоспарлау. 2. Тұрғын үй құрылысына арналған құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін ұйымдастыру. 3. Тұрғын үй құрылысы бойынша құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысына тұрақты мониторинг жүргізу. 4. Құрылыс кезеңінде қолданылатын материалдық-техникалық ресурстарды жоспарлау 5. Құрылыс кезеңінде пайдаланылған материалдық-техникалық ресурстарды қабылдауды ұйымдастыру. 6. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстардың бөлінуін және жұмсалуды бақылау. 7. Құрылыс кезеңінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарының, ішкі еңбек тәртібінің сақталуын қадағалау.

	<p>Дағды 2: Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жекелеген кезеңдерінің өндірісін басқару.</p>	<p>8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне енгізілген құрылыс кезеңінің өндірісіне арналған атқарушылық және есепке алу құжаттамасын, мәліметтерді, құрылыс кезеңінің өндірісіне арналған құжаттар мен материалдарды (бар болса) қалыптастырады және жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік тапсырмалардың көлемін есептеу әдістері мен құралдары. 2. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін күнтізбелік және жедел жоспарлаудың әдістері мен құралдары. 3. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті есептеу әдістері мен құралдары. 4. Құрылыс кезеңінде орындалатын технологиялық процестердің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қатысты нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары. 5. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының түрлері мен техникалық сипаттамалары. 6. Сыртқы инженерлік желілер арқылы жеткізілетін және мамандандырылған ұйымдардан жеткізілетін негізгі материалдық ресурстардың түрлері мен техникалық сипаттамалары. 7. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтарының, аспаптарының, технологиялық жабдықтарының түрлері мен техникалық сипаттамалары. 8. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс машиналарының, механизмдерінің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары. 9. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстарды тасымалдауға, сақтауға және ұстауға арналған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жекелеген түрлері мен</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысында жедел жоспарлау және құрылысты бақылауды ұйымдастыру. 2. Құрылыс кезеңінде қолданылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын кіріс тексеруін ұйымдастыру.

кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру, басқару және бақылау.

Дағды 3:

Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының жеке кезеңдерін құрылысты бақылау.

3. Құрылыс кезеңінде қолданылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауды бақылау.

4. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің өндіріс сапасын жедел бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.

5. Күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін, құрылыс кезеңінде құрылыс жұмыстарының басқа түрлерін орындағаннан кейін орындалуын бақылау жүзеге асырылмайтын жасырын құрылыс жұмыстарының аяқталған түрлерін бақылау.

6. Күрделі құрылыс объектісінің аяқталған сыни құрылыстарын (элементтерін, бөліктерін), күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін, анықталған ақауларын басқа құрылыс конструкцияларын бөлшектемей немесе зақымдамай жою мүмкін емес (элементтері, бөліктері) және желілерді инженерлік қамтамасыз ету бөлімдері.

7. Құрылыс инспекциясымен анықталған құрылыс кезеңінде кемшіліктер мен өндірістік ақауларды жою бойынша жедел шаралар қабылдау.

8. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде құрылысты бақылаудың атқарушылық және есептік құжаттамасын жүргізу.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, құрылысты бақылау және мемлекеттік құрылыс қадағалауының мазмұны, ұйымдастыру және тәртібі туралы нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары.

2. Құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысына құрылыс бақылауын жүргізудің әдістері мен құралдары және құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысында қолданылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына қойылатын талаптар.

3. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.

4. Құрылыс кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиясы мен нәтижелеріне нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.

5. Құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша сапаны операциялық бақылау схемалары.

	<p>6. Технологиялық процестердің және құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік нәтижелерінің нормативтік техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарынан ауытқуын жою әдістері мен құралдары.</p> <p>7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).</p> <p>8. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4: Тұрғын үй құрылысы жұмыстарының аяқталған жекелеген кезеңдерін тапсыру және қабылдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңіне қоса берілген (техникалық, дәлелдеуші) құжаттаманы дайындау және толтыру. 2. Құрылыстың аяқталған кезегін тапсыру және қабылдау процесінде анықталған қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарынан ауытқуларды талдау. жұмыс істеу, оларды жою бойынша жедел шаралардың құрамын анықтау. 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңі туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде қалыптастыру, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету. 4. Құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру және қабылдау актісін жасау. 5. Құрылыс жұмыстары кезеңінің аяқталған нәтижелерін тапсыру және қабылдау мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру. 6. Өндірістік байланысты жүзеге асыру, құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру және қабылдау процесінде техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі және азаматтық-құқықтық қатынастар мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері және құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңінің мазмұнына, ұйымдастыруына және тапсыру және қабылдау тәртібі. 2. Нормативтік құқықтық актілердің талаптары, құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру

		<p>және қабылдау үшін салынған және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттамалар кешенін құруға және жобалауға арналған құжаттар.</p> <p>3. Құрылыс жұмыстарының аяқталмаған кезеңін консервациялау туралы шешім қабылдаудың негіздері мен тәртібіне нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары.</p> <p>4. Құрылыс жұмыстарының аяқталмаған кезеңін консервациялау кезіндегі нормативтік құқықтық актілердің, құрылыстық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы құру және ресімдеу жөніндегі құжаттардың талаптары.</p> <p>5. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету.</p> <p>6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса).</p> <p>7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).</p> <p>8. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
33. Кәсіптің карточкасы "Құрылыстағы инновациялар жөніндегі менеджер":		
Топтың коды:	2142-9*	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Құрылыстағы инновациялар жөніндегі менеджер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты	

бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жоба менеджері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2149-9-001 Жаңа техника мен технологияны енгізу жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Компанияда инновациялық басқаруды тактикалық деңгейде қамтамасыз ету, оның ішінде инновациялық жобаларды іске асыруды басқару, экономиканың тиісті секторында компанияның инновациялық қызметін ұйымдастыру және жоспарлау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Компаниядағы инновациялық қызметті ақпараттық-аналитикалық қамтамасыз ету. 2. Компаниядағы инновациялық қызметті жоспарлау және бақылау. 3. Компанияда инновациялық жобаларды енгізуді үйлестіру.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біртекті ақпаратты жинау және құрылымдау. 2. Жеке әрекеттеріңізді және бөлімше қызметінің элементтерін құжаттау. 3. Біртекті материалдардың құрылымдық мұрағатын жүргізу. 4. Компанияның бәсекеге қабілеттілігін талдау үшін материалдарды дайындау. 5. SWOT талдауын жүргізу үшін материалдарды дайындау. 6. PERT талдауына материалдарды дайындау. 7. Патенттік статистиканы қолдану. 8. Патенттік ақпаратты іздеу және оның нәтижелерін құжаттау. 9. Есептік материалдарды дайындау (орындау). 10. Шетел тіліндегі кәсіби әдебиеттерді оқу. 11. Интернетте электрондық іздеу жүйелерін (соның ішінде мамандандырылған) пайдалану. 12. Мәтіндік, кестелік және графикалық құжаттарды дайындау үшін электронды есептеуіш техниканы қолдану. 	

Еңбек функциясы 1:
Компаниядағы инновациялық қызметті ақпараттық-аналитикалық қамтамасыз ету.

Дағды 1:
Жоспарларды әзірлеуге және инновациялық қызмет мониторингіне қолдау көрсету.

13. Ақпарат алмасу мен беруді ұйымдастыру үшін электронды есептеуіш техниканы қолдану.
14. Біртекті ақпаратты жинау және құрылымдау.
15. Жеке әрекеттеріңізді және бөлімше қызметінің элементтерін құжаттау.
16. Біртекті материалдардың құрылымдық мұрағатын жүргізу.
17. Патенттік статистиканы қолдану.
18. Есептік материалдарды дайындау (орындау).
19. Мәтіндік, кестелік және графикалық құжаттарды дайындау үшін электрондық есептеуіш техниканы қолдану.
20. Ақпарат алмасу мен беруді ұйымдастыру үшін электрондық есептеуіш техниканы қолдану.

Білімдер:

1. Ұйымдастыру түсінігі, кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық нысандары және кәсіпорындағы ұйымдастырушылық басқару құрылымдарының түрлері.
2. Саланың түсінігі, оның нарықтық экономикадағы рөлі мен маңызы, нарық сегменттері, өнімді позициялау.
3. Ұйымның өндірістік құрылымы, оның элементтері, технологиялық құрылымдардың түсінігі және кезеңділігі.
4. Қоғамдық өндірістегі толқындық тербеліс теориялары.
5. Инновация түсінігі, инновациялық және инновациялық қызмет түрлері, инновациялық процесс және олардың классификациясы.
6. Инновациялық қызметті басқару әдістері.
7. Инновациялық процестердің фазалары мен кезеңдері
8. Инновациялық қызметті жоспарлау тәсілдері (Stage-Gate моделі).
9. Технологиялық алшақтық түсінігі
10. Өнім мен технологияның өмірлік циклі.
11. Инновациялық қызметтің типтік көрсеткіштері және ұйымдастыру формалары.
12. Өнеркәсіптік меншік объектілерін қорғау критерийлері (өлшемшарттары).

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Машықтар:

1. Біртекті ақпаратты жинау және құрылымдау.
2. Жеке әрекеттеріңізді және бөлімше қызметінің элементтерін құжаттау.
3. Біртекті материалдардың құрылымдық мұрағатын жүргізу.
4. Есептік материалдарды дайындау (орындау).

	<p>Дағды 2: Инновациялық қызметті ұйымдастыруға қолдау көрсету.</p>	<p>5. Мәтіндік, кестелік және графикалық құжаттарды дайындау үшін электрондық есептеуіш техниканы қолдану. 6. Ақпарат алмасу мен беруді ұйымдастыру үшін электронды есептеуіш техниканы қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыру түсінігі, ұйымдық-құқықтық нысандары. 2. Компаниядағы ұйымдық басқару құрылымдарының түрлері. 3. Ұйымның өндірістік құрылымы, оның элементтері. 4. Инновация түсінігі, инновация түрлері, инновациялық қызмет, инновациялық процесс. 5. Инновациялық процестердің классификациясы, инновациялық процестердің фазалары мен кезеңдері. 6. Инновациялық қызметті жоспарлау тәсілдері (Stage-Gate моделі). 7. Инновациялық белсенділіктің типтік көрсеткіштері 8. Кәсіпорындардың инновациялық стратегияларының түрлері және өнімдер мен технологиялардың өмірлік циклі. 9. Технологиялық алшақтық түсінігі және инновациялық қызметтің ұйымдастыру формалары. 10. Инновациялық қызметті басқару әдістері. 11. Интеллектуалдық меншіктің түсінігі және объектілері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Жоспарларды әзірлеу және инновациялық жоспарлардың орындалуын бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық нысандарды толтыру (оның ішінде №4 нысан – "Ұйымның инновациялық қызметі туралы ақпарат" инновациясы) 2. Инновацияның түрін (өнім, процесс және тағы басқасын) анықтау. 3. Ішкі және сыртқы қолдану үшін есеп беру құжаттарын дайындау. 4. Шетел тілінде кәсіби, ғылыми және техникалық әдебиеттерді оқу 5. Ресми іскерлік хат алмасуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылым мен инновацияның статистикалық көрсеткіштерінің жүйесі. 2. Патенттік қызметтің көрсеткіштері, оларды талдау тәртібі және ерекшеліктері. 3. Инновациялық қызмет тиімділігінің көрсеткіштері, оның ішінде компанияның ішкі нормативтік құжаттарымен айқындалады.

<p>Еңбек функциясы 2: Компаниядағы инновациялық қызметті жоспарлау және бақылау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі - :</p> <p>Дағды 2: Инновациялық қызметті ұйымдастырудың жекелеген нысандарын пайдалануды талдау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі - :</p>	<p>-</p> <p>Машықтар: 1. Инновациялық қызметті ұйымдастырудың ең жақсы қолданылатын формаларын салыстыру және таңдау. 2. Инновациялық қызметті ұйымдастырудың жеке формаларын қолданудың тиімділігін бағалау. 3. Инновациялық қызметті ұйымдастырудың жекелеген нысандарын пайдалану тиімділігін арттыру шараларын әзірлеу. 4. Кәсіпорындағы инновациялық қызметті талдау кезінде инновациялық процесс үлгілерінің ұрпақтары тұжырымдамасын қолдану. 5. Ішкі және сыртқы пайдалану үшін есеп беру құжаттарын дайындау.</p> <p>Білімдер: 1. Инновациялық процестің модельдері (Р. Росвелл және тағы басқалар бойынша). 2. Инновациялық қызметті ұйымдастыру және қолдау нысандарының (технопарктер, бизнес-инкубаторлар, инновациялық аймақтар, корпоративтік венчурлық қорлар, корпоративтік зерттеу орталықтары, тәжірибелік өндіріс, тәжірибелік алаңдар, краудсорсинг порталдары) сипаттамалары, жұмыс істеу принциптері және ұйымдастыру. 3. Инновациялық шешімдерге арналған конкурстарды өткізудің сипаттамасы мен әдістері (ішкі және сыртқы). 4. Бөлінетін және бөлінетін компаниялар түсінігі, олардың негізгі сипаттамалары және жұмыс істеу шарттары. 5. Инновациялық қызметті ұйымдастырудың стратегиялық нысандарының сипаттамасы: альянстар, бірлескен кәсіпорындар. 6. Инновациялық қызметтің негізгі бірлігі ретінде инновациялық жобаның түсінігі мен мәні. 7. Инновациялық қызметті ұйымдастыру нысандарын пайдалану тиімділігін бағалау критерийлері. 8. Инновациялық қызметті ұйымдастыру нысандарын пайдаланудың орындылығын бағалау критерийлері.</p>
		<p>Машықтар: 1. Инновациялық жобаның сипаттамаларын анықтау . 2. Инновациялық жоба жоспарын талдау (критикалық жол әдісін, PERT әдісін қолдану).</p>

3. Инновациялық жобаларды басқарудың ұйымдық құрылымын талдау.
4. Жоба үшін иерархиялық жұмыс құрылымын және жауапкершілік матрицасын әзірлеу..
5. IDEF (SADT) әдістемелерін пайдалана отырып, бизнес-процестерді модельдеу
6. Инновациялық жобаның тәуекелін сапалық және сандық бағалауды орындау.
7. Инновациялық жобаларды бағалау үшін интегралдық көрсеткіштер жүйесін қолдану.
8. Инвестициялық жобалардың негізгі тиімділік көрсеткіштерін есептеу.
9. Инновациялық жобаны іске асыру тиімділігін бағалау үшін қолданылатын көрсеткіштер жинағын таңдау.
10. Орындаушылардың (орындаушылар тобының) қызметін басқару.
11. Компания бөлімшелерінің қызметін үйлестіру үшін ресми құралдарды пайдалану.
12. Нұсқаулық құжаттарды әзірлеу.
13. Ресми іскерлік хат алмасуды жүргізу.
14. Шетел тіліндегі кәсіби әдебиеттерді оқу.

Білімдер:

1. Жобалардың классификациясы, инновациялық жобалардың сипаттамасы және айрықша белгілері.
2. Жобаның құрылымы, жобаның негізгі кезеңдері мен кезеңдері.
3. Бизнес-процестерді сапалық және сандық талдау әдістері.
4. Бизнес-процестерді модельдеу әдістемелерінің түрлері (SADT, IDEF және тағы басқасы).
5. Инновациялық жобалар сараптамасының құрылымы, тәртібі, мақсаттары мен міндеттері.
6. Инновациялық жобалар сараптамасының негізгі түрлері: ғылыми-техникалық сараптама, коммерциялық сараптама, патенттік лицензиялық сараптама.
7. Инновация тиімділігінің өндірістік, қаржылық, инвестициялық, бюджеттік-экономикалық көрсеткіштері.
8. Инвестициялық және инновациялық жобалардың нәтижелік көрсеткіштерінің ұқсастықтары мен айырмашылықтары.
9. Инвестициялық жобалар тиімділігінің негізгі көрсеткіштері (таза келтірілген құн, кірістің ішкі нормасы, өтелу мерзімі, табыстылық көрсеткіштері).
10. Жобаның өмірлік циклі мен фазалары және жобаның өмірлік циклінің ситуациялық талдауы.
11. Инновациялық жобаларды жүзеге асырудың ұйымдастырушылық формалары, олардың негізгі артықшылықтары мен кемшіліктері.

Дағды 1:
Инновациялық жобаларды енгізу тәртібін ресімдеу.

		<p>12. Жоба жұмысының иерархиялық құрылымы, Гант диаграммасы, жоба кезеңдері.</p> <p>13. Жобаны басқару функциялары: сапа, уақыт, шығындарды басқару және тағы басқасы.</p> <p>14. Жобаларды басқарудағы логикалық-құрылымдық тәсілдің принциптері.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Компанияда инновациялық жобаларды енгізуді үйлестіру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Инновациялық жобаларды іске асыруды қолдау рәсімдері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инновациялық жобаның сипаттамаларын анықтау және инновациялық жобаның әлеуетін сапалы бағалауды орындау. 2. Инновациялық жобаның жоспарын және инновациялық жобаны басқарудың ұйымдық құрылымын талдау. 3. Жоба үшін иерархиялық жұмыс құрылымын және жауапкершілік матрицасын әзірлеу. 4. Инновациялық жобаларды бағалау үшін интегралды көрсеткіштер жүйесін қолдану. 5. Инвестициялық жобалар тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін есептеу. 6. Инновациялық жобаны жүзеге асырудың тиімділігін бағалау үшін қолданылатын көрсеткіштер жинағын таңдау. 7. Табылған құн әдісін қолдана отырып, инновациялық жобаны іске асыру көрсеткіштеріне аралық мониторинг жүргізу. 8. Жобаның өмірлік цикліне ситуациялық талдау жасау. 9. Инновациялық жобаны жүзеге асыру үшін тиімділік көрсеткіштерінің аралық бағасын орындау. 10. Инновациялық жобаның жетекшісі мен қатысушыларына қатысты тәлімгерлікпен қамтамасыз ету (тәлімгердің функцияларын орындау). 11. Келісімшарттық құжаттарды (оның ішінде техникалық шарттарды) инновациялық жобаның мақсаттары мен міндеттеріне сәйкестігін тексеру. 12. Орындаушылардың (орындаушылар тобының) қызметін басқару. 13. Презентация материалдарын дайындау және көпшілік алдында сөз сөйлеу және ресми іскерлік хат алмасу. 14. Нарықтағы бар және құрылыс индустриясында енгізуге дайын технологиялық жаңалықтарды түсіну. 15. Құрылыс алаңын жаңартуда қолдануға болатын нақты жаңа технологиялар мен материалдарды ұсыну. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалардың классификациясы, инновациялық жобалардың сипаттамасы және айрықша белгілері. 2. Жобаның құрылымы, жобаның негізгі кезеңдері мен кезеңдері және бизнес-процесс түсінігі, оның сипаттамалары. 3. Бизнес-процестерді модельдеу әдістемелерінің түрлері (SADT, IDEF және тағы басқасы). 4. Инновациялық жобалар сараптамасының құрылымы, тәртібі, мақсаттары мен міндеттері. 5. Инновация тиімділігінің өндірістік, қаржылық, инвестициялық, бюджеттік-экономикалық көрсеткіштері. 6. Инвестициялық жобалар тиімділігінің негізгі көрсеткіштері (таза келтірілген құн, кірістің ішкі нормасы, өтелу мерзімі, табыстылық көрсеткіштері). 7. Жобаның өмірлік циклі және фазалары, жобаның өмірлік циклінің ситуациялық талдауы. 8. Жоба жұмысының иерархиялық құрылымы, Гант диаграммасы, жоба кезеңдері. 9. Шарттың құрылымы және техникалық шарттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Бір саладағы білім: Сәулет, жобалау, азаматтық құрылыс, озық материалтану, ағылшын тілін білу.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
34. Кәсіптің карточкасы "Құрылыстағы қайта жаңарту жөніндегі маман":		
Топтың коды:	2142-9*	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Құрылыстағы қайта жаңарту жөніндегі маман	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты	

бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жоба менеджері.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2149-9-001 Жаңа техника мен технологияны енгізу жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыстағы жөндеу жұмыстарын тактикалық деңгейде басқаруды қамтамасыз ету, оның ішінде жаңарту жобаларын іске асыруды басқару, жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру және жоспарлау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс, сәулет және қала құрылысы саласындағы технологиялық инновациялар туралы кәсіби түсінікке ие болу. 2. Қолданыстағы ғимараттарды (тұрғын үйлер, әкімшілік және өндірістік ғимараттар, әлеуметтік нысандар) жаңғырту/қайта жаңарту үшін қолдану қажет нақты жаңа технологиялар мен материалдарды пайдалану мүмкіндігін зерделеу және ұсыну. 3. Құрылыс-монтаж жұмыстарының мерзімдері мен сапасын, күрделі құрылыс объектілерін қабылдауды, құрылыстың барлық кезеңдерінде орындалған жұмыстарды бақылау және мердігерлерді таңдау. 4. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуде жұмыс істеу (мысалы, AutoCAD, MEP, Revit және Navisworks). 5. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін салуға тапсырыс берушілермен жасалған шарт талаптарын анықтау. 6. Жөндеу кезінде тұрғын үй-азаматтық кешеннің құрылысына қажетті құрылыс салушы (техникалық тапсырыс беруші) берген келісімдердің, рұқсаттардың және құжаттаманың жеткіліктілігін талдау. 7. Құрылыс жобасына тарту үшін қосалқы мердігерлерді таңдау 	

8. Құрылыс өндірісін материалдық-техникалық қамтамасыз ету шарттарын анықтау.
9. Қосалқы мердігерлермен оларға сеніп тапсырылған жұмыстарды орындауға жасалған шарт талаптарын анықтау.
10. Құрылыс өндірісінің ұйымдық-функционалдық құрылымын анықтау.
11. Технологиялық инновациялармен жөндеу кезінде құрылыс жобасының кадрлық құрамын анықтау және адам ресурстарының қажеттілігін талдау.
12. Құрылысты бақылау шараларын жүргізу шарттарын анықтау.
13. Мердігерлік шарттарда көрсетілген құрылыстың мердігерлік мерзімдерінің сақталуын талдау.
14. Құрылыс-монтаж жұмыстары сапасының жобалық, жұмыс және нормативтік-технологиялық құжаттама талаптарына сәйкестігін талдау.
15. Материалдық-техникалық қамтамасыз етудің жобалық, жұмыс және нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін талдау.
16. Тұрғын үй-азаматтық кешеннің ақпараттық үлгісіне енгізілген (бар болса) тұрғын үй-азаматтық кешен объектілерінің құрылысын дайындау бойынша мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды талдау, оларды электронды құжат түрінде ұсыну, графикалық және кестелік түрде көрсету.
17. Құрылыс ұйымындағы өндірістік байланыстың тиімді әдістерін таңдау.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары.
2. Нормативтік құқықтық актілердің, тұрғын үй-азаматтық кешеннің құрылысын, жөндеуін, құрылыс жобаларын техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының талаптары.
3. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектілерінің классификациясы.
4. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектілерінің құрылысын ұйымдастыру жобасының және жұмыстарды орындау жобасының мазмұнына нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.
5. Құрылыс жүйелері және құрылыс технологиялары.
6. Құрылыс өндірісінің технологиялық және техникалық даму тенденциялары.
7. Құрылыс өндірісінің материалдық-техникалық ресурстарының түрлері, оларды пайдалану әдістері.

Дағды 1:

Жөндеу кезінде тұрғын үй-азаматтық кешен объектілерінің

құрылысын ұйымдастыру және бақылау.

8. Құрылыс өндірісінің қаржылық, мүліктік және материалдық-техникалық ресурстарын пайдалану тиімділігін бағалау критерийлері.
9. Құрылыс ұйымының өндірістік қызметін ұйымдастырудың принциптері, әдістері мен құралдары.
10. Құрылыс ұйымындағы өндірістік қызметтің ұйымдық-әкімшілік құрылымының түрлері.
11. Құрылыс өндірісінің кәсіби біліктілік құрылымы .
12. Құрылыстағы жобаны басқарудың әдістері мен құралдары.
13. Құрылыс ұйымының өндірістік қызметін реттейтін жергілікті әкімшілік-техникалық нормативтік құжаттарды тіркеуге, келісу және бекіту тәртібіне қойылатын талаптар.
14. Құрылыстағы өндірістік белсенділік көрсеткіштерінің құрамы.
15. Құрылыс және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құрылыс мердігерлігін ұйымдастыру жөніндегі нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары.
16. Тұрғын үй-азаматтық кешен құрылысы кезінде орындалатын құрылыс жұмыстарының жекелеген кезеңдерін, түрлері мен кешендерін өндірудің технологиялық процестеріне нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары. нысан, оның ішінде тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін бұзу жұмыстары.
17. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының, құрылыс мердігерлік шарты тараптарының құрылыс мердігерлік шартын ұйымдастыру кезіндегі міндеттемелері бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары қосалқы мердігер құрылыс ұйымдарымен шарттық қатынастарды жүзеге асыру тәртібі.
18. Еңбек жағдайларын арнайы бағалауды жүргізу және құжаттау тәртібіне арналған еңбек жағдайларын арнайы бағалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік құжаттардың талаптары.
19. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін салуға қажетті рұқсаттарды алу және беру негіздеріне, тәртібіне қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.

Еңбек функциясы 1:
Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру

20. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектісінің құрылысын дайындау бойынша атқарушылық және есептік құжаттаманы құру және ресімдеу үшін нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптары.
21. Құрылыстағы сметалық реттеу және баға белгілеу әдістері мен құралдары.
22. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын арнайы бағдарламалық құралдар.
23. Тұрғын үй-азаматтық кешеннің ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса).
24. Тұрғын үй-азаматтық кешеннің ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды ұсыну пішімдері (бар болса).
25. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.
26. Құрылыс ұйымындағы сапаны бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Машықтар:

1. Құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін қабылдау және пайдалануға беру бойынша құжаттаманың толықтығын талдау.
2. Құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісінің оның негізінде дайындалған жобалау және жұмыс құжаттамасының талаптарына, инженерлік зерттеулер нәтижелеріне, қала құрылысы жоспарының талаптарына сәйкестігіне талдау жасау. жер учаскесі, техникалық регламенттер.
3. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың, тұрғын үй-азаматтық кешеннің бұзылуына арналған жобаның талаптарынан ауытқуларды талдау. құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін тапсыру және қабылдау процесі, оларды жою жөніндегі жедел іс-шаралардың құрамын айқындау.
4. Құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін Қазақстан Республикасының мемлекеттік және жергілікті атқарушы органына, жергілікті мемлекеттік органға немесе құрылысқа рұқсат берген уәкілетті ұйымға ұсыну тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану.
5. Тұрғын үй-азаматтық кешеннің аяқталмаған объектісін консервациялау кезінде құрылыстық

Дағды 2:

Жөндеу кезінде тұрғын үй-азаматтық кешен

	<p>объектілерін қабылдау және пайдалануға беру.</p>	<p>құжаттаманы дайындауға қойылатын талаптарды қолдану.</p> <p>6. Құрылысы аяқталған, тұрғын үй-азаматтық кешен объектісінің ақпараттық үлгісіне енгізілген тұрғын үй-азаматтық кешен объектісі туралы мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды электрондық құжат нысанында қалыптастыру, оларды экранға шығару графикалық және кестелік нысанда, оның ішінде үш өлшемді модель түрінде құрастырылған құжаттаманың графикалық бөлігін ұсыну.</p> <p>7. Өндірістік байланыстың тиімді әдістерін таңдау.</p> <p>1. Құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісін қабылдау және пайдалануға беру жөніндегі құжаттаманың құрамы.</p> <p>2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары.</p> <p>3. Тұрғын үй-азаматтық кешен объектісінің ақпараттық үлгісіне енгізілген құрылысы аяқталған тұрғын үй-азаматтық кешен объектісі бойынша құжаттар мен материалдар (бар болса).</p> <p>4. Өндірістік байланыс әдістері.</p> <p>5. Құрылыс объектілерін жүйелі және тиімді жаңартуға мүмкіндік беретін технологиялық, ұйымдастырушылық, экономикалық және конструкторлық білім мен дағдылар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>Бір саладағы білім: Сәулет, жобалау, азаматтық құрылыс, озық материалтану, ағылшын тілін меңгеру.</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
35. Кәсіптің карточкасы "Энергия үнемдеу технологиялары инженері":		
Топтың коды:	2151-1*	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Энергия үнемдеу технологиялары инженері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Энергоменеджер (Энергоаудитор).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Энергия үнемдеу және энергетикалық тиімділікті арттыру саласында кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2151-2-023 Энергия тиімділігі жөніндегі инженер-зерттеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Энергия тиімділігін арттыру, ұйымдарда тұтынылатын энергия ресурстарының көлемін экономикалық және технологиялық негізделген қысқарту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымда тұтынылатын энергия ресурстары мен су көлемі туралы мәліметтерді есепке алу мен бақылауды қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбаға сәйкес энергия мен суды тұтынуды өлшеу әдістерін анықтау. 2. Нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкес энергия ресурстары мен суды тұтынуды өлшеу шекараларын анықтау. 3. Ұйымда энергия ресурстары мен суды тұтынуға әсер ететін факторларды анықтау. 4. Энергия мен су шығынын өлшеуге арналған өлшеу құралдарын дайындау. 5. Өлшеу құралдарын қолдану. 6. Алынған деректерді өңдеу үшін арнайы бағдарламалық құралды пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымда қолданылатын объектілер мен процестерге техникалық байқау жүргізу ережелері. 2. Энергия ресурстары мен суды тұтыну көлемдерін өлшеу және тексеру саласындағы нормативтік-техникалық және әдістемелік материалдар. 3. Орындалатын өнімнің, жұмыстың (қызметтің) бірлігіне энергия ресурстары мен суды тұтынуды нормалау әдістері. 	
	Дағды 1: Ұйымның процестері мен объектілері бойынша энергия мен суды тұтыну көлемдерін анықтау.		

<p>Еңбек функциясы 1: Ұйымда тұтынылатын энергия ресурстары мен су көлемі туралы мәліметтерді есепке алу мен бақылауды қамтамасыз ету.</p>		<p>4. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтынатын жабдыққа кіретін жабдықтар мен жүйелердің негізгі жұмыс принциптері.</p> <p>5. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтынуды өлшеу және тексеру жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін қажетті аспаптарды, құралдарды, материалдарды, құрылғыларды пайдаланудың мақсаты мен тәртібі.</p> <p>6. Энергия мен суды тұтынуды өлшеу және тексерудің негізгі әдістері.</p> <p>7. Энергия мен суды тұтынуды өлшеу және тексеру нәтижелері бойынша есептерді жасау тәртібі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Ұйымда энергия мен суды тұтыну декларациясын қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Энергия ресурстары мен суды тұтыну бойынша алынған бастапқы мәліметтерді өңдеу және жүйелеу .</p> <p>2. Техникалық және шарттық құжаттаманы және ілеспе құжаттарды бағалау.</p> <p>3. Стандартты көрсеткіштерге сәйкес жабдық пен жүйелердің энергетикалық өнімділігін, энергия мен суды тұтыну көлемдерін есептеу.</p> <p>4. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтыну туралы декларацияны жасау және ресімдеу.</p> <p>5. Энергия ресурстары мен суды тұтыну туралы декларацияны толтыру үшін бухгалтерлік және басқарушылық есеп деректерін пайдалану.</p> <p>6. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтыну туралы декларацияны толтыру үшін арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы нормативтік құқықтық актілер , техникалық құжаттама.</p> <p>2. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтыну туралы декларацияны табыс ету тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>3. Орындалатын өнімнің, жұмыстың (қызметтің) бірлігіне энергия ресурстары мен суды тұтынуды нормалау әдістері.</p> <p>4. Энергетикалық ресурстар мен суды тұтыну туралы декларация нысандарын толтыру қағидалары.</p> <p>5. Жергілікті құжаттаманы әзірлеу, бекіту, бекіту және сақтау тәртібі</p> <p>6. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік ақпараттық жүйеде жұмыс істеу тәртібі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дербестік және жауапкершілік</p>		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
36. Кәсіптің карточкасы "Техникалық қадағалау жөніндегі инженер":			
Топтың коды:	2142-4		
Қызмет атауының коды:	2142-4-005		
Кәсіптің атауы:	Техникалық қадағалау жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Құрылысты қадағалау жөніндегі инженер.р		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-4-004 Құрылысты қадағалау жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс, қайта құру және демонтаждау жұмыстарының сапалы орындалуын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылысты және құрылысты бақылауды ұйымдастыру, ғимараттарды реконструкциялау және демонтаждау. 2. Құрылысты ұйымдастыруды басқару және құрылысты бақылауды жүзеге асыру, ғимараттарды реконструкциялау және демонтаждау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар:	

<p>Еңбек функциясы 1: Құрылысты және құрылысты бақылауды ұйымдастыру, ғимараттарды реконструкциялау және демонтаждау.</p>	<p>Дағды 1: Құрылысқа, реконструкцияға және демонтажға дайындықты ұйымдастыру.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдардың, жабдықтардың, аспаптардың, құрылғылардың салалық талаптарға сәйкестігін анықтау. 2. Өндірістік қызметті жоспарлау. 3. Өндірісті дайындау үшін нормативтік құжаттаманы қолдану. 4. Логистикаға сұраныс жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік-техникалық құжаттаманы әзірлеу және жүргізу тәртібі. 2. Құрылыс, реконструкциялау және демонтаждау жоспарларын әзірлеу тәртібі. 3. Құрылыс, қайта құру және демонтаждау кезіндегі жұмыстарды жоспарлау әдістері. 4. Құрылыс технологиясы. 5. Құрылыс конструкцияларында қолданылатын материалдардың номенклатурасы мен қасиеттері. 6. Жобалық құжаттаманы әзірлеу, келісу, ресімдеу және бекіту тәртібі. 7. Еңбек қауіпсіздігі талаптары. 8. Өрт қауіпсіздігі стандарттары мен ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Құрылысты ұйымдастыруды бақылау және құрылыс, қайта құру және демонтаждау кезінде құрылысты бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылысты және құрылысты бақылауды, реконструкциялауды және демонтажды ұйымдастыру бойынша құжаттамаларды әзірлеуді бақылау және қабылдау. 2. Орындалған жұмыстың материалдық-техникалық қамтамасыз етілуіне талдау жасау. 3. Техникалық құжаттаманы талдау және жүйелеу. 4. Нормативтік құжаттарға сәйкес жұмыс сапасын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік-техникалық құжаттаманы әзірлеу және жүргізу тәртібі. 2. Құрылыс, қайта құру және демонтаждау кезіндегі жұмыстарды жоспарлау әдістері. 3. Құрылыс технологиясы. 4. Құрылыс конструкцияларында қолданылатын материалдардың номенклатурасы мен қасиеттері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірісті дайындау үшін нормативтік құжаттарды пайдалану. 2. Өндіріс алдындағы жұмысшыларға өндірістік тапсырмалар беру және олардың орындалуын бақылау.

	<p>Дағды 1: Құрылысқа, реконструкцияға және демонтажға дайындықты басқару.</p>	<p>3. Өндіріс алдындағы жұмысшылардың жұмыс кестесін жасау. 4. Жұмысты бөлу және өндіріс алдындағы жұмысшылардың жауапкершілік деңгейлерін анықтау. 5. Өндірістік қызметті жоспарлау 6. Өндірістік қызметті талдау және жоспарлау. 7. Конструктивті шешімдерді ұсыну 8. Жұмыс тәжірибесін беру және қызметкерлерге көмек көрсету.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Білімдер: 1. Өндірістік-техникалық құжаттаманы әзірлеу және жүргізу тәртібі. 2. Құрылыс технологиясы. 3. Құрылыс конструкцияларында қолданылатын материалдардың номенклатурасы мен қасиеттері. 5. Жобалық құжаттаманы әзірлеу, келісу, ресімдеу және бекіту тәртібі. 6. Жобалық құжаттаманы ресімдеу тәртібі. 7. Еңбек қауіпсіздігі талаптары. 8. Өрт қауіпсіздігі стандарттары мен ережелері.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Құрылысты ұйымдастыруды басқару және құрылысты бақылауды жүзеге асыру, ғимараттарды реконструкциялау және демонтаждау.</p>	<p>Дағды 2: Мердігерлік құрылыс ұйымдарының қызметін үйлестіру.</p>	<p>Машықтар: 1. Құрылыс мердігерлерімен орындалатын жұмыстардың мерзімі мен сапасын қадағалау. 2. Аяқталған құрылыс нысандарын қабылдау және пайдалануға беру. 3. Мердігер құрылыс ұйымдарының жұмыс жоспарларын үйлестіру және бақылау. 4. Қоршаған ортаны қорғау талаптарының сақталуын қадағалау. 5. Жұмыстарды құрылыс мердігерлеріне бөлу. 6. Конструктивті шешімдерді ұсыну 7. Жұмыс тәжірибесін беру және қызметкерлерге көмек көрсету.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Білімдер: 1. Өндірістік-техникалық құжаттаманы әзірлеу және жүргізу тәртібі. 2. Құрылыс, реконструкциялау және демонтаждау жоспарларын әзірлеу тәртібі. 3. Құрылыс, қайта құру және демонтаждау кезіндегі жұмыстарды жоспарлау әдістері. 4. Құрылыстың экономикасы және ұйымдастырылуы. 5. Жобалық құжаттаманы ресімдеу тәртібі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Дағды 3: Бөлімшелердің өндірістік-шаруашылық қызметін басқару.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қабылданған шешімдерді талдап, олардың салдарын болжау. 2. Материалдық-техникалық ресурстарды пайдалануды жоспарлау және талдау. 3. Материалдық-техникалық және еңбек ресурстарын ұтымды бөлу. 4. Кестелерді, бағдарламаларды, техникалық және атқарушы құжаттаманы талдау. 5. Лицензиялар мен рұқсаттарды дайындау және олардың жарамдылығын сақтау. 6. Өндірістік тапсырмаларды жоспарлау және олардың орындалуын бақылау, жұмысшылардың іс-әрекеті мен ынтасын бағалау. 7. Нормативтік құжаттарға сәйкес қызметті жүзеге асыру. 8. Қоршаған ортаны қорғау талаптарының сақталуын бақылау. 9. Конструктивті шешімдерді ұсыну. 10. Жұмыс тәжірибесін беру және қызметкерлерге көмек көрсету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаруашылық және қаржылық шарттарды жасау және орындау тәртібі. 2. Жобалық құжаттаманы әзірлеу, келісу, ресімдеу және бекіту тәртібі. 3. Құрылыстың экономикасы және ұйымдастырылуы. 4. Қақтығыстарды шешу принциптері. 5. Қызметкерлерді бағалау технологиясы мен әдістері. 6. Тиімді қарым-қатынас әдістері. 8. Атом өнеркәсібіндегі корпоративтік және ұйымдастырушылық мәдениеттің принциптері. 9. Топты басқару және топтық жұмыс принциптері. 10. Шешім қабылдау технологиясы. 11. Еңбек қауіпсіздігі талаптары. 12. Өрт қауіпсіздігі стандарттары мен ережелері.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 7</p>	<p>Кәсіптің атауы: Учаске бастығы</p>

	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
37. Кәсіптің карточкасы "ВІМ дағдылары бар құрылыс прорабы":			
Топтың коды:	7100-0*		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	ВІМ дағдылары бар құрылыс прорабы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). Жұмыстарды өндіруші (прораб).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Инженерлік-техникалық лауазымдарда құрылыстағы жұмыс тәжірибесі кемінде үш жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7100-0-012 Тұрғын үй құрылысының прорабы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу (бұдан әрі - құрылыс), күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің элементтерін, құрылымдары мен бөліктерін, инженерлік қамтамасыз ету желілерін және олардың учаскелерін бұзу бойынша жұмыс түрлері мен жекелеген кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау. 2. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру. 3. Құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру. 4. Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Құрылыс жұмыстарының бір түрін өндіруге дайындық бойынша өндірістік байланысты жүзеге асыру; 2. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіру аймақтарын, құрылыс жұмыстары кезеңінде зиянды	

<p>Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы бойынша қолданыстағы заңнама талаптарын сақтау.</p>	<p>және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсерінен болатын жұмыс орындарын анықтау; 3. Құрылыс кезеңінде жұмысшыларды зиянды және қауіпті өндірістік факторлардан қорғаудың ұжымдық және жеке құралдарының қажетті тізбесін анықтау; 4. Құрылыс кезеңінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтау бойынша құжаттаманы ресімдеу; 5. Құрылыс кезеңінде жоғары қауіпті құрылыс жұмыстарының тізімін жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстары кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары; 2. Құрылыс жұмыстары түрінің жұмысшыларға және қоршаған ортаға әсерінің зиянды және қауіпті факторлары, оларды азайту және болдырмау әдістері мен құралдары; 3. Құрылыстағы өндірістік байланыстың әдістері мен құралдары; 4. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын бұзған жағдайда қолданылатын әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік шаралары; 5. Еңбек жағдайларын арнайы бағалауды жүргізу және құжаттау тәртібіне арналған еңбек жағдайларын арнайы бағалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік құжаттардың талаптары; 6. Жіберу үшін қауіпті құрылыс жұмыстарына жіберілгенін растайтын құжаттардың болуы қажет құрылыс жұмыстарының түрлері және (немесе) кәсіптер; 7. Құрылыс кезеңіндегі қауіптілігі жоғары құрылыс жұмыстарының түрлері, оларға рұқсат беру үшін рұқсат беру қажет.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының түрін орындау үшін қажетті көлемде құрылыстағы техникалық құжаттаманы оқу және талдау; 2. Құрылыс жұмыстарының түрі жүргізіліп жатқан учаскедегі дайындық жұмыстарының орындалу ретін анықтау және көлемін есептеу; 3. Құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаскеде дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу; 4. Жұмысшыларды құрылыс жұмыстары түріндегі зиянды және қауіпті өндірістік факторлардан

<p>Дағды 1: Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруге дайындау.</p>	<p>қорғаудың ұжымдық және жеке құралдарының болуын және өнімділік сипаттамаларын тексеру; 5. Қауіпті құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру; 6. Құрылыс жұмыстарының түріне учаскені дайындау үшін атқарушылық және басқа құжаттаманы ресімдеу; 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету.</p>
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс жұмыстарының түрін өндірудің технологиялық процесін, оның ішінде күрделі құрылыс объектілерін бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және технологиялық процесін жүргізу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары; 2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың құрылыс жұмыстары түрінің учаскесіндегі дайындық жұмыстарының құрамы мен реттілігіне қойылатын талаптары; 3. құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаскеде дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары; 4. Қауіпті құрылыс жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру үшін нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттардың талаптары; 5. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісін дайындауға арналған атқарушылық және басқа құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне арналған нормативтік техникалық және әдістемелік құжаттарға қойылатын талаптар; 6. Құрылыста атқарушылық және басқа құжаттаманы жүргізу үшін пайдаланылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету; 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса); 8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p>

1. Құрылыс жұмыстарының түрін орындау кезінде өндірістік тапсырмалардың реттілігін анықтау және көлемін есептеу;
2. Құрылыс жұмыстарының түрі жүргізілетін учаскедегі бригадалар, звенолар және жекелеген жұмысшылар арасында олардың мамандануы мен біліктілігін ескере отырып, өндірістік тапсырмаларды бөлу;
3. Құрылыс жұмыстарының түріне операциялық жоспарларды әзірлеу және түзету;
4. Өндірістік тапсырмаларды орындаудың ағымдағы көрсеткіштерін талдау және олардың құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша операциялық жоспарларға сәйкестігін бағалау;
5. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын материалдық-техникалық ресурстарға қажеттілікті есептеу;
6. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстарды бөлу кестесін жасау;
7. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстардың көлеміне (санына) құжаттық, көрнекі және аспаптық бақылауды жүзеге асыру;
8. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру процесінде атқарушылық және басқа құжаттаманы ресімдеу;
9. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының түрін өндіру туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;
10. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді жедел басқару мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру.

Білімдер:

Дағды 2:
Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерін жедел басқару.

1. Құрылыс жұмыстарының түрін орындау кезіндегі өндірістік тапсырмалардың көлемін есептеу әдістері мен құралдары;
2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруді жедел жоспарлаудың әдістері мен құралдары;
3. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті есептеу әдістері мен құралдары;
4. Құрылыс жұмыстары түрінің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

Еңбек функциясы 2:
Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіруді ұйымдастыру.

5. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын негізгі құрылыс материалдары мен конструкцияларының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
6. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтары мен құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
7. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс машиналарының, механизмдерінің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
8. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
9. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың құрылыс жұмыстарының түрін өндіру бойынша атқарушылық-есептік құжаттаманы құруға және ресімдеуге қойылатын талаптар;
10. Құрылыстағы атқарушылық және басқа құжаттаманы жүргізу үшін пайдаланылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету;
11. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);
12. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

1. Құрылыс жұмыстарының түріне жеткізілетін құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың, жобалау және жұмыс құжаттамаларының талаптарына сәйкестігін бақылау;
2. Құрылыс жұмыстарының түріне жеткізілетін құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймалау мен сақтаудың сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылауды жүзеге асыру;

3. Технологиялық процестің және құрылыс жұмыстары түрінің нәтижесінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкестігін бақылау;
4. Сапаны бақылау нәтижелерін талдау, технологиялық процестің және құрылыс жұмыстары түрі нәтижесінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарынан ауытқу себептерін белгілеу, конструкторлық, жұмыстық және ұйымдастырушылық-технологиялық құжаттама;
5. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарынан сапасын бақылау кезінде анықталған құрылыс жұмыстары түрін өндіру технологиясы мен нәтижелерінің ауытқуларын жою жөніндегі жедел шаралардың құрамын айқындау; конструкторлық, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама;
6. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісінің сапасын бақылау үшін атқарушылық және басқа да құжаттамаларды жасау;
7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне енгізілген құрылыс жұмыстарының түріне (бар болса) ақпаратты, құжаттарды және сапасын бақылау материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;
8. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіру сапасын бақылау мәселелері бойынша өндірістік коммуникацияны жүзеге асыру.

Білімдер:

Дағды 3:
Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрлерінің сапасын бақылау.

1. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
2. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары;
3. Құрылыс жұмыстарының осы түрін өндіруде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған сәулет, қала

құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

4. Құрылыс жұмыстарының түрін өндіруде қолданылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймалау мен сақтаудың нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау әдістері мен құралдары;

5. Құрылыс жұмыстарының өндірістік түрінің сапасын жедел бақылау схемалары;

6. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың орындалатын технологиялық операциялардың құрамы мен реттілігіне, технологиялық операциялардың сапасына және құрылыс жұмыстарының түрінің нәтижелерінің сапасына қойылатын талаптар. ;

7. Құрылыс жұмыстарының басқа түрлері аяқталғаннан кейін орындалуын бақылау жүзеге асырылмайтын күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін құрылыс жұмыстарының түрлері;

8. Құрылыс жұмыстарының түрінің өндірісінің сапасын бақылау жөніндегі атқарушылық және өзге де құжаттаманы құру мен ресімдеуге арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

9. Құрылыстағы атқарушылық және басқа құжаттаманы жүргізу үшін пайдаланылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз ету;

10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);

11. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

-

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс объектісін, күрделі құрылыс объектісін бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасында (бар болса) ұсынылған жобалық, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттамада қажетті келісімдердің болуын, техникалық ақпараттың толықтығы мен жеткіліктілігін тексеру) құрылыс сатысына қажетті көлемде;

2. Құрылыс алаңындағы дайындық жұмыстарының орындалу ретін анықтау және көлемін есептеу;

3. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік алаңдағы дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу және түзету;
4. Құрылыс алаңында геодезиялық жұмыстарды орындау түрлері мен тәртібін анықтау;
5. Құрылыс кезеңіне қажетті рұқсаттардың тізбесін анықтау, оларды алу үшін растаушы құжаттарды ресімдеу;
6. Құрылыс алаңының геодезиялық-құрылыстық құжаттамасының толықтығы мен сапасын тексеру;
7. Өндірістік алаңды құрылыс кезеңіне дайындау үшін атқарушылық және басқа құжаттаманы ресімдеу;
8. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген құрылыс кезеңін дайындау бойынша мәліметтерді, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;
9. Құрылыс кезеңіне дайындық мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру;
10. Өндірістік байланысты жүзеге асыру, құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңіне дайындық бойынша техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу.

Білімдер:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың күрделі құрылыс нысанын салуға арналған жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың құрамы мен мазмұнына қойылатын талаптары;
2. Күрделі құрылыс нысанын бұзу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру жобасының құрамы мен мазмұнына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
3. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың және құрылыс мердігерлік шарты тараптарының құрылыс мердігерлік шартын ұйымдастыру кезіндегі міндеттемелеріне және оны жүзеге асыру тәртібіне қойылатын реттеуші құжаттардың талаптары қосалқы мердігер құрылыс ұйымдарымен шарттық қатынастар;
4. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін, оның ішінде күрделі құрылыс объектілерін бұзу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыруға арналған сәулет, қала

Құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдеріне дайындық.

құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

5. Күрделі құрылыс объектілерін бұзу жұмыстарын қоса алғанда, құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстарының түрлері мен кешендерін өндірудің технологиялық процестеріне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

6. Құрылыс алаңындағы геодезиялық жұмыстардың түрлері;

7. Құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік учаскесіндегі дайындық жұмыстарын жүргізудің құрамына және тәртібіне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

8. Құрылыс объектісін электрмен, сумен, жылумен қамтамасыз ету үшін уақытша инженерлік коммуникацияларды (желілерді) инженерлік-техникалық қамтамасыз етудің сыртқы желілеріне қосуға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

9. Құрылыс кезеңінің өндірістік алаңында дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары;

10. Құрылыс кезеңіндегі учаскелер мен жұмыс орындарына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

11. Құрылыс жұмыстарының сатысына қажетті рұқсаттарды алу және беру негіздеріне, тәртібіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

12. Құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірістік учаскесіне геодезиялық атқару және есепке алу құжаттамасын құру және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

13. Құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірісін дайындау үшін атқарушылық және өзге де құжаттаманы құру және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

	<p>14. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін пайдаланылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық ережелермен қамтамасыз ету;</p> <p>15. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);</p> <p>16. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса);</p> <p>17. Құрылыстағы іскерлік хат алмасу және өндірістік коммуникация әдістері мен құралдары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік тапсырмалардың реттілігін анықтау және көлемін есептеу; 2. Өндірістік тапсырмаларды өндіріс орындары, жекелеген бригадалар және құрылыс сатысындағы өндірістік учаскенің жұмысшылары арасында олардың мамандануы мен біліктілігін ескере отырып бөлу; 3. Құрылыс кезеңінің күнтізбелік және операциялық жоспарларын әзірлеу және түзету; 4. Өндірістік тапсырмаларды орындаудың ағымдағы көрсеткіштерін талдау және олардың құрылыс жұмыстары кезеңінің өндірісінің күнтізбелік және операциялық жоспарларына сәйкестігін бағалау; 5. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстардағы өндірістік тапсырмалардың қажеттілігін есептеу; 6. Жеткізу кестелерін талдау және түзету, құрылыс кезеңінде пайдаланылған материалдық-техникалық ресурстарды бөлу кестелерін жасау; 7. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстардың көлеміне (санына) құжаттық, көрнекі және аспаптық бақылау жүргізу; 8. Құрылыс кезеңіне есептік және есептік құжаттаманы дайындау; 9. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс сатысы туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету; 10. Құрылыс жұмыстары кезеңіндегі өндірісті басқаруға қатысты мәселелер бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру; 11. Құрылыс ұйымында өндірістік байланысты жүзеге асыру, құрылыс жұмыстары кезеңінің

өндірісін басқару мәселелері бойынша техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу.

Білімдер:

1. Құрылыс кезеңіндегі өндірістік тапсырмалардың көлемін есептеу әдістері мен құралдары;
2. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңін күнтізбелік және жедел жоспарлаудың әдістері мен құралдары;
3. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті есептеу әдістері мен құралдары;
4. Құрылыс кезеңінде орындалатын технологиялық процестердің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
5. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
6. Сыртқы инженерлік желілер арқылы жеткізілетін және мамандандырылған ұйымдардан жеткізілетін негізгі материалдық ресурстардың түрлері мен техникалық сипаттамалары;
7. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтарының, аспаптарының, технологиялық жабдықтарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
8. Құрылыс кезеңінде қолданылатын негізгі құрылыс машиналарының, механизмдерінің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
9. Құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысында пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстарды тасымалдауға, сақтауға және ұстауға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
10. Құрылыстағы сметалық реттеу және баға белгілеу әдістері мен құралдары;
11. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінің атқарушылық-есептік құжаттамаларын құру және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
12. Құрылыстағы ұйымдастырушылық, технологиялық, атқарушылық және есеп

Дағды 2:
Құрылыс жұмыстарының жекелеген кезеңдерін өндірістік басқару.

Еңбек функциясы 3:
Құрылыс жұмыстарының жеке кезеңдерін өндіруді ұйымдастыру.

құжаттамасын әзірлеу және жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар;

13. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);

14. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

1. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың, жобалау және жұмыс құжаттамаларының талаптарына сәйкестігін бақылау;
2. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау және сақтау шарттары мен тәртібінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың және ұйымдастырушылық-құқықтық актілердің талаптарына сәйкестігін бақылау. және технологиялық құжаттама;
3. Құрылыс кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиялық процестері мен нәтижелерінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкестігін бақылау;
4. Құрылыс кезеңінде орындалған жасырын құрылыс жұмыстарының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкестігін бақылау;
5. Маңызды құрылыстарды, инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін салу кезінде жүргізілетін құрылыс жұмыстарының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау, жұмыс істеу саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау. және ұйымдастырушылық-технологиялық құжаттама;

Дағды 3:
Құрылыс жұмыстарының
жеке кезеңдерін
құрылысты бақылау.

6. Құрылысты бақылау нәтижелерін талдау, құрылыс жұмыстары кезеңінің технологиялық процестері мен өндірістік нәтижелерінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарынан ауытқу себептерін белгілеу, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттама;

7. Өндірістегі анықталған ауытқуларды және құрылыс кезеңінің нәтижелерін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарынан жою жөніндегі жедел іс-шаралардың құрамын анықтау. құжаттама;

8. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінде құрылысты бақылау үшін атқарушылық және есеп құжаттамасын жасау;

9. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген құрылыс кезеңінің құрылыстық бақылау мәліметтерін, құжаттарын және материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету.

Білімдер:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың мазмұнына, мемлекеттік құрылысты бақылау мен қадағалауды ұйымдастыруға және тәртібіне қойылатын талаптар;

2. Құрылыс жұмыстарының өндірістік кезеңінің құрылыс бақылауын жүргізу әдістері мен құралдары ;

3. Құрылыс кезеңінде қолданылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

4. Құрылыс кезеңінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын қоймаға және сақтауға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

5. Құрылыс кезеңінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиясы мен нәтижелеріне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

6. Құрылыс жұмыстарының түрлерін өндіру кезінде сапаны жедел бақылау схемалары;
7. Құрылыс жұмыстары кезеңінің технологиялық процестері мен өндірістік нәтижелерінің нормативтік техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарынан ауытқуын жою әдістері мен құралдары;
8. Құрылыс жұмыстарының өндірістік сатысын бақылау, оның ішінде жасырын жұмыстарды тексеру актісін, тексеруді қоса алғанда, құрылыстық құжаттаманы құру және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары сыни құрылымдардың есептері, инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін тексеру есептері;
9. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар;
10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);
11. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

1. Құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңіне қоса берілген (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы дайындау және толтыру;
2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдық-технологиялық құжаттаманың аяқталған кезеңін тапсыру және қабылдау процесінде анықталған ауытқуларды талдау. құрылыс жұмыстары, оларды жою бойынша жедел шаралардың құрамын анықтау;
3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңі туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электронды құжаттар түрінде қалыптастыру, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;
4. Құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру және қабылдау актісін жасау;
5. Құрылыс жұмыстары кезеңінің аяқталған нәтижелерін тапсыру және қабылдау мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру;

	<p>Дағды 4: Құрылыс жұмыстарының аяқталған жекелеген кезеңдерін тапсыру және қабылдау.</p>	<p>6. Өндірістік байланысты жүзеге асыру, құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңін тапсыру және қабылдау процесінде техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың құрылыс жұмыстарының аяқталған кезеңінің мазмұнына, ұйымдастыруына және тапсыру және қабылдау тәртібіне қойылатын талаптары; 2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың орындалған кезеңін тапсыру және қабылдау үшін атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеу) құжаттамалар кешенін құру мен жобалауға қойылатын талаптар. құрылыс жұмыстары; 3. Құрылыс жұмыстарының аяқталмаған кезеңін консервациялау туралы шешім қабылдаудың негіздері мен тәртібіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары; 4. Құрылыс жұмыстарының аяқталмаған кезеңін консервациялау кезінде атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттаманы құрау және ресімдеу үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары; 5. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар; 6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса); 7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті келісімдердің болуын, күрделі құрылыс объектісін, күрделі құрылыс нысанын бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасында ұсынылған жобалық, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттамадағы техникалық ақпарат көлемінің толықтығы мен жеткіліктілігін тексеру (бар болса); 2. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінде (болған жағдайда) күрделі құрылыс

объектісін салуға арналған жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың ұсынылуының толықтығын тексеру;

3. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңындағы дайындық жұмыстарының орындалу тәртібін және көлемін есептеуді анықтау;
4. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңында дайындық жұмыстарының жоспарларын әзірлеу және түзету;
5. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңында геодезиялық жұмыстарды орындау түрлері мен тәртібін анықтау;
6. Күрделі құрылыс нысанын салуға қажетті рұқсаттардың тізбесін анықтау, оларды алу үшін растаушы құжаттаманы ресімдеу;
7. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде қауіптілігі жоғары құрылыс жұмыстарының тізбесін құрастыру;
8. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңының геодезиялық-құрылыстық құжаттамасының толықтығы мен ресімделу сапасын тексеру;
9. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысын дайындау процесінде атқарушылық және есептік құжаттаманың ресімделуінің толықтығы мен сапасын тексеру;
10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген күрделі құрылыс объектісінің құрылысын дайындауға арналған ақпаратты, құжаттарды және материалдарды талдау, оларды электронды құжат түрінде көрсету, графикалық және кестелік түрде көрсету.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс нысанын бұзу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жобасының құрамы мен мазмұнына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
2. Құрылыс және азаматтық-құқықтық қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптары, құрылыс мердігерлік шарттарын ұйымдастыру бойынша нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттар;
3. Күрделі құрылыс объектісін салуды, оның ішінде күрделі құрылыс нысанын бұзуды ұйымдастыру үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
4. Күрделі құрылыс объектісін салу, оның ішінде бұзу жұмыстарын жүргізу кезінде орындалатын құрылыс жұмыстарының жекелеген кезеңдерін, түрлері мен кешендерін өндірудің технологиялық

Дағды 1:
Күрделі құрылыс объектілерін салуға дайындық.

процестеріне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары күрделі құрылыс жобасы туралы;

5. Күрделі құрылыс объектісін салу кезіндегі геодезиялық жұмыстардың түрлері;

6. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңында дайындық жұмыстарын жүргізудің құрамы мен тәртібіне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

7. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңын электр энергиясымен қамтамасыз ету үшін уақытша инженерлік коммуникацияларды (желілерді) сыртқы инженерлік қамтамасыз ету желілеріне қосуға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

8. Күрделі құрылыс объектісінің құрылыс алаңында дайындық жұмыстарын жоспарлаудың әдістері мен құралдары;

9. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде өндіріс алаңдары мен жұмыс орындарына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);

11. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі : -

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде құрылыс жұмыстарының түрлері мен жекелеген кезеңдерінің құрамы мен өндірісінің реттілігін анықтау;
2. Күрделі құрылыс объектісін салу кезіндегі өндірістік тапсырмалардың реттілігін анықтау және көлемін есептеу;
3. Күрделі құрылыс объектісін салу бойынша өндірістік учаскелер мен қосалқы мердігер құрылыс ұйымдары арасында өндірістік тапсырмаларды бөлу ;
4. Күрделі құрылыс объектісін салудың күнтізбелік және операциялық жоспарларын әзірлеу және түзету ;
5. Өндірістік тапсырмаларды орындаудың ағымдағы көрсеткіштерін талдау және олардың күрделі

құрылыс объектісін салу бойынша күнтізбелік және операциялық жоспарларға сәйкестігін бағалау;

6. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде қолданылатын материалдық-техникалық ресурстардағы өндірістік тапсырмалардың қажеттілігін есептеу;

7. Жеткізу кестелерін талдау және түзету, күрделі құрылыс объектісінің құрылысында пайдаланылатын материалдық-техникалық ресурстарды бөлу кестелерін жасау және түзету;

8. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстардың көлеміне (санына) құжаттамалық, көрнекі және аспаптық бақылау жүргізу;

9. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген күрделі құрылыс объектісінің құрылысы туралы ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету;

10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (болған жағдайда) енгізілген күрделі құрылыс объектісінің құрылысы бойынша ақпаратты, құжаттарды және материалдарды электрондық құжаттар түрінде талдау, талдау нәтижелерін графикалық және кестелік түрде көрсету.

Дағды 2:
Күрделі құрылыс объектілерін салуды басқару.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс объектісін салуды күнтізбелік және жедел жоспарлаудың әдістері мен құралдары;

2. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын еңбекке, материалдық-техникалық ресурстарға жоспарлы қажеттілікті есептеу әдістері мен құралдары;

3. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде орындалатын технологиялық процестердің еңбек сыйымдылығына, тартылатын жұмысшылардың кәсіптері мен біліктілігіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

4. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде қолданылатын негізгі құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкциялары мен жабдықтарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;

5. Сыртқы инженерлік желілер (су, электр, жылу) арқылы берілетін және мамандандырылған ұйымдармен қамтамасыз етілетін негізгі материалдық ресурстардың түрлері мен техникалық сипаттамалары;

Еңбек функциясы 4:
Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысын ұйымдастыру

6. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде қолданылатын негізгі құрылыс жабдықтарының, аспаптарының, технологиялық жабдықтарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
7. Күрделі құрылыс объектісін салуда қолданылатын негізгі құрылыс машиналарының, механизмдерінің, электр станцияларының, көлік құралдарының түрлері мен техникалық сипаттамалары;
8. Құрылыстағы сметалық реттеу және баға белгілеу әдістері мен құралдары;
9. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);
10. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі :
-

Машықтар:

1. Құрылыс кезеңінің құрылыс бақылауын, оның ішінде тапсырыс беруші ұйымның және (немесе) ол тартатын, мердігерлік шарт негізінде құрылыс бақылауын жүзеге асыратын мамандандырылған ұйымның қатысуымен жүзеге асырудың технологиялық мүмкіндіктерін талдау;
2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысына құрылысты бақылау жоспарларын әзірлеу және түзету;
3. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау және сақтау тәртібі мен шарттарының сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау.
4. Құрылыс қызметі және ұйымдық-технологиялық құжаттама;
5. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде орындалатын құрылыс жұмыстары түрлерінің технологиялық процестері мен өндірістік нәтижелерінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау, өңдеу саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау және ұйымдастырушылық-технологиялық құжаттама;
6. Күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін, орындалуын бақылау күрделі құрылыс объектісін салу кезінде орындалатын құрылыс жұмыстарының басқа түрлерінен кейін жүзеге асырылмайтын, аяқталған жасырын құрылыс жұмыстарының талаптарға сәйкестігіне

Дағды 3:
Күрделі құрылыс объектілерінің құрылыс бақылау.

мониторингті жүзеге асыру. сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, нормативтік-техникалық құжаттарды, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттамаларды;

7. Күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне әсер ететін, анықталған ақауларын жою басқа құрылыс құрылымдары мен инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерін бөлшектемей немесе зақымдамай мүмкін болмайтын, салынған күрделі құрылыстардың, инженерлік қамтамасыз ету желілерінің учаскелерінің талаптарға сәйкестігіне мониторингті жүзеге асыру. сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, нормативтік-техникалық құжаттарды;

8. Салынған күрделі құрылыс объектісінің, инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерінің және олардың учаскелерінің пайдаланылған энергия ресурстарын есепке алу аспаптарымен энергия тиімділігі мен жабдықтарының нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы саласындағы нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкестігін бақылау. жоспарлау және құрылыс қызметі, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттама;

9. Құрылысты бақылау нәтижелерін талдау, күрделі құрылыс объектісін салудың технологиялық процестері мен нәтижелерінің нормативтік техникалық құжаттардың, жобалау, жұмыс және ұйымдастыру-технологиялық құжаттаманың талаптарынан ауытқу себептерін белгілеу;

10. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысын салуды бақылау жөніндегі атқарушылық және есептік құжаттаманың ресімделуінің толықтығы мен сапасын тексеру;

11. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне (бар болса) енгізілген күрделі құрылыс объектісінің құрылысын бақылаудың мәліметтерін, құжаттарын және материалдарын электрондық құжаттар түрінде ұсыну, оларды графикалық және кестелік түрде көрсету.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс объектісінің қауіпсіздігіне арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

2. Күрделі құрылыс объектісінің құрылысына құрылыс бақылауын ұйымдастыру және жүргізу әдістері мен құралдары;

3. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарына, бұйымдарына, конструкциялары мен жабдықтарына сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
4. Күрделі құрылыс объектісін салу кезінде пайдаланылатын құрылыс материалдарын, бұйымдарын, конструкциялары мен жабдықтарын сақтау және сақтау жөніндегі сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;
5. Құрылыс жұмыстарының түрлері мен кешендерін өндіру кезінде сапаны жедел бақылау схемалары;
6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);
7. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).

Дағдыны тану мүмкіндігі : -

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялауды және құрылыс бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауды әзірлеушіге немесе техникалық тапсырыс берушіге қабылдау үшін салынған және қоса берілген (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы ресімдеу және толтыру, күрделі құрылыс объектілерін қайта құру, күрделі жөндеу, бұзу;
2. Ақпараттық үлгіге енгізілген күрделі құрылыс объектілері, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктері, құрылыстың кезеңдері, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялау және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша орындалған жұмыстар туралы ақпаратты, құжаттар мен материалдарды қалыптастыру. күрделі құрылыс жобасы (егер бар болса)), электрондық құжаттар түрінде оларды графикалық және кестелік түрде көрсету, оның ішінде құрастырылған құжаттаманың графикалық бөлігін үш өлшемді модель түрінде ұсыну;
3. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау кезінде салынған және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы дайындау және толтыру;
4. Күрделі құрылыс нысанын тапсыру және қабылдау актісін жасау;

Дағды 4:

Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектісінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін қайта жаңарту және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдамау.

5. Күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыстың кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялау және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу, күрделі құрылыс объектілерін бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдау мәселелері бойынша іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру. немесе аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау;

6. Құрылыс ұйымында өндірістік байланысты жүзеге асыру, күрделі құрылыс объектілерін, күрделі құрылыс объектілерінің бөліктерін, құрылыс кезеңдерін, күрделі құрылыс объектілерін реконструкциялау және құрылыс, реконструкциялау, күрделі жөндеу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау және қабылдау бойынша техникалық кеңестерді ұйымдастыру және өткізу күрделі құрылыс объектілерін жөндеу, бұзу немесе аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс объектілерін, бөлшектерін тапсыру және қабылдау үшін атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдеуші) құжаттаманың кешенін құру және ресімдеуге арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары күрделі құрылыс объектілерін салу, күрделі құрылыс объектілерін салу, қайта жаңарту кезеңдері және күрделі құрылыс объектілерін салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, бұзу бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдау;

2. Аяқталмаған күрделі құрылыс нысанын консервациялау туралы шешім қабылдаудың негіздері мен тәртібіне қатысты сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

3. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектісін консервациялау кезінде атқарушылық және қоса берілетін (техникалық, дәлелдемелік) құжаттаманы құру және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары;

4. Құрылыста атқарушылық және бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу үшін қолданылатын негізгі мамандандырылған бағдарламалық құралдар;

5. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісіне электрондық құжаттарды енгізу, сақтау, алмасу және беру құралдары мен әдістері (бар болса);

		6. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісінің электрондық құжаттарын ұсыну форматтары (бар болса).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Стратегиялық ойлау Күйзеліске тұрақтылық Шыдамдылық Тез шешім қабылдай білу Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

38. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж.Курмангожина , +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

39. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

40. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттама.

41. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

42. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

43. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

44. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " __ " __

Кәсіптік стандарт: "Жобалау және дизайн"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілікті растау, кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін негіз ретінде әзірленеді және пайдаланушылардың кең ауқымында пайдалануға арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы (БА) – Қазақстан Республикасындағы еңбек туралы заңнамаға сәйкес қызметкерлерге қойылатын біліктілік талаптарын белгілеу үшін негіз болып табылады және еңбек қатынастарын реттеуге, ұйымдық-құқықтық нысандарына қарамастан әртүрлі экономикалық қызмет түрлеріндегі ұйымдарда персоналды басқарудың тиімді жүйесін қамтамасыз етуге байланысты мәселелерді шешу үшін қолданылады;

2) Генеративті дизайн – алгоритмдерді қолдана отырып жобалау технологиялары, онда жүйе өздігінен мыңдаған модельдер жасап, оларды бір-бірімен салыстырады және ең жақсы оңтайландырылған модификацияларды таңдайды;

3) Ғимаратты немесе құрылысты пайдалану – техникалық құжаттаманың талаптарында белгіленген параметрлермен берілген функцияларды орындауға қабілетті конструкциялардың жай-күйін сақтау бойынша қажетті іс-шараларды жүргізе отырып, ғимаратты немесе құрылысты функционалдық мақсаты бойынша пайдалану;

4) Жобалаудағы генеративті модельдеу – кіріс параметрлерінің белгілі бір шектеулерін ескере отырып, бірнеше шығыс пайда болатын итерациялық процесс;

5) Жобалау-сметалық құжаттама (ЖСҚ) – жобаның мәнін ашатын және оның орындылығы мен іске асырылуының негіздемесін қамтитын құжаттар кешені; мәтіндік және графикалық материалдарды қамтитын және күрделі құрылыс объектілері мен инженерлік коммуникацияларды салуды, реконструкциялауды және/немесе техникалық қайта жарақтандыруды қамтамасыз ету үшін сәулет, функционалдық-технологиялық, конструктивтік және инженерлік-техникалық шешімдерді айқындайтын құжаттама;

6) Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (БТБА) – жұмыстарды тарифтеуге және жұмысшыларға тарифтік разрядтар беруге арналған анықтамалық;

7) Кәсіптік стандарт – ресми және (немесе) бейресми және (немесе) ақпараттық білім беруді, біліктілік пен құзыреттілік деңгейін, кәсіптік қызметтің нақты саласындағы еңбек мазмұнын, сапасы мен жағдайларын ескере отырып, білімге,

іскерлікке, дағдыларға, жұмыс тәжірибесіне қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат;

8) Нормативтік құжаттама – ғимараттар мен құрылыстарды жобалау, инженерлік іздестіру және салу, реконструкциялау, күрделі жөндеу, кәсіпорындарды кеңейту және техникалық қайта жарақтандыру, сондай-ақ құрылыс конструкцияларын, бұйымдары мен материалдарын дайындау кезінде міндетті нормалар, қағидалар, ережелер, талаптар кешенін белгілейтін құжаттама;

9) Салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салалық біліктілік шеңбері Қазақстан Республикасының Ұлттық сабақ жіктеуіші, Ұлттық біліктілік шеңбері негізінде әзірленеді және орындалатын жұмыстардың күрделілігіне және салада пайдаланылатын білімдердің, іскерліктер мен құзыреттердің сипатына қарай деңгейлер бойынша маманның біліктілігіне қойылатын талаптарды жіктейді. Салалық біліктілік шеңберлерін әзірлеуді және (немесе) өзектендіруді уәкілетті орган айқындаған тәртіппен салалық мемлекеттік органдар жүзеге асырады. Салалық біліктілік шеңберін кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңестер бекітеді;

10) Сметалық құжаттама – құрылыстың сметалық құнын анықтайтын құрылыс жобасының құрамындағы құжаттама;

11) Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (ЭҚЖЖ) – экономикалық қызметтің барлық түрлерін жіктеу және кодтау тәртібін анықтайтын жіктеуіш;

12) Эскиздік жоба – шешімнің ниетін түсіндіретін жобалық (жоспарлау, кеңістіктік, архитектуралық, технологиялық, конструктивтік, инженерлік, сәндік немесе басқа) шешімнің жеңілдетілген түрі;

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АЖЖ – автоматтандырылған жобалау жүйесі;

2) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

4) ЖСҚ – жобалау-сметалық құжаттама;

5) ҚОАМТ – құрылыс объектілерін ақпараттық модельдеу технологиясы;

6) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

7) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

8) BIM – Building Information Model.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жобалау және дизайн

5. Кәсіптік стандарттың коды: F41100010

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

41 Ғимараттар құрылысы

41.1 Құрылыс жобаларын әзірлеу

41.10 Құрылыс жобаларын әзірлеу

41.10.0 Құрылыс жобаларын әзірлеу

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Дизайнер-жобалаушылардың біліктілік деңгейіне, кәсіптік біліміне және мазмұнына қойылатын талаптарды анықтайды

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Жобаның бас дизайнері (құрылыста) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) Жобалаушы инженер (ғимараттар) - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 3) Сәулетші - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 4) Сәулетші-жобалаушы - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 5) Инженер-көгалдандырушы - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 7) Техник-жобалаушы - 5 СБШ-нің деңгейі;
- 8) Генеративті дизайнды қолдану дағдысы бар дизайнер - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 9) Виртуалды жобалаушы - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 10) "Ақылды үй" жобалаушысы - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 11) Үлкен деректерді өңдеу талдаушысы (жалпы профиль) - 6 СБШ-нің деңгейі;
- 12) Сандық жобалаушы (BIM маманы) - 6 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Жобаның бас дизайнері (құрылыста)":	
Топтың коды:	1323-0
Қызмет атауының коды:	1323-0-005
Кәсіптің атауы:	Жобаның бас дизайнері (құрылыста)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 102-параграф. Суретші-конструктор (Дизайнер).
	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 101-параграф. Суретші (Дизайнер).
Білім деңгейі:	

Кәсіптік білім деңгейі:	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: (Сәулет және құрылыс)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сәулет-құрылыс жобалау саласында кемінде сегіз жыл және жобалау құжаттамасын дайындауды жүзеге асыратын ұйымдарда сәулет лауазымдарында кемінде үш жыл. Қосымша кәсіптік білім беру ұсынылады - кемінде үш жылда бір рет біліктілікті арттыру бағдарламалары.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1323-0-002 Жобаның бас архитекторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Біңғайлы, қолжетімді, қауіпсіз және үйлесімді сәулеттік ортаны құру үшін кешенді авторлық сәулет-дизайн жобасын әзірлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сәулеттік ортаны, оның ішінде перспективалық объектілерді және объектілер жүйелерін сәулет-құрылыстық жобалау процесін басқару, ұйымдастыру және жоспарлау; 2. Кешенді сәулеттік орта жобасының әзірленуін бақылау және оның сараптамасын ұйымдастыру; 3. Тұрақты өмір сүру ортасын құру саласындағы сараптамалық ғылыми қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Ж о б а н ы ң сәулет-дизайнерлік бөлігі бойынша тендерлік құжаттама пакеттерін дайындау және шартты дайындау және жобалау жұмыстарын жүргізу үшін тапсырыс берушімен көрсетілетін қызметтердің көлемі мен құнын келісу.	Машықтар: 1. Жобалау және құрылыс индустриясында жобаларды басқару процестерін реттейтін қолданыстағы заңнаманың, нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын қолдану; 2. Жобаны басқаруда оңтайлы жоспарлау әдістерін, жобалық жұмысты жоспарлауға арналған заманауи бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдану; 3. Жобалау жұмыстарының құны мен сметасын басқару әдістерін қолдану.	Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар, оның ішінде. Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алуы туралы; 2. Сәулет ортасын, оның ішінде перспективалық объектілер мен объектілердің жүйелерін сәулет-құрылыстық жобалау процесін ұйымдастыру және жоспарлау тәртібіне нормативтік құқықтық актілердің және құжаттардың талаптары; 3. Сәулет-жобалық жобалау бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары

		<p>және конкурстық рәсімдерді өткізу және құрылыс құжаттамасын дайындау кезінде оларды қолдану ерекшеліктері;</p> <p>4. Қазақстан Республикасы заңнамасының конкурстық рәсімдерді өткізуге, конкурстық құжаттама пакеттерінің құрамы мен мазмұнына қойылатын талаптары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
<p>Дағды 2:</p> <p>Жобаның мақсаттары мен міндеттерін, оның негізгі сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалау параметрлерін, оның ішінде табиғатты қорғау объектісін жоспарлы пайдалануға тапсырыс берушінің талаптарына байланысты оны іске асыру стратегиясын әзірлеу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушімен кешенді жобаны үйлестіру кезінде кәсіби, іскерлік және жеке қарым-қатынастың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; 2. Архитектуралық ортаның кешенді жобасын әзірлеуге қажетті бастапқы деректер мен қосымша зерттеулердің тізімін анықтау; 3. Кешенді жобаның сметасын қалыптастыру үшін жобаның құнын және шарттық бағасын анықтау; 4. Жобалау жұмыстарының көлемі мен мерзімін анықтау; 5. Жобаға қатысатын мердігерлер мен қосалқы мердігерлердің тізімін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалау тапсырмаларының мазмұнын талдау әдістері, оларды шешу әдістері мен құралдары; 2. Жобаны басқаруды жоспарлау әдістері, жобалық жұмыстарды жоспарлау үшін заманауи бағдарламалық қамтамасыз ету; 3. Жобалау жұмыстарының құны мен сметасын басқару әдістері; 4. Сәулет-дизайн жобасын тапсырыс берушімен келісу кезінде кәсіби, іскерлік және жеке қарым-қатынастың оңтайлы әдістері мен құралдары. 5. Архитектуралық дизайндағы ақпарат алудың негізгі анықтамалық, әдістемелік, дерексіз көздері және оны талдау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Сәулеттік ортаны, оның ішінде перспективалық объектілерді және объектілер жүйелерін сәулет-құрылыстық жобалау процесін басқару, ұйымдастыру және жоспарлау.</p> <p>Дағды 3:</p> <p>Жобалау жұмыстарының кестесін қалыптастыру, оны құрылыс</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурстық рәсімдерді өткізу және атқарушылық құжаттаманы әзірлеу кезінде сәулет жобалау жөніндегі халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптарын, конкурстық рәсімдерді өткізу үшін заң талаптарын, конкурстық құжаттама пакеттерінің құрамы мен мазмұнын қолдануға; 2. Сәулеттік, жоспарлық және жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу әдістерін таңдау; 3. Жобаның мақсаттары мен міндеттерін, оның негізгі сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалау параметрлерін, оның ішінде табиғатты

<p>жұмыстарымен келісу және сәулет-жоспарлау және жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу.</p>	<p>қорғау объектісін жоспарлы пайдалануға тапсырыс берушінің талаптарына байланысты оны іске асыру стратегиясын анықтау және тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет жобасының сапасын басқару әдістері; 2. Жобаны жүзеге асыру кезінде тәуекелдерді басқару әдістері; 3. Сәулеттік ортаны толтыратын әртүрлі объектілерге қойылатын талаптардың негізгі түрлері, соның ішінде әлеуметтік, эстетикалық, функционалдық-технологиялық, эргономикалық және экономикалық талаптар; 4. Күнтізбелік желіні жоспарлау әдістері, жобалау-зерттеу жұмыстарының көлемдері мен мерзімдерін есептеудің нормалары мен әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4: Сәулет ортасының жобалық құжаттамасын әзірлеу бойынша тапсырмаларды әзірлеу және оларды жобалау құжаттамасының бөлімдері, оның ішінде құрылымдық және инженерлік бөлімдер бойынша жобалық шешімдерді әзірлеумен келісу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоршаған ортаны қорғау объектісін жоспарлы пайдалану шарттарын ескеру және жобаны әзірлеу және іске асыру стратегиясы бойынша тапсырыс берушіге ұсыныстарды тұжырымдау; 2. Архитектуралық дизайн және компьютерлік модельдеу үшін автоматтандыру құралдарын пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет ортасының сәулет-жобалау тұжырымдамасын (драмалық жобалау) әзірлеу, ресімдеу және бекіту тәртібіне арналған жобалау қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары; 2. Архитектуралық жобалау мен модельдеуді автоматтандырудың негізгі құралдары; 3. Сәулет-жоспарлау және жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу тәртібі мен әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 5: Жобалық топты құру және кешенді жоба бойынша барлық байланыс тұлғаларының тізімін жасау, күрделі жоба бойынша</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архитектуралық ортаның кешенді жобасын әзірлеу үшін орындаушылар құрамын анықтау; 2. Сәулеттік ортаны ұйымдастырудың, қауіпсіз, тұрақты және эстетикалық өмір сүру ортасын құрудың перспективалық нысандарын талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген сәулетші-жобалаушыға қойылатын біліктілік талаптары; 2. Құрылыс саласындағы сәулетшілердің, мамандардың, сондай-ақ кәсіби білімі жоқ

	жауапкершілікті бөлу матрицасын келісу.	<p>тұлғалардың күрделі концептуалды жобаны ұсынудың әртүрлі формаларын қабылдау ерекшеліктері;</p> <p>3. Сәулет ұйымындағы сапаны бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары</p> <p>4. Кәсіби қызметті жүзеге асыру процесіндегі еңбекті қорғау талаптары және қауіпсіздік шаралары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Бастапқы мәліметтерді дайындаудың уақтылығын және толықтығын бақылау және жобалау алаңының жоба алдындағы талдауы.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сәулет-құрылыс жобалауға қажетті бастапқы мәліметтердің уақтылығы дайындалуын және толықтығын талдау;</p> <p>2. Сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалау шешімдерін әзірлеу кезінде жасанды мекендеу ортасын модельдеу және үйлестіру әдістерін қолдану;</p> <p>3. Жобаланатын объектінің функционалдық мақсатын, қала құрылысы жағдайларын, аймақтық және жергілікті сәулет-көркемдік дәстүрлерін, сәулеттік, құрылымдық және инженерлік шешімдердің жүйелік тұтастығын, игеру учаскесінің әлеуметтік-мәдени, геологиялық-географиялық және табиғи-климаттық жағдайларын талдау, сәулет-дизайн концепциясын әзірлеу кезінде оларды ескеру (драмалық кешенді дизайн);</p> <p>4. Сәулеттік ортаның қалыптасуының әлеуметтік-мәдени, демографиялық, психологиялық, функционалдық негіздері.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы жүйенің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары;</p> <p>2. Сәулет ортасының кешенді жобасын әзірлеу, сараптау және бекіту үшін жобалау қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттардың талаптары;</p> <p>3. Сәулет-жобалық жобалау бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар:</p> <p>1. Сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу және талдау әдістерін таңдау;</p> <p>2. Жобалық құжаттаманың бейінді бөлімі шешімдерінің бекітілген кешенді тұжырымдамалық жобаға сәйкестігін талдау;</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Кешенді сәулеттік орта жобасының әзірленуін бақылау және оның сараптамасын ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 2: Сәулеттік-конструкторлық тұжырымдамалар мен шешімдердің әзірленуін және бекітілуін бақылау (кешендік жобаның жобасы) жобалау шешімдерімен байланысты.</p>	<p>3. Архитектуралық жобалау үшін автоматтандыру құралдарын пайдалану; 4. Тапсырыс берушімен сәулет-дизайн концепциясын (драмалық кешенді дизайн) келісу кезінде кәсіби, іскерлік және жеке қарым-қатынастың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; 5. Қоршаған орта объектілерінің көлемдік-кеңістіктік, конструктивті, инженерлік шешімдері мен эксплуатациялық сапаларының өзара байланысы және олардың мазмұны.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сәулеттік жобалау және инженерлік жобалаудың негізгі құралдары мен әдістері; 2. Автордың шығармашылық концепциясын ілгерілетудің көркемдік тәсілдері және сәулеттік композицияның негізі мен бейнені қабылдау үлгілері; 3. Жобаланатын объектіге әлеуметтік, функционалдық-технологиялық, эргономикалық, эстетикалық және экономикалық талаптар; 4. Қоршаған орта объектісін және оның мазмұнын сәулеттік жобалау негіздері, объектілердің элементтеріне, жүйелері мен құрылымдарына негізгі әсерлер мен жүктемелерді техникалық есептеу негіздері; 5. Қоршаған орта объектісінің функционалдық сипаттамаларын және оның мазмұнын, оның ішінде акустиканы, жарықтандыруды, микроклиматты жобалау принциптері; 6. Архитектуралық графиканың құралдары мен түрлері.</p>
<p>Дағды 3: Сәулеттік ортаның кешенді жобасын әзірлеу және бекітудің</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: _</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жобалық құжаттаманың сәулет-жобалау бөлімінде нормативтік құқықтық актілердің және қала құрылысы саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптарына, сондай-ақ жұмыстарды орындаудың көрсетілген стандарттарына сәйкестігін талдау; сәулеттік-конструкторлық жобалау технологиясы және қолданылатын материалдар; 2. Сәулет ортасының кешенді жобасының жұмыс құжаттамасының қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің нормативтік құқықтық актілері мен құжаттарының талаптарына сәйкестігін талдау; 3. Жобаны жүзеге асыру кезінде сапаны басқару әдістерін және тәуекелдерді басқару әдістерін қолдану.</p> <p>Білімдер:</p>

<p>уақтылылығы мен сапасын бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі құрылыс материалдары, бұйымдары, конструкциялары және олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары; 2. Қоршаған ортаны қорғау объектісін салу, оның мазмұнын дайындау және орнату технологиясының негіздері; 3. Архитектуралық пішін мен кеңістікті көрнекі бейнелеу және модельдеу әдістері; 4. Графикалық, макеттік, компьютерлік, ауызша және бейнені қоса алғанда, архитектуралық-конструкторлық идеяларды білдірудің негізгі тәсілдері; 5. Архитектуралық жобаның сапасын басқару әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4: Сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалау шешімдеріне өзгерістер енгізуді ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалық құжаттаманың бөлімдері бойынша әзірленген шешімдермен келісе отырып, әзірленген сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалық шешімдерді өзгертудің қолайлы нұсқаларын анықтау; 2. Тапсырыс берушінің, мемлекеттік сараптама органдарының және уәкілетті ұйымдардың талаптары мен ұсыныстарына сәйкес сәулеттік, ландшафтық жоспарлау және жобалау шешімдеріне енгізілген өзгерістердің уақтылылығы мен дұрыстығын талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобадағы тәуекелдерді басқару әдістері: объектіні кешенді жобалау процесінде талдау, тұтынушыны ақпараттандыру және тәуекелді бақылау; 2. Жобаны жүзеге асырудың тиімділігін және оның әртүрлі мақсаттарына жету деңгейін бағалау әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 5: Кешенді сәулеттік орта жобасының жұмыс құжаттамасын әзірлеуді және бекітуді бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушімен сәулеттік ортаның кешенді жобасын келісу және бекіту тәртібіне белгіленген талаптарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет ұйымындағы сапаны бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары; 2. Кәсіби қызметті жүзеге асыру процесіндегі еңбекті қорғау талаптары және қауіпсіздік шаралары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>

Еңбек функциясы 3: Тұрақты өмір сүру ортасын құру саласындағы сараптамалық ғылыми қызмет.	<p>Дағды 1: Сәулет-дизайн тұжырымдамасын кәсіби ақпараттық ресурстарда тіркеу және оны кәсіби басылымдарда, бұқаралық іс-шараларда және бұқаралық ақпарат құралдарында көрсету.</p>	<p>Машықтар: 1. Сәулеттік-дизайндық концептуалды жобаны кәсіби басылымдарда, көпшілік іс-шараларда және кәсіби әлеуметтену құралдарында көрсету үшін сәулеттік пішін мен кеңістікті бейнелеудің оңтайлы құралдары мен әдістерін таңдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілері мен құжаттары.</p>
	<p>Дағды 2: Әзірленген сәулет-жобалау тұжырымдамасына сәйкес жобалық құжаттаманы және арнайы техникалық шарттарды әзірлеуге арналған тапсырмаларды дайындауға авторлық бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Қоғамдық іс-шараларда сәулеттік-дизайндық концептуалды жобаны ұсыну кезінде кәсіби қарым-қатынастың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы заңнамасының және сәулет туындыларына авторлық құқықты пайдалану мен қорғау тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілердің негізгі талаптары.</p>
	<p>Дағды 3: Жобалау құжаттамасын әзірлеуді көздемейтін нысандардағы сәулет-жобалау тұжырымдамасының іске асырылуын авторлық бақылау және оның негізінде әзірленген сәулет-жобалау жобасын және жобалау құжаттамасын қайта ресімдеу мүмкіндігін бекіту.</p>	<p>Машықтар: 1. Жобалық құжаттаманы және арнайы техникалық шарттарды әзірлеу үшін әзірленетін тапсырмалардың әзірленген сәулет-жобалау тұжырымдамасынан ауытқуларын анықтау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 1. Авторлық тапсырыс шартының, сәулет және дизайн туындыларына айрықша құқықтарды иеліктен айыру туралы шарттар мен пайдалану құқығын беру туралы шарттардың мазмұнына, жасасу және орындау тәртібіне Қазақстан Республикасы заңнамасының және нормативтік құқықтық актілерінің негізгі талаптары сәулет және дизайн жұмыстары...</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 4: Сәулет-дизайн конкурстары мен кәсіби конференциялар мен көрме іс-шараларында конкурстық іс-шараларды ұйымдастыру және</p>	<p>Машықтар: 1. Бастапқы сәулет-жобалау жобасы негізінде жобалық құжаттаманы дайындау мүмкін болмаған жағдайда немесе күрделі объектіні немесе оның мазмұнының фрагменттерін аяқтау, реконструкциялау, қайта құру кезінде сәулет-жобалау концептуалды жобаға және жобалау құжаттамасына өзгерістер енгізу.</p>
	<p>Білімдер:</p>	

	кәсіптегі жобалар мен инновациялық жетістіктерді ілгерілету үшін кәсіби конференциялар мен көрме іс-шараларындағы жұмыстар.	1. Сәулет-жобалау жобасын бекіту және оған өзгерістер енгізу тәртібі; 2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың жобалық құжаттамаға толықтырулар мен өзгерістер енгізу тәртібіне қойылатын талаптары; 3. Кәсіби, іскерлік қарым-қатынас және жеке қарым-қатынас әдістері мен құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 5: Жоғары шығармашылық, техникалық-экономикалық деңгейді және объектілерді жобалаудың инновациялық технологияларын енгізуді қамтамасыз ететін жобалар мен жобалау қызметі туралы басылымдарды дайындау ..	Машықтар: 1. Кәсіби және іскерлік қарым-қатынастың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау Білімдер: 1. Сәулет ұйымындағы сапаны бақылау (басқару) жүйесінің ережелері мен стандарттары; 2. Кәсіби қызметті жүзеге асыру процесіндегі еңбекті қорғау талаптары және қауіпсіздік шаралары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	8	Жоба құрылысының басшысы (басқарушысы)
10. Кәсіптің карточкасы "Жобалаушы инженер (ғимараттар)":		
Топтың коды:	2142-2	
Қызмет атауының коды:	2142-2-003	
Кәсіптің атауы:	Жобалаушы инженер (ғимараттар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты	

бойынша біліктілік деңгейі:	әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 9-параграф. Инженер-жобалаушы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты жобалаушы инженер: II санатты жобалаушы инженер лауазымыныңдағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санатты жобалаушы инженер: санаты жоқ жобалаушы инженер лауазымыныңдағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл; Санаты жоқ жобалаушы: еңбек өтіліне талап қойылмайды.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2164-1-001 Инженер-жобалаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық және жұмыс құжаттамасын әзірлеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Объектіні жобалаудың, салудың, пайдалануға берудің және жобалық қуаттарды игерудің бүкіл кезеңінде бекітілген объектілердің жобалық шешімдерін әзірлеуге тапсырмаларды дайындауға қатысу. 2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық және жұмыс құжаттамасын әзірлеу; 3. Құрылыс алаңының ақпараттық моделінің технологияларын қалыптастыру және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Жобаланған күрделі құрылыс нысанында аймақтың климаттық ерекшеліктерді талдау және құжаттау, жобалық құжаттаманың сәйкес бөлімін әзірлеу кезінде есептеулерді орындау үшін жүктемелер мен әсерлерді жинау	Машықтар: 1. Күрделі құрылыс жобаларын жобалау үшін қажетті мәліметтерді жинау, өңдеу және құрастыру тәртібін анықтау; 2. Күрделі құрылыс жобаларына қатысты жобалық құжаттаманың сәйкес бөлімін әзірлеу кезінде есептеулерді орындау үшін бағдарламалық-техникалық құралдарда есептеу әдістерін таңдау.	
		Білімдер: 1. Кәсіби құрылыс терминологиясы; 2. Құрылыстағы стандарттау және техникалық реттеу жүйесі; 3. Күрделі құрылыс объектілерін жобалауға арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және техникалық реттеу жүйесінің нормативтік құжаттарының талаптары.	

<p>Енбек функциясы 1: Объектіні жобалаудың, салудың, пайдалануға берудің және жобалық қуаттарды игерудің бүкіл кезеңінде бекітілген объектілердің жобалық шешімдерін әзірлеуге тапсырмаларды дайындауға қатысу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : - Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың құрылымдық жүйесін қалыптастыру және ғимараттар мен құрылыстардың жобалық сызбасын құру және есептеу бағдарламалық кешенінде есептеулерді орындау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : - Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>- Машықтар: 1. Күрделі құрылыс жобаларына қатысты жобалық құжаттаманың сәйкес бөлімін әзірлеу кезінде есептеулерді орындау үшін бағдарламалық-техникалық құралдарда есептеу әдістерін таңдау; 2. Нормативтік құқықтық актілердің ережелеріне және қала құрылысы қызметіндегі техникалық реттеу жүйесінің құжаттарына сәйкес темірбетон конструкцияларының тізбесі мен есептеу әдістерін анықтау.</p> <p>Білімдер: 1. Күрделі құрылыс объектілерінің есептерін орындауға арналған кәсіби компьютерлік бағдарламалық және техникалық құралдарда жұмыс істеу түрлері мен ережелері; 2. Күрделі құрылыс объектілерін қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін қосымша, жергілікті және ішкі кернеулердің ықтимал теріс әсерін азайту бойынша ұсынылатын шаралар тізбесі .</p> <p>- - -</p>
	<p>Дағды 1: Жобалық-жұмыстық құжаттаманың мәтіндік және графикалық бөліктерін әзірлеу және шығаруға дайындау және жұмыс құжаттамасын әзірлеу үшін бастапқы деректерді дайындау.</p>	<p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс жобаларының жобалық/ежей-тегжейлі құжаттамасын шығаруға дайындау; 2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттардың талаптарына сәйкес жобалау/жұмыс құжаттамасын әзірлеу және ресімдеу әдістері мен алгоритмін таңдау; 3. Жобаларды әзірлеу және оларды құрылысқа енгізу тәжірибесін талдау және жинақтау және осының негізінде қабылданған жалпы және іргелі жобалық шешімдерді түзетудің орындылығы туралы ұсыныстар дайындау.</p> <p>Білімдер: 1. Кәсіби құрылыс терминологиясы, құрылыстағы нормативтік құжаттар жүйесі, соның ішінде, күрделі құрылыс объектілерінің жобалық/жұмыс құжаттамасы мәтіндік және графикалық бөліктерді енгізу және әзірлеу стандарттары; 2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық құжаттама сызбаларын ресімдеу үшін АЖЖ қолдану ережелері және жобадағы белгілер жүйесі;</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық және жұмыс құжаттамасын әзірлеу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Күрделі құрылыс объектілеріне қатысты ж о б а л а у құжаттамасының құрылымдық элементтерінің тізбесін жасау және ресімдеу және сарапшының ескертулері негізінде жобалық/жұмыстық құжаттамаға өзгерістер енгізу.</p>	<p>3. ҚОАМТ құру және қызмет көрсету кезінде қолданылатын бағдарламалық және техникалық құралдардың функционалдығы.</p> <p>-</p> <p>Машықтар: 1. Күрделі құрылыс объектілеріне жобалық құжаттаманың мәтіндік бөлігін дайындау үшін бағдарламалық-техникалық құралдарда жұмыс істеу әдістері мен алгоритмдерін таңдау; 2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалау құжаттамасының сызбаларын орындау үшін автоматтандырылған жобалау жүйесінде (бұдан әрі – АЖЖ) жұмыс істеу әдістері мен алгоритмдерін таңдау; 3. ҚОАМТ деректерін графикалық және кестелік түрде көрсету және басқа мамандар жасаған ҚОАМТ деректерін қарау және алу; 4. Күрделі құрылыс жобалары бойынша жобалық құжаттаманың мәтіндік және графикалық бөліктерін әзірлеу кезінде бірыңғай ҚОАМТ-дан қажетті мәліметтерді талдау және таңдау.</p> <p>Білімдер: 1. Мамандандырылған бағдарламалық-техникалық құралдарда темірбетон конструкцияларының элементтерінің түйіндік қосылыстарын, түйіспелерін және жалғауларын жобалау әдістері мен ережелері; 2. Жобалық құжаттаманың сараптамасынан өткеннен кейін жобалық құжаттаманың мәтіндік және графикалық бөліктеріне өзгерістер енгізу және бастапқы деректерді дайындау ережелері мен тәртібі; 3. Бірегей деп жіктелген күрделі құрылыс объектілерінің жобалау құжаттамасын шығаруға дайындау ережелері мен тәртібі.</p> <p>-</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 1: Бағдарламалық-техникалық құралдарды пайдаланатырып, архитектуралық-құрылыстық жобалау сатысында ҚОАМТ-ны қалыптастыру және қолдау үшін бастапқы</p>	<p>Машықтар: 1. ҚОАМТ құру үшін қажетті бастапқы деректер тізімін анықтау; 2. ҚОАМТ құру және қызмет көрсету кезінде қолданылатын бағдарламалық және аппараттық құралдарда жұмыс істеу алгоритмі мен әдістерін анықтау; 3. Геометрия мен аппараттың егжей-тегжейлі болу деңгейіне байланысты ҚОАМТ-да темірбетонды құрылымдардың негізгі түйіндік байланыстарын жобалаудың алгоритмі мен әдістерін таңдау.</p> <p>Білімдер:</p>

Еңбек функциясы 3: Құрылыс алаңының ақпараттық моделінің технологияларын қалыптастыру және жүргізу.	мәліметтерді жинау және геометрия мен ақпараттың егжей-тегжейлі деңгейіне байланысты ҚОАМТ-да құрылыс өнімдерінің негізгі түйіндік байланыстарын жобалау.	1. Кәсіби құрылыс терминологиясы және цифрлық модельдеу терминологиясы және құрылыстағы стандарттау және техникалық реттеу жүйесі, ҚОАМТ құрылыс нормалары мен практикалық ережелері; 2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалау құжаттамасын әзірлеу және ресімдеу үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілердің және техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының талаптары; 3. ҚОАМТ құру және қызмет көрсету кезінде қолданылатын бағдарламалық және аппараттық құралдардың функционалдығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: ҚОАМТ құрамдастары туралы деректерді ҚОАМТ қалыптастыру және қолдау процесіне басқа қатысушыларға беру және ҚОАМТ негізінде техникалық құжаттаманы жобалау, жариялау және шығару.	Машықтар: 1. ҚОАМТ құрамдастары туралы деректерді ҚОАМТ құру және қолдау процесінің басқа қатысушыларына беру алгоритмін таңдау; 2. ҚОАМТ негізіндегі техникалық құжаттаманы құрастыру әдісі мен басып шығару және шығару тәртібін таңдау; 3. Күрделі құрылыс жобасының өмірлік циклі сатысында арнайы есептерді шешу кезінде ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану. Білімдер: 1. ҚОАМТ негізіндегі техникалық құжаттаманы жобалау, басып шығару және шығару құралдары; 2. ҚОАМТ деректерін беру форматтары, оның ішінде ашық және ҚОАМТ жалпы деректері мен егжей-тегжейлі деңгейлері ортасында ҚОАМТ бойынша ұжымдық жұмыс принциптері; 3. Күрделі құрылыс жобасының өмірлік циклі кезеңіндегі техникалық құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар; 4. ҚОАМТ компоненттерін құру әдістері және ақпараттық модельдеудің мақсаттары, міндеттері, принциптері (олардың пәні шеңберінде).
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жобаның бас инженері

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	8	Жоба құрылысының басшысы (басқарушысы)	
11. Кәсіптің карточкасы "Сәулетші":			
Топтың коды:	2161-0		
Қызмет атауының коды:	2161-0-001		
Кәсіптің атауы:	Сәулетші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 13-параграф. Сәулетші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты сәулетші: II санатты сәулетші лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санатты сәулетші: санаты жоқ сәулетші лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл; Санаты жоқ сәулетші: еңбек өтіліне талап қойылмайды.		
Формалды емес және информгалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2161-0-002 Ғимараттар мен құрылыстар сәулетшісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күрделі құрылыс объектілерінің жобалау құжаттамасының сәулеттік бөлімін әзірлеу және жобалық шешімдердің сақталуын қадағалау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жобалық құжаттаманың сәулет бөлімін әзірлеу үшін жобалау алдындағы зерттеулерді жүргізу және мәліметтерді дайындау; 2. Авторлық сәулеттік эскиз жобасын әзірлеу; 3. Жобалық (және жұмыс) құжаттаманың архитектуралық бөлімін әзірлеу; 4. Объектіні пайдалану кезіндегі ақауларды жою бойынша жобалық шешімдер мен шаралардың сақталуына конструкторлық қадағалау іс-шараларын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Бастапқы деректердің түрлерінің, көлемінің, сапасының, күрделі құрылыс жобасын жобалауға арналған тапсырма деректерінің және жобалық	

<p>Дағды 1: Тапсырыс берушімен жобалық құжаттаманы ресімдеуге тапсырманы келісу, жобалық құжаттаманың сәулеттік бөлімін әзірлеу үшін қажетті қосымша деректерді жинау, өңдеу және құжаттау бойынша тапсырмаларды орындауды жоспарлау және бақылау.</p>	<p>құжаттаманың архитектуралық бөлімін әзірлеуге арналған тапсырма деректерінің сәйкестігін анықтау ; 2. Жобалық құжаттаманың сәулеттік бөлімін әзірлеуге қажетті мәліметтерді жинаудың құралдары мен әдістерін анықтау.</p> <p>Білімдер: 1. Нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының сәулет-құрылыс жобасына бастапқы рұқсат беру құжаттамасының құрамы мен беру тәртібіне қойылатын талаптары; 2. Жобалық құжаттаманың сәулет бөлімін әзірлеу үшін қажетті бастапқы деректердің тізбесі мен құрамына қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Қолданыстағы сәулеттік ортаның жай-күйі мен тарихи дамуын, қала құрылысы ережелерін, аймақтық мәдени дәстүрлерді, әлеуметтік ортаны және демографиялық жағдайды қоса алғанда, даму аймағының әлеуметтік-мәдени және тарихи-сәулеттік жағдайлары туралы мәліметтерді жинау, өңдеу және талдау.</p> <p>Еңбек функциясы 1: Жобалық құжаттаманың сәулет бөлімін әзірлеу үшін жобалау алдындағы</p>	<p>Машықтар: 1. Бастапқы деректердің түрлерінің, көлемінің, сапасының, күрделі құрылыс жобасын жобалауға арналған тапсырма деректерінің және жобалық құжаттаманың архитектуралық бөлімін әзірлеуге арналған тапсырма деректерінің сәйкестігін анықтау ; 2. Жобалық құжаттаманың сәулеттік бөлімін әзірлеуге қажетті мәліметтерді жинаудың құралдары мен әдістерін анықтау; 3. Қосымша ғылыми-зерттеу және инженерлік іздестірулерге техникалық шарттар құрамын анықтау және қосымша зерттеулер мен инженерлік іздестірулердің нәтижелерін қабылдау.</p> <p>Білімдер: 1. Жобалық құжаттаманың сәулет бөлімін әзірлеу үшін қажетті бастапқы деректердің тізбесі мен құрамына арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары, оның ішінде. мәдени мұра объектілері; 2. Анықтамалық, әдістемелік және рефератты қоса алғанда, сәулет-құрылыс жобалауында ақпарат алудың негізгі көздері және оны талдау әдістері; 3. Өлшемдерді, фотографиялық түсіруді, аумақтың бас жоспарын сызуды, тәжірибелік үлгілеуді, негізгі негізді графикалық жазуды қоса алғанда, игеру учаскесінің объективті жағдайлары туралы деректерді жинау және өңдеу құралдары мен әдістері.</p>

зерттеулерді жүргізу және мәліметтерді дайындау.	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
	<p>Дағды 3: Игерілетін аумақтың объективті жағдайлары, оның ішінде игеру учаскесінің климаттық және инженерлік-геологиялық жағдайлары туралы және функционалдық мүмкіндіктері, орналасуы және жобалау жағдайлары бойынша ұқсас күрделі құрылыс объектілері туралы деректерді жинау, өңдеу және талдау.</p>	<p>Машықтар: 1. Осыған ұқсас күрделі құрылыс объектілерін жобалау, салу және пайдалану тәжірибесін талдау; 2. Бастапқы деректерді, күрделі құрылыс жобасын жобалауға берілген тапсырмалардан алынған мәліметтерді, жобалық құжаттаманың сәулеттік бөлімін әзірлеуге тағайындау деректерін, жинақталған мәліметтерді және қосымша зерттеулер мен инженерлік іздестірулер нәтижесінде алынған мәліметтерді талдау және салыстыру.</p> <p>Білімдер: 1. Күрделі құрылыс объектілерінің негізгі түрлеріне қойылатын техникалық және технологиялық талаптар, оның ішінде жобаланатын күрделі құрылыс жобасының функционалдық мақсатымен және игеру учаскесінің сипаттамаларымен айқындалатын талаптар; 2. Сәулет-құрылыс жобалаудағы зерттеулерді жүргізудің түрлері мен әдістері; 3. Бақылау, сауалнама, сұхбат және сауалнаманы қоса алғанда, даму аймағының әлеуметтік-мәдени жағдайлары туралы мәліметтерді жинау және талдау әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
	<p>Дағды 4: Далалық зерттеулер жүргізу және алынған нәтижелерді өңдеу, соның ішінде жобалық құжаттаманың сәулеттік бөлімін әзірлеу үшін қажетті қосымша зерттеулер мен инженерлік іздестірулер және алынған нәтижелерді өңдеу, есеп пен презентация материалдарын дайындау арқылы бастапқы деректердің жиынтық талдауын жасау.</p>	<p>Машықтар: 1. Болашақ объектінің мәселелеріне байланысты және жобалық жұмыстардың мазмұнына және объектінің құрылысына әсер ететін алдын ала зерттеулер бойынша есеп пен презентация материалдарының нысаны мен құрамын анықтау.</p> <p>Білімдер: 1. Қосымша зерттеулерді жүргізу және нәтижелерін есепке алу тәртібіне әдістемелік құжаттардың талаптары; 2. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы құжаттардың инженерлік іздестірулерді ұйымдастыруға, жүргізу және есеп беру материалдарын беру тәртібіне қойылатын талаптары; 3. Құрылыстағы жобалау жұмыстарына негізгі бағалардың анықтамалықтарын (жинақтарын) пайдалануды көздейтін әдістерді қоса алғанда, жобалық құжаттаманы әзірлеу құнын анықтаудың негізгі әдістері; 4. Күнгізбелік желіні жоспарлау әдістері, ғылыми-зерттеу жұмыстары мен инженерлік іздестірулердің көлемдері мен мерзімдерін есептеудің нормалары мен әдістері.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 1: Тапсырыс берушімен авторлық сәулеттік эскиз жобасы бойынша тапсырманы келісу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалау тапсырмаларының мазмұнын талдау, оларды шешудің әдістері мен құралдарын таңдау; 2. Ұқсас күрделі құрылыс объектілерін жобалау, салу және пайдалану тәжірибесін талдау; 3. Сәулеттік, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары; 2. Сәулет объектілерін жобалау кезінде жүріп-тұруы шектеулі адамдар үшін кедергісіз ортаны қамтамасыз ету үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары; 3. Сәулет-құрылыс жобасы бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері; 4. Түрлі типтегі күрделі құрылыс объектілеріне қойылатын әлеуметтік, функционалдық-технологиялық, эргономикалық, эстетикалық және экономикалық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Сәулеттік жобаның авторлық жобасының нұсқаларын әзірлеу бойынша тапсырмалардың орындалуын жоспарлау және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін жобалау бойынша жұмыстардың көлемі мен мерзімін анықтау; 2. Мүгедектердің қалаларды, елді мекендерді жоспарлау және дамыту объектілеріне, тұрғын және рекреациялық аймақтарды қалыптастыруға кедергісіз қол жеткізуіне қойылатын талаптарды ескере отырып, жобалық құжаттаманы әзірлеу кезінде кедергісіз ортаны құрудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; ғимараттарды, құрылыстарды және олардың кешендерін жаңадан салу және реконструкциялау бойынша жобалық шешімдерді әзірлеу және осы объектілерді мүгедектігі бар тұлғалар пайдалануы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қозғалысы шектеулі адамдар үшін кедергісіз ортаны қамтамасыз етуге арналған сәулет-құрылыс жобалаудың негізгі құралдары мен әдістері; 2. Автордың сәулеттік-көркемдік концепциясын алға шығарудың шығармашылық тәсілдері; 3. Архитектуралық композиция негіздері және көрнекі қабылдау үлгілері;

Еңбек функциясы 2:
Авторлық сәулеттік эскиз жобасын әзірлеу.

	<p>4. Сәулеттік ортаның қалыптасуының әлеуметтік-мәдени, демографиялық, психологиялық, функционалдық негіздері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 3: Берілген алдын ала сәулеттік жобаның контекстінде күрделі тапсырыстық сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерінің нұсқаларын әзірлеу және конструкторлық нұсқаулықта белгіленген функционалдық, технологиялық, эргономикалық және эстетикалық талаптар.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Берілген концептуалды сәулеттік жобаның контекстінде күрделі авторлық сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін шығармашылық тандауды және конструкторлық анықтамада белгіленген функционалдық, технологиялық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды анықтау және негіздеу;2. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеу кезінде жасанды және табиғи мекендеу орындарын модельдеу және үйлестіру әдістерін қолдану;3. Жобалық құжаттаманың бөлімдері бойынша шешімдермен келісе отырып, әзірленген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін өзгертудің қолайлы нұсқаларын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Күрделі құрылыс жобаларының көлемді-кеңістіктік, конструктивті, инженерлік шешімдері мен эксплуатациялық сапаларының арасындағы байланыс принциптері;2. Күрделі құрылыс жобасының құрылымдық шешімдерін жобалау ережелері, негізгі әсерлер мен жүктемелер үшін құрылымдық шешімдерді есептеу негіздері;3. Күрделі құрылыс объектісінің экологиялық және экологиялық сапаларын, оның ішінде акустиканы, жарықтандыруды, микроклиматты жобалау принциптері;4. Негізгі құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының тізбесі, олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары;5. Құрылыс-монтаж жұмыстарының негізгі технологиялары;6. Архитектуралық пішін мен кеңістікті көрнекі бейнелеу және модельдеу әдістері;7. Архитектуралық дизайнды білдірудің негізгі тәсілдері, оның ішінде графикалық, макеттік, компьютерлік, сөздік, бейне.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Күрделі құрылыс жобасының сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін, техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу әдістері мен тәртібін таңдау;

Дағды 4:
Сәулет нұсқаларының техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу, оның ішінде көлемдік және жоспарлау, күрделі құрылыс жобасының шешімдері және нұсқаларды келісу.

2. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау, күрделі құрылыс жобасының шешімдеріне, оның ішінде сәулеттік-көркемдік, көлемдік, кеңістіктік, техникалық, экономикалық және экологиялық негіздемелерді әзірлеу;
3. ҚОАМТ құру кезінде бағдарламалық құрал мен аппараттық құралдарды пайдалану.

Білімдер:

1. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу әдістері;
2. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу кезінде ескерілетін техникалық-экономикалық көрсеткіштердің құрамы;
3. Жобалық шешімдерді бекіту тәртібіне қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары;
4. Күнгізбелік желіні жоспарлау әдістері, жобалық жұмыстардың көлемдері мен мерзімдерін есептеудің нормалары мен әдістері;
5. Бағдарламалық-аппараттық құралдарды қолдану арқылы ҚОАМТ қалыптастыру әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Дағды 1:
Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлауды жобалауға арналған тапсырмаларды, жобалық құжаттаманың сәулет бөліміне шешімдерді алдын ала сәулеттік жобалаудың нұсқаларының нәтижелері бойынша әзірлеу және нақтылау.

Машықтар:

1. Жобалау тапсырмаларының мазмұнын талдау, оларды шешудің әдістері мен құралдарын таңдау;
2. Жобаның сәулет бөлімін жобалау және жұмыс құжаттамасын әзірлеуге, ресімдеуге және оларға өзгерістер енгізуге нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарын қолдану;
3. Сәулет-құрылыс жобалау технологиясына сәйкестігін бағалау;
4. Жобалық құжаттаманың сәулет бөлімі шешімдерінің бекітілген тұжырымдамалық сәулеттік жобаға сәйкестігін бағалау;
5. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының, нормалардың, сондай-ақ жұмыстарды орындау стандарттары мен сәулет бөлімінде пайдаланылатын материалдардың талаптарының сақталуын бағалау.

Білімдер:

1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың жобаның сәулет бөлімінің жобалық жұмыс құжаттамасын әзірлеу, ресімдеу және оларға өзгерістер енгізу тәртібіне қойылатын талаптары;

	<p>2. Сәулет-құрылыс жобасы бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері;</p> <p>3. Сәулет объектілерін жобалау кезінде жүріп-тұруы шектеулі адамдар үшін кедергісіз ортаны қамтамасыз ету үшін қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары;</p> <p>4. Күрделі құрылыс нысандарының әртүрлі түрлеріне қойылатын әлеуметтік, функционалдық-технологиялық, эргономикалық, эстетикалық және экономикалық талаптар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Қабылданған сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлық негіздемелерді, шешімдерді, оның ішінде сәулеттік-көркемдік және көлемдік-кеңістіктік негіздемелерді, оның ішінде қабылданған сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлауды келісе отырып, жобалық құжаттаманың бөлімдері бойынша әзірленетін шешімдермен шешімдерді дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мүмкіндігі шектеулі адамдардың қалаларды, елді мекендерді жоспарлау және дамыту объектілеріне, тұрғын және рекреациялық аймақтарды қалыптастыруға кедергісіз қол жеткізуіне қойылатын талаптарды ескере отырып, жобалық құжаттаманы әзірлеу кезінде кедергісіз ортаны құрудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; ғимараттарды, құрылыстарды және олардың кешендерін жаңадан салу және реконструкциялау бойынша жобалық шешімдерді әзірлеу және осы объектілерді мүгедектердің пайдалануы;</p> <p>2. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау;</p> <p>3. Жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін жобалау бойынша жұмыстардың көлемі мен мерзімдерін анықтау;</p> <p>4. Берілген концептуалды сәулеттік жобаның контекстіндегі күрделі авторлық сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлауды, шешімдерді шығармашылық таңдауды және конструкторлық анықтамада белгіленген функционалдық, технологиялық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды анықтау және негіздеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қозғалысы шектеулі адамдар үшін кедергісіз ортаны қамтамасыз етуге арналған сәулет-құрылыс жобалаудың негізгі құралдары мен әдістері;</p> <p>2. Автордың сәулеттік-көркемдік концепциясын алға шығарудың шығармашылық тәсілдері;</p> <p>3. Архитектуралық композиция негіздері және көрнекі қабылдау үлгілері;</p> <p>4. Сәулеттік ортаның қалыптасуының әлеуметтік-мәдени, демографиялық, психологиялық, функционалдық негіздері;</p>

Еңбек функциясы 3:
Жобалық (және жұмыс)
құжаттаманың
архитектуралық бөлімін
әзірлеу.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Дағды 3:
Тапсырыс беруші мен
уәкілетті ұйымдардың
талаптары мен
ұсыныстарына сәйкес
жобалық құжаттаманың
сәулеттік бөлімін бекіту
және жобалық
құжаттаманың сәулеттік
бөліміне өзгерістер енгізу
кезеңдерінде мәтіндік
және графикалық
материалдарды дайындау
, оның ішінде
презентациялар дайындау
.

5. Күрделі құрылыс жобаларының көлемдік-кеңістіктік, конструктивті, инженерлік шешімдері мен эксплуатациялық сапаларының арасындағы байланыс;
6. Күрделі құрылыс жобасының құрылымдық шешімдерін жобалау негіздері, негізгі әсерлер мен жүктемелер үшін құрылымдық шешімдерді есептеу негіздері.

-

Машықтар:

1. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеу кезінде жасанды және табиғи мекендеу орындарын модельдеу және үйлестіру әдістерін қолдану;
2. Жобалық құжаттаманың бөлімдері бойынша шешімдермен келісе отырып, әзірленген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін өзгертудің қолайлы нұсқаларын анықтау;
3. Күрделі құрылыс объектісі бойынша сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлаудың, шешімдердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу әдістері мен тәртібін анықтау;
4. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау, күрделі құрылыс жобасының шешімдерін, оның ішінде сәулеттік-көркемдік, көлемді-кеңістіктік, экологиялық және техникалық-экономикалық негіздемелерді әзірлеу.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс объектісінің экологиялық және экологиялық сапаларын, оның ішінде акустиканы, жарықтандыруды, микроклиматты жобалау принциптері;
2. Негізгі құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкциялары, олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары;
3. Құрылыс-монтаж жұмыстарын өндірудің негізгі технологиялары;
4. Архитектуралық пішін мен кеңістікті көрнекі бейнелеу және модельдеу әдістері;
5. Архитектуралық дизайнды білдірудің негізгі тәсілдері, оның ішінде графикалық, макеттік, компьютерлік, ауызша, видео;
6. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу әдістері;
7. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу кезінде ескерілетін техникалық-экономикалық көрсеткіштердің құрамы.

Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Дағды 4: Жобаның архитектуралық бөлімі үшін жұмыс құжаттамасының мәтіндік және графикалық бөліктерін әзірлеу, ресімдеу және толтыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық моделін құру кезінде бағдарламалық-техникалық құралдарды пайдалану; 2. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық моделі түрінде ұсынылған жобалық мәліметтерді талдау; 3. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық моделінен мәліметтерді қарау және шығару; 4. Күрделі құрылыс жобасының ақпараттық моделінің егжей-тегжейлі деңгейін, мерзімдерін және әзірлеу кезеңдерін анықтау; 5. Күрделі құрылыс жобасының өмірлік циклінің әртүрлі кезеңдеріндегі арнайы есептерді шешу кезінде ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалық шешімдерді бекіту тәртібіне қала құрылысы қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары; 2. Күрделі желіні жоспарлау әдістері, жобалық жұмыстардың көлемдері мен мерзімдерін есептеудің нормалары мен әдістері; 3. Күрделі құрылыс жобаларын ақпараттық үлгілеудің мақсаттары, міндеттері және принциптері; 4. Мәтіндік және графикалық нысандардағы және (немесе) күрделі құрылыс жобасының ақпараттық үлгісі түріндегі техникалық құжаттаманы ресімдеу және ресімдеу қағидалары; 5. Күрделі құрылыс объектісінің ақпараттық моделінің егжей-тегжейлі деңгейлері; 6. Күрделі құрылыс жобаларын ақпараттық модельдеу үшін бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу принциптері, алгоритмдері және стандарттары; 7. Бағдарламалық-техникалық құралдарды пайдалана отырып, күрделі құрылыс жобасының ақпараттық моделін қалыптастыру әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Дағды 1: Құрылыс процесінде қолданылатын құрылыс материалдарының тізбесінің қабылданған</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Объектіні пайдаланудың кепілдік мерзімінде ақаулардың себептерін анықтау; 2. Құрылыс жұмыстарының көлемі мен сапасының жобалық құжаттаманың сәулет бөлімі талаптарына сәйкестігін талдау. <p>Білімдер:</p>

	<p>жобалық құжаттама тізбесіне сәйкестігін бақылау.</p>	<p>1. Сәулет объектісінің құрылысына жобалаушы қадағалауды ұйымдастыру мен жүргізуге және құрылыс материалдары мен бұйымдарының сапасына нормативтік құқықтық актілердің, сәулет, қала құрылысы және құрылыс құжаттамасы саласындағы техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Келісілген және бекітілген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерінің сақталуын бақылау және құрылыс технологиялары мен материалдарына тиісті өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстар әзірлеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Мүгедектердің елді мекендердегі жоспарлау және құрылыс объектілеріне кедергісіз қол жеткізуіне, тұрғын және рекреациялық аумақтарды қалыптастыруға, жобаны әзірлеуге қойылатын талаптарды ескере отырып, жобалаушы қадағалау кезінде анықталған ауытқулар мен бұзушылықтарды жоюдың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; ғимараттарды, құрылыстарды және олардың кешендерін жаңадан салу және реконструкциялау және осы объектілерді мүгедектердің пайдалануы бойынша шешімдер.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының жобалау, қала құрылысы және сәулет қызметі саласындағы заңнамасының талаптары, оның ішінде қабылданған сәулет-жобалау шешімдерінің мүгедектердің кедергісіз қол жеткізуін қамтамасыз ету жөніндегі Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестігі елді мекендерді жоспарлауға және дамытуға; 2. Сәулет-құрылыс жобасы бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Объектіні пайдалану кезіндегі ақауларды жою бойынша жобалық шешімдер мен шаралардың сақталуына конструкторлық қадағалау іс-шараларын жүргізу.</p>	<p>Дағды 3: Мүгедектердің ғимараттарға, құрылыстарға және олардың кешендеріне кедергісіз қол жеткізуін және оларды мүгедектердің пайдалануын қамтамасыз ету бойынша Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтай отырып жобалаушы-қадағалау қызметінің тізбесін әзірлеу және ұсынымдар</p>	<p>Машықтар: 1. Құрылыс процесінде қолданылатын материалдардың жобалық құжаттаманың сәулет бөлімінің талаптарына сәйкестігін талдау.</p> <p>Білімдер: 1. Тапсырыс беруші мен құрылыс салушының қызметін ұйымдастыру, инженерингтік қызметтер көрсету үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, құжаттардың талаптары;</p>

	мен нұсқаулықтар әзірлеу . жобалаушы қадағалау процесінде анықталған бұзушылықтарды жою тәртібі.	2. Құрылысқа жобалық қадағалауды жүзеге асыру кезіндегі тараптардың құқықтары мен міндеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 4: Сәулет қадағалау құжаттамасын жүргізе отырып, жобалық құжаттаманың сәулет бөлімінің талаптарына сәйкес орындалған құрылыс жұмыстарының көлемі мен сапасының сақталуын бақылау.	Машықтар: 1. Жобалық құжаттамада қарастырылмаған құрылыс материалдарын пайдалану мүмкіндігін анықтау және негіздеу Білімдер: 1. Құрылысқа жобалаушы қадағалауды жүргізу және оның нәтижелерін ресімдеу тәртібіне қала құрылысы саласындағы техникалық реттеу жүйесінің нормативтік құқықтық актілерінің, құжаттарының талаптары; 2. Құрылыс-монтаж жұмыстарының негізгі технологиялары; 3. Негізгі құрылыс материалдары, бұйымдары, конструкциялары және олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 5: Анықталған ақауларды жою бойынша ұсынымдар мен нұсқауларды әзірлеу, тапсырыс берушімен келісу және орындалуын бақылау және жобалаушы қадағалау іс-шараларының нәтижелері бойынша есептік құжаттаманы, оның ішінде жобалаушы қадағалау журналын ресімдеу.	Машықтар: 1. Жобалаушы бақылау іс-шаралары кезінде анықталған ауытқулар мен бұзушылықтарды жоюдың онтайлы құралдары мен әдістерін таңдау және негіздеу Білімдер: 1. Құрылыс технологиялары, материалдары, бұйымдары мен конструкциялары, жабдықтары, машиналары мен механизмдері бойынша нарық ұсыныстары; 2. Құрылыс жұмыстарының сапасын бақылаудың негізгі әдістері, құрылыс бақылауын ұйымдастыру және құрылысқа қадағалауды жүргізу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жобаның бас сәулетшісі	
	8	Жобаның құрылыс басшысы (басшы)	
12. Кәсіптің карточкасы "Сәулетші-жобалаушы":			
Топтың коды:	2161-0		
Қызмет атауының коды:	2161-0-004		
Кәсіптің атауы:	Сәулетші-жобалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 13-параграф. Сәулетші.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жобалау ұйымдарындағы жұмыс тәжірибесі кемінде бес жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2161-0-002 Ғимараттар мен құрылыстар сәулетшісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлауды, шешімдерді әзірлеу және күрделі құрылыс объектілерінің жобалау құжаттамасының сәулеттік бөлімін дайындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жобалау үшін бастапқы деректерді, оның ішінде жеке сәулеттік, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеу үшін дайындау; 2. Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық және жұмыс құжаттамасы шеңберінде жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдеріне өзгерістерді әзірлеу және енгізу; 3. Әзірленген жеке сәулеттік, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдері үшін жобалық және жұмыс құжаттамасының графикалық және мәтіндік дизайны.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 1. Сәулет объектісін жобалауға қажетті мәліметтерді жинау, өңдеу және құрастыру тәртібін анықтау.	

	<p>Дағды 1: Алдын ала сәулеттік жобаны әзірлеуге тапсырманы қалыптастыру үшін деректерді жинау, өңдеу және құжаттау.</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі құрылыс объектілерінің әртүрлі түрлеріне, оның ішінде әлеуметтік, эстетикалық, функционалды-технологиялық, эргономикалық және экономикалық талаптарға қойылатын талаптар ; 2. Нормативтік, әдістемелік, анықтамалық және рефераттық көздерді қоса алғанда, сәулет-құрылыс жобалауындағы негізгі ақпарат көздері; 3. Бастапқы деректерді, күрделі құрылыс жобасын жобалауға арналған тапсырма деректерін және жобалау құжаттамасының сәулет бөлімін әзірлеуге арналған тапсырма деректерін құрастыру және дайындау тәртібі; 4. Өлшемдерді, фотографиялық түсіруді, аумақтың бас жоспарын салуды, тәжірибелік үлгілеуді, негізгі негіздің графикалық жазбасын қоса алғанда, игеру учаскесінің объективті жағдайлары туралы деректерді жинау мен өңдеудің құралдары мен әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Жобалау үшін бастапқы деректерді, оның ішінде жеке сәулеттік, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеу үшін дайындау.</p>	<p>Дағды 2: Бастапқы деректерді, күрделі құрылыс жобасын жобалауға арналған тапсырма деректерін және жобалық құжаттаманың архитектуралық бөлімін әзірлеуге арналған тапсырма деректерін құрастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет нысаны мен кеңістігін бейнелеу мен модельдеудің оңтайлы нысандары мен әдістерін тандау және қолдану, оның ішінде құрылыс алаңының технологиялық ақпараттық моделі түрінде (ҚОАМТ). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау, сауалнама, сұхбат және сауалнаманы қоса алғанда, даму аймағының әлеуметтік-мәдени жағдайлары туралы мәліметтерді жинау және талдау әдістері; 2. Аймақтық және жергілікті сәулет дәстүрлері; 3. Жоба алдындағы зерттеулерді, соның ішінде тарихнамалық және мәдениеттануды жүргізудің түрлері мен әдістері; 4. Библиографиялық және иконографиялық дереккөздермен жұмыс істеу құралдары мен әдістері ; 5. Сәулет-құрылыс жобалаудың құралдары мен әдістері; 6. Архитектуралық композиция негіздері және көрнекі қабылдау үлгілері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Библиографиялық және иконографиялық дереккөздермен жұмыс жасаудың құралдары мен әдістерін қолдану <p>Білімдер:</p>

	<p>Тапсырыс берушіге алдын ала сәулеттік жобаны ұсыну үшін демонстрациялық материалдарды, оның ішінде мәтіндік, графикалық және көлемді материалдарды дайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Архитектуралық пішін мен кеңістікті көрнекі бейнелеу және модельдеу әдістері; 2. Автордың архитектуралық концепциясын көрсетудің негізгі тәсілдері, оның ішінде графикалық, макеттік, компьютерлік модельдеу, сөздік, бейне; 3. Сәулетшілердің, құрылыс саласындағы мамандардың, сондай-ақ кәсіби білімі жоқ тұлғалардың алдын ала сәулеттік жобаны ұсынудың әртүрлі нысандарын қабылдау ерекшеліктері; 4. ҚОАМТ құруға арналған негізгі бағдарламалық және аппараттық құрал.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Күрделі құрылыс жобаларының жобалық және жұмыс құжаттамасы бөлігі ретінде жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерінің типтік және жуық нұсқаларын әзірлеу,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандартты архитектуралық бірліктерді және сәулет шешімдерінің бөлшектерін, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін қолдану мүмкіндігін бағалау; 2. Жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлы шешімдердің стандартты және жуық нұсқаларын, берілген алдын ала сәулеттік жобаның контекстінде шешімдерін және жобалық тапсырмада белгіленген функционалды, технологиялық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды таңдау және негіздеу; 3. Сәулет, оның ішінде көлемдік және жоспарлау, шешімдердің нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының, сондай-ақ жұмыстарды орындау стандарттары мен материалдарының талаптарына сәйкестігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының жобалау және жұмыс құжаттамасының сәулет шешімдерін әзірлеу және оларға өзгерістер енгізу тәртібіне қойылатын талаптары; 2. Сәулет объектілерін жобалау кезінде жүріп-тұруы шектеулі адамдар үшін кедергісіз ортаны қамтамасыз ету жөніндегі Қазақстан Республикасының жобалау, қала құрылысы және сәулет қызметі саласындағы заңнамасының талаптары; 3. Сәулет-құрылыс жобасы бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p>

Еңбек функциясы 2:
 Күрделі құрылыс объектілерінің жобалық және жұмыс құжаттамасы шеңберінде жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдеріне өзгерістерді әзірлеу және енгізу,

Дағды 2:
 Жобалық құжаттаманың бөлімдеріне сәйкес әзірленетін шешімдермен сәулеттік нұсқаларды, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін келісу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағды 3:
 Күрделі құрылыс жобасының жеке жобалық шешімдерінің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу.

1. Мүмкіндігі шектеулі адамдардың қалаларды, елді мекендерді жоспарлау және дамыту объектілеріне, тұрғын және демалыс аймақтарын қалыптастыруға кедергісіз қол жеткізуіне қойылатын талаптарды ескере отырып, жобалық құжаттаманы әзірлеу кезінде кедергісіз ортаны құрудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; ғимараттарды, құрылыстарды және олардың кешендерін жаңадан салу және реконструкциялау бойынша жобалық шешімдерді әзірлеу және осы объектілерді мүгедектердің пайдалануы;

2. Жобалық құжаттаманың бөлімдері бойынша шешімдермен келісе отырып, әзірленген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін өзгертудің қолайлы нұсқаларын анықтау.

Білімдер:

1. Күрделі құрылыс нысандарының әртүрлі түрлеріне қойылатын әлеуметтік, функционалды-технологиялық, эргономикалық, эстетикалық және экономикалық талаптар;
2. Автордың сәулеттік-көркемдік концепциясын алға шығарудың шығармашылық тәсілдері;
3. Архитектуралық композиция негіздері және көрнекі қабылдау үлгілері;
4. Сәулеттік ортаның қалыптасуының әлеуметтік-мәдени, демографиялық, психологиялық, функционалды негіздері;
5. Күрделі құрылыс жобаларының көлемдік-кеңістіктік, конструктивті, инженерлік шешімдері мен эксплуатациялық сапаларының өзара байланысының принциптері.

Машықтар:

1. Күрделі құрылыс жобасының жеке жобалық шешімдерінің техника-экономикалық көрсеткіштерін есептеу алгоритмі мен әдістерін анықтау;
2. Сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеу кезінде жасанды мекендеу ортасын модельдеу және үйлестіру әдістерін қолдану.

Білімдер:

1. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу әдістері;
2. Күрделі құрылыс жобасының құрылымдық шешімдерін жобалау негіздері, негізгі әсерлер мен жүктемелер үшін құрылымдық шешімдерді есептеу негіздері;
3. Күрделі құрылыс объектісінің экологиялық және экологиялық сапаларын, оның ішінде акустиканы,

	<p>жарықтандыруды, микроклиматты жобалау принциптері;</p> <p>4. Негізгі құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкциялары, олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары;</p> <p>5. Құрылыс-монтаж жұмыстарын өндірудің негізгі технологиялары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Дағды 4:</p> <p>Тапсырыс берушінің және уәкілетті ұйымдардың талаптары мен ұсыныстарына сәйкес жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерінің жобалық және жұмыс құжаттамасына өзгерістер енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тапсырыс берушінің және уәкілетті ұйымдардың талаптары мен ұсыныстарына сәйкес жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерінің жобалық және жұмыс құжаттамасына өзгерістер енгізу тәртібін айқындайды;</p> <p>2. Жеке сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдерін әзірлеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау;</p> <p>3. ҚОАМТ құруда бағдарламалық және аппараттық құралдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Архитектуралық пішін мен кеңістікті көрнекі бейнелеу және модельдеу әдістері;</p> <p>2. Автордың сәулеттік концепциясын көрсетудің негізгі тәсілдері, оның ішінде графикалық, макеттік, компьютерлік, сөздік, видео;</p> <p>3. Жобалық шешімдердің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу кезінде ескерілетін техникалық-экономикалық көрсеткіштердің құрамы;</p> <p>4. Бағдарламалық және аппараттық құралдарды қолдану арқылы ҚОАМТ қалыптастыру әдістері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Дағды 1:</p> <p>Жобалық құжаттаманың архитектуралық бөліміне мәтіндік материалдарды дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының талаптарын қолдануға;</p> <p>2. Сәулеттік, көркемдік және көлемдік-кеңістіктік шешімдердің сипаттамалары мен негіздемесін қоса алғанда, әзірленген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдері бойынша мәтіндік материалдарды әзірлеу, жобалау және құрастыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу жүйесінің құжаттарының талаптары;</p>

		<p>2. Жобаның архитектуралық бөліміне мәтіндік және графикалық материалдардың дизайнын әзірлеу тәртібі;</p> <p>3. Сәулет-құрылыс жобасы бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
<p>Еңбек функциясы 3: Әзірленген жеке сәулеттік, соның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдері үшін жобалық және жұмыс құжаттамасының графикалық және мәтіндік дизайны.</p>	<p>Дағды 2: Жобалық құжаттаманың архитектуралық бөліміне графикалық материалдарды жобалау.</p>	<p>Машықтар: 1. Нормативтік құқықтық актілердің, қала құрылысы қызметі саласындағы техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарын әзірленген сәулеттік, оның ішінде көлемдік және жоспарлау шешімдері, оның ішінде сәулет сызбалары бойынша мәтіндік және графикалық материалдарды жобалау және құрастыру тәртібіне қолдану, қасбеттердің дисплейлері мен түс схемалары, еден жоспарлары, секциялар, экспликациялар.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының жобалық құжаттама бөлімдерінің құрамына, мазмұнына және ресімдеуге қойылатын талаптары; 2. Автоматтандырылған жобалау әдістері, жобалаудың негізгі бағдарламалық пакеттері, есептеулер, сызбалар мен үлгілерді құру; 3. Жобалық құжаттамаға сараптама жүргізу тәртібіне арналған сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
	<p>Дағды 3: Тапсырыс берушінің және уәкілетті ұйымдардың талаптары мен ұсыныстарына сәйкес жобаның сәулет бөліміне жұмыс құжаттамасын дайындай отырып, жобалық құжаттаманың сәулеттік</p>	<p>Машықтар: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының талаптарын жобаның сәулет бөліміне, оның ішінде жұмыс құжаттарының негізгі жинақтарын қоса алғанда, жұмыс құжаттамасын дайындау тәртібіне қолдану. сызбалар мен оларға қоса берілетін құжаттар.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесінің құжаттарының жобалау және жұмыс құжаттамасына толықтырулар мен өзгерістер енгізу тәртібіне қойылатын талаптар;</p>

	бөліміне өзгерістер енгізу	2. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің, техникалық реттеу және стандарттау жүйесі құжаттарының жұмыс құжаттамасы топтамаларының құрамына, мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар; 3. Кәсіби, іскерлік және жеке қарым-қатынас әдістері мен құралдары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жобаның бас сәулетшісі	
	8	Құрылыс жобасының басшысы (жетекшісі)	
13. Кәсіптің карточкасы "Инженер-көгалдандырушы":			
Топтың коды:	2162-0		
Қызмет атауының коды:	2162-0-003		
Кәсіптің атауы:	Инженер-көгалдандырушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 11-параграф. Ландшафты сәулетші.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтілі кемінде үш жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2162-0-004 Ландшафтық сәулетші		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Қалалық, ауылдық елді мекендердің және елді мекенаралық аумақтардың аумақтары мен объектілерінде жайлы және қауіпсіз өмір сүру ортасын қалыптастыру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Аумақтар мен объектілерде жұмыстар кешенін (абаттандыру, абаттандыру, күтіп ұстау) ұйымдастыру;</p> <p>2. Аумақтар мен объектілерде техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстары кешенін ұйымдастыру;</p> <p>3. Абаттандыру элементтерінің техникалық жай-күйін, жасыл желектердің жай-күйін бақылау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және аумақтар мен объектілерде түгендеу жұмыстарын жүргізу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Аумақтар мен объектілерде жұмыстар кешенін (абаттандыру, абаттандыру, күтіп ұстау) ұйымдастыру.	<p>Дағды 1: Аумақтар мен объектілерде абаттандыру және көгалдандыру жөніндегі жұмыстар кешенін өндіруге қажетті рұқсаттар бере отырып, жұмыстар кешенін өндіруге арналған жобалық құжаттамаға кіріс бақылауын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жобалық құжаттаманың мемлекеттік стандарттарға және нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкестігін тексеру;</p> <p>2. Көріктендіру және көгалдандыру жұмыстарын жүргізуге рұқсат алу үшін құжаттарды дайындау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Жобалық құжаттаманың құрамы, мазмұны және ресімделуіне арналған мемлекеттік стандарттар және нормативтік-техникалық құжаттама;</p> <p>2. Елді мекендерді құрылыс, абаттандыру, абаттандыру және жасыл желектерді қорғау саласындағы жұмыстарды ұйымдастыру жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттама.</p>
	<p>Дағды 2: Аумақтар мен объектілерді абаттандыру және көгалдандыру бойынша жұмыстар кешенін өндіру жобасын және күнтізбелік жоспарларды әзірлеу және бекіту, аумақтар мен объектілерде абаттандыру және көгалдандыру жөніндегі жұмыстар кешенін жүргізу үшін ұйымдар қызметкерлерінің өзара іс-қимылын қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылысты ұйымдастыру жобаларын, жұмыс жобаларын және абаттандыру және көгалдандыру бойынша күнтізбелік жоспарларды әзірлеу.</p> <p>2. Көріктендіру және көгалдандыру жұмыстары кешенінің нәтижелерін құжаттау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Көріктендіру және абаттандыру жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру үшін құжаттарды ресімдеу және ресімдеу тәртібі;</p> <p>2. Абаттандыру және абаттандыру жұмыстарының кезеңдері (кешендері) аяқталған аумақтар мен объектілерді қабылдауды/беруді құжаттау тәртібі.</p>

	<p>Дағды 3: Аумақтар мен объектілерді абаттандыру және көгалдандыру жөніндегі жұмыстар кешенінің аяқталған түрлері мен кезеңдері бойынша белгіленген есептілікті жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 1. Көгалдандыру және көгалдандыру үшін жеке элементтерді әзірлеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау және қолдану; 2. Көгалдандыру және көгалдандыру жұмыстарын жүргізу кезінде автоматтандыру және компьютерлік модельдеу құралдарын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 1. Көгалдандыру және көгалдандыру жұмыстары кешенін жүргізу кезіндегі абаттандыру және абаттандыру элементтерінің жобалық шешімдеріне, параметрлеріне және қажетті комбинацияларына қойылатын негізгі талаптар; 2. Коммуналдық шаруашылықтағы абаттандыру және көгалдандыру саласына қатысты нормативтік, әдістемелік және нормативтік-техникалық құжаттар.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>
	<p>Дағды 1: Аумақтар мен объектілерде тексеру жүргізу және күтіп ұстау мен күтіп ұстау жағдайын анықтау үшін персоналға өндірістік тапсырмалар беру және аумақтар мен объектілерде абаттандыру және көріктендіру элементтерінің техникалық жай-күйін орнату мақсатында олардың техникалық жай-күйін бақылау және абаттандыруға келтірілген залалды анықтау және есепке алу; аумақтар мен объектілердегі бақылау-өлшеу аппара.</p>	<p>Машықтар: 1. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының кешенін жүргізу үшін өндірістік ресурстарды жоспарлау және бөлу кезінде нормативтік-техникалық құжаттаманы қолдану; 2. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының кешеніне рұқсат алу үшін құжаттарды дайындау.</p> <p>Білімдер: 1. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының кешенін өндіруді ұйымдастыруға арналған мемлекеттік стандарттар мен нормативтік-техникалық құжаттама; 2. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының негіздері, еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өрттен қорғау талаптары.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 2: Аумақтар мен объектілерде күтіп-ұстау (пайдалану) және күтіп-ұстау кезінде абаттандыру және</p>	<p>Машықтар: 1. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының кешенін өндірудің күнтізбелік жоспарларын әзірлеу; 2. Түрлері мен күрделілігін анықтау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының көлемін есептеу; 3. Тапсырмаларды орындау үшін материалдық-техникалық ресурстарға,</p>

<p>Аумақтар мен объектілерде техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстары кешенін ұйымдастыру.</p>	<p>көріктендіру элементтерінің бұзылуының ықтимал себептерін белгілей отырып, аумақтар мен объектілердегі күтіп-ұстау мен күтіп ұстаудың жай-күйі туралы шолу деректерін талдау.</p>	<p>мердігерлердің мамандануына, жұмысшылардың мамандануы мен біліктілігіне қойылатын талаптарды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аумақтар мен объектілерде құрылыс, абаттандыру, көгалдандыру және жасыл желектерді қорғау саласындағы жұмыстар кешенін өндіруді ұйымдастыруға арналған нормативтік-техникалық құжаттама; 2. Техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу жұмыстары кешенін жүргізуге рұқсат беру үшін құжаттарды дайындаудың құрамы мен тәртібі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Аумақтар мен құрылыстардың жай-күйі туралы қорытынды дайындау, аумақтар мен объектілерді күтіп-ұстау және күтіп-ұстау жөніндегі жұмыстар кешенін өндіруді ұйымдастырудың жоспарлары мен бағдарламаларын жасай отырып, аумақтар мен объектілерді пайдалану, күтіп ұстау және күтіп ұстау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. аумақтар мен нысандар.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстары кешенінің нәтижелерін құжаттау; 2. Техникалық қызмет көрсету және техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізу кезінде автоматтандыру және компьютерлік модельдеу құралдарын пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абаттандыру және күту жұмыстары кешенін жүргізу кезінде абаттандыру және көгалдандыру элементтерінің параметрлері мен қажетті комбинацияларына қойылатын негізгі талаптар; 2. Техникалық қызмет көрсету және күту жұмыстары кешенін өндіру кезінде абаттандыру және көгалдандыру жұмыстарының әртүрлі түрлерін өндіру технологиялары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Аумақтар мен объектілердегі жағдайдың мониторингі мен түгендеу бақылауының рәсімдерін ұйымдастыру және жоспарлары мен бағдарламаларын жасау аумақтар мен</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аумақтардың және абаттандыру және көгалдандыру объектілерінің жағдайын бағалау әдістерін, оның ішінде бақылау-өлшеу аспаптарын қолдану; 2. Мониторинг және түгендеу мәліметтері негізінде әртүрлі масштабтағы аумақтар мен объектілердің жоспарларын жасау; 3. Көріктендіру және көріктендіру элементтерінің зақымдануы мен жағдайының бұзылуының себептерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жағдайдың мониторингі мен тауарлы-материалдық құндылықтарды бақылау жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру мен жүргізу тәртібі туралы мемлекеттік стандарттар мен нормативтік техникалық құжаттама;

	объектілердің жағдайын бақылау және түгендеу есебі.	2. Жасыл аумақтарды құру және күтіп ұстау ережелері; 3. Абаттандыру және көгалдандыру аумақтары мен объектілерін құру және күтіп ұстаудың санитарлық-эпидемиологиялық нормалары мен ережелері.
Енбек функциясы 3: Абаттандыру элементтерінің техникалық жай-күйін, жасыл желектердің жай-күйін бақылау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және аумақтар мен объектілерде түгендеу жұмыстарын жүргізу.	Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Аумақтарда және объектілерде бақылау-өлшеу аспаптары мен жабдықтарын пайдалана отырып, түгендеу жоспары бойынша абаттандыру және көріктендіру элементтерінің нақты орналасқан жері бар аумақтар мен объектілерде түгендеу есебі мен тіркеу үшін құжаттарды дайындауды ұйымдастыру және бақылау.	- Машықтар: 1. Жағдай мониторингі және түгендеу бақылауы үшін есептілік, техникалық және әкімшілік құжаттаманы дайындау; 2. Жұмысты орындауға қажетті шығын материалдарын, құралдарды, жабдықтарды және жеке қорғаныс құралдарын таңдау және пайдалану; 3. Көгалдандыру және көгалдандыру элементтерінің параметрлерін өлшеу және жағдайын бағалау. Білімдер: 1. Урбанизацияланған ортадағы аумақтар мен объектілердегі өсімдіктер тіршілігінің ерекшеліктері ; 2. Ағаштар, бұталар және шөптесін өсімдіктердің ассортименті, өсімдіктердің тіршілік процестері, олардың қоршаған орта жағдайына тәуелділігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 3: Аумақтар мен объектілерді үнемі далалық зерттеу, абаттандыру және абаттандыру элементтерінің жағдайын бақылау, аумақтар мен объектілер бойынша түгендеу деректерін түзету.	- Машықтар: 1. Сыртқы морфологиялық белгілері бойынша өсімдіктердің түрлерін анықтау; 2. Берілген масштабтағы аумақтар мен объектілердің түгендеу жоспарларын жасау; 3. Тауарлы-материалдық құндылықтар мен есеп жұмыстарының кешенін шығаруды құжаттамалық қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Аумақтар мен объектілерде көгалдандырудың ұсынылатын мерзімдері; 2. Аумақтар мен объектілерді мониторингілеу және түгендеу бойынша құжаттарды ресімдеу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі : Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	- Машықтар: 1. Сыртқы морфологиялық белгілері бойынша өсімдіктердің түрлерін анықтау; 2. Берілген масштабтағы аумақтар мен объектілердің түгендеу жоспарларын жасау; 3. Тауарлы-материалдық құндылықтар мен есеп жұмыстарының кешенін шығаруды құжаттамалық қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Аумақтар мен объектілерде көгалдандырудың ұсынылатын мерзімдері; 2. Аумақтар мен объектілерді мониторингілеу және түгендеу бойынша құжаттарды ресімдеу тәртібі.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	- Машықтар: 1. Сыртқы морфологиялық белгілері бойынша өсімдіктердің түрлерін анықтау; 2. Берілген масштабтағы аумақтар мен объектілердің түгендеу жоспарларын жасау; 3. Тауарлы-материалдық құндылықтар мен есеп жұмыстарының кешенін шығаруды құжаттамалық қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Аумақтар мен объектілерде көгалдандырудың ұсынылатын мерзімдері; 2. Аумақтар мен объектілерді мониторингілеу және түгендеу бойынша құжаттарды ресімдеу тәртібі.
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жобаның бас дизайнері (құрылыста)	
	8	Құрылыс жобасының басшысы (жетекшісі)	
15. Кәсіптің карточкасы "Техник-жобалаушы":			
Топтың коды:	3113-2		
Қызмет атауының коды:	3113-2-001		
Кәсіптің атауы:	Техник-жобалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 4-параграф. Жобалаушы-техник.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Архитектура	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты техник-жобалаушы: II санатты техник-жобалаушы лауазымыныңдағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санатты техник-жобалаушы: санаты жоқ техник-жобалаушы лауазымыныңдағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл; Санаты жоқ техник-жобалаушы: еңбек өтіліне талап қойылмайды.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3113-2-003 Ғимараттар мен құрылыстардың техник-жобалаушысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс жобаларының жобалық және/немесе жұмыс құжаттамасын сапалы орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жобалық құжаттаманы әзірлеу, объектілерді салу және күтіп ұстау бойынша жұмыстарды жүргізу; 2. Үлгілік және қайта пайдаланылатын жобаларды нақты құрылыс нысандарымен байланыстыру, жобалық құжаттардың көшірмелерін олардың түпнұсқаларымен салыстыру, сондай-ақ әзірленген жобалық-сметалық құжаттамаға өзгерістер енгізу, мұрағатқа тапсыру бойынша жұмыстарды жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Еңбек функциясы 1: Жобалық құжаттаманы әзірлеу, объектілерді салу және күтіп ұстау бойынша жұмыстарды жүргізу.</p>	<p>Біліктілігі анағұрлым жоғары маманның басшылығымен жеке жобалау жұмыстарын жүргізу, олардың техникалық шарттарға, қолданыстағы стандарттарға, техникалық шарттарға, құрылыс нормалары мен ережелеріне, қауіпсіздік стандарттарына, өндірістік санитарияға және өртке қарсы қорғауға сәйкестігін қамтамасыз ету.</p>	<p>1. Жобалау әдістері мен әдістерін және техникалық-экономикалық есептеулерді жүргізу тәртібін таңдау; 2. Сызба және графикалық жұмыстарды орындау әдістерін қолдану; қолданылатын құрылыс материалдары мен конструкцияларының түрлері мен қасиеттерін; 3. Құрылыс технологиясының негіздерін қолдану.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау, сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы заңнамасының, объектілер құрылысын жобалау бойынша нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары; 2. Қолданылатын құрылыс материалдары мен конструкцияларының түрлері мен қасиеттері; 3. Құрылыс технологиясының негіздері.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Үлгілік және қайта пайдаланылатын жобаларды нақты құрылыс нысандарымен байланыстыру, жобалық құжаттардың көшірмелерін олардың түпнұсқаларымен салыстыру, сондай-ақ әзірленген жобалық-сметалық</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Қабылданған жобалық шешімдерді жобаның басқа бөлімдерінің (бөліктерінің) жобалық шешімдерімен байланыстыру.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 1: Тапсырмаларды орындау кезінде каталогтар мен анықтамалықтарды, типтік жобалық шешімдер бойынша техникалық құжаттамаларды, стандартталған бірліктерді және бұйымдарды пайдалана отырып ,</p>	<p>Машықтар: 1. Ақпараттық модельдеу процесінде жіберілген қателер мен коллизияларды уақытылы жою (ҚОАМТ көмегімен жобаны жүзеге асыру кезінде). 2. Нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкес сызбаларды, техникалық шарттарды, жұмыстар мен материалдардың мөлшерлерінің ведомостарын жасау және ресімдеу.</p> <p>Білімдер: 1. Қабылданған жобалық шешімдерге қойылатын талаптар; 2. ҚОАМТ пайдалану бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік-техникалық құжаттарын білу; 3. Жобалық-сметалық құжаттаманы дайындауға арналған нормативтік материалдар.</p> <p>Машықтар: 1. Әзірленген бағдарламаларға, әдістерге немесе стандартты есептеулерге сәйкес арнайы бағдарламалық қамтамасыз етудегі бастапқы деректерді пайдалана отырып, қарапайым техникалық есептеулерді жүргізу. 2. Құрылыс жобасының жеке элементтері мен фрагменттерін әзірлеу кезінде автоматтандыру және компьютерлік модельдеу құралдарын пайдалану; 3. Жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеуге қажетті деректерді жинау, өңдеу және талдау бойынша жұмыс нәтижелерін графикалық түрде көрсету.</p> <p>Білімдер:</p>

құжаттамаға өзгерістер енгізу, мұрағатқа тапсыру бойынша жұмыстарды жүргізу.	жобалық-сметалық құжаттаманы графикалық және мәтіндік ресімдеу.	1. Жобалық-сметалық құжаттаманы дайындауға арналған нормативтік материалдар. 2. Жобалау құралдары; 3. Енбекті қорғау ережелері мен нормалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Инженер-жобалаушы	
	7	Жобаның бас инженері	
	8	Құрылыс жобасының басшысы (жетекшісі)	
16. Кәсіптің карточкасы "Генеративті дизайнды қолдану дағдысы бар дизайнер":			
Топтың коды:	2164-1*		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Генеративті дизайнды қолдану дағдысы бар дизайнер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 102-параграф. Суретші-конструктор (Дизайнер).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	(Мамандық: Сәулет және құрылыс)	Біліктілік:
	жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)		-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтілі кемінде үш жыл		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
	Сәулет және қала құрылысы саласында мультимодальды мәліметтерді пайдалана отырып, генеративті жобалау әдістерін қолдану, жаңа нәтиже жасау.		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Генеративті дизайнның тиімділігін арттыру үшін жаңа және жоғары тиімді нәтижелерді "ашу" үшін метаэвристикалық іздеу алгоритмдері сияқты жасанды интеллект әдістері қолданылады.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Дизайндағы итерациялық процесті генеративті модельдеуді қолдану, мұнда көптеген шығыстар белгілі бір кіріс параметрінің шектеулеріне байланысты жасалады;</p> <p>2. Мультимодальдық деректер жинағында анықталған қайшылықтарды талдай отырып, құрылыс жобаларын жобалау үшін кіріс деректерін анықтау және алынған нәтиженің динамикалық өзгеретін параметрлерге сәйкестігі туралы шешім қабылдау.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Дизайндағы итерациялық процесті генеративті модельдеуді қолдану, мұнда көптеген шығыстар белгілі бір кіріс параметрінің шектеулеріне байланысты жасалады.	<p>Дағды 1: Кезекті кезеңдердің анықтамасы: - Әзірлеу кезеңі: опцияларды жүйе құрастырушы көрсеткен алгоритмдер мен параметрлерді пайдалана отырып жасайды; - Талдау кезеңі: алдыңғы кезеңде жасалған нұсқалар әзірлеуші анықтаған мақсаттарға сәйкес өлшенеді және/немесе талданады; - жіктеу кезеңі: талдау нәтижелері бойынша нұсқалар сұрыпталады; - Рейтингтік кезең: жобаның кейінгі даму бағытын анықтау үшін дизайн.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Архитектуралық жобалауда генеративті модельдеуді қолдану негіздері және оның кезекті кезеңдері; Генеративті жобалау әдістері мен алгоритмдерін жобалау үшін кіріс мәліметтерін анықтау; Жобалау әдістері мен әдістерін және техникалық-экономикалық есептеулерді жүргізу тәртібін таңдау; Тұтынушының тілектеріне, қолжетімді ресурстарға және т.б. сәйкес келетін жоба опцияларын таңдау. Объектілерді жобалау кезінде генеративті жобалаудың қолданыстағы әдістері мен алгоритмдерін салыстыру; Мұндай жүйелерді пайдалану үшін пайдаланушы режиміне өзгерістер енгізу қажеттілігін анықтау; Топологиялық құрылымдарды (жарықтандыруды коса) дамытуға ұсынылған тәсілдерді талдау; Бұл әдістің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтай отырып, жобалауда генеративті дизайнды қолдану қажеттілігін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бірнеше шешімдерді тудыратын әртүрлі процестердің ережелеріне негізделген конструкцияларды құру үшін алгоритмдерді пайдалана отырып жобалау тәсілдері; Алгоритм мен оның нәтижесі арасындағы анықталатын корреляциямен сипатталатын GD тәсілдері; Бастапқы дизайн мақсаты мен жобаның соңғы нәтижесі арасындағы қатынасты анықтайтын және қалыптастыратын параметрлер мен айнымалыларды басқаруға немесе өзгертуге мүмкіндік беретін алгоритмдік ойлауға негізделген жобалау тәсілі;

		<p>4. Бағдарламалау тілін қолдану арқылы ҚОАМТ генерациялау әдістері және берілген тапсырмаларға байланысты белгілі бір генерациялау алгоритмдері;</p> <p>5. Жасанды интеллект дамуын талдау әдістері;</p> <p>6. Сәулет және қала құрылысы саласындағы мультимодальды мәліметтерді қолданатын генеративті жобалау әдістері.</p> <p>7. Дизайн параметрлерін анықтау, мысалы: өнімділік сипаттамалары, кеңістіктік талаптар, материалдар, өндіріс әдістері және шығындар бойынша шектеулер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Еңбек функциясы 2: Мультимодальды деректер жинағында анықталған қайшылықтарды талдай отырып, құрылыс жобаларын жобалау үшін кіріс деректерін анықтау және алынған нәтиженің динамикалық өзгеретін параметрлерге сәйкестігі туралы шешім қабылдау.</p>	<p>Дағды 1: Генеративті модельдеуді пайдалану кезінде қоршаған орта факторларының және көрсетілген жағдайлардың өзгеруін ескере отырып, домендік көрсеткіштер негізінде есептердің жіктелуі мен болжамының ауқымын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа және жоғары тиімді нәтижелерді "ашу" үшін метаэвристикалық іздеу алгоритмдері сияқты жасанды интеллект әдістерін қолдану; 2. Сәулет және қала құрылысы саласында мультимодальды деректерді пайдалана отырып, генеративті жобалау әдістерін қолдану; 3. Болжамдардың жоғары дәлдігіне қол жеткізу және көптеген объектілерді жүзеге асыру үшін модельді үйрету үшін пайдаланылатын деректердің жеткілікті үлкен және сапалы көлемін талдау; 4. Жұмыстың барлық кезеңдерінде кіріс және шығыс параметрлерін қолмен реттеу қажеттілігін анықтау; 5. Жобалау процесіндегі проблемаларды анықтау және сапалы нәтижеге жетуде негізгі рөл атқаратын критерийлерді анықтау қабілеті. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генеративті жобалау құралдарының көмегімен мультимодальды деректер жиынындағы сәйкессіздіктерді анықтау әдістері; 2. Метаэвристикалық іздеу алгоритмдері сияқты жасанды интеллект әдістері; 3. Генеративті жобалау білім қорын қалыптастыру үшін қосымша нәтиже беретін сәулет және құрылыс контекстіндегі генеративті жобалау әдістері; 4. Генеративті дизайн саласы және оны сәулет өнерінде қолдану; 5. Бағдарламалау тілі (Revit, Python және т.б.) және тапсырмаларға байланысты белгілі бір генерациялау алгоритмдері арқылы ҚОАМТ генерациялау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	

	Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Басқарушылық қызметке қабілеттілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жобаның бас дизайнері (құрылыста)
	8	Жобаның құрылыс басшысы(жетекшісі)
17. Кәсіптің карточкасы "Виртуалды жобалаушы":		
Топтың коды:	2164-9	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Виртуалды жобалаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 102-параграф. Суретші-конструктор (Дизайнер).	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс
		Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтілі кемінде үш жыл	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2164-1-001 Инженер-жобалаушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Виртуалды жобалаушының жұмысы ғимараттың ақпараттық модельдеуінің жаңа өлшемі болып табылады: жұмыс кестесі мен жұмыс құны туралы ақпарат үш өлшемді модельге қосылады.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жоғары деңгейдегі егжей-тегжейлі құрылыс алаңының ақпараттық моделін құру және алынған ақпараттық модельді қосу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
		Машықтар: 1. Берілген тапсырмаларды тиімді орындау үшін топтық әрекеттерді жоспарлау және ұйымдастыру;

	<p>Дағды 1: Ғимаратты ақпараттық модельдеуді ұйымдастыру, дайындау және құру (қалыптастыру).</p>	<p>2. Өзара әрекеттестіктің барлық тараптары үшін бар тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау; 3. Берілген қаржыландыру шеңберінде жоба бойынша жұмысты ұйымдастыру, жобадан көрсетілген мерзімдерді орындау үшін жұмысты дұрыс бөлу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы заңнамасының, объектілер құрылысын жобалау бойынша нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары; 2. Жеке фактілерді жалпы суретке біріктіру (қорытындылау), әртүрлі жағдайларды (экономикалық, саяси, іскерлік) түсіну және ұзақ мерзімді шешімдер қабылдау үшін иерархиялық деңгейлерді құру; 3. Виртуалды дизайн және құрылыс үшін пайдаланылатын бағдарламалық жасақтамада жұмыс істеу (мысалы, Revit, Navisworks, Microsoft Project, Primavera). 4. Дизайн мен құрылыста ақпараттық визуализациясына арналған бағдарламаларда жұмыс істеу (мысалы, SketchUp, InfraWorks).</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Жоғары деңгейдегі егжей-тегжейлі құрылыс алаңының ақпараттық моделін құру және алынған ақпараттық модельді қосу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p> <p>Дағды 2: Кеңістік-уақыттың динамикалық қатығыстарын шешу үшін ақпараттық модельдерін пайдалана отырып, күрделі құрылыс жобаларының жобалық құжаттамасының бөлігі ретінде сәулеттік және ғарыштық жоспарлау шешімдерін әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Виртуалды дизайн және құрылыс үшін қолданылатын бағдарламалық жасақтамада жұмыстарды орындау (мысалы, Revit, Navisworks, Microsoft Project, Primavera). 2. Жобалау мен құрылыста визуализацияға арналған бағдарламаларда жұмысты орындау (мысалы, SketchUp, InfraWorks). 3. Экономикадағы қарқынды өзгерістер жағдайында проблемаларды шешу, ұзақ мерзімді актуалды шешімдер қабылдау; 4. Құрылыс алаңының ақпараттық моделінің ірі техникалық жүйелерінің диагностикасын жүргізу; 5. Дамуға кедергі келтіретін негізгі себептерді жою және әртүрлі жобалық топтардың бір жұмыс органына бірігуін қамтамасыз ету бойынша шешімдер қабылдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы заңнамасының, объектілер құрылысын жобалау бойынша нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары; 2. Виртуалды дизайн және құрылыс үшін пайдаланылатын бағдарламалық жасақтамада</p>

		жұмыс істеу (мысалы, Revit, Navisworks, Microsoft Project, Primavera). 3. Дизайн мен құрылыста ақпараттық визуализациясына арналған бағдарламаларда жұмыс істеу (мысалы, SketchUp, InfraWorks).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жобаның бас инженері
	8	Құрылыс жобасының басшысы (жетекшісі)
18. Кәсіптің карточкасы ""Ақылды үй" жобалаушысы":		
Топтың коды:	2164-9*	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	"Ақылды үй" жобалаушысы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 84-параграф. Өндірісті басқарудың автоматтандырылған жүйелері бойынша инженер (ақпараттық технологиялар бөлімшесінің немесе орталығының)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс) Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2164-1-001 Инженер-жобалаушы	
	"Ақылды үй" жобалаушысы адамның нақты қажеттіліктері мен бюджетіне сәйкес үй/пәтер үшін жеке өмірді қамтамасыз ету жүйесін жобалайды, орнатады және конфигурациялайды. Мобильді қосымша арқылы бірыңғай	

<p>Қызметтің негізгі мақсаты:</p>	<p>басқару орталығы бар "ақылды үй" жүйесі тұрмыстық техниканы, қауіпсіздік жүйесін, жарықтандыруды, климаттық бақылауды, аудио жүйені, энергия мен сумен жабдықтауды және т.б. Ол сандық технологиялардың келесі салаларын түсінеді: болжамдық алгоритмдер, қорытынды машиналар, терең оқыту желілері. Бұл салалардағы әзірлемелер смарт үй технологияларына әсер етеді: мысалы, бет-әлпет пен дауысты тану жүйелері әртүрлі отбасы мүшелерін анықтайды, ашық сұрақтарға саналы жауаптар береді, сондай-ақ ешкіммен өзара әрекеттесуді қажет етпей тамаша өмір сүру ортасын жасау үшін параметрлер мен іске қосу жүйелерін өзгертеді.</p>	
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>		
<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Үй шаруашылығын басқарудың интеллектуалды жүйелерін (сумен жабдықтау жүйесі, энергия үнемдеу, күзет, тұрмыстық техника және т.б.) жобалау, орнату және конфигурациялау; 2. Ыңғайлы және экологиялық таза өмір сүруді қамтамасыз ету үшін интеллектуалды автоматтандырылған жүйелерді енгізу стратегиясын әзірлеу.</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	
<p>Еңбек функциясы 1: Үй шаруашылығын басқарудың интеллектуалды жүйелерін (сумен</p>	<p>Дағды 1: Жұмыс кезеңдерін және жабдықтың техникалық сипаттамаларын толық көрсететін барлық қажетті құжаттаманы қамтитын егжей-тегжейлі жобаны жобалау және құру үшін техникалық шарттарды қалыптастыру.</p>	<p>Машықтар: 1. Жетілдірілген ақпараттық технологияларды, бағдарламалауды және компьютерлік модельдеуді үйрену; 2. Жүйені орнатудың оңтайлы әдісін анықтау; 3. Алдымен алдын ала, содан кейін егжей-тегжейлі жобаны әзірлеу; 4. Қажетті интеллектуалды жүйелерді таңдау, жүйені орнату, орындалған жұмыстарды талдау және жұмыс барысын бақылау; 5. Стратегияны құрастыра білу және жоспарлар мен сызбаларды бұлжытпай орындау.</p> <p>Білімдер: 1. Информатика, электротехника, машина жасау немесе сәйкес инженерия салаларындағы білім; 2. Аналитикалық ойлауы мен дамыған қиялына ие; 3. Смарт үй жүйесін орнату/конфигурациялау мүмкіндігі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Жобаның белгіленген мерзімдеріне сәйкес алдын ала жобаны әзірлеу, оның ішінде жүйеге жүктелетін тапсырмалар тізбесі және</p>	<p>Машықтар: 1. Үлкен ұжымды басқару және атқарылған жұмысқа жауапкершілікпен қарау; 2. Басқа қызметкерлердің жұмысын бөлімдер бойынша ұйымдастыру; 3. Пәнаралық мамандықтармен өзара әрекеттесу, сонымен қатар байланыстарды тиімді орнату.</p> <p>Білімдер: 1. Жобаны әзірлеу негіздері, оның ішінде интеллектуалды басқару жүйелері (сумен</p>

<p>жабдықтау жүйесі, энергия үнемдеу, күзет, тұрмыстық техника және т.б.) жобалау, орнату және конфигурациялау.</p>	<p>интеллектуалды жүйелерді таңдау, құрылғылар мен компоненттерге тапсырыс беру.</p>	<p>жабдықтау жүйелері, энергия үнемдеу, қауіпсіздік, тұрмыстық техника және т.б.);</p> <p>2. Нормативтік құжаттардың талаптары, оның ішінде объектілерді игеру ұзақтығы бойынша нормативтер;</p> <p>3. Жүйелерді жобалау, интеллектуалды жүйелерді таңдау, құрылғылар мен компоненттерге тапсырыс беру ережелері;</p> <p>4. Қалыптастыру және қызмет көрсету кезінде қолданылатын бағдарламалық-аппараттық құралдардың функционалдығы.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Жабдықты орнатқаннан кейін жүйе туралы ақпаратты иелеріне беру және оны орындалған жұмысты талдау арқылы орнату (қажет болған жағдайда жобаға өзгертулер енгізу), құрылыс процесін бағалау үшін кескінді тану жүйесін пайдалану.</p>	<p>Машықтар: 1. Техникалық ойлы, техникалық күрделі жүйелерді тиімді жоспарлай және жобалай алады; 2. IT-технологиялар саласындағы түпнұсқа идеяларды ұсыну және жүзеге асыру; 3. Топпен жұмыс, мақсатты, нәтижеге бағытталған.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құжаттардың талаптары; 2. Ақпараттық қамтамасыз ету жүйелерінің, сыртқы абоненттермен және желілермен байланыс жүйелерінің негіздері; 3. Әртүрлі қосымшалар арқылы қашықтан басқару интерфейстерін әзірлеу және хаттамаларды құрастыру тәртібі.</p>	<p>Машықтар: 1. Техникалық ойлы, техникалық күрделі жүйелерді тиімді жоспарлай және жобалай алады; 2. IT-технологиялар саласындағы түпнұсқа идеяларды ұсыну және жүзеге асыру; 3. Топпен жұмыс, мақсатты, нәтижеге бағытталған.</p> <p>Білімдер: 1. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құжаттардың талаптары; 2. Ақпараттық қамтамасыз ету жүйелерінің, сыртқы абоненттермен және желілермен байланыс жүйелерінің негіздері; 3. Әртүрлі қосымшалар арқылы қашықтан басқару интерфейстерін әзірлеу және хаттамаларды құрастыру тәртібі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1: Жарықтандыруды, сумен жабдықтауды, қауіпсіздік жүйелерін, энергиямен жабдықтауды зияткерлік басқаруды қамтамасыз ететін техникалық шешімдер мен жетектерді, контроллерлерді, арматураларды таңдау арқылы техникалық сипаттамаларды, бағалауды, тұтынушы тарапынан үйдің функционалдығына қойылатын талаптарды сипаттау және тұжырымдау және басқа да инфрақұрылымдық жүйелер.</p>	<p>Машықтар: 1. Техникалық спецификацияларды, бағалауды, ақпаратты қамтамасыз ету жүйесінің талаптарын сипаттауды және тұжырымдауды келіседі; 2. Интеллектуалды басқаруды қамтамасыз ететін техникалық шешімдер мен жетектерді, контроллерді, арматураларды таңдау.</p> <p>Білімдер: 1. Барлық элементтердің техникалық сипаттамасы, спецификациялары, сызбалары және коммуникациялардың, сенсорлар мен жетектердің орналасу схемалары бар дайын смарт үй инфрақұрылымының жобасын қалыптастыру; 2. Пайдаланушыларды техникалық қолдау әдістері, бағдарламалық қамтамасыз етуді жүйелі түрде жаңарту; 3. "Ақылды үй" инфрақұрылымының ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p>

<p>Ыңғайлы және экологиялық таза өмір сүруді қамтамасыз ету үшін интеллектуалды автоматтандырылған жүйелерді енгізу стратегиясын әзірлеу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Разработка и формирование готового проекта инфраструктуры "умного" дома с техническим описанием всех элементов, спецификацией, чертежами и схемами расположения коммуникаций, датчиков и исполнительных устройств.</p>	<p>- Машықтар: 1. Ақпараттық қамтамасыз ету жүйелерін, сыртқы абоненттермен және желілермен байланыс жүйелерін дамыту, әртүрлі қосымшалар мен хаттамалар арқылы қашықтан басқару интерфейстерін әзірлеу; 2. Жобаны практикалық жүзеге асыру кезінде монтаждау және іске қосу жұмыстарына инженерлік қамтамасыз етуді бақылау және қамтамасыз ету; 3. Коммуникациялардың, сенсорлардың және жетектердің барлық элементтерін, техникалық сипаттамаларын, сызбаларын және орналасу схемаларын сипаттау. Білімдер: 1. Ақпараттық қамтамасыз ету жүйесін әзірлеу тәртібі 2. Техникалық құжаттамалар пакетін құру; 3. "Ақылды" тұрғын үй инфрақұрылымы элементтерінің алгоритмдері мен мінез-құлық үлгілерінің толық сипаттамасы.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Егжей-тегжейлі және мұқияттылық, жақсы үйлестіру, қозғалыстардың дәлдігі мен жылдамдығы, ұқыпты және еңбекқорлық, көшбасшылық қасиеттер, дамыған коммуникативті дағдылар болуы керек.</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 7 8</p>	<p>Кәсіптің атауы: Жобаның бас инженері Құрылыс жобасының басшысы (жетекшісі)</p>
<p>19. Кәсіптің карточкасы "Үлкен деректерді өңдеу талдаушысы (жалпы профиль)":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2521-3*</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>-</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Үлкен деректерді өңдеу талдаушысы (жалпы профиль)</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>6</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>		
	<p>"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты</p>	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді).</p> <p>66-параграф. Құнды қағаздар бойынша талдаушы, инвестициялар саласындағы талдаушы (қаржы талдаушысы)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Үш жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2164-1-001 Инженер-жобалаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	<p>Құнды түсініктер мен ақпаратты алу үшін әртүрлі көздерден деректерді жинайды және біріктіреді, тазартады, жүйелейді, өңдейді және талдайды. Құрылыстағы Big Data талдаушысы болашақ нәтижелерді болжауға, ықтимал тәуекелдерді анықтауға, жобаны басқаруды жақсартуға, шығындар мен жобаны іске асыру уақытын азайтуға, компанияны басқарудың ең жақсы стратегияларын анықтауға және көптеген мердігерлердің жұмысын бақылауға көмектеседі. Құрылыс индустриясында үлкен деректерді талдауды пайдалану әлі де болашақтың ісі, бірақ бұл аналитикалық құрал шешуге көмектесетін проблемаларды түсіну қазірдің өзінде бар. Жоғары жылдамдықты жинау, өңдеу және талдау арқылы алуан түрлі деректердің үлкен көлемінен пайдалы ақпаратты үнемді алуды қамтамасыз ететін ақпараттық технологиялардың жаңа буынын құру және осы технологияларды ақпараттық-талдамалық қызметте, басқару мен шешім қабылдауда пайдалану- жүйелерді жасау, сондай-ақ олардың негізінде жаңа өнімдер мен қызметтерді әзірлеу.</p>		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үлкен деректер технологияларын қолдану арқылы аналитикалық жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды анықтау, қалыптастыру және үйлестіру; 2. Үлкен деректер технологияларын қолдану арқылы аналитикалық жұмысты жоспарлау және ұйымдастыру; 3. Үлкен деректерді зерттеу бойынша аналитикалық жұмыс үшін деректерді дайындау; 4. Тұтынушы талаптарына сәйкес үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық зерттеулер жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Талдау нәтижелеріне тапсырыс берушінің талаптарын анықтау, үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық 	

	<p>Дағды 1: Талдау нәтижелеріне тұтынушы талаптарын анықтау, тақырыптық аймақта үлкен деректерді талдауды пайдалану мүмкіндіктерін және нақты тұтынушы тапсырмаларын анықтау.</p>	<p>жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды тұжырымдау және үйлестіру мақсатында келіссөздер жүргізу;</p> <p>2. Ұйымның қолданыстағы нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық зерттеулер нәтижелеріне қойылатын талаптарды реттейтін құжаттарды дайындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық зерттеу нәтижелеріне қойылатын талаптарды тұтынушылармен келісу құралдары мен әдістері; 2. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық зерттеулердің нәтижелеріне қойылатын талаптарды ресімдеудің ұйымдастырушылық ережелері; 3. Искерлік өзара әрекеттесудегі тұлғааралық және топтық қарым-қатынас технологиялары, жанжалдарды басқару негіздері; 4. Презентацияларды дайындау және өткізу технологиялары; 5. Тұтынушылардың талаптарына сәйкес үлкен деректерді талдаудың пәндік аймағы; 6. Біқтималдықтар теориясы және математикалық статистика; 7. Үлкен деректерді талдаудың заманауи әдістері мен құралдары; 8. Деректерді талдау стандарттары; 9. Үлкен деректер технологияларының уақыт және шығын сипаттамаларын бағалау әдістері; 10. Ақпарат көздері, оның ішінде зерттеу тапсырыс берушісінің пәндік саласындағы қызметті қолдау үшін қажетті ақпарат.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Үлкен деректер технологияларын қолдану арқылы аналитикалық жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды анықтау, қалыптастыру және үйлестіру.</p>	<p>Дағды 2: Тапсырыс берушіге үлкен деректерді талдау үшін қолданыстағы әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымның мүмкіндіктері және ұқсас тапсырмаларға үлкен деректер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушіге кеңес беру, үлкен деректер технологияларын қолдану арқылы аналитикалық жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды үйлестіру және бекіту кезінде презентациялар өткізу ; 2. Аналитикалық жұмыстарды орындау үшін мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымын пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымының мүмкіндіктері; 2. Үлкен деректерді талдауды қолданудың заманауи тәжірибесі;

технологияларын қолдану нәтижелері туралы кеңес беру.	<p>3. Теориялық және қолданбалы информатика;</p> <p>4. Деректерді талдаудың теориялық және қолданбалы негіздері;</p> <p>5. Іскерлік интеллект негіздері, іскерлік барлау жүйелерінің түрлері;</p> <p>6 Шешім қабылдау теориясы;</p> <p>7. Математикалық модельдеу;</p> <p>8. Үлкен деректерді талдау түрлері, аналитика түрлері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 3: Тапсырыс берушімен келісу және аналитикалық зерттеу нәтижелеріне қойылатын талаптарды бекіту.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Үлкен деректерді талдау әдістері мен құралдарының салыстырмалы талдауын жүргізу;</p> <p>2. Аналитикалық зерттеу нәтижелеріне бекітілген талаптарға сәйкес үлкен деректерді талдауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жоғары өнімді және бөлінген есептеулердің заманауи технологиялық инфрақұрылымы;</p> <p>2. Үлкен деректерді түсіндіру және визуализациялау әдістері;</p> <p>3. Іскерлік хат алмасу ережелері;</p> <p>4. Бір саладағы білім: киберфизикалық жүйелер, математика, статистика, информатика, операциялық зерттеулер, инженерия;</p> <p>5. Талдау үшін пайдаланылатын мәліметтерді өңдеу, тазалау және тұтастығын тексеру;</p> <p>6. Жетілдірілген аналитикалық әдістерді қолдана отырып, үлкен көлемдегі мәліметтерді талдау үшін статистикалық әдістерді қолдану;</p> <p>7. Жоғары тиімді визуализацияны пайдалана отырып, аналитикалық деректерді ұсыну.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 1: Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, талдау жұмысының мазмұнын әзірлеу, талқылау және бекіту.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық жұмыстың мазмұнын анықтау кезінде келіссөздер жүргізу;</p> <p>2. Үлкен деректерді талдау бойынша жұмыстың мазмұны мен нәтижелерін ұсыну;</p> <p>3. Үлкен деректерді талдау әрекеттерінің жазбаларын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымының мүмкіндіктері;</p> <p>2. Үлкен деректерді талдау үшін еркін таратылатын бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану мүмкіндігі;</p>

Еңбек функциясы 2: Үлкен деректер технологияларын қолдану арқылы аналитикалық жұмысты жоспарлау және ұйымдастыру.		<p>3. Тұтынушылардың талаптарына сәйкес үлкен деректерді талдаудың пәндік аймағы;</p> <p>4. Талдау жұмысын жоспарлау негіздері;</p> <p>5. Деректерді талдауды жүргізу стандарттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Үлкен деректерді талдауды жүргізу үшін топ құрамын анықтау және аналитикалық жұмыстарды жүргізу үшін қажетті ресурстарды анықтау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық жұмысты жоспарлау;</p> <p>2. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, талдау жұмыстарын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Үлкен деректерді зерттеуге арналған аналитикалық жобаларды басқару әдістері мен құралдары;</p> <p>2. Үлкен деректерді зерттеуге арналған аналитикалық жобаның мазмұны мен кезеңдерінің реттілігі;</p> <p>3. Үлкен деректердің өмірлік циклінің кезеңдерінің мазмұны;</p> <p>4. Үлкен деректерді талдау түрлері, аналитика түрлері;</p> <p>5. Үлкен деректерді талдаудың теориялық және қолданбалы негіздері;</p> <p>6. Үлкен деректерді талдаудың заманауи әдістері мен құралдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 3: Аналитикалық жұмыс жоспарын әзірлеу, талқылау және бекіту және үлкен деректерді талдау үшін топ мүшелері арасында аналитикалық жұмыстың рөлдері мен құрамын бөлу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Үлкен деректерді талдауды жүргізу;</p> <p>2. Үлкен деректерді талдау жұмысы кезінде деректерді біріктіру және түрлендіру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Біқтималдықтар теориясы және математикалық статистика;</p> <p>2. Ақпарат көздері, соның ішінде зерттеу тапсырыс берушісінің пәндік саласындағы қызметті қолдау үшін қажетті ақпаратты;</p> <p>3. Үлкен деректерді талдауды түсіндіру және визуализациялау әдістері;</p> <p>4. Искерлік өзара әрекеттесудегі тұлғааралық және топтық қарым-қатынас технологиялары, жанжалдарды басқару негіздері;</p> <p>5. Презентацияларды дайындау және өткізу технологиялары</p> <p>6. Искерлік хат алмасу ережелері.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-	
		Машықтар:

	<p>Дағды 1:</p> <p>Талдау үшін үлкен деректер көздерін анықтау, аналитикалық жұмыс үшін сыртқы және ішкі деректер көздерін анықтау, әр текті көздерден деректердің үлкен көлемін алу және сүзу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біртекті емес көздерден деректер жеткізушілеріне қойылатын талаптарды анықтау; 2. Біртекті емес көздерден алынған ішкі және сыртқы деректер жеткізушілерімен өзара әрекеттесу ; 3. Үлкен деректер үлгілерін әзірлеу және бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымының мүмкіндіктері; 2. Талдау пәнінің саласы; 3. Үлкен деректерді талдаудың теориялық және қолданбалы негіздері; 4. Үлкен деректерді талдаудың заманауи әдістері мен құралдары; 5. Үлкен деректерді талдауды қолданудың заманауи тәжірибесі; 6. Үлкен деректер түрлері: метадеректер, жартылай құрылымдық, құрылымдық, құрылымсыз; 7. Деректер көздерінің түрлері: адам жасаған, машина жасаған; 8. Ақпарат көздері, оның ішінде зерттеуші тапсырыс берушінің пәндік саласындағы қызметті қолдау үшін қажетті ақпарат.
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Үлкен деректерді зерттеу бойынша аналитикалық жұмыс үшін деректерді дайындау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Біртексті емес көздерден деректердің үлкен көлемін шығару, тексеру, тазалау, жинақтау және әзірлеу, сондай-ақ деректер жиынтығының тақырыптық аймаққа және аналитикалық тапсырмаларға сәйкестігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әртүрлі көздерден, соның ішінде нақты уақыт режимінде деректерді алу, түрлендіру, сақтау және өңдеу үшін құралдарды пайдалану; 2. Аналитикалық жұмыс үшін таза деректер; 3. Мәліметтердің үлкен көлемін біріктіру және түрлендіру; 4. Үлкен деректерді талдау тапсырмалары үшін деректер жиынының жарамдылығын бағалау; 5. Аналитикалық жұмыс үшін деректер құнын бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағынды өңдеуді қоса алғанда, біртекті емес, көп құрылымды, құрылымсыз көздерден ақпарат пен білімді алу әдістері; 2. Ақпараттық қауіпсіздіктің мемлекеттік және халықаралық стандарттары; 3. Жоғары өнімді және бөлінген есептеулердің заманауи технологиялық инфрақұрылымы; 4. Мәліметтерді қабылдау және өңдеу режимдері, нақты уақыт режимінде қолдау көрсету; 5. Ұйымда үлкен деректерді сақтау және өңдеу технологиялары: мәліметтер базасы, деректер қоймасы, таратылған және параллель деректерді өңдеу, жадтағы есептеулер;

		<p>6. Бұлтты технологиялар, бұлттық қызметтер; 7. Үлкен деректер технологияларының уақыт және шығын сипаттамаларын бағалау әдістері; 8. Искерлік өзара әрекеттесудегі тұлғааралық және топтық қарым-қатынас технологиялары, жанжалдарды басқару негіздері; 9 Искерлік хат алмасу ережесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Аналитикалық жұмыс үшін үлкен деректерді талдау әдістері мен құралдарын таңдау және үлкен деректер үлгілерін пәндік ортада бейімдеу және орналастыру арқылы пайдаланылған үлкен деректер үлгілерін әзірлеу, тексеру, бағалау.</p>	<p>Машықтар: 1. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық жұмысты жоспарлау; 2. Үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, жекелей де, жетекші шағын аналитикалық топтармен де талдау жұмыстарын жүргізу; 3. Аналитикалық жұмыстарды орындау үшін мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымын пайдалану; 4. Үлкен деректерді талдау әдістері мен құралдарының салыстырмалы талдауын жүргізу; 5. Үлкен деректер үлгілерін әзірлеу және бағалау.</p> <p>Білімдер: 1. Мердігерге қолжетімді үлкен деректерді талдаудың әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымының мүмкіндіктері; 2. Талдау пәнінің саласы; 3. Шешім қабылдау теориясы; 4. Математикалық модельдеу; 5. Үлкен деректерді талдаудың теориялық және қолданбалы негіздері; 6. Үлкен деректерді талдауды қолданудың заманауи тәжірибесі; 7. Деректерді талдау технологиялары: статистикалық талдау, семантикалық талдау, кескінді талдау, машиналық оқыту, құралдарды салыстыру әдістері, жиілік талдауы, сәйкестік талдауы, кластерлік талдау, дискриминанттық талдау, факторлық талдау, жіктеу ағаштары, көпөлшемді масштабтау, құрылымдық теңдеулерді модельдеу, өмір сүруді талдау әдістері , уақыт қатарлары, тәжірибелерді құрастыру, сапаны бақылау диаграммалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2:	<p>Машықтар: 1. Үлкен деректермен жұмыс істеуге бағытталған жоғары деңгейлі тілдердегі бағдарлама: статистикалық деректерді өңдеуге және графикамен жұмыс істеуге, үлкен массивтердегі деректердің оқшауланған бөліктерімен жұмыс істеуге,</p>

Еңбек функциясы 4:
Тұтынушы талаптарына сәйкес үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық зерттеулер жүргізу.

Үлкен деректердің аналитикасының нәтижелерін ұсыну құралдарын таңдау, үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық жұмыс нәтижелері туралы есеп дайындау және үлкен деректер технологияларын пайдалана отырып, аналитикалық жұмыс нәтижелері бойынша тапсырыс берушіге кеңес беру.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Дағды 3:
Үлкен деректерді талдаудың тиімділігін бақылау, үлкен деректерді талдау нәтижелерін пайдалану бойынша ұсыныстарды қалыптастыру: поштаны жіберу, қосымшаларды құру, процестерді онтайландыру, сондай-ақ жұмыс негізінде үлкен деректерді талдау үшін қолданыстағы әдістемелік және технологиялық инфрақұрылымды дамыту бойынша ұсыныстарды

құрылымдық және құрылымданбаған деректер базасымен жұмыс істеуге арналған;
2. Пәндік ортада үлгілерді бейімдеу және орналастыру.

Білімдер:

1. Аналитикалық жобаның кезеңдерінің мазмұны мен орындалу реттілігі;
2. Аналитикалық жұмысты басқару негіздері;
3. Шағын аналитикалық топтарды басқару негіздері;
4. Нейрондық желілер: толық қосылған, конволюциялық және қайталанатын нейрондық желілер, нейрондық желілерді оқыту әдістері, өлшемді азайтудың нейрондық желілер әдістері;
5. Статистикалық модельдер;
6. Статистикалық талдау: көп өлшемді тестілеу әдісі, корреляциялық талдау, регрессиялық талдау;
7. Статистикалық әдістер: параметрлік, параметрлік емес, бақыланатын, бақыланбайтын, жартылай басқарылатын, кластерлік;
8. Семантикалық талдау: табиғи тілді өңдеу, сезімді талдау, мәтінді өңдеу.

Машықтар:

1. Мәліметтерді жіктеу, кластерлеу, регрессия, болжау, өлшемділігін азайту және рейтингтік есептерді шешу;
2. Алгоритмді шамадан тыс жаттықтыру және төмен дайындау есептерін шешу;
3. Талдау нәтижелерін пайдалану бойынша ұсыныстарды құрастыру;
4. Тапсырыс берушіге ұсыну үшін аналитикалық зерттеу нәтижелерін дайындау;
5. Тапсырыс берушіге талдау жұмысының нәтижелерін түсіндіру
6. Үлкен деректерді талдаудың жаңа және перспективалы әдістері туралы ақпаратты іздеу, әдістерге салыстырмалы талдау жасау.

Білімдер:

1. Машиналық оқыту алгоритмдері: жетекшілік ететін оқыту, бақылаусыз оқыту, жартылай бақылаудағы оқыту, күшейте оқыту;
2. Машиналық оқыту: жіктеу, кластерлеу, шектен шығуды анықтау, сүзу;
3. Жіктеу әдістері мен модельдері: логистикалық регрессия, шешім ағаштары, қысқарту алдындағы, қысқартудан кейінгі, ережеге негізделген модельдер, ықтималдық классификаторлар, ақпараттық энтропияны күшейту;
4. Шу шығарындыларын филтрлеу, шу шығару түрлері: ғаламдық, контекстік, ұжымдық;

	калыптастыру. орындалды.	5. Кескінді талдау, желілік талдау, кеңістіктік деректерді талдау, уақыттық қатарларды талдау; 6. Үлгіні анықтау әдістері; 7. Модельдерді бағалау әдістері: сынақ үлгісінің көмегімен құрастырылған модельдің сапасын бағалау және алгоритмнің жалпылау қабілеттерін талдау; 8. Бөлінген деректерді талдау; 9. Нақты уақыттағы деректерді талдау; 10. Іскерлік хат алмасу ережелері; 11. Есеп берудің аналитикалық құжаттамасын әзірлеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жобаның бас инженері
	8	Құрылыс жобасының басшысы (басшы)
20. Кәсіптің карточкасы "Сандық жобалаушы (BIM маманы)":		
Топтың коды:	2521-3*	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Сандық жобалаушы (BIM маманы)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 тіркелді). 84-параграф. Өндірісті басқарудың автоматтандырылған жүйелері бойынша инженер (ақпараттық технологиялар бөлімшесінің немесе орталығының)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	(Мамандық: Сәулет және құрылыс Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтілі бес жылдан кем емес	

Формалды емес және информгалы бiлiммен байланыс:	Сертификаттар және кыска мерзiмдi оқыту курстары	
Кәсiптiң басқа ықтимал атаулары:	2164-1-001 Инженер-жобалаушы	
Қызметтiң негiзгi мақсаты:	Жобалаушы ғимараттың ақпараттық модельдеу (BIM) технологиясын қолдана отырып, жобаның әрбiр кезеңiне (әзiрлеу, жобалау, салу, пайдалану/жөндеу және кәдеге жарату) қажеттi барлық сәулеттiк, жобалық, технологиялық, экономикалық ақпаратты жинайды және кешендi түрде өндейдi. Тiптi нақты құрылыс басталмай тұрып, BIM жобалаушысы (жобаның басқа қатысушыларымен бiрге) басынан аяғына дейiн барлық инфрақұрылымы бар нысанды iс жүзiнде тұрғызып, ғимараттың/нысанның бүкiл өмiрлiк циклiнiң нақты құнын талдауын жасай алады.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тiзбесi:	Мiндеттi еңбек функциялары:	<p>1. Құрылыс жобасының өмiрлiк циклi сатысында мамандандырылған мәселелердi шешу кезiнде құрылымдық элементтердiң деректерiн қалыптастыру, өңдеу және жаңарту және ақпараттық үлгiнiң техникалық құжаттамасын қалыптастыру;</p> <p>2. Жобаны iске асыру жоспары бойынша ұсыныстарды қалыптастыру және құрылыс алаңының ақпараттық моделiнiң құрылымдық элементтерiн әзiрлеу және пайдалану үшiн жұмыс ортасын ұйымдастыру, ақпараттық модельмен ұжымдық жұмысты ұйымдастырумен құрылыс алаңын ақпараттық модельдеу және жұмыстың орындалуын тексеру. ақпараттық үлгiнiң құрылымдық элементтерi ҚО ақпараттық моделiне қойылатын талаптарға сәйкестiгi.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Құрылыс алаңының ақпараттық моделiнен деректердi алу және талдау арқылы жаңа немесе қолданыстағы құрылыс жобасының ақпараттық моделiнiң құрылымдық элементтерiн қалыптастыру және ақпараттық үлгiнi қалыптастыру үшiн	<p>Машықтар:</p> <p>1. ҚО өмiрлiк циклi кезеңiнде жұмыс профилiне сәйкес есептердi шешу;</p> <p>2. ҚО өмiрлiк циклi кезеңiндегi есептердi шешу кезiнде ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану;</p> <p>3. Салынып жатқан объектiнiң ақпараттық моделiн құру және құрылыс объектiсi туралы ақпараттың басқа бөлiмдерiн (жобалау, техникалық, экономикалық) бiрыңғай дерекқорға бiрiктiру;</p> <p>4. ҚО ақпараттық моделiн құру үшiн бастапқы ақпараттың сандық түрiн пайдалану;</p> <p>5. Сызбалар, кестелiк формалар және мәтiндiк құжаттар негiзiнде ҚО ақпараттық моделiн құру.</p>
		<p>Бiлiмдер:</p> <p>1. ҚО өмiрлiк циклi кезеңiндегi жұмыс профилiне сәйкес мiндеттер және оларды шешу әдiстерi;</p> <p>2. ҚО ақпараттық модельдеудiң мақсаттары, мiндеттерi және принциптерi;</p>

	техникалық шарттар мен бастапқы деректерді талдау.	<p>3. RM ақпараттық үлгілерін әзірлеудің стандарттары мен ережелер жиынтығы;</p> <p>4. ҚО ақпараттық модельдеу жобасын іске асыру жоспарының мақсаты, құрамы және құрылымы;</p> <p>5. КО ақпараттық моделінің құрылымдық элементтерін құру кезінде қабылданған шешімді негіздеу;</p> <p>6. ҚО ақпараттық моделінің деректерін сақтау және беру форматтары Ортақ деректер ортасының мақсаты.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
<p>Еңбек функциясы 1: Құрылыс жобасының өмірлік циклі сатысында мамандандырылған мәселелерді шешу кезінде құрылымдық элементтердің деректерін қалыптастыру, өңдеу және жаңарту және ақпараттық үлгінің техникалық құжаттамасын қалыптастыру.</p>	<p>Дағды 2: Инженерлік, техникалық және экономикалық есептеулерді орындау, соның ішінде ақпараттық модель деректерін талдау негізінде шешім қабылдаумен әртүрлі процестерді модельдеу арқылы, соның ішінде ақпараттық модельдер деректері негізінде объектінің өмірлік циклінің кезеңіндегі негізгі мәселелерді шешу (зерттеу, жобалау, салу, пайдалану, қайта құру, күрделі жөндеу, бұзу).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратпен ұжымдық жұмыс процесінде шешімдерді үйлестіру; 2. Негізгі мәселелерді шешу үшін бағдарламалық қамтамасыз етудің тиімділігін бағалау; 3. ҚО ақпараттық модельдеу және негізгі мәселелерді шешу процестерін техникалық, ақпараттық және бағдарламалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды тұжырымдау; 4. Басқа мамандар жасаған ҚО ақпараттық үлгілерінен деректерді қарау және шығару; 5. ҚО ақпараттық үлгілерін әзірлеу үшін қажетті құрамдастарды таңдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпараттық жүйелердің ақпараттық модельдерінің элементтерінің даму деңгейлері; 2. Ақпараттық жүйелердің ақпараттық модельдерінің компоненттерінің классификаторлары; 3. ҚО ақпараттық моделінің деректерін сақтау және беру форматтары; 4. ҚО өмірлік циклі кезеңіндегі техникалық құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар; 5. Ұйымда ҚО ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану стандартының мақсаты, құрамы және құрылымы; 6. ҚО ақпараттық модельдерінің элементтерінің атрибут деректерін толтыру; 7. ҚО бірыңғай ақпараттық моделі бойынша ұжымдық жұмыс әдістері; 8. Ұйымның электрондық құжат айналымы жүйесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпараттық модельдеу және арнайы есептерді шешу үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану;

	<p>Дағды 3: Ақпараттық модельдеу нәтижелерін топтық жұмыстың басқа қатысушыларымен келісу және ақпараттық модель деректерін қажетті форматта сақтау және тасымалдау.</p>	<p>2. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуде жұмыс (мысалы, Revit, Navisworks); 3. СО ақпараттық моделінен деректерді графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Ұйымның электрондық құжат айналымы жүйесін пайдалану; 5. Техникалық құжаттаманы шығару үшін аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету талаптарын тұжырымдау.</p> <p>Білімдер: 1. Ортақ деректер ортасының мақсаты; 2. ҚО бірыңғай ақпараттық моделі бойынша ұжымдық жұмыс әдістері; 3. ҚО ақпараттық модельдерін пәнаралық үйлестіру мақсаты; 4. Мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етудің функциялары; 5. ҚО өмірлік циклі кезеңіндегі техникалық құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар; 6. Ұйымда ҚО ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану стандартының мақсаты, құрамы және құрылымы; 7. Техникалық құжаттамалар жинағын шығару үшін ҚО ақпараттық модельдеу бағдарламаларының құралдары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: ҚО ақпараттық моделінің құрылымдық элементтерін құру үшін ресурс талаптарын анықтай отырып, ҚО ақпараттық моделін әзірлеу үшін техникалық шарттарды және бастапқы деректерді талдау.</p>	<p>Машықтар: 1. ҚО ақпараттық моделін құру бойынша жұмыстың еңбек сыйымдылығын бағалау; 2. ҚО ақпараттық моделін құрылымдық элементтерге ыдырату әдісін таңдау; 3. Бағдарламалық қамтамасыз етудің үйлесімділігін талдау.</p> <p>Білімдер: 1. ҚО ақпараттық модельдеу жобасын іске асыру жоспарының мақсаты, құрамы және құрылымы; 2. Ұйымда ҚО ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану стандартының мақсаты, құрамы және құрылымы; 3. ҚО ақпараттық модельдерінің құрылымдық элементтерін құру бағдарламаларының функционалдығы; 4. ҚО ақпараттық модельдеу технологиясын қолдану арқылы жүзеге асырылатын жобалық жоспарларды әзірлеу принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Жобаны іске асыру жоспары бойынша ұсыныстарды қалыптастыру және құрылыс алаңының ақпараттық моделінің құрылымдық элементтерін әзірлеу және пайдалану үшін жұмыс ортасын ұйымдастыру, ақпараттық модельмен ұжымдық жұмысты ұйымдастырумен құрылыс алаңын ақпараттық модельдеу және жұмыстың орындалуын тексеру. ақпараттық үлгінің құрылымдық элементтері ҚО ақпараттық моделіне қойылатын талаптарға сәйкестігі.</p>	<p>Дағды 2: Ақпараттық модельдің құрылымдық элементтерін әзірлеу бөлігінде ҚО ақпараттық модельдеу жоспарын әзірлеу кезінде ұсыныстарды қалыптастыра отырып, ақпараттық модельдеу, ҚО ақпараттық моделінің құрылымдық элементтерінің сапасын бақылау және үйлестіру кестесін жасау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратпен ұжымдық жұмыс процесінде шешімдерді үйлестіру; 2. Негізгі мәселелерді шешу үшін бағдарламалық қамтамасыз етудің тиімділігін бағалау; 3. ҚО ақпараттық модельдеу және негізгі мәселелерді шешу процестерін техникалық, ақпараттық және бағдарламалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды тұжырымдау; 4. Басқа мамандар жасаған ҚО ақпараттық үлгілерінен деректерді қарау және шығару; 5. ҚО ақпараттық үлгілерін әзірлеу үшін қажетті құрамдастарды таңдау. <p>Білімдер: Ақпараттық жүйелердің ақпараттық модельдерінің элементтерінің даму деңгейлері;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ақпараттық жүйелердің ақпараттық модельдерінің компоненттерінің классификаторлары; 3. ҚО ақпараттық моделінің деректерін сақтау және беру форматтары; 4. ҚО өмірлік циклі кезеңіндегі техникалық құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптары; 5. Ұйымда ҚО ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану стандартының мақсаты, құрамы және құрылымы; 6. ҚО ақпараттық модельдерінің элементтерінің атрибут деректерін толтыру; 7. ҚО бірыңғай ақпараттық моделі бойынша ұжымдық жұмыс әдістері; 8 Ұйымның электрондық құжат айналымы жүйесі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Ақпараттық модельдің құрылымдық элементтерін әзірлеу бөлігінде ҚО ақпараттық модельдеу жобасын іске асыру жоспарын жаңарту кезінде ұсыныстарды қалыптастыра отырып,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпараттық модельдеу және арнайы есептерді шешу үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану; 2. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуде жұмыс (мысалы, Revit, Navisworks); 3. ҚО ақпараттық моделінен деректерді графикалық және кестелік түрде көрсету; 4. Ұйымның электрондық құжат айналымы жүйесін пайдалану; 5. Техникалық құжаттаманы шығару үшін аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету талаптарын тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ортақ деректер ортасының мақсаты; 2. ҚО бірыңғай ақпараттық моделі бойынша ұжымдық жұмыс әдістері;

	ҚО ақпараттық модельдеу кестесін мүдделі тараптармен келісу.	3. ҚО ақпараттық модельдерін пәнаралық үйлестіру мақсаты; 4. Мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етудің функциялары; 5. ҚО өмірлік циклі кезеңіндегі техникалық құжаттаманың құрамы мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар; 6. Ұйымда ҚО ақпараттық модельдеу технологияларын қолдану стандартының мақсаты, құрамы және құрылымы; 7. Техникалық құжаттамалар жинағын шығару үшін ҚО ақпараттық модельдеу бағдарламаларының құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жобаның бас инженері
	8	Құрылыс жобасының башысы (жетекші)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

21. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж.Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

22. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттама.

24. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

38. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы "___" ___
№ ___ бұйрығына
10-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Оқшаулау жұмыстары бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Оқшаулау жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

3) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

4) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды

монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

5) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі.

6) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

7) Оқшаулау жұмыстары – арнайы жылу және дыбыс оқшаулағыш материалдар мен конструкциялардың көмегімен жылу және дыбыс оқшаулауын, механизмдерді, құбырларды қамтамасыз ету мақсатында жүргізілетін іс-шаралар кешені.

8) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

9) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

10) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Оқшаулау жұмыстары бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43291009

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.2 Электрлік, сүеткізгіштік және басқа жабдықтарын монтаждау және орнату

43.29 Өзге де құрылыс-монтаж жұмыстары

43.29.1 Оқшаулау жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Отқа беріктеуші - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Отқа беріктеуші - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Отқа беріктеуші - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы":			
Топтың коды:	7124-3		
Қызмет атауының коды:	7124-3-002		
Кәсіптің атауы:	Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Жылу оқшаулағышындағы оқшаулағыш, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай оқшаулағыш ретінде		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-3-004 Үлдірлі оқшаулағыш	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Конструкцияларды, құбырларды және технологиялық жабдықтарды дыбыс оқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дыбыс сіңіретін сыналарды дайындау бойынша жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Дыбыс сіңіретін сыналарды дайындау бойынша жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Дыбыс сіңіретін сыналарды жасау бойынша операцияларды орындау.	Машықтар: 2-4 разряд 1. Баспа түріндегі сына сіңіргіштерді дайындау; 2. Қатты минералды жүннен жасалған сыналарды дайындау.
		Білімдер: 2-4 разряд 1. Дыбыс сіңіретін материалдардың қасиеттері, сипаттамасы және ерекшеліктері; 2. Қатты минералды жүн плиталарынан басылған типті сына сіңіргіштер мен сыналар жасау технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Өндіріс бастығы
	7	Жұмыс басшысы
10. Кәсіптің карточкасы "Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы":		
Топтың коды:	7124-3	
Қызмет атауының коды:	7124-3-002	
Кәсіптің атауы:	Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Жылу оқшаулағышындағы оқшаулағыш, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай оқшаулағыш ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-3-004 Үлдірлі оқшаулағыш		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Конструкцияларды, құбырларды және технологиялық жабдықтарды дыбыс оқшаулау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жабындар мен едендердің шу және дыбыс оқшаулауын орнату.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жабындар мен едендердің шу және дыбыс оқшаулауын орнату.	Дағды 1: Жабындар мен едендердің шу және дыбыс оқшаулауын монтаждау бойынша операцияларды орындау.	Машықтар: 5 разряд 1. Жабынды (еденді) оның мақсатына, механикалық жүктеме әсерінің қарқындылығына және пайдаланудың басқа да жағдайларына байланысты анықтау; 2. Қоршау конструкциясының бетін сындарлы-технологиялық шешімге сәйкестікке дайындау жөніндегі іс-шараларды айқындау мақсатында қабат аралық жабынның, еденнің жай-күйін тексеру; 3. Еденді, еденді дайындау және тазалау; 4. Жиек таспаларын монтаждау; 5. Дыбыс өткізбейтін кенептерді төсеу; 6. Цемент-күм қоспасының қорғаныш қабатын орнату; 7. Арматуралық торлар құрылғысын орнату; 8. Әрлеу күм-цемент стяжкасының құрылғысын орнату.	
		Білімдер: 5 разряд 1. Дыбыс өткізбейтін және қосалқы материалдардың маркалары мен физикалық-техникалық сипаттамалары;	

		<p>2. Жұмыс құрамы мен көлемі, құрылғы басталғанға дейін дыбыс оқшаулау.</p> <p>3. Дыбыс оқшаулау құрылғысына арналған машиналардың, механизмдердің, құрылғылардың, электр, пневмо-және кол құралдарының тізбесі;</p> <p>4. Еденді, еденді дыбыс оқшаулауды орнату бойынша жұмыстардың құрамы мен көлемі;</p> <p>5. Еденді және еденді дыбыс оқшаулау бойынша құрылымдық-технологиялық шешімдер;</p> <p>6. Еденді және еденді дыбыс оқшаулау құрылғысы бойынша жұмыстардың сапасын бақылау әдістері;</p> <p>7. Қауіпсіздік техникасы, еңбекті қорғау ережелері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
11. Кәсіптің карточкасы "Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы":			
Топтың коды:	7124-3		
Қызмет атауының коды:	7124-3-002		
Кәсіптің атауы:	Оқшаулаушы, дыбыс оқшаулаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Жылу оқшаулағышындағы оқшаулағыш, 2-6 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай оқшаулағыш ретінде		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-3-004 Үлдірлі оқшаулағыш	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Конструкцияларды, құбырларды және технологиялық жабдықтарды дыбыс оқшаулау бойынша жұмыстарды орындау..	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ішкі қабырғалар мен бөлімдердің шу және дыбыс оқшаулауын монтаждау 2. Төбенің құрылымын шу мен дыбыс оқшаулауды орнату.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ішкі қабырғалар мен бөлімдердің шу және дыбыс оқшаулауын монтаждау.	Дағды 1: Ішкі қабырғалар мен қалқалардың шу және дыбыс оқшаулауын монтаждау бойынша операцияларды орындау.	Машықтар: 6 разряд 1. Қабырғалар мен төбелерді кесу және кесу сымымен белгілеу; 2. Қажетті ұзындықтағы бағыттаушы профильдерді дайындау; 3. Бағыттаушы профильдерді орнату; 4. Тірек профильдерін орнату; 5. Бөлімнің бірінші жағын қаптау; 6. Дыбыс өткізбейтін материалдарды орнату; 7. Бөлімнің екінші жағын қаптау; 8. Тігістерді тығыздау.
		Білімдер: 6 разряд 1. Дыбыс өткізбейтін және қосалқы материалдардың маркалары мен физикалық-техникалық сипаттамалары; 2. Дыбыс оқшаулау құрылғысына арналған машиналардың, механизмдердің, құрылғылардың, электр, пневмо-және қол құралдарының тізбесі; 3. Бөлімдерді дыбыс оқшаулау бойынша құрылымдық-технологиялық шешімдер; 4. Бөлімдердің дыбыс оқшаулауын орнату бойынша жұмыстардың сапасын бақылау әдістері; 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		Машықтар: 6 разряд 1. Қабырғаларды гидравликалық деңгей, лазерлік деңгей немесе құрылыс деңгейі арқылы барлық коммуникациялардың көз контурлағышын ескере отырып белгілеу; 2. Негізгі төбеге кіріктірілген заттарды бекіту; 3. Бағыттаушы профильді орнату; 4. Суспензияларды орнату;

Еңбек функциясы 2: Төбенің құрылымын шу мен дыбыс оқшаулауды орнату.	Дағды 1: Төбенің құрылымын шу мен дыбыс оқшаулауды орнату бойынша операцияларды орындау.	5. Төбелік профильді орнату; 6. Жүйені нығайту, оның ішінде профильдерді бір - бірімен бекіту; 7. Дыбыс өткізбейтін материалдарды төсеу; 8. Төбені қаптау; 9. Тігістерді тығыздау.
		Білімдер: 6 разряд 1. Дыбыс өткізбейтін және қосалқы материалдардың маркалары мен физикалық-техникалық сипаттамалары; 2. Дыбыс оқшаулау құрылғысына арналған машиналардың, механизмдердің, құрылғылардың, электр, пневмо-және қол құралдарының тізбесі; 3. Төбені дыбыс өткізбейтін құрылымдық-технологиялық шешімдер; 4. Төбенің дыбыс оқшаулауын орнату бойынша жұмыстардың сапасын бақылау әдістері; 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Өндіріс бастығы
	7	Жұмыс басшысы
12. Кәсіптің карточкасы "Отқа беріктеуші":		
Топтың коды:	7124-1	
Қызмет атауының коды:	7124-1-004	
Кәсіптің атауы:	Отқа беріктеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы	

бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Отқа беріктеуші, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіптік оқыту болған кезде отқа төзімді материалдармен қалауды орындау бойынша кемінде екі жыл жұмыс. Орта кәсіптік білім болған жағдайда жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар қойылмайды.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жылу қондырғылары мен конструкцияларының отқа төзімді материалдарымен өрттен және жоғары температураның әсерінен қорғау..		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау 2. Отқа төзімді материалдан қалауды жүзеге асыру алдында дайындық жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <p>1. Жұмыс аймағының жағдайын бағалау; 2. Жеке қорғаныс құралдарын, арнайы киімдерді, жабдықтарды, құрал-саймандар мен құралдарды отқа төзімді материалдан қалау үшін қажетті массивтерді, төсемдерді және қарапайым саздан, оқшаулағыш кірпіштен және талшықты плиталардан жасалған қабырғалардың барлық түрлерін қалау бойынша жұмыстарды, отқа төзімді материалдармен қаптау жөніндегі жұмыстарды, отқа төзімді материалдардан жасалған қабырғалардың, подтардың, қоймалар мен аркалардың барлық түрлерін қалау жөніндегі жұмыстарды таңдау наряд-рұқсатқа сәйкес қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстар жасау; 3. Жеке қорғаныс құралдары мен құралдарының жарамдылығын анықтау; 4. Жану камерасын желдету; 5. Жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 2 разряд</p> <p>1. Жеке қорғаныс құралдарының түрлері мен мақсаты, оның ішінде қарапайым саздан,</p>	

санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.

заңнаманың талаптарын сақтау.

оқшаулағыш кірпіштен және талшықты плиталардан жасалған массивтерді, төсемдерді және қабырғалардың барлық түрлерін қалау, отқа төзімді материалдармен қаптау бойынша жұмыстарды жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті;

2. Дайындық жұмыстарын орындау кезінде, қазандықтардың қыздырылатын беттері мен конструкцияларын қалау және төсеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары;

3. Қазандықтың салқындатылмаған бетіндегі жұмыстардың қауіптері мен салдары;

4. Жарық болмаған кезде жұмыстарды жүргізудің тәуекелдері мен салдары;

5. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесі

6. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі.

Дағдыны тану мүмкіндігі :

-

Машықтар:

2 разряд

1. Отқа төзімді материалдан қалау өндірісіне рұқсат-нарядты түсіну;

2. Слесарлық және өлшеу құралдарын қолдану, жұмыс аймағының жағдайын бағалау;

3. Отқа төзімді материалдан қалау өндірісі үшін қажетті траптарды, бөгеу конструкцияларын, баспалдақтарды және (немесе) арнайы ормандарды орнатуды орындау;

4. Төмен вольтты жарықтандырудың болуын анықтау;

5. Жұмыс аймағында ауа температурасы мен зиянды газдардың болуын анықтау;

6. Қазандықтардағы жылыту беттерінің температурасын және ауа температурасын өлшеуге арналған аспаптарды пайдалану;

7. Қазандық қондырғыларының ақауларының болуын анықтау;

8. Ескі, қопсытылған кірпішті бөлшектеу жұмыстарын жүргізу.

Дағды 1:
Отқа төзімді материалдан қалау өндірісі үшін жұмыс аймағының кеңістігін дайындау.

Білімдер:

2 разряд

1. Отқа төзімді материалдан қалау бойынша жұмыстарды орындауды регламенттейтін құжаттар;

2. Қазандық агрегаттары мен қосалқы қазандық жабдықтарын техникалық пайдалану және оларға қызмет көрсету қағидалары;

3. Өнеркәсіптік пештер мен қазандықтардағы оларды пайдалану кезінде шекті температура;

4. Отқа төзімді материалдан қалау жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті траптарды,

<p>Еңбек функциясы 2: Отқа төзімді материалдан қалауды жүзеге асыру алдында дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<p>бөгеу конструкцияларын, баспалдақтарды және (немесе) арнайы ормандарды орнату технологиясы мен техникасы; 5. Комиссия актісі бойынша қайта жанарту немесе жөндеу кезінде қалауды куәландыруды жүргізу қағидалары; 6. Отқа төзімді материалдан қалауды бөлшектеу әдістері; 7. Қазандық агрегаттарының және қосалқы қазандық жабдығының түрлері, мақсаты, құрылымы, жұмыс принципі; 8. Отқа төзімді материалдан қалау жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті жабдықтар мен құралдардың түрлері, мақсаты, құрылымы, жұмыс принципі.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 2 разряд 1. Отқа төзімді материалдан қалау жұмыстарын жүргізуге рұқсат-нарядты түсіну; 2. Технологиялық құжаттама бойынша құрылыс және отқа төзімді ерітінділерді қолмен дайындау; 3. Отқа төзімді материалдан қалау өндірісі үшін отқа төзімді заттарды сұрыптау бойынша жұмыстарды орындау; 4. Технологиялық құжаттама бойынша жұмыс алаңында материалдарды беру және қабылдау; 5. Отқа төзімді материалдан қалау бойынша жұмыстарды жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті материалдарды іріктеуді және жұмыс орнына жеткізуді орындау; 6. Наряд-рұқсатқа сәйкес отқа төзімді материалдан қалау жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті құрылыс материалдарының сапасын анықтау.</p>
	<p>Дағды 2: Отқа төзімді материалды жеткізу, сұрыптау және қалауға дайындау бойынша жұмыстарды орындау.</p>	<p>Білімдер: 2 разряд 1. Отқа төзімді материалдан қалау жөніндегі жұмыстарды жүргізуге рұқсат-нарядтың нысаны, құрылымы; 2. Өнеркәсіптік пештер мен қазандықтардағы шекті температура оларды пайдалану кезінде; 3. Құрылыс және отқа төзімді ерітінділерді қолмен дайындау технологиясы мен техникасы; 4. Құрылыс және отқа төзімді ерітінділердің, жабындар мен төсемдердің түрлері, құрамы және мақсаты; 5. Фасонды отқа төзімді және жылу оқшаулағыш бұйымдардың, көміртекті және ыстыққа төзімді</p>

		<p>блоктардың, талшықты плиталар мен ыстыққа төзімді бетондардың түрлері мен маркалары, оларды қабылдау және сақтау тәртібі;</p> <p>6. Отқа төзімді материалдан қалау өндірісі үшін негізгі пішінді отқа төзімді бұйымдарды сұрыптау тәсілдері;</p> <p>7. Отқа төзімді заттардың сапасына олардың пішіні мен мөлшері, құрамы және механикалық қасиеттері бойынша қойылатын негізгі талаптар.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
13. Кәсіптің карточкасы "Отқа беріктеуші":			
Топтың коды:	7124-1		
Қызмет атауының коды:	7124-1-004		
Кәсіптің атауы:	Отқа беріктеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Отқа беріктеуші, 2-7 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіптік оқыту болған кезде отқа төзімді материалдармен қалауды орындау бойынша кемінде екі жыл жұмыс. Орта кәсіптік білім болған жағдайда жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар қойылмайды.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жылу қондырғылары мен конструкцияларының отқа төзімді материалдарымен өрттен және жоғары температураның әсерінен қорғау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1:	<p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс аймағының жағдайын бағалау; 2. Жеке қорғаныс құралдарын, арнайы киімдерді, жабдықтарды, құрал-саймандар мен құралдарды отқа төзімді материалдан қалау үшін қажетті массивтерді, төсемдерді және қарапайым саздан, оқшаулағыш кірпіштен және талшықты плиталардан жасалған қабырғалардың барлық түрлерін қалау бойынша жұмыстарды, отқа төзімді материалдармен қаптау жөніндегі жұмыстарды, отқа төзімді материалдардан жасалған қабырғалардың, подтардың, қоймалар мен аркалардың барлық түрлерін қалау жөніндегі жұмыстарды таңдау наряд-рұқсатқа сәйкес қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстар жасау; 3. Жеке қорғаныс құралдары мен құралдарының жарамдылығын анықтау; 4. Жану камерасын желдету; 5. Жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке қорғаныс құралдарының түрлері мен мақсаты, оның ішінде қарапайым саздан, оқшаулағыш кірпіштен және талшықты плиталардан жасалған массивтерді, төсемдерді және қабырғалардың барлық түрлерін қалау, отқа төзімді материалдармен қаптау бойынша жұмыстарды жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті; 2. Дайындық жұмыстарын орындау кезінде, қазандықтардың қыздырылатын беттері мен конструкцияларын қалау және төсеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары; 3. Қазандықтың салқиндатылмаған бетіндегі жұмыстардың қауіптері мен салдары; 4. Жарық болмаған кезде жұмыстарды жүргізудің тәуекелдері мен салдары;

Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.		<p>5. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесі</p> <p>6. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 2: Отқа төзімді материалдармен қаптау бойынша жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарядты түсіну-отқа төзімді материалдармен қаптау жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру; 2. Берілген тапсырмалар үшін сызбаларды оқу; 3. Отқа төзімді материалдармен қаптау жұмыстарын жүргізу үшін қажетті жабдықтар мен құралдарды қолдану; 4. Отқа төзімді материалдармен қаптау жұмыстарын жүргізу; 5. Кірпішті бекітуді, тігістерді құюды және тазалауды орындау; 6. Жаңа төсемнің ескі төсеммен жұптасуын бақылау ; 7. Қаптау материалдарының әртүрлі сорттарын, маркалары мен стильдерін сұрыптау және таңдау бойынша жұмыстарды орындау. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отқа төзімді материалдармен футерлеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуге рұқсат-нарядтың нысаны, құрылымы; 2. Отқа төзімді материалдармен футерлеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуді регламенттейтін құжаттар; 3. Қаптаманың сапасына қойылатын талаптар; 4. Қаптаманың сапасын тексеру әдістері; 5. Отқа төзімді материалдармен қаптау бойынша жұмыстарды жүргізу технологиясы мен техникасы; 6. Құрылыс және отқа төзімді ерітінділерді қолмен дайындау технологиясы мен техникасы; 7. Негізгі отқа төзімді материалдардың, ерітінділер мен бұйымдардың түрлері мен мақсаты; 8. Негізгі фасонды отқа төзімді бұйымдарды сұрыптау тәсілдері; 9. Отқа төзімді заттардың сапасына олардың пішіні мен мөлшері, құрамы және механикалық қасиеттері бойынша қойылатын негізгі талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
14. Кәсіптің карточкасы "Отқа беріктеуші":			
Топтың коды:	7124-1		
Қызмет атауының коды:	7124-1-004		
Кәсіптің атауы:	Отқа беріктеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Отқа беріктеуші, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіптік оқыту болған кезде отқа төзімді материалдармен қалауды орындау бойынша кемінде екі жыл жұмыс. Орта кәсіптік білім болған жағдайда жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар қойылмайды.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жылу қондырғылары мен конструкцияларының отқа төзімді материалдарымен өрттен және жоғары температураның әсерінен қорғау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қазандықтарды отқа төзімді материалдармен қаптау жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 5-7 разряд Қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және отқа төзімді кірпіштен жасалған аркалардың барлық түрлерін қалау жұмыстарына рұқсатты түсіну; 2. Берілген тапсырмалар бойынша сызбаларды оқу;	

	<p>Дағды 1: Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлерін қалау жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>3. Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлерінде қалау жұмыстарын жүргізуге қажетті жабдықтар мен құралдарды пайдалану; 4. Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлеріне қалау жұмыстарын жүргізу; 5. Технологиялық нұсқаулар бойынша отқа төзімді массаларды дайындаңыз. 6. Отқа төзімді кірпіш пен көміртекті блоктарды механикаландырылған өңдеу бойынша жұмыстарды орындау.</p> <p>Білімдер: 5-7 разряд</p> <p>1. Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлерін қалау жұмыстарына рұқсаттың нысаны, құрылымы; 2. Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлерінің қалау жұмыстарының орындалуын реттейтін құжаттар; 3. Өндірістік пештер мен энергетикалық қазандықтардың құрылымдық элементтерін қалау сапасына қойылатын талаптар; 4. Отқа төзімді кірпіштен жасалған қабырғалардың, ошақтардың, қоймалардың және аркалардың барлық түрлерінің қалау жұмыстарын өндіру технологиясы мен жабдықтары; 5. Құрылыс және отқа төзімді ерітінділерді колмен дайындау технологиясы мен техникасы; 6. Негізгі отқа төзімді материалдардың, ерітінділер мен бұйымдардың түрлері мен мақсаты; 7. Негізгі пішінді отқа төзімді бұйымдарды сұрыптау әдістері; 8. Пішіні мен өлшемі, құрамы және механикалық қасиеттері бойынша отқа төзімді материалдардың сапасына қойылатын негізгі талаптар.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Қазандықтарды отқа төзімді материалдармен қаптау жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	<p>Машықтар: 5-7 разряд</p> <p>1. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуге наряд-рұқсатты түсіну; 2. Берілген тапсырмалар үшін сызбаларды оқу; 3. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу бойынша жұмыстарды жүргізу үшін қажетті жабдықтар мен құралдарды қолдану; 4. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу бойынша жұмыстар жүргізуді орындау;</p>

	<p>Дағды 2: Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу бойынша жұмыстарды орындау.</p>	<p>5. Техникалық құжаттаманың талаптарын ескере отырып, қазандықтарды арматуралауды орындау; 6. Торкретинг жабдығының жиынтығын басқару; 7. Торкреттеуге арналған жабдыкқа қызмет көрсетуді (өз құзыреті шеңберінде) орындау; 8. Қоспаларды бұрау үшін дайындау.</p> <p>Білімдер: 5-7 разряд</p> <p>1. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуге рұқсат-нарядтың нысаны, құрылымы; 2. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін қажетті жеке қорғаныш құралдарының түрлері мен мақсаты; 3. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуді регламенттейтін құжаттар; 4. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу сапасына қойылатын талаптар; 5. Қазандықтардың бетін отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу технологиясы мен техникасы; 6. Қазандықтардың бетін торкреттеуге арналған құрамдарды дайындау технологиясы мен техникасы ; 7. Қазандықтардың бетін торкреттеу үшін негізгі отқа төзімді құрамдардың түрлері мен мақсаты; 8. Отқа төзімді құрамдармен торкреттеу жөніндегі жұмыстарды жүргізуге арналған жабдық құрылғысы (бүрку-бетон); 9. Қазандықтардың бетін торкреттеуге арналған құрамдардың сапасына қойылатын негізгі талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
7	Учаске бастығы	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (707) 916 10 93, snip.07@mail.ru

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттамасы.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

38. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

20. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " __ " ____
№ __ бұйрығына
11-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Еден жабыны және қабырғаларды қаптау жұмыстары бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Еден жабындары және қабырғаларды қаптау бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіби біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға қойылатын талаптарды белгілейді, оның ішінде кәсіпорындарда кадрлар даярлау, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерінің біліктіліктерін кәсіби тану және құрылыс саласында жұмыс істейтін ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешу.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – байланыстырғыш (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштар, судан тұратын ұтымды таңдалған және нығыздалған қоспаны қалыптау және қатайту нәтижесінде алынатын жасанды тастан жасалған құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар су (мысалы, асфальтбетон) болмауы мүмкін.

2) Ғимарат – функционалдық мақсатына қарай адамдардың тұруы немесе тұруы, өндірістік процестерді орындау үшін пайдаланылатын, міндетті түрде жер үстіндегі жабық көлемді құрайтын жүк көтергіш және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылыс, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыру және сақтау.

3) Ғимараттардың (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары – адамдардың тұруы (тұруы), жұмысы (тұруы) үшін стандартты немесе жайлы жағдайлар жасайтын, материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ құрылысты инженерлік қамтамасыз ететін инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені. технологиялық жабдықтар мен өндірістік процестер.

4) Еден жабыны – эксплуатациялық әсерге тікелей әсер ететін еденнің үстіңгі қабаты. Жабын материалын таңдау оның жұмысын ескере отырып, белгілі бір бөлме үшін анықталады.

5) Конструкция – құрылым, құрылғы, зат бөліктерінің салыстырмалы орналасуы, машина, құрылғы, құрылым және тағы басқасы.

6) Қаптау – атмосфералық әсерлерден қорғаудың жоғары дәрежесімен және сәндік қасиеттерімен ерекшеленетін табиғи немесе жасанды материалдардан жасалған ғимараттар мен құрылыстардың құрылымдық элементтерінің беттерін жабу.

7) Құрылыс – табиғи немесе жасанды кеңістіктік шекаралары бар және өндірістік процестерді жүзеге асыруға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе уақытша тұруға арналған жасанды түрде жасалған көлемді, жазық немесе сызықтық объект (жер үсті, жер үсті және (немесе) жер асты, су асты); адамдардың, жүктердің (қозғалысы), сондай-ақ жабдықты немесе коммуникацияларды орналастыру (жүйе салу, сымдарды тарту). Құрылымның көркемдік, эстетикалық, сәндік немесе мемориалдық мақсаты да болуы мүмкін.

8) Құрылыс қызметі – жаңа және (немесе) қолданыстағы объектілерді (ғимараттарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникалық қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу) салу арқылы өндірістік және өндірістік емес мақсаттар үшін негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет. құрылыстар мен олардың кешендері, коммуникациялары), монтаждау (демонтаждау), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтар, құрылыс материалдарын, бұйымдары мен конструкцияларын өндіру (дайындау), сондай-ақ аяқталмаған объектілердің құрылысын сақтау және объектілерді кәдеге жаратудан кейінгі жұмыстарды жүргізу қызмет ету мерзімін таусылған..

9) Мемлекеттік нормативтік құқықтық актілер (мемлекеттік нормативтік құқықтық актілер) – адамның тұруы мен өмір сүруі үшін қолайлы, қауіпсіз және өзге де қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттер, нормативтік-техникалық құжаттар, басқа да міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі

10) Металл конструкциялар – адамның шаруашылық қызметінің әртүрлі салаларында қолданылатын металдар мен әртүрлі қорытпалардан жасалған конструкциялардың жалпы атауы: ғимараттарды, станоктарды, үлкен көлемді құрылыстарды, механизмдерді, аппараттарды және тағы басқасы.

11) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) стандарттарға сәйкес нысан құрылысының аяқталуын және объектінің пайдалануға толық дайындығын растайтын құжат.

12) Өңдеу материалдары – ғимараттар мен құрылыстарды сәндік жобалауға, оларды қоршаған ортаның зиянды әсерінен қорғайтын, гигиеналық және пайдалану қасиеттерін жақсартатын құрылыс материалдарының класы.

13) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық стандарттар (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелер мен басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің, оның ішінде мемлекетаралық қала құрылысы стандарттарының, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерінің жүйесі; Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттар негізінде қолданыстағы құрылыстағы мемлекетаралық стандарттар.

14) Тапсырыс беруші – Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес қызметті жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Қызметтің мақсаттарына қарай тапсырыс беруші жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (иесі), әзірлеуші немесе олардың уәкілетті тұлғалары болуы мүмкін.

15) Техникалық қадағалау – құрылыстың сапасын, мерзімін, құнын, аяқталған жұмыстарды қабылдауды және объектілерді пайдалануға беруді қоса алғанда, жобаның барлық кезеңдерінде құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Еден жабыны және қабырғаларды қаптау жұмыстары бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43330008

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.3 Әрлеу жұмыстары

43.33 Еден жабыны және қабырғаларды қаптау жұмыстары

43.33.0 Еден жабыны және қабырғаларды қаптау жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасын, сондай-ақ құрылыс секторында және онымен байланысты салаларда жұмыс істейтін жұмысшылардың еңбек және еңбек функцияларының сипаттамаларын береді

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Табиғи таспен қаптаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Табиғи таспен қаптаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Табиғи таспен қаптаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

5) Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

7) Цемент әрлеуші - 2 СБШ-нің деңгейі.

8) Цемент әрлеуші - 3 СБШ-нің деңгейі.

9) Цемент әрлеуші - 4 СБШ-нің деңгейі.

10) Плиташы - 2 СБШ-нің деңгейі.

11) Плиташы - 3 СБШ-нің деңгейі.

12) Плиташы - 4 СБШ-нің деңгейі.

13) Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы - 3 СБШ-нің деңгейі.

14) Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы - 4 СБШ-нің деңгейі.

15) Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы - 2 СБШ-нің деңгейі.

16) Линолеум төсеуші жұмысшы - 3 СБШ-нің деңгейі.

17) Линолеум төсеуші жұмысшы - 4 СБШ-нің деңгейі.

18) Линолеум төсеуші жұмысшы - 2 СБШ-нің деңгейі.

19) Кілем материалдарды төсеуші - 3 СБШ-нің деңгейі.

20) Кілем материалдарды төсеуші - 2 СБШ-нің деңгейі.

- 21) Кілем материалдарды төсеуші - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 22) Кафель төсеуші - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 23) Кафель төсеуші - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 24) Кафель төсеуші - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 25) Бекітуші (құрылыс бойынша) - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 26) Бекітуші (құрылыс бойынша) - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 27) Бекітуші (құрылыс бойынша) - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 28) Сахна машинисі - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 29) Сахна машинисі - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 30) Сахна машинисі - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 31) Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 32) Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 33) Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 34) Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 35) Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 36) Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Табиғи таспен қаптаушы":			
Топтың коды:	7112-0		
Қызмет атауының коды:	7112-0-004		
Кәсіптің атауы:	Табиғи таспен қаптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Табиғи таспен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу бойынша кемінде бір жыл жұмыс.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Күрделі құрылыс объектілерінің беттерін әрлеу кезінде табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу жөніндегі жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау кезінде	<p>Дағды 1: Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау үшін өндіріс орнын дайындау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына сәйкес жұмыс орнының жағдайын сақтау; Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін құралдарды, жабдықтарды және құрылғыларды пайдалану; Ғимарат немесе құрылыс бетінің табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнатуға дайындық дәрежесін анықтау; Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау үшін ерітінділер мен қоспаларды дайындау кезінде құрамдас бөліктердің дозасын анықтау; Жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау; Жұмысты орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалану. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Құралдардың, құрылғылардың және жабдықтардың мақсаты, оларды қауіпсіз пайдалану талаптары; Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін беттерді дайындау әдістері мен технологиясы; Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату кезінде ғимараттың немесе құрылыстың бетіне қойылатын талаптар; Құрылыс қоспалары мен ерітінділерді жұмысқа дайындау сапасына қойылатын талаптар; Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау кезіндегі шығын материалдарының нормалары; Табиғи тастан ендірілген (пішінді) бөлшектерді дайындау технологиясы; Жұмыс кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары; Жұмыс кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері.

дайындық жұмыстарын орындау.

Машықтар:

2-3 разряд

1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына сәйкес жұмыс орнының жағдайын сақтау;
2. Құрылыс материалдарын жұмыс алаңына жеткізу үшін көтеру механизмдері мен такелаждық жабдықтарды пайдалану;
3. Құрылыс материалдарын жұмыс орнына жеткізу үшін тиеу-түсіру жұмыстарын орындау;
4. Пайдаланылған материалдарды белгіленген талаптарға сәйкес сақтау;
5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарына ойықтарды қолдану технологиясын сақтау;
6. Жұмысты орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану;
7. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау.

Дағды 2:

Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарды орындау.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Табиғи тастан жасалған бұйымдармен жұмыс істеу кезінде көтеру механизмдерін пайдалану ережесі;
2. Құрылыс материалдарын жұмыс орнына жеткізу кезінде тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу үшін такелаждық жабдықты пайдалану мақсаты мен ережесі;
3. Пайдаланылған материалдарды жұмыс орнында сақтау ережелері;
4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарына ойықтар салу технологиясы;
5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын жұмыс орнына жеткізу бойынша тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезіндегі кәсіби терминология;
6. Жұмыс кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары;
7. Жұмыс кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:

Дербестік және жауапкершілік
Күйзеліске тұрақтылық
Командада жұмыс істей білу
Тәртіптілік

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:

"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).

СБШ-нің деңгейі:

Кәсіптің атауы:

3

Табиғи таспен қаптаушы

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	4	Табиғи таспен қаптаушы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
10. Кәсіптің карточкасы "Табиғи таспен қаптаушы":			
Топтың коды:	7112-0		
Қызмет атауының коды:	7112-0-004		
Кәсіптің атауы:	Табиғи таспен қаптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Табиғи таспен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Табиғи таспен жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу бойынша кемінде бір жыл жұмыс.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-007 Мәрмәрші - әрлеуші 7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметтің негізгі мақсаты күрделі құрылыс нысандарының беттерін әрлеу кезінде табиғи таспен жасалған құрылыс конструкцияларына монтаждау және жөндеу жұмыстарын жүргізу болып табылады.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көлденең беткейде табиғи таспен жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу кезіндегі жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Табиғи таспен жасалған құрылыс өнімдерін орнату үшін көлденең беттерді белгілеу; 2. Жұмыс орнында құрылыс материалдарын ұтымды бөлу; 3. Табиғи таспен жасалған құрылыс конструкцияларының пішінді элементтерінің конфигурациясын қамтамасыз ету;	

	<p>Дағды 1: Көлденең бетке орнату үшін табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату алаңын дайындау.</p>	<p>4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату бойынша жұмыстарды орындау кезінде құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және көтеру механизмдерін пайдалану; 5. Ғимарат конструкциясының пішінді элементтерін дайындауда табиғи тас материалды өңдеуді орындау ; 6. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкциясының пішінді элементтерін плитингті қолмен орындау.</p>
		<p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнатуға арналған ғимараттар мен құрылыстардың көлденең беттерін таңбалау технологиясы; 2. Табиғи тасты өңдеу технологиясы; 3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарының негізгі түрлері және олардың сапасына қойылатын талаптар; 4. Табиғи тасты өңдеуге арналған қол құралдары мен шағын көлемді механикаландыру түрлері, мақсаты және қолдану ережесі; 5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнатуға дайындық жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Төзімділіктерді ескере отырып, табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын геодезиялық белгілер бойынша көлденең бетке орнату; 2. Көлденең бетке табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін құрылыс қоспаларынан негіз жасау; 3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көтеру механизмдерін пайдаланып көлденең бетке орнату; 4. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкциясының ұзартқыштары мен пішінді элементтерін қолмен орнату; 5. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкциясының тігістерін ерітіндімен толтыру; 6. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату бойынша орындалған жұмыстардың сапасын бағалау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Табиғи тастан жасалған пайдаланылған шығын материалдары мен құрылыс бұйымдарын жұмыс орнында ұтымды орналастыру ережелері;</p>

<p>Көлденең беткейде табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу кезіндегі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату технологиясы; 3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын төмен температура жағдайында көлденең бетке орнату ережелері (сыртқы жұмыстар); 4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату кезіндегі төзімділіктер; 5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін қолданылатын құрылыс қоспалары мен ерітінділерінің қасиеттері; 6. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін құрылыс қоспалары мен ерітінділерінен негіздерді салу ережелері; 7. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкциясының ұзартқыштары мен пішінді элементтерін орнату ережелері; 8. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көлденең бетке орнату кезінде такелаждық жабдықты пайдалану ережесі; 9. Жұмыс кезінде құрал-саймандарды, жабдықтарды, құрылғыларды және көтеру механизмдерін пайдалану ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Табиғи тастан жасалған көлденең беттерді жөндеу.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкциясында жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және такелаждық жабдықты пайдалану; 2. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкциясының ақаулы элементтерін бөлшектеу; 3. Ғимарат құрылымының ақаулы элементтерін бөлшектеу орындарында табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарына түзетулер енгізу; 4. Жөнделу алаңдарына механикаландыру құралдарының көмегімен табиғи тастан жасалған жабдықталған құрылыс бұйымдарын орнату; 5. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкцияларын жөндеу бойынша орындалған жұмыстардың сапасын бағалау. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкцияларын жөндеу технологиясы; 2. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкцияларының ақаулы элементтерін бөлшектеу ережелері; 3. Жөндеу жұмыстары кезінде табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын өңдеу технологиясы;

		<p>4. Жұмыс орнында қолданылатын құрылыс ерітінділері мен қоспаларының құрамы;</p> <p>5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын жөндеуден өткен учаскеде бөлшектелгендердің орнына орнату ережелері;</p> <p>6. Жөндеу жұмыстары кезінде құрал-саймандарды, жабдықтарды, құрылғыларды және механикаландыруды пайдалану ережелері;</p> <p>7. Табиғи тастан жасалған көлденең құрылыс конструкцияларын жөндеу жұмыстарының сапасына қойылатын талаптар.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Тәртіптілік</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Табиғи таспен қаптаушы	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
11. Кәсіптің карточкасы "Табиғи таспен қаптаушы":			
Топтың коды:	7112-0		
Қызмет атауының коды:	7112-0-004		
Кәсіптің атауы:	Табиғи таспен қаптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді).</p> <p>Табиғи таспен қаптаушы, 2-6 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын монтаждау және жөндеу бойынша кемінде бір жыл жұмыс.		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-007 Мәрмәрші - әрлеуші 7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметтің негізгі мақсаты күрделі құрылыс нысандарының беттерін әрлеу кезінде табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларына монтаждау және жөндеу жұмыстарын жүргізу болып табылады.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату және жөндеу кезіндегі жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Тік және (немесе) көлбеу бетке орнату үшін табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату алаңын дайындау.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тік және (немесе) көлбеу бетке табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату орындарын белгілеу; 2. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнатуға арналған бекіткіштерге арналған тесіктерді бұрғылау орындарын белгілеу; 3. Табиғи тастан жасалған шығын материалдары мен құрылыс бұйымдарын жұмыс орнында ұтымды бөлу; 4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнатуға дайындық жұмыстарын жүргізу кезінде жұмыс құжаттамасының талаптарын сақтау; 5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату бойынша жұмыстарды орындау кезінде құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және көтеру механизмдерін пайдалану; 6. Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкциясын тік және (немесе) көлбеу беткейде қолмен плиттеуді орындау. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін тік және (немесе) көлбеу беттерді таңбалау ережелері; 2. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын өңдеу технологиясы; 3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарының негізгі түрлері және олардың сапасына қойылатын талаптар; 4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын өңдеуге арналған қол құралдары мен шағын көлемді

		<p>механикаландыру түрлері, максаты және қолдану ережесі;</p> <p>5. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнатуға дайындық жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.</p>
Еңбек функциясы 1:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Табиғи тастан жасалған құрылыс конструкцияларын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату және жөндеу кезіндегі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 2:</p> <p>Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <p>1. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату үшін құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және такелаждық жабдықты пайдалану;</p> <p>2. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін ерітінділерді тік және (немесе) көлбеу бетке жағу;</p> <p>3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын көтеру механизмдерін пайдалана отырып, тік және (немесе) көлбеу бетке орнату;</p> <p>4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату үшін бекіткіштер мен бекіткіш тығыздағыштарды қолдану;</p> <p>5. Төзімділіктерді ескере отырып, геодезиялық белгілер бойынша табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату.</p> <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <p>1. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату технологиясы;</p> <p>2. Төмен температура жағдайында табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнату ережелері (сыртқы жұмыстар);</p> <p>3. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын тік және (немесе) көлбеу бетке орнатуға арналған рұқсат етулер;</p> <p>4. Табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын орнату үшін тік және/немесе көлбеу беткейге ерітінділерді қолдану ережелері;</p> <p>5. Жұмыс орнында қолданылатын құрылыс ерітінділері мен қоспаларының құрамдары;</p> <p>6. Ғимарат конструкциясының бекіту элементтерін және бекіту тығыздағыштарын орнату ережелері;</p> <p>7. Жұмыс кезінде такелаждық жабдықты, құрал-саймандарды, жабдықтарды, құрылғыларды және көтеру механизмдерін пайдалану ережелері.</p>
Еңбек функциясы 1:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <p>1. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкцияларында жөндеу жұмыстарын</p>

	<p>Дағды 3: Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу беттерді жөндеу.</p>	<p>жүргізу үшін құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және такелаждық жабдықты пайдалану; 2. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкциясының ақаулы элементтерін бөлшектеу; 3. Ғимарат құрылымының ақаулы элементтерін бөлшектеу орындарында табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарына түзетулер енгізу; 4. Механикаландыру құралдарының көмегімен жөнделетін аумақтарға табиғи тастан жасалған монтаждалған құрылыс бұйымдарын орнату.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкцияларын жөндеу технологиясы; 2. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкциясының ақаулы элементтерін бөлшектеу ережелері; 3. Жөндеу жұмыстары кезінде табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын өңдеу технологиясы ; 4. Жұмыс орнында қолданылатын құрылыс шешімдерінің құрамы; 5. Тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкциясының жөнделген алаңында табиғи тастан жасалған құрылыс бұйымдарын бөлшектелгендерді ауыстыру үшін орнату ережелері ; 6. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкциясында жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде құралдарды, жабдықтарды, құрылғыларды және механикаландыруды пайдалану ережелері; 7. Табиғи тастан жасалған тік және (немесе) көлбеу құрылыс конструкцияларын жөндеу жұмыстарының сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>5</p>	<p>Учаске мастері</p>
<p>6</p>	<p>Учаске басшысы</p>	

	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
12. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы":			
Топтың коды:	7113-2		
Қызмет атауының коды:	7113-2-003		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Екі жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7113-2-001 Тас бұйымдармен жұмыс істеуші 7113-2-002 Цемент, асбестцемент және тастарды өңдеу өндірісіндегі тас қашаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды әрлеу жұмыстарында қолданылатын табиғи тастан жасалған бөлшектерді дайындау кезінде кесу және фрезерлеуді орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тас кесу және фрезерлеу бойынша жұмыс орнын ұйымдастыру 2. Материалдарды қабылдау және пайдалану	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Тас кесуші мен оюшыны үйрету және тапсырмаларды анықтау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқу, таңбалау және сызба бойынша аралау; 2. Тас материалдарын берілген өлшемге дейін аралау; 3. Тас материалдарды көлденең және бойлық аралау. Білімдер: 2-3 разряд 1. Тас материалдарын өлшеу және таңбалаумен таныстыру; 2. Тас өңдейтін станоктарды қолдану және техникалық қауіпсіздікті сақтау.	

Еңбек функциясы 1: Тас кесу және фрезерлеу бойынша жұмыс орнын ұйымдастыру.	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Тас кескіштер мен оюшылардың еңбекті қорғау және техника қауіпсіздігі талаптарын сақтау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Тас кесетін және фрезерлі жабдықты пайдалану және қауіпсіз басқару; 2. Тас материалдарын түрлеріне қарай жіктеу; 3. Түріне қарай тас материалдарын таңдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Еңбек функциясы 2: Материалдарды қабылдау және пайдалану.	Дағды 1: Тас кесу және қаптау үшін жеткізілетін шикізаттың сапасын тексеру.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Тастың түрін анықтау және қажетті материалдарды таңдау; 2. Тас түрлерін қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Тас кесуге және фрезерге жарамды тастарды қабылдау.	Білімдер: 2-3 разряд 1. Тастардың түрлері мен қасиеттері; 2. Тастардың түрлері бойынша жіктелуі.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Тас кесуге және фрезерге жарамды тастарды қабылдау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Сәндік тастарды таңдау; 2. Өңдеу және қабырғалық тастардың қасиеттерін анықтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	3	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы	
	4	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
13. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы":			
Топтың коды:	7113-2		
Қызмет атауының коды:	7113-2-003		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы.		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Екі жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7113-2-002 Цемент, асбестцемент және тастарды өңдеу өндірісіндегі тас қашаушы 7113-2-001 Тас бұйымдармен жұмыс істеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды әрлеу жұмыстарында қолданылатын табиғи тастан жасалған бөлшектерді дайындау кезінде кесу және фрезерлеуді орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құралдарды таңдау және тиімді пайдалану	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Дағды 1:	Машықтар: 4-5 разряд 1. Техникалық-экономикалық көрсеткіштер бойынша жабдықты таңдау; 2. Тас кесуде қолданылатын құралдарды қолдану.		
	Білімдер:		

Енбек функциясы 1: Құралдарды таңдау және тиімді пайдалану.	Тас кесу және бағдарлау кезінде қолданылатын құралдарды таңдау.	4-5 разряд 1. Тас оюында қолданылатын құрал-жабдықтардың түрлері; 2. Тас төсеу кезінде қолданылатын жабдықтардың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін анықтау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Таңдалған жабдықты тас кесу және фрезерлік жұмыс орнында тиімді пайдалану.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Тас кесу кезінде қолданылатын құралдарды тиімді пайдалану; 2. Тас тегістеуде қолданылатын жабдықтардың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін анықтау. Білімдер: 4-5 разряд 1. Тас оюында қолданылатын құрал-жабдықтардың түрлері; 2. Тас төсеу кезінде қолданылатын жабдықтардың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін анықтау әдістері туралы түсінік.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
14. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы":		
Топтың коды:	7113-2	
Қызмет атауының коды:	7113-2-003	
Кәсіптің атауы:	Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстарындағы тас қашаушы.	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Екі жылдан бастап жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7113-2-001 Тас бұйымдармен жұмыс істеуші 7113-2-002 Цемент, асбестцемент және тастарды өңдеу өндірісіндегі тас қашаушы.		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды әрлеу жұмыстарында қолданылатын табиғи тастан жасалған бөлшектерді дайындау кезінде кесу және фрезерлеуді орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тас кесу және төсеу жұмыстарын жүргізу 2. Кесілген тастардың сапасын бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тас кесу және төсеу жұмыстарын жүргізу	Дағды 1: Тастарды таңдау	Машықтар: 6 разряд 1. Әрлеу және қабырға тастарының түрлерін ажырату; 2. Жай тастарды өрнекті тастардан ажырату	
		Білімдер: 6 разряд 1. Әрлеу және сәндік тастардың түрлері; 2. Сәндік тастардың қасиеттері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Тастарды кесу және төсеу бойынша жұмыстарды өлшеу.	Машықтар: 6 разряд 1. Тастардың әдістері мен қасиеттері; 2. Тас өңдеу әдістері .	
	Білімдер: 6 разряд 1. Тастарды тегістеу бойынша өлшеу жұмыстарының түрлері туралы түсінік; 2. Тас кесу әдістері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
		Машықтар: 6 разряд	

	Дағды 3: Тастарды сұрыптау және дайындау.	1. Тастарды сұрыптау; 2. Тегістеуге тастарды дайындау.
		Білімдер: 6 разряд 1. Тастарды сұрыптау идеясы; 2. Қарапайым тастар мен сортты тастардың айырмашылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Тастарды тегістеу жұмыстарын жүргізу	Машықтар: 6 разряд 1. Тас кесу кезінде техникалық қауіпсіздікті сақтау; 2. Тас кесудің тиімді әдістері мен қасиеттерін білу.
		Білімдер: 6 разряд 1. Тастардың құрамы мен қасиеттері; 2. Тас өңдеу техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Кесілген тастардың сапасын бақылау.	Дағды 1: Кесілген және жонылған тастардың сапасын бақылау.	Машықтар: 6 разряд 1. Тас сапасын тексеру әдістері мен қасиеттерін білу; 2. Тас кесудің тиімді әдістерін қолдану.
		Білімдер: 6 разряд 1. Қолданылатын аспаптар туралы түсінік; 2. Тас кесу кезінде қолданылатын құрал-жабдықтар туралы түсінік.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
15. Кәсіптің карточкасы "Цемент әрлеуші":		
Топтың коды:	7114-4	
Қызмет атауының коды:	7114-4-002	

Кәсіптің атауы:	Цемент әрлеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Цементтеуші, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-4-001 Цементтеуге арналған қоспа дайындаушы 7114-4-003 Цементатор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Темірбетон қаңқалар мен конструкцияларды салу бойынша жұмыстарды жүргізу, бетонды қалыптау үшін қалыптарды жасау, бетон беттерін нығайту, қабырға саңылауларын немесе ұңғыманың қоршау құбырларын цементтеу, цементтелген беттерді өңдеу және жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Беттерді цементпен өңдеу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Беттерді цементпен өңдеу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Өңдеу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Термиялық өңдеуден өткен темірбетон бұйымдарын (тақталарды, панельдерді, блоктарды, ұштарды және құбырлардың ішкі беттерін) колмен және шағын механикаландырылған құралдарды пайдалана отырып өңдеуді жүзеге асыру; 2. Сыртқы қабырғалардың панельдерін қаптамадан желім мен қағазды алып тастап, арнайы кір жуғыш машиналармен тазалау.	
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Қолданылатын машиналар мен шағын механикаландыру жабдықтарын жобалау; 2. Өнім сапасына қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
		Машықтар: 2-3 разряд	

	<p>Дағды 2: Өңдеу алдында көмекші жұмыстарды орындау.</p>	<p>1. Сыртқы қабырғалардың панельдерін щеткалармен және щеткалармен жуу, қаптамадан желім мен қағазды алу; 2. Дақтар мен тотты кетіру; 3. Қалыптарды және төсемдерді қолмен немесе арнайы жуу қондырғыларында жуу.</p>	
		<p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Өңдеу өнімдерінің мақсаты және олардың сыртқы түріне қойылатын негізгі талаптар; 2. Шпаклевканы дайындаудың рецепті, әдістері, ерітінділер, дақтарды және тотты кетіруге арналған композициялар.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Цемент әрлеуші	
	4	Цемент әрлеуші	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
16. Кәсіптің карточкасы "Цемент әрлеуші":			
Топтың коды:	7114-4		
Қызмет атауының коды:	7114-4-002		
Кәсіптің атауы:	Цемент әрлеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Цементтеуші, 2-6 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-4-001 Цементтеуге арналған қоспа дайындаушы 7114-4-003 Цементатор	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Темірбетон қаңқалар мен конструкцияларды салу бойынша жұмыстарды жүргізу, бетонды қалыптау үшін қалыптарды дайындау, бетон беттерін нығайту, қабырға саңылауларын немесе ұңғыма қоршау құбырларын цементтеу, цементтелген беттерді өңдеу және жөндеу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Беттерді цементпен әрлеу жұмыстарын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Беттерді цементпен әрлеу жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Қабырғалық панель саңылауларындағы беткейлер мен дренаждарды аяқтау; 2. Техникалық құжаттаманың талаптарына сәйкес бұйымдардың бетін әрлеу, шпаклевкалау және тегістеу; 3. Плиталардың, панельдердің, ригельдердің, колонналардың сырлау және тұсқағаздарды жабу үшін бетін өңдеу; 4. Бұйымдардың түзу беттерін (терезе беткейлері, баспалдақтар, қаптау тақталары және т.б.) тегістеу станоктарында немесе шағын механикаландыруды қолдана отырып, тегістеу.
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Өңдеу материалдарын дайындау әдістері, олардың қасиеттері мен оларға қойылатын талаптар; 2. Өнімдерді ұнтақтау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Көмекші әрлеу жұмыстарын жүргізу.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Өнімдерді көтеру, орнату, еңкейту, жылжыту және қабаттау; 2. Жарықтарды, қуыстарды және шеттерді ерітінділер мен замазқаларды дайындаумен біріктіру және тығыздау. Білімдер: 4-5 разряд 1 өңделген бұйымдарды итеру, көтеру, еңкейту, тасымалдау және орнату ережелері; 2. Бұйымдарды өңдеу әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	4-5 разряд 1. Өңделген бұйымдарды итеру, көтеру, еңкейту, тасымалдау және орнату ережелері; 2. Бұйымдарды өңдеу әдістері.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Цемент әрлеуші	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
17. Кәсіптің карточкасы "Цемент әрлеуші":			
Топтың коды:	7114-4		
Қызмет атауының коды:	7114-4-002		
Кәсіптің атауы:	Цемент әрлеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Цементтеуші, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-4-001 Цементтеуге арналған қоспа дайындаушы 7114-4-003 Цементатор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Темірбетонды қаңқалар мен конструкцияларды салу бойынша жұмыстарды жүргізу, бетонды қалыптау үшін қалыптарды жасау, бетон беттерін нығайту, қабырға саңылауларын немесе ұңғыма қоршау құбырларын цементтеу, цементтелген беттерді өңдеу және жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әртүрлі тәсілдермен бетті әрлеу	

Енбек функцияларының тізбесі:	Қосымша енбек функциялары:	
Енбек функциясы 1: Өртүрлі тәсілдермен бетті әрлеу.	Дағды 1: Құбырлар мен қасбет элементтеріне әрлеу жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырлардың және басқа да темірбетон бұйымдарының сыртқы бетін цементтік пистолетті немесе басқа бетонды қондырғыларды пайдалана отырып, қысыммен бір мезгілде нығыздау арқылы сорғыш бетон әдісімен өңдеу; 2. Ғимараттардың қасбет элементтерін қиыршық тас немесе шыныдан жасалған сәндік құрылымды кабатпен дайын бұйымдарды қаптау арқылы "декор" әдісімен әрлеу; 3. Архитектуралық бетондағы ірі толтырғыштың құрылымын жуу немесе басқа арнайы машиналар арқылы ашу.
		<p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын қондырғылардың, машиналар мен шағын механикаландырудың құрылымы мен жұмыс принципі; 2. Өңделген өнімдердің сызбалары мен техникалық шарттары; 3. Гунит бұйымдарына қолданылатын қоспалардың құрамы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дағды 2: Тегістеуді орындау.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бұйымдардың қисық беттерін тегістеу станоктарында немесе қолмен ұсталатын тегістейтін электр пневматикалық құралдарды қолдану арқылы тегістеу; 2. Дайын өнімдегі ақаулы қаптау плиткаларын ауыстыру: сыртқы қабырға панельдері, ірге тақталары, отырғызу алаңдары, санитарлық кабиналық науалар және тағы басқасы.
		<p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын әрлеу композицияларына қойылатын талаптар; 2. Қолданылатын абразивті материалдардың түрлері мен маркалары; 3. Өңделген өнімдердің ассортименті.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
18. Кәсіптің карточкасы "Плиташы":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-011		
Кәсіптің атауы:	Плиташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша кемінде бір жыл тәжірибесі болуы керек.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2-3 разряд 1. Жөндеуді қажет ететін аумақтарды және/немесе ауыстыруды қажет ететін жеке плиткаларды анықтау үшін плиткамен қапталған беттерді тексеру ;	

	<p>Дағды 1: Ғимараттардың ішкі және сыртқы беттеріндегі жеке плиткаларды ауыстыру.</p>	<p>2. Көрші жерлерге зақым келтірместен тозған және қабығынан шыққан тақтайшаларды алып тастау; 3. Жөндеуге келмейтін көрші аумақтарға зақым келтірместен аумақтарды тазарту және тегістеу; 4. Шағын механикаландыру құралдарын пайдалана отырып, қаптамаға зақым келтірмей, жойылған плитканың астына негіз дайындау; 5. Шағын көлемді механикаландыруды қолдана отырып, әртүрлі құрамдағы құрғақ қоспалар негізінде плитка төсеу жұмыстарын өндіруге арналған желім ерітіндісін дайындау; 6. Шағын көлемді механикаландыру жабдықтарымен және плитка төсеу жұмыстарын орындауға арналған құралдармен (кұрылғылармен) жұмыс; 7. Жөндеуге болмайтын жерлерге іргелес аумақтарға түзетулермен жаңа плитканы төсеу; 8. Жұмысты технологиялық картаға сәйкес жүргізу; 9. Үзілген тігістерді тегістеу және қалпына келтіру.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Сыртқы және ішкі беттерді қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері; 2. Технологиялық картаға сәйкес қаптау тақтайшаларын жөндеу және ауыстыру технологиясы; 3. Шағын механикаландыруды қолдана отырып, құрғақ қоспалар негізінде плитканың жұмыстарды өндіруге арналған желім ерітінділерін дайындаудың құрамы мен ережесі; 4. Плитканың жұмыстарды өндіруге арналған шағын көлемді механикаландыру жабдықтарының, құралдар мен құрылғылардың құрамы, оларды пайдалану тәртібі, оларды сақтау және күту ережелері; 5. Жөндеуге жататын аумақтарды анықтау үшін плитканы қапталған беттердің күйіне және сыртқы түріне қойылатын талаптар; 6. Еңбекті қорғау талаптары, өрт қауіпсіздігі ережелері, электр қауіпсіздігі.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Плитканы қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плитканы ауыстыру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Жөндеуді қажет ететін және/немесе ауыстыруды қажет ететін тақтайшаларды анықтау үшін плитканы қапталған беттерді тексеру; 2. Жөндеуге келмейтін көршілес аумақтарға зақым келтірместен нашарлаған және қабығы бар тақтайшаларды алып тастау;</p>

	<p>Дағды 2: Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерінің учаскелерін жөндеу.</p>	<p>3. Жөндеуге жатпайтын іргелес аумақтардағы плиткаларды зақымдамай жөндеуге шығарылған алаңдардың негізін тазалап, тегістеу; 4. Шағын көлемді механикаландыруды қолдана отырып, алынған тақтайшалардың астындағы негізді дайындау; 5. Шағын көлемді механикаландыруды қолдана отырып, әртүрлі құрамдағы құрғақ қоспалар негізінде плитка төсеу жұмыстарын өндіруге арналған желім ерітіндісін дайындау; 6. Жөндеуге болмайтын жерлерге іргелес аумақтарға түзетулермен плитка төсеу; 7. Тиісті жұмыс түрлері бойынша технологиялық картаға сәйкес жұмыстарды жүргізу; 8. Плитка төсеу жұмыстарын орындауға арналған шағын көлемді механикаландыру құралдарымен және құралдармен (құрылғылармен) жұмыс істеу; 9. Зақымдалған тігістерді тегістеу және қалпына келтіру.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Сыртқы және ішкі беттерді қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері; 2. Технологиялық картаға сәйкес қаптау тақтайшаларын жөндеу және ауыстыру технологиясы; 3. Шағын механикаландыруды қолдана отырып, құрғақ қоспалар негізінде қаптау жұмыстарын өндіру үшін желім ерітінділерін дайындаудың құрамы мен ережесі; 4. Плиткалық жұмыстарды өндіруге арналған шағын көлемді механикаландыру жабдықтарының, құралдар мен құрылғылардың құрамы, оларды пайдалану тәртібі, оларды сақтау және күту ережелері; 5. Жөндеуге жататын аумақтарды анықтау үшін плиткамен қапталған беттердің күйіне және сыртқы түріне қойылатын талаптар; 6. Еңбекті қорғау талаптары, электр қауіпсіздігі ережелері, өрт қауіпсіздігі; 7. Қаптау жүргізілетін негіздердің түрлері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Плиташы	
	4	Плиташы	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
19. Кәсіптің карточкасы "Плиташы":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-011		
Кәсіптің атауы:	Плиташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттардың сыртқы және ішкі беттерін қорғаныс және сәндік мақсатта әртүрлі плиткалармен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттардың ішкі беттерін плиткамен қаптау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Жабылатын негізді тазалау және дайындау; 2. Плиткаларды сұрыптау және дайындау, плитканың шеттерін өңдеу;	

Еңбек функциясы 1:
Ғимараттардың ішкі беттерін плиткамен қаптау

<p>Дағды 1: Дайындық және қорытынды жұмыс</p>	<p>3. Жабылатын бетті белгілеңіз және іліңіз, плиткаларды көлденең және тігінен орнатуға арналған маяк плиткаларын орнату.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ғимараттардың ішкі беттерін қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері;2. Плиткалық жұмыстарды өндіруге қажетті құралдар, құрылғылар, шағын механикаландыру және қосалқы материалдар кешенінің құрамы, оларды пайдалану ережелері мен тәртібі;3. Еңбекті қорғау талаптары, өрт қауіпсіздігі ережелері, электр қауіпсіздігі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none">1. Шағын көлемді механикаландыруды қолдана отырып, әртүрлі композициялар мен рецепттердің құрғақ қоспалары негізінде плиткалық жұмыстарды өндіруге арналған желім ерітінділерін дайындау;2. Плитка төселетін тегіс емес беттерді тегістеңіз және тегістеу;3. Қажетті өлшемді кесіңіз және плиткаларды бұрғылау;4. Жабысқақ ерітіндіні жағу және плиткаларды тік және көлденең беттерге орнату;5. Жұмысты технологиялық картаға сәйкес жүргізу;6. Плитка төсеу жұмыстарын орындауға арналған шағын механикаландыру құралдарымен, аспаптармен және құрылғылармен жұмыс;7. Плиткалар арасындағы тігістерді толтыру, тігістерді нығыздап, тегістеу және плиткамен қапталған бетті тегістеу.
<p>Дағды 2: Ғимараттардың ішіне плитка төсеу жұмыстары.</p>	<p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ғимараттардың ішкі беттерін қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері ;2. Технологиялық картаға сәйкес плиткалық жұмыстарды өндіру технологиясы;3. Шағын көлемді механикаландыруды қолдана отырып, құрғақ қоспалар негізінде плиткалық жұмыстарды өндіруге арналған желім ерітінділерін дайындау ережелері;4. Плиткалық жұмыстарды өндіруге арналған шағын көлемді механикаландыру жабдығының, аспаптардың, құрылғылардың және жабдықтардың типтік жиынтығының құрамы, оларды пайдалану ережелері;5. Технологиялық картаға сәйкес плиткалық жұмыстарды өндіру кезінде жеке операцияларды орындаудың нормативті еңбек сыйымдылығы;

		6. Технологиялық картаға сәйкес плиткалық жұмыстарды өндіру кезіндегі материалдар шығынының нормалары; 7. Енбекті қорғау талаптары, өрт қауіпсіздігі ережелері, электр қауіпсіздігі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Плиташы	
	5	Учаске мастери	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
20. Кәсіптің карточкасы "Плиташы":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-011		
Кәсіптің атауы:	Плиташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттардың сыртқы және ішкі беттерін қорғаныс және сәндік мақсатта әртүрлі плиткалармен жабу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттардың сыртқы беттерін керамикалық плиткамен қаптау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ғимараттардың сыртқы беттерін керамикалық плиткамен қаптау.	Дағды 1: Дайындық және қорытынды жұмыс.	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Жабылатын негізді тазалау және дайындау; 2. Плиткаларды сұрыптау және олардың шеттерін өңдеу; 3. Жабылатын бетті белгілеңіз және іліңіз, маяк плиткаларын орнату және плиткаларды көлденең және тігінен төсеуге арналған нұсқаулықтарды орнату.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер: 6 разряд 1. Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы бөліктерін қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері; 2. Плитка төсеу жұмыстарын өндіруге қажетті құралдардың, көмекші материалдардың және жабдықтардың жиынтығының құрамы, оларды пайдалану ережелері; 3. Еңбекті қорғау талаптары, өрт қауіпсіздігі ережелері, электр қауіпсіздігі.</p>
		<p>Машықтар: 6 разряд 1. Температура мен ылғалдылықтың маусымдық ауытқуларына төзімді шағын көлемді механикаландыру құралдарын пайдалана отырып, құрғақ қоспалар негізінде сыртқы плиткаларды төсеу жұмыстарын өндіруге арналған желім ерітінділерін дайындау; 2. Плитка төселетін ғимараттардың сыртқы бөліктерінің тегіс емес беттерін тегіс және тегістеу; 3. Сыртқы қаптау жұмыстарын орындауға арналған шағын көлемді механикаландыру, құралдар мен құрылғылармен жұмыс; 4. Қажетті өлшемге дейін кесу және плиткаларды бұрғылау; 5. Сыртқы жұмыстарға арналған желім ерітіндісін жағу және технологиялық картаға сәйкес қапталатын ғимараттардың сыртқы бөліктерінің бетіне плиткаларды орнату; 6. Ғимараттардың сыртқы бөліктерінің тақтайшалармен қапталған беттерін көлденең және тігінен тексеру;</p>

	<p>Дағды 2: Ғимараттардың сыртын плиткамен қаптау.</p>	<p>7. Плиткалар арасындағы тігістерді арнайы қосылыстармен толтыру және тігістерді нығыздап, тегістеу және оларды тегістеу.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Ғимараттардың сыртқы бөліктерін қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері; 2. Технологиялық картаға сәйкес сыртқы плиткалық жұмыстарды өндіру технологиясы; 3. Температура мен ылғалдылықтың маусымдық ауытқуларына төзімді шағын көлемді механикаландыру құралдарын пайдалана отырып, құрғақ қоспалар негізінде сыртқы плиткаларды төсеу жұмыстарын өндіру үшін желім ерітінділерін дайындау ережесі; 4. Технологиялық картаға сәйкес сыртқы қаптау жұмыстарын өндіру кезінде жекелеген операцияларды орындаудың нормативті еңбек сыйымдылығы; 5. Технологиялық картаға сәйкес сыртқы плиткаларды төсеу жұмыстарын өндіру кезіндегі материалдар шығынының нормалары; 6. Қаптау жұмыстарын өндіруге арналған шағын көлемді механикаландыру құралдарының, аспаптарының, құрылғылары мен жабдықтарының технологиялық стандарт жиынтығының құрамы, оларды пайдалану ережелері; 7. Еңбекті қорғау талаптары, өрт қауіпсіздігі ережелері, электр қауіпсіздігі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>5</p>	<p>Учаске мастері</p>
	<p>6</p>	<p>Учаске басшысы</p>
	<p>8</p>	<p>Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)</p>
<p>21. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>7122-0</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>7122-0-016</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы</p>	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде бір жыл жұмыс өткілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-015 Ішкі және сыртқы тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Толық құрғақ құрылыс жүйелерін пайдалана отырып, қоршау конструкцияларын салу, ғимараттар мен құрылыстардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу, реконструкциялау және әрлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін құрылыс қаңылтыры мен плита материалдарын пайдалана отырып өңдеу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гипс тақталарын тасымалдау және сақтау; 2. Гипс тілім-плиталарын белгілеу және кесу; 3. Гипстік тіл-плиталардан жасалған қалқалар мен қаптамаларды орнату орындарын анықтау үшін бөлменің беттерін белгілеу; 4. Гипс тілім-плиталарын дайындау және орнату үшін электрлендірілген және қолмен жабдықты және құралдарды қолдану; 5. Белгіленген техникалық құжаттаманы пайдалану; 6. Құрғақ құрылыс қоспаларынан гипстен жасалған тақталарды орнату үшін ерітінділерді дайындау; 7. Техникалық құжаттамаға сәйкес гипстен жасалған тілді-ойық тақталардан жасалған конструкцияларды (бір және қос қалқалар, қаптамалар) орнату: сызбалар, эскиздер, схемалар; 8. Қабырғаларға, еденге және төбеге гипстен жасалған тақтайшалардан жасалған конструкцияларды жалғау; 	

<p>Дағды 1: Гипстік тіл-плиталардан жасалған құрылымдардың құрылысы.</p>	<p>9. Гипс тілім-плиталарынан жасалған конструкцияларда саңылауларды орналастыру; 10. Гипс тілім-плиталарынан жасалған конструкциялардың сыртқы және ішкі бұрыштарын нығайту; 11. Гипс тақталарын орнату кезінде ЖҚҚ пайдалану.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс алаңы шегінде гипстен жасалған тақтайшаларды, бекітпелерді және құралдарды тасымалдау және сақтау ережелері; 2. Гипстік тіл-плиткаларды орнату үшін қажетті құралдарды, құрылғыларды және қолданылатын жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 3. Гипсті тіл-қабат тақталарын кесу ережесі; 4. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 5. Құрғақ құрылыс қоспаларынан гипсті тіл-плиткаларды орнату үшін ерітінділерді дайындау технологиясы; 6. Гипстік тіл-плиталардан жасалған конструкцияларды орнату шарттары; 7. Гипстік тіл-плиталардан жасалған конструкцияларды орнату тәртібі; 8. Қабырғаға, еденге, төбеге гипсті тіл-қабат тақталарынан жасалған конструкцияларды бекіту ережелері; 9. Гипс тілім-плиталарын орнату кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережесі; 10. Өңдеу жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қаңылтыр мен плита өнімдерін тасымалдау және сақтау; 2. Қаңылтыр және плита материалдарын белгілеу және кесу; 3. Қаңылтыр және плита материалдарын дайындау және орнату үшін электрлендірілген және қолмен жабдықты және құралдарды пайдалану; 4. Қаңылтыр және плита материалдарын желімдеу алдында беттерді тазалау және тегістеу; 5. Бөлме беттерінің жазықтықтан ауытқуын анықтау; 6. Белгіленген техникалық құжаттаманы пайдалану; 7. Орнату элементтері үшін дөңгелек және түзу тесіктерді кесу; 8. Құрғақ құрылыс қоспаларынан қаңылтыр және плита материалдарын беттерге желімдеу үшін монтаждау ерітінділерін дайындау;

Еңбек функциясы 1:
Ғимараттар мен құрылыстардың беттерін құрылыс қаңылтыры мен плита материалдарын пайдалана отырып өңдеу.

Дағды 2:
Құрылыс қаңылтыры мен плита материалдарынан қаңқасыз қабырғаларды қаптауды орнату.

9. Бөлменің тік беттеріне қаңылтыр мен плита материалдарын желімдеу және оларды бір жазықтықта туралау;
10. Құрылыс қаңылтыры мен плита материалдары арасындағы түйіспелерді тығыздау үшін замазка қоспаларын дайындау;
11. Құрылыс қаңылтыры мен плита материалдары арасындағы түйіспелерді тығыздау;
12. Қаңылтыр және плита материалдарын желімдеу кезінде ЖҚҚ пайдалану.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Жұмыс аймағы шегінде құрылыс қаңылтыры мен плита материалдарын, құрылғылар мен құралдарды тасымалдау және сақтау ережелері;
2. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері;
3. Қаңылтыр және плита материалдарын кесу ережелері;
4. Құрылыс қаңылтырынан және плиталық материалдардан жасалған жақтаусыз қабырға қаптамасын орнату үшін беттерді дайындау әдістері;
5. Беттік ілу технологиясы;
6. Монтаждау және замазка ерітінділерін дайындау технологиясы;
7. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері;
8. Бөлме беттерін рамасыз қаптау тәсілдері;
9. Қаңылтыр плиталар материалдары арасындағы түйіспелерді тығыздау технологиясы;
10. Қаңылтыр және плита материалдарын желімдеу кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
:

Машықтар:

4-5 разряд

1. Құрғақ құрастырмалы тұтастырғыштарды (еден асты едендерін) орнатуға арналған материалдарды тасымалдау және сақтау;
2. Еден элементтерін, шағын форматты гипс талшықты қаңылтырларды немесе "аквапанель" типті цемент-минералды тақталарды, жылу және дыбыс окшаулағыш материалдарды белгілеу және кесу;
3. Құрғақ құрама жабындарды (еден асты қабаттарын) дайындау және орнату үшін электрлендірілген және қолмен жұмыс істейтін жабдықты және құралдарды пайдалану;
4. Жиек таспасын орнату және бу өткізбейтін материалдарды төсеңіз;
5. Құрғақ толтырғышты толтыру, тегістеңіз және нығыздау;

	<p>Дағды 3: Кұрғақ құрастырмалы тұтастырғыштарды орнату (еден асты едендері).</p>	<p>6. Жылу және дыбыс окшаулағыш материалдарды төсеу; 7. Еден элементтерін, шағын форматты гипс талшықты қаңылтырларды және "аквапанель" типті цемент-минералды тақталарды жобалық калпында төсеу және бекіту; 8. Құрғақ құрастырмалы стяжкалардың (еден асты едендерінің) элементтері арасындағы түйіспелерді нығыздау үшін шпаклевка қоспаларын дайындау; 9. Құрғақ құрастырмалы стяжкалардың элементтерімен түйіспелерді тығыздау; 10. Құрғақ құрастырмалы жабындарды (еден асты едендері) орнату кезінде ЖҚҚ пайдалану.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <p>1. Құрғақ құрастырмалы стяжкаларды (еден асты едендерін) орнатуға арналған материалдарды тасымалдау және сақтау ережелері; 2. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 3. Құрғақ құрастырмалы стяжкаларды (еден асты едендерін) орнату шарттары; 4. Құрғақ құрама едендерді орнату үшін қолданылатын материалдар мен бөлшектердің қасиеттері; 5. Еден элементтерін, шағын форматты гипс талшықты қаңылтырларды немесе "аквапанель" типті цемент-минералды тақталарды, жылу және дыбыс окшаулағыш материалдарды кесу ережелері; 6. Құрғақ құрастырмалы стяжкаларды (едендік іргетастарды) орнату ережелері; 7. Шпаклевка ерітінділерін дайындау технологиясы; 8. Құрғақ құрастырмалы стяжкалардың (еден асты едендерінің) элементтері арасындағы түйіспелерді тығыздау ережелері; 9. Құрғақ құрастырмалы стяжкаларды (еден асты едендерін) орнату кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережесі; 10. Өңдеу жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
22. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-016		
Кәсіптің атауы:	Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде бір жыл жұмыс өткілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-015 Ішкі және сыртқы тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Толық құрғақ құрылыс жүйелерін пайдалана отырып, қоршау конструкцияларын салу, ғимараттар мен құрылыстардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу, реконструкциялау және әрлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі геометриялық пішінді жақтау-қаптау құрылымдарын (ЖҚК) салу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6 разряд 1. ЖҚК шаблондары мен қисық және сынған элементтерін дайындау үшін материалдарды дайындау; 2. ЖҚК шаблондары мен қисық және сынған элементтерін дайындау үшін қажетті электрлендірілген және қол аспаптарын және қосалқы жабдықтарды пайдалану;	

<p>Дағды 1: ЖҚҚ қисық және сынық элементтерін өндіру.</p>	<p>3. ЖҚҚ қисық сызықты және сынық элементтерінің үлгісінің конфигурациясын есептеу және анықтау; 4. Қисық рамалық қаптама элементтеріне шаблондар жасау; 5. Құрғақ, дымқыл және фрезерлік әдістерді қолдана отырып, гипс негізіндегі қаңылтыр және плита құрылыс материалдарын майыстыру; 6. Шаблондарды және ЖҚҚ қисық және сынған элементтерін жасау кезінде ЖҚҚ пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚҚ шаблондары мен қисық және сынық элементтерін дайындауға арналған материалдарды тасымалдау және сақтау ережелері; 2. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 3. ЖҚҚ қисық және сынық пішіндердің шаблондарын дайындаудың мақсаты мен әдістері; 4. Күрделі геометриялық пішіндердің стандартты емес ЖҚҚ жақтауларының жеке элементтерін кесу және дайындаудың конструкциясы мен технологиясының негіздері; 5. Гипс негізіндегі қаңылтыр және плита құрылыс материалдарының иілу технологиясы; 6. Гипс негізіндегі қаңылтыр мен тақтайша құрылыс материалдарын фрезерлеу арқылы сынған элементтерді дайындау технологиясы; 7. ЖҚҚ шаблондары мен қисық және сынық элементтерін дайындау кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережесі; 8. Өңдеу жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚҚ жақтауларын орнату үшін материалдарды тасымалдау және сақтау; 2. Электрлендірілген және қол құралдары мен көмекші жабдықтарды қолдану; 3. Күрделі геометриялық пішіндердің жақтау элементтерін дайындау үшін профильдерді таңдау; 4. Өртүрлі типтегі профильдерді өлшеміне қарай кесу және бүктеу; 5. Арқалар, карниздер, күмбездер, көп деңгейлі төбелер, күмбезді аспалы төбелер үшін күрделі геометриялық пішіндердің жақтау элементтерін өндіру; 6. Күрделі геометриялық пішіндердің конструкцияларын орнатуға арналған бөлменің беттерін белгілеу;

Еңбек функциясы 1:
Күрделі геометриялық пішінді жақтау-қаптау құрылымдарын (ЖҚҚ) салу.

Дағды 2:
Күрделі геометриялық фигуралардағы ЖҚҚ үшін рамаларды орнату.

7. Беттерді және құрылымдық элементтерді таңбалау және кеңістіктік бағдарлау үшін аспаптар мен құрылғыларды пайдалану;
8. Күрделі құрылымдардың құрамдас бөліктерін есептеу;
9. Жобалық құжаттамаға сәйкес қисық, сынған, көп деңгейлі рамаларды орнату;
10. Күрделі геометриялық пішіндердің жақтау элементтерін жасау кезінде ЖҚҚ пайдалану.

Білімдер:

6 разряд

1. Жұмыс аймағында материалдарды, бөлшектерді, арматуралар мен құралдарды тасымалдау және сақтау ережелері;
2. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері;
3. Материалдарға арналған металл профильдерді кесу ережелері;
4. ЖҚҚ алаңдарын кешенді геометриялық пішінді белгілеу әдістері мен әдістері;
5. Жақтау профильдерін базалық базаға бекіту әдістері;
6. Ірі заттар, жалған бағандар, жалған бағандар, парақ материалдарынан ішкі күмбездер салу әдістері;
7. Күрделі геометриялық пішіндердің жақтау профильдерін қосу әдістері;
8. Күрделі геометриялық фигуралар кок аттарын өндіру әдістері;
9. Күрделі геометриялық пішіндердің жақтау элементтерін өндіруде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережелері;
10. Өңдеу жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
:

Машықтар:

6 разряд

1. Құрғақ, дымқыл және фрезерлік әдістерді қолдана отырып, гипс негізіндегі қаңылтыр мен тақтайша құрылыс материалдарын бұғу;
2. "Аквапанель" типті цемент-минералды плиталарды бүгіңіз, оларды ұтымды кесу;
3. Күрделі геометриялық пішіндердің жақтауларына қаптама элементтерін бекіту;
4. Қосымша архитектуралық және сәндік элементтері бар бекіту құрылымдарының сенімділігін есептеу және оларды бекітуді жүргізу;
5. Сынған және қисық пішіндегі қаңылтыр және плита материалдарының беттерін шпаклевкамен жабу;

Дағды 3:

	ЖҚҚ жақтауларын құрылыс қаңылтыры мен плита материалдарымен, қисық және сынған элементтермен қаптау.	6. Күрделі геометриялық пішіндердің қаптау элементтерін орнату кезінде ЖҚҚ пайдалану. Білімдер: 6 разряд 1. Парақ материалдарын майыстыру тәсілдері; 2. Рамаға қисық және сынық пішіндердің элементтерін бекіту тәсілдері; 3. Жақтауларға парақ материалдары мен сәндік элементтерді бекіту ережелері; 4. Қосымша архитектуралық және сәндік элементтері бар бекіту құрылымдарының сенімділігін есептеу әдістері; 5. Қаңылтыр және плита материалдарының бетін шпаклевкалау технологиялары; 6. Күрделі геометриялық пішіндердің қаптау элементтерін орнату кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережелері; 7. Өңдеу жұмыстарын орындау кезіндегі қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
23. Кәсіптің карточкасы "Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-016	
Кәсіптің атауы:	Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде бір жыл жұмыс өткілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-015 Ішкі және сыртқы тактайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Толық құрғақ құрылыс жүйелерін пайдалана отырып, қоршау конструкцияларын салу, ғимараттар мен құрылыстардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу, реконструкциялау және әрлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрғақ плиталарды орнатуға дайындық жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құрғақ плиталарды орнатуға дайындық жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Құрғақ плиталарды орнату кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Нұсқаулар мен ережелерге сәйкес жұмыс орындарын, жабдықтарды, рамалық қаптамалық құрылымдарды орнатуға арналған материалдарды дайындауды ұйымдастыру;</p> <p>2. Беттерді өңдеу және дайындау;</p> <p>3. Шпаклевка қоспаларын жағу алдында беттерді тазалау және тегістеу;</p> <p>4. Беттердің жазықтықтан ауытқуын анықтау;</p> <p>5. Қорғаныс бұрыштарын орнату;</p> <p>6. Құрғақ құрылыс қоспаларынан замазка композицияларын дайындау.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері;</p> <p>2. Жұмысты орындау кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережелері;</p> <p>3. Жұмысты орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.</p>	
		-	
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Беттерді үздіксіз және жергілікті шпаклевкаға, әр түрлі шеттері бар қаңылтыр материалдары арасындағы түйіспелерді, бұрандалардан ойықтарды тығыздау үшін шпаклевка қоспаларын жағу;</p> <p>2. Шпаклевка жұмыстарын орындауға арналған құралдар мен құрылғыларды таңдау және пайдалану ;</p>	

	<p>Дағды 2: Құрғақ плиталарды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау.</p>	<p>3. Гипс тақтайшаларын сақтау және тасымалдау; 4. Гипс тілім-плиталарын белгілеу және кесу; 5. Гипстік тіл-плиткаларды дайындау және орнату үшін электрлендірілген және қолмен жабдықты және құралдарды қолдану; 6. Белгіленген техникалық құжаттаманы қолдану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 2. Гипс пен назо-жоталы плиталарды сақтау және тасымалдау тәсілдері; 3. Жұмысты орындау кезінде ЖҚҚ қолдану мақсаты мен ережелері; 4. Жұмысты орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы
	4	Құрғақ тақтайларды монтаждау жөніндегі жұмысшы
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
24. Кәсіптің карточкасы "Линолеум төсеуші жұмысшы":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-017	
Кәсіптің атауы:	Линолеум төсеуші жұмысшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы	

бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде бір жыл жұмыс өткілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-018 Кілем материалды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы құрылымдарда жөндеу-құрылыс жұмыстарын орындау кезінде беттерді синтетикалық материалдармен жабу және қаптамалық беттерді жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Линолеумды төсеу алдында қосымша жұмыстарды жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Линолеумды төсеу алдында қосымша жұмыстарды жүргізу.	Дағды 1: Негізді және беттерді дайындау.	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 2 метрлік тегістеуішті және миллиметрлік шкаласы бар өлшеуіш сынаны қолдану; Еден бетінің әрбір 50-70 м2 үшін кемінде тоғыз өлшемді орындау; Тегістеу қоспаларымен жұмысты бастамас бұрын тез кептіретін (қатайтатын) жөндеу ерітінділері бар замазка; Еденді төсеу жұмыстарын бастамас бұрын негіздегі жекелеген жарықтарды, сондай-ақ жалған тігістерді тығыздау; Сәйкес өлшеу құралдарымен негіздің қалдық ылғалдылығын және беріктігін тексеру; Еденнің негізін өңдеу бойынша қосымша жұмыстарды жүргізу (фрезерлеу, тегістеу, сіңдіру және т.б.); Жер асты қабатының ластануының барлық түрлерін бетінен алып тастау; Стяжкалардың түрлерін анықтау, жабын жасау. Барлық бетон беттерін өздігінен тегістейтін қосылыстармен шпаклевкамен жабу немесе тегістеу ; Өндірушінің нұсқауларына сәйкес праймерді, шпаклевканы және тегістеу қоспасын, сондай-ақ желімді пайдалану; Тығыздағыш тігістер; 	

		<p>12. Негіз мен еден жабыны арасындағы ұзақ және берік байланысты қамтамасыз ететін желім түрлерін таңдау;</p> <p>13. Бөлме температурасы үшін өндірушінің нұсқауларына сәйкес желімді пайдалану.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <p>1. Нормативтік талаптарға астыңғы қабат бетінің ақауларының, ауытқуларының және сәйкес келмеуінің түрлері;</p> <p>2. Төменгі қабат үшін рұқсат етілген ылғалдылық мәндері;</p> <p>3. Өлшеулерді жүргізу тәртібі;</p> <p>4. Бөлмедегі стандартты температура мен ылғалдылық;</p> <p>5. Стяжка түрі және қойылатын талаптар;</p> <p>6. Нивелирлеу және замазка қоспаларының түрлері;</p> <p>7. Тігіс және желім түрлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Дәлдік</p> <p>Зейінді шоғырландыру және бақылау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Линолеум төсеуші жұмысшы
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
25. Кәсіптің карточкасы "Линолеум төсеуші жұмысшы":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-017	
Кәсіптің атауы:	Линолеум төсеуші жұмысшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы	

бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде бір жыл жұмыс өтілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-018 Кілем материалдарды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы құрылымдарда жөндеу-құрылыс жұмыстарын орындау кезінде беттерді синтетикалық материалдармен жабу және қаптамалық беттерді жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Линолеум төсеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Линолеум төсеу		<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Негіздің тегістігін, тазалығын, құрғақтығын, беріктігін және басқа да біркелкі еместігін тексеру; Қолданыстағы ластаушы заттарды алып тастау, компрессордың көмегімен негіздерді шаңнан тазалау; Негіздің ылғалдылығын тексеру; Тасымалдан кейін жабын орамдарын дұрыс бейімдеу; Орамдар пакетін белгіленген талаптары бар бөлмеде ашу; Белгіленген талаптарға сәйкес ПВХ жабын орамдарын кесу; ПВХ жабындысын төсеп, еденнің негізіне желім жағу; Ыстық немесе суық дәнекерлеу арқылы еден жабынының түйіспелерін тығыздау. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> ПВХ еден жабындарын төсеу туралы негізгі мәліметтер; Іргетасқа қойылатын талаптар; ПВХ жабындарын төсеуге қойылатын талаптар; Тігістерді дәнекерлеу әдістері; 	
	Дағды 1:		

	ПВХ жабындарын төсеу	5. Дәнекерлеу технологиясы; 6. Дәнекерлеу кезінде мүмкін болатын қиындықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
26. Кәсіптің карточкасы "Линолеум төсеуші жұмысшы":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-017		
Кәсіптің атауы:	Линолеум төсеуші жұмысшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-018 Кілем материалдарды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы құрылымдарда жөндеу-құрылыс жұмыстарын орындау кезінде беттерді синтетикалық материалдармен жабу және қаптамалық беттерді жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:	1. Линолеумды төсеу алдында негізгі беттерді дайындау	

Еңбек функцияларының тізбесі:	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Линолеумды төсеу алдында негізгі беттерді дайындау.	Дағды 1: Линолеумды төсеу алдында жұмыстарды жүргізу.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Осы жұмыс түріне арналған өлшеу құралдарын пайдалана отырып, базаның негізгі талаптарға сәйкестігін тексеру; 2. Іргетасты бағалау кезінде анықталған ақауларға назар аудару (бұрыссыздықтар, жарықтар және басқа ауытқулар); 3. Тиісті қосылыстарды пайдалана отырып, рұқсат етілген мәндерден асатын тегіссіздікті түзету.
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Еденді жобалау деректері; 2. Еден тұтастырғыш түрі; 3. Қолданылатын ерітінділердің түрлері; 4. Төменгі қабатқа қойылатын талаптар; 5. Өлшеу құралдарының мақсаты мен конструкциясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Линолеум төсеуші жұмысшы
	4	Линолеум төсеуші жұмысшы
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
27. Кәсіптің карточкасы "Кілем материалдарды төсеуші":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-018	
Кәсіптің атауы:	Кілем материалдарды төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-004 Еден төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Едендерді кілем материалдарымен жабу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Едендерді кілем материалдарымен жабу жұмыстарын жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Едендерді кілем материалдарымен жабу жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Едендерді кілем материалдарымен жабу.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Жұмыс процесінде желім өндірушісінің ұсынымдарына сәйкес дозаны ұстану; 2. Желімдеу кезінде ең аз шығарындылар класының дисперсті желімдерін қолдану; 3. Монтаждау кезінде бөлмедегі климаттық жағдайлардың талаптарын сақтау (дайындық жұмыстары басталғанға дейін және жұмыс аяқталғаннан кейін); 4. Буындарды кесуді жүзеге асыру; 5. Кілем материалдарын орамдағы желіммен бүкіл аумаққа жабу; 6. Еден жабынының артқы жағын жоғары сапалы майлау үшін шпатель/роликтің бөлу ойықтары арасындағы дұрыс қашықтықты таңдау.	
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Бөлменің функционалдық мақсаты; 2. Үй-жайдың климаттық жағдайларына қойылатын талаптар; 3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
		Машықтар:	

	<p>Дағды 2: Едендерді кілем материалдарымен жабу кезінде байланысты жұмыстарды орындау.</p>	<p>4-5 разряд</p> <p>1. Алдымен жолақтардың жартысын жабыстыру, олар іргелес бөлмелердің байланыстырушы бөліктерін тығыз орналастыру үшін кесіледі, яғни есіктер мен есік жақтауларының табалдырығында;</p> <p>2. Соңғысының кату уақытын ескере отырып, орамдарды желім қабатына басу;</p> <p>3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <p>1. Төсеу әдістері;</p> <p>2. Үй-жайдың климаттық жағдайларына қойылатын талаптар;</p> <p>3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Кілем материалдарды төсеуші
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
28. Кәсіптің карточкасы "Кілем материалдарды төсеуші":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-018	
Кәсіптің атауы:	Кілем материалдарды төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -
		Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл	

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-004 Еден төсеуші	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Едендерді кілем материалдарымен жабу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Едендерді кілем материалдарымен жабу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Едендерді кілем материалдарымен жабу алдында дайындық жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Едендерді кілем материалдарымен жабу алдында дайындық жұмыстары.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Кілем төсеу үшін төменгі еденді дайындау; 2. Диспенсер ойығы бар шпательді пайдаланып негізге желім жағу; 3. Жұмыс процесінде желім өндірушінің ұсынымдарына сәйкес мөлшерлеуді орындау; 4. Желімдеу кезінде ең төмен шығарынды класының дисперсті желімдерін қолдану; 5. Монтаждау кезінде (дайындық жұмыстарын бастамас бұрын және жұмысты аяқтағаннан кейін) бөлмедегі климаттық жағдайлардың талаптарын сақтау.
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Кілем төсеуде қолданылатын құралдар мен шығын материалдары; 2. Кілем негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Едендерді кілем материалдарымен жабу алдында тиісті жұмыстарды жүргізу.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Шпательдің жүзін дер кезінде ауыстырып, мұқият ысқылау; 2. Орамның ортасынан жапсыруды бастау.
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Орнату әдістері; 2. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Кілем материалдарды төсеуші	
	4	Кілем материалдарды төсеуші	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
29. Кәсіптің карточкасы "Кілем материалдарды төсеуші":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-018		
Кәсіптің атауы:	Кілем материалдарды төсеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-004 Еден төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Едендерді кілем материалдарымен жабу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кілем төсеу жұмыстарының сапасын бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6 разряд 1. Стандарттардың, конструкторлық және технологиялық құжаттамалардың талаптарына сәйкес сапаны бақылауды жүзеге асыру;	

Еңбек функциясы 1: Кілем төсеу жұмыстарының сапасын бақылау.	Дағды 1: Кілем төсеу жұмыстарының сапасын бақылауды қамтамасыз ету.	2. Стандарттардың немесе техникалық шарттар мен құрылымдардың жобалық құжаттамасының талаптарын сақтау; 3. төселген кілемді визуалды тексеруді орындау; 4. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарын сақтау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	Білімдер: 6 разряд 1. Жұмыстың сапасына және қабылдануына қойылатын талаптар; 2. Анықталған бұзушылықтарды жою әдістері; 3. Кілем төсеу үшін қажетті материалдық ресурстар туралы ақпарат; 4. Кілемді орнату бойынша жұмыстарды орындаудың күрделілігі.	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске мастери	
	6	Учаске басшысы	
8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)		
30. Кәсіптің карточкасы "Кафель төсеуші":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-019		
Кәсіптің атауы:	Кафель төсеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл.		

Формалды емес және информгалы бiлiммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзiмдi оқу курстары	
Кәсiптiң басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеушi 7122-0-011 Плиташы	
Қызметтiң негiзгi мақсаты:	Плиткамен қапталған ғимараттардың iшкi және сыртқы беттерiн жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша кемiнде бiр жыл тәжiрибесi.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тiзбесi:	Мiндеттi еңбек функциялары:	1. Еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi, электр қауiпсiздiгi, өндiрiстiк санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау 2. Ғимараттардың беттерiн плиткамен қаптауға дайындық жұмыстарын жүргiзу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi, электр қауiпсiздiгi, өндiрiстiк санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбектi қорғау, өрт қауiпсiздiгi, электр қауiпсiздiгi, өндiрiстiк санитария және еңбек гигиенасы бойынша қолданыстағы заңнама талаптарын сақтау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Құрылыс алаңында еңбек қауiпсiздiгi талаптарын сақтау; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезiнде өрт қауiпсiздiгi, электр қауiпсiздiгi және қауiпсiздiк сақтау; 2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезiнде өндiрiстiк санитария және еңбек гигиенасы ережелерi мен талаптарын сақтау, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану; 3. Өндiрiстiк жазатайым оқиғада зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету.
		Бiлiмдер: 2-3 разряд 1. Құрылыс алаңындағы еңбек қауiпсiздiгi талаптары; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезiнде өрт қауiпсiздiгi, электр қауiпсiздiгi және қауiпсiздiк талаптары; 2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезiндегi өндiрiстiк санитария және еңбек гигиенасына қойылатын талаптар; 3. Өндiрiстiк жазатайым оқиғадан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерi.
	Дағдыны тану мүмкiндiгi:	-
Еңбек функциясы 2: Ғимараттардың беттерiн плиткамен қаптауға	Дағды 1: Дайындық жұмыстары.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Плитка төсеу жұмыстарына арналған құралдар мен құрылғыларды басқару; 2. Зақымдалған тiгiстердi тегiстеу және қалпына келтiру; 3. Тиiстi жұмыс түрлерi бойынша технологиялық картаға сәйкес жұмыстарды жүргiзу; 4. Бұзушылықтарды анықтау үшiн беттердi тексеру.

дайындық жұмыстарын жүргізу.	Білімдер: 2-3 разряд 1. Беткейлердің күйі мен сыртқы түріне қойылатын талаптар; 2. Қаптау жүргізілетін негіздердің түрлері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Кафель төсеуші
	4	Кафель төсеуші
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
31. Кәсіптің карточкасы "Кафель төсеуші":		
Топтың коды:	7122-0	
Қызмет атауының коды:	7122-0-019	
Кәсіптің атауы:	Кафель төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Қаптаушы-тақтайшы, 2-6 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану
	Біліктілік:	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші 7122-0-011 Плиташы	

Қызметтің негізгі мақсаты:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша кемінде бір жыл тәжірибесі.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау 2. Құрылыс беттерін плиткамен қаптау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы бойынша қолданыстағы заңнама талаптарын сақтау.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Құрылыс алаңында еңбек қауіпсіздігі талаптарын сақтау; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қауіпсіздік; 2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері мен талаптарын сақтауға, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану; 3. Өндірістік жазатайым оқиғада зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету. Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрылыс алаңындағы еңбек қауіпсіздігі талаптары; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қауіпсіздік; 2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезіндегі өндірістік санитария және еңбек гигиенасына қойылатын талаптар; 3. Өндірістік жазатайым оқиғадан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Еңбек функциясы 2: Құрылыс беттерін плиткамен қаптау.	Дағды 1: Дайындық және қорытынды жұмыс.
Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрғақ қоспалар негізінде жұмыс істеуге арналған желім ерітінділерін дайындаудың құрамы мен ережесі; 2. Плиткалық жұмыстарды өндіруге арналған құралдар мен құрылғылардың құрамы, оларды		

		пайдалану тәртібі, оларды сақтау және күту ережелері; 3. Беткейлерді қаптау үшін қолданылатын негізгі материалдардың түрлері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Кафель төсеуші	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
32. Кәсіптің карточкасы "Кафель төсеуші":			
Топтың коды:	7122-0		
Қызмет атауының коды:	7122-0-019		
Кәсіптің атауы:	Кафель төсеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тақтайшы-қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Плиткамен қапталған ғимараттардың ішкі және сыртқы беттерін жөндеу немесе жеке плиткаларды ауыстыру бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-008 Тақтайшы - әрлеуші 7122-0-011 Плиташы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттардың сыртқы және ішкі беттерін қорғану және сәндік мақсатта әртүрлі плиткалармен жабу..		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау</p> <p>2. Құрылыс беттерін плиткаммен қаптау кезінде орындалатын жұмыстардың сапасын бақылау.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы..	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Құрылыс алаңында еңбек қауіпсіздігі талаптарын сақтау; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қауіпсіздік;</p> <p>2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері мен талаптарын сақтау, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану;</p> <p>3. Өндірістік жазатайым оқиғада зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Құрылыс алаңындағы еңбек қауіпсіздігі талаптары; плитка төсеу жұмыстарын орындау кезінде өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қауіпсіздік;</p> <p>2. Плитка төсеу жұмыстарын орындау кезіндегі өндірістік санитария және еңбек гигиенасына қойылатын талаптар;</p> <p>3. Өндірістік жазатайым оқиғадан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Құрылыс беттерін плиткаммен қаптау кезінде орындалатын жұмыстардың сапасын бақылау.	Дағды 1: Қорытынды жұмыстар.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Желімдерді технологиялық мақсатқа сәйкес қолдану;</p> <p>2. Орындалған жұмыстардың белгіленген талаптарға және технологиялық құжаттамаға сәйкестігін тексеру.</p>
		<p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Плитка желімін таңдау кезінде ескерілетін негізгі ерекшеліктер;</p> <p>2. Аязға төзімділік дәрежесі;</p> <p>3. Қаптамалардың жұмыс жағдайлары (жүктемелердің жоғарылауы);</p> <p>4. Ыстыққа төзімділік (пештер, каминдер).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
33. Кәсіптің карточкасы "Бекітуші (құрылыс бойынша)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-001		
Кәсіптің атауы:	Бекітуші (құрылыс бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қызмет бейіні бойынша практикалық жұмыс тәжірибесі кемінде үш жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс-монтаждау, жөндеу-құрылыс және тиеу-түсіру жұмыстары кезінде көтергіш құрылымдардың қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүкті алдын ала байлаусыз ілмекке ілу (шелектерде, ванналарда, контейнерлерде немесе басқа ыдыстарда орналасқан ілмектер, көздер, түйреуіштер бар жүк), сондай-ақ жүкті жартылай автоматты ұстағыш құрылғылармен ұстайтын жағдайларда.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функциясы 1: Жүкті алдын ала байлаусыз ілмекке ілу (шелектерде, ванналарда, контейнерлерде немесе басқа ыдыстарда орналасқан ілмектер, көздер, түйреуіштер бар жүк), сондай-ақ жүкті жартылай автоматты ұстағыш құрылғылармен ұстайтын жағдайларда.</p>	<p>Дағды 1: Дайындық жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Тексеруді жүргізіп, шекті жағдайдың критерийлерін, жүк көтергіш құрылымның жүк көтергіш элементіндегі (ілмек пен оның аспасындағы), контейнерлердегі және ұстау құрылғыларындағы ақауларды анықтау; 2. Жүктің массасын анықтау; 3. Жүкті көтергіш құрылымның ілгегіне қою және ілу; 4. Жүктерді тасымалдау кезінде көтергіш құрылымның жүргізушісімен (операторымен) өзара әрекеттесу; 5. Тасымалданатын жүктердің қоймасын, орнын (қаптарда, пирамидаларда, басқа да жинақтауға арналған қосалқы құрылыстарда) анықтау</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Өндірістік нұсқаулықтардың талаптары; 2. Көтергіш құрылымдардың техникалық параметрлері; 3. Көтергіш құрылымдардың, жартылай автоматты қарғыш құрылғылардың, контейнерлердің конструктивтік ерекшеліктері; 4. Жүктің массасын анықтау әдістері; 5. Ыдыстарды толтыру стандарттары; 6. Көтергіш конструкцияның ілгегіне алдын ала байлаусыз жүкті орналастыру және ілу ережесі; 7. Кәсіпорынның жұмыс істеп тұрған цехтары мен учаскелерінде жүктерді тасымалдау ережелері; 8. Тасымалданатын жүктерді қоймаға қою, қаптау және басқа да қосалқы құрылыстар ережелері; 9. Жүктерді бекіту және жылжыту кезінде көтергіш конструкцияның жүргізушісі (операторы) мен такелаждың арасында қолданылатын сигнализация түрлері; 10. Көтергіш құрылыстың жүргізушісімен (операторымен) радиобайланысты пайдалану ережелері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
	<p>СБШ-нің деңгейі: 3</p>	<p>Кәсіптің атауы: Бекітуші (құрылыс бойынша)</p>

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	4	Бекітуші (құрылыс бойынша)	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
34. Кәсіптің карточкасы "Бекітуші (құрылыс бойынша)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-001		
Кәсіптің атауы:	Бекітуші (құрылыс бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қызмет бейіні бойынша практикалық жұмыс тәжірибесі кемінде үш жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс-монтаждау, жөндеу-құрылыс және тиеу-түсіру жұмыстары кезінде көтергіш құрылымдардың қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүктерді көтеру конструкцияларын пайдаланып жылжыту үшін ілмектеу және байлау бойынша жұмыстарды жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Технологиялық процестер шеңберінде берілген ауысымдық тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау; 2. Жүктің салмағы мен сипатына сәйкес келетін көтеру құрылғыларын таңдау; 3. Жүк түсіру құрылғыларын тексеру және қабылдау; 4. Жүктерді ілмектеу және байлау жұмыстарын орындау;	

Еңбек функциясы 1:
Жүктерді көтеру
конструкцияларын
пайдаланып жылжыту
үшін ілмектеу және
байлау бойынша
жұмыстарды жүргізу.

Дағды 1:
Жүктерді көтеру
конструкцияларын
пайдаланып жылжыту
үшін оларды байлау және
байлау.

5. Жүкті еңкейтуді орындау;
6. Жүктерді бекіту және ағыту жұмыстарын жүргізу;
7. Тауарларды сақтауды жүзеге асыру;
8. Жүктерді вагондарға, жартылай вагондарға, темір жол платформаларына, көлік құралдарының кузовтары мен платформаларына орналастыру және бекіту;
9. Технологиялық процестердің бұзылуының себептерін анықтау, жою және алдын алу;
10. Қажет болған жағдайда жұмыс орнында өрт сөндіру құралдарын қолдану;
11. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Жүк көтергіш құрылғылар мен контейнерлердің мақсаты, конструкциялық ерекшеліктері, таңдау және пайдалану ережелері;
2. Жүк тиеу құрылғылары мен контейнерлерді тексеру жиілігі мен ережелері;
3. Шектеу күй критерийлері, көтергіш құрылғылар мен контейнерлер элементтерінің ақаулары;
4. Жүктің түрлері және оларды бекіту тәсілдері;
5. Көтергіш конструкцияларды орнатуға қойылатын талаптар;
6. Көтергіш құрылыстарды пайдалану кезіндегі қауіпті аймақтың шекаралары;
7. Шұңқыр беткейлерінің жанында, тар жағдайларда көтеру құрылымдарын орнату және пайдалану ережелері;
8. Орнату технологиясы, әдістері және реттілігі;
9. Ғимараттар мен құрылыстардың құрастырмалы элементтерінің машиналарын, аппараттарын, конструкцияларын құрастыру және бөлшектеудің технологиялық процесі;
10. Бұйымдарды, машина тораптары мен механизмдерін сырғымалы және секциялық құрастыру мен бөлшектеудің технологиялық процесі;
11. Орнату шарттары мен жүктерді бірнеше кранмен тасымалдаудың технологиялық процесі;
12. Жүктерді еңкейтудің технологиялық процесі;
13. Көтергіш құрылыстарды пайдалану кезінде апаттар мен оқыс оқиғалар кезіндегі тәртіп;
14. Қауіптердің негізгі көздері және қорғау әдістері;
15. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсер етуінің алдын алу шаралары;
16. Жеке және ұжымдық қорғаныс құралдары және оларды пайдалану тәртібі;
17. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Бекітуші (құрылыс бойынша)	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
35. Кәсіптің карточкасы "Бекітуші (құрылыс бойынша)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-001		
Кәсіптің атауы:	Бекітуші (құрылыс бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қызмет бейіні бойынша практикалық жұмыс тәжірибесі кемінде үш жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқытқ курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыс, жөндеу, құрылыс және тиеу-түсіру жұмыстары кезінде жүк көтергіш құрылымдардың қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүктерді көтергіш конструкцияларды пайдалана отырып жылжыту үшін ілмек және байлау бойынша тиісті жұмыстарды жүргізу.	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жүктерді көтергіш конструкцияларды пайдалана отырып жылжыту үшін ілмек және байлау бойынша тиісті жұмыстарды жүргізу.	Дағды 1: Жүктерді көтеру конструкцияларын пайдаланып жылжыту үшін оларды байлау және байлау.	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек элементтерін дайындау және аралық жақтауларды орнату, жеке рамаларды және барлық түрдегі тірек элементтерін ауыстыру бойынша жұмыстарды орындау; 2. Аспалы тіректерді орнату; 3. Қызмет көрсетілетін машиналар мен механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою; 4. Қажет болған жағдайда жұмыс орнында өрт сөндіру құралдарын қолдану; 5. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіректерді салу және жөндеу түрлері мен әдістері; 2. Ағаш тіреу элементтерінің әртүрлі құлыптау қосылыстарының түрлері мен мақсаты; 3. Монтаждау сертификаттары; 4. Бекіту үшін қолданылатын машиналар, механизмдер, аспаптар мен құрылғылардың түрлері, құрылымы, оларды пайдалану және күту ережелері; 5. Көтергіш құрылыстарды пайдалану кезінде апаттар мен оқиғалар кезіндегі тәртіп; 6. Қауіптердің негізгі көздері және қорғау әдістері; 7. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсер етуінің алдын алу шаралары; 8. Жеке және ұжымдық қорғаныс құралдары және оларды пайдалану тәртібі; 9. Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
36. Кәсіптің карточкасы "Сахна машинисі":		

Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-002		
Кәсіптің атауы:	Сахна машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахна машинисі, 3-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сахнаны монтаждау үшін машиналар мен механизмдердің дайындығын дайындау және қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сахнаны монтаждау жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сахнаны монтаждау жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Әртүрлі деңгейдегі іс-шараларды дайындау және өткізу кезінде жұмсақ және қатты декорациялардан сахнаны орнату кезінде механизмді басқару.	<p>Машықтар: 3 разряд</p> <p>1. Театрларда, концерттік ұйымдарда, музыка және би ұжымдарында спектакльдер мен репетициялар үшін қатты декорацияның жекелеген элементтерін пайдалана отырып жұмсақ декорациядан сахна құрастыру кезінде немесе клубтық үлгідегі мекемелерде спектакльдер мен репетициялар үшін әртүрлі декорациялардан сахна құрастыру кезінде механизмдерді басқаруға;</p> <p>2. Ағымдағы жөндеу жұмыстарына, стационар жағдайында, ашық аспан астындағы қойылымдар мен гастрольдер кезінде сахналық жабдықтар мен мүлікті тиеу және түсіруге қатысу.</p> <p>Білімдер: 3 разряд</p> <p>1. Аурухана жағдайында спектакльдер мен репетицияларға арналған сахнаны орнату механизмдері мен технологиясының жұмыс принципі;</p>	

		2. Сахналық жабдықты техникалық пайдалану ережелері; 3. Сахналық жабдыққа ағымдық жөндеу жұмыстарын жүргізу ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Сахна машинисі	
	4	Сахна машинисі	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
37. Кәсіптің карточкасы "Сахна машинисі":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-002		
Кәсіптің атауы:	Сахна машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58-шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахна машинисі, 3-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Сахнаны монтаждау үшін машиналар мен тетіктедің дайындылығын қамтамасыз ету және дайындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кезеңді монтаждау жұмыстарын жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Кезеңді монтаждау жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Әртүрлі деңгейдегі іс-шараларды дайындау және өткізу кезінде жұмсақ және қатты декорациялардан сахнаны орнату кезінде механизмді басқару.	Машықтар: 4 разряд 1. Театрларда, концерттік ұйымдарда, музыка және би ұжымдарында спектакльдер мен репетициялар үшін жұмсақ және қатты декорациядан сахнаны орнату кезіндегі басқару тетіктері; 2. Сахналық дизайн жобаларын әзірлеуге, сахна мүлкі мен жабдықтарын профилактикалық жөндеуге қатысу; 3. Театрлық-ойын-сауық кәсіпорнының станоктары мен безендіру бөліктеріне, стационар жағдайында, сыртқы қойылымдар мен гастрольдік сапарлар кезінде сахналық жабдықтар мен мүліктерді тиеу және түсіру үшін қызмет көрсету.
		Білімдер: 4 разряд 1. Театр және ойын-сауық кәсіпорындарында спектакльдер мен репетициялар үшін қызмет көрсетілетін механизмдерді және сахна монтаждау технологиясын жобалау; 2. Сахна мүлкі мен жабдықтарын тасымалдау тәсілдері; 3. Қызмет көрсетілетін жабдыққа профилактикалық жөндеу жүргізу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Сахна машинисі
	5	Учаске мастери
	6	Учаске басшысы
8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
38. Кәсіптің карточкасы "Сахна машинисі":		

Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-002		
Кәсіптің атауы:	Сахна машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахна машинисі, 3-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сахнаны монтаждауға машиналар мен механизмдерді дайындау және дайындығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кезеңді монтаждау жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Әртүрлі деңгейдегі іс-шараларды дайындау және өткізу кезінде	Машықтар: 5 разряд 1. Театрларда, концерттік ұйымдарда, музыкалық және би ұжымдарында спектакльдер мен репетициялар үшін жұмсақ декорацияның жеке элементтерін пайдалана отырып, үш өлшемді қатты декорациядан сахнаны құрастыру кезіндегі басқару тетіктері; 2. Жаңа қойылымдардың макеттері мен эскиздерін қабылдау, сахна мүлкі мен жабдықтарын күрделі жөндеу жөніндегі техникалық комиссияның жұмысына қатысу; 3. Сахналық жабдықты жаңғырту және жаңа дизайнды монтаждау жұмыстарын ұйымдастыру бойынша ұсыныстар әзірлеу; 4. Сахна мүлкі мен жабдықтарының дұрыс сақталуын және жұмысын қамтамасыз ету, олардың сақталуын қадағалау;	

Еңбек функциясы 1: Кезеңді монтаждау жұмыстарын жүргізу.	жұмсақ және қатты декорациялардан сахнаны орнату кезінде механизмді басқару.	5. Аурухана жағдайында, гастрольдік және сырттағы спектакльдер кезінде репетициялар мен спектакльдер өткізу үшін сахна орнатушылардың жұмысын жоспарлау және басқару.
		Білімдер: 5 разряд 1. Әр түрлі сахналық механизмдердің дизайны және спектакльдің сахналық дизайнын монтаждау технологиясы; 2. Сахналық дизайнды сақтау және сахналық жабдықты пайдалану ережелері; 3. Күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу ережелері; 4. Шығармашылық өндіріс процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері мен формасы; 5. Спектакль мен цирк қойылымының сахналық дизайнын монтаждау технологиясы және сахналық технология саласындағы отандық және шетелдік театр мен цирктің тәжірибесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
39. Кәсіптің карточкасы "Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші":		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-003	
Кәсіптің атауы:	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-017 Линолеум төсеуші жұмысшы 7122-0-018 Кілем материалдарды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде икемді жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Еден жабындарын төсеу үшін негізді дайындау.	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қаптаманың жоғары сапалы және кәсіби орнатылуын қамтамасыз ету үшін негіз бетін дайындау; 2. Қаптаманың негізі тегіс, берік, құрғақ, шаң мен жарықтарсыз болуын қамтамасыз ету; 3. Материалдардың қажетті мөлшерін есептеу; 4. Ерітіндіні дайындау; 5. Пайдаланылған құралдар мен құрылғыларды тексеріп, ақауларды анықтау, егер ақаулылар анықталса, қызмет көрсетілетін құралдармен және құрылғылармен уақтылы ауыстыруды қамтамасыз ету. 6. Жұмыс орындарын, сондай-ақ жабдықтарды орналастыруға (монтаждауға) және құралдар мен керек-жарактарды сақтауға арналған аумақтарды тиісті күйде ұстау, жұмыс орнындағы ретсіздік пен тәртіпсіздікке жол бермеу <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандыққа сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Иілгіш жабынды төсеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері; жұмыс орнындағы еңбекті қорғау талаптары; 3. Мамандыққа сәйкес еңбекті қорғау ережелері; 4. Мамандыққа сәйкес иілгіш жабын материалдарымен жұмыс істеу кезіндегі еңбекті қорғау ережелері; 5. Жеке қорғаныс құралдары мен киімге қойылатын талаптар; 6. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар 	

	Дағдыны тану мүмкіндігі _ :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші	
	4	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
40. Кәсіптің карточкасы "Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-003		
Кәсіптің атауы:	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-017 Линолеум төсеуші жұмысшы 7122-0-018 Кілем материалдарды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде икемді жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:	1. Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	

Еңбек функцияларының тізбесі:	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Еден жабындарын төсеу.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Икемді жабынды төсеу кезінде (дайындық жұмыстарын бастағанға дейін және аяқталғаннан кейін) ішкі климаттық жағдайлардың талаптарын сақтау; 2. Тігістерді орнату және дәнекерлеу жұмыстарын орындау; 3. Еденнің негізін тегістеу қоспасымен толтыру; 4. Тегістеуді, тазалауды орындау; 5. Кілем, линолеум, винил плиткаларын төсеу.
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Технологиялық процеске сәйкес материалдарды сақтау орнынан орнату алаңына жеткізудің кезектілігі. 2. Қолданылатын материалдардың түрлері, қасиеттері; 3. Орнату дағдылары: линолеум, кілем, ПВХ жабындары, негізді дайындау; 4. Кәсіби орнату құралдарының түрлері мен мақсаты; 5. Желімдердің түрлері мен қасиеттері, желім таңдау; 6. Ішкі климаттық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
41. Кәсіптің карточкасы "Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші":		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-003	
Кәсіптің атауы:	Жұмсақ жабынды механикалық төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Синтетикалық материалдармен қаптаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7122-0-017 Линолеум төсеуші жұмысшы 7122-0-018 Кілем материалдарды төсеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде икемді жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Иілгіш жабын төсеу жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1:	Машықтар: 6 разряд 1. Икемді жабынды төсеу кезінде (дайындық жұмыстарын бастағанға дейін және аяқталғаннан кейін) ішкі климаттық жағдайлардың талаптарын сақтау; 2. Тігістерді орнату және дәнекерлеу жұмыстарын орындау; 3. Еденнің негізін тегістеу қоспасымен толтыру; 4. Тегістеуді, тазалауды орындау; 5. Кілем, линолеум, винил плитка төсеу; 6. Жаңа технологиялар мен орнату әдістерін қолдану.	
		Білімдер: 6 разряд 1. Орнату дағдылары: линолеум, кілем, ПВХ жабындары; 2. Кәсіби орнату құралдарының түрлері мен мақсаты; 3. Желімдердің түрлері мен қасиеттері, желім таңдау;	

	Күрделі еден жабындарын төсеу.	4. Үй-жайдың климаттық жағдайларына қойылатын талаптар; 5. Жаңа орнату әдістері мен технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
42. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы":			
Топтың коды:	7213-9		
Қызмет атауының коды:	7213-9-001		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7478 тіркелді). Қаңылтыршы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Құрылыста қаңылтырмен жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7213-9-002 Құрылыс алаңдарындағы қаңылтыр соғушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларын монтаждау бойынша бірқатар жұмыстарды орындау. Өртүрлі секциялар мен профильдердің көптеген ілеспе иілімдері бар қаңылтырдан және құбырлардан жасалған бөлшектерді, бұйымдарды және тораптарды дайындау, жөндеу, монтаждау және орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өртүрлі секциялар мен профильдердің көптеген ілеспе иілімдері бар қаңылтырдан және құбырлардан жасалған бөлшектерді, бұйымдарды және тораптарды дайындау, жөндеу, құрастыру және орнату бойынша жұмыстарды жүргізу.
Еңбек функциясы 1: Өртүрлі секциялар мен профильдердің көптеген ілеспе иілімдері бар қаңылтырдан және құбырлардан жасалған бөлшектерді, бұйымдарды және тораптарды дайындау, жөндеу, құрастыру және орнату бойынша жұмыстарды жүргізу.	Қосымша еңбек функциялары: Дағды 1: Металл қаңылтырдан жасалған бөлшектерді, бұйымдар мен тораптарды дайындау, жөндеу, монтаждау және орнату.	<p>Машықтар: 2 разряд</p> <p>1. Сызбалар, шаблондар және үлгілер бойынша қаңылтыр металдардан және экструдталған профильдерден қарапайым бұйымдарды өндіру; 2. Қалыптар мен таңбалар бойынша қаңылтырды түзу қолмен кесу және барлық өлшемдегі пішінді дайындамаларды кесу; 3. Жетектегі станоктарда жабын және қаңылтыр болаттан жасалған қарапайым бөлшектерді қисық кесу; 4. Тікелей қатпарларды бұғу; 5. Шағын өлшемді бөлшектер мен бұйымдарды және үлкен бөлшектер мен бұйымдарды өңдеу; 6. Парақ материалдары мен дайындамаларды күйдіру; 7. Айналдырғыш пен белгілер бойынша саңылауларды бұрғылау; 8. Бөлшектерді кесу, салу және тазалау; 9. Қарапайым бұйымдар мен бөлшектерді дәнекерлеу; 10. Қарапайым қаптамалар мен қорғаныс бөгеттерін орнату және жабдықтау; 11. Күрделі және ерекше күрделі қалайы өңдеу жұмыстарын біліктілігі анағұрлым жоғары қаңылтыр шеберінің басшылығымен орындау.</p> <p>Білімдер: 2 разряд</p> <p>1. Қызмет көрсетілетін жетек машиналары мен қайшыларының жұмыс принципі; 2. Әмбебап және арнайы құрылғылар мен бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану мақсаты мен ережелері; 3. Металдар мен қорытпаларды түзу және қисық кесу техникасы; 4. Жай бөлшектер мен тораптарды жұмсақ және қатты дәнекерлеуіштермен дәнекерлеу тәсілдері; 5. Өңделген металдар мен қорытпалардың атауы, таңбалануы, қарапайым қаңылтыр жұмыстарының орындалу тәсілдері; 6. Таңбалау белгілері.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>
	Жауапкершілік	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы	
	4	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы	
	5	Учаске мастері	
	6	Учаске басшысы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
43. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы":			
Топтың коды:	7213-9		
Қызмет атауының коды:	7213-9-001		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7478 тіркелді). Қаңылтыршы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Құрылыста қаңылтырмен жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7213-9-002 Құрылыс алаңдарындағы қаңылтыр соғушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларын монтаждау бойынша бірқатар жұмыстарды орындау. Өртүрлі секциялар мен профильдердің көптеген ілеспе иілімдері бар қаңылтырдан және құбырлардан жасалған бөлшектерді, бұйымдарды және тораптарды дайындау, жөндеу, монтаждау және орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Металл конструкцияларын монтаждау бойынша дайындық жұмыстары кешенін жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: М е т а л л конструкцияларын монтаждау бойынша дайындық жұмыстары кешенін жүргізу.	Дағды 1: М е т а л л конструкцияларын монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын жүргізу.	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауысымдық тапсырма бойынша металл конструкцияларды орнатуға арналған құралдарды, жабдықтарды, керек-жарақтарды және материалдарды таңдау; 2. Металл конструкцияларды монтаждауды бастамас бұрын дайындық жұмыстарын орындау кезінде қол және механикаландырылған құралдарды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес пайдалану; 3. Металл конструкцияларды монтаждауда қолданылатын қол және механикаландырылған құралдардың жұмысқа жарамдылығын анықтау; 4. Металл конструкцияларды монтаждауда қолданылатын қол және механикаландырылған құралдарды ұсақ жөндеуді орындау; 5. Көтергіш құрылғыларды жұмысқа дайындау және оларды тиісті күйде ұстау; 6. Металл конструкцияларды монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын орындау кезінде жылжытылатын құрылыс конструкцияларының салмағы мен өлшемдеріне сәйкес итарқалардың жарамдылығын анықтау; 7. Металл конструкцияларды монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын орындау кезінде жүкшығырлар мен домкраттардың көмегімен жүктерді көтеру және түсіру; 8. Металл конструкцияларды көтеру, жылжыту және орнату кезінде кран машинистеріне сигнал беру және жүкті бақылау; 9. Металл конструкцияларын монтаждау алдында құрылыс алаңында еңбек қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және дайындық жұмыстарын орындау кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау; 10. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелерін сақтауға, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану; 11. Өндірістік жазатайым оқиға кезінде зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Металл конструкцияларын орнату алдында дайындық жұмыстарын орындау кезінде жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар;

		<p>2. Жұмыс жобасына сәйкес металл конструкцияларды монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын орындау тәртібі;</p> <p>3. Құрылымдарды монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын орындау кезінде негізгі құралдар мен құрылғыларды пайдалану мақсаты мен ережелері;</p> <p>4. Металл конструкцияларды таңбалау;</p> <p>5. Металл конструкцияларды орнатуда қолданылатын болттар мен гайкаларды таңбалау;</p> <p>6. Аппараттық құралдарды қайта консервациялау және болттар жинақтарын құрастыру ережелері;</p> <p>7. Құрылыс алаңында көлік, дайындық және монтаждау жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік, электр қауіпсіздігі талаптары;</p> <p>8. Құрылыс алаңында тасымалдау, дайындық және монтаждау жұмыстарын орындау кезіндегі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар;</p> <p>9. Құрылыс алаңындағы өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері;</p> <p>10. Құрылыс алаңында көліктік, дайындық және монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде жазатайым оқиға кезінде зардап шегушіге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Дәлдік</p> <p>Төзімділік пен еңбексүйгіштік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
44. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы":		
Топтың коды:	7213-9	
Қызмет атауының коды:	7213-9-001	
Кәсіптің атауы:	Құрылыс бойынша қаңылтыр соғушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>"Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 1 наурыздағы № 66-Ө-М бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7478 тіркелді). Қаңылтыршы, 2-5 разряд</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)</p>	<p>Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану</p>	<p>Біліктілік:</p>
<p>Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:</p>	<p>Құрылыста қаңылтырмен жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл</p>		
<p>Формалды емес және информалы біліммен байланыс:</p>	<p>Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:</p>	<p>7213-9-002 Құрылыс алаңдарындағы қаңылтыр соғушы</p>		
<p>Қызметтің негізгі мақсаты:</p>	<p>Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларын монтаждау бойынша бірқатар жұмыстарды орындау. Өртүрлі секциялар мен профильдердің көптеген ілеспе иілімдері бар қаңылтырдан және құбырлардан жасалған бөлшектерді, бұйымдарды және тораптарды дайындау, жөндеу, монтаждау және орнату.</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Металл конструкцияларды монтаждау кезінде көмекші жұмыстардың кешенін орындау</p>	
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>		
	<p>Дағды 1: Көлік құралдарынан, қоймалардан немесе алдын ала құрастыру алаңынан конструкцияларды, сондай-ақ материалдарды, жартылай</p>	<p>Машықтар: 5 разряд 1. Металл конструкцияларды монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде итарқаларды, ұстағыш құрылғыларды және такалаждық жабдықты мақсаты бойынша пайдалануға; 2. Металл конструкцияларды монтаждауда қолданылатын қол және механикаландырылған құралдардың жұмысқа жарамдылығын анықтау; 3. Металл конструкцияларды монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде көліктерден, қоймалардан немесе ұлғайтылған құрастыру алаңынан конструкцияларды жеткізу үшін байлау, ілмектеу және ілмектерді шешуді орындау; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын көліктерден, қоймалардан немесе алдын ала құрастыру алаңынан жеткізу кезінде қол және электр лебедкаларын, домкраттарды пайдаланып жұмыстарды орындау; 5. Металл конструкцияларды монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде құрылыс алаңы шегінде құбыр төсеу бумында жүктің қозғалысын қамтамасыз ету;</p>	

<p>Енбек функциясы 1: М е т а л л конструкцияларды монтаждау кезінде көмекші жұмыстардың кешенін орындау.</p>	<p>фабрикаттарды, бөлшектер мен керек-жарақтарды металл конструкцияларды орнату алаңына жеткізу кезінде қосалқы жұмыстарды орындау.</p>	<p>6. Нормативтік талаптарға сәйкес жұмыстың қауіпсіздік және санитарлық жағдайын бағалау.</p> <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Металл конструкцияларын монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындауға арналған такелаждық жабдықтың негізгі түрлерінің, итарқалардың түрлері мен қысқыш құрылғылардың мақсаты; 2. Жұмыс жобасына сәйкес металл конструкцияларды монтаждау басталғанға дейін қосалқы жұмыстарды орындау тәртібі; 3. Металл конструкцияларды монтаждауға арналған құрылыс көтеру машиналары туралы негізгі мәліметтер; 4. Металл конструкцияларды монтаждауға арналған көтергіш жабдықтарды орнату (демонтаждау) схемалары мен әдістері; 5. Металл конструкцияларының габариттік өлшемдеріне сәйкес итеру сұлбалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: М е т а л л конструкцияларды құрастыру және монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Металл конструкцияларды құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде жұмысқа дайындау, көтергіш құрылғыларды тиісті жағдайда ұстау; 2. Металл конструкцияларды құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде қол және механикаландырылған құралдарды тағайындалуы бойынша және жұмыс түріне сәйкес таңдау және пайдалану; 3. Металл конструкцияларды монтаждау және монтаждау бойынша көмекші жұмыстарды орындау кезінде конструкцияларға осьтік белгілерді қою және керілген арқандар немесе осьтік сымдар; 4. Металл конструкцияларды құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде монтаждау аймағына жеткізілген кезде материалдар, жартылай фабрикаттар, бөлшектер мен керек-жарақтары бар итарқа және шешетін ыдыстар мен пакеттер. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жобасына сәйкес металл конструкцияларды құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау тәртібі; 2. Металл конструкцияларды құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындауға арналған жоғары берік болттарды қоспағанда, аппараттық құралдарды таңбалау;

		3. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын өндіруде қолданылатын құрылыс болаттарының негізгі қасиеттері мен сорттары; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын құрастыру және монтаждау бойынша қосалқы жұмыстарды орындау кезінде құрылыс конструкцияларын жобалық жағдайда орнатуға дайындау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске мастері
	6	Учаске басшысы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

45. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж.Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

46. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

47. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттамасы.

48. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

49. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

50. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

51. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы " __ " ____
№ ____ бұйрығына
12-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіби стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ағаш мастері – кәсіби жұмысшы, ағашпен жұмыс істейтін, ағаштан немесе оның негізінде бұйымдар жасайтын қолөнерші.

2) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

3) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

5) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды

монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі.

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

8) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

9) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

10) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43320007

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.3 Әрлеу жұмыстары

43.32 Ағаш шеберлігі және ағаш ұстасы жұмыстары

43.32.0 Ағаш шеберлігі және ағаш ұстасы жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Балташы - 2 СБШ-нің деңгейі.

2) Балташы - 3 СБШ-нің деңгейі.

3) Балташы - 4 СБШ-нің деңгейі.

4) Ағаш мастері - 2 СБШ-нің деңгейі..

5) Ағаш мастері - 3 СБШ-нің деңгейі.

6) Ағаш мастері - 4 СБШ-нің деңгейі.

7) Мандайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 3 СБШ-нің деңгейі.

8) Мандайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 2 СБШ-нің деңгейі.

9) Мандайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 4 СБШ-нің деңгейі.

10) Терезелерді монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.

11) Терезелерді монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.

12) Терезелерді монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.

13) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 2 СБШ-нің деңгейі.

14) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 3 СБШ-нің деңгейі..

15) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 4 СБШ-нің деңгейі

16) Сахна монтажшылары - 3 СБШ-нің деңгейі.

17) Сахна монтажшылары - 2 СБШ-нің деңгейі.

18) Сахна монтажшылары - 4 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Балташы":	
Топтың коды:	7115-1

Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 2. Дайындық ағаш ұстасы жалпы Құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау; 3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p>	
	Дағды 1:		

<p>Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау.</p>	<p>Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары; 2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар; 3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар; 4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары; 5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері; 6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары; 8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; 10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш материалдарын қолмен көлденең аралау, жону және сүрту кезінде қол құралын пайдалану; 2. Шатырларды шегелермен тігу арқылы құрғатып орнату бойынша ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу; 3. Қарапайым ағаш конструкцияларды (қоршау қабырғаларын, қоршауларды, көпірлерді, төсемдерді, едендерді, жинағыштар мен орамдарды) бөлшектеуді орындау; 4. Ағаш конструкцияларының элементтерін жуу, киізбен және толеммен қаптау арқылы қорғау; 5. Жұмыс нұсқаулығына сәйкес ағаш конструкциялар мен бөлшектерге антисептикалық және отқа төзімді қосылыстарды щеткамен біркелкі жағу; 6. Жұмыста қолданылатын материалдардың сапасын анықтау; 7. Дана шатыр материалдарын технологиялық талаптарға сәйкес сұрыптау; 8. Орындалған ағаш ұстасы жұмыстарының техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін бағалау; 9. Ағаш материалдарын олардың қасиеттеріне сәйкес қолдану; 10. Роликті және дана материалдардан жасалған қарапайым шатыр жабындарын бөлшектеуді жүргізу;

11. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес қабырғалар мен терезе ойықтарының саңылауларын талшықты табиғи және арнайы материалдармен біркелкі толтыру;
12. Орама шатыр материалдарының шашырауын сүрту материалдарын қолдану арқылы алып тастау;
13. Шатырларды орнату кезінде орамдық және дана шатыр материалдарын жәшікке немесе төсемге төсеу және бекіту;
14. Жұмыс орны шегінде көтергіш-көлік және арнайы құралдардың көмегімен салмағы 500 кг дейінгі жүктерді арқандап байлауды және орнын ауыстыруды орындау.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Қолданылатын ағаш материалдарының түрлері және ағаштың қасиеттері;
2. Ағаш өңдеу өндірісінде және ағаш ұстасы жұмыстарында қолданылатын ағаш түрлері;
3. Ағаштың ылғалдылығы, оны анықтау әдістері;
4. Накаттарға арналған майлардың түрлері мен құрамы;
5. Роликті және дана шатыр материалдарының түрлері;
6. Ағаш ұстасы жұмыстарын орындауға арналған техникалық құжаттаманың түрлері;
11. Құрылыс сызбаларындағы шартты белгілер;
7. Қабырғаларды, терезе мен есіктерді тығыздау үшін қолданылатын материалдар;
8. Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу мен қабылдаудың техникалық шарттары және оларға қойылатын негізгі талаптар;
9. Орамды шатырларды шегелермен тігумен құрғатып салу кезінде ағаш ұстасы жұмыстарын орындау ережесі;
10. Желімдеу тәртібі мен ережелері, бөлшектерді престоу тәсілдері;
11. Желімделгеннен кейін желімделген элементтердің ысырма режимі;
12. Антисептиктердің түрлері және антисептикалық және отқа төзімді құрамдармен жұмыс істеу ережелері;
13. Ағаш конструкцияларының элементтерін жуу, киізбен және толеммен қаптау ережесі;
14. Құралдарды, механизмдерді және құрылғыларды пайдалану ережесі;
15. Қылқалам көмегімен ағаш бөлшектер мен конструкцияларды антисептикалық және отқа төзімді құрамдармен жабу әдістері;
16. Аралау кезінде материалдарды белгілеу ережелері;

Дағды 1:
Дайындық ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарын орындау..

Еңбек функциясы 2:
Дайындық ағаш ұстасы жалпы Құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.

	<p>17. Қол ара пышақтарын сымдау және қайрау ережелері;</p> <p>18. Бөлшектердегі өтпелі және өтпейтін тесіктерді қашаулармен және қашаулармен қашау ережелері мен тәсілдері;</p> <p>19. Орама және дана материалдардан жасалған қарапайым шатыр жабындарын бөлшектеу тәсілдері ;</p> <p>20. Шатырларды орнату кезінде дана шатыр материалдарын төсеу, бекіту және түйістіру тәсілдері;</p> <p>21. Дөңгелек, кесілген ағаш материалдарын және ағаштан жасалған бұйымдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 2: Дайындық қалыптау жұмыстарын орындау	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Элементтердің қауіпсіздігі мен тұтастығын қамтамасыз ететін белгілі бір операциялар тізбегін сақтай отырып, Іргетастардың, қабырғалардың және бөлімдердің қалыптарын бөлшектеу; 2. Қолдану саласына байланысты қалыптарды майлауды таңдау (ғимараттың жер асты бөлігінің конструкцияларын бетондау үшін қалыптардың көлденең, тік беттері, қалыптау қалыптары); 3. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес илектеу және қалыпқа майлауды жағу; 4. Бетон мен ерітіндінің қалдықтарын қалыптан алып тастау; 5. Қарапайым дайындық қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптардың түрлері мен мақсаты; 2. Қалыптардың түрлері және оларды қолдану салалары; 3. Іргетастардың, қабырғалар мен бөлімдердің қалыптарын бөлшектеу ережелері мен реттілігі; 4. Қалыптарға арналған майлардың түрлері мен құрамы; 5. Ғимараттың жер асты бөлігінің конструкцияларын құюға арналған қалыптардың көлденең, тік беттеріне майлауды жағудың айрықша ерекшеліктері; 6. Қалыптарға арналған майларға қойылатын талаптар және оларды қалыптарға жағу ережелері; 7. Қалыптарды бетоннан және ерітіндіден тазартудың механикалық және химиялық тәсілдері; 8. Қарапайым дайындық қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі - :		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Балташы	
	4	Балташы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
10. Кәсіптің карточкасы "Балташы":			
Топтың коды:	7115-1		
Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
		1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау.	

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>2. Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасы жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.</p> <p>3. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.</p>
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау.	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <p>1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау;</p> <p>2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау;</p> <p>3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <p>1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары;</p> <p>2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар;</p> <p>3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар;</p> <p>4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары;</p> <p>5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері;</p> <p>6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.</p>
		<p>Машықтар: 4-5 разряд</p>

1. Ағаш материалдарын электрлендірілген құралмен өңдеуді орындау;
2. Қол және электрлендірілген құралды қолдана отырып, материалдарды бойлық аралауды орындау;
3. Төсеу үшін негіздер мен линолеумды дайындауды, линолеумды ыстық ауамен дәнекерлеуді орындау;
4. Қол және электрлендірілген құралды қолдана отырып ағаш материалдарын әрлеу механикалық өңдеуді орындау;
5. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерге антисептикалық және отқа төзімді қосылыстарды жағу кезінде бүріккіш пистолеттер мен бүріккіштерді, ойықтарды, жоталарды және төрттен бір бөлігін іріктеу кезінде қол құралын пайдалану;
6. Бөренелерді бір жиекке, екі жиекке (жатуға), үш жиекке, төрт жиекке - таза ағашқа және дөңгелек етіп кесу;
7. Уақытша ғимараттарды олардың құрылымдық шешімдеріне, материалдарына және өлшемдеріне қарай бөлшектеу тәсілдерін таңдау;
8. Техникалық құжаттамаға, экологиялық және өрт қауіпсіздігі регламенттеріне сәйкес уақытша ғимараттарды бөлшектеуді, әртүрлі типтегі тіректердің элементтерін бөлшектеуді орындау;
9. Шатыр жабындарының зақымдалған учаскелерін роликті материалдардан және шатыр парақтарынан немесе плиткалардан ауыстыру;
10. Қарапайым пішінді шатырдың шатыр жүйесінің қабаттарын орама және дана шатыр материалдарымен бекіту;
11. Жобалық құжаттамаға сәйкес юбкалар мен галтельдерді монтаждауды орындау;
12. Орам материалдарын шегелермен, шатыр парақтарымен немесе плиткалармен тігумен құрғатып механикалық бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
13. Кесу сызығын белгілеуді орындаңыз және тақталар мен пластиналардың жиектерін белгілеуге сәйкес қатаң түрде кесу;
14. Құрғақ сылақ парақтарын бекіту үшін бетті дайындаңыз, құрғақ сылақ парақтарын бекітіңіз, шатыр жүйесінің элементтерін бөлшектеу (жәшік);
15. Құрылыс-монтаж жұмыстарын орындау кезінде буындарды тығыздағыш массамен толтыру;
16. Ағаш ұстасы жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын құрылғылардың, құралдар мен жабдықтардың жарамдылығы мен жұмыс қабілеттілігін тексеру;
17. Қабырғалар мен төбелерді сылау және қаптау үшін қаптау;
18. Сыртқы және ішкі бұрыштық қосылыстармен юбка мен филелерді біріктіру;

Дағды 1:
Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасының жалпы құрылысын орындау.

Еңбек функциясы 2:
 Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасы жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.

19. Орнату кезінде желдету саңылауларын орнату тақтайшалар, тақтай едендерді төсеу кезінде салбырау;
20. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде қарапайым жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Ағаш өңдеу жабдықтарының түрлері мен құрылымы, жәшіктердің түрлері және оларды қолдану салалары, линолеумды негізге жабыстыру түрлері мен тәсілдері;
2. Ағаш құрылымының оның физика-механикалық қасиеттеріне әсері;
3. Ағаштың ақаулары мен ақауларының жіктелуі және сипаттамасы;
4. Қарапайым ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарының сапасын бақылау әдістері;
5. Қарапайым жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу ережелері;
6. Бұрғылауға арналған қол және электрлендірілген Аспаптардың құрылғысы, қол электродолбежниктерінің құрылғысы;
7. Электрлендірілген ұшақтармен жұмыс істеу ережелері мен әдістері;
8. Ағаш түрлерінің сипаттамасы;
9. Қаңқалы-қаптамалы конструкцияларды орнату орындарын белгілеу тәсілдері мен тәсілдері; қаңылтыр материалдарды, металл және ағаш қаңқалардың бағыттаушы және тірек профильдерін кесу ережесі;
10. Қолданылатын құралдардың, айлабұйымдар мен мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
 :

Машықтар:

4-5 разряд

1. Пішіндеуді қолдайтын ормандардың қарапайым элементтерін жинамай-ақ дайындау;
2. Түзу сызықты (тік бұрышты және қиғаш бұрышты) пішіндеу қалқандарын және барлық түрдегі пішіндеудің түзу сызықты элементтерін дайындау кезінде технологиялық құжаттаманың талаптарын орындау;
3. Қалқандардың зақымдалған бөліктерін түзу сызықты контурларды және барлық түрдегі түзу сызықты элементтерді қалпына келтіру;
4. Едендердің, арқалықтардың, бағаналардың, мұз кескіштердің, Арқалық аралықтардың және көпірлердің үстеме құрылыстарының пішіндерін бөлшектеу;
5. Қарапайым қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау.

<p>Дағды 2: Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мүкәммалдық ормандар мен тіректердің түрлері мен мақсаты, оларды құрастыру және бөлшектеу тәсілдері; 2. Түзу сызықты қалқандарды қалыптарды және сылаққа арналған бөлімдерді дайындау тәсілдері; 3. Қалып қалқандарын түзу сызықты сұлбаны және барлық түрдегі түзу сызықты қалып элементтерін дайындауға қойылатын технологиялық құжаттаманың талаптары; 4. Қалып қалқандарын дайындау үшін материалға қойылатын талаптар; 5. Барлық түрдегі қалыптардың қалқандарын түзу сызықты контурын және түзу сызықты элементтерін жөндеу әдістері мен ережелері; 6. Орындалатын қалыптардың конструкциялары мен тәсілдері; 7. Бағаналардың, арқалықтардың, қабырғалардың қалыптарын құрастыру және орнату тәсілдері; 8. Көпірлердің төбелерін, арқалықтарын, бағандарын, мұз кескіштерін, арқалық аралық және сыйлық үстіндегі құрылысын бөлшектеу тәсілдері; 9. Қалыптарды құрастыру, орнату және бөлшектеу тәртібі; 10. Қарапайым қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолдану объектісіне байланысты құрылымдық элементтердің конъюгация түрін таңдау (жанасу беттерін тоқтату (кесу) немесе механикалық байланыстардағы байланыс); 2. Орнату талаптарына сәйкес бөлімдерді, терезе мен есік жақтауларын, блоктар мен терезе такталарын орнату кезінде дыбыс өткізбейтін жұмыстарды орындау; 3. Антисептикалық және гидрооқшаулағыш таңғыштарды дайындау және оларды тіректерге бекіту бойынша жұмыстарды орындау; 4. Дана шатыр материалдарын бекіту бойынша жұмыстарды орындау; 5. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес құрылымдық элементтерден блоктық тіректерді монтаждау бойынша жұмыстарды орындау; 6. Ағаш тіректердің негізгі элементтерін - тіректерді, префикстерді, беткейлерді біріктіру бойынша жұмыстарды орындау;

Дағды 1:
Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау.

7. Дыбыс өткізбейтін плиткалардан, алюминий және ағаш-жоңқа тақталарынан аспалы төбелер конструкцияларының элементтерін белгілеуді, бекітуді орындау;

8. Жақтау жақтауларын құрастыру және бекіту, жақтауды қаптау және оқшаулаумен толтыру;

9. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерді антисептикалық және отқа төзімді құрамдары бар ванналарға батыру әдісімен өңдеуге (сіндіруге) технологиялық құжаттаманың талаптарын орындау;

10. Технологиялық құжаттамаға сәйкес ағаш негіздерді орнату және ауыстыру;

11. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау;

12. Материалдарды таңдау және қабырғалардың материалына байланысты мауэрлат пен рафтерлерді бекітудің әртүрлі әдістерін қолдану;

13. Тұрғын және өнеркәсіптік ғимараттардың ағаш бөлшектерін, элементтері мен конструкцияларын сәйкестендіруді және механикалық қосуды жүзеге асыру;

14. Шаблондар мен құралдарды қолдана отырып, терезе мен есік жақтауларының және олардың элементтерінің блоктарының өлшемдерін, вертикалын, қисаюын және қисаюын тексеру;

15. Технологиялық құжаттамаға сәйкес жолақтардан , желімделген қалқандардан, ағаш-талшықты және ағаш-жоңқа тақталарынан және соңғы дейбидан жасалған еден жабынының элементтерін пішу, төсеу , бекіту және түйістіру;

16. Шатыр жоспарында үш және төрт қабатты шатыр, шатыр, жамбас, Т - және L - тәрізді жабындарда шатыр парақтары мен плиталарын төсеу және бекіту;

17. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде орташа қиындықтағы жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Қоршаулардың түрлері және оларды әртүрлі материалдардан жасау тәсілдері;

2. Жылтыратылған байланыстырғыштардың түрлері ;

3. Бүктемелерді тазарту әдістері мен ережелері және қолданылатын құрал;

4. Қабат аралық және шатыр жабындарының конструкциясы және оларды жасау кезіндегі ағаш ұстасы жұмыстарының реттілігі;

5. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері;

6. Ағаш ұстасы құрылғыларының, құралдарының және ағаш өңдеу станоктарының мақсаты мен қолдану тәсілдері;

Еңбек функциясы 3:
 Күрделілігі орташа ағаш
 ұсталық жалпы құрылыс
 және қалыптау
 жұмыстарын орындау.

7. Ағаш негіздердің мақсаты, дайындау принципі және құрастыру және бөлшектеу тәртібі;
8. Қабырғалар мен төбелерді әрлеу үшін әр түрлі қабырғаларға материалдарға бекіту қасиеттері мен әдістері;
9. Құрылымдар мен жабдықтардың салмағына байланысты шпал торларын төсеу, бекіту және оларға төтеп беретін жүктемелерді есептеу тәсілдері ;
10. Тірек және тірек емес ағаш бөлшектерін, тұрғын және өнеркәсіптік ғимараттардың элементтері мен конструкцияларын құрастыру мен монтаждаудың технологиялық реттілігі;
11. Қаптамаларды, қаптамаларды, еден негіздерін жөндеу бойынша қарапайым жұмыстарды орындау тәсілдері.

Дағдыны тану мүмкіндігі
 :

-

Дағды 2:

- Машықтар:
 4-5 разряд
1. Қалыптарды қолдайтын құрылыс ағаштарды бөлшектеу;
 2. Элементтердің сақталуын қамтамасыз ететін операциялар реттілігін сақтай отырып, аркалардың, күмбездердің, қоймалардың, қабықтардың, резервуарлардың, бактардың, бункерлердің, спиральді камералардың, соратын және жеткізетін құбырлардың қалыптарын бөлшектеуді орындау;
 3. Қалып қалқандарын көтергіш арматуралық қаңқаға немесе қатты арматураға бекітуді орындау;
 4. Жылжымалы қалыптың қалқандарын домкрат жақтаулары мен жұмыс палубасының шеңберлерімен құрастыру және сенімді бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
 5. Люктер немесе қаттылық қабырғалары бар жеке элементтерден қалқан пішіндерін құрастыру бойынша жұмыстарды орындау;
 6. Жұмыс палубасында лазерлік люктер мен коршаулар жасау;
 7. Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау;
 8. Созылу белгілерімен, пішіндеу қысқыштарымен және аралықтармен бекіту арқылы қалыптың қаттылығын қамтамасыз ету; созылу белгілерін бекітудің якорь әдісін қолдану;
 9. Теңіз гидротехникалық құрылыстар массивтері үшін пішіндеу қалқандарының қираған элементтерін ауыстыруды жүзеге асыру;
 10. Қажетті мөлшердегі тақталар мен штангаларды таңдау және палубаларды орнату кезінде олардың бір бірімен тығыз және сенімді бекітілуін қамтамасыз ету;

	<p>Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>11. Қалыптарды қолдайтын орман элементтерін жинау және орнату; 12. Жеке элементтерден немесе алдын-ала дайындалған қалыптардан қалыптарды жинау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <p>1. Қалыптардың түрлері, құрамдас элементтер және оларды құрастыру тәсілдері; 2. Қалыптарды орнатудың құрылымдық ерекшеліктері мен әдістері; 3. Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері; 4. Бойлық және көлденең люктері бар теңіз гидротехникалық құрылыстарының массивтері үшін қалып қалқандары мен қабырғалары бар ірі панельді қалқан қалқандары құрылғысының ерекшеліктері; 5. Аркалардың, күмбездердің, қоймалардың, қабықтардың, резервуарлардың, бактардың, бункерлердің, спиральды камералардың, соратын және жеткізетін құбырлардың қалыптарын бөлшектеудің айрықша ерекшеліктері; 6. Әр түрлі құрылымдардың пішінін қолдайтын ормандарды бөлшектеу ережелері; 7. Қалыптарды қолдайтын ормандарды жинау, орнату және бекіту ережелері; 8. Жылжымалы қалыптарды жинаудың принципті құрылымы мен реттілігі, ілулі қалыптарды бекіту әдістері; 9. Тақталар мен арқалықтардан төсемелер жасауға қойылатын талаптар; 10. Қалыптарды қолдайтын ормандарды орнатуға қойылатын талаптар; 11. Доғақалып жасауға және орнатуға қойылатын пайдалану талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Балташы
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)

11. Кәсіптің карточкасы "Балташы":			
Топтың коды:	7115-1		
Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 2. Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау. 3. Күрделі конфигурациядағы ірі габаритті құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6-7 разряд 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау;	

<p>Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.</p>	<p>3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары; 2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар; 3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар; 4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары; 5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері; 6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары; 8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; 10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
		<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөрене үйінің бір бөлігін тәждерді ауыстырмай зақымдалған аймақты кесу әдісімен ауыстыру және жаңа элементтерді негізгі құрылыммен кейіннен буындау бойынша жұмыстарды орындау; 2. Арқалықтарды, фермаларды, диафрагмаларды және көпір төсемдерін бір аралық құрылымға дайындау және құрастыру, тіректер мен тіректер жүйелерін бір-бірімен тығыз байланыстыра отырып, рамка түрінде тіректерді орнату бойынша жұмыстарды орындау; 3. Технологиялық құжаттамаға сәйкес көпір-тіректер, тіреуіштер, ригельдер, пурлдар, тіреу жастықтары, қоршаулар және өртке қарсы алаңдар конструкцияларының элементтерін қою бойынша жұмыстарды орындау; 4. Құрылымдық элементтерді түсіру, сұрыптау және төсеу арқылы тіректерді ұзарту арқылы ормандар мен эстакадаларды бөлшектеу;

<p>Енбек функциясы 2: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау.</p>	<p>5. Аяқтарды аяғымен, қабаттасуымен немесе табанымен жұптастыру; 6. Күрделілігі жоғары ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарының сапасын бақылау; 7. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерді антисептикалық және отқа төзімді қосылыстармен сіндіру кезінде компрессорлық кондырғыларды пайдалану; 8. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде күрделі жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд 1. Ағаш көпірлердің түрлері және олардың құрылымдық ерекшеліктері; 2. Әртүрлі түрдегі және мақсаттағы ағаш копрларды жинау әдістері; 3. Бөренелерден, бөренелерден және қалқандардан үйлерді құрастыру кезінде тігінен және көлденеңінен рұқсат етілген ауытқулар; 4. Күрделілігі жоғары ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері; 5. Күрделі ағаш конструкцияларды, қосылыстар мен кесінділерді белгілеу және дайындау тәсілдері; 6. Көпір-тіректер, тіреуіштер, ригельдер, жүгіргіштер, тіреу жастықтары, қоршаулар және өртке қарсы алаңдар конструкцияларының элементтерін қоюға қойылатын технологиялық құжаттаманың талаптары; 7. Үш қабатты және көп қабатты бөлімдерді, металл және ағаш жақтаулардағы гипсокартоннан және гипс талшықты парақтардан жасалған көп деңгейлі аспалы төбелерді орнату әдістері; 8. Күрделі геометриялық пішіндегі металл және ағаш қаңқаларды жобалық жағдайға орнату ережелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Енбек функциясы 2: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау.</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд 1. Технологиялық құжаттамаға сәйкес доғалы көпірлердің пішіндерінің шеңберлеріне кептелістерді дайындау және төсеу; 2. Жобаға сәйкес көп қырлы және қисық пішінді орнатуды орындау; 3. Қисық сызықты және ірі панельді қалыптау қалқандарының құрамдас элементтерін жөндеу және ішінара ауыстыру; 4. Әртүрлі көлбеу бұрыштары бар құрылымдардың пішінін құрастыруды орындау; 5. Технологиялық құжаттамаға сәйкес пішіндеу жүйелерінің элементтерін ірілендіріп құрастыруды орындау;</p>

Дағды 2:
Ірі габаритті құрылыс материалдарымен қалыптау жұмыстарын орындау.

6. Технологиялық құжаттамаға сәйкес якорь пішінінің бүйір беттерінің қалқандарын болттармен және тіреуіш арқалықтармен орнатуды және бекітуді орындау;
7. Негізгі тірек конструкцияларына 50 м дейінгі аралықта палубаларды шеңберлермен бекіту;
8. Күрделілігі жоғары қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау;
9. Айнымалы қима бағандары үшін қалыптарды орнату.

Білімдер:

6-7 разряд

1. Сорғыш және жеткізетін құбырлар мен спиральды камералардың тірек конструкцияларын ірілендіріп құрастыруды орындау ережесі мен реттілігі;
2. Зәкірлер қалыптарының бүйір беттерінің қалқандарын болттармен және тіреуіш арқалықтармен монтаждау және бекіту ережесі мен реттілігі;
3. Көп қырлы және қисық пішінді орнату ережелері мен реттілігі;
4. Ұзындығы 50 м дейінгі көпірлерді құрастыру және монтаждау ережелері мен реттілігі;
5. Айнымалы қима бағандарының қалыптарын салу ережелері мен тәсілдері;
6. Ағаш қалыптарды, құрама ғимараттардың элементтері мен конструкцияларын орнатуға арналған жұмыс сызбаларын оқу ережелері;
7. Доғалы көпірлердің пішініне кептелістерді дайындау және төсеу тәсілдері;
8. Күрделілігі жоғары қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері;
9. Қисық сызықты және ірі панельді қалыптау қалқандарын жөндеу тәсілдері;
10. Көлбеу еден қалыптарын орнату және бекіту әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
:

-

Машықтар:

6-7 разряд

1. Көлемді блоктардан, бөлшектер жиынтығынан және зауытта жасалған бұйымдардан жасалған рамалық, брусчаткалы, панельдік конструкциялы құрама үйлерді монтаждауды орындау;
2. Арқалықтарды дайындау және арқалық еденді орнату;
3. Габариттері 15 м жоғары ірі құрылыс элементтері мен конструкцияларын құрастыру және орнату бойынша жұмыстарды орындау;
4. Еден қалқандарын төсеуді орындау;

<p>Еңбек функциясы 3: Күрделі конфигурациядағы ірі габаритті құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Күрделі конфигурациядағы ірі құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен күрделі ағаш ұсталарын орындау.</p>	<p>5. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде кез-келген қиындықтағы жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу; 6. Жұмыс орны шегінде көтергіш-көлік және арнайы құралдардың көмегімен жүктерді салмағы бойынша шектеусіз арқандап байлауды, байлауды және орнын ауыстыруды орындау.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш және тас қабырғаларға арқалықтарды төсеу және тірек ұштарын тығыздау ережелері мен тәсілдері; 2. Кез келген күрделіліктегі жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу ережелері; 3. Күрделі ағаш бөлшектері мен конструкцияларын жөндеу бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі мен тәсілдері; 4. Құрылыс конструкцияларының ірі өлшемді элементтерінің түгендеу үлгілерін жасау тәсілдері; 5. Инженерлік құрылыстардың күрделі ағаш конструкцияларын құрастыру және орнату тәсілдері; 6. Күрделі және аса күрделі ағаш фермалар мен құрама қималы арқалықтарды монтаждау технологиялары; 7. Арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану және салмағы бойынша шектеусіз жүктерді өткізу қағидалары; 8. Жақтау-қаптау конструкцияларының жақтауларын сәндік қаптауды орындау тәсілдері; 9. Күрделі геометриялық пішіндердің рамалық-қаптамалық конструкцияларының типтік емес жақтауларының жекелеген элементтерін құрастыру негіздері және пішу және дайындау технологиясы; 10. Орындалған жұмыстардың сапасы мен көлеміне операциялық бақылау жүргізу қағидалары; 11. Күрделі геометриялық пішіндердің конструкцияларының шаблондарын жасаудың мақсаты мен тәсілдері; 12. Күрделі геометриялық пішіндер мен күрделі конструкциялардың қаңқалық элементтерін конструкцияларын пішу және дайындау ережесі; 13. Жұмыстарды жүргізу жобасына сәйкес материалдар мен бөлшектерді іріктеу және жинақтау ережесі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 6-7 разряд</p>

	<p>Дағды 2: Күрделі конфигурациядағы ірі құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен күрделі қалыптау жұмыстарын орындау.</p>	<p>1. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес күрделі аркалы қалыптау жүйелерін құрастыруды орындау; 2. Сфералық және көп қырлы беттерді құю кезінде қалыптарды орнату бойынша жұмыстарды орындау; 3. Доғақалып белгілеу үшін шаблондар жасауды орындау; 4. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес аралығы 50 м ден асатын көпірлерді құрастыруды және орнына орнатуды орындау; 5. Негізгі тірек конструкцияларына 50 м ден астам аралықпен палубаларды шеңберлермен бекіту; 6. Күрделі қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <p>1. Қорап тәрізді күрделі аркалы қалыптау жүйелерін құрастыру ережелері мен технологиялары; 2. Қоймаларды, қабықтарды және күмбездерді қалыптау түрлері мен тәсілдері; 3. Кружал буындарын белгілеу үшін шаблондар жасау ережелері мен тәсілдері; 4. Ұзындығы 50 м ден асатын көпірлерді құрастыру және монтаждау ережелері мен технологиялары; 5. Күрделі қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
8	Басшы (басқарушы)	
12. Кәсіптің карточкасы "Ағаш мастері":		
Топтың коды:	7115-2	
Қызмет атауының коды:	7115-2-001	
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	38-шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 28 мамырдағы № 198 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар қарапайым конструкциялардағы ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Өндірістік тапсырмаға сәйкес қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бөлшектерді, тораптарды және ағаштан жасалған материалдардан жасалған бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдардың бетін әрлеуге арналған материалдардың шығынын анықтау; Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдардың бетіндегі ақауларды көзбен анықтау; Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану ; Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар 	

<p>Еңбек функциясы 1: Қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар қарапайым конструкциялардағы ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге,</p>	<p>Дағды 1: Қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға жұмыс орны мен бөлшектерді, қарапайым конструкциялардың тораптары мен бұйымдарын және қарапайым (түзу және тегіс) беттерін дайындау.</p>	<p>бұйымдарды тегістеуге арналған жабдықтар мен құралдарды қауіпсіз пайдалану ;</p> <p>8. Қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау;</p> <p>9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым конструкциялардың бөлшектерін, тораптары мен бұйымдарын тегістеуге және оларға лак-бояу және қорғаныш-сәндік материалдарды жағуға арналған аспаптар мен құрылғылардың түрлері, мақсаты, конструкциясы және жұмыс істеу принципі; 2. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және әрлеуге жататын қарапайым беттері бар бұйымдардың түрлері, олардың ерекшеліктері; 3. Қорғаныш-сәндік, лак-бояу материалдарының түрлері, мақсаты, таңбалануы және жарамдылық мерзімі; 4. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері; 5. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 6. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы; 7. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама; 8. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарының шығынын есептеу әдістемесі; 9. Ақауларды жоюға және лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға арналған жабдықтардың түрлері, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті ; 10. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 11. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын тұтыну нормалары; 12. Кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды анықтау әдістері; 13. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар бұйымдардың бетін кептірудің технологиялық режимдері; 14. Еңбекті қорғау талаптары; 15. Жұмыс барысында жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.
--	--	---

<p>тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі - :</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Қарапайым конструкциялардың бөлшектеріне, тораптарына және бұйымдарына және қарапайым (түзу және тегіс) беттерімен әрлеу жабынын жағу. Сапаны бағалау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға жабдықтың көмегімен қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану; 2. Қарапайым конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына лак-бояу материалдарын жағуға және қарапайым беттері бар және жабынды тегістеуге арналған жабдықты қауіпсіз пайдалану ; 3. Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттердегі бұйымдарды жылтырату үшін құралдарды қауіпсіз пайдалану; 4. Тегістеу таспасын астық бойынша тандау; 5. Бөлшектерде, тораптарда және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарда алынған жабынның сапасын көзбен анықтау; 6. Қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау; 7. Қарапайым конструкциялардың бөлшектерінде, тораптарында және бұйымдарында және қарапайым беттерімен алынған жабынның ақауларының күрделілігін бағалау; 8. Қарапайым құрылымдардың бөлшектерінде, түйіндерінде және бұйымдарында және қарапайым беттерінде алынған жабынның ақауларының себептерін талдау.</p>	<p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері; 2. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 3. Әрлеу материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 4. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы; 5. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарды әрлеуге арналған қолданылатын аспаптар мен құрылғылардың конструкциясы мен жұмыс принципі;</p>

	<p>6. Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды тегістеуге, жылтыратуға, жағуға арналған жабдықтардың түрлері, мақсаты, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті;</p> <p>7. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары;</p> <p>8. Өнім сапасын бақылау әдістері мен құралдары;</p> <p>9. Бөлшектерде, тораптарда және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарда алынған жабынның ақауларының пайда болу себептері, ақаулар және оларды жою шарттары ;</p> <p>10. Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарды әрлеудегі ақаудың негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу тәсілдері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Ағаш мастері
	4	Ағаш мастері
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
13. Кәсіптің карточкасы "Ағаш мастері":		
Топтың коды:	7115-2	
Қызмет атауының коды:	7115-2-001	
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	38-шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын бекіту туралы Қазақстан Республикасы	

бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 28 мамырдағы № 198 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі конструкциялы, күрделі (қиық және бұйра) беттері бар сүрек пен ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Қорғаныс-сәндік жабындарды жағу жөніндегі операцияларға	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Өндірістік тапсырмаға сәйкес ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; Бөлшектерді, тораптарды және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарды әрлеуге арналған материалдардың шығынын анықтау; Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың бетіндегі ақауларды көзбен анықтау; Бөлшектерге, тораптарға және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарға қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану; Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды тегістеуге арналған жабдықтар мен құралдарды қауіпсіз пайдалану; 	

<p>жұмыс орны мен күрделі конструкциялардағы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды дайындау.</p>	<p>8. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі конструкциялы, күрделі (қисық және бұйра) беттері бар сүрек пен ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу.</p>	<p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттері бар лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға, олардың ақауларын жоюға арналған жабдықтардың түрлері, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті; 2. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттері бар қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 3. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды әрлеуге арналған қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын тұтыну нормалары; 4. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және Бұйымдарды кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды анықтау тәсілдері; 5. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және Бұйымдарды кептірудің технологиялық режимдері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын жабдықтың көмегімен күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттерімен қауіпсіз жағу; 2. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына жабын жағуға және күрделі беттері бар және жабынды тегістеуге арналған жабдықты қауіпсіз пайдалану; 3. Бөлшектерді, тораптарды және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарды жылтырату үшін құралдарды қауіпсіз пайдалану; 4. Тегістеу таспасын астық бойынша таңдау; 5. Күрделі конструкциялардың бөлшектерінде, тораптарында және бұйымдарында және күрделі (қисық және бұйра) беттерімен алынған жабынның ақауларының күрделілігін бағалау; 6. Күрделі құрылымдардың бөлшектерінде, түйіндерінде және бұйымдарында және күрделі (

	<p>Дағды 2: Күрделі конструкциялардағы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға әрлеу жабынын жағу және олардың бетін қалпына келтіру. Сапаны бағалау.</p>	<p>қисық және бұйра) беттерінде алынған жабынның ақауларының себептерін талдау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 2. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға арналған Жылтырату материалдарының түрлері, мақсаты және қолдану ережесі; 3. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға лак-бояу материалдарын жағу әдістері мен тәсілдері; 4. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды әрлеу жабынының түрлері; 5. Арнайы эффектілердің түрлері, оларды күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға жағудың технологиялық тәсілдері; 6. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың лак-бояу жабындарын жақсарту әдістері\$ 7. Күрделі конструкциялы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың сапасын бақылау әдістері мен құралдары; 8. Алынған жабынның ақауларының себептері, ақаулар және оларды жою шарттары; 9. Дайын өнімнің ақауының негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Ағаш мастері
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
8	Басшы (басқарушы)	
14. Кәсіптің карточкасы "Ағаш мастері":		

Топтың коды:	7115-2		
Қызмет атауының коды:	7115-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	38-шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 28 мамырдағы № 198 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі, көлемді, бұйра бөлшектерге, ағаш және ағаш материалдарынан жасалған тораптар мен бұйымдарға қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Жұмыс орнын және күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен	Машықтар: 6 разряд 1. Өндірістік тапсырмаға сәйкес күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; 2. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; 3. Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; 4. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды безендіруге арналған материалдардың шығынын анықтау. Білімдер: 6 разряд	

	<p>бұйымдарды қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу жөніндегі операцияларға дайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері; 2. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 3. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы; 4. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама; 5. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға арналған қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының шығынын есептеу әдістемесі; 6. Кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды күрделі, көлемді және бұйра бөлшектер, тораптар мен бұйымдар үшін анықтау әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі, көлемді, бұйра бөлшектерге, ағаш және ағаш материалдарынан жасалған тораптар мен бұйымдарға қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу.</p>	<p>Дағды 2: Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға әрлеу немесе көркемдік жабынды жағу және олардың бетін қалпына келтіру. Сапаны бағалау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тегістеу таспасын астық бойынша таңдау; 2. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптар мен бұйымдарда алынған жабынның сапасын көзбен анықтау; 3. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау; 4. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптарда және бұйымдарда алынған жабын ақауларының күрделілігін бағалау; 5. Алынған жабынның ақауларының себептерін күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, түйіндерде және бұйымдарда талдау. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға лак-бояу материалдарын жағу әдістері мен тәсілдері; 2. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға арналған әрлеу жабынының түрлері <p>Арнайы эффектілердің түрлері, оларды күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға жағудың технологиялық тәсілдері;</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың лак-бояу жабындарын жақсарту әдістері; 4. Өнім сапасын бақылау әдістері мен құралдары; 5. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптар мен бұйымдарда алынған жабынның ақауларының пайда болу себептері, ақаулар және оларды жою шарттары;

	6. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың ақауының негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 3: Біліктілігі төмен ағаш және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды өңдеушілер үшін тәлімгерлік және тағылымдамадан өтуді қамтамасыз ету.	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеу бойынша жұмыстарды орындаудың технологиялық режимдерінің сақталуын қамтамасыз ету; 2. Қалыптасқан жағдайға сәйкес авариялық немесе төтенше жағдай кезінде шешімдер қабылдау; 3. Жұмыс орнында еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық өткізу; 4. Әрлеуші тағылымдамадан өтушілердің еңбекті қорғау жөніндегі қағидалардың, ережелер мен нұсқаулықтардың, белгіленген қағидалардың, нормалардың, нұсқаулықтардың талаптарын орындауын бақылау; 5. Технологиялық регламенттерге сәйкес жұмыс орындарын қамтамасыз етуді бақылау; 6. Тағылымдамадан өтушілерді даярлау бағдарламаларын іске асыру әдістерін қолдану. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі құралдар мен жабдықтарды қолдана отырып әрлеу жұмыстарын орындаудың технологиялық регламенті; 2. Әрлеу жұмыстарын орындау учаскесінің технологиялық сызбасы; 3. Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеу процесін реттеудің технологиялық режимі мен қағидалары; 4. Әрлеу жұмыстарын орындау учаскесінің ішкі және цех аралық коммуникацияларының орналасу сызбасы; 5. Еңбек міндеттерін орындау үшін қажетті көлемде адам ресурстарын басқару әдістері; 6. Тағылымдамадан өтушілерге арналған оқыту бағдарламаларын іске асыру әдістері мен тәсілдері.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
15. Кәсіптің карточкасы "Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-004		
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Әрі қарай орналастыру шарттары мен Тапсырыс берушінің тілектерін ескере отырып, жарнамалық конструкциялардың жеке эскиздерін әзірлеуді жүзеге асыру; 2. Макеттерді әзірлеу және құру;	

<p>Еңбек функциясы 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес).</p>	<p>Дағды 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес).</p>	<p>3. Эскизге сәйкес материалдарды іріктеу және дайындау.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Өр түрлі материалдардан және кез-келген күрделіліктен жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Дизайн негіздері; 4. Жобаның бөліктері бойынша жекелеген жобалық элементтердің сызбалары мен эскиздерін оқу үшін қажетті көлемде проекциялық сызу негіздері; 5. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 6. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 7. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 8. Еңбек заңнамасының негіздері; 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес).</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарнамалық құрылымдарды, жеке бөлшектерді жасау және жинау; 2. Құрылымдардың электр элементтерін орнату және қосу; 3. Жарнамалық конструкцияларды монтаждауға қатысу; 4. Жарнамалық конструкцияларды әзірлеу мен дайындаудың жаңа әдістерін енгізу бойынша жұмыс жүргізу. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Кесу және дәнекерлеу әдістері мен әдістері; 3. Отандық және шетелдік ұйымдардың жарнама-өндірістік саладағы жұмыс тәжірибесі; 4. Еңбек заңнамасының негіздері; 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 6. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дербестік және жауапкершілік</p>		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
16. Кәсіптің карточкасы "Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-004		
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын жүргізу (электронды емес).	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2-3 разряд 1. Жарнамалық конструкциялардың қарапайым жеке эскиздерін техникалық құжаттаманың талаптарына	

Еңбек функциясы 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын жүргізу (электронды емес).	Дағды 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын жүргізу (электронды емес).	сәйкес, оларды әрі қарай орналастыру шарттары мен тапсырыс берушінің тілектерін ескере отырып әзірлеуді жүзеге асыру. Білімдер: 2-3 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Қарапайым күрделіліктің әртүрлі материалдарынан жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 4. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 5. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 6. Еңбек заңнамасының негіздері; 7. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 8. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Маңдайшаларды монтаждау үшін көмекші жұмыстарды жүргізу (электронды емес).	Машықтар: 2-3 разряд 1. Қарапайым құрылымдарды, жеке бөлшектерді жасау және жинау; 2. Құрылымдардың электр элементтерін орнату және қосу. Білімдер: 2-3 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Құрылымдарды жинау әдістері; 3. Еңбек заңнамасының негіздері; 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	3	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	
	4	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
17. Кәсіптің карточкасы "Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-004		
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд .		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу (электронды емес), сапаны бақылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6-7 разряд 1. Объектідегі жұмыстарға арналған құралдарды дайындауды жүргізу; 2. Барлық бекіткіштердің болуына мерзімді мониторинг жүргізу;	

Еңбек функциясы 1: Маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу (электронды емес), сапаны бақылау.	Дағды 1: Жұмыстардың орындалу сапасын бақылау.	3. Күрделі жарнамалық конструкцияларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау. 4. Монтаждау жұмыстарының кестесін жоспарлауды және жекелеген бұйымдарды өндіру мерзімдерінің мониторингін жүзеге асыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	Білімдер: 6-7 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Әр түрлі материалдардан және кез-келген күрделіліктен жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Дизайн негіздері; 4. Жобаның бөліктері бойынша жекелеген жобалық элементтердің сызбалары мен эскиздерін оқу үшін қажетті көлемде Проекциялық сызу негіздері; 5. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 6. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 7. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 8. Еңбек заңнамасының негіздері; 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
18. Кәсіптің карточкасы "Терезелерді монтаждаушы":		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-006	
Кәсіптің атауы:	Терезелерді монтаждаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждау үшін дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқу; 2. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес жұмыс орнын ұйымдастырудың қауіпсіздігін бағалау; 3. Жұмыс орнының өндірістік санитария ережелері мен талаптарына сәйкестігін бағалау; 4. Терезелерді монтаждауды орындау үшін ауысымдық тапсырмаға сәйкес қажетті құралдарды, жабдықтарды, жабдықтар мен материалдарды таңдау; 5. Аппараттық құралдардың және қосымша терезе элементтерінің тұтастығын, толықтығын тексеру; 6. Монтаждау жұмыстарын жүргізу аймағына терезе жақтауының материалдары мен элементтерін беру процесінде жүк көтеру механизмін басқару; 7. Терезелердің геометриялық өлшемдерінің нақты ашылу өлшемдеріне сәйкестігін бағалау; 8. Жарық жеткіліксіз жағдайда жұмыс кезінде электр құралдарын қосу және жұмыс орнын жарықтандыру үшін электр сымдарының жарамдылығын бағалау; 9. Монтаждау жұмыстарын жүргізу аймағында терезе жақтауының материалдары мен элементтерін сақтау тәсілдері мен орындарын таңдау; 	

Еңбек функциясы 1:
Терезелерді монтаждау үшін дайындық жұмыстарын орындау.

Дағды 1:
Жұмыс орнын, жабдықтар мен материалдарды монтаждауға дайындау.

10. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, Өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптарын қолдану;
11. Терезелерді орнату кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Терезелерді монтаждауды орындауға қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары;
2. Құрылыстағы техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар;
3. Терезелерді монтаждау кезінде жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар;
4. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі;
5. Терезелерді монтаждау үшін құралдарды, жабдықтарды, жарақтарды және шығын материалдарын дайындау тәртібі;
6. Жұмыс аймағы шегінде терезе қаңқасының материалдары мен элементтерін тасымалдау және жинақтау ережесі;
7. Терезелерді монтаждау кезінде қолданылатын жабдықтарды, құралдарды, такелаждық жабдықтарды пайдалану тізбесі мен қағидалары;
8. Терезелерді қауіпсіз монтаждау үшін пайдаланылатын жеке қорғаныш құралдарының түрлері мен қолдану қағидалары;
9. Фурнитураның тұтастығын, толықтығын және терезелердің қосымша элементтерін тексеру тәртібі;
10. Терезелердің геометриялық өлшемдерінің саңылаудың нақты өлшемдеріне сәйкестігін тексеру тәртібі;
11. Тәуліктің қараңғы уақытында жұмыс орындарын жарықтандыру нормалары;
12. Биіктікте монтаждау жұмыстарын жүргізу қағидалары, осындай жұмыстарды жүргізуге қойылатын технологиялық талаптар;
13. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, Өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптары;
14. Терезелерді монтаждау кезінде қауіпті және зиянды өндірістік факторлар;
15. Терезелерді монтаждау кезіндегі өндірістік санитария ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
_

Машықтар:

2-3 разряд

1. Ескі терезелерді бөлшектеу әдістерін таңдау;
2. Терезелерді монтаждау жөніндегі техникалық шарттардың талаптарына сәйкес ғимараттар мен

	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың саңылаулары мен беттерін монтаждауға дайындау.</p>	<p>құрылыстардың сыртқы беттерінің жай күйін бағалау; 3. Саңылау беттерін олардың ластану дәрежесі мен сипатына сәйкес тазарту, майсыздандыру және қатайту әдістерін таңдау; 4. Ашудың бұзылған жерлерін тығыздау, беттерді тегістеу және қираған беттерді праймер қосылыстарымен қатайту әдістерін таңдау; 5. Өрескел көлбеу аймағын тегістеу әдістерін таңдау ; 6. Беттерді төрттен тігінен туралау әдістерін таңдау; 7. Жұмыс төсемінің периметрі бойынша қоршауы бар төсемдерді монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптарды қолдану; 8. Терезелерді монтаждауды орындау үшін дайындық жұмыстарын жүргізуге технологиялық регламенттердің талаптарын қолдану.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы беттерінің терезе жақтауының элементтерін бекітуге жарамдылығын тексеру әдістері мен ережелері; 2. Жұмыс төсемінің периметрі бойынша қоршауы бар төсемдерді монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптар; 3. Терезелерді орнату үшін ойықтарды дайындау тәртібі; 4. Терезелерді орнату үшін дайындалған саңылаулардың сапасына қойылатын талаптар; 5. Токсандық беттерді тігінен туралау әдістері; 6. Терезе саңылауларының беттерін тазарту, майсыздандыру және қатайту әдістері; 7. Ашудың бұзылған учаскелерін тығыздау, беттерді тегістеу және қираған беттерді праймер қосылыстарымен қатайту әдістері; 8. Өрескел көлбеу аймағын тегістеу әдістері; 9. Ескі терезелерді бөлшектеу тәртібі мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
	СВШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Терезелерді монтаждаушы

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	4	Терезелерді монтаждаушы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
19. Кәсіптің карточкасы "Терезелерді монтаждаушы":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-006		
Кәсіптің атауы:	Терезелерді монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4-5 разряд 1. Монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану; 2. Бекіту элементтерінің түрі, олардың мөлшері, қажетті сипаттамалары және саны қабырға дизайнына және ол жасалған материалдарға байланысты таңдау;	

3. Терезе жақтауының элементтерін бекіту үшін ғимараттың сыртқы қабырғасына бекіту бөлшектерін орнату орындарын белгілеу тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптарды қолдану;
4. Бекіткіштерді орнату үшін тесіктерді бұрғылау әдістерін таңдау;
5. Ғимараттың сыртқы қабырғасында бекіткіштерді тығыздау әдістерін таңдау;
6. Терезе бекіткіштерін орнату тәртібі мен әдістеріне қойылатын талаптарды қолдану;
7. Технологиялық регламенттердің талаптарын жобалау белгілеріне бекіте отырып, қаңқа элементтерін монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қолдану;
8. Терезе жақтауының орнатылған элементтерінің жұмыс сызбаларына сәйкестігін бағалау.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Терезелерді қауіпсіз пайдалануға қойылатын техникалық регламенттердің талаптары;
2. Құрылыстағы техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар;
3. Терезелерді монтаждауды жүргізуге қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары;
4. Терезе жақтауын орнатуға қойылатын техникалық регламенттердің талаптары;
5. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі;
6. Монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде жұмыс сызбаларын және технологиялық карталарды құру қағидалары;
7. Терезелердің жіктеу құрылымы;
8. Қабырғалардың беткейлерін әрлеу түрлері;
9. Қабырғалардың құрылымдық ерекшеліктері;
10. Жақтау материалдарының түрлері;
11. Терезе жақтауын бекіту түрлері және оларды қолдану ерекшеліктері;
12. Терезелердің тірек жақтауының схемалары;
13. Ғимараттың сыртқы қабырғасына терезе бекіткіштерін орнатуға қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары;
14. Терезе бекіткіштерін орнатуға арналған құралдарды қолдану түрлері мен ережелері;
15. Ғимараттың сыртқы қабырғасында бекіту бөлшектерін орнату және тығыздау сапасына қойылатын талаптар;
16. Терезе жақтауының элементтерін монтаждау кезінде жұмыстарды өндіру технологиясы;
17. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіндегі терезе элементтерін бекіту сапасына қойылатын талаптар;

Дағды 1:
Терезе жақтауын орнату.

Еңбек функциясы 1:
Терезелерді монтаждау.

	<p>18. Тұрғын үйлерде құрылыс жұмыстарын жүргізу режимін сақтау туралы нормативтік құқықтық актілердің талаптары;</p> <p>19. Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дағды 2: Терезе жақтауын толтыру .	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқып, терезелерді орнатудың технологиялық картасын қолдану; 2. Терезелерді орнату технологиясын қолдану; 3. Қажеттілікті анықтаңыз және терезе жабдықтарын реттеу әдісін таңдау; 4. Терезелерді орнату кезінде құралдар мен такелаждық жабдықты пайдалану; 5. Терезелерді монтаждау кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптарын қолдану. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелердің сыртқы түріне қойылатын талаптар; 2. Терезе арматурасының түрлері және оларды реттеу әдістері; 3. Ғимараттың сыртқы қабырғасына терезелерді бекітуге қойылатын талаптар; 4. Тұрғын үйлерде құрылыс жұмыстарын жүргізу режимін сақтау туралы нормативтік құқықтық актілердің талаптары; 5. Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттың сыртқы қабырғасындағы жақтауға орнатылған терезелер арасындағы тігістерді орнату технологиясын қолдану; 2. Оқшаулағыш материалдарды кесу тәсілдерін қолдану; 3. Терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдарын орнату бойынша жұмыстардың сапасын талдау; 4. Терезелерді монтаждау кезінде өндірістік санитария талаптарын қолдану; 5. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптарын қолдану; 6. Терезелерді орнату кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>Білімдер:</p>

	<p>Дағды 3: Монтаждау тігістерінің құрылғысы.</p>	<p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орнату тігісін құру технологиясы және дизайны; 2. Орнату тігістерінің сыныптары; 3. Орнату тігісінің өлшемдеріне қойылатын талаптар; 4. Орнату саңылауының беттерін дайындауға қойылатын талаптар; 5. Монтаждау тігісіне қойылатын экологиялық талаптар; 6. Терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдары құрылғысына қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары; 7. Оқшаулағыш материалдардың қасиеттері; 8. Жіктердің түрлері және терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдарын орнату тәсілдері; 9. Оқшаулағыш материалдардың сақталуын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар; 10. Терезелердің климаттық сипаттамалары; 11. Терезелердің дыбыс өткізбейтін сипаттамалары; 12. Терезелердің жарық сипаттамалары; 13. Терезелердің жылу қорғау сипаттамалары; 14. Тұрғын ғимараттар мен құрылыстар үй-жайларының қызмет көрсетілетін аймағындағы температураның, салыстырмалы ылғалдылықтың және ауа қозғалысының жылдамдығының оңтайлы және рұқсат етілген нормалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>4</p>	<p>Терезелерді монтаждаушы</p>
	<p>5</p>	<p>Учаске шебері</p>
	<p>6</p>	<p>Учаске бастығы</p>
<p>8</p>	<p>Басшы (басқарушы)</p>	
<p>20. Кәсіптің карточкасы "Терезелерді монтаждаушы":</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>7129-0</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>7129-0-006</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Терезелерді монтаждаушы</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>4</p>	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Балташы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждауды жүргізуге жедел басшылық жасау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жобалық және жұмыс құжаттамасын оқу; 2. Жабдықтау, құрал-саймандарға, материалдарға, жинақтаушылар мен жаратандыруға учаскенің сапалық және сандық қажеттілігін бағалау; 3. Материалдарды, конструкцияларды, бұйымдарды қабылдау, оларды жинақтау, есепке алу және есептілікті дайындау тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану; 4. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың орындалу мерзімдері мен құрамын айқындау; 5. Ауысымдық тапсырмаларды рәсімдеу; 6. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың орындаушыларын анықтау; 7. Жұмыс уақытын, әзірлеуді, тоқтап қалуды есепке алу бойынша құжаттарды рәсімдеуге қойылатын талаптарды қолдану; 8. Еңбекті қорғау жөніндегі жұмысшыларға нұсқама беру тәртібіне және жабдықты техникалық пайдалану қағидаларына қойылатын талаптарды қолдану; 	

<p>Еңбек функциясы 1: Терезелерді монтаждауды жүргізуге жедел басшылық жасау.</p>	<p>Дағды 1: Терезелерді монтаждауды ұйымдастыру.</p>	<p>9. Ауысым жұмысының басында және соңында аяқталмаған өндіріске түгендеу жүргізу тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану; 10. Терезе блогын орнату үшін қолданылатын материалдардың сапасын бағалау; 11. Терезелердің сапасын, толықтығын және саңылаулардың өлшемдеріне және технологиялық талаптарға сәйкестігін бағалау; 12. Терезе ашылуының терезелерді орнатуға дайындығын бағалау.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <p>1. Терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау саласындағы жобалау және жұмыс құжаттамасының құрылымы мен мазмұны; 2. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі; 3. Учаскенің қажетті жабдықтармен, құралдармен, материалдармен, жинақтауыштармен және жарактандырумен қамтамасыз етілуіне бақылау жүргізу, сондай-ақ оларды есепке алу және тиісті есептілікті ұсыну тәртібі; 4. Материалдарды, конструкцияларды, бұйымдарды қабылдауды, оларды қоймаға салуды, есепке алуды және есептілікті дайындауды ұйымдастыру тәртібі; 5. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыс кестесінің құрылымы; 6. Ауысымдық тапсырмаларды бөлу тәртібі мен принциптері; 7. Жұмыс уақытын, әзірлеуді, тоқтап қалуды есепке алу жөніндегі құжаттарды ресімдеу қағидалары; 8. Кіріс-шығыс құжаттамасын жүргізу қағидалары; 9. Еңбекті қорғау және жабдықты техникалық пайдалану қағидалары бойынша жұмысшыларға нұсқама жүргізу тәртібі; 10. Ауысым жұмысының басында және соңында аяқталмаған өндіріске түгендеу жүргізу тәртібі; 11. Терезелерді монтаждау үшін қолданылатын материалдарға кіріс бақылауын жүргізу тәртібі мен қағидаттары; 12. Терезелерге кіру бақылауын жүргізу тәртібі мен қағидаттары; 13. Қоршау конструкциясының терезе саңылауына кіріс бақылауын жүргізу тәртібі мен принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <p>1. Терезелерді орнатудың технологиялық процесінің сапасын және оның технологиялық регламенттер мен стандарттардың талаптарына сәйкестігін талдау ;</p>

	<p>Дағды 2: Терезелерді монтаждауды жедел бақылау.</p>	<p>2. Терезелерді монтаждау кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға қойылатын талаптардың сақталуын бағалау; 3. Терезелерді монтаждау кезінде өндірістік және еңбек тәртібі, Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарының сақталуын бағалау; 4. Терезелерді орнатудың жоспарлы мерзімдерінің сақталуын талдау; 5. Жабдықтарды, материалдар мен компоненттерді пайдаланудың ұтымдылығын талдау; 6. Технологиялық процестің мерзімдері сақталмаған немесе сапасы бұзылған жағдайда түзету іс шараларының тізбесін айқындау; 7. Іргелес құрылыс учаскелерімен өзара әрекеттесу тетіктері мен тәсілдерін таңдау (қажет болған жағдайда); 8. Атқарушылық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптарды қолдану; 9. Терезелерді орнату бойынша жұмыстардың нәтижелерін бағалау және оларды қабылдау тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <p>1. Жабдықтарды, материалдар мен жинақтауыштарды ұтымды пайдалануға қойылатын талаптар, оларды пайдалану нормалары; 2. Өндірістік бақылауды жүргізу тәртібі мен тәсілдері; 3. Іргелес құрылыс учаскелерімен өзара іс-қимыл тәртібі және тәсілдері (қажет болған жағдайда); 4. Атқарушылық құжаттаманы жүргізу тәртібіне қойылатын талаптар; 5. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың нәтижелерін қабылдау тәртібіне қойылатын талаптар; 6. Атқарушылық құжаттаманы жүргізу қағидалары.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 5 6</p>	<p>Кәсіптің атауы: Учаске шебері Учаске бастығы</p>

	8	Басшы (басқарушы)	
21. Кәсіптің карточкасы "Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд .		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Қарапайым сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждау.	Машықтар: 3-4 разряд 1. Шағын механикаландыру құралдарының, қол, электр және пневмоқұралдың көмегімен көрме залдарында және уақытша мақсаттағы көрмелерде суретшілердің монтаждау парақтары, сызбалары мен эскиздері бойынша қарапайым сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждауды орындау; 2. Экспонаттарды экспозиция үшін дайын шаблондар бойынша дайындау.	
		Білімдер: 3-4 разряд	

		1. Көркем шығармалардың шағын экспонаттарын тік және көлденең жазықтықтарда бекіту тәсілдері; 2. Қабырғалардағы тесіктерді қолмен және механикалық жолмен тесу әдістері; 3. Бекіткеннен кейін тесіктерді тығыздау әдістері; 4. Тіректерде жұмыс істеу тәсілдері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	4	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
22. Кәсіптің карточкасы "Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Сәндік-көркем экспонаттардың, витриналардың, стендтердің, сәндік элементтердің күрделілігі орташа монтаждау.	Машықтар: 5 разряд 1. Суретшілердің монтаждау парақтары, сызбалары мен эскиздері бойынша декоративтік-көркем экспонаттардың, витриналардың, стендтердің, декоративтік элементтердің күрделілігі орташа монтаждауды орындау; 2. Металл мен шыныдан жасалған экспонаттарды орналастыру үшін қарапайым құрылғылар жасау; 3. Бөлшектерді түйісу орындарында сәйкестендіруді, шабровканы, жұмсақ дәнекерлеумен дәнекерлеуді, металдан қарапайым профильдерді тартуды орындау; 4. Терезелер мен экспонаттарға арналған жиектерді орау және тазалау арқылы әйнекті кесу; 5. Түйіндерді, бөлшектерді, бұйымдар мен құрылғыларды жинау; 6. Экспонаттарды шаблондар бойынша жазықтықта орналастыру; 7. Төбелерде, қабырғаларда, едендерде бороздарды тесіп, бекіту құралдарын дайындап, бекіту орындарын дайындау.
		Білімдер: 5 разряд 1. Суретшілердің шаблондары, сызбалары, монтаж парақтары, эскиздері мен суреттері бойынша металл және шыныдан бөлшектерді дайындау тәсілдері; 2. Дәнекерлеуді орындау ережелері; 3. Металдардың, әйнектің және дәнекерлердің қасиеттері; 4. Бекіту құралдарын дайындау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік	
	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
23. Кәсіптің карточкасы "Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд .		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозиция мен көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау және дайындау кезінде күрделі жұмыстарды орындау. 2. Экспозицияны монтаждау және құрастыру кезінде аса күрделі және бірегей жұмыстарды және көркемдік-безендіру жұмыстарын орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функциясы 1: Экспозиция мен көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау және дайындау кезінде күрделі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 1: Күрделі сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждау және дайындау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Суретшілердің эскиздері немесе металл мен шыныдан жасалған бұйра композициялары бар дайын үлгілер бойынша монтаждау және күрделі сәндік-көркем экспонаттар, витриналар, стендтер, сәндік элементтер жасау; 2. Күрделі профильдерді тарту; 3. Қатты дәнекерлеуді орындау; 4. Өнім түйіндерін жинау; 5. Күрделі шаблондар жасау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Күрделі шаблондарды жасау әдістері мен тәсілдері; 2. Әйнекпен біріктірілген күрделі құрылымдарды жасау әдістері; 3. Қатты дәнекерлеуді орындау ережелері; 4. Күрделі экспонаттар мен конструкцияларды бекіту түрлері; 5. Көтеру механизмдерімен жұмыс істеу тәсілдері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Экспозицияны монтаждау және құрастыру кезінде аса күрделі және бірегей жұмыстарды және көркемдік-безендіру жұмыстарын орындау.</p>	<p>Дағды 1: Аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау және құрастыру.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Басқа материалдарды қолдана отырып, металдан, шыныдан, пластиктен жасалған мұражай-көрме экспозициясы үшін суретшілердің жеке тапсырыстары, сызбалары мен эскиздері бойынша аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау және құрастыру; 2. Монтаждау жұмыстарын жүргізу үшін технологиялық жабдықтарды дайындау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Суретшілердің эскиздері бойынша аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау тәсілдері; 2. Стендтерде және витриналарда экспозициялық жазықтықтарды белгілеу ережесі; 3. Күрделі және ірі экспонаттарды монтаждау кезінде биіктіктегі орындарды белгілеу ережелері; 4. Технологиялық жабдықты, бекіту құралдарын есептеу ережесі; 5. Көркем туындыларды монтаждау кезінде олармен жұмыс істеу ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дербестік және жауапкершілік</p>		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
24. Кәсіптің карточкасы "Сахна монтажшылары":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-008		
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

Еңбек функциясы 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Сахнаны монтаждау (безендіру).	Машықтар: 1. Кезекті спектакльдер мен репетициялар өткізу кезінде сахнаны монтаждау (ресімдеу) ; 2. Сахнада және жаттығу бөлмелерінде декорациялар мен жиһаздарды орнату, жұмсақ декорацияларды ілу, сахна машинисінің нұсқауларына сәйкес үзілістер мен жиі өзгерістер кезінде декорацияларды қайта реттеу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Спектакльді безендіру үшін қолданылатын декорациялар; 2. Сахналық жабдықтың құрылысы және жұмыс принципі.	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Сахна монтажшылары	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
25. Кәсіптің карточкасы "Сахна монтажшылары":			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-008		
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау.	Дағды 1: Сахнаны монтаждау (ресімдеу) алдында дайындық жұмыстары.	Машықтар: 1. Декорацияларды, сахналық мүлікті ұсақ жөндеу және таза ұстау; 2. Қажет болған жағдайда шу аппараттарында жұмыс істеу; 3. Стационар жағдайында, көшпелі спектакльдер, гастрольдер кезінде декорациялар мен сахналық мүлікті тасымалдау кезінде тиеу-түсіру жұмыстарын орындау; 4. Өрт қауіпсіздігі ережелерінің сақталуын қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Сахнаны жабдықтау; 2. Декорацияларды, сахналық жабдықтарды орнату және бекіту ережесі; 3. Қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы іс-шаралар қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Сахна монтажшылары
	4	Сахна монтажшылары
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
8	Басшы (басқарушы)	

26. Кәсіптің карточкасы "Сахна монтажшылары":		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-008	
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58– шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы, 3 разряд.	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған	Дағды 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен	Машықтар: 3 разряд 1. Режиссердің немесе іс-шараны ұйымдастырушының идеясына сәйкес функционалды және эстетикалық тартымды баға жасау; 2. Сахналық құрылымдардың жоспарлары мен сызбаларын оқып, түсіндіру; 3. Декорацияларды, подиумдарды, сахна сахнасын, жарықтандыру құрылғыларын және сахнаның басқа элементтерін орнату және жинау; 4. Дыбыстық және жарық жабдықтарын баптау және тексеру;

сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау.	сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау.	5. Деректемелерді жылжытуға және орнатуға қатысу . Білімдер: 3 разряд 1. Сахналық жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі; 2. Жұмыстарды қауіпсіз орындау талаптары; 3. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс істеу дағдылары; 4. Инновациялық шешімдердің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: .	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

27. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

28. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

29. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттамасы.

30. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

31. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

32. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

33. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және құрылыс
министрінің
2023 жылғы "___" ___
№ ___ бұйрығына
13-қосымша

Кәсіптік стандарт: "Құрылыс саласындағы жұмысшылар"

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Құрылыс саласындағы жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқарудағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон).

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін.

3) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы.

4) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен

өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

5) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі.

6) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат.

7) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі.

8) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады.

9) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы.

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Құрылыс саласындағы жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F41201006

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Ғ Құрылыс

41 Ғимараттар құрылысы

41.2 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20.1 Тұрғын үй ғимараттарының құрылысы

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Арматурашы (цемент, темір-бетон конструкцияларын) - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 2) Арматурашы (цемент, темір-бетон конструкцияларын) - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 3) Арматурашы (цемент, темір-бетон конструкцияларын) - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 4) Тас қалаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 5) Тас қалаушы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 6) Тас қалаушы - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 7) Құрастырмалы конструкцияларды салушы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 8) Құрастырмалы конструкцияларды салушы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 9) Құрастырмалы конструкцияларды салушы - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 10) Бетон төсегіш - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 11) Бетон төсегіш - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 12) Бетон төсегіш - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 13) Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 14) Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі..
- 15) Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі
- 16) Слесарь-монтажшы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 17) Слесарь-монтажшы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 18) Слесарь-монтажшы - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 19) Такелажшы - 2 СБШ-нің деңгейі.
- 20) Такелажшы - 3 СБШ-нің деңгейі.
- 21) Такелажшы - 4 СБШ-нің деңгейі.
- 22) Құрылыс роботтары/роботтехника операторы - 5 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы "Арматурашы (цемент, темір-бетон конструкцияларын)":	
Топтың коды:	7111-1
Қызмет атауының коды:	7111-1-001
Кәсіптің атауы:	Арматурашы (цемент, темір-бетон конструкцияларын)

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Арматурашы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау бойынша кемінде екі жыл қарапайым жұмыс.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-1-002 Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу кезінде темірбетон конструкцияларының арматуралық элементтерін дайындау, құрастыру және орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау. 2. Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.	Машықтар: 2-3 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Өндірістік санитария мен еңбек гигиенасының ережелері мен талаптарын сақтау, арматуралық жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. Білімдер: 2-3 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау талаптары; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезіндегі қауіпсіздік;	

		<p>2. Арматуралық конструкцияларды монтаждау кезіндегі сигнал беру ережелері;</p> <p>3. Арматуралық жұмыстарды орындау кезінде өндірістік санитария мен еңбек гигиенасына қойылатын талаптар;</p> <p>4. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	-
	<p>Дағды 1: Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде қарапайым дайындық жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Еңбекті қорғау нормаларының талаптарына сәйкес арматуралық жұмыстарды жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру;</p> <p>2. Қарапайым арматураны дайындау және монтаждау бойынша тапсырмаларды орындау үшін қажетті құралдарды, жабдықтар мен материалдарды таңдау;</p> <p>3. Жұмыс сызбаларын оқып, жасалған арматуралық бұйымдардың эскиздері мен сипаттамаларын жасау;</p> <p>4. Арматураның таңбалануы бойынша оның класы мен сипаттамаларын анықтау;</p> <p>5. Қарапайым арматуралық жұмыстарды орындау үшін материалдың мөлшерін есептеу;</p> <p>6. Арматураны жұмыс орнында жылжыту;</p> <p>7. Станоктардың жай-күйін тексеру, арматураны кесу жұмыстарын бастамас бұрын және аяқтағаннан кейін станоктарды тазалау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Арматуралық жұмыстарды жүргізуге арналған материалдардың түрлері мен қасиеттері туралы түсінік;</p> <p>2. Арматуралық жұмыстарды жүргізуге арналған құралдың, жабдықтың түрлері мен мақсаттары, олармен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары туралы ұғымдар.</p> <p>3. Арматураны дайындауға арналған қол, электромеханикалық және электр станоктарының құрылғысы;</p> <p>4. Арматуралық бұйымдарды таңбалау;</p> <p>5. Арматураны дайындау ережелері;</p> <p>6. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері;</p> <p>7. Арматуралық конструкцияларды монтаждау кезінде дабыл беру ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	2-3 разряд
		<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Арматуралық болатты қолмен және жетек станоктарында кесу;</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 2: Арматура мен арматуралық торларды бұғу, құрастыру және тоқу.</p>	<p>2. Конструкциядағы арматуралық шыбықтардың қадамын, олардың диаметрін, өлшемдерін анықтау, Бақылау-өлшеу құралдарының көмегімен бетоннан арматураның шығарылуын бақылау; 3. Ипотекалық элементтер мен қосымша арматураның болуын анықтау; 4. Темірбетон конструкцияларындағы бетонның қорғаныс қабатының мөлшерін анықтау; 5. Арматуралық жұмыстарды орындауға қалыптың дайындығын анықтау; 6. Арматуралық шығарылымдарды кесуді орындау.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Арматуралық болаттың кластары, оның таңбалануы және қасиеттері; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған қол құралының мақсаты; 3. Арматураны дайындауға арналған қол, электромеханикалық және электр станоктарының құрылғысы; 4. Арматураны құрастыру және тоқу әдістері; 5. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиясы; 6. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Жеке шыбықтардан, арматуралық торлардан және жалпақ жақтаулардан арматураны орнату.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Орнатылған арматуралық шыбықтардың орналасуын тексеру үшін бақылау-өлшеу құралын пайдалану; 2. Арматураны тоқу және арматуралық жақтауларды құрастыру үшін қол құралын пайдалану; 3. Жұмыс сызбаларына сәйкес қарапайым темірбетон конструкцияларының қалыптарында шыбықтар мен жақтаулардың орналасуын белгілеу; 4. Арматураны жеке шыбықтардан темірбетон конструкцияларына орнатуды орындау; 5. Арматуралық торлар мен арматуралық қаңқаларды жобалық жағдайға орнатуды орындау; 6. Ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларында қарапайым ипотекалық бөлшектерді орнату және бекіту; 7. Арматураны қолмен тоқу әдісімен бекітуді орындау; 8. Орнатылған торлар мен жақтаулардың орналасуын деңгей бойынша салыстыруды орындау; 9. Арматуралық торлар мен рамалардың буындарының қосылыстарын орындау.</p> <p>Білімдер:</p>

		2-3 разряд 1. Құрылыс құрылымдарының түрлері; 2. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиясы; 3. Арматураны тоқу әдістері мен әдістері; 4. Арматура мен армоконструкцияларды құрастыру, орнату және бекіту тәсілдері; 5. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар; 6. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде қимылмен сигнал беру ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Өз кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын түсіну қабілеті, өз қызметін бағалау және түзету, өз жұмысының нәтижелері үшін жауапкершілік.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)
	4	Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)
10. Кәсіптің карточкасы "Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)":		
Топтың коды:	7111-1	
Қызмет атауының коды:	7111-1-001	
Кәсіптің атауы:	Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Арматураны, 2-7 разряд.	
	Білім деңгейі:	Мамандық:

Кәсіптік білім деңгейі:	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау бойынша кемінде екі жыл қарапайым жұмыс.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-1-002 Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу кезінде темірбетон конструкцияларының арматуралық элементтерін дайындау, құрастыру және монтаждау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау 2. Арматуралық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезіндегі күрделілігі орташа жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Өндірістік санитария мен еңбек гигиенасының ережелері мен талаптарын сақтау, арматуралық жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.	
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау талаптары; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезіндегі қауіпсіздік; 2. Арматуралық конструкцияларды монтаждау кезіндегі сигнал беру ережелері; 3. Арматуралық жұмыстарды орындау кезінде өндірістік санитария мен еңбек гигиенасына қойылатын талаптар; 4. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
		Машықтар:	

<p>Дағды 1: Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде күрделілігі орташа дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқып, жасалған арматуралық бұйымдардың эскиздері мен сипаттамаларын жасау; 2. Арматураны тоқу үшін қол құралын пайдалану; 3. Конструкциядағы арматуралық шыбықтардың қадамын, олардың диаметрін, өлшемдерін анықтау, Бақылау-өлшеу құралдарының көмегімен бетоннан арматураның шығарылуын бақылау; 4. Арматураны жұмыс орнында жылжыту; 5. Арматуралық жұмыстарды орындауға қалыптын дайындығын анықтау; 6. Ипотекалық элементтер мен қосымша арматураның болуын анықтау; 7. Арматура сызбасының арматура бұйымдарының ерекшелігіне сәйкестігін анықтау; 8. Арматура шыбықтарының осьтерге дұрыс бекітілуін анықтау; 9. Темірбетон конструкцияларындағы бетонның қорғаныс қабатының мөлшерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арматуралық жұмыстарға арналған материалдардың түрлері мен қасиеттері; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған құралдың, жабдықтың түрлері мен мақсаты, онымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау нормаларының талаптары; 3. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 4. Арматуралық өзектерді, торларды, жазық және кеңістіктік қаңқаларды байлау, арқандап байлау және жұмыс орнына қабылдау ережесі; 5. Арматуралық конструкцияларды монтаждау кезінде дабыл беру ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Торларды, жазық және кеңістіктік Жақтауларды</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арматуралық жұмыстарды орындау үшін қолмен, электрлендірілген және пневматикалық құралдар мен жабдықтарды пайдалану; 2. Жұмыс сызбаларын оқып, жасалған арматуралық бұйымдардың эскиздері мен сипаттамаларын жасау; 3. Арматураның таңбалануы бойынша оның класы мен сипаттамаларын анықтау; 4. Қол және электр станоктарында арматуралық болатты және арматуралық торларды кесу, майыстыру; 5. Жұмыс сызбаларына сәйкес арматураны құрастыруды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Арматуралық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезіндегі күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.</p>	<p>кесу, майыстыру және құрастыру.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арматуралық болаттың түрлері, оның таңбалануы , белгіленуі және техникалық сипаттамалары; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық құралмен және жабдықпен қауіпсіз жұмыстың мақсаты, құрылғысы және тәсілдері; 3. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиялары; 4. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 5. Штангаларды, қарапайым торларды және жалпақ қаңқаларды шаблондағы немесе кондуктордағы орналасу сызбалары мен эскиздері бойынша белгілеу және салыстыру ережесі; 6. Арматураны дайындау ережелері; 7. Арматураны тоқу әдістері мен әдістері; 8. Арматура мен арматураны құрастыру әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Торларды, жалпақ және кеңістіктік рамаларды, жеке шыбықтардан арматураны орнату.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арматуралық жұмыстарға арналған бақылау-өлшеу, қол, электрлендірілген және пневматикалық аспаптармен және жабдықтармен жұмыс істеу; 2. Жұмыс сызбаларын оқып, торларды, жалпақ және кеңістіктік жақтауларды орнатуға арналған эскиздер мен сипаттамаларды жасау; 3. Арматураның таңбалануы бойынша оның класы мен сипаттамаларын анықтау; 4. Арматуралық өзектерді, торларды және жазық қаңқаларды құрылымға орнатуды жүзеге асыру; 5. Құралдың және жиналатын арматуралық бұйымдардың жұмыс орнында қауіпсіз орналасуын қамтамасыз ету. <p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арматуралық болаттың сыныптары, оның таңбалануы, белгіленуі және техникалық сипаттамалары; 2. Құрылыс құрылымдарының түрлері; 3. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық құралмен және жабдықпен қауіпсіз жұмыстың мақсаты, құрылғысы және тәсілдері; 4. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиялары; 5. Қыста монолитті жұмыстарды өндіру технологиялары; 6. Штангаларды, қарапайым торларды және жалпақ қаңқаларды шаблондағы немесе кондуктордағы орналасу сызбалары мен эскиздері бойынша белгілеу және салыстыру ережесі;

		<p>7. Күрделілігі орташа конструкциядағы арматура мен армоконструкцияларды құрастыру, орнату және бекіту тәсілдері;</p> <p>8. Арматураны тоқу әдістері мен әдістері;</p> <p>9. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар;</p> <p>10. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде қимылмен сигнал беру ережелері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p> <p>Өз кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын түсіну қабілеті, өз қызметін бағалау және түзету, өз жұмысының нәтижелері үшін жауапкершілік.</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)		
11. Кәсіптің карточкасы "Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)":			
Топтың коды:	7111-1		
Қызмет атауының коды:	7111-1-001		
Кәсіптің атауы:	Арматураны (цемент, темір-бетон конструкцияларын)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді).</p> <p>Арматураны, 2-7 разряд.</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау бойынша қарапайым жұмыс жасау кемінде екі жыл.		

Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-1-002 Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимарат пен құрылысты салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу кезінде темірбетон конструкцияларының арматуралық элементтерін дайындау, құрастыру және орнату.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау. 2. Армострукцияларды дайындау және монтаждау кезінде күрделі жұмыстарды орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.	Машықтар: 6-7 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Өндірістік санитария мен еңбек гигиенасының ережелері мен талаптарын сақтау, арматуралық жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 6-7 разряд 1. Құрылыс алаңында болған кезде еңбекті қорғау талаптары; өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және арматуралық жұмыстарды жүргізу кезіндегі қауіпсіздік; 2. Арматуралық конструкцияларды монтаждау кезіндегі сигнал беру ережелері; 3. Арматуралық жұмыстарды орындау кезінде өндірістік санитария мен еңбек гигиенасына қойылатын талаптар; 4. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі.
		Машықтар: 6-7 разряд 1. Арматураны таңбалау бойынша оның түрін, қасиеттерін және техникалық сипаттамаларын анықтау; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған бақылау-өлшеу, қолмен, электрлендірілген және

<p>Дағды 1: Жылжымалы қалыпта бетондалатын конструкцияларға арналған торларды, кеңістіктік қаңқаларды, арматураларды құрастыру және орнату; жекелеген сымдар мен жіптерден арматуралық шоқтарды дайындау.</p>	<p>пневматикалық аспаптармен және жабдыктармен жұмыс істеу;</p> <p>3. Жұмыс сызбаларын оқып, ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларында арматуралық торларды, жазық және кеңістіктік қаңқаларды орнатуға арналған эскиздер мен ерекшеліктер жасау ;</p> <p>4. Жылжымалы қалыпта бетондалған құрылымдарға арналған торларды, кеңістіктік қаңқаларды, арматураларды құрастыру және орнату;</p> <p>5. Арматуралық жұмыстарды орындау үшін қажетті арматура санын есептеу;</p> <p>6. Торларды, жалпақ және кеңістіктік жақтауларды құрастыру және орнату бойынша тапсырманы орындау үшін қажетті құралдарды, жабдыктар мен материалдарды таңдау;</p> <p>7. Арматураны ұтымды түрде кесу, арматураның өзектерін кесу кезінде қолдану;</p> <p>8. Буын мүшелерінің тәртіпті сақтауын қамтамасыз ету;</p> <p>9. Жұмыстың кезеңдерін және бүкіл тапсырманы буын (бригада) тапсырмада белгіленген мерзімде орындауды қамтамасыз ету;</p> <p>10. Нормаларға сәйкес буын (бригада) жұмысының қауіпсіздігі мен санитарлық-гигиеналық жағдайларын бағалау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>6-7 разряд</p> <p>1. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық құралмен және жабдықпен Қауіпсіз жұмыстың мақсаты, құрылғысы және тәсілдері;</p> <p>2. Арматуралық жұмыстардың көлемін, берілген жұмыс көлеміне материалдардың шығысын, еңбек шығындарын және орындалған жұмыстардың құнын есептеу ережесі;</p> <p>3. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиялары;</p> <p>4. Кеңістіктік қаңқаларда, армопалубалық блоктарда және термопакеттерде өзектердің орналасу орындарын белгілеу; эскиздер жасау және шаблондар дайындау қағидалары;</p> <p>5. Орнатылған арматура мен армоконструкцияларды салыстыру тәртібі;</p> <p>6. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар;</p> <p>7. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде кимылмен сигнал беру ережелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар: 6-7 разряд</p>

<p>Енбек функциясы 2: Армоконструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде күрделі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларында арматуралық өзектер мен байламдарды орнату және алдын ала керу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арматураны таңбалау бойынша оның түрін, қасиеттерін және техникалық сипаттамаларын анықтау; 2. Арматуралық жұмыстарды жүргізуге арналған бақылау-өлшеу, қолмен, электрлендірілген және пневматикалық аспаптармен және жабдықтармен жұмыс істеу; 3. Арматураны алдын ала керуге арналған жабдықпен жұмыс істеу; 4. Ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларында арматуралық шыбықтарды орнатуға арналған жұмыс сызбаларын оқып эскиздер мен ерекшеліктер жасау; 5. Арматуралық шыбықтар мен шыбықтардың шоктарын алдын ала созуды орындау; 6. Орнатылған арматураны салыстырып тексеру. <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі конструкциялардағы арматураны созудың түрлері мен әдістері; 2. Арматуралық болаттың түрлері, оның таңбалануы, белгіленуі және техникалық сипаттамалары; 3. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық аспаппен және жабдықпен қауіпсіз жұмыс істеудің мақсаты, қағидаттары мен тәсілдері; 4. Арматураны алдын ала керуге арналған жабдық; 5. Арматураны созу үшін қолданылатын механизмдердің жұмыс принциптері; 6. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиялары; 7. Күрделілігі жоғары конструкциялардағы арматура мен армоконструкциялардың сызбалары бойынша белгілеу және салыстыру қағидалары; 8. Күрделі конструкцияларда арматура мен армоконструкцияларды құрастыру, орнату және бекіту тәсілдері; 9. Алдын ала тартылған арматура мен арматуралық байламдарды салыстырып тексеру тәртібі; 10. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар; 11. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде кимылмен сигнал беру ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	
		<p>Машықтар: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арматураны таңбалау бойынша оның түрін, қасиеттерін және техникалық сипаттамаларын анықтау; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық

<p>Дағды 3: Жеке шыбықтардан арматураны монтаждау, күрделі құрылыс объектілерінің күрделі конструкцияларына якорь болттары мен ендірілген бөлшектерді орнату.</p>	<p>құрал-саймандармен және жабдықтармен жұмыс істеу; 3. Ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларында арматуралық шыбықтарды орнатуға арналған жұмыс сызбаларын оқып эскиздер мен ерекшеліктер жасау; 4. Жұмысты орындау үшін материалдардың санын есептеу, арматураны ұтымды кесу, жұмыста құрылыс материалдарын кесу; 5. Арматуралық элементтердің нақты және жобалық жағдайын анықтау; 6. Арматуралық элементтерді тігуді жүзеге асыру; 7. Арматуралық бұйымдар мен конструкцияларды монтаждауды орындау.</p>
	<p>Білімдер: 6-7 разряд 1. Арматуралық болаттың сыныптары, оның таңбалануы, белгіленуі және техникалық сипаттамалары; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық аспаппен және жабдықпен қауіпсіз жұмыс істеудің мақсаты, қағидаттары мен тәсілдері; 3. Арматуралық жұмыс технологиялары; 4. Арматураны тоқу әдістері мен әдістері; 5. Арматура мен армоконструкцияларды құрастыру, орнату және бекіту тәсілдері; 6. Орнатылған арматура мен армоконструкцияларды салыстыру тәртібі; 7. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар; 8. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде қимылмен сигнал беру ережелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4:</p>	<p>Машықтар: 6-7 разряд 1. Арматураны таңбалау бойынша оның түрін, қасиеттерін және техникалық сипаттамаларын анықтау; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған бақылау-өлшеу, қол, электрлендірілген және пневматикалық аспаптармен және жабдықтармен жұмыс істеу; 3. Сызбалар бойынша күрделілігі жоғары конструкциялардың қалыптарында шыбықтардың орналасуын белгілеу; 4. Күрделілігі жоғары кеңістіктік рамаларды жасау; 5. Арматуралық элементтерді тігуді жүзеге асыру; 6. Құралдың және жиналатын материалдың жұмыс орнында қауіпсіз орналасуын қамтамасыз ету.</p>

	<p>Күрделі құрылыс объектілерінде күрделілігі жоғары конструкциялардың кеңістіктік арматуралық қаңқаларын монтаждау.</p>	<p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс құрылымдарының түрлері; 2. Арматуралық жұмыстарға арналған қолмен, электрлендірілген және пневматикалық аспаппен және жабдықпен қауіпсіз жұмыс істеудің мақсаты, қағидаттары мен тәсілдері; 3. Арматуралық жұмыстарды өндіру технологиялары; 4. Арматураны тоқу әдістері мен әдістері; 5. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 6. Күрделілігі жоғары конструкциялардағы арматура мен армоконструкциялардың сызбалары бойынша белгілеу және салыстыру қағидалары; 7. Күрделілігі жоғары конструкцияларда арматура мен армоконструкцияларды құрастыру, орнату және бекіту тәсілдері; 8. Арматура мен арматураны дайындау және монтаждау кезінде рұқсат етілген ауытқулар; 9. Арматуралық құрылымдарды орнату кезінде кимылмен сигнал беру ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Өз кәсібіннің әлеуметтік маңыздылығын түсіну қабілеті, өз қызметін бағалау және түзету, өз жұмысының нәтижелері үшін жауапкершілік.</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)
12. Кәсіптің карточкасы "Тас қалаушы":		
Топтың коды:	7112-0	
Қызмет атауының коды:	7112-0-001	
Кәсіптің атауы:	Тас қалаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы</p>	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тас қалаушының жұмысты кемінде екі ай орындауы		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-2-002 Шегенші-тас қалаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған өңдеу мен қалауды қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы тас конструкцияларды реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым тас конструкцияларын дайындау және төсеу 2. Қарапайым қабырғаларды гидроокшаулау, төсеу және бөлшектеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 2 разряд 1. Қоқыс іргетасын бөлшектеуге, қабырғалар мен тіректерді кірпіштен қалауға арналған құралды қолдану; 2. Кірпішті ерітіндіден тазартуға арналған құралды қолдану. 3. Такелаждық жарақтарды, мүкәммал арқандарын және ұстағыш құрылғыларды пайдалану; 4. Ерітінді дайындауға арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану; 5. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану; 6. Құрылыс алаңында жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау.</p> <p>Білімдер: 2 разряд 1. Қабырға материалдарының негізгі түрлері; 2. Қолданылатын материалдардың сұрыптамасы, таңбалануы және шығыстар нормалары; 3. Іргетастарды, қабырғалар мен тіректерді қалауды бөлшектеу ережелері; 4. Кірпішті ерітіндіден тазарту әдістері мен ережелері; 5. Жүктерді жылжыту және сақтау ережелері; 6. Такелаждық жабдықты, итарқа мен ұстағыш құрылғыларды қолданудың негізгі түрлері мен ережелері;</p>	
	Дағды 1: Қарапайым тас конструкцияларын қалау кезінде материалдарды дайындау, такелаждау жұмыстары.		

Еңбек функциясы 1:
Қарапайым тас
конструкцияларын
дайындау және төсеу.

7. Қалау үшін ерітінділерді дайындау тәсілдері мен реттілігі, ерітінділердің құрамы;
8. Ерітінді дайындауға арналған құрал-саймандардың, жабдықтардың, мүкәммалдың және жабдықтардың түрлері және оларды қолдану қағидалары;
9. Жұмыстарды қауіпсіз орындау үшін қолданылатын жеке қорғаныс құралдарын пайдалану түрлері мен ережелері;
10. Такелаждық жұмыстарды орындау кезінде өндірістік дабыл беру;
11. Дайындық және такелажда жұмыстарында пайдаланылатын айлабұйымдарды, құралдарды және басқа да техникалық құралдарды пайдалану, пайдалану, сақтау жөніндегі нұсқаулықтар;
12. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

-

Дағды 2:
Қарапайым тас
конструкцияларын қалау.

- Машықтар:
2 разряд
1. Қолданылатын материалдың сорты мен көлемін анықтау;
 2. Кірпіш пен қоқыс бағаналарын қалауға арналған құрал-саймандар мен құралдарды қолдану;
 3. Қарапайым құрылымдарды төсеу кезінде ерітіндіні жаю және тегістеу;
 4. Кірпішті кесуге арналған құралды пайдалану;
 5. Кірпішті кесуге арналған құралды қолдану;
 6. Қалаудағы Ұяларды, ойықтарды және тесіктерді тесуге арналған құрал-саймандар мен жабдықтарды пайдалану;
 7. Жұмыста тікелей қолданылатын эскиздер мен сызбаларды оқу;
 8. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

- Білімдер:
2 разряд
1. Қолданылатын материалдардың сұрыптамасы, танбалануы және шығыстар нормалары;
 2. Қарапайым құрылымдарды қалау әдістері мен түрлері;
 3. Кірпішті кесу әдістері мен ережелері және қолданылатын құрал;
 4. Кірпішті кесу әдістері мен ережелері және қолданылатын құрал;
 5. Қалаудағы Ұяларды, бороздарды және тесіктерді тесу әдістері;
 6. Қалау, тесік тесу, ұя салу және қалауды бөлшектеу үшін қол құралының құрылысы, мақсаты және қолдану ережесі;
 7. Жұмыста тікелей қолданылатын сызбалар мен эскиздерді оқу ережелері;

		<p>8. Қалау кезінде пайдаланылатын құрылғыларды, құралдарды, өлшеу құралдарын және басқа да техникалық құралдарды пайдалану, пайдалану, сақтау жөніндегі нұсқаулықтар;</p> <p>9. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар;</p> <p>10. Неке түрлері және оның алдын алу және жою әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
<p>Еңбек функциясы 2: Қарапайым қабырғаларды гидроқшаулау, төсеу және бөлшектеу.</p>	<p>Дағды 1: Арналар мен қораптарды толтыру, қарапайым қабырғаларды цемент төсеу және гидроқшаулау құрылғысы.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>Машықтар: 3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арналар мен қораптарды жылу оқшаулағыш материалдармен толтыруға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 2. Цемент стяжкасын орындау үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 3. Цемент төсемін орындау кезінде ерітіндіні жа және тегістеу; 4. Гидроқшаулау жұмыстарын орындау кезінде жабдықты, құралды және құрылғыларды пайдалану. <p>Білімдер: 3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арналар мен қораптарды жылу оқшаулағыш материалдармен толтыру тәсілдері мен ережелері; 2. Іргетастар мен қабырғаларды оқшаулау үшін қолданылатын қабырға материалдары мен ерітінділерінің, сондай-ақ гидроқшаулағыш және жылу оқшаулағыш материалдардың негізгі қасиеттері; 3. Цемент стяжкасын орындау ережелері; 4. Көлденең гидроизоляцияның түрлері және оны орнату ережелері; 5. Гидроизоляцияны орнату кезінде жұмыстарды қауіпсіз орындау түрлері мен ережелері; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.
		<p>Машықтар: 3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ерітіндіні тұрғызылған қабырғалардың көлденең беттеріне жаю және тегістеу; 2. Кірпіштің негізгі түрлерін меңгеру: үздіксіз, жеңіл, күшейтілген, сәндік; 3. Тік, бойлық және көлденең тігістерді байлауды орындау; 4. Қыс мезгілінде жылыжайларда және химиялық қоспалары бар ерітінділерде мұздату, жасанды жылыту әдісімен тас қалауды орындау;

	<p>Дағды 2: Қарапайым қабырғаларды қалау және бөлшектеу.</p>	<p>5. Секіргіштерді монтаждау кезінде жүк көтергіш жабдықты пайдалану; 6. Бороздарды, ұялар мен тесіктерді тығыздау үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды қолдану; 7. Саңылауларды, ұяларды, ойықтарды және тесіктерді тесуге арналған механикаландырылған құралды пайдалану; 8. Кірпішті бөлшектеу кезінде механикаландырылған құралды қолдану.</p> <p>Білімдер: 3 разряд</p> <p>1. Қабырғаға ерітінділерді тарату, кірпіш төсеу және көңіл көтеру әдістері; 2. Қабырғаларды қалау және тігістерді тану ережелері мен тәсілдері; 3. Қысқы жағдайда тас қалау ережелері мен әдістері; 4. Секіргіштерді қолмен және жүк көтергіш жабдықты пайдалана отырып орнату қағидалары мен тәсілдері; 5. Бороздарды, ұялар мен тесіктерді кірпішпен және бетонмен тығыздау әдістері мен ережелері; 6. Тас ғимараттар мен құрылыстарды салу кезінде қолданылатын бөлшектер мен құрастырмалы құрылымдардың негізгі түрлері; 7. Пневматикалық және электрлендірілген құралдың мақсаты, жұмыс процесі және пайдалану ережелері; 8. Пневматикалық және электрлендірілген құралдарды қолдану кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже; 9. Кірпіш қалау және монтаждатын құрама темірбетон конструкцияларының сапасына қойылатын талаптар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тас қалаушы
	4	Тас қалаушы
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы

Кәсіптермен баулануы:	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
13. Кәсіптің карточкасы "Тас қалаушы":			
Топтың коды:	7112-0		
Қызмет атауының коды:	7112-0-001		
Кәсіптің атауы:	Тас қалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тас қалаушының жұмысты кемінде екі ай орындауы		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-2-002 Шегенші-тас қалаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған өңдеу мен қалауды қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы тас конструкцияларды реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Орташа күрделіліктегі қабырғалар мен тас конструкцияларды салу және жөндеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 4 разряд 1. Барлық түрдегі кірпіш қоймалар мен аркаларды қалауға арналған құралды қолдану; 2. Тігістерді тігуге арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 3. Терезе тақталарын және баспалдақтардың жекелеген сатыларын бөлшектеуге және монтаждауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 4. Тігістерді тығыздау кезінде құрал мен құрылғыларды қолдану;	

5. Темірбетон аркалықтарды, еден және жабын плиталарын, қалқаларды, баспалдақ марштарын, алаңдарды, балкон плиталарын, баспалдақтарды, терезе және есік балкон қораптары мен блоктарын, терезе тақталары мен плиталарын монтаждау кезінде жабдықты, құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану;

6. Жабындардың, қабырғалар мен арақабырғалардың, желдеткіш блоктардың, асбестцементті құбырлардың анкерлік құрылғыларын орнату кезінде құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану;

7. Барлық түрдегі кірпіш қоймаларын бөлшектеу;

8. Шыны блоктан жасалған конструкцияларды төсеу және шыны профильден жасалған саңылауларды толтыру;

9. Саусақтардағы және тартылатын өзектердегі блокты, пакеттік тіректерді орнату, бөлшектеу, қайта орнату.

Дағды 1:

Тас құрылымдарының элементтерін орнату.

Білімдер:

4 разряд

1. Барлық түрдегі кірпіш қоймаларын бөлшектеуге арналған құралдар мен құрылғылардың түрлері мен мақсаты;

2. Барлық түрдегі кірпіш қоймаларды бөлшектеу әдістері мен ережелері;

3. Бұрын төселген кірпіштің тігістерін тігу әдістері мен ережелері;

4. Терезе тақталарын және баспалдақтардың жеке сатыларын ауыстыру әдістері мен ережелері;

5. Құрама темірбетон конструкцияларында, жабындарда және жабындарда тігістерді тығыздау тәсілдері мен ережелері;

6. Ғимараттар мен құрылыстарды кірпішпен қалауды орындау кезінде жабындардың, қабырғалар мен қалқалардың анкерлік құрылғыларын орнату тәсілдері мен қағидалары;

7. Құрама асбест және темірбетон элементтерін орнату әдістері мен ережелері;

8. Шыны блоктарды қалау әдістері мен ережелері;

9. Саңылауларды шыны профильмен толтыру әдістері мен ережелері;

10. Ғимараттар мен құрылыстарды кірпішпен қалауды орындау кезінде монолитті учаскелерді төбелерді және алаңдарды салу тәсілдері мен қағидалары;

11. Тас ғимараттар мен құрылыстарды салу кезінде қолданылатын құрама құрылымдардың негізгі түрлері;

12. Құрама темірбетон конструкцияларын монтаждау сапасына қойылатын талаптар.

Еңбек функциясы 1:

Орташа күрделіліктегі қабырғалар мен тас конструкцияларды салу және жөндеу.

Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
Дағды 2: Қабырғалар мен тас құрылымдарды қалау және жөндеу.	<p>Машықтар: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қабырғаларды қалауға, тігістерді тігуге, қабырғаларды окшаулауға және қаптауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 2. Шыны блоктардан жасалған құрылымды қалауға арналған құралды қолдану; 3. Кірпіш, коқыс іргетастары мен қабырғаларының учаскелерін жөндеу және ауыстыру кезінде жабдықты, құралды, құрылғыларды пайдалану; 4. Болаттан және басқа материалдардан жасалған элементтер мен бөлшектерді кірпішке салу; 5. Көпірлерді және гидротехникалық құрылыстарды салу кезінде тұрақты қиманың құдықтары мен тікбұрышты қиманың коллекторларын, тас конструкцияларының элементтерін қалау кезінде құралды пайдалану. <p>Білімдер: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сылақтың астына немесе қалау барысында тігістерді тігумен орташа күрделіліктегі қабырғаларды қалау тәсілдері мен ережелері; 2. Қарапайым қабырғаларды бір уақытта төсеу әдістері мен ережелері; 3. Жеңіл құрылымдардың қабырғаларын қалау әдістері мен ережелері; 4. Шыны блокты қабырғаларды қалау әдістері мен ережелері; 5. Ғимараттарды жөндеу және реконструкциялау кезінде кірпіш қабырғалар мен Іргетастардың учаскелерін ауыстыру ережелері мен тәсілдері; 6. Болаттан және басқа материалдардан жасалған элементтер мен бөлшектерді қалауға төсеу ережелері мен тәсілдері; 7. Шпательдің астындағы коқыс тастан қабырғалар мен іргетастарды қалау ережелері мен әдістері; 8. Тұрақты қималы ұңғымаларды және тікбұрышты қималы коллекторларды қалау қағидалары мен тәсілдері; 9. Көпірлер мен гидротехникалық құрылыстарды салу кезінде тас конструкцияларының элементтерін қалау ережелері мен тәсілдері; 10. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.
Дағдыны тану мүмкіндігі : -	
Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Тас қалаушы	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
14. Кәсіптің карточкасы "Тас қалаушы":			
Топтың коды:	7112-0		
Қызмет атауының коды:	7112-0-001		
Кәсіптің атауы:	Тас қалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Тас қалаушы, 2-6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тас қалаушының жұмысты кемінде екі ай орындауы		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7111-2-002 Шегенші-тас қалаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен және ішінара механикаландырылған өңдеу мен қалауды қолдана отырып, әртүрлі мақсаттағы тас конструкцияларды реконструкциялау, монтаждау, жөндеу және салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі кабырғалар мен тас құрылымдарды қалау 2. Тас конструкцияларын нығайту және қалпына келтіру	
	Қосымша еңбек функциялары:		

	<p>Дағды 1: Кірпішті қайта төсеу және бұйра кесу</p>	<p>Машықтар: 5 разряд 1. Ескі кірпішті бөлшектеуге арналған құрал мен құрылғыларды қолдану; 2. Пышақ секіргіштерін төсеу үшін құрал мен құрылғыларды қолдану; 3. Бұйра тоқуға арналған құрал мен құрылғыларды қолдану.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 5 разряд 1. Ескі кірпішті бөлшектеу арқылы сыналы секіргіштерді қайта төсеу әдістері мен ережелері; 2. Кірпішті бұйралаудың әдістері мен ережелері; 3. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі қабырғалар мен тас құрылымдарды қалау</p>	<p>Дағды 2: Күрделі қабырғалар мен тас конструкцияларды оқшаулаумен және бір мезгілде қаптаумен қалау</p>	<p>Машықтар: 5 разряд 1. Пышақ секіргіштерін төсеу үшін құрал мен құрылғыларды қолдану; 2. Тігістерді тігу үшін құралды қолдану; 3. Қабырғаларды бір уақытта төсеу арқылы оқшаулауды орнату; 4. Берілген үлгіге сәйкес сәндік түсті кірпішпен бір уақытта төсеу арқылы кірпішті орындау; 5. Айнымалы қималы ұңғымаларды және дөңгелек және шатырлы қималы коллекторларды қалауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 6. Стандартты емес сызықтар мен саңылауларды біріктіру; 7. Тікбұрышты қиманың карниздері мен бағандарын қалауға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 8. Табиғи тасты қалауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 9. Кесілген тасты қалауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды қолдану; 10. Жер сілкінісіне төзімді ғимараттардың кірпіш қалауында темірбетонды армокаркастарды, ойықтар мен төсемдердің жақтауларын орындауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану.</p> <p>Білімдер: 5 разряд 1. Жеңіл құрылымды орташа күрделі және күрделі қабырғаларды қалау әдістері мен ережелері; 2. Сыналы маңдайшаны төсеу әдістері мен ережелері;</p>

		<p>3. Күрделі қабырғаларды қалау барысында сылақтың астына және тігістерді кестелеу тәсілдері мен ережелері;</p> <p>4. Орташа күрделі және күрделі оқшаулау және бір мезгілде қаптау қабырғаларды төсеу әдістері мен ережелері;</p> <p>5. Берілген үлгіге сәйкес сәндік түсті кірпішпен бір мезгілде қапталған қабырғаларды қалау әдістері мен ережелері;</p> <p>6. Айнымалы қималы ұңғымаларды және дөңгелек, шатырлы қималы коллекторларды қалау тәсілдері мен ережелері;</p> <p>7. Карнизді қалау әдістері мен ережелері;</p> <p>8. Тікбұрышты қиманың бағандарын қалау әдістері мен ережелері;</p> <p>9. Аркалы көпірлердің су үсті құрылыстарының табиғи тастан қалау тәсілдері мен ережелері;</p> <p>10. Құбырлардың, науалар мен бастардың табиғи тастан қалау әдістері мен ережелері;</p> <p>11. Түзу сызықты көпір тіректерінің көздеу қатарларының қашалған тас қалау тәсілдері мен ережелері ;</p> <p>12. Жер сілкінісіне төзімді ғимараттардың кірпіш қалауында темірбетонды армокаркастарды, ойықтар мен төсемдердің жақтауларын салу тәсілдері мен ережелері;</p> <p>13. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Тас құрылымдарын қалау және нығайту.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <p>1. Қабырғаларды нығайту кезінде кірпішті орындау үшін құрал мен құрылғыларды қолдану;</p> <p>2. Бұрын салынған жаңа кірпішті қосу;</p> <p>3. Басу үшін құрал мен құрылғыларды қолдану.</p> <p>Білімдер: 6 разряд</p> <p>1. Ғимараттар мен құрылыстардың қабырғаларын нығайту кезінде қалауды қосу әдістері мен ережелері;</p> <p>2. Іргетастарды, қабырғалар мен жабындарды, секіргіштер мен қоймалардың конструкцияларын металл гидроқшаулауды орнату әдістері мен ережелері;</p> <p>3. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар: 6 разряд</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Тас конструкцияларын нығайту және қалпына келтіру.</p>	<p>Дағды 2: Аса күрделі тас конструкцияларын қалау және реставрациялау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қоймаларды, аркалар мен күмбездерді қалпына келтіру және қалау үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 2. Дөңгелек және ауыспалы қимадағы бағандар мен жеке тұрған құбырларды қалауға арналған құрал мен құрылғыларды пайдалану; 3. Табиғи кесілген тастан мұз кескіштерден көпірлерден және тасты таңдай отырып гидротехникалық құрылыстардан қалау жұмыстарын жүргізу; 4. Кесілген тасты қалауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды қолдану; 5. Көпір тіректерінің карнизді және ферма астындағы тастарын қалауды орындау 6. Тас көпірлердің аркалары мен қоймаларында үтір тастарын қалауды орындау; 7. Фермалық және өкшетастарды қалауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды қолдану. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоймаларды, аркалар мен күмбездерді реставрациялау және қалау тәсілдері мен ережелері; 2. Аса күрделі тас конструкцияларын, қоймаларды, аркалар мен күмбездерді бір мезгілде қаптаумен қалау және реставрациялау тәсілдері мен ережелері; 3. Дөңгелек және ауыспалы қимадағы бағандар мен жеке тұрған құбырларды қалау тәсілдері мен ережелері; 4. Табиғи кесілген тастан мұз кескіштерден көпірлерден және тасты таңдаумен гидротехникалық құрылыстардан қалау тәсілдері мен ережелері; 5. Көпір тіректерінің карнизді және ферма астындағы тастарын жинау әдістері мен ережелері; 6. Тас көпірлердің аркалары мен қоймаларындағы тастарды қалау әдістері мен ережелері; 7. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
	<p>СВШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
15. Кәсіптің карточкасы "Құрастырмалы конструкцияларды салушы":			
Топтың коды:	7114-2		
Қызмет атауының коды:	7114-2-002		
Кәсіптің атауы:	Құрастырмалы конструкцияларды салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 1 жылдан кем емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-1-002 Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау кезінде құрама құрылымдарды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Конструкцияларды монтаждау басталғанға дейін дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1:	Машықтар: 2-3 разряд 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті құралдарды, жабдықтар мен материалдарды таңдау; 2. Болат, бетон және темірбетон конструкцияларын ілмектеу; 3. Монтаждау орнында конструкцияларды бұзу; 4. Болттар мен гайкалардың жіптерін айдау; 5. Қол жүкшығырды қолдану арқылы жұмыстарды орындау; 6. Оқшаулау беттерін тазалау; 7. Беріктігі жоғары болттарды қоспағанда, жабдықтарды консервациялау;	

Еңбек функциясы 1:
 Конструкцияларды
 монтаждау басталғанға
 дейін дайындық
 жұмыстарын орындау.

<p>Жұмысты орындау кезінде тапсырма мен қауіпсіздік талаптарына сәйкес жұмыс орнын ұйымдастыру және құралдарды таңдау.</p>	<p>8. Бетон және темірбетон конструкцияларында тесіктер мен ойықтарды қолмен тесу; 9. Болттарды орнату және алу; 10. Құрылыс конструкцияларын маркалар бойынша сұрыптау; 11. Іргетастарды орнату кезінде қарапайым блоктарды төсеу.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд 1. Такелаждық жабдықтың негізгі түрлері; 2. Ілмектер мен ұстағыш құрылғылардың түрлері; 3. Орнату кезіндегі дабыл ережелері; 4. Құрылыс конструкцияларын монтаждау кезінде негізгі құрал-саймандар мен құрылғыларды қолданудың мақсаты мен ережелері; 5. Конструкцияларды ілмектеу тәсілдері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Құрастырмалы құрылымдарды монтаждау.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд 1. Жиналатын конструкциялардың буындарын тазалау; 2. Монтаждау болттарының қосылыстарын қатайту; 3. Өздігінен кесетін болттарды орнату, жоғары беріктігі бар болттарды қайта сақтау; 4. Олардың тығыздығын тексеру кезінде дәнекерленген жіктерді керосинмен және бормен жағу. 5. Қол бұрандалы престерде фасонды болатты түзету. 6. Бетон және темірбетон конструкцияларын оқшаулау; 7. Буындарды және бірнеше орындарды бетонмен монолизациялау; 8. Арқалықтардың, ойықтардың, ұялардың, шұңқырлар мен тесіктердің ұштарын кірпішпен немесе бетонмен тығыздау. 9. Жылжымалы ғимараттар мен құрылыстарды мүкәммалдық блок-контейнерлерден монтаждау және бөлшектеу; 10. Металл жақтауда гипс панельдерінен құрама бөлімдер мен ішкі қабырғаларды орнату. 11. Буындарды щеткамен немесе шпательмен жағу арқылы арнайы тығыздағыштармен тығыздау; 12. Дайын қалқандардан ірі қалқан пішінін монтаждау және бөлшектеу; 13. Жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштерді, полиспасттарды, шығырлар мен домкраттарды орнату және алу.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Болат және құрама бетон және темірбетон конструкцияларының негізгі түрлері; 2. Негізгі такелаждық және монтаждық жабдықтар мен құрылғылардың түрлері; 3. Конструкциялар мен бұйымдарды тасымалдау және сақтау ережелері; 4. Құрылыс конструкцияларын тігу және оларды бөлшектеу тәсілдері; 5. Құрылғыларды қолдана отырып, құрылымдарды уақытша бекіту әдістері; 6. Дәнекерлеу тығыздығын тексеру әдістері; 7. Бетон қоспаларының негізгі қасиеттері мен маркалары; 8. Оқшаулау үшін беттерді дайындау ережелері; 9. Электрлендірілген және пневматикалық аспаптардың құрылғысы және олармен жұмыс істеу ережесі; 10. Металды коррозиядан қорғау әдістері; 11. Құрылыс конструкцияларын көтеру, түсіру және орнату кезінде, оларды биіктікте және тар жағдайда орнату кезінде дабыл беру әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құрастырмалы конструкцияларды салушы
	4	Құрастырмалы конструкцияларды салушы
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)
16. Кәсіптің карточкасы "Құрастырмалы конструкцияларды салушы":		
Топтың коды:	7114-2	
Қызмет атауының коды:	7114-2-002	
Кәсіптің атауы:	Құрастырмалы конструкцияларды салушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актлердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 1 жылдан кем емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-1-002 Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау кезінде құрама құрылымдарды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрама конструкцияларды монтаждау кезінде негізгі жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Салмағы 8 тоннаға дейінгі құрама бетонды және темірбетонды іргетас блоктарын, қадаларды грильдеу бастары мен блоктарын монтаждау; 12 м дейінгі аралықта құрастырмалы темірбетон арқалықтарды монтаждау (кран астындағы арқалықтардан басқа); Металл жақтауда гипс панельдерінен жасалған аспалы төбелерді орнату; Құрама темірбетон панельдері мен еден және жабын плиталарын монтаждау; Құрама темірбетонды жолаушылар платформаларын монтаждау; Баспалдақтар мен алаңдарды, қабырғалардың қатардағы ірі блоктарын және балкон блоктарын монтаждау; Салмағы 5 тоннаға дейінгі өнеркәсіптік пештердің Болат қаңқаларын және массасы 1 тоннаға дейінгі блоктардан жасалған пештердің жылу қоршау конструкцияларын монтаждау; Аспалы жолдар мен кабельдік крандардың тіректері мен станцияларының металл конструкцияларын, сондай-ақ құрылыстардың биіктігі 30 м дейінгі болат арқандарды монтаждау; 	

<p>Еңбек функциясы 1: Қ ұ р а м а конструкцияларды монтаждау кезінде негізгі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Дағды 1: Салмағы 8 тоннаға дейінгі блоктарды орнату</p>	<p>9. Құрама темірбетон плиталарын көпірлер мен эстакадаларды төсеу; 10. Арқалықтардың, пурлиндердің және бағаналы ригельдердің буындарын тығыздау. 11. Құрама темірбетон конструкцияларында тігістер мен буындарды тығыздау, құю және тігу; 12. Болат конструкцияларды монтаждау: баспалдақтар, қоршау алаңдары, тірек тіректер, кронштейндер, ормандар, тіректер және т. б., сондай-ақ салмағы 5 тоннаға дейінгі конструкциялар: арқалықтар, жүгірулер, жартылай ағаш элементтері, байланыстар және т. б. 13. Болат және бетон конструкцияларын қаңылтыр болатпен қаптау; 14. Шатырдың болат палубасын орнату.</p> <p>Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрылыс болаттарының негізгі қасиеттері мен маркалары; 2. Бетон маркалары және құрама бетон, темірбетон және болат конструкцияларының түрлері; 3. Жеке элементтерден құрылымдарды құрастыру және монтаждау әдістері; 4. Ыстыққа төзімді бетон блоктарынан биіктігі 30 м дейінгі құбырларды орнату әдістері; 5. Реакторларда арматуралық және қабық торларын монтаждау тәсілдері мен тәсілдері; 6. Салмағы 25 тоннаға дейінгі конструкцияларды монтаждау кезінде такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғыларды құрастыру және орнату тәсілдері мен тәсілдері; 7. Құрылыс конструкцияларын тігу тәсілдері; 8. Құрылымдық элементтерді қосу және бекіту әдістері; 9. Жүк көтергіштігі 25 тоннаға дейінгі такелаж жабдығының құрылғысы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд 1. Тұрақты болт қосылымдарын бекіту; 2. Жоғары беріктігі бар болттарды орнату; 3. Салмалы бөліктерді коррозияға қарсы бояу; 4. Ендірілген бөлшектердің ойық блоктарын бетондау, алдын ала орнату; 5. Гидротехникалық құрылыстар мен сороқшаулағыш торлардың қақпаларын ойықтарға орнату; 6. Толық құрастырмалы ғимараттардың сыртқы буындарын минералды және синтетикалық материалдармен жылу оқшаулау құру;</p>

Дағды 2:
 Конструкцияларды
 монтаждау кезінде
 қосалқы жұмыстарды
 орындау.

7. Пневматикалық және электрлік құралдардың көмегімен буындарды арнайы тығыздағыштармен, сондай-ақ тығыздағыш тығыздағыштармен (гернит, пороизол және т. б.) тығыздау;
8. Бөлшектерді механикаландырылған құралдың көмегімен бетон беттеріне бекіту;
9. Темірбетон конструкцияларына эпоксидті желімді қолдану;
10. Ауданы 3 м² дейінгі қалқандардан қалқан, металл және ағаш-металл қалыптарды монтаждау және бөлшектеу;
11. Жүк көтергіштігі 10-нан 25 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштер мен полиспаптарды орнату және алу;
12. Ипотекалық бөліктердің блоктарын үлкейту;
13. Алаңдар, тежегіш фермалар бойынша болат төсемді төсеу;
14. Салмағы 25 тоннадан асатын конструкцияларды тігу және бөлшектеу;
15. Конструкцияларды монтаждау кезінде уақытша тартқыштар мен тартпаларды бекіту және алу;
16. Жүк көтергіштігі 25 тоннаға дейінгі зәкірлерді дайындау және орнату.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Құрылымдарды көтеруге және түсіруге арналған ілмектер мен ұстағыштардың түрлері;
2. Армострукцияларды дайындау және монтаждау кезіндегі рұқсатнама;
3. Армострукцияларды монтаждау үшін такелаждық айлабұйымдар мен механизмдерді қолдану тәсілдері ;
4. Құрылымдарды орнату кезінде тарту әдістері;
5. Орнатылатын құрылымдардың сапасына қойылатын негізгі талаптар;
6. Механикаландырылған құралдың құрылысы және оны пайдалану ережелері;
7. Темірбетон конструкцияларына эпоксидті желімді жағу тәсілдері мен тәсілдері; болат және темірбетон конструкцияларын бөлшектеудің ерекшеліктері мен тәртібі;
8. Буындарды тығыздауға арналған тығыздағыш тығыздағыштардың түрлері және оларды жапсыру әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі
 :

-

Жеке құзыреттерге
 қойылатын талаптар:

Дербестік және жауапкершілік
 Күйзеліске тұрақтылық
 Тәртіптілік
 Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құрастырмалы конструкцияларды салушы	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
17. Кәсіптің карточкасы "Құрастырмалы конструкцияларды салушы":			
Топтың коды:	7114-2		
Қызмет атауының коды:	7114-2-002		
Кәсіптің атауы:	Құрастырмалы конструкцияларды салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі 1 жылдан кем емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-1-002 Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы.		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау кезінде құрама құрылымдарды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі жоғары құрастырмалы конструкцияларды монтаждау кезінде жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 6-7 разряд	

Дағды 1:
Салмағы 8 тоннадан асатын блоктарды монтаждау.

1. Салмағы 8 тоннадан асатын құрама бетон және темірбетон іргетас блоктарын және салмағы 20 тоннаға дейінгі бағандарды монтаждау;
2. Баған астаналарын орнату;
3. Құрама темірбетон арқалықтарды 12 м астам аралықпен және кран астындағы арқалықтарды монтаждау;
4. Сыртқы және ішкі қабырғалардың үлкен өлшемді панельдерін және ауыр және жеңіл бетондардан жасалған аралық панельдерді монтаждау;
5. Су төгетін бөгеттер мен спиральді камералардың құрама темірбетонды еден плиталарын, суарқалықпен сына плиталарын, қарау шахталарын және конструкциялардың қаптау блоктарын монтаждау;
6. Итарқа және итарқа асты фермаларды, бағандарды, домна пештерінің царгтарын, шатыр панельдерін және т. б. ірілендіру құрастыру;
7. Жабын блоктарын үлкейту құрастыру және монтаждау;
8. Сыйымдылығы 1000 м³ дейінгі темірбетон резервуарларын монтаждау;
9. Ауыр құрылыс конструкцияларын тігу және бөлшектеу.

Білімдер:

6-7 разряд

1. Ауыр құрама темірбетон бағандарын, іргетас блоктары мен арқалықтарды монтаждау тәсілдері мен түрлері;
2. Панельдерді, үлкен қабырға блоктарын және карниз блоктарын орнату және бекіту әдістері;
3. Ғимараттар мен құрылыстардың болат конструкцияларын жекелеген ауыр элементтермен немесе блоктармен монтаждау тәсілдері;
4. Өнеркәсіптік пештердің ауыр болат бағаналары мен арқалықтарын монтаждау тәсілдері мен түрлері;
5. Көпірлердің болат конструкцияларын ірілендіру құрастыру және көпірлердің аралық құрылыстарын құрастыру тәсілдері;
6. Күрделі болат және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу ерекшеліктері мен тәртібі;
7. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың конструкцияларын ірілендіре құрастыру және монтаждау кезінде такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғыларды құрастыру және орнату тәсілдері мен түрлері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Машықтар:
6-7 разряд

Еңбек функциясы 1:
Күрделілігі жоғары
құрастырмалы
конструкцияларды
монтаждау кезінде
жұмыстарды орындау.

Дағды 2:
Элементтің немесе
блоктың массасы 15-тен
25 тоннаға дейін болған
кезде Болат бағаналарды,
кран астындағы
арқалықтарды,
ғимараттар мен
өнеркәсіптік құрылыстар
қаңқаларының болат
конструкцияларын,
сондай-ақ 24-тен 36 м-ге
дейінгі аралықтағы
фермаларды орнату және
түпкілікті салыстыру.

1. Темірбетон рамаларын, арқалықтар мен фермаларды кейіннен арматураның кернеуімен ірілендіру;
2. Бірнеше бөлшектерден тұратын алдын ала кернелген темірбетон фермаларын ірілендіру құрастыру және монтаждау;
3. Құрама жақтаулардан ғимараттар мен құрылыстардың темірбетон конструкцияларын монтаждау;
4. Элементтің немесе блоктың массасы 15-тен 25 тоннаға дейін болған кезде болат бағаналарды, кран астындағы арқалықтарды, ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстар қаңқаларының болат конструкцияларын, сондай-ақ 24-тен 36 м-ге дейінгі аралықтағы фермаларды орнату және түпкілікті салыстыру;
5. Элементтер саны 5 тен 8 ге дейін көпірлердің аралық құрылыстарының күрделі тораптарын құрастыру және монтаждау;
6. Сыйымдылығы 1000-нан 3000 м3 дейінгі металл және темірбетонды цилиндрлік резервуарларды монтаждау.

Білімдер:

6-7 разряд

1. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың күрделі конструкцияларын ірілендіру тәсілдері;
2. Конструкциялар мен көлемді блоктарды типтік емес тігу әдістері;
3. Монтаждау кезінде такелаждық жұмыстарды орындау ережелері мен тәсілдері;
4. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың ірі габаритті және ауыр салмақты конструкцияларын монтаждау тәсілдері;
5. Такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғылардың күрделі түрлерін құрастыру және орнату тәсілдері мен түрлері;
6. Металл және темірбетон резервуарларын орнату әдістері;
7. Жылжыту әдісімен құрама ыстыққа төзімді бетоннан және темірбетоннан жасалған өнеркәсіптік пештерді және бұрылу әдісімен құбырларды монтаждау тәсілдері;
8. Күрделі болат және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу ерекшеліктері мен тәртібі.

Дағдыны тану мүмкіндігі
:

Машықтар:

6-7 разряд

1. Салмағы 50 тоннадан асатын конструкциялардың кеңістіктік блоктарын монтаждау;

	<p>Дағды 3: Элементтің немесе блоктың массасы 25 тоннадан асатын ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың қаңқаларының Болат бағаналарын, кран арқалықтарын және басқа да болат конструкцияларын, сондай-ақ аралығы 36 м асатын фермаларды орнату және түпкілікті салыстыру.</p>	<p>2. Элементтің немесе блоктың массасы 25 тоннадан асатын ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың қаңқаларының болат бағаналарын, кран арқалықтарын және басқа да болат конструкцияларын, сондай-ақ аралығы 36 м асатын фермаларды орнату және түпкілікті салыстыру; 3. Сыйымдылығы 3000 м3 асатын металл және темірбетонды цилиндрлік резервуарларды, сондай-ақ сыйымдылығына қарамастан көмілген траншеялық, сфералық резервуарлар мен газгольдерлерді монтаждау; 4. Үлкейтілген блоктардан көп ұңғылы түтін және желдету құбырларын монтаждау.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд</p> <p>1. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың ірі габаритті және ауыр салмақты конструкцияларын құрастыру және монтаждау тәсілдері; 2. Такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғылардың күрделі түрлерін құрастыру және орнату тәсілдері мен түрлері; 3. Конструкцияларды және конструкциялардың кеңістіктік блоктарын күрделі типтік емес тігу тәсілдері; 4. Тікұшақтар мен басқа да ұшу аппараттарының (әуе кемелерінің)көмегімен ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларын монтаждау ерекшеліктері; 5. Тікұшақ монтаждау аймағына кірген кезде конструкцияларды тікұшақпен биіктікке көтеру, салыстырып тексеру ережесі; 6. Үлкейтілген блоктардан көп ұңғылы биік түтін және желдеткіш құбырларды монтаждау тәсілдері; 7. Портативті радиостанциялардың түрлері және олармен жұмыс істеу ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Начальник смены
	7	Учаске бастығы

	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
18. Кәсіптің карточкасы "Бетон төсегіш":			
Топтың коды:	7114-3		
Қызмет атауының коды:	7114-3-003		
Кәсіптің атауы:	Бетон төсегіш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Асфальтбетоншы, 1-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Іргетас қалау бойынша кемінде бір жыл тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-001 Асфальтбетоншы 7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бетон қоспасын төсеу, нығыздау, бетонға күтім жасау, құрылыс кезінде бетон беттерін өңдеу, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстарды кеңейту, реконструкциялау, қалпына келтіру және күрделі жөндеу бойынша бірқатар жұмыстар жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым бетондау жұмыстарының кешенін орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		<p>Машықтар: 1-2 разряд</p> <p>1. Бетон қоспасын мөлшерге сәйкес дайындау; 2. Контейнерлерден және бетон араластырғыш машинаның науасына бетон қоспасын шелектерге салу; 3. Бетон жұмыстарына қол құралдарын қолдану; 4. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтауғ, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану, зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 1-2 разряд</p>	
	Дағды 1:		

Еңбек функциясы 1: Қарапайым бетондау жұмыстарының кешенін орындау.	Бетон қоспасын дайындау.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері; 2. Бетонның құрамы, байланыстырғыштардың түрлері, толтырғыштар, бетон қоспаларына қоспалар, бетон және бетон қоспасының қасиеттері; 3. Бетон араластырғыш машинадан бетон қоспаларын қабылдау ережесі; 4. Жүктеу операциялары кезінде ым-ишарамен сигнал беру ережесі; 5. Бетон жұмыстарына арналған қол құралдарының мақсаты; 6. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасына қойылатын талаптар, зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 2: Бетон және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу, олардың тесіктерін тесу, темірбетон қадаларының бастарын кесу.	<p>Машықтар: 1-2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қол құралдарымен жұмыс істеу; 2. Бетон және темірбетон конструкцияларын қолмен бөлшектеу; 3. Бетон және темірбетон конструкцияларындағы саңылаулар мен ойықтарды тесу; 4. Өндіріс қалдықтары мен қоқысты нұсқауларға сәйкес белгіленген орындарға шығару; 5. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтауға, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын пайдалану, зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер: 1-2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері; 2. Бетон және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу ережелері; 3. Жүктеу операциялары кезінде ым-ишарамен сигнал беру ережесі; 4. Құрылыс қалдықтарын кәдеге жарату ережелері; 5. Бетон жұмыстарына арналған қол құралдарының мақсаты; 6. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасына қойылатын талаптар, зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Дербестік және жауапкершілік		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Бетон төсегіш	
	4	Бетон төсегіш	
	5	Құрылыс жұмыстарды супервайзеры	
	6	Ауысым бастығы (құрылыста)	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
19. Кәсіптің карточкасы "Бетон төсегіш":			
Топтың коды:	7114-3		
Қызмет атауының коды:	7114-3-003		
Кәсіптің атауы:	Бетон төсегіш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Асфальтбетоншы, 1-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жабуға арналған негіздерді орнату бойынша кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-001 Асфальтбетоншы 7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бетон қоспасын төсеу, тығыздау, бетонға күтім жасау, құрылыс кезінде бетон беттерін өңдеу, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстарды кеңейту, реконструкциялау, қалпына келтіру және күрделі жөндеу бойынша жұмыстар кешенін орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі орташа бетон жұмыстарының кешенін орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Бетон қоспасын көлденең жазықтықтарға төсеу.</p>	<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон жұмыстарына арналған электрлендірілген, пневматикалық және қол құралдарымен жұмыс істеу; 2. Қауғаны ілмектерге (капсырмалар, ілгектер) түгендеу сызықтарымен ілу; 3. Бетон қоспасын төсеу орнына бетон қоспасын беру үшін әртүрлі жабдықты пайдаланып құрылымға бетон қоспасын салу; 4. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимін таңдау; 5. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын қолдану, жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. <p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері; 2. Бетондау алдында қалыптау мен арматураның жай-күйіне қойылатын талаптар; 3. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері; 4. Құрылымды бетондау технологиясы; 5. Бетонның қасиеттері және бетон қоспасының технологиялық қасиеттері; 6. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары; 7. Бетонға күтім жасау әдістері; 8. Электрлендірілген және пневматикалық аспаптардың және бетон жұмыстарына қолданылатын жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері; 9. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптары, зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		<p>Машықтар: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон жұмыстарына арналған электрлендірілген, пневматикалық, қолмен және бақылау-өлшеу құралымен жұмыс істеу;

Еңбек функциясы 1:
Күрделілігі орташа бетон жұмыстарының кешенін орындау.

Дағды 2:
Едендердің астыңғы қабаттарын, бетон негіздерін және цемент төсемдерін орнату

2. Бетон негіздерін едендер мен ерітінді төсемдерін орнату үшін әртүрлі негіздерді дайындау;
3. Едендерді құю кезінде стаяканы тегістейтін бағыттағыштарды орнату;
4. Әр түрлі құралдар мен жабдықтардың көмегімен бетон немесе ерітінді қоспасын төсеу және тегістеу;
5. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимін таңдау;
6. Бетон мен ерітінді қоспасын тегістеу;
7. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын қолдану, жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.

Білімдер:

3-4 разряд

1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері;
2. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері;
3. Едендердің астыңғы қабаттары мен бетон негіздерін орнату әдістері мен технологиясы, ерітінді байланыстарын орнату;
4. Бетондардың, ерітінділердің қасиеттері және бетон және ерітінді қоспаларының технологиялық қасиеттері;
5. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары;
6. Бетон мен ерітінділерді күту әдістері;
7. Едендердің астыңғы қабаттары мен бетон негіздерін, ерітінді байланыстарын орнату үшін қолданылатын электрлендірілген және пневматикалық құралдар мен жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері;
8. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптары, зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету қағидалары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Машықтар:

3-4 разряд

1. Электрлендірілген, пневматикалық және қол аспаптары мен жабдықтарымен жұмыс істеу;
2. Құрылымдардың бетіндегі ақауларды бетон қоспасымен жабу;
3. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын қолдану, жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.

	<p>Дағды 3: Бетон және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу және жөндеу</p>	<p>Білімдер: 3-4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері; 2. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері; 3. Бетон және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу және жөндеу технологиясы; 4. Бетонның қасиеттері және бетон қоспасының технологиялық қасиеттері; 5. Бетон және темірбетон конструкцияларын бөлшектеуге арналған электрлендірілген және пневматикалық құралдар мен қолданылатын жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері; 6. Құрылыс қоқыстарын кәдеге жарату ережелері; 7. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптары, зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Бетон төсегіш
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы
8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
20. Кәсіптің карточкасы "Бетон төсегіш":		
Топтың коды:	7114-3	
Қызмет атауының коды:	7114-3-003	
Кәсіптің атауы:	Бетон төсегіш	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары	<p>"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі</p>	

бойынша біліктілік деңгейі:	№ 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Асфальтбетоншы, 1-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жабуға арналған негіздерді орнату бойынша кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-001 Асфальтбетоншы 7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бетон қоспасын төсеу, тығыздау, бетонға күтім жасау, құрылыс кезінде бетон беттерін өңдеу, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстарды кеңейту, реконструкциялау, қалпына келтіру және күрделі жөндеу бойынша жұмыстар кешенін орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі бетон жұмыстарының кешенін орындау 2. Күрделілігі жоғары бетон жұмыстарының кешенін орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
	Дағды 1: Бетон қоспасын тік конструкцияларға, көлбеу жазықтықтарға, су астына төсеу, атом электр станцияларының (атом электр станцияларының)	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <p>1. Бетон жұмыстарына арналған электрлендірілген, пневматикалық және қол құралдарымен жұмыс істеу; 2. Бетон қоспасын бағандарға, қабырғаларға, арқалықтарға, плиталарға, көпір тіректеріне салу; 3. Бетон қоспасын көлбеу жазықтықтарға салу (бөгеттердің, каналдардың беткейлерінде); 4. Құрылымға арнайы және ауыр бетон қоспаларын төсеу; 5. Бетон қоспасын су астына қою; 6. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимін таңдау ; 7. Бетон қоспасын тегістеу; 8. Бетонға әртүрлі тәсілдермен күтім жасау; 9. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын қолдану, жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 5 разряд</p> <p>1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері;</p>	

<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі бетон жұмыстарының кешенін орындау.</p>	<p>конструкцияларына арнайы және ауыр бетон қоспаларын төсеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Бетондау алдында қалыптау мен арматураның жай-күйіне қойылатын талаптар; 3. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері; 4. Күрделі құрылымдарды бетондау технологиялары ; 5. Дайын бетон және темірбетон бұйымдарының сапасына қойылатын талаптар; 6. Бетонның қасиеттері және бетон қоспасының технологиялық қасиеттері; 7. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары; 8. Бетонға күтім жасау әдістері; 9. Электрлендірілген және пневматикалық аспаптардың және бетон жұмыстарына қолданылатын жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері; 10. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптары, зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету қағидалары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Цемент едендерін орнату және жөндеу.</p>	<p></p>	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон жұмыстарына арналған электрлендірілген, пневматикалық, қолмен және бақылау-өлшеу құралымен жұмыс істеу; 2. Қайта құруға және жөндеуге жататын цемент еденінің элементтерін анықтау; 3. Едендерді толтырмас бұрын негіздерді тазалау; 4. Едендерді ерітіндімен толтыру; 5. Әр түрлі құралдармен және жабдықтармен бетті әрлеу; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасын бақылауды жүзеге асыру; 7. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, жеке қорғаныс құралдарын қолдану, жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері; 2. Цемент едендерін орнату әдістері мен технологиялары, оларды өндіру сапасына қойылатын талаптар; 3. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері;

		<p>4. Бетондардың, ерітінділердің қасиеттері және бетон және ерітінді қоспаларының технологиялық қасиеттері;</p> <p>5. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары;</p> <p>6. Ерітінділерді күту және оларды әрлеу әдістері;</p> <p>7. Цемент едендерін орнату үшін қолданылатын электрлендірілген және пневматикалық құралдар мен жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері;</p> <p>8. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптары, зардап шегушіге алғашқы көмек көрсету қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1:</p> <p>Бетон қоспасын бір және қос қисықтықтың жұқа қабырғалы конструкцияларына, көпірлердің аралық құрылыстарының күрделі конструкцияларына, кернеулі арматураланған монолитті конструкцияларға төсеу; атом электр станциясы конструкциясына аса ауыр бетон қоспасын төсеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <p>1. Бақылау-өлшеу, электрлендірілген, пневматикалық және қол аспаптарымен және бетон жұмыстарына арналған жабдықтармен жұмыс істеу;</p> <p>2. Бетон қоспасының қасиеттерін анықтау;</p> <p>3. Бетон қоспасын күмбездердің, бір және қос қисықтық қабықшалардың, резервуарлар мен бункерлердің жұқа қабырғалы конструкцияларына, аэрокамералардың конструкцияларына, жуу галереяларының бөлек қабырғаларына және тұндырғыштардың камерааралық қабырғаларына, спиральді камералардың қабырғаларына, гидрокұрылыстардың жабындылары мен сорғыш құбырларына салу;</p> <p>4. Бетон қоспасын көпірлердің аралық құрылыстарының қырлы, қорапты және басқа да күрделі құрылымдарына салу;</p> <p>5. Құрылымдарға аса ауыр бетон қоспасын төсеу;</p> <p>6. Бетон қоспасын кернеулі күшейтілген монолитті құрылымдарға салу;</p> <p>7. Бетон қоспасын төсеу орнына бетон қоспасын беру үшін әр түрлі жабдықтың көмегімен күрделілігі жоғары конструкцияларға және жету қиын жерлерге төсеу;</p> <p>8. Ауыр бетон қоспасын вибраторлармен тығыздау;</p> <p>9. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимін таңдау;</p> <p>10. Бетонға әртүрлі тәсілдермен күтім жасау;</p> <p>11. Жұмыс сапасын бақылауды жүзеге асыру;</p> <p>12. Кернеулі арматураланған темірбетон бұйымдарын жасау;</p> <p>13. Нормативтерге сәйкес жұмыстың қауіпсіз және санитарлық-гигиеналық жағдайларын бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p>

Еңбек функциясы 2:
Күрделілігі жоғары бетон жұмыстарының кешенін орындау.

1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері;
2. Бетондау алдында қалыптау мен арматураның жай-күйіне қойылатын талаптар;
3. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері;
4. Күрделілігі жоғары конструкцияларды бетондау технологиялары;
5. Кернеулі арматураланған темірбетон бұйымдарын жасау технологиялары;
6. Дайын бетон және темірбетон бұйымдарының сапасына қойылатын талаптар;
7. Бетонның қасиеттері және бетон қоспасының технологиялық қасиеттері;
8. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары;
9. Бетонға күтім жасау әдістері;
10. Электрлендірілген және пневматикалық құралдар мен бетон жұмыстарына қолданылатын жабдықтардың мақсаты, жұмыс істеу принциптері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:
Турбогенераторлардың, коректік электр сорғыларының іргетастарындағы ипотекалық бөлшектерді бетондау; ұңғымалар мен траншеяларды бетондау.

Машықтар:

5 разряд

1. Бетон жұмыстарына арналған электрлендірілген, пневматикалық, қолмен және бақылау-өлшеу құралымен жұмыс істеу;
2. Бетон қоспасын төсеу орнына бетон қоспасын беру үшін әр түрлі жабдықтың көмегімен күрделілігі жоғары конструкцияларға және жету қиын жерлерге төсеу;
3. Нұсқаулыққа сәйкес өндіріс қалдықтарын, қоқыстарды белгіленген орындарға жинауды ұйымдастыру;
4. Орындалатын жұмыстардың сапасын бақылауды жүзеге асыру.

Білімдер:

5 разряд

1. Бетон және темірбетон бұйымдары мен конструкцияларының түрлері;
2. Тиеу жұмыстары кезінде қимылмен сигнал беру ережелері;
3. Ұңғымалар мен траншеяларды бетондау әдістері мен технологиялары;
4. Бетондау кезінде монтаждау және салмалы бөлшектерді, оның ішінде анкерлі болттарын орнатуға қойылатын талаптар;
5. Зақымдалған және реконструкцияланатын конструкцияларды күшейту тәсілдері;
6. Бетондардың, ерітінділердің қасиеттері және бетон және ерітінді қоспаларының технологиялық қасиеттері;

		7. Бетон қоспасын тығыздау үшін діріл режимінің сипаттамалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
21. Кәсіптің карточкасы "Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-001		
Кәсіптің атауы:	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қарапайым қасбет жүйесінің элементтерін орнату бойынша кемінде бір жыл тәжірибесі		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-002 Металды конструкцияларды монтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде қасбеттер мен перде қабырғаларын салу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.</p> <p>2. Қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптауға арналған металл жақтау бағыттауыштары мен бөлшектерін орнату кезінде қолданылатын құралдарды, құрылғыларды, бекітпелерді және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері. Қасбеттер мен перде қабырғаларының металл қаңқа бағыттауыштары мен қаптау бөліктерін орнату технологиясы. Металл қаңқалық бағыттауыштарды және қасбеттік қаптама бөлшектерін бекіту әдістер.</p>
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы бойынша қолданыстағы заңнама талаптарын сақтау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелерін сақтауға, қасбеттер мен перде қабырғаларын орнатуға байланысты жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға;</p> <p>2. Өндірістік жазатайым оқиға кезінде зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <p>1. Құрылыс алаңында жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары;</p> <p>2. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері;</p> <p>3. Өндірістік жазатайым оқиғадан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.</p>
	Дағды 1:	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <p>1. Жұмыс сызбаларын оқу және технологиялық картаны пайдалану;</p> <p>2. Фасадтар мен шымылдық қабырғаларының өртке қарсы каналының пішінді бөліктерінің конфигурациясын есептеу және анықтау;</p> <p>3. Қасбеттер мен перде қабырғалары үшін өртке қарсы құбырларды дайындау және құрастыру технологиясын сақтау;</p> <p>4. Қасбеттер мен шымылдық қабырғалары үшін өрт арналарын дайындау, құрастыру және реттеу кезінде қолмен және механикаландырылған құралдар мен құрылғыларды пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптауға арналған металл жақтау бағыттауыштары мен бөлшектерін орнату кезінде қолданылатын құралдарды, құрылғыларды, бекітпелерді және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері. Қасбеттер мен перде қабырғаларының металл қаңқа бағыттауыштары мен қаптау бөліктерін орнату технологиясы. Металл қаңқалық бағыттауыштарды және қасбеттік қаптама бөлшектерін бекіту әдістер.</p>	<p>Фасадтар мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін өндіру.</p>	<p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қасбеттер мен перде қабырғаларының терезе және есік саңылауларын жақтау үшін өрт арнасының құрылымының пішінді бөліктерін дайындауда қолданылатын құралдарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 2. Қасбеттер мен шымылдық қабырғалары үшін өртке қарсы құбырлардың пішінді бөліктерін дайындаудың конструкциясы мен технологиясының негіздері; 3. Сантехника негіздері; 4. Қасбеттер мен шымылдық қабырғаларының өрт арнасының құрылымының пішінді бөліктерін біріктіру және бекіту әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Фасадтар мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін орнату.</p>	<p>Машықтар: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқу және технологиялық картаны пайдалану; 2. Ғимараттың немесе құрылыстың парапет бөлігінде қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін бекіту технологиясын сақтау; 3. Ғимараттың немесе құрылыстың парапет бөлігіне қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін орнату кезінде қолмен және механикаландырылған құралдарды, аспаптар мен құрылғыларды қолдануға; 4. Терезе және есік саңылауларының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы құрылымын орнату; 5. Ғимараттың немесе құрылыстың парапет бөлігіндегі қасбеттер мен перде қабырғаларының орнатылған пішінді элементтерін геодезиялық белгілер бойынша тексеру. <p>Білімдер: 2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттың, құрылымның парапеттік бөлігіне және терезе мен есік саңылауларының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін орнату кезінде қолданылатын құралдарды, аспаптарды, құрылғыларды және жабдықтарды пайдалану мақсаты мен ережелері; 2. Ғимараттың, құрылымның парапет бөлігіне және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін орнату технологиясы; 3. Ғимараттың, құрылыстың парапет бөлігінде және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін бекіту тәсілдері;

		4. Ғимараттың, құрылыстың парапет бөлігіне және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді элементтерін орнату сапасына қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы	
	4	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы	
	5	Құрылыс жұмыстарды супервайзеры	
	6	Ауысым бастығы (құрылыста)	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
22. Кәсіптің карточкасы "Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-001		
Кәсіптің атауы:	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қасбеттік жүйенің қарапайым элементтерін монтаждау бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-002 Металды конструкцияларды монтаждаушы		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде қасбеттер мен перде қабырғаларын орнату	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау 2. Қасбеттер мен перде қабырғаларының қарапайым элементтерін орнату
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау.	Машықтар: 4-5 разряд 1. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелерін сақтау, қасбеттер мен перде қабырғаларын орнату үшін ілеспе жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану ; 2. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрылыс алаңында жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары; 2. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне қасбеттердің, перде қабырғаларының және оқшаулаудың	Машықтар: 4-5 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану; 2. Қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне бекіту технологиясын сақтау; 3. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін орнату кезінде қол және механикаландырылған аспаптарды, құрылғыларды қолдану; 4. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне орнатылған қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін геодезиялық белгілер бойынша тексеру. Білімдер: 4-5 разряд 1. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін орнату кезінде қолданылатын құралдардың,

	<p>металл қаңқасын бекітудің құрамдас элементтерін монтаждау.</p>	<p>аспаптардың, айлабұйымдар мен мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі;</p> <p>2. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіне қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін орнату жөніндегі жұмыстарды жүргізу технологиясы;</p> <p>3. Қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін, оқшаулағыш материалды және желден қорғайтын мембрананы ғимараттың, құрылыстың сыртқы беттеріне бекіту тәсілдері;</p> <p>4. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы бетіндегі қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін бекіту сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Қасбеттер мен перде қабырғаларының</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>қарапайым элементтерін орнату.</p>	<p>Дағды 2: Металл жақтауды және қасбеттер мен перде қабырғаларының қаптамасын монтаждау.</p>	<p>Машықтар: 4-5 разряд</p> <p>1. Жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану;</p> <p>2. Металл жақтау элементтерін және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін бекіту технологиясын сақтау;</p> <p>3. Металл жақтау элементтерін және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін орнату кезінде қолмен және механикаландырылған аспаптарды, құрылғыларды қолдану;</p> <p>4. Металл жақтаудың орнатылатын элементтерін және қасбеттер мен перде қабырғаларының қаптамасының бөлшектерін геодезиялық белгілер бойынша тексеру.</p>
	<p>Білімдер: 4-5 разряд</p> <p>1. Металл жақтаудың бағыттағыштарын және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін орнату кезінде қолданылатын құралдардың, аспаптардың, айлабұйымдар мен мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі;</p> <p>2. Бағыттағыштарды металл жақтауды және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін орнату бойынша жұмыстарды жүргізу технологиясы;</p> <p>3. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы беттеріне металл жақтаудың бағыттағыштарын және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін бекіту тәсілдері;</p> <p>4. Ғимараттың, құрылыстың сыртқы беттеріне металл қаңқаның бағыттағыштарын және қасбеттер мен перде қабырғаларын қаптау бөлшектерін бекіту сапасына қойылатын талаптар.</p>	<p>-</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Жауапкершілік</p>		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
23. Кәсіптің карточкасы "Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-001		
Кәсіптің атауы:	Фасадтар мен аспалы қабырғаларды монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қасбеттік жүйенің қарапайым элементтерін монтаждау бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-002 Металды конструкцияларды монтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде қасбеттер мен перде қабырғаларын орнату.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	

Еңбек функцияларының тізбесі:		2. Парапетте, есік және терезе ойықтарында қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін монтаждау
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы талаптарын сақтау.	Қосымша еңбек функциялары: Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау. Дағдыны тану мүмкіндігі: -	Машықтар: 6-7 разряд 1. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелерін сақтау, қасбеттер мен перде қабырғаларын орнату үшін ілеспе жұмыстарды орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану ; 2. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету. Білімдер: 6-7 разряд 1. Құрылыс алаңында жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары; 2. Өндірістік санитария және еңбек гигиенасы ережелері; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі.
	Дағды 1: Қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін жасау.	Машықтар: 6-7 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану; 2. Өртке қарсы қораптың қасбеттер мен перде қабырғаларының пішінді бөлшектерінің конфигурациясын есептеу және анықтау; 3. Қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы қорабын дайындау және құрастыру технологиясын сақтау; 4. Қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы қорабын дайындау, құрастыру және орналастыру кезінде қолмен, механикаландырылған құрал-саймандар мен құрылғыларды қолдану. Білімдер: 6-7 разряд 1. Терезе және есік ойықтарын қасбеттер мен перде қабырғаларын жиектеуге арналған өртке қарсы қорап конструкциясының фасонды бөлшектерін дайындау кезінде қолданылатын құралдардың, айлабұйымдар мен Мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі; 2. Қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы қорабының фасонды бөлшектерін жобалау негіздері және дайындау технологиясы; 3. Слесарлық істің негіздері;

<p>Еңбек функциясы 2: Парапетте, есік және терезе ойықтарында қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін монтаждау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін монтаждау.</p>	<p>4. Қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы қорап конструкциясының фасонды бөлшектерін қосу және бекіту тәсілдері.</p> <p>Машықтар: 6-7 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану; 2. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігінде қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін бекіту технологиясын сақтау; 3. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігіне қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін орнату кезінде қол және механикаландырылған аспаптарды, құрылғыларды қолдану; 4. Терезе мен есік саңылауларының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының өртке қарсы қорабының құрылымын орнату; 5. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігіндегі қасбеттер мен перде қабырғаларының орнатылатын фасондық элементтерін геодезиялық белгілер бойынша тексеру.</p> <p>Білімдер: 6-7 разряд 1. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігінде және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының элементтерін орнату кезінде қолданылатын құралдардың, аспаптардың, айлабұйымдар мен мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі; 2. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігінде және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін орнату жөніндегі жұмыстарды жүргізу технологиясы; 3. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігінде және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін бекіту тәсілдері; 4. Ғимараттың, құрылыстың парапеттік бөлігінде және терезе мен есік ойықтарының периметрі бойынша қасбеттер мен перде қабырғаларының фасонды элементтерін монтаждау сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>

	Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
24. Кәсіптің карточкасы "Слесарь-монтажшы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-004		
Кәсіптің атауы:	Слесарь-монтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс слесары, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сыртқы инженерлік желілермен (сумен жабдықтау, кәріз, су бұру, жылу желілері) кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-003 Металды конструкцияларды жинайтын слесарь		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы құрылымдарды жөндеу және салу кезінде сантехникалық жұмыстарды жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс алаңында қарапайым сантехникалық жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2 разряд 1. Парақ материалын (металдар мен бейметалдар) кол қайшымен кесу;	

Еңбек функциясы 1: Құрылыс алаңында қарапайым сантехникалық жұмыстарды орындау.	Дағды 1: Тораптар мен материалдарды дайындау, бос өлшемдер бойынша қарапайым бөлшектерді жасау.	<p>2. Металдарды және бейметалдарды қол арамен кесу;</p> <p>3. Материалды кескіш құралмен кесу;</p> <p>4. Дайындамаларды файлдармен толтыру;</p> <p>5. Сыртқы және ішкі жіптерді шүмектермен және матрицалармен кесу;</p> <p>6. Бөлшектердің сыртқы және ішкі өлшемдерін өлшеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Металдардың негізгі түрлері мен қасиеттері;</p> <p>2. Бекіткіштердің негізгі түрлері, бөлшектерді қосу тәсілдері;</p> <p>3. Металл кескіш құралдардың конструкциясы, қолдану ережесі;</p> <p>4. Өлшеу құралдарының құрылымы, мақсаты және пайдалану ережесі;</p> <p>5. Компоненттерді консервациялау әдістері мен ережелері;</p> <p>6. Сантехникалық жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық;</p> <p>7. Майлау материалдарының негізгі түрлері және олардың тағайындалуы;</p> <p>8. Бөлшектерді майлау әдістері мен ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Болтты қосылыстарды құрастыру, қарапайым құрылыс конструкцияларын монтаждау және демонтаждау.	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Металл өңдеу құралдарын қолдану: кілттер, бұрағыштар, тістеуіктер;</p> <p>2. Ілмектерді және ұстағыш құрылғыларды пайдалану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Қолданылатын итарқалар мен ұстағыш құрылғылардың түрлері;</p> <p>2. Құрастыру жұмыстарына слесарлық құралдарды қолданудың конструкциясы, мақсаты, ережесі;</p> <p>3. Қорғаныс қоршауларын орнату ережелері мен әдістері;</p> <p>4. Жүктерді итеру ережелері мен әдістері;</p> <p>5. Монтаждау жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтар;</p> <p>6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Слесарь-монтажшы	
	4	Слесарь-монтажшы	
	5	Құрылыс жұмыстарды супервайзеры	
	6	Ауысым бастығы (құрылыста)	
	7	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)	
25. Кәсіптің карточкасы "Слесарь-монтажшы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-004		
Кәсіптің атауы:	Слесарь-монтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс слесары, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сыртқы инженерлік коммуникациялармен (су құбыры, кәріз, суағар, жылу желісі) жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-003 Металды конструкцияларды жинайтын слесарь		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әртүрлі мақсаттағы конструкцияларды жөндеу және салу кезінде слесарлық жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым бөлшектерді дайындау және пысықтау, Құрылыс жабдықтары мен жабдықтарының күрделі емес тораптарын жөндеу 2. Жабдықтар мен жарақтарды жөндеуді, монтаждауды және реттеуді орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
	<p>Дағды 1: Қарапайым бөлшектерді жасау және пысықтау.</p>	<p>Машықтар: 3 разряд 1. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу; 2. Қол құралымен тесіктерді бұрғылау; 3. Қол құралымен болат илемдеуді кесу және шабу; 4. Бұрғылау, кесу және шабу үшін қол құралын пайдалану; 5. Белгілеу құралын пайдалану; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 3 разряд 1. Металл және металл емес материалдардың негізгі қасиеттері; 2. Металл және металл емес материалдарды өңдеу параметрлері туралы негізгі мәліметтер; 3. Бөлшектерді слесарлық өңдеу әдістері мен ережелері; 4. Шаблон бойынша бөлшектерді белгілеу әдістері мен ережелері; 5. Бұрғылауға, кесуге және кесуге арналған құралдың құрылғысы, пайдалану ережесі; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Қарапайым бөлшектерді дайындау және пысықтау, Құрылыс жабдықтары мен жабдықтарының күрделі емес тораптарын жөндеу.</p>	<p>Дағды 2: Құрылыс жабдықтары мен жарақтарының қарапайым тораптарын жөндеу.</p>	<p>Машықтар: 3 разряд 1. Құрылыс жабдықтары мен жарақтарының тораптарын бөлшектеуге, құрастыруға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 2. Жылжымалы қалыптың қалқандары мен қораптарын жөндеуге арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 3. Құрастыру алдында құрылыс жабдықтарының қарапайым тораптарын жинақтау; 4. Бөлшектер мен түйіндерді ластанудан тазалау; 5. Тазалау құралдарын қолдану; 6. Бұрандалы қосылыстарды қатайту кезінде бөлшектердің деформациялануына жол бермей, құрылыс жабдықтары мен жарақтарының тораптарын жинау; 7. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 3 разряд 1. Бөлшектеу-құрастыру жұмыстарын орындауға арналған құралды пайдалану ережесі;</p>

		<p>2. Құрастыру бірліктерін бөлшектермен жинақтау ережесі;</p> <p>3. Болат жылжымалы қалыптың тетіктері мен элементтерінің тораптарын құрастыру және бөлшектеу әдістері мен ережелері;</p> <p>4. Тораптар мен бөлшектерді тазалау тәсілдері мен ережелері;</p> <p>5. Қарапайым такелаж құралдарының құрылысы және оларды пайдалану ережелері;</p> <p>6. Бұрандалы қосылыстарды құрастыру және катаяту ережелері мен әдістері;</p> <p>7. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	<p>Дағды 1: Жабдықтарды, айлабұйымдар мен жарақтарды монтаждау және реттеу.</p>	<p>Машықтар: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілеу және өлшеу құралдарын пайдалану; 2. Эскиздер мен сызбаларды оқу; 3. Слесарлық жұмыстарды орындау кезінде арнайы механикаландырылған құралды пайдалану; 4. Слесарлық жұмыстарды орындау кезінде қол құралдары мен құрылғыларды пайдалану; 5. Анкерлі бұранданы, аспаларды, тартқыштарды, қамыттарды жасау; 6. Кронштейндер, ернемектер, түзу сызықты ағулар, арықтар, қорғаныш қаптамалар мен қоршаулар, бункерлер жасау; 7. Тіректерді, терезе саңылауларын, баспалдақ торларын, балкондарды қоршау; 8. Металл терезе байланыстырғыштарын және ашу механизмдерін жасау; 9. Бағандардың, арқалықтардың және еден плиталарының ауыстырылатын металл қалыптарын жинау және бөлшектеу; 10. Бағандардың, арқалықтардың және еден плиталарының жылжымалы қалыптарының көтергіш құрылғыларын жинау және бөлшектеу; 11. Жылжымалы қалыптың конустығын реттеу; 12. Көтергіш лебедкалардың бульдозерлердің механизмдерін реттеу; 13. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету. <p>Білімдер: 4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлшеу құралының құрылысы, пайдалану ережесі; 2. Бөлшектеу-құрастыру жұмыстарын орындауға арналған құралды пайдалану ережесі; 3. Эскиздер мен сызбаларды оқу ережелері; 4. Құралды жасау үшін қолданылатын металдардың негізгі қасиеттері;

<p>Еңбек функциясы 2: Жабдықтар мен жарактарды жөндеуді, монтаждауды және реттеуді орындау.</p>		<p>5. Құралды толтыру мен қатайтудың негізгі ережелері мен әдістері; 6. Өңдеу параметрлері туралы негізгі мәліметтер; 7. Жылжымалы металл қалыптарды және жылжымалы қалыптар механизмдерін орнату ережелері; 8. Төзімділік және қону жүйесі; 9. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Механизмдерді, машиналар мен қозғалтқыштарды жөндеу .</p>	<p>Машықтар: 4 разряд 1. Қол домкраттарын, көтергіштерді, кран-арқалықтарды және жүк көтергіштігі 5 тоннаға дейінгі блоктарды, арматураны бүгуге және кесуге арналған станоктарды бөлшектеуге, жөндеуге және құрастыруға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 2. Таспалы транспортерлердің керме және жетек құрылғыларын, экскаваторлардың шөміштері мен шынжырларын, бетон араластырғыштардың шөміштері мен барабандарын бөлшектеуге, жөндеуге және құрастыруға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 3. Механикаландырылған толтырғышқа арналған бүріккіш пистолеттерді, агрегаттарды бөлшектеу, жөндеу және жинау; 4. Қозғалтқыштарды бөлшектеуге, жөндеуге және құрастыруға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану; 5. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 4 разряд 1. Механизмдерді, машиналар мен қозғалтқыштарды жөндеуге арналған құрал-саймандар мен құрылғылардың құрылысы мен пайдалану ережесі; 2. Такелаждық жабдықтардың, механикаландырылған аспаптар мен станоктардың құрылысы, оларды қолдану қағидалары; 3. Құрылыс жабдықтарының құрылысы, жұмыс процесі және реттеу; 4. Жөндеу жұмыстарын орындау ережелері; 5. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу</p>	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Слесарь-монтажшы	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)		
26. Кәсіптің карточкасы "Слесарь-монтажшы":			
Топтың коды:	7214-2		
Қызмет атауының коды:	7214-2-004		
Кәсіптің атауы:	Слесарь-монтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №19169 тіркелді). Құрылыс слесары, 2-7 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сыртқы инженерлік коммуникациялармен (су құбыры, кәріз, суағар, жылу желісі) жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7214-2-003 Металды конструкцияларды жинайтын слесарь		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы конструкцияларды жөндеу және салу кезінде слесарлық жұмыстарды орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерінің бөлшектерін дайындау, жөндеу, баптау және сынау 2. Аса күрделі және ауыр құрылыс жабдықтарын жөндеуді, баптауды және сынауды орындау.	

	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1: Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерінің бөлшектерін дайындау, жөндеу, баптау және сынау.</p>	<p>Дағды 1: Күрделі бөлшектерді, жабдықтар мен құрылғыларды жасау.</p>	<p>Машықтар: 5-6 разряд 1. Белгілеу және өлшеу құралдарын пайдалану; 2. Эскиздер мен сызбаларды оқу; 3. Слесарлық жұмыстарды орындау кезінде қол құралдары мен құрылғыларды пайдалану; 4. Шөміштердің, қоймалардың, жұқа табақты металдан жасалған бункерлердің, тұғырлардың, рамалар мен циклондарға арналған алаңдардың, желдеткіштер мен калориферлердің, жылжымалы жалюздердің, клапандардың бөлшектерін дайындауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 5. Бөлшектерді қатайтуға, күйдіруге және босатуға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 6. Бөлшектерді тойтармалармен қосу; 7. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 5-6 разряд 1. Аспаптық болаттар мен қорытпалардың сорттары, маркалары мен қасиеттері; 2. Механикаландырылған құралды қолдана отырып, күрделі бөлшектерді слесарлық өңдеу әдістері мен ережелері; 3. Бөлшектерді шаблондар мен калибрлерге сәйкестендіру әдістері мен ережелері; 4. Металды сөндіру, босату және күйдіру әдістері мен ережелері; 5. Өлшеу құралының құрылысы, пайдалану ережесі; 6. Эскиздер мен сызбаларды оқу ережелері; 7. Аспаптық болаттар мен қорытпалардан жасалған бұйымдарды термиялық өңдеу параметрлері туралы негізгі мәліметтер; 8. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
		<p>Машықтар: 5-6 разряд 1. Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерін жөндеуге арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 2. Бетон араластырғыштар мен еріткіштерді, бетон сорғылары мен еріткіш сорғыларды, орталықтан тепкіш сорғыларды бөлшектеу және жинау; 3. Жүк көтергіштігі 5 тоннадан асатын блоктарды, жетек лебедкаларын бөлшектеу және жинау;</p>

<p>Дағды 2: Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерін жөндеу, баптау және сынау.</p>	<p>4. Жер снарядтарын бөлшектеу және жинау; 5. Гидравликалық және электрлік ұяларды монтаждауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 5-6 разряд</p> <p>1. Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерін жөндеуге арналған жабдықтарды, құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану ережесі; 2. Жөндеу жұмыстарын орындау ережелері мен тәсілдері; 3. Гидравликалық және электрлік ұяларды монтаждауға арналған жабдықты, құрал-сайманды және айлабұйымдарды пайдалану ережесі; 4. Жүк көтергіш механизмдерді пайдалану ережесі; 5. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 1: Дәлдігі жоғары бөлшектерді, жабдықтар мен құрылғыларды дайындау.</p>	<p>Машықтар: 7 разряд</p> <p>1. Белгілеу және өлшеу құралдарын пайдалану; 2. Эскиздер мен сызбаларды оқу; 3. Жабдықты, құралды және құрылғыларды қолдану . үлгілерді, калибрлерді және кондукторларды дайындау; 4. Мөртабандар мен қалыптарды дайындауға және жөндеуге арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 5. Ауыстыруға жататын бөлшектерді дайындауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 6. Эксцентриктердің конуын қамтамасыз ету; 7. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 7 разряд</p> <p>1. Қатты қорытпалардың таңбалануы, сұрыпталуы және қасиеттері; 2. Бөлшектерді дайындау және жөндеу кезінде қолданылатын жабдықты, құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану ережесі; 3. Жөнделетін бөлшектерді слесарлық және термиялық өңдеу және жарақтау тәсілдері; 4. Өлшеу құралының құрылысы, пайдалану ережесі; 5. Эскиздер мен сызбаларды оқу ережелері; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Аса күрделі және ауыр құрылыс жабдықтарын жөндеуді, баптауды және сынауды орындау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : Дағды 2: Күрделі құрылыс машиналары мен механизмдерін жөндеу, баптау және сынау.</p>	<p>-</p> <p>Машықтар: 7 разряд 1. Топырақты жылжыту бойынша жабдықтарды сынау және жөндеу; 2. Күрделі жүк көтергіш машиналарды сынау және жөндеу; 3. Пресс жабдықтарын сынау және жөндеу; 4. Өнімділігі 300 м3/сағ жоғары жер сорғыш снарядтар мен айдау қондырғыларын, экскаваторларды сынау және жөндеу; 5. Мұнара крандарын, автотиегіштерді жөндеу, ретке келтіру және сынау; 6. Қалыңдығы 13 мм-ден асатын табақты металды кесуге арналған пресс-қайшыларды, гидравликалық және пневматикалық престерді жөндеу, баптау және сынау; 7. Өнімділігі 6 м3/мин жоғары компрессорларды жөндеу, ретке келтіру және сынау; 8. Аса күрделі және ауыр құрылыс жабдықтарын жөндеуге, баптауға және сынауға арналған жабдықты, құрал-саймандарды және құрылғыларды пайдалану; 9. Өлшеу құралын пайдалану; 10. Эскиздер мен сызбаларды оқу; 11. Орындалатын жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер: 7 разряд 1. Іске қосу-баптау жұмыстарын жүргізу қағидалары ; 2. Аса күрделі және ауыр құрылыс жабдықтарын жөндеуге, баптауға және сынауға арналған жабдықты, құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану ережесі; 3. Күрделі жүк көтергіш машиналар мен қысымды ыдыстарды пайдалану ережесі; 4. Өлшеу құралының құрылысы, пайдалану ережесі; 5. Эскиздер мен сызбаларды оқу ережелері; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>
		<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
27. Кәсіптің карточкасы "Такелажшы":			
Топтың коды:	7215-1		
Қызмет атауының коды:	7215-1-002		
Кәсіптің атауы:	Такелажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1 шығарылым. Жұмыстың және жұмысшы мамандардың бірыңғай тарифті-біліктілік анықтамалығы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2009 жылғы 30 қарашадағы № 343-ө бұйрығымен бекітілген. Такелажшы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіптік оқудан өткен адамдар үшін такелажшы болып кемінде алты ай. Орта кәсіптік білім болған жағдайда практикалық жұмыс тәжірибесіне талаптар қойылмайды.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7215-1-003 Монтаждаудағы такелажшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк көтергіш машиналар мен механизмдерді, такелаждық құрылғылар мен құрылғыларды пайдалана отырып, жүктерді қауіпсіз көтеруді және орнын ауыстыруды қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды жылжыту, байлау, бекіту және орнату бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 2 разряд 1. Такелажды жұмыс нұсқаулығына сәйкес тазалау; 2. Такелажды жұмыс нұсқаулығына сәйкес майлау; 3. Такелажды жұмыс нұсқаулығына сәйкес құрғату;	

4. Такелажды түрлері мен өлшемдері бойынша таңдау және төсеу;
5. Арқандарды арқандағы жіптердің бұралу бағытын ескере отырып, барабанға тегіс қатарлармен орау;
6. Барабанға оралған кезде кабельдің немесе арқанның бірдей кернеуін сақтау;
7. Маркалар мен бензельдерді тағайындауға байланысты әртүрлі тәсілдермен қабаттастыруды орындау;
8. Дайындаушы ұйымды, дайындаушы ұйымның нөмірлеу жүйесі бойынша итарқаның реттік нөмірін, итарқаның жүк көтергіштігін, сынау күнін көрсете отырып, итарқаларға таңбалау тегтерін бекіту;
9. Жарамдылығын тексеру және такелаждық жұмыстарды орындау үшін итарқа, құрал-саймандар мен жабдықтарды дайындауды жүзеге асыру;
10. Такелажды жұмыс орнына жөнелтуге және жеткізуге дайындау;
11. Ағаш палубаларды, тіректерді, уақытша көпірлерді, скаттарды бөлшектеу және салу;
12. Ағаш палубаларды, тіректерді, уақытша көпірлер мен беткейлерді салу кезінде қарапайым ағаш ұстасы мен слесарлық операцияларды орындау;
13. Қарапайым такелаж жасау;
14. Такелаждау жұмыстарында пайдаланылатын негізгі тораптарды тоқу: түзу, кедертас, бұғалық, қарапайым сүңгі, жаппалы, бекіткіш, қайық, сомын, шкотты; жалпақ, сүйреткіш, кемекұрал, балықшы сүңгі, бөшкелі;
15. Қарапайым такелаж жасау процесінде болат кабельді, арқандарды кесу және кесу кезінде слесарлық құралды қолдану;
16. Дайындалған такелаж бұйымдарына таңбалау жазуларын салу;
17. Такелаж бөлшектерін жасау бойынша қарапайым сызбалар мен эскиздерді оқу.

Білімдер:

2 разряд

1. Болат арқандарды майлау үшін қолданылатын майлау материалдарының түрлері мен құрамы;
2. Такелажды бөлшектеу, майлау, кептіру және сақтау қағидалары;
3. Арқан төсеу және орау ережелері;
4. Такелаждық маркалардың мақсаты мен түрлері;
5. Жүк көтергіш механизмдердің және алынбалы жүк қармау құрылғыларының таңбалау тегтерінде орналастырылатын деректер;
6. Такелажды жұмыс орнына тиеу және тасымалдау тәртібі;
7. Уақытша төсемдерді, көпірлерді, тіректерді, еңістерді салу тәсілдері;

Дағды 1:

Дайындау және қосалқы жұмыстарды орындау, салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды жылжыту, байлау, бекіту және орнату кезінде такелаж бұйымдары мен уақытша жабдықтарды дайындау.

		<p>8. Слесарлық және ағаш ұстасының негіздері;</p> <p>9. Такелаждау жұмыстарында пайдаланылатын негізгі тораптарды тоқудың мақсаты мен тәсілдері: түзу, кедертас, бұғалық, қарапайым сүңгі, жаппалы, бекіткіш, қайық, сомын, шкотты; жалпақ, сүйреткіш, кемеқұрал, балықшы сүңгі, бөшкелі;</p> <p>10. Қарапайым такелаждық құрылғылардың түрлері және оларды жасау тәсілдері;</p> <p>11. Болат, синтетикалық және өсімдік арқандарының мақсаты мен жүк көтергіштігі;</p> <p>12. Қарасора арқандарының түрлері және олардың сипаттамалары;</p> <p>13. Арқан жасау үшін қолданылатын материалдар және олардың қасиеттері;</p> <p>14. Арқанның материалы мен беріктігі бойынша жіктелуі;</p> <p>15. Арқан сегменттерінің тәртібі;</p> <p>16. Болат арқанды кесу және кесу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>17. Такелаж бөлшектерін дайындау бойынша қарапайым сызбалар мен эскиздерді оқу ережесі;</p> <p>18. Кабельдерді, төсеніштерді және жолдарды жасауға арналған материалдардың сапасына қойылатын талаптар.</p>
Еңбек функциясы 1:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды жылжыту, байлау, бекіту және орнату бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.		<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Такелаждық жұмыстарды орындау кезінде жүкшығырларды, шпильдерді, тальдарды, домкраттар мен скаттарды жүктердің түріне, жинау және ілмектеу тәсіліне, пішініне, мөлшеріне және салмағына қарай қолдану;</p> <p>2. Жұмыстарды жүргізу жобасына, технологиялық карталарға және нормативтік-технологиялық құжаттарға сәйкес салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды арбаларға немесе платформаларға жылжытуды, байлауды, бекітуді және орнатуды орындау;</p> <p>3. Қарапайым конфигурациядағы бөлшектер мен жабдықтардың массасын, ауырлық центрін көзбен анықтау;</p> <p>4. Жүктерді көтеру және жылжыту бойынша жұмыстарды орындау кезінде ақпаратты берудің анықтығын және оны түсінудің бірегейлігін қамтамасыз ететін белгі сигнализациясын пайдалану;</p> <p>5. Такелаждық жабдықтар мен жабдықтардың (жүкшығырлар, тальдар, полиспастр), алмалы-салмалы жүк қармайтын құрылғылардың (арқандар, траверстер, кенелер) жарамдылығын бағалау;</p>

6. Жүк массасының құрылғылардың жүк көтергіштігіне сәйкестігін тексеру, арқанның бұтақтары арасындағы рұқсат етілген бұрышты анықтау;
7. Жүктерді көтермес бұрын және жылжытпас бұрын олардың тұрақтылығы мен дұрыстығын тексеру;
8. Жүктерді қатарлардан өздігінен орауға және құлатуға қарсы шаралар қабылдау;
9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану;
10. Жұмыстарды биіктікте орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітіп, сақтандырғыш белдікті немесе сақтандыру арқанын пайдалану.

Білімдер:

2 разряд

Дағды 2:

Салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды көлденең және тік жылжыту, байлау, бекіту және орнату бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.

1. Жүктерді байлау, ілмектеу және ілмектеу тәсілдері;
2. Жүктерді байлау кезінде орындалатын тораптар мен ілмектердің түрлері және оларды қолдану саласы;
3. Такелаждық жұмыстар үшін орнатылған негізгі командалар мен сигналдар;
4. Жүктерді, жабдықтар мен бұйымдарды тасымалдауға арналған қарапайым такелаж құралдарын орнату, оларды пайдалану қағидалары;
5. Жүктің түріне, жинау және ілмектеу тәсіліне, салмағына, пішіні мен мөлшеріне қарай жүктердің жіктелуі;
6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау үшін жабдықтар мен арқандарды іріктеу тәртібі;
7. Такелаждық механизмдер мен құрылғылардың (блоктардың, домкраттардың, құрт және тісті тальдардың, кол жүкшығырлардың) мақсаты, құрылысы, жұмыс істеу принципі және техникалық пайдалану ережесі;
8. Салмағы 5 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды арқандап байлау, бекіту, көтеру және тасымалдау, тиеу және түсіру тәсілдері мен тәсілдері;
9. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу орнына қойылатын талаптар;
10. Адамдар орналасқан үй-жайлардың үстінен жүкті жылжыту тәртібі;
11. Такелаждық жұмыстарды орындау кезінде пайдаланылатын жүктерді таңбалау және манипуляциялық белгілер;
12. Жүктерді тікелей байлау кезінде еңбекті қорғау талаптары;
13. Салмағы аз жүктерді ілмектеу ережесі;

		<p>14. Такелаждық жұмыстарды орындау кезінде пайдаланылатын өндірістік ыдыс және оны таңбалау ;</p> <p>15. Ыдысты қарау тәртібі және оның ақаулы болу нормалары;</p> <p>16. Ақаулы такелаж жабдықтарын, жабдықтар мен құрылғыларды пайдалану тәуекелдері;</p> <p>17. Жүктерді жинау габариттері;</p> <p>18. Жүкті сақтауға арналған алаңдарға, төсемдер мен төсемдерге қойылатын талаптар;</p> <p>19. Жүктерді төсеу және астарларды жүкке және итарқаға орнату ережесі;</p> <p>20. Жүк түсіретін құрылғылардың түрлері мен мақсаты (тізбекті және арқан арқандар, ілмектер, траверстер, ұстағыштар, қысқыштар);</p> <p>21. Такелаждық арқандардың мақсаты мен жүк көтергіштігі;</p> <p>22. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде такелажникке әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар;</p> <p>23. Жеке қорғаныс құралдарына қойылатын талаптар және оларды қолдану ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Төзімділік пен еңбексүйгіштік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Такелажшы
	4	Такелажшы
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері
	6	Ауысым бастығы
	7	Учаске бастығы
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)
28. Кәсіптің карточкасы "Такелажшы":		
Топтың коды:	7215-1	
Қызмет атауының коды:	7215-1-002	
Кәсіптің атауы:	Такелажшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1 шығарылым. Жұмыстың және жұмысшы мамандардың бірыңғай тарифті-біліктілік анықтамалығы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2009 жылғы 30 қарашадағы № 343-ө бұйрығымен бекітілген. Такелажшы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде алты ай жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқу курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7215-1-003 Монтаждаудағы такелажшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк көтеру машиналары мен механизмдерін, такелаждық құрылғылар мен құрылғыларды пайдалана отырып, жүктердің қауіпсіз көтерілуін және қозғалуын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Салмағы 25 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде жылжыту бойынша такелаждық жұмыстарды орындау 2. Салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде жылжыту бойынша такелаждық жұмыстарды жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 3 разряд 1. Болат арқандар мен арқандарды біріктіру әдісіне байланысты арқандардың ұштарын тоқуға арналған құралдарды қолдану; 2. Оймақтарды, ілмектерді немесе сақиналарды орнату арқылы ілмектерді бұғу; 3. Қысқыштарда болат арқандардан итарқалар жасау кезінде ілмектерді қысқыштармен бекіту; 4. Қол жетегі бар екі шпиндельді станоктарды және механикалық жетегі бар арнайы құрылғыларды пайдалана отырып, жіптерді тоқу арқылы итарқаларды өндіру; 5. Жіптердің ұштарын өру, өрілген жерлерінде бұғу арқылы домалату және жіптерді өру арқылы итарқалар жасағанда жіптердің қалған ұштарын алу; 6. Жұмыстарды орындау кезінде металл өңдеу және ағаш ұсталық құралдарды қолдану;	

7. Такелаж бұйымдарын жасауда қарапайым ағаш ұсталық жұмыстарын орындау (ағашты сүргілеу, көлденең аралау);
8. Такелаж бұйымдарын жасау кезінде қарапайым сантехникалық жұмыстарды (кесу, кесу, бұрғылау) орындау;
9. Шпалдарды торларға торларды тегістеуге және түтікке сәйкес келтіріп салу;
10. Шпалдардан уақытша стендтер салу кезінде шпалдарды кронштейндермен бекіту;
11. Такелаждық құрылғыларға немесе орнатылған конструкцияларға механизмнің көмегімен кермелерді немесе жігіттерді бекіту;
12. Жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштерді, якорьдерді, мачталарды және шығырларды орнату, құрастыру және бөлшектеу;
13. Ағаш рафтинг такелаждарын (шынжырлар, кабельдер) алу және орнату, жөндеуді орындау.

Дағды 1:
 Дайындық және көмекші жұмыстарды орындау, салмағы 25 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды жылжыту, байлау, бекіту және орнату кезінде такелаж бұйымдарын жасау.

Білімдер:

3 разряд

1. Болат кабельдердің классификациясы және олардың конструкциялық сорттары;
2. Арқалық жұмыстарды орындау үшін қолданылатын аспаптар;
3. Арқанның ұштарын біріктіру (біріктіру) тәсілдері;
4. Жалғау түрлері және кабельдер мен арқандарды жалғау тәсілдері;
5. Болат арқандарды тоқу және ілмектерді жасау реті;
6. Болат арқанның ұшын гильзаның сына қосылымына салу реті;
7. Болат арқандардың төсеу түрі бойынша түрлері; төсеу бағытында; жіптердің саны бойынша;
8. Өртүрлі типтегі итарқалардың түрлері мен қолдану аймақтары;
9. Такелаждық қондырғылардың, қысқыштардың түрлері мен қолдану аймақтары;
10. Итарқаларды дайындау үшін қолданылатын материалдардың түрлері;
11. Арқанды пайдалану қауіпсіздігін бағалау критерийлері;
12. Такелаж бұйымдарын дайындау кезінде қажетті сантехникалық және ағаш ұсталық жұмыстарын орындау техникасы;
13. Сілтеме жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын шынжырлардың түрлері;
14. Шпалдардан уақытша стендтер салу ережелері;
15. Такелаждарды алу, жөндеу және орнату әдістері мен ережелері;
16. Ағаш рафтинг такелажын алу және орнату тәсілдері мен реттілігі;

Еңбек функциясы 1:
 Салмағы 25 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді,

станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде жылжыту бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.		<p>17. Ағашты рафтингте қолданылатын такелаждардың түрлері және оған қойылатын талаптар;</p> <p>18. Тікелей салдарда ағаш рафтинг такелаждарын жөндеу әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2:</p> <p>Машиналарды, механизмдерді, станоктарды, салмағы 25 тоннаға дейінгі жүктерді құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде көлденең және тік қозғалыс бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жобасына, технологиялық карталарға және нормативтік-технологиялық құжаттарға сәйкес салмағы 25 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді іргетасқа, платформаға немесе вагонеткаға жылжытуды, құрастыруды, бөлшектеуді және орнатуды жүзеге асыру; 2. Такелажды тиеу, орнату және қаруландырудың қарапайым сызбалары мен такелаждық схемаларын оқу; 3. Ерекше күтімді қажет ететін жүктерді қолмен тасымалдау, көтеру және түсіру кезінде қолмен ұстайтын және ұстайтын құрылғыларды қолдану; 4. Жүктерді қолмен тасымалдау, көтеру және түсіру кезінде жүктің салмағы мен өлшемдеріне сәйкес құрылғыларды таңдау; 5. Платформаға вагондарды тиеу және орнату кезінде көтеру механизмдерін қолдану; 6. Жүктерді қолмен немесе механикаландырылған айналдыру; 7. Жүктерді бойлық көлденең және тік осьтер айналасында шынжырлы және қысқыштарды, роликтерді, вагонеткаларды, айналмалы табақтарды, станок үстелдерін пайдалана отырып айналдыру; 8. Салмағы 25 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді іргетасқа, платформаға немесе вагонеткаға жылжыту, жинау, бөлшектеу және орнату кезінде итермелеуді орындау. <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. іргетасқа, платформаға немесе вагонеткаға салмағы 25 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және орнату тәртібі; 2. Түрлі жүктерді жылжытуға және орнатуға арналған көтергіш механизмдер мен такелаждық жабдықтардың, станоктардың, станоктардың құрылысы, оларды пайдалану ережесі; 3. Кабельдерге, арқандарға, шынжырларға және такелаждық құрылғыларға рұқсат етілген жүктеме нормалары; 4. Такелаждық жұмыстарға қойылатын талаптар;

	<p>5. Такелажды тиеу, орнату және қаруландырудың қарапайым сызбалары мен такелаждық схемаларын оқу ережесі;</p> <p>6. Ауыр заттарды қолмен көтеру және жылжыту кезіндегі рұқсат етілген шекті жүктемелердің нормалары;</p> <p>7. Жүктерді қолмен тасымалдау, көтеру және түсіру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>8. Платформаға жолаушылар вагондарын орнату тәртібі;</p> <p>9. Жүктерді механикаландырылған қисайту үшін қолданылатын құрылғыларды қолдану ережелері мен аймақтары;</p> <p>10. Жүктерді бұру әдістері;</p> <p>11. Салмағы 25 тоннаға дейінгі жүктерді итеру ережелері мен әдістері;</p> <p>12. Тар жағдайдағы жүктерді итеру тәртібі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <p>1. Диаметрі 25 мм-ден жоғары болат кабельдерді және диаметрі 40 мм-ден жоғары арқандарды біріктіру кезінде металл өңдеу операцияларын (кесу, кесу) орындау;</p> <p>2. Диаметрі 25 мм-ден асатын болат кабельдерді және диаметрі 40 мм-ден жоғары арқандарды арнайы жабдықты пайдаланып біріктіру;</p> <p>3. Арқандарды байланыстырушы буынмен жалғау;</p> <p>4. Ілмектердің қалыптасуын, өруді және технологиялық норманы ескере отырып, итарқаларды дайындау кезінде қажетті арқан ұзындығын анықтау;</p> <p>5. Жүктің массасын, тармақтар санын, тармақтар арасындағы көлбеу бұрышын, қауіпсіздік коэффициентін ескере отырып, итарқаларды дайындау кезінде арқанның қажетті диаметрін анықтау;</p> <p>6. Бекіту нүктелерін, жүкті байлау әдістерін және ілмектегі ілмектердің қажеттілігін ескере отырып, соңғы (ұстау) элементін таңдау;</p> <p>7. Қашауларды, абразивті дөңгелектерді және итарқаларды дайындау кезінде газбен кесуді пайдаланып арқандарды кесу;</p> <p>8. Шпалдардан эстакадалар мен торлардың құрылымдық элементтерін құрастыру және орнату;</p> <p>9. Эстакадалар мен торлардың құрылымдық тұрақтылығын тексеру;</p> <p>10. Шпал тіректерін төсеу кезінде бір қатардағы шпалдардың бірдей қалыңдығын таңдау;</p> <p>11. Жеке шпалдардың биіктігін сәйкес қалыңдықтағы тақталармен қатарға теңестіру</p>

Еңбек функциясы 2:
Салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде жылжыту бойынша такелаждық жұмыстарды жүргізу.

Дағды 1:
Дайындық және көмекші жұмыстарды жүргізу, салмағы 50 тоннаға дейінгі жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды жылжыту, байлау, бекіту және орнату кезінде такелаж бұйымдарын жасау.

арқылы стендтер қатарындағы шпалдардың арасындағы алшақтықты жою;
12. Жүк көтергіштігі 10 тоннадан асатын блоктарды, көтергіштерді, якорьдерді, мачталарды және шығырларды монтаждау, орнату және демонтаждау жұмыстарын орындау;
13. Такелажды тиеу, орнату және қаруландырудың сызбалары мен такелаждық схемаларын оқу;
14. Ережеге сәйкес және белгіленген мерзімдерде такелаждық құрылғыларды тексеру және сынақтан өткізу;
15. Аппараттар мен такелаждық құрылғылардың, дәнекерленген жіктердің, аркандардың сыртқы жағдайын, ілеспе тораптар мен бөлшектердің, бекіткіштердің тозу дәрежесін бағалау;
16. Тексеру процесінде кабельдердің, аркандардың, шынжырлардың және такелаждық құрылғылардың зақымдануы мен ақауларын анықтау;
17. Сыртқы түрін, буындардың қозғалғыштығын, шынжыр өлшемдерін және созылу мен иілу сынақтарын тексеру.

Білімдер:
4 разряд
1. Өру кезінде әрбір жіптің арқанның өту санының оның диаметріне тәуелділігі;
2. Аркандарды байланыстырушы звеномен жалғау кезіндегі арқанның диаметріне байланысты қысқыштар арасындағы қашықтық және олардың саны;
3. Өрттер мен таяқшаларды нығыздау нысандары мен әдістері;
4. Жол бермейтін итарқа ақаулары;
5. Эстакадалар мен шпал тіректерін салу тәртібі;
6. Эстакадалар мен шпал тіректерінің құрылысына қойылатын талаптар;
7. Жүк көтергіштігі 10 тоннадан асатын блоктарды, көтергіштерді, якорьдерді, мачталарды және шығырларды орнату, құрастыру және бөлшектеу тәртібі;
8. Такелаждық құрылғыларды мерзімді тексеру және тексеру мерзімдері;
9. Кабельдер мен аркандардың тозу мерзімі және сынау ережелері;
10. Көтергіш механизмдер мен такелаждық жабдықтың құрылымы, оларды пайдалану ережелері, оларды жабдықтау және сынау әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
-

Машықтар:
4 разряд
1. Жұмыс жобасына, технологиялық карталарға және нормативтік-технологиялық құжаттарға сәйкес

	<p>Дағды 2: Салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды құрастыру, бөлшектеу және монтаждау кезінде көлденең және тік қозғалыс бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.</p>	<p>салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды конструкторлық белгіге немесе іргетасына жылжытуды, құрастыруды, бөлшектеуді және орнатуды жүзеге асыру;</p> <p>2. Топографиялық, метеорологиялық, эргономикалық және ұйымдастырушылық факторларды ескере отырып, жүктерді көтеру және жылжыту әдісін таңдау;</p> <p>3. Салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және конструктивтік белгі немесе іргетасқа орнату кезінде итермелеуді орындау.</p>
		<p>Білімдер: 4 разряд</p> <p>1. Конструктивтік белгі немесе іргетас бойынша салмағы 50 тоннаға дейінгі машиналарды, механизмдерді, станоктарды жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және орнату тәртібі;</p> <p>2. Көтеру және жылжыту жабдықтарын, машиналарды, механизмдерді, станоктарды және бұйымдарды пайдалану ережелері;</p> <p>3. Қауіпті өндірістік факторлар және олардың өзара үйлесуі;</p> <p>4. Салмағы 50 тоннаға дейінгі жүктерді итеру ережелері мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дербестік және жауапкершілік</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Төзімділік пен еңбексүйгіштік</p> <p>Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Такелажшы
	5	Құрылыс жұмыстарды супервайзеры
	6	Ауысым бастығы (құрылыста)
	7	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы) (құрылыстағы)
29. Кәсіптің карточкасы "Такелажшы":		
Топтың коды:	7215-1	
Қызмет атауының коды:	7215-1-002	
Кәсіптің атауы:	Такелажшы	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1 шығарылым. Жұмыстың және жұмысшы мамандардың бірыңғай тарифті-біліктілік анықтамалығы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2009 жылғы 30 қарашадағы № 343-ө бұйрығымен бекітілген. Такелажшы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіптік оқудан өткен адамдар үшін такелажшы ретінде кемінде алты ай. Орта кәсіптік білім болған жағдайда практикалық жұмыс тәжірибесіне талаптар қойылмайды		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7215-1-003 Монтаждаудағы такелажшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк көтергіш машиналар мен механизмдерді, такелаждық құрылғылар мен құрылғыларды пайдалана отырып, жүктерді қауіпсіз көтеруді және орнын ауыстыруды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және орнату кезінде массасы бойынша шектеусіз орын ауыстыру бойынша такелаждық жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
		Машықтар: 5 разряд 1. Жүктің массасы мен конфигурациясына сәйкес кабельдерді, арқандарды, шынжырларды және арнайы құрылғыларды таңдау; 2. Тізбектің номиналды жүк көтергіштігінен 25% асатын жүктемемен сынақ жүргізу; 3. Технологиялық құжаттамаға сәйкес арқандарды, арқандарды, шынжырларды және арнайы құрылғыларды сынау.	
	Дағды 1: Жүктерді, жабдықтарды, бұйымдарды массасы бойынша шектеусіз жылжыту, байлау, бекіту және орнату кезінде	Білімдер: 5 разряд 1. Жүктің массасына, өлшемдеріне және конфигурациясына байланысты арқандарды, болатарқандарды, шынжырларды және арнайы құрылғыларды іріктеу ережесі; 2. Беттік тозуға немесе коррозияға байланысты болат арқанның ақаулы нормалары;	

<p>дайындық жұмыстарын орындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Алынбалы жүк қармау құрылғыларын қарау кезеңділігі; 4. Жүк қармау құрылғыларының жол берілмейтін ақаулары; 5. Алынбалы жүк қармау құрылғыларын сақтау және оларды жұмысқа жарамды күйде ұстау тәсілдері; 6. Жүктің массасына, өлшемдеріне және конфигурациясына байланысты арқандарды, болатарқандарды, шынжырларды және арнайы құрылғыларды іріктеу және сынау тәртібі; 7. Тростар мен арқандардың тозу мерзімдері, сынау және қайта сынау қағидалары; 8. Алынбалы жүк қармау құрылғыларын сынау шарттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Машиналарды, механизмдерді, станоктарды, жүктерді құрастыру, бөлшектеу және орнату кезінде массасы бойынша шектеусіз орын ауыстыру бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктердің мөлшеріне, пішініне және ауырлық центріне байланысты жүк қармайтын құрылғыларды бекіту орындарын анықтау; 2. Аса жауапты ауыр жүктерді, агрегаттар мен конструкцияларды жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және жобалау белгісіне немесе іргетасқа орнату кезінде арқандап байлау үшін жүк қармау құрылғысын таңдау; 3. Қарапайым және күрделі жүктердің массасын анықтау үшін жиі кездесетін материалдар мен формулалардың үлес салмағының кестелерін қолдана отырып ауыстырылатын және орнатылатын агрегаттар мен конструкциялардың массасын анықтау; 4. Ауыстырылатын және орнатылатын агрегаттар мен конструкциялардың ауырлық центрінің координаттарын формулалар, анықтамалық деректер немесе практикалық жол арқылы анықтау; 5. Салмағы 50 тоннадан асатын машиналарды, механизмдерді, станоктарды ілмектеу, алу, жылжыту және жобалау белгісіне немесе іргетасына орнату кезінде мұнара және портал крандарын қолдану; 6. Жүктің тербеліс амплитудасын ескере отырып, бір және одан да көп крандармен такелаждық жұмыстарды орындау; 7. Такелажшыдан жұмыста ерекше дәлдікті, жауапкершілікті және дәлдікті талап ететін салмағы 50 тоннадан асатын машиналарды, механизмдерді, станоктарды жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және жобалау белгісіне немесе іргетасына орнату кезінде жүкшығырларды, көтергіштерді және арнайы құрылғыларды қолдану;

<p>Дағды 2: Машиналарды, механизмдерді, станоктарды құрастыру, бөлшектеу және орнату кезінде массасы бойынша шектеусіз көлденең және тік орын ауыстыру бойынша такелаждық жұмыстарды орындау.</p>	<p>8. Бір немесе бірнеше крандармен жүктерді көтеру және жылжыту бойынша жұмыстарды орындау кезінде ақпаратты берудің анықтығын және оны түсінудің бірегейлігін қамтамасыз ететін белгі сигнализациясын пайдалану; 9. Такелаж жұмыстарының күрделі сызбалары мен сызбаларын оқу.</p> <p>Білімдер: 5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аса жауапты ауыр жүктерді, агрегаттар мен конструкцияларды оларды жылжыту, құрастыру, бөлшектеу және жобалау белгісіне немесе іргетасқа орнату кезінде оларды арқандап байлау қағидалары мен тәсілдері; 2. Жүкті екі немесе одан да көп арқанмен көтеру үшін бірнеше жерде арқандап байлау ережесі; 3. Жүктің мақсатына, нысанына, мөлшеріне, массасына және өндіріс жағдайларына байланысты жүк түсіретін құрылғылардың түрлері; 4. Қысқыш жүк қармау құрылғыларының түрлері; 5. Электромагниттік және магниттік жүк қармау құрылғыларының конструкциясы және қолдану саласы; 6. Жүктерді биіктікте ілмектеу (бөлшектеу) тәртібі; 7. Көтерілетін және өткізілетін бұйымдардың, конструкциялар мен құрылыстардың массасы мен ауырлық центрін анықтау үшін пайдаланылатын формулалар және оларды қолдану қағидалары; 8. Көтерілетін және өткізілетін бұйымдардың, конструкциялар мен құрылыстардың массасын және ауырлық орталығын айқындау тәсілдері; 9. Жүк көтергіш крандардың конструкциясы, жүк түсіру органының түрі, орын ауыстыру мүмкіндігі, жүріс құрылғысының түрі, жетек түрі бойынша жіктелуі; олардың сипаттамалары мен пайдалану ережелері; 10. Крандармен жүктерді жылжыту кезіндегі сигнал беру және байланыс; 11. Жүкті бірнеше крандармен жылжыту тәртібі; 12. Жер бедерінің әртүрлі жағдайлары мен жүк жағдайлары кезінде аса күрделі такелаждық жұмыстарды орындау қағидалары; 13. Әр түрлі жүк көтергіш механизмдер мен такелаж құралдарының дизайны.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Құрылыс жұмыстарының супервайзері	
	6	Ауысым бастығы	
	7	Учаске бастығы	
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)	
30. Кәсіптің карточкасы "Құрылыс роботтары/роботтехника операторы":			
Топтың коды:	8188-2*		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс роботтары/роботтехника операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Құрылыс материалдары өндірісіндегі жабдықтардың баптаушы, 6 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Робототехника және кірістірілетін жүйелер	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Құрылыс роботтарының операторы кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дайындық жұмыстарын қамтамасыз ету, робототехникалық құралдарды пайдалануға беру және басқару, сондай-ақ робототехникалық құралдардың сыртқы және ішкі жүйелерін диагностикалау және ағымдағы жөндеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Робототехникалық құралдар үшін дайындық жұмыстарын жүргізу. 2. Робототехникалық құралдардың жұмысын қамтамасыз ету және оларды басқару. 3. Басқарудың бағдарламалық тәсілі кезінде робототехникалық құралдар үшін қосымша дайындық жұмыстарын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

	<p>Дағды 1: Робототехникалық құралдардың датчиктерін қосу және баптау.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу; 2. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану ережелерін сақтау; 3. Белгілі бір тапсырманы орындау үшін қажетті робототехникалық құралдардың датчиктерін анықтау; 4. Слесарлық жұмыстарды орындау; 5. Робототехника сенсорларының сезімталдығын реттеу.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Робототехникалық құралдарда қолданылатын датчиктердің номенклатурасы; 2. Робототехникалық құралдардың датчиктерін қосудың типтік схемалары; 3. Машиналық көру жүйесінің компоненттері; 4. Автоматика негіздері; 5. Өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық; 6. Еңбекті қорғау талаптары; 7. Электротехника негіздері.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Робототехникалық құралдар үшін дайындық жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі : -</p>	
	<p>Дағды 2: Аспалы жабдықтарды робототехникалық құралдарды пайдалануға енгізу.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу; 2. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану ережелерін сақтау; 3. Слесарлық жұмыстарды орындау; 4. Аспалы жабдықтан робототехникалық құралдарды басқару блогына ақпаратты беру процесін жөндеуді орындау; 5. Робототехникалық құралдардың аспалы жабдықтарының ақауларын анықтау.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Робототехникалық құралдарға аспалы жабдықты орнатуға арналған құралдың мақсаты; 2. Аспалы жабдықтың номенклатурасы және жұмыс принципі; 3. Жұмыс берушінің қызмет бейініне сәйкес тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде пайдаланылатын аспалы жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар; 4. Өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық; 5. Электротехника негіздері;</p>

		<p>6. Автоматика негіздері; 7. Еңбекті қорғау талаптары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
	Дағды 1: Робототехникалық құралдарды басқару.	<p>Машықтар: 6 разряд 1. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу; 2. Техникалық құжаттаманы ресімдеу; 3. Робототехникалық құралдардың, аспалы жабдықтардың және қоршаған ортаның ішкі жүйелерінің жай-күйінің параметрлерін өлшеу үшін бақылау-өлшеу аспаптарын қолдану; 4. Робототехникалық құралдар мен аспалы жабдықтардың ішкі жүйелерінің жұмысын қиындататын қоршаған ортаның жағымсыз факторларын анықтау; 5. Робототехниканы басқарудың әртүрлі әдістерін қолдану; 6. Робототехникалық құралдардың аспалы жабдықтарынан алынған деректерді талдау және рәсімдеу.</p> <p>Білімдер: 6 разряд 1. Сымсыз деректерді беру технологиялары; 2. Жабдықтардың, механизмдер мен басқару жүйелерінің құрылымы, құрылымы және орналасуы ; 3. Робототехникалық құралдарды басқару әдістері мен жүйелері; 4. Робототехникалық құралдар мен аспалы жабдықтарды бақылаудың ішкі жүйелерінен алынған деректерді өңдеу тәсілдері мен әдістері; 5. Робототехникалық құралдар мен қондырмаларды басқаруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету; 6. Өрт қауіпсіздігі жөніндегі Нұсқаулық; 7. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде робототехникалық құралдарды пайдалану жөніндегі Нұсқаулық; 8. Еңбекті қорғау талаптары; 9. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі :	-
		<p>Машықтар: 6 разряд 1. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану ережелерін сақтау;</p>

Еңбек функциясы 2:
 Робототехникалық құралдардың жұмысын қамтамасыз ету және оларды басқару.

Дағды 2:
 Робототехникалық құралдардың жұмысқа қабілеттілігін қолданыста ұстау.

2. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау;
3. Алғашқы өрт сөндіру құралдары мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану;
4. Робототехникалық құралдардың сыртқы және ішкі жүйелеріндегі ақауларды жою бойынша жөндеу операцияларын жүргізу;
5. Қолмен дәнекерлеу дағдыларын қолдану;
6. Робототехникалық құралдардың тораптары мен агрегаттарын тексеруді, реттеуді және сынауды жүзеге асыру;
7. Ағымдағы жөндеуден кейін робототехникалық құралдардың жұмыс істеуін бақылауды жүзеге асыру;
8. Техникалық құжаттаманы рәсімдеу.

Білімдер:

6 разряд

1. Еңбекті қорғау талаптары;
2. Робототехникалық құралдарды басқару жабдығының, механизмдері мен жүйелерінің құрылысы, құрылымы, орналасуы және мақсаты;
3. Өрт қауіпсіздігі ережелері;
4. Робототехникалық құралдардың осал және сенімсіз элементтері;
5. Ақаулықтарды жою алгоритмдері;
6. Ағымдағы жөндеуден кейін робототехникалық құралдардың жұмыс істеуін бақылауды жүзеге асыру тәртібі;
7. Электротехника негіздері;
8. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.

Дағдыны тану мүмкіндігі:
 -

Дағды 3:
 Робототехникалық құралдардың жұмысы

Машықтар:

6 разряд

1. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану ережелерін сақтау;
2. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау;
3. Робототехникалық құралдардың электромеханикалық, гидравликалық және пневматикалық жүйелерінің жұмысындағы ақауларды диагностикалау;
4. Алғашқы өрт сөндіру құралдары мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану;
5. Қолмен дәнекерлеу дағдыларын қолдану;
6. Техникалық құжаттаманы рәсімдеу.

Білімдер:

	<p>кезінде туындайтын авариялық жағдайларды оқшаулау.</p>	<p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптары; 2. Өрт қауіпсіздігі және өндірістік санитария ережелері; 3. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі; 4. Мақсатты жүйенің бағдарламалау тілінің ерекшеліктері; 5. Робототехникалық құралдардың сыртқы және ішкі жүйелерінің жұмысында анықталған кемшіліктерді оқшаулау принциптері мен тәртібі; 6. Робототехникалық құралдардың құрамына кіретін бөлшектердің, механизмдер мен басқару жүйелерінің құрылымы, орналасуы және мақсаты.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 1: Робототехникалық құралдардың математикалық моделінің параметрлерін өзгерту.</p>	<p>Машықтар: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нақты міндеттерді шешу үшін робототехникалық құралдардың моделін салыстырмалы бағалауды және таңдауды жүзеге асыру; 2. Тапсырманы шешу үшін қажетті қондырмаларды таңдау; 3. Бастапқы деректерді таңдап робототехникалық құралдардың математикалық моделінің шығыс параметрлерін анықтау; 4. Робототехникалық құралдардың негізгі элементтерінің параметрлерін есептеу; 5. Робототехникалық құралдардың қолданыстағы математикалық моделіне түзетулер енгізу; 6. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу. <p>Білімдер: 6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робототехникалық құралдарды қолдану салалары және олар шешетін міндеттер; 2. Жұмыс берушінің қызмет бейініне сәйкес келетін робототехникалық құралдардың аспалы жабдықтарының номенклатурасы және жұмыс істеу принципі; 3. Математикалық логика және алгоритмдер теориясының негіздері; 4. Математикалық модель құрудың негізгі принциптері; 5. Робототехникалық құралдар мен қондырмаларды басқаруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету; 6. Мақсатты жүйенің бағдарламалау тілінің ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі :</p>	<p>-</p>
		<p>Машықтар:</p>

<p>Еңбек функциясы 3: Басқарудың бағдарламалық тәсілі кезінде робототехникалық құралдар үшін қосымша дайындық жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Дағды 2: Робототехника құралдары үшін басқару бағдарламасын дайындау.</p>	<p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робототехникалық құралдардың аспалы жабдықтарын басқару алгоритмдерін іске асыратын микропроцессорлық жүйелердің бағдарламалық құралдарын әзірлеу және жөндеу; 2. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу; 3. Таңдалған бағдарламалау ортасын және дереккорды басқару жүйесінің құралдарын пайдалану; 4. Таныс және бейтаныс ортада робототехникалық құралдарды жылжыту үшін навигация алгоритмдерін іске асыру; 5. Бағдарламалық кодтағы қателерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Таңдалған бағдарламалау тілінің синтаксисі, таңдалған тілдегі бағдарламалау ерекшеліктері, бағдарламалау тілінің стандартты кітапханалары; 2. Робототехникалық құралдар мен қондырмаларды басқаруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету; 3. Микроконтроллер командалық жүйелері; 4. Робототехникалық құралдардың аспалы жабдықтарынан алынатын деректер форматтары және оларды өңдеуге қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету; 5. Типтік есептерді шешу алгоритмдері, салалары және оларды қолдану тәсілдері; 6. Кеңістіктегі бағдар мен картографияға негізделген роботты навигациялаудың заманауи тәсілдері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 3: Басқару жүйесін робототехникалық құралдарды басқару блогына біріктіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Микроконтроллерлерді бағдарламалау; 2. Тапсырмаға сәйкес жұмыстарды орындау кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану ережелерін сақтау; 3. Электр өлшеу құралдарын қолдану; 4. Бағдарламалық кодты жөндеу әдістері мен әдістерін қолдану; 5. Заманауи компиляторларды, отладчиктерді және бағдарламалық кодты оңтайландырғыштарды қолдану; 6. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде техникалық құжаттаманы оқу. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электротехника негіздері;

		<p>2. Микропроцессорлық техниканың құрылғысы және жұмыс принципі;</p> <p>3. Таңдалған бағдарламалау тілінің синтаксисі, таңдалған тілдегі бағдарламалау ерекшеліктері;</p> <p>4. Таңдалған микроконтроллердің архитектурасының ерекшеліктері;</p> <p>5. Ішкі жүйе модульдері мен аспалы жабдықтардың робототехникалық құралдардың өзара әрекеттесу интерфейстері;</p> <p>6. Өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық;</p> <p>7. Тапсырманы орындау үшін қажетті көлемде қолданылатын жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулық.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Аналитикалық ойлау Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №32783 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Автоматтандыру инженері
	7	Бас инженер
	8	Құрылыстың басшысы (басқарушысы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

31. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

32. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы"
ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Басшы:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

33. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 17 қарашадағы № 03-24-5/623 хаттамасы.

34. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 11 қарашадағы қорытынды.

35. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 12 желтоқсандағы № 16708/25 және 2023 жылғы 30 қарашадағы № 16217/25.

36. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

37. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 31 желтоқсан.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК